

Dagsorden

DAS Social

Mødet den 19. august 2022, kl. 12.00

Virtuelt

Indholdsfortegnelse

Åben

1.	Godkendelse af dagsorden	4
2.	Godkendelse af referat fra seneste møde	5
3.	Uvisiterede midlertidige indsatser efter SEL § 82	226
4.	Nordjysk Socialaftale 2023-2024	280
5.	Styringsaftale 2023	432
6.	Udbud og efterspørgsel på det Specialiserede Socialområde	470
7.	Budget og takster for Socialtilsyn Nord	476
8.	Flytning af DAS møde 27. oktober 2022	486

Lukket

9.	Levering af sundhedsydelser på regionens botilbud	487
----	---	-----

Åben

10.	Information	488
11.	Eventuelt	492
12.	Næste møde	493

Dagsorden

Tid	Mødet den 19. august 2022, kl. 12.00
Sted	Virtuelt
Afbud	Tue Von Pålman, Arne Lund Kristensen, Dorte Juul Hansen, Hanne Madsen
Til stede	Søren Aalund, Henrik Rene Christensen, Helene Lund Therkelsen, Leif Serup, Vibeke Stoustrup, Lotte Keller, Rikke Albrechtsen, Anne Krøjer, Henrik Aarup-Kristensen
Øvrige deltagere	Helene Bering Krohn, UCN, Martin Bjørn Jensen (suppleant for Dorte Juul), Specialsektoren, Annette Bilde Thoft (suppleant for Hanne Madsen), Jammerbugt
Øvrige oplysninger	

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 1.

Godkendelse af dagsorden

Indstilling:

Det indstilles

- at DAS godkender dagsordenen

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 2.

Godkendelse af referat fra seneste møde

Indstilling:

Det indstilles

- At DAS godkender referatet fra 23. maj 2022

Bilag:

- Referat af DAS 23.5.2022

DAS Social (DAS Social 23-05-2022 12:00:00)

23-05-2022 12:00 - 16:00

Mødelokale E, 3. etage, Sønderbro 12

Mødedeltagere : Helene Lund Therkelsen, Hanne Madsen (*Fraværende*), Jan Nielsen (*Fraværende*), Vibeke Stoustrup (*Fraværende*), Dorte Juul Hansen (*Fraværende*), Anne Krøjer (*Fraværende*), Tue Von Pahlman (*Fraværende*), Rikke Albrektsen (*Fraværende*), Leif Serup, Henrik Aarup-Kristensen, Lotte Keller, Henrik Rene Christensen (*Fraværende*), Arne Lund Kristensen, Søren Aalund, Eksterne deltagere: Anette Bilde Toft, Jammerbugt Kommune, Martin Bjørn Jensen, Region Nordjylland, Carsten Sand Nielsen, Rebild Kommune, Niels Arendt, Vicedirektør i Socialstyrelsen, Adam Paaby, Kontorchef i VISO, Maibritt Kuzcon, Komponent, Peter Bogh, Komponent, Sofie Tietze Borregaard, Socialtilsyn Nord

Indhold

Punkt 1: Temadrøftelse - VISO (12.00-13.00)	1
Punkt 2: Godkendelse af dagsorden	2
Punkt 3: Godkendelse af referat fra seneste møde	3
Punkt 4: Kommunale udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde	4
Punkt 5: Årsrapport Socialtilsyn Nord	5
Punkt 6: Afrapportering fra arbejdsgruppe vedr. Neurocenter Østerskoven, RN	6
Punkt 7: Afrapportering fra arbejdsgruppe vedr. Nørdsport Kvisten, RN	7
Punkt 8: Nordjysk Socialaftale 2023-2024	8
Punkt 9: Standardkontrakter på voksenområdet	9
Punkt 10: FU orienterer	10
Punkt 11: Eventuelt	11
Punkt 12: Næste møde	12

Punkt 1.

Temadrøftelse - VISO (12.00-13.00)

2022-026778

Sagsfremstilling

Socialstyrelsen og VISO står i en brydningstid. En tid der kalder på, at VISO tilpasser sine ydelser og den daglige drift for at stå godt rustet til fortsat at kunne imødegå kommunernes stigende efterspørgsel efter rådgivning og viden – også set i lyset af en fremtidig specialeplan på det specialiserede socialområde.

Dialog om udviklingsspor for VISO

I samspil med VISOs faglige bestyrelse har Socialstyrelsen afdækket en række områder, som VISO skal prioritere de kommende år. Overskrifterne er:

- Styrket anvendelse af VISOs viden
- Fokus på forankring af viden
- Udvikling af rådgivningsydelser
- Større viden om rådgivningens effekt
- Data, drift og styring

DAS bliver på mødet præsenteret for, hvad VISO tænker at arbejde med i de forskellige udviklingsspor. Med afsæt i oplægget ønskes en dialog med DAS om VISOs fremtidige rolle, herunder:

- Hvordan understøtter VISOs viden og rådgivning bedst muligt de kommunale behov og udfordringer på det specialiserede socialområde?
- Hvilke former for viden er det særligt væsentligt, at VISO bidrager med?
- Hvilke formidlingsformer understøtter bedst muligt omsætning af viden på kommunalt niveau / tilbudsniveau?
- Ses der behov for yderligere former for rådgivningsydelser, kortere/længere/på tværs af kommuner?

Dialog om udviklingsarbejdet ift. borgere med komplekse udfordringer

DAS vil på mødet blive præsenteret for et Danmarkskort over antallet af VISO forløb (bilag 1) samt en oversigt over antal og indhold i henvendelser til VISO fra de nordjyske kommuner (bilag 2) med det formål at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvilke overvejelser bidrager overblikket til i forhold til det fælleskommunale udviklingsarbejde på det højt specialiserede socialområde i regi af rammeaftalen?
- Vil det være gavnligt, at VISO løbende leverer et lignende overblik til drøftelser i DAS regi?

Oversigten viser blandt andet, at de hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb på voksenområdet i de nordjyske kommuner er de hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb på voksenområdet i de nordjyske kommuner er borgere med udviklingshæmning (88) og borgere med autismespektrumforstyrrelser (82). Se videre i bilag 2, tabel 2. De hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb på børne-, unge- og specialundervisningsområdet i de nordjyske kommuner er borgere med autismespektrumforstyrrelser (65) og borgere med opmærksomhedsforstyrrelser (60). Se videre i bilag 2, tabel 3.

Indstilling

Det indstilles, at DAS:

Drøfter de af Socialstyrelsen præsenterede udviklingsspor med henblik på dialog om, hvordan VISOs viden og rådgivning bedst muligt understøtter de kommunale behov og udfordringer på det specialiserede socialområde

Beslutning:

Referat

Kontorchef Adam Paaby præsenterede overvejelserne hos VISO ift. de udviklingsspor, som iværksættes i 2022 og 2023.

Baggrunden for dette har været en markant forøgelse af efterspørgsel på rådgivningsforløb, hvor man i 2021 så ind i en situation med et projekteret merforbrug på 12 millioner kr. På denne baggrund har man foretaget en tilpasning af de ydelser, som VISO leverer, herunder bl.a. i forhold til nye kriterier for visitation til VISO, mulighed for rådgivning osv. Der er således tale om flere mindre serviceforringelser for kommunerne, som forhåbentligt, samlet set, kan være medvirkende til at skærpe profilen for VISO og den støtte og rådgivning som leveres fremover.

I VISO's registrering af henvendelser omkring borgere, registreres der på hovedproblematikker og borgere kan derfor ofte have mere komplekse problemstillinger. Det er VISO's oplevelse, at kommunerne/tilbuddene mangler viden og metoder til at håndtere de konkrete sager, som derfor ender hos VISO. VISO vil arbejde med at forbedre den lokale forankring af viden fremover, da man oplever, at flere kommuner henvender sig flere gange – ikke om de samme borgere, men om relativt enslydende sager.

Leif Serup bemærker, at kommunerne søger faglighed i de konkrete sager. Og mere viden. Man søger også sparring og hjælp i sager, hvor særligt samarbejdet med pårørende er meget vanskeligt. VISO fungerer her som en uvildig part. VISO bemærker hertil, at konflikter i bedste fald skal være løst eller på vej til at blive løst, før rådgivning og hjælp fra VISO fungerer bedst. VISO kan dog godt støtte op i vanskelige sager.

Lotte Keller bemærker i forlængelse af dette, at specialistrådgivningen, som fås hos VISO er essentiel for en kommune som Læsø. Læsø har en helt særlig lokal kontekst, som er svær at overføre til andre kommuner, men hvor erfaringer fra andre kommuner også er svære at overføre til Læsø. Der er derfor fortsat brug for adgang til specialistrådgivning hos VISO.

Arne Lund Kristensen bemærker, at VISO's fokus på den lokale forankring af læring og viden er vigtig. Og vigtigt, at sager, hvor VISO har været inde over evalueres og erfaringerne herfra forankres lokalt, så kommunerne selv kan håndtere – også de vanskelige – sager selv. VISO bemærker, at man fremover vil arbejde på at stille flere data til rådighed for kommunerne - netop for at understøtte kommunernes egne muligheder for at håndtere opgaverne selv.

Udbud af VISO ydelser.

Der har været gennemført en udbudsrunde af VISO ydelser på voksenområdet og fordelingen af leverandørkontrakter er nogenlunde ens med den nuværende fordeling. Der kommer dog ikke flere kommunale henvendelser end tidligere. VISO anbefaler, at man tilbyder sig som VISO leverandør, hvis man har kompetencer og ressourcer til det, da det er erfaringen, at den lokale kompetenceudvikling generelt set oplever et løft, som del-konsekvens af VISO engagement.

Evaluerings af det specialiserede socialområde blev ligeledes drøftet.

VISO bemærkede her, at man på baggrund af evalueringen er endt op med at ville lave nye specialgrupper i den høje ende. Godkendes man som tilbud i denne kategori forpligter man sig på at tilbyde rådgivning til kommunerne og man skal ligeledes understøtte kompetenceudvikling lokalt. Med den nye specialeplanlægning vil 48 målgrupper blive samlet i 20 specialer, hvortil man kan blive godkendt som specialeleverandør. Den nationale overvågning af de små målgrupper (national koordination) vil komme ind under modellen med de 20 specialer.

Bilag:

Bilag 1 - Danmarkskort

Bilag 2 - de nordjyske kommuners brug af rådgivning

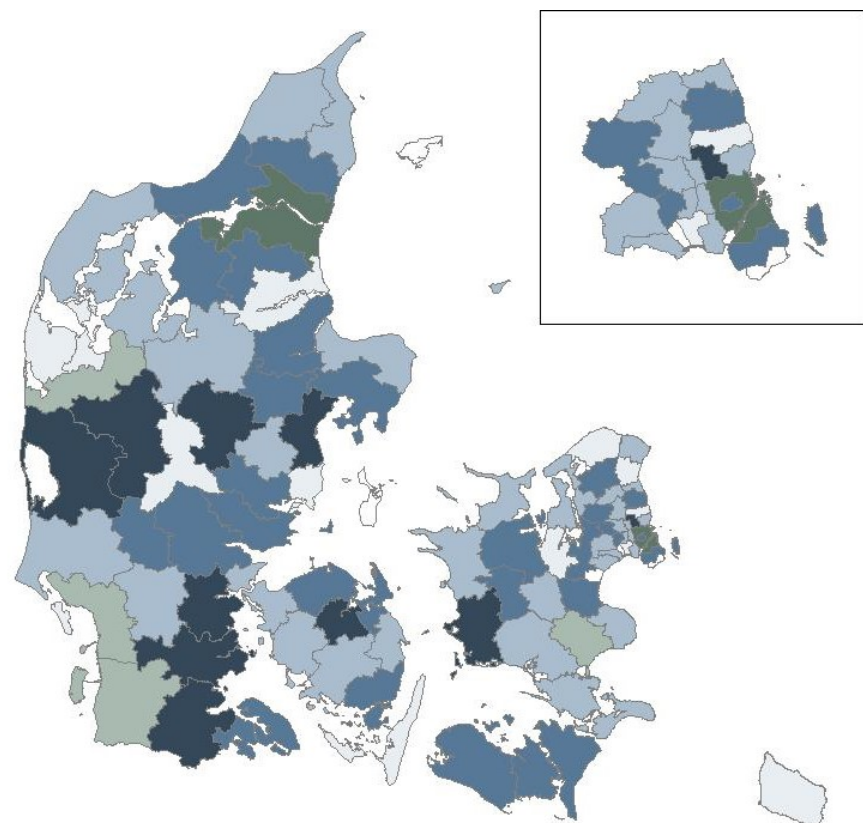

VISO-forløb i 2020 og
2021 fordelt på
kommuner og pr.
25.000 indbygger

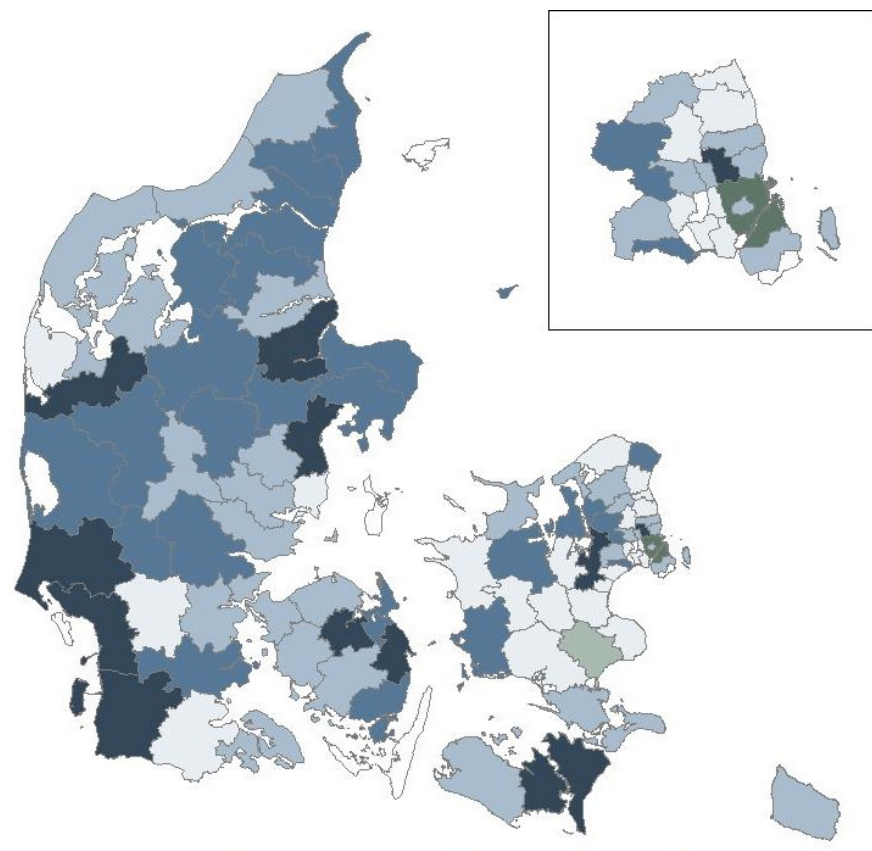
Viden til gavn

Antal forløb i VISO på børne-, unge- og specialundervisningsområdet (0-17 år)

2020

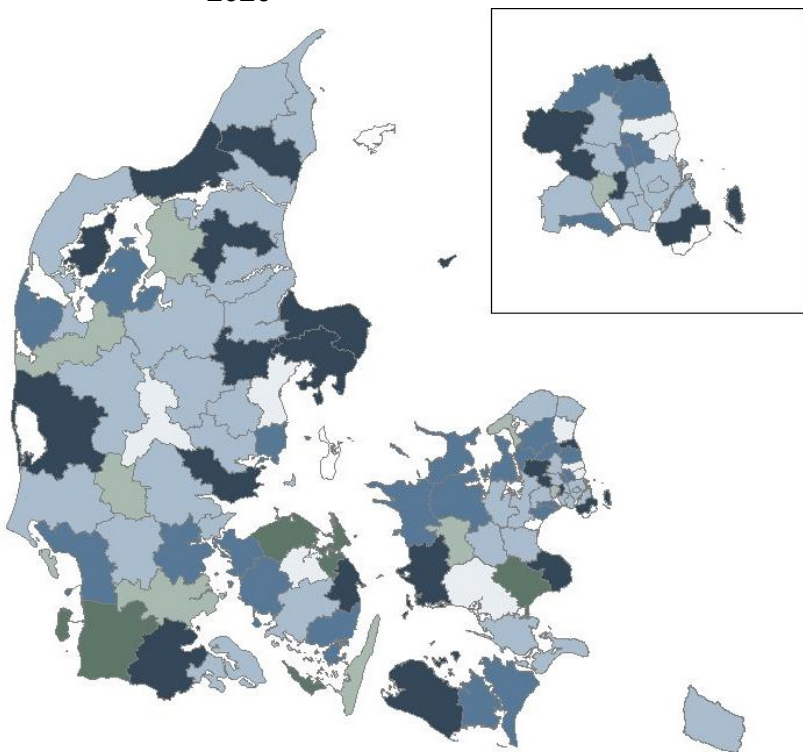

2021

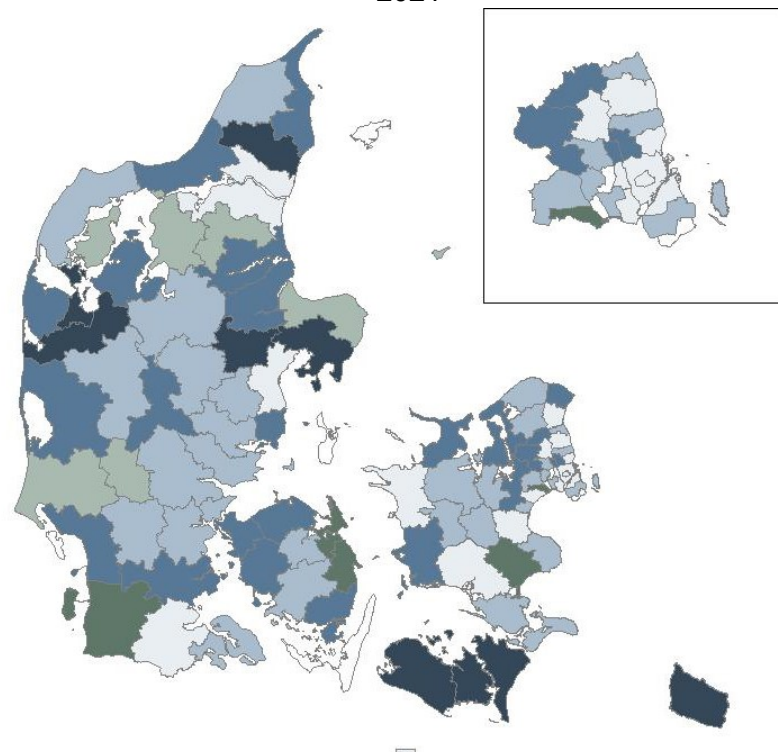

Andel af forløb i VISO på børne-, unge- og specialundervisningsområdet (0-17 år) pr 25.000 indbygger

2020

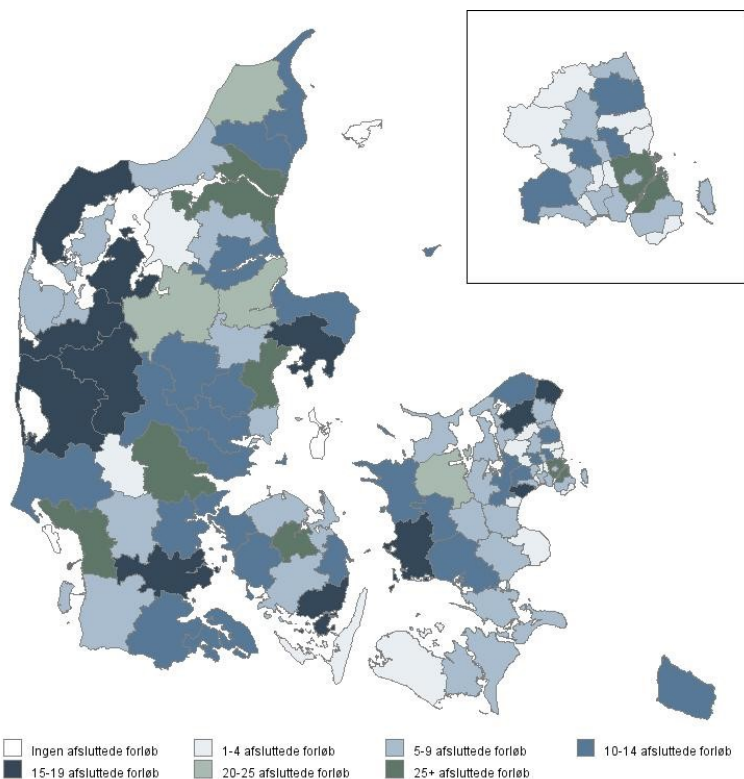

2021

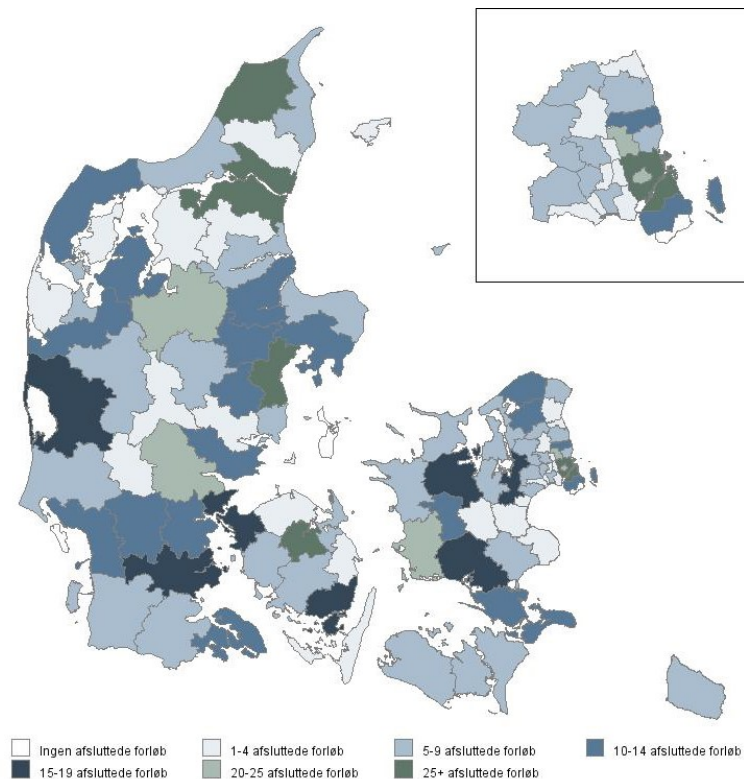

Antal forløb i VISO på voksenområdet

2020

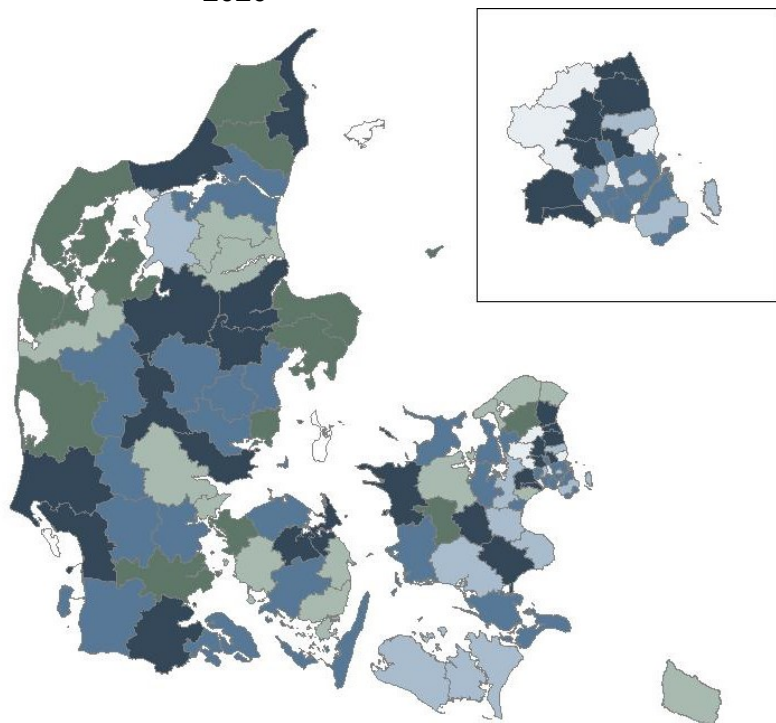

2021

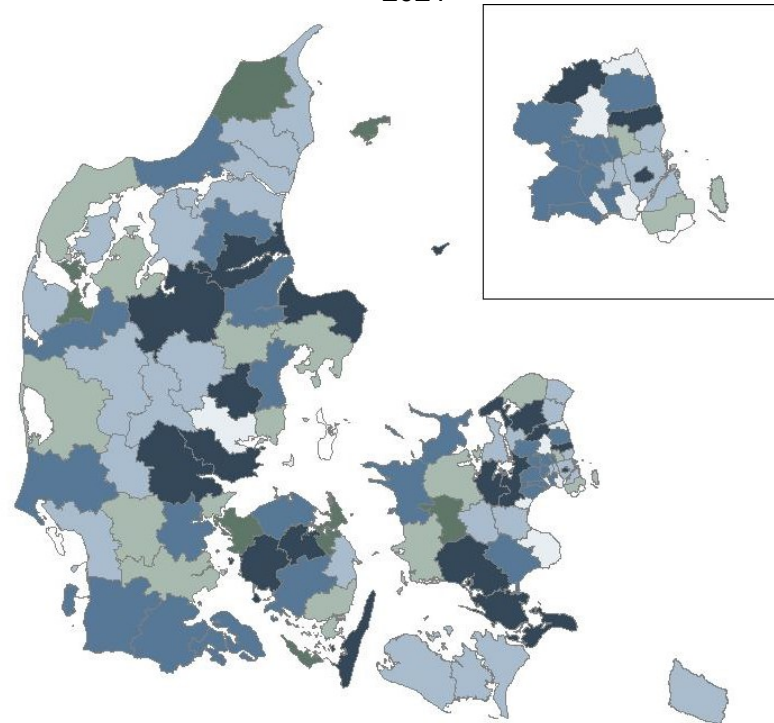

Andel af forløb i VISO på voksenområdet pr 25.000 indbygger

2020

2021

Socialstyrelsen

De nordjyske kommuner

april 2022

Viden til gavn

Indhold

VISO i de nordjyske kommuner.....	2
Rådgivningsforløb fordelt på hovedgrupper	2
Målgrupper i rådgivningsforløb.....	3
Problematikker i rådgivningsforløb	4
Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau i de nordjyske kommuner.....	5
VISO i de resterende kommuner.....	6
Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for de syddanske kommuner	6
Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for hovedstaden	7
Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for de sjællandske kommuner.....	9
Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for de midtjyske kommuner.....	11

VISO i de nordjyske kommuner

Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO) blev etableret og forankret i Socialstyrelsen i forbindelse med kommunalreformen i 2007. VISO tilbyder gratis vejledende specialrådgivning og udredning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager. Rådgivningsforløbene varetages i samarbejde mellem VISO i Socialstyrelsen og et landsdækkende netværk af cirka 90 højt specialiserede leverandører i kommunalt, regionalt og privat regi. Forløbene omhandler børn, unge og voksne, der er socialt udsatte eller har et handicap. VISO har endvidere til opgave at indsamle og formidle viden med henblik på at understøtte og styrke rådgivnings- og udredningsarbejdet og den sociale praksis i kommuner og tilbud. Herudover har VISO siden 2014 varetaget en koordinerende rolle i forhold til den mest specialiserede specialrådgivning om syn, høretab, døvblindhed, epilepsi samt førskolebørn med svære kommunikative problemer mv. (KaS-området).

Rådgivningsforløb fordelt på hovedgrupper

Tabel 1 viser, at VISO igangsatte 246 rådgivningsforløb i 2020 og 195 rådgivningsforløb i 2021 i de nordjyske kommuner.

Det bliver altid vurderet, om en henvendelse falder inden for VISOs ansvarsområde. I givet fald kan det være tilstrækkeligt at yde telefonisk rådgivning uden at igangsætte et rådgivningsforløb sammen med specialister fra leverandørnetværket. Men ofte handler en henvendelse om så komplekse problemstillinger, at der skal gennemføres et forløb typisk af 6-8 måneders varighed. Hvis en henvendelse ikke er relevant for VISO, henvises videre til rette part – for eksempel kommunen, Ankestyrelsen eller Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH).

Tabel 1: Antal rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner fordelt på hovedgrupper			
	2020	2021	I alt
Børn og unge	70	57	127
Specialundervisning	29	39	68
Voksne	147	99	246
I alt	246	195	441

- Data er trukket d. 04-04-22

Målgrupper i rådgivningsforløb

VISO registrerer i næsten alle rådgivningsforløb, at borgerne har problemstillinger, som omhandler flere målgrupper. Det afspejler, at VISOs rådgivning retter sig mod de mest specialiserede og komplicerede problemstillinger på socialområdet. *Tablet 2* viser, at de hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb på voksenområdet i de nordjyske kommuner er udviklingshæmning, autismespektrumsforstyrrelser og udadreagerede adfærd.

Tabel 2: 10 hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Udviklingshæmning	47	41	88
Autismespektrum	53	29	82
Udadreagerende adfærd	39	25	64
Angst	28	15	43
Depression	22	16	38
Forandret virkelighedsopfattelse	16	14	30
Social isolation	15	13	28
Seksuelt overgreb	16	11	27
Stressbelastning	18	9	27
Opmærksomhedsforstyrrelse	17	9	26

- Data er trukket d. 04-04-22

Tablet 3 viser, at de hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb på børne-, unge- og specialundervisningsområdet i de nordjyske kommuner er autismespektrumsforstyrrelser opmærksomhedsforstyrrelse og omsorgssvigt.

Tabel 3: 10 hyppigste målgrupper i rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner på børne-, unge- og specialundervisningsområdet			
	2020	2021	I alt
Autismespektrum	34	31	65
Opmærksomhedsforstyrrelse	28	32	60
Omsorgssvigt	21	23	44
Skolevægning	24	19	43
Udadreagerende adfærd	19	19	38
Tilknytningsforstyrrelse	16	15	31
Social isolation	12	15	27
Stressbelastning	14	12	26
Angst	16	9	25
Udviklingshæmning	9	12	21

- Data er trukket d. 04-04-22

Problematikker i rådgivningsforløb

I VISOs rådgivningsforløb registreres det, hvilke problematikker henvendelsen omhandler. Der er ofte flere problematikker til stede i VISOs rådgivningsforløb. *Tabel 4* viser, at de 10 hyppigste problematikker i rådgivningsforløb på voksenområdet i de nordjyske kommuner.

Tabel 4: 10 hyppigste problematikker i rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Mangel på metode til at håndtere andre problemstillinger	116	79	195
Specifik viden om målgruppen	60	53	113
Mangel på metode til strukturering af hverdagen	58	38	96
Mangel på metode til håndtering af konflikter	46	25	71
Unik viden om målgruppen	28	24	52
Belastede relationer til omgivelserne	27	21	48
Mangel på metode til at omsætte udredningsresultater til praksis	21	16	37
Mangel på metode til udredning af funktionsevne	21	13	34
Samarbejdsvanskeligheder mellem professionelle og den myndige person	14	17	31
Belastede familierelationer	14	14	28

- Data er trukket d. 04-04-22

Tabel 5 viser, at de 10 hyppigste problematikker i rådgivningsforløb på børne-, unge- og specialundervisningsområdet i de nordjyske kommuner.

Tabel 5: 10 hyppigste problematikker i rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner på børne-, unge-, og specialundervisningsområdet			
	2020	2021	I alt
Specifik viden om målgruppen	43	50	93
Mangel på metode til strukturering af hverdagen	43	43	86
Mangel på metode til at håndtere andre problemstillinger	39	35	74
Mangel på metode til undervisning	32	37	69
Belastede familierelationer	38	30	68
Mangel på metode til håndtering af konflikter	37	30	67
Mangel på metode til sagsbehandling	31	32	63
Belastede relationer til omgivelserne	25	27	52
Unik viden om målgruppen	18	34	52
Mangel på metode til at omsætte udredningsresultater til praksis	24	27	51

- Data er trukket d. 04-04-22

Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau i de nordjyske kommuner

Tablet 6 og 7 viser fordelingen af rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner fordelt på henholdsvis voksenområdet og børne-, unge- og specialundervisningsområdet.

Tabel 6: Antal rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Brønderslev Kommune	13	4	17
Frederikshavn Kommune	14	7	21
Hjørring Kommune	23	25	48
Jammerbugt Kommune	9	6	15
Læsø Kommune	0	1	1
Mariagerfjord Kommune	13	9	22
Morsø Kommune	9	2	11
Rebild Kommune	8	4	12
Thisted Kommune	17	12	29
Vesthimmerlands Kommune	4	4	8
Aalborg Kommune	37	25	62

- Data er trukket d. 04-04-22

Tabel 7: Antal rådgivningsforløb i de nordjyske kommuner på børne-, unge- og specialundervisningsområdet			
	2020	2021	I alt
Brønderslev Kommune	10	11	21
Frederikshavn Kommune	6	11	17
Hjørring Kommune	7	7	14
Jammerbugt Kommune	10	8	18
Mariagerfjord Kommune	4	7	11
Morsø Kommune	5	6	11
Rebild Kommune	10	12	22
Thisted Kommune	6	6	12
Vesthimmerlands Kommune	14	14	28
Aalborg Kommune	27	14	41

- Data er trukket d. 04-04-22

VISO i de resterende kommuner

Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for de syddanske kommuner

Tabel 8 og 9 viser fordelingen af rådgivningsforløb i de syddanske kommuner fordelt på henholdsvis voksenområdet og børne-, unge- og specialundervisningsområdet.

Tabel 8: Antal rådgivningsforløb i de syddanske kommuner på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Assens Kommune	12	9	21
Billund Kommune	4	2	6
Esbjerg Kommune	26	14	40
Fredericia Kommune	14	15	29
Faaborg-Midtfyn Kommune	9	7	16
Haderslev Kommune	18	17	35
Kerteminde Kommune	6	9	15
Kolding Kommune	13	14	27
Langeland Kommune	2	3	5
Middelfart Kommune	13	15	28
Nordfyns Kommune	5	4	9
Nyborg Kommune	10	4	14
Odense Kommune	49	45	94
Svendborg Kommune	18	17	35
Sønderborg Kommune	11	10	21
Tønder Kommune	5	7	12
Varde Kommune	10	8	18
Vejen Kommune	8	11	19
Vejle Kommune	35	24	59
Ærø Kommune	1	3	4
Aabenraa Kommune	13	9	22

- Data er trukket d. 04-04-22

Tabel 9: Antal rådgivningsforløb i de syddanske kommuner på børne-, unge- og specialundervisningsområdet			
	2020	2021	I alt
Assens Kommune	9	7	16
Billund Kommune	10	10	20

De nordjyske kommuner

Esbjerg Kommune	20	19	39
Fanø Kommune	1		1
Fredericia Kommune	6	7	13
Faaborg-Midtfyn Kommune	6	8	14
Haderslev Kommune	18	11	29
Kerteminde Kommune	12	11	23
Kolding Kommune	18	9	27
Langeland Kommune	3		3
Middelfart Kommune	9	9	18
Nordfyns Kommune	14	6	20
Nyborg Kommune	8	16	24
Odense Kommune	15	16	31
Svendborg Kommune	13	13	26
Sønderborg Kommune	10	8	18
Tønder Kommune	20	15	35
Varde Kommune	7	19	26
Vejen Kommune	5	4	9
Vejle Kommune	11	13	24
Ærø Kommune	2		2
Aabenraa Kommune	15	4	19

- Data er trukket d. 04-04-22

Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for hovedstaden

Tabel 10 og 11 viser fordelingen af rådgivningsforløb i hovedstaden fordelt på henholdsvis voksenområdet og børne-, unge- og specialundervisningsområdet.

Tabel 10: Antal rådgivningsforløb i hovedstaden på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Albertslund Kommune	5	5	10
Allerød Kommune	1	6	7
Ballerup Kommune	10	7	17
Bornholms Regionskommune	11	5	16
Brøndby Kommune	5	5	10
Dragør Kommune	2	0	2
Egedal Kommune	2	6	8
Fredensborg Kommune	8	3	11

De nordjyske kommuner

Frederiksberg Kommune	9	22	31
Frederikssund Kommune	7	5	12
Furesø Kommune	8	2	10
Gentofte Kommune	4	8	12
Gladsaxe Kommune	14	20	34
Glostrup Kommune	2	2	4
Gribskov Kommune	13	12	25
Halsnæs Kommune	9	7	16
Helsingør Kommune	18	5	23
Herlev Kommune	5	4	9
Hillerød Kommune	17	10	27
Hvidovre Kommune	7	3	10
Høje-Taastrup Kommune	10	8	18
Hørsholm Kommune	5	1	6
Ishøj Kommune	5	3	8
Københavns Kommune	97	83	180
Lyngby-Taarbæk Kommune	4	11	15
Rudersdal Kommune	12	8	20
Rødovre Kommune	2	3	5
Tårnby Kommune	5	12	17
Vallensbæk Kommune	1	1	2

- Data er trukket d. 04-04-22

Tabel 11: Antal rådgivningsforløb i hovedstaden på børne-, unge- og specialundervisningsområdet

	2020	2021	I alt
Albertslund Kommune	10	4	14
Allerød Kommune	5	5	10
Ballerup Kommune	8	6	14
Bornholms Regionskommune	4	9	13
Brøndby Kommune	4	4	8
Egedal Kommune	13	10	23
Fredensborg Kommune	3	3	6
Frederiksberg Kommune	11	7	18
Frederikssund Kommune	8	10	18
Furesø Kommune	6	3	9

De nordjyske kommuner

Gentofte Kommune	6	6	12
Gladsaxe Kommune	15	16	31
Glostrup Kommune	6	0	6
Gribskov Kommune	3	3	6
Halsnæs Kommune	9	6	15
Helsingør Kommune	8	11	19
Herlev Kommune	6	7	13
Hillerød Kommune	10	7	17
Hvidovre Kommune	5	4	9
Høje-Taastrup Kommune	7	9	16
Hørsholm Kommune	8	3	11
Ishøj Kommune	6	11	17
Københavns Kommune	46	36	82
Lyngby-Taarbæk Kommune	2	7	9
Rudersdal Kommune	12	4	16
Rødovre Kommune	5	3	8
Tårnby Kommune	13	5	18

- Data er trukket d. 04-04-22

Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for de sjællandske kommuner

Tablet 12 og 13 viser fordelingen af rådgivningsforløb i de sjællandske kommuner fordelt på henholdsvis voksenområdet og børne-, unge- og specialundervisningsområdet.

Tablet 12: Antal rådgivningsforløb i de sjællandske kommuner på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Faxe Kommune	9	6	15
Greve Kommune	15	7	22
Guldborgsund Kommune	7	7	14
Holbæk Kommune	20	19	39
Kalundborg Kommune	10	8	18
Køge Kommune	5	4	9
Lejre Kommune	5	7	12
Lolland Kommune	3	5	8
Næstved Kommune	10	17	27
Odsherred Kommune	5	5	10
Ringsted Kommune	8	3	11

De nordjyske kommuner

Roskilde Kommune	11	19	30
Slagelse Kommune	15	21	36
Solrød Kommune	3	1	4
Sorø Kommune	14	14	28
Stevns Kommune	2	1	3
Vordingborg Kommune	6	11	17

- Data er trukket d. 04-04-22

Tabel 13: Antal rådgivningsforløb i de sjællandske kommuner på børne-, unge- og specialundervisningsområdet

	2020	2021	I alt
Faxe Kommune	21	23	44
Greve Kommune	9	4	13
Guldborgsund Kommune	10	15	25
Holbæk Kommune	12	10	22
Kalundborg Kommune	8	3	11
Køge Kommune	10	4	14
Lejre Kommune	4	4	8
Lolland Kommune	10	8	18
Næstved Kommune	5	1	6
Odsherred Kommune	5	5	10
Ringsted Kommune	5	4	9
Roskilde Kommune	14	18	32
Slagelse Kommune	18	12	30
Solrød Kommune	0	4	4
Sorø Kommune	12	4	16
Stevns Kommune	6	3	9
Vordingborg Kommune	6	6	12

- Data er trukket d. 04-04-22

Fordelingen af rådgivningsforløb på kommuneniveau for de midtjyske kommuner

Tabel 14 og 15 viser fordelingen af rådgivningsforløb i de midtjyske kommuner på henholdsvis voksenområdet og børne-, unge- og specialundervisningsområdet

Tabel 14: Antal rådgivningsforløb i de midtjyske kommuner på voksenområdet			
	2020	2021	I alt
Favrskov Kommune	9	12	21
Hedensted Kommune	10	10	20
Herning Kommune	16	7	23
Holstebro Kommune	17	11	28
Horsens Kommune	14	4	18
Ikast-Brande Kommune	10	4	14
Lemvig Kommune	8	2	10
Norddjurs Kommune	14	9	23
Odder Kommune	8	7	15
Randers Kommune	23	14	37
Ringkøbing-Skjern Kommune	19	16	35
Silkeborg Kommune	14	8	22
Skanderborg Kommune	11	13	24
Skive Kommune	15	12	27
Struer Kommune	7	7	14
Syddjurs Kommune	17	13	30
Viborg Kommune	21	22	43
Århus Kommune	59	62	121

Tabel 15: Antal rådgivningsforløb i de midtjyske kommuner på børne-, unge-, og specialundervisningsområdet			
	2020	2021	I alt
Favrskov Kommune	14	14	28
Hedensted Kommune	14	5	19
Herning Kommune	15	11	26
Holstebro Kommune	22	16	38
Horsens Kommune	14	9	23
Ikast-Brande Kommune	3	9	12
Lemvig Kommune	3	4	7
Norddjurs Kommune	9	11	20
Odder Kommune	4	4	8
Randers Kommune	10	20	30

De nordjyske kommuner

Ringkøbing-Skjern Kommune	18	13	31
Silkeborg Kommune	16	14	30
Skanderborg Kommune	8	7	15
Skive Kommune	9	8	17
Struer Kommune	3	6	9
Syddjurs Kommune	12	13	25
Viborg Kommune	9	11	20
Århus Kommune	16	17	33

- Data er trukket d. 04-04-22

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk

Punkt 2.

Godkendelse af dagsorden

Beslutning:

Godkendt.

Punkt 3.

Godkendelse af referat fra seneste møde

Beslutning:

Godkendt.

Referat fra DAS 2. marts 2022 publiceres i Agenda

Bilag:

Referat DAS 2. marts_2022 word (1)

DAS Social (DAS Social 02-03-2022 13:00:00)

02-03-2022 13:00 - 16:00

Regionshuset - mødelokale 2

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden,	1
Punkt 2: Godkendelse af referat fra seneste møde,	2
Punkt 3: Nordjysk Socialaftale 2023-2024,	3
Punkt 4: Drøftelser om det forstærkede samarbejde,	4
Punkt 5: Kapacitet og brug af sociale anbringelser på de sikrede institutioner,	5
Punkt 6: Fokuspunkter for Socialtilsyn Nords årsrapport 2023,	6
Punkt 7: FU orienterer,	7
Punkt 8: Eventuelt,	8
Punkt 9: Næste møde,	9

Punkt 1.

Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS godkender dagsordenen

Referat:

Godkendt

Punkt 2: Godkendelse af referat fra seneste møde

**Sekretariat for
Nordjysk Socialaftale**

DAS Social

Punkt 2.

Godkendelse af referat fra seneste møde

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS godkender referatet fra mødet den 28. januar 2022

Referat:

Godkendt

Bilag:

Referat DAS den 28. januar

Punkt 3: Nordjysk Socialaftale 2023-2024

**Sekretariat for
Nordjysk Socialaftale**

DAS Social

Punkt 3.

Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Resume

DAS bedes drøfte rammerne for visionen for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 herunder særligt emner og formål med visionen.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orienteringen om justering af proces for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 til efterretning
- DAS drøfter emner og formål med visionen

Referat:

DAS var enige i, at man viderefører de nuværende fokuspunkter, idet dagsordenerne fortsat er relevante - både nu og fremadrettet. Det er afgørende at "have det lange lys på" og sikre koblingen til de nationale dagsordener i f.t. bl.a. evalueringen af det specialiserede socialområde og psykiatriplanen.

Sigtepunktet skal således være det samme, men gerne uddybet i forhold til meningsfulde fællesskaber. DAS pegede på følgende emner for visionen: Mestring af eget liv og meningsfulde fællesskaber for alle.

DAS ønsker desuden, at tydeliggøre dilemmaer og den borgernære tilgang på visionsdagen i Politisk Dialogforum 10. juni..Det aftales, at DACAPO inviteres ind som facilitator og teatertrup, for at illustrere dilemmaer og paradokser på området. Fx i f.t. hvordan ser succes ud fra borgerens, embedsmandens og politikerens perspektiv.

Bilag:

Sagsfremstilling - Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Baggrund

DAS har godkendt, at fokusområderne for Nordjysk Socialaftale skal være de nuværende fokusområder som fortsættes og evt. udvides. Det er følgende:

- Fokus på psykiatrien
- Fokus på borgere der bliver ældre
- Effektive og vidensbaserede indsatser

DAS godkendte en proces for udarbejdelsen af aftalen, som FU har besluttet at justere grundet vakancen i sekretariatet. Justeringen omhandler at de faglige workshops om hvert fokusområde flyttes fra foråret til efteråret. Workshoppene anvendes til at føde indhold ind i fokusområderne, så man har skarpere fokusområder, hvor man hurtigere kan gå i gang med udmøntningen.

Procesplanen ser nu således ud:

Tidspunkt	Forum	Handling
November 2021	DAS	Godkendelse af proces for udarbejdelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024
28. januar 2022	DAS	DAS udpeger fokusområder
Marts 2022	DAS	DAS drøfter rammen for visionen
April 2022		Der udsendes spørgsmål til de politiske udvalg med udgangspunkt i DAS' drøftelser om rammer for visionen
Maj 2022	DAS	DAS drøfter 1. udkast til socialaftalen
Juni 2022	Socialpolitisk Dialogforum	Politiske drøftelser og input til visionen
Juni 2022	Arbejdsgrupper under DAS	Vurdering af sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel
August 2022	DAS	DAS godkender udkast til Socialaftalen
September/oktober		Der afholdes 1 faglig workshop for hvert fokusområde som skal bidrage til at
November 2022	Politiske udvalg	Aftalen godkendes politisk
1. december 2022		Den godkendte aftale sendes til Socialstyrelsen

Sagsfremstilling

På Socialpolitisk Dialogforum den 10. juni skal politikerne drøfte vision for Nordjysk Socialaftale. Som forberedelse hertil udsender sekretariatet information og spørgsmål til socialudvalgene.

DAS bedes drøfte rammerne for visionen, og med udgangspunkt heri tilrettelægges drøftelserne på dagen. De to seneste visioner har peget i retning af mestringsbegrebet, og et ønske om, at arbejde for at borgeren kan mestre mest muligt i eget liv. FU anbefaler, at visionen peger i retning af borgerne. Nedenfor fremgår forslag til emner og formål med visionen.

Forslag til emner for visionen:

- Mestring af eget liv dvs. et fokus på at alle kan mestre mest muligt af eget liv
- Fælles om det enkelte menneske i centrum dvs. et fokus på borgeren som centrum for indsatsen og arbejdet
- Meningsfulde fællesskaber for alle med fokus på at være noget for nogen eks. ift. frivillighed, foreningsliv og samvær for alle.
- Andre...

På Socialpolitisk Dialogforum ønskes først og fremmest en dialog mellem politikerne om i hvilken retning visionen skal gå og dernæst en indsnævring af emnet for visionen. Derfor ønskes der som udgangspunkt, at man kan fremlægge flere emner for visionen for at sikre drøftelserne. Med udgangspunkt i emnerne kan man overveje om det er relevant at sætte håndgribelige hverdagsdilemmaer op så politikerne har borgernære dilemmaer at drøfte ud fra.

Formål med visionen

DAS bedes drøfte formålet med visionen, og her henvises til formålet i de to seneste socialaftaler som har været væsentligt forskellige:

- *I Socialaftalen 2021-2022 var visionen den politiske retningspil:* I den seneste Socialaftale har visionen været overliggende til fokusområderne og dermed været med til at pege i retning af hvilke initiativer der er vigtige indenfor fokusområderne. Visionen er ikke i sig selv søgt udmøntet.
- *I Socialaftalen for 2018-2020 ønskede man at visionen skabte konkrete resultater:* I den første Socialaftale havde man derfor planlagt initiativer til udmøntning af visionen

Punkt 4: Drøftelser om det forstærkede samarbejde

Sekretariat for
Nordjysk Socialaftale

DAS Social

Punkt 4.**Drøftelser om det forstærkede samarbejde****Resume**

FU anbefaler, at man indleder en dialog om, hvorvidt det forstærkede samarbejde skal fortsætte i den nye aftaleperiode, og ønsker at drøfte dette med DAS.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter om man vil indlede en dialog om nedlæggelse af det forstærkede samarbejde

Referat:

DAS er enige om, at man bør gå i dialog omkring det forstærkede samarbejde. Fokus bør være hvilket formål, der skal være for et samarbejde.

DAS har følgende input:

- Det forstærkede samarbejde har været udfordret særligt ift. at håndhæve formålet om beskyttede konkurrencevilkår og rettidig dialog (når man oplever at tilbuddenes bæredygtighed er udfordret så er visitationsstrategierne ændret)
- Man ønsker at holde hånden under de nødvendige kompetencer og sikre det gode samspil mellem myndighed og driftsherre
- Man er bekymret for om det forstærkede samarbejde er konserverende i stedet for at have fokus på efterspørgsel og myndighedernes behov.
- Afsættet er, at kommunerne er kritiske overfor værdien af det forstærkede samarbejde og den effekt det har haft.
- Kommunerne er åbne overfor, at kommunerne og regionen får til opgave i Nordjysk Socialaftale 2023-2024, at finde et nyt setup.
- Det kan ses i sammenhæng med evalueringen af det forstærkede samarbejde.

Bilag:

Sagsfremstilling - Drøftelser om det forstærkede samarbejde

Baggrund

Det forstærkede samarbejde blev godkendt i 2014, og på det tidspunkt blev det godkendt, at aftalen omfattede 7 tilbud med henholdsvis Aalborg Kommune og Region Nordjylland som driftsherrer. Siden da er tilbud henholdsvis fusioneret og trukket ud af aftalen, og der er nu kun 3 tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde – alle med Region Nordjylland som driftsherre.

Der afventer politiske drøftelser om, hvorvidt der skal etableres et tilbud til unge med svær selvskadende adfærd, og etableres dette så vil tilbuddet være omfattet af det forstærkede samarbejde.

Formålet med det forstærkede samarbejde er, at holde hånden under højt specialiserede tilbud, og sikre at nødvendige kompetencer og viden bliver i landsdelen. Det forstærkede samarbejde skal sikre dette via følgende:

- Beskyttet konkurrencevilkår: Det er aftalt, at de nordjyske kommuner ikke etablerer nye konkurrerende tilbud med samme indhold som de tilbud der er omfattet af det forstærkede samarbejde
- Systematisk og formaliseret dialog: Driftsherres sikkerhed og planlægningshorisont skal først og fremmest understøttes ved at sikre adgang til pålidelige oplysninger om kommunernes forventninger til efterspørgslen, og ønsker til den faglige udvikling.
- Early-warning: Det forstærkede samarbejde skal skabe mulighed for, at der administrativt kan reageres tidligt i forhold til begyndende vanskeligheder. En tidlig indsats vil skabe de bedste forudsætninger for, at man alene med små justeringer kan forebygge, at der opstår alvorlig bekymring for et tilbuds økonomiske og faglige bæredygtighed. Driftsherre er derfor forpligtet til løbende og tidligt at gøre opmærksom på det, hvis der opstår bekymringer i forhold til driften. En "early-warning" vil kunne give anledning til en periodevis tættere monitorering af tilbuddets udvikling med løbende levering af nærmere aftalt ledelsesinformation til
- I særlige tilfælde kan man aftale, at etablere særlige vilkår for et tilbud, hvis man er bekymret for bæredygtigheden. Der vil i sådanne situationer kunne indgås aftale om iværksættelse af særlige vilkår/initiativer med henblik på at understøtte tilbuddets fortsatte drift. Det kan eks. være aftale om, at der kan anvendes en lavere budgetteret belægningsprocent eller aftale om objektiv finansiering af tilbuddet.

Model for det forstærkede samarbejde kan findes [her](#)

Med revideringen af Styringsaftalen i 2020 blev det indskrevet at der var mulighed for at etablere særlige vilkår ved etablering af nye tilbud eller udvidelse af kapacitet – de særlige vilkår beskrives som vilkår der kan være identiske med dem der er beskrevet i forhold til det forstærkede samarbejde. Dette gælder dog kun ved etablering og udvidelse af kapacitet, men såfremt man ønsker at nedlægge det forstærkede samarbejde kan muligheden overvejes udvidet ved helt særlige omstændigheder.

Styringsaftalen kan findes [her](#) (særlige vilkår beskrives i afsnit 6 side 23)

Sagsfremstilling

Der har tidligere været drøftelser af, om det forstærkede samarbejde skal fortsætte. Baggrunden herfor er, at man er gået fra 7 til 3 tilbud omfattet af samarbejdet og det bør overvejes, om der er alternative/bedre muligheder for at sikre beskyttelse af de mest specialiserede tilbud. Med indgangen til en ny aftaleperiode anbefaler FU, at dette drøftes endnu engang. Det er FU's anbefaling, at der indledes dialog om at nedlægge det forstærkede samarbejde.

Såfremt DAS ønsker at gå videre med en dialog om at nedlægge det forstærkede samarbejde anbefales det, at man indgår i dialog med Region Nordjylland samt Ekspertpanelet som er en følgegruppe til Det forstærkede samarbejde. Endelig er det forstærkede samarbejde en politisk aftale, og kræver dermed politisk godkendelse i forbindelse med godkendelsen af den nye socialaftale.

Punkt 5: Kapacitet og brug af sociale anbringelser på de sikrede institutioner

**Sekretariat for
Nordjysk Socialaftale**

DAS Social

Punkt 5.

Kapacitet og brug af sociale anbringelser på de sikrede institutioner

Resume

Der pågår en drøftelse af kapacitet på de sikrede institutioner i KL's Koordinationsforum, som følge af at institutionerne oplever et ekstraordinært pres på pladserne, hvilket udfordrer den nuværende kapacitet. Analyser viser, at presset bl.a. skyldes en stigning i antallet af sociale anbringelser på de sikrede institutioner. I efteråret 2021 drøftede først DAS og derefter Koordinationsforum kapaciteten og det førte til en akut udvidelse af kapaciteten, og der ønskes en drøftelse af om kapaciteten skal udvides yderligere.

Indstilling

Det indstilles, at:

- DAS tager orienteringen om den netop gennemførte kapacitetsjustering til efterretning.
- DAS drøfter kapacitetsproblematikken omkring de sikrede institutioner og herunder forslag om at åbne 5 nye sikrede pladser i Vestdanmark
- DAS drøfter sociale anbringelser på de sikrede institutioner herunder forslag om at nedsætte en tværregional arbejdsgruppe

Referat:

DAS ønsker et nationalt fokus på sociale anbringelser. Der er behov for at blive klogere på, hvorfor kommunerne anvender de sociale pladser.

Såfremt der kan findes enighed herom i KL's Koordinationsforum, kan DAS støtte op om at man arbejder på en national kapacitetsudvidelse.

Bilag:

Sagsfremstilling - Kapacitet på sikrede institutioner

Bilag 2: Input fra høringsrunde 2021

Bilag 3: Analyse af belægningen på de sikrede døgninstitutioner 1. halvår 2021

Bilag 4: Belægning på de sikrede institutioner maj-september 2021

Baggrund

På møde i KL's Koordinationsforum d. 1. december blev kapacitet på de sikrede institutioner drøftet. I drøftelsen indgik udviklingen i kommunernes efterspørgsel efter sikrede pladser, delvist lukkede pladser og sociale anbringelser. DAS og Børne- og ungedirektørkredsen drøftede kapaciteten inden mødet i Koordinationsforum, og man blev her enige om følgende melding til KL's Koordinationsforum:

"De nordjyske kommuner kan genkende de skitserede kapacitetsudfordringer på de sikrede institutioner. Kommunerne oplever ofte at blive afvist, fordi der ikke er ledige pladser på tilbuddene ligesom man oplever, at behovet for anbringelse af unge på sociale pladser stiger – disse unge anbringes på farlighedskriteriet, og der er ikke holdbare og brugbare alternativer til anbringelse på sikret institution.

På den baggrund vurderer DAS Social og Børne- og ungedirektørkredsen begge, at det er hensigtsmæssigt at justere kapaciteten på landsplan. Helt konkret er der behov og mulighed for at justere kapaciteten i Nordjylland, og løsningsmulighederne er her, at Region Nordjyllands institution Kompasset kan konvertere to flekspladser til permanente pladser samt at man vil kunne etablere fem nye pladser på Kompasset.

De to kredse har endvidere drøftet behov for etablering af delvist lukkede pladser i Nordjylland, og vurderer, at dette også kan være en mulighed, men der er behov for at få afklaret behov og økonomi nærmere ligesom der er interesse for om de øvrige kommuner/regioner har planer ift. kapaciteten af delvist lukkede pladser"

Ovenstående udmelding fra DAS og Børne- og ungedirektørerne blev baseret på en høringsrunde blandt børne- og familiecheferne om anbringelse på sikrede institutioner (jf. bilag 2), og en analyse af belægningen fra Danske Regioner (jf. bilag 3 og 4).

Drøftelserne på Koordinationsforum d. 1. december og en efterfølgende henvendelse fra Danske Regioner førte til et ekstraordinært møde i KL's Koordinationsforum d. 14. december. På mødet blev det besluttet, på baggrund af anbefaling fra Danske Regioner, at åbne fem sikrede pladser på Bakkegården i Region Sjælland og permanentgøre tre flexpladser i Vestdanmark – heraf 2 pladser på Kompasset. Denne løsning blev iværksat fordi kapacitetsproblemet var akut og uholdbart, og dette var den løsning man hurtigst kunne effektuere i og med at Bakkegården havde en lukket afdeling man kunne genåbne.

Det vurderes, at der fortsat er stort pres på kapaciteten, og Koordinationsforum lægger derfor op til en drøftelse om, hvorvidt kapaciteten af de sikrede institutioner skal udvides yderligere.

Sagsfremstilling

Den landsdækkende kapacitet på de sikrede afdelinger aftales mellem kommunerne og driftsherrerne (Danske Regioner og Københavns Kommune), og har siden 2017 været på 106 pladser. Med de nyeste aftaler i december mellem danske regioner og KL stiger kapaciteten dog til 114 pladser.

Der er aftalt et mål mellem kommunerne, Danske Regioner og Københavns Kommune om, at sigte efter en belægningsprocent på de sikrede institutioner på 85 %. Det skyldes, at man vil sikre, at der på den ene side ikke er unødige udgifter til tomme pladser samtidig med, at ingen unge må afvises på grund af pladsmangel. Belægningsprocenten på Kompasset i 2020 var på 101 % og i 2021 på 114 %. Belægningsprocenten på alle de sikrede institutioner i 2021 har været over 85 % og jævnligt været på omkring 100 % eller derover jf. bilag 3 og 4.

Presset på kapaciteten har betydet afviste sager. Nedenfor illustreres antal afviste sager på Kompasset i 2021:

Tabel 1: Afviste sager på den sikrede institution Kompasset 2021:

	Antal afviste borgere på Kompasset i 2021 - sociale anbringelser	Antal afviste borgere på kompasset i 2021 - retlige anbringelser
Fra kommuner i Nordjylland	8	4
Fra kommuner i øvrige regioner	20	1
I alt	28	5

Som det fremgår af tabel 1 afviste Kompasset i 2021 5 retlige anbringelser, heraf var 4 af sagerne fra nordjyske kommuner. Det har ikke været muligt, at skaffe data fra de øvrige regioner, men sekretariatet er mundtligt blevet orienteret om, at billedet er det samme. Årsagen til at der er aftalt en belægningsprocent på 85 % er netop, at man vil sikre sig at de retlige anbringelser ikke bliver afvist. I det øjeblik der afvises retlige anbringelser, så er det et udtryk for at der ikke er noget som helst fleksibilitet i kapaciteten. Det bemærkes, at de flekspladser der er konverteret til almindelige pladser ikke har nogen betydning for kapaciteten ift. retlige anbringelser, da disse pladser allerede før konverteringen kunne anvendes til borgere med retligt anbringelsesgrundlag.

Danske Regioner oplyser, at kapaciteten er presset, og at der i spidsbelastningsperioder er decideret kapacitetsmangel, og såfremt kommunerne ønsker at undgå kapacitetsmangel, bør der kigges på kapaciteten på landsplan jf. analysen i bilag 3 og 4. Da KL's Koordinationsforum har truffet beslutning om at åbne fem nye pladser i Østdanmark kunne et muligt scenarie være, at der ligeledes åbnes fem nye pladser i Vestdanmark. I forbindelse med etablering af nye sikrede pladser og herunder geografisk placering mv. er det relevant at vægte kriterier som bæredygtighed og stordriftsfordele.

Sociale anbringelser på sikrede institutioner

Der har været en betydelig stigning i antallet af sociale anbringelser på de sikrede institutioner siden 2010. I 2010 var 4,6 % af alle anbringelser på de sikrede institutioner sociale anbringelser og i 2020 var det steget til 31.1 % svarende til 152 anbringelser.

KL's Koordinationsforum efterspørger en drøftelse blandt kommunerne om anvendelsen af sociale anbringelser, herunder om det er det rigtige tilbud til de anbragte eller om der er behov for andre typer tilbud. I forbindelse med drøftelsen om sikrede institutioner på DAS mødet den 18. november 2021 foretog sekretariatet en høringsrunde blandt børne- og familiecheferne om anbringelse på sikrede institutioner, og her blev det tydeliggjort, at de sociale pladser blev anvendt til unge med mange forskellige typer problemstillinger og at den mest almindelige anbringelsesårsag var farlighedskriteriet jf. bilag 2. Det flugter med analysen fra danske regioner som slår fast, at 71 % af de sociale anbringelser i 2020 var foretaget på baggrund af farlighedskriteriet (bilag 3 og 4).

Det vurderes, at der er behov for mere viden om problemstillingerne omkring de sociale anbringelser på de sikrede institutioner. Som led heri ønskes det, at DAS drøfter om der er behov for at belyse problemstillingerne på landsplan eks. ved at anbefale KL at nedsætte en arbejdsgruppe på tværs af landsdelene. En arbejdsgruppe kan belyse udviklingen i de sociale anbringelser, skabe grundlag for en faglig drøftelse af området og herunder mulige løsningsmuligheder og alternativer mv. ift. de socialt anbragte og deres problematikker.

Bilag

Bilag 2: Input fra høringsrunden november 2021 om kapacitet og anvendelse af pladser på sikrede institutioner

Bilag 3: Analyse af belægningen på de sikrede institutioner for 1. halvår 2021

Bilag 4: Belægning på de sikrede institutioner for juni-september 2021

Punkt 6: Fokuspunkter for Socialtilsyn Nords årsrapport 2023

**Sekretariatet for
Nordjysk Socialaftale**

DAS Social

Punkt 6.

Fokuspunkter for Socialtilsyn Nords årsrapport 2023

Resumé

Socialtilsyn Nord ønsker at høre DAS om eventuelle ønsker til fokuspunkter i Socialtilsyn Nords årsrapport 2023.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter, om der ønskes at foreslå et eller flere fokusområder for årsrapporten 2023.

Referat:

DAS er enige i fokuspunktet.

DAS interesserer sig for ensartethed på tværs af tilsynene. Det drøftes, om dette giver mening ift. årsrapporten 2023 (alternativt i den nuværende årsrapport) eller om det giver bedre mening ift. den dialog, der skal være med socialtilsynet.

Sekretariatet kontakter socialtilsynet i april med henblik på deltagelse på et DAS møde.

DAS bemærker til det foreslåede fokuspunkt, at kommunerne ikke arbejder med resultatdokumentation som et mål, men med resultater som et mål.

Bilag:

Sagsfremstilling - Fokuspunkter for Socialtilsyn Nord 2023

Bilag 2 Socialtilsyn Nords fokuspunkter 2015-2022

Baggrund

Socialtilsyn Nords årsrapporter skal beskrive tilbud og plejefamiliers generelle kvalitet og er sammensat af kapitler, der omhandler Socialtilsyn Nords virke og evt. udvalgte fokuspunkter:

- Socialtilsyn Nords virke beskriver årets produktionsdata, eksempelvis hvor mange tilsynsbesøg socialtilsynet aflægger, sagsbehandlingstider og sanktioner.
- Fokuspunkter er emner, som Socialtilsynet kan vælge (men altså ikke behøver) at have særligt fokus på i årsrapporten, fx tilbuddenes evne til at understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed og trivsel.

Årsrapporten for 2021 fremlægges på DAS mødet d. 23. maj. Fokuspunkterne vælges et år før de skal benyttes, og dermed to år før de indgår i en årsrapport. Således blev fokuspunkterne til årsrapporten for 2021 udvalgt allerede i 2020.

De fem socialtilsyn udpeger sammen fokuspunkter, som de ønsker at have særligt fokus på. Dertil kan de nordjyske kommuner/regionen foreslå lokale fokuspunkter, som Socialtilsyn Nord skal have fokus på. Årsrapportens fokuspunkter har tidligere været:

- Borgerperspektiv (2016)
- Overgreb (2017)
- Læring (2018)
- Selvstændighed og relationer (2019)
- Sundhed og trivsel (2020)
- Sociale medier (2021)
- Forebyggelse af krænkelse og overgreb via sociale medier (2022)

For uddybning af fokusområderne henvises til bilag.

Sagsfremstilling

Socialtilsyn Nord foreslår, at der i 2023 er fokus på kendskab, indsats og resultatdokumentation i forhold til de mål, som anbringende/visiterende kommune opstiller.

Tilbuddenes/plejefamiliernes viden og indsats foreslås afdækket ud fra følgende tre forhold:

- Kendskab til mål fra visiterende/anbringende kommune
Det er en forudsætning for at arbejde med resultatdokumentation, at tilbud og plejefamilier kender de mål, som er opstillet for borgeren/barnet af anbringende/visiterende kommune.
- Indsats for at opnå mål
Det er afgørende for kvaliteten, at tilbud/plejefamilier kan redegøre for, hvordan de arbejder med at opnå de mål, der er opstillet.
- Resultatdokumentation
Det er afgørende for kvaliteten, at tilbud og plejefamilier kan dokumentere deres resultater og dermed sandsynliggøre, at deres indsats har en positiv effekt, og at de samtidig har en bevidsthed om, hvornår opfyldelsen af målet er nået.

Den Administrative Styregruppe skal tage stilling til om de ønsker at foreslå et eller flere fokuspunkter for årsrapporten 2023.

Bilag

- Oversigt over fokuspunkter for Socialtilsyn Nord 2016-2022.

Social

Punkt 7.

FU orienterer

Resume

DAS orienteres om beslutninger i FU siden sidste DAS møde

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orienteringen til efterretning

Referat:

DAS tog orienteringen til efterretning.

Bilag:

Sagsfremstilling - FU orienterer

Orientering

Siden sidste DAS møde har FU truffet beslutning om følgende:

Takstændring på Kompasset

FU har godkendt ny takst på den sikrede institution Kompasset. Taksten nedsættes med 578 kr. gældende pr. 1.1.2022.

Takstændringen skyldes, at regionerne og kommunerne grundet stor efterspørgsel af sikrede pladser har indgået aftale om udvidelse af det samlede antal pladser for at imødekomme efterspørgslen. Det betyder, at Den sikrede institution Kompasset i Region Nordjylland konverterer to fleksible pladser til to permanente pladser.

Med udvidelsen af to permanente pladser på Den sikrede institution Kompasset sker der ligeledes en ændring af tilbuddets budget og takst. Tilbuddet har tidligere haft to fleksible pladser for at kunne håndtere midlertidig overbelægning, men disse har ikke indgået i tilbuddets budget. Disse pladser gøres nu permanente. Kompasset har dermed allerede de fysiske forudsætninger for at udvide med to pladser. Med udvidelsen øges kun de variable omkostninger og ikke de faste, hvorfor der sikres stordriftsfordele og bedre udnyttelse af de nuværende ressourcer. Dette fører ligeledes til en takstnedsættelse i 2022.

Taksten ser således ud:

Takster på Kompasset før og efter udvidelse af pladser	
Takst før udvidelse (8 pladser)	7.223 kr.
Takst efter udvidelse (10 pladser)	6.645 kr.
Forskel i takst	- 578 kr.

Flytning af drøftelsen med chefniveauet

FU har besluttet at flytte drøftelse med chefniveauet til et fremtidigt temamøde. Baggrunden er situationen i sekretariatet, som gør at der ikke er mulighed for at få fulgt op på drøftelsen i umiddelbar forlængelse af mødet.

Det ønskes at bibeholde drøftelsen på et senere tidspunkt. Formålet med drøftelsen er et strategisk perspektiv på året, og man kan derfor enten udsætte den til 2023 eller afvente evalueringen af det specialiserede socialområde, udarbejdelsen af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 &/ psykiatriplanen. Når den nye konsulent er tiltrådt, vil det blive vurderet, hvornår man kan afholde drøftelsen.

Udmøntning af Nordjysk Socialaftale 2021-2022

FU har besluttet at pause udmøntningen af Socialaftalen grundet vakance i sekretariatet, og som følge af at evalueringen af det specialiserede socialområde og 10 års planen for psykiatrien forventes at fylde snart.

FU ønsker, at udmøntningen genoptages når der er mere ro på sekretariatet. Senere på året vil FU blandt andet tage stilling til om man skal indstille til DAS, at der afholdes et laboratorie i 2. halvår af 2022 som del af udmøntningen af fokusområde 3.

Godkendelse af budget 2022 og regnskab 2021

FU har godkendt sekretariatets budget 2022 og regnskab 2021, som forelægges KKR i marts.

Sekretariatet er gået ud af 2021 med et resultat på 352.579, hvilket skyldes vakant stilling og corona nedlukningerne, der har ført til færre arrangementer og udviklingstiltag. Budgettet for 2022 er ligeledes præget af færre udgifter grundet vakance og barsel, og FU pointerer, at der er midler til projekter eller initiativer, såfremt der er nogle der er relevante og der igen er overskud i sekretariatet.

Punkt 8.

Eventuelt

Referat:

Det aftales, at det kan være relevant at Morsø Kommune fortæller om deres samarbejde med Komponent på et DAS temamøde.

Fremadrettede emner på temamødet er Dialog med socialtilsyn Nord, Morsø Kommune og Komponent-analysen og dialog med chefkredsene. Næste tema drøftelse er en dialog med VISO.

Punkt 9.

Næste møde

Næste møde afholdes den 23. maj kl. 13-16.

Mødet er planlagt som et virtuelt møde, men sekretariatet foreslås, at det afholdes fysisk af følgende årsager:

- VISO og Socialstyrelsen vil gerne deltage til en drøftelse om fremtidens VISO - de foretrækker fysisk deltagelse
- UCN deltager for at præsentere rapporten om § 82 indsatser

Punkt 4.

Kommunale udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde

2022-026778

Resume

Udgifterne til det specialiserede socialområde har i de nordjyske kommuner været støt stigende gennem flere år. Kommunerne i Nordjylland ønsker at finde forklaringer på, hvorfor denne udvikling finder sted og hvorfor de nordjyske kommuners udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde ligger så relativt højt ift. resten af landet. Der ønskes nye og bedre data til at afklare dette.

FU har været i dialog med Komponent, kommunernes fælles udviklingscenter, om mulig udvikling af nye data og nye forklaringer på udviklingen. Maibritt Kuszon fra Komponent deltager under behandling af punktet

Sagsfremstilling

Udgifterne til det specialiserede socialområde har i de nordjyske kommuner været støt stigende gennem flere år.

I 2021 brugte de 11 kommuner beliggende i Nordjylland 6,06 mia. kr. på de sociale områder – børn og voksne. Det er 260 mio. kr. mere end det oprindelige budget for 2021, og det er 130 mio. kr. mere end budgettet for 2022 (i samme p/l).

Den gennemsnitlige udgift pr. borger mellem 18 og 64 år er i Nordjylland ca. 15 % højere end landsgennemsnittet og er samtidig den højeste af alle regionerne.

Kommunerne i Nordjylland ønsker at finde forklaringer på, hvorfor de nordjyske kommuners udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde ligger så relativt højt ift. resten af landet. Der ønskes nye og bedre data til at afklare dette. Data, som kommunerne ikke har adgang til i dag.

På denne baggrund har FU været i dialog med Komponent, kommunernes fælles udviklingscenter, om udvikling af nye data, som kan medvirke til at forklare udviklingen. Med udgangspunkt i denne dialog har Komponent udviklet et analysedesign, som peger på en række faktorer med interesse for de nordjyske kommuner, som potentielle forklaringer:

- Socioøkonomiske faktorer
- Kommunal kompensering for kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri
- Sammenhæng til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet
- Børneområdet, som fødekæde til voksenområdet

Komponent vil levere data på KKR-niveau sammenlignet med Midtjylland og landsplan og ligeledes for hver enkelt af de 11 kommune sammenlignet med socioøkonomisk sammenlignelige kommuner – inkl. baggrundsdata, således at de enkelte kommuner kan arbejde videre med disse.

Komponent har mulighed for at udvikle flere nye data, da data fra Danmarks Statistik normalt er på handlekommuneniveau, mens Komponent også har adgang til betalingskommuneniveau, hvilket giver flere dimensioner, at se udgiftsniveauerne ud fra.

Oplægget fra Komponent er begrænset til udvikling af nye data vedr. ovenstående faktorer. Der vil således ikke blive udarbejdet data om kommunernes køb af ydelser uden for kommunen, eller vedr. ledig kapacitet i egne tilbud. En sådan analyse vil kræve manuel dataindsamling men også give et overblik over ændrede købsmønstre og afdække eventuelle behov for lokale og regional tilpasning af tilbudsviften.

Økonomi

Komponent har i deres analysedesign anvist en samlet pris på ca. 550.000 kr. for udvikling af nye data jf. udvalgte faktorer, som FU har peget på.

Komponent har ligeledes angivet, at de løbende omkostninger for årlig ajourføring af hovedtrækket er på 110.000 kr. for de nordjyske kommuner pr. år.

DAS har tidligere godkendt, at rammeaftalesekretariatet fik overført overskud fra regnskab 2021 til budget 2022. Pt. forventes et overskud for 2022 på mellem 400-500.000 kr. Der resterer en række aktiviteter, som ikke er medtaget i dette estimat, herunder Socialpolitisk Dialogforum 10. juni. Men der resterer et økonomisk råderum i sekretariatet til at dække en del af omkostningen ved at gennemføre dataanalysen, som Komponent lægger op til.

FU Social

FU lægger op til at DAS drøfter analysedesignet mhp. en beslutning om, man ønsker at indgå i et dataudviklingssamarbejde med Komponent. Herunder også, om det er de rigtige undersøgelsestemaer, som ønskes belyst og/eller om der er andre temaer, som påkalder sig opmærksomhed ift. udgiftsniveauerne på det specialiserede socialområde.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Drøfter analysedesignet fra Komponent, herunder undersøgelsestemaerne
- Drøfter om man ønsker at indlede et samarbejde med Komponent

Beslutning:

Referat

Maibritt Kuszon og Peter Bogh gav en præsentation af baggrunden for deres deltagelse på mødet og for det analysedesign, som er fremsendt med dagsordenspunktet.

Der er tale om et nøgletalskoncept med en beskrivende del og en forklarende del med indikatorer, som kan kvalificere det daglige arbejde og de strategiske beslutninger.

Der er i datamaterialet fokus på styring på myndighedsniveau.

I analysedesignet arbejdes der med følgende områder med formodet betydning for udgiftsniveauerne:

- Fokus på Udvikling i økonomi, aktivitet og enhedspriser (A)
- Diagnoseudvikling (B)
- Sammenhænge til almenområderne (C)
- Børneområdet som fødekæde til voksenområdet (D)

Produktet er regneark, som kan fremvise data for den enkelte kommune, men også hvor den enkelte kommuner sammenlignes med andre kommuner (også ifm. en benchmark). Data leveres ikke i fortolket tilstand. Det er op til den enkelte kommune efterfølgende.

Data i regnearket vil være valideret via processer med inddragelse af kommunernes chefer og datamedarbejdere.

Køb af ydelser udenfor egen kommune indgår ikke i nærværende analysedesign. Dette kræver manuelt indsamlede data og vil medføre en meromkostning for kommunerne.

Arne Lund Kristensen bemærker, at det er vigtigt med fælles data, men at der er tvivl, om man rammer plet ved dette analysedesign. Leif Serup bemærker desuden, at der kan være behov for at stille skarpere på de opstillede hypoteser og så fokusere på et par af dem mhp. at be- eller afkræfte deres relevans ift. kommunernes udgiftsniveauer. Kommunerne har på forskellige plan adgang til- eller deltager i projekter (6-by samarbejdet, KL-Partnerskab), som udvikler nye data. Det er derfor relativt set mange penge at allokere til udvikling af data, der i mere eller mindre grad er adgang til. Det skal i mindste fald udelukkes, at der med det foreslåede analysedesign ikke generes allerede kendte data. Kommunerne ønsker, nye, unikke data.

DAS kan ikke umiddelbart udpege hvilke hypoteser, som er vigtigst i et analysedesign vedr. data på det specialiserede socialområde. Det ønskes undersøgt nærmere ift. hvilke data der er tilgængelige i dag og hvilke hypoteser, der formodes at have størst forklaringskraft. Dette arbejde forankres i FU.

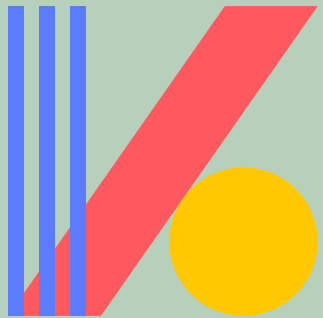
Beslutning

DAS var enige om, at der er behov for nye fælles data, som grundlag for arbejdet med kommunernes udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde. DAS beslutter dog også, at man ønsker at være undersøgende på data, der allerede er adgang til på tværs og om data herfra kan være medvirkende til at svare på eller konkretisere de stillede hypoteser. DAS ønsker, at der arbejdes videre med de opstillede hypoteser i analysedesignet mhp. kvalificering og fornyet fokuseret drøftelse heraf. Dette arbejde forankres i FU.

Bilag:

Analysedesign Nordjylland rammeaftalesamarbejde (præsentation til DAS 23.5.22)

KOMPONENT™

**Andet udkast til analysedesign for det specialiserede
socialområde**

Rammeaftaleområdet Nordjylland

17. Maj 2022

Indhold

- Baggrund
- Behov og hypoteser
- Overordnet analysedesign
- Produkt, involvering og data
- Analysedesign uddybet fra A-D
- Økonomi
- Option - analyser der kræver manuelt indsamlede data
- Hvad er rammeaftalesamarbejdet under KKR Sjælland optaget af?
- KL's partnerskabsprojekt ift. stigende udgifter
- Bemanding

Baggrund

I 2021 brugte de 11 kommuner beliggende i Nordjylland 6,06 mia. kr. på de sociale områder – børn og voksne.

Det er 260 mio. kr. mere end det oprindelige budget for 2021, og det er 130 mio. kr. mere end budgettet for 2022 (i samme p/l).

Tilsammen brugte kommunerne 16,6 mio. kr. om dagen på området fordelt med 11,6 mio. kr. om dagen på det voksen specialiserede område, og 5 mio. kr. om dagen på det børnespecialiserede område.

Dertil kommer, at kommunerne i Nordjylland på **voksenområdet** tilsammen bruger mere pr. 18-66 årig end nogen andre KKR'er. Udgifterne er 11.656 kr. pr. 18-66 årig, og det er "naboen" Midtjylland, der bruger mindst nemlig 9.997 kr. pr. 18-66 årig. Landsgennemsnittet er 10.300 kr.

Vedrørende udgifterne på **børnesocialområdet** ligger kommunerne i Nordjylland lidt over landsgennemsnittet. Der bruges 41.310 kr. pr. barn og ung mellem 0-22 år. Landsgennemsnittet er 40.959 kr. og Midtjylland bruger 33.219 kr.

Forretningsudvalget for rammeaftalesamarbejde i Nordjylland har på møde d. 7. april bedt Komponent komme med et udkast til en analyse af overstående. Det indeværende oplæg er et forsøg på dette.
Se dokumentation på overstående sidst i oplægget

Behov og hypoteser om faktorer der påvirker udgiftsniveauet

Forretningsudvalget udtrykte behov for viden om og forklaring på:

1. Hvorfor Nordjylland er dyrere end andre Regioner?
2. Hvad kan der gøres noget ved, og hvordan skal det gøres?

På mødet var der drøftelse af mulige faktorer der adskiller Nordjylland fra det øvrige Danmark. Det drejer sig om:

- a) Socialøkonomiske faktorer
- b) Der kompenseres for den regionale behandlingspsykiatri, som gennem mange år har haft rekrutteringsudfordringer.
- c) Almenområderne er presset/drives billigt, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet.
- d) Der mangler mellemformer, og socialtilsynet gør det vanskeligt at etablere disse.
- e) Kommunerne har ledige pladser i egne §105 / §85 tilbud, men må købe behov for midlertidige tilbud andre steder.

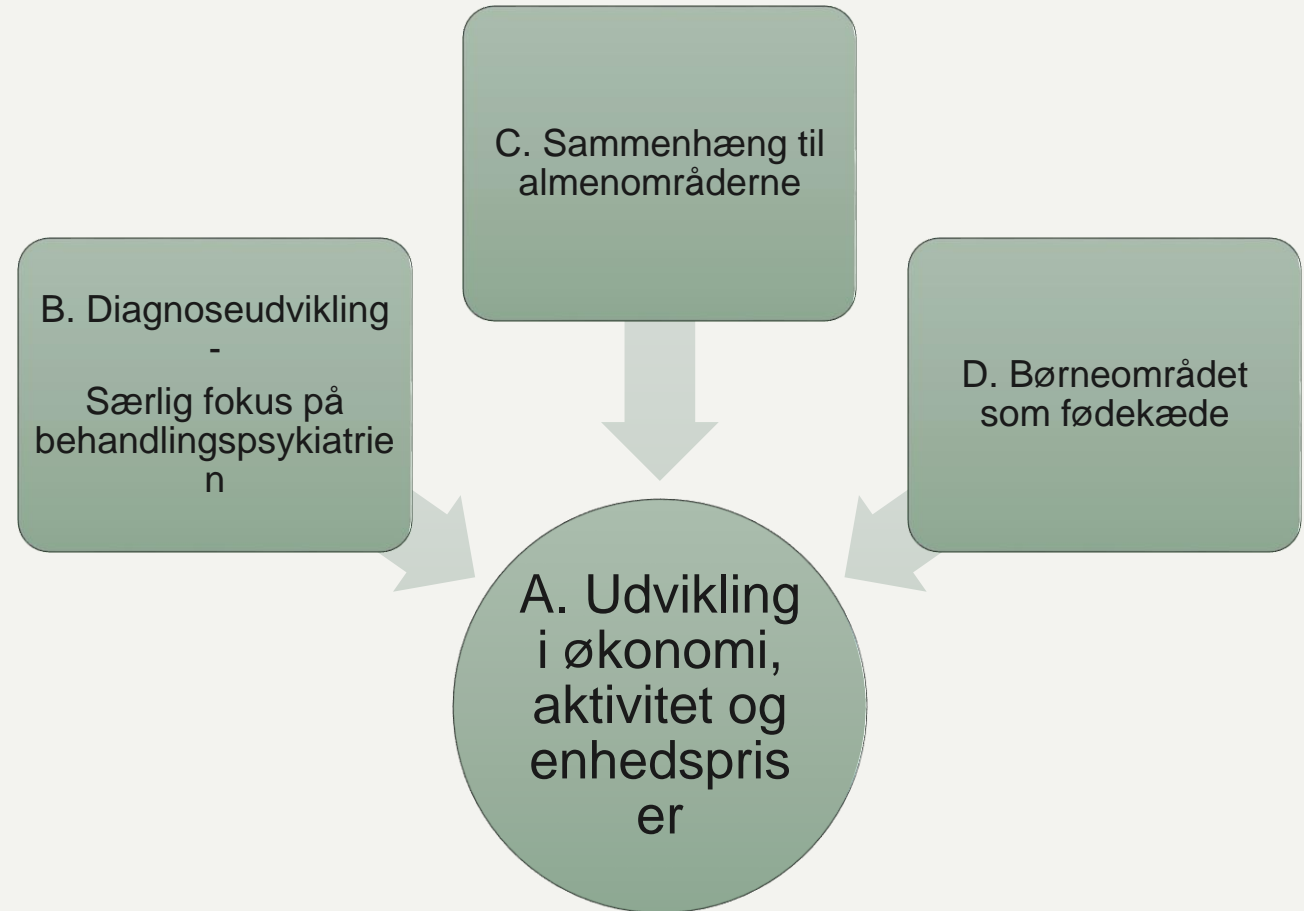

Analysedesign

– økonomi og aktivitet samt påvirkelige faktorer

Analysetemaerne A-D beskrives mere uddybende i slide 9-13.

Produkt

Produktet

Der leveres data i regneark på:

- KKR-niveau sammenlignet med Midtjylland og landsplan
- På hver enkelt af de 11 kommune sammenlignet med socioøkonomisk sammenlignelige kommuner – inkl. baggrundsdata, således at de enkelte kommuner kan arbejde videre med disse.

Data leveres i regneark opsat således, at materialet er let at printe.

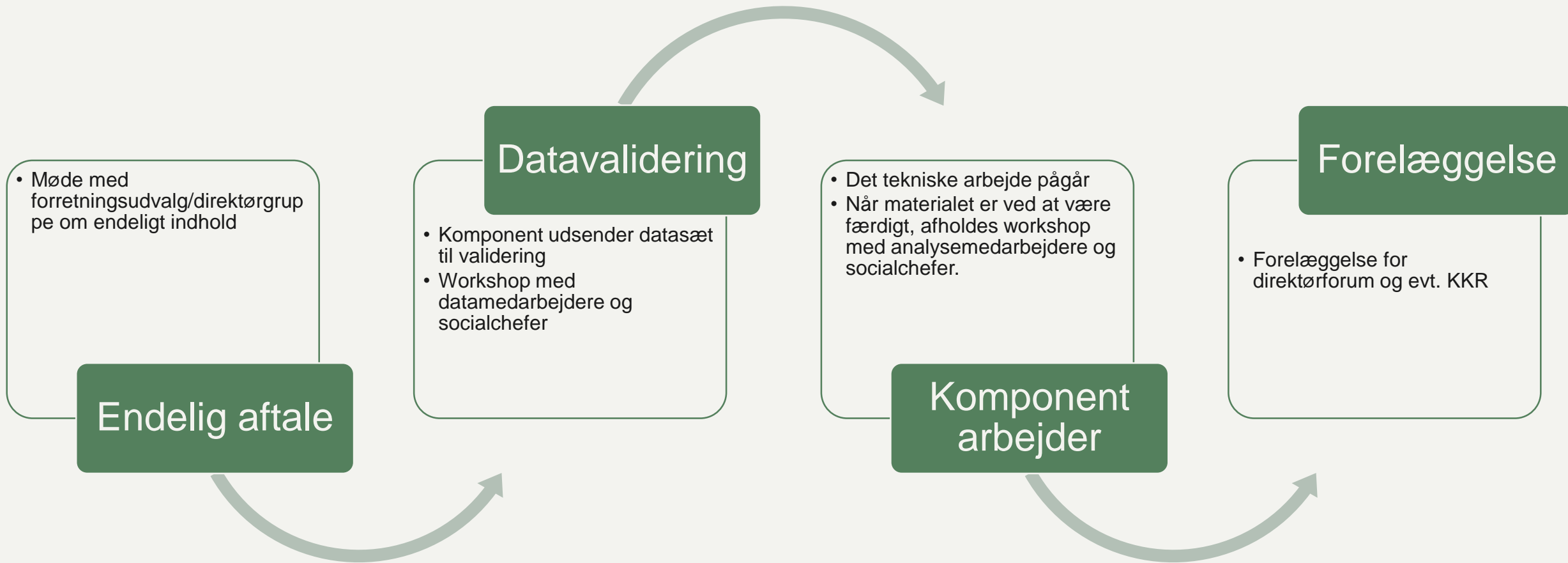
Der laves en samlet rapport på det samlede Nordjylland i powerpoint – opbygget så den kan bruges direkte i præsentation.

Der tilrettelægges en proces med inddragelse af dataansvarlige, analysemedarbejdere og socialchefer, der kompetencemæssigt understøtter:

1. Arbejdet med datakvalitet i de enkelte kommuner og dermed muligheder for egne dybdegående analyse og daglige og faglige styringsdata.
2. Arbejdet med egne analyser i den enkelte kommune på baggrund datamaterialet
3. Socialcheferne i ledelse med data

>>> Forslag til proces – tidsplan aftales

Involvering af data- og analysemedarbejdere samt socialchefer

Grundet erfaring med svingende datakvalitet vil der blive afholdt en valideringsworkshop med relevante medarbejdere ift. validering og kvalificering af aktivitets- og økonomidata fra Danmarks Statistik på både voksen- og børneområdet. Ud over at sikre korrekte data til analyse, understøtter workshoppen den enkelte kommunes generelle arbejde med datakvalitet, og dermed muligheder for egne dybdegående analyser af faglige styringsdata.

Socialcheferne inviteres ind afslutningsvis på denne workshop for at sikre, at arbejdet med datakvalitet cheferunderstøttes i den enkelte kommune både for denne analyse og fremadrettet. Socialcheferne introduceres til analysens baggrund, indhold og brugsmuligheder.

1. Når datadelen forelægger, inviteres analysemedarbejdere og socialchefer til en heldagsworkshop med det formål at sikre brug og understøtte faglig refleksion/ledelse med data samt input til det videre arbejde. Udover at præsentere materialet, opbygningen og brug vil der være fokus på faglige muligheder og drøftelser af input ift. resultaterne på KKR-niveau – hvad kan der gøres noget ved, og hvordan skal det gøres? Dette sikre ejerskab og følgeskab til evt. efterfølgende tiltag.

Data – kun anvendelse af allerede eksisterende data

I den foreslåede analyse anvendes kun allerede eksisterende data – med en valideringsproces.

Vedrørende økonomi- og aktivitetsdata

1. Der anvendes data fra Danmarks Statistik hvad angår økonomital for børn og voksenområdet
2. Der anvendes data indberettet til Danmarks Statistik hvad angår aktivitetstal for både børne- og voksenområdet. Der er dog tale om specialtræk udført med assistance fra Kombit og KL's analysekontor.

Grundet erfaring med svingende datakvalitet vil der blive afholdt en valideringsworkshop med relevante medarbejdere ift. validering og kvalificering af ovenstående dataudtræk inden analysen udarbejdes.

Vedrørende forklarende faktorer

Der anvendes data fra DST samt træk og datasammenkørsler der kun er mulige at udføre med forskeradgang. Disse træk udføres af KL's analysekontor. Dette vedrører f.eks. diagnose og indsatser, alder og forsørgelsesgrundlag.

Forbehold: Det er ikke muligt at validere de data, der bruges til analyse af de forklarende faktorer: niveau b, c og d. Der er derfor et forbehold ift. eksisterende datakvalitet.

Uddybning af analysedesign

Nivea A: Økonomi, aktivitet og enhedspriser

Her foreslås at sætte fokus på udviklingen fra 2018 og frem, samt sammenligning med socioøkonomiske sammenlignelige kommuner på udgiftsniveauer, aktiviteter samt enhedspriser.

Niveauerne foreslås som angivet til højre og nedenfor.

Voksenområdet
Bostøtte SEL § 85
Botilbud SEL § 107 SEL §§ 108, 105/85
Dagtilbud SEL § 103 SEL § 104
Assistance SEL § 95 SEL § 96

Aktivitet og enhedspriser

På børneområdet opgøres på niveauet anbringelser og forebyggelse

Niveau A er sammenligneligt med 6 bys samarbejdets analyse

Udgiftsanalysen

Voksenområdet I alt	Børne- og ungeområdet I alt
Bostøtte SEL § 85 SEL § 83 SEL §82a,b og c	Andel forebyggende Andel anbringelser
Botilbud SEL § 107 SEL §§ 108, 105/85	Forebyggende foranstaltninger Familiebehandling Aflastning Kontaktperson Anden hjælp fx pæd. Støtte Forebyg. Indsatser § 11.3 Økonomisk støtte Særlige dagtilbud og særlige klubber Øvrig
Dagtilbud SEL § 103 SEL § 104	Anbringelser Opholdssteder Døgninstitution Plejefamilier Netværksfamilier Sikrede institutioner Øvrig
Assistance SEL § 95 SEL § 96	
Krisecentre og herberger SEL § 109-110	
Misbrugstilbud SEL § 101 SUL §§ 141, 142	
Øvrige SEL § 102, 118 SEL §§ 10, 12 SEL §§ 112, 113, 114, 116 og 117 SEL §§ 97-99 SUL §§ 238a	

Uddybning af analysedesign

Nivea B: Diagnoser med særlig fokus på behandlingspsykiatrien

Her foreslås at sætte fokus på nogle af de kendte faktorer, der påvirker udvikling på det specialiserede socialområde nemlig diagnoseudviklingen - illustreret til venstre.

På voksenområdet forslås, at følgende afdækkes:

- Udvikling i specifikke diagnosegrupper over tid
- Udvikling i antal borgere med specifikke diagnoser i tilbud
- Benchmark af diagnosenniveauet
- Benchmark af borgere inden for forskellige diagnoser der modtager tilbud

På børneområdet forslås, at følgende afdækkes:

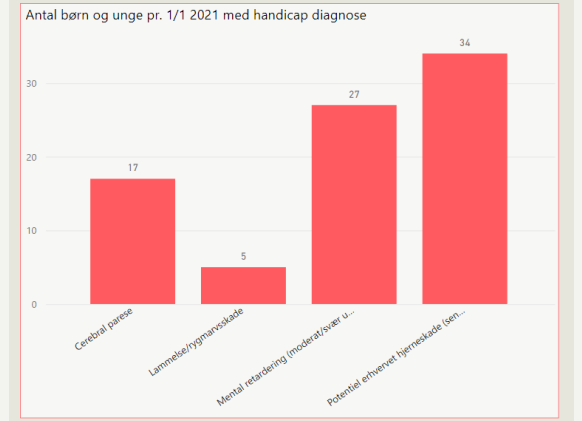
- Udvikling i specifikke diagnosegrupper over tid
- Benchmark af diagnosenniveauet

Ovenstående giver overblik over og indblik i udviklingen og antallet af borgere inden for forskellige diagnose grupperinger, udviklingen over tid, i evt. afvigelser fra sammenlignelige kommuner ift. diagnoser og i hvor stor en andel der, på voksenområdet, har modtaget et tilbud.

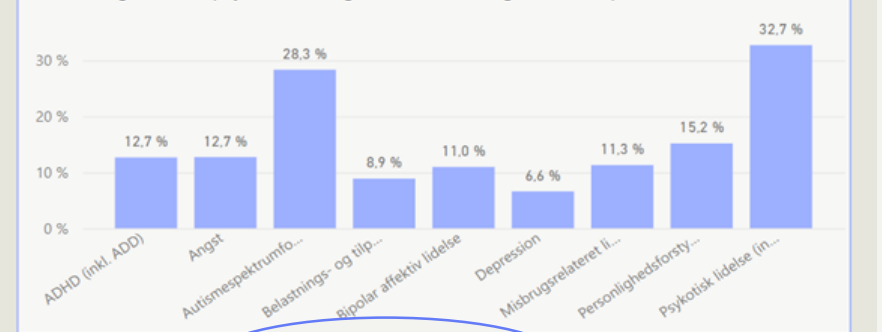
Den kommunale medfinansiering til ambulant og stationær psykiatri

For at undersøge hypotesen om, at der er mindre psykiatrisk behandling i Nordjylland laves benchmark på den kommunale medfinansiering af henholdsvis ambulant og stationær psykiatri.

Handicapdiagnoser - antal 0-17 årige i 2021

Andel borgere med psykiatrisk diagnose der modtager indsats pr. 1/1 2021

Voksen

KOMPLEMENT

Uddybning af analysedesign

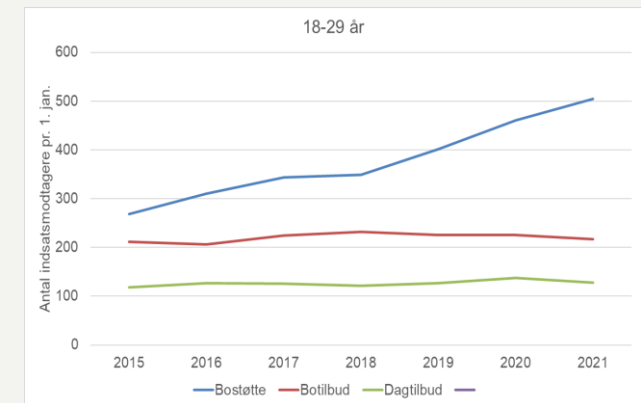
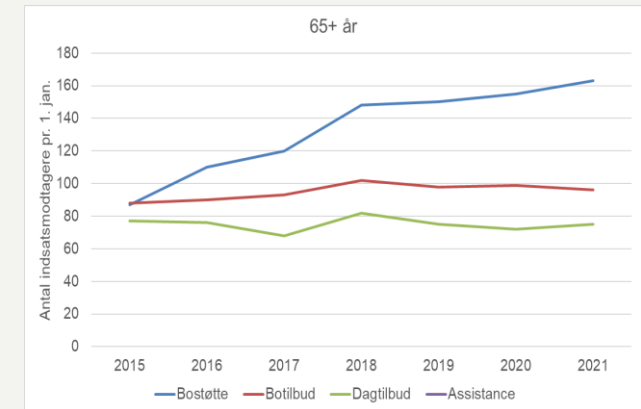
Nivea C: Sammenhæng til Almenområderne

I niveau C foreslås at se på sammenhæng til almenområderne – voksen.

Her foreslås at følgende afdækkes:

- **Ift. ældreområdet:**
 - Udvikling i antallet af borgere over 65 år i specialiserede socialtilbud, og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.
 - Sammenhængsanalyse mellem udgifter til ældreområdet og andel ældre borgere i specialiseret tilbud.
- **Ift. Jobcenteret**
 - Udviklingen i antallet af nye borgere visiteret til henholdsvis bostøtte og botilbud – og om de har en samtidig jobcenterindsats.
- **Ift. særlig forebyggende / politisk fokus på unge**
 - Udvikling i antallet af borgere mellem 18-29 år i specialiserede socialtilbud og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.
 - Udvikling i antallet af borgere på uddannelseshjælp med mentor

Ovenstående kan afdække forskellig faglig praksis ift. normalområderne mhp. identifikation af praksis til inspiration eller yderligere analyse.

KOMPLEMENT

	2016	2017	2018	2019	2020
På jobcenterydelse	28	29	39	35	6
Øvrige	36	32	45	49	13
I alt - nye visiterede til bostøtte	64	61	84	84	19

Uddybning af analysedesign

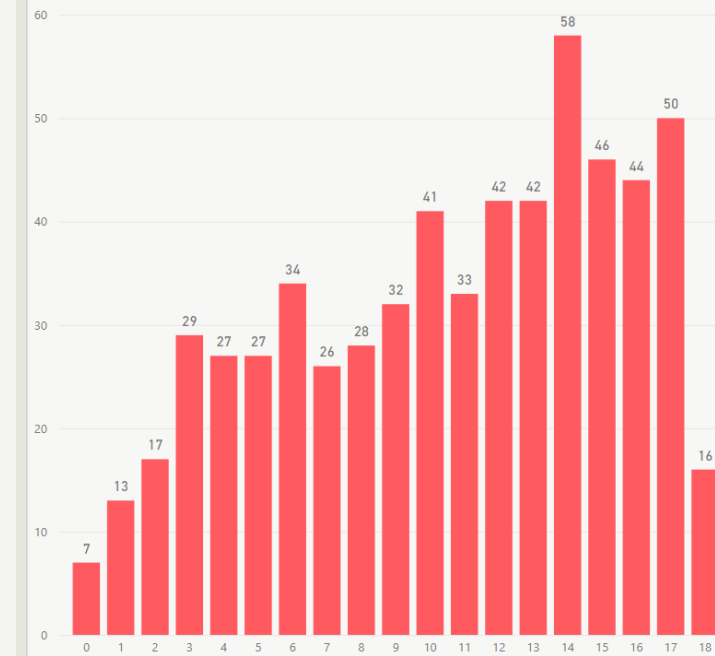
Nivea D: Børneområdet som fødekæde

Her foreslås afdækket:

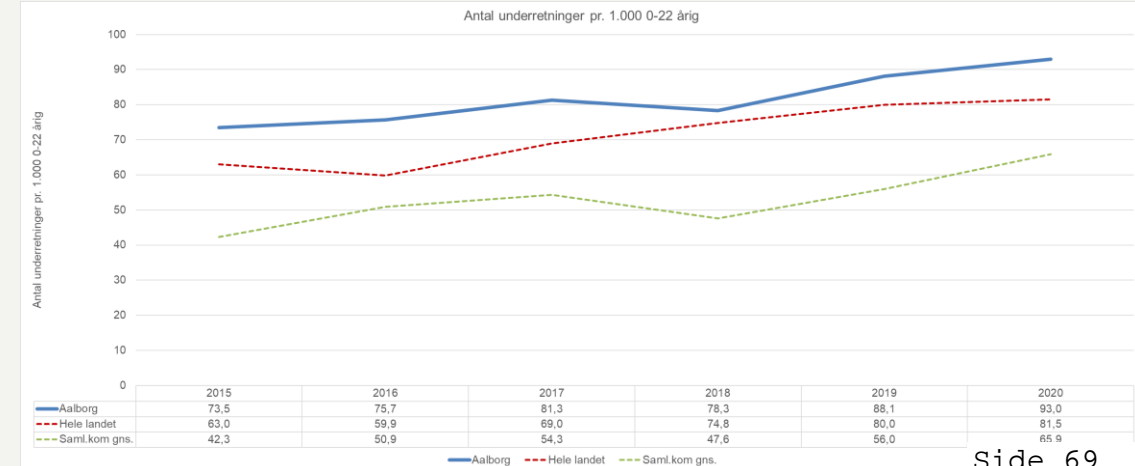
- Andel 18-34 årige i voksentilbud registeret med indsats da de var under 18 år
- Underretninger diverse inkl. benchmark
- Benchmark alder anbringelse
- Benchmark varighed anbringelse
- Benchmark segregeringsgrad
- Sammenhængsanalyse af udgifter til folkeskole og udgifter til det sociale børneområde

Ovenstående kan afdække forskellig faglig praksis og kultur på børneområdet ift. identifikation af faglig praksis til inspiration eller yderligere analyse.

Underretninger ift. alder i 2020

Antal underretninger pr. 1.000 0-22 årig

Økonomi

På baggrund af de beskrevne aktiviteter skønnes den samlede opgave til 397 konsulenttimer.

Komponents timetakst for konsulentydelse til kommuner i 2022 er på 1.380 kr. i timen plus moms. Dette giver en pris på konsulenttimer på 547.860 kr.

Prisen er fast, og varierer derfor ikke med konsulenternes faktiske timeforbrug. Projektets aktiviteter og pris kan tilpasses ud fra yderligere dialog mellem de ansvarlige for rammeaftalearbejdet i Nordjylland og Komponent.

Komponent er alle 98 kommuners udviklingscenter, derfor fakturerer Komponent ikke transporttid for konsulenterne. Komponent viderefakturerer dog udgifter til transport mm. Det må forventes, at disse udgifter ved 4 gange fremmøde i Nordjylland og 4 overnatninger max. 20.000 kr. inkl. moms.

Aktiviteter	Timer	Pris
Forretningsudvalg / samlede direktørgruppe 4 møder	32	44.160
To gange heldagsworkshop	45	62.100
Teknisk udvikling	250	345.000
Rapport på KKR Nordjylland niveau	40	55.200
Projektledelse	30	41.400
I alt	397	547.860
Pr. kommune		49.805

Økonomi – opdatering af data fremadrettet

Opdatering af regnearkene kan årligt gennemføres for 110.000 kr. for alle kommunerne svarende til 10.000 kr. pr. kommune.

Dette inkluderer to fremmødearrangementer:

1. Et møde ift. datavalidering med økonomi- og datakonsulenter
2. Et afsluttende møde for socialchefer mf.

Det inkludere ikke fremstilling af rapport på KKR-niveau. Komponent vurderer, at sekretariatet selv kan fremadrettet kan producerer dette product på baggrund af opdaterede data.

Option – øvrige relevante analyser

Følgende analyser vil kræve manuelt indsamlede data, og er derfor sat som option:

1. **Køb uden for Kommunen**

- a. Fordelt på privat, andre kommuner og private
- b. Fordelt på børn og voksne – sidstnævnte fordelt på §107, §108/§85 samt §108
- c. Udvikling i udgifter, antal og enhedspriser

Analysen giver et godt overblik over og indblik i ændret købsmønstre, og evt. behov for lokale og regional tilbudstilpasning.

2. **Status ift. ledig kapacitet i egne botilbud**

Analysen vil sammen med analyse 1 give ekstra viden ift. eventuelle behov for lokal og regional tilbudstilpasning.

Økonomi ift. option – ekstra analyser

Såfremt indsamling af data og analyser ønskes gennemført, vil dette kunne udvikles og gennemføres på 80 timer og med en timepris på 1.380 kr. svarer dette til 110.000 kr. eller 10.000 kr. yderligere pr. kommune.

Opdatering af dette materiale er grundet omfattende indsamlingsarbejde vurderet til 40 timer og med en timepris på 1.380 kr. svarer dette til 55.200 kr. eller 5.018 kr. pr. kommune.

Analyse ift. Køb udenfor kommune	
1. indsamle (opsætning af indsamlingsark, beskrivelse til modtagere, evt. dialog med modtagere ift. forståelse eller rykke for svar)	20 timer <i>(7 timer v. opdatering)</i>
2. validering af data (validering og evt. drøftelse med modtagere der har data der ikke virker korrekte)	10 timer <i>(10 timer v. opdatering)</i>
3. sætte op (layout og funktionalitet i formidling af data) – INGEN rapport med konklusioner og fortolkninger	10 timer <i>(5 timer v. opdatering)</i>
Ialt	40 timer
<i>opdatering</i>	<i>22 timer</i>

Analyse ift. status på ledig kapacitet	
1. indsamle (opsætning af indsamlingsark, beskrivelse til modtagere, evt. dialog med modtagere ift. forståelse eller rykke for svar)	20 timer <i>(7 timer v. opdatering)</i>
2. validering af data (validering og evt. drøftelse med modtagere der har data der ikke virker korrekte)	10 timer <i>(10 timer v. opdatering)</i>
3. sætte op (layout og funktionalitet i formidling af data) – INGEN rapport med konklusioner og fortolkninger	10 timer <i>(5 timer v. opdatering)</i>
Ialt	40 timer
<i>opdatering</i>	<i>22 timer</i>

Hvad er rammeaftale samarbejdet under KKR-Sjælland optaget af ift. udgiftsdrivende faktorer?

Efter aftale med FU, har Komponent rettet henvendelse til rammeaftale-samarbejdet under KKR Sjælland for at afdække, hvad de er optaget af ift. udgiftsdrivende faktorer:

1. Brugen af private tilbud – særligt til §107, både aktivitets- og prisudvikling.
2. Udviklingen mv. inden for behandlings- og socialpsykiatrien.
3. Fødekæde på almindelen – sammenhængen mellem den velfungerende folkeskole og udgifterne på det børnesociale område.

Samtale d. 16. maj med Direktør Thomas Knudsen fra Faxe Kommune, også formand for styregruppe for rammeaftale under KKR Sjælland

Igangværende partnerskab i KL

23 kommuner har deltaget i KL's nuværende partnerskab med formålet at afdække årsager til udgiftsstigningen på socialområdet. Der er indsendt data fra kommunernes fagsystemer til KL på cpr-nr. niveau, som er bearbejdet.

Følgende hypoteser er søgt sandsynliggjort eller afkræftet:

- 1. Udgiftsvæksten skyldes, at der kommer flere borgere med komplekse problemer.*
- 2. Udgiftsvæksten skyldes, at de private tilbud er dyre / stiger i pris*
 - a. Fordi der er kommet flere modtagere*
 - b. Fordi borgerne er blevet mere komplekse (borgere med flere diagnoser)*
 - c. Fordi tilbuddene sætter prisen op*
- 3. Udgiftsvæksten skyldes, at nyvisiterede modtagere starter på et højere niveau end tidligere.*

På mødet i Ålborg har Komponent opdateret viden om hvad præcist de deltagende kommuner modtager af materialer og viden på kommuneniveau ifm. dette projekt.

Projektets bemanding – Konsulenter

Chefkonsulent Maibritt Kuszon (projektleder) – Cand. Scient. Adm. og Master i Organisationspsykologi

Maibritt er faglig ansvarlig for det specialiserede voksensocialområde i Komponent, hvor hun har særlig fokus på styring og faglig ledelse. Maibritt har mange års erfaring som chef på socialområdet, men har også haft ansvaret for sundheds- og beskæftigelsesområdet. Maibritt har indgående kendskab til at drifte, styre, lede, udvikle og drive forandringsprocesser i egne fagområder såvel som på tværs i kommunerne. Maibritt har udviklet Komponent's design ift. afdækning af udgiftsdrivende sagsbehandling. Udover et stærkt styringsfokus har Maibritt, grundet sin Master i Organisationspsykologi samt erfaring som chef og konsulent, stor indsigt og erfaring i arbejdet med kulturforandring og organisationspsykologiske dynamikker på arbejdspladser.

Tlf: 2966 6280

Mail: maku@komponent.dk

Specialkonsulent Heidi Bødker Gantzel

Heidi arbejder med styring og effektivisering på tværs af de store velfærdsområder. Hun er specialist i at bearbejde og analysere kommunale data og har en bred erfaring i at formidle og omsætte komplekse data til styringsredskaber og ny viden på alle forvaltningsområder. Heidi har en bred erfaring med udvikling af styringskoncepter, -processer og -redskaber i kommunal kontekst. Hun har fokus på at skabe fremdrift og resultater fx i form af enkel og effektiv styring, der skaber de ønskede resultater og incitamenter i organisationen

Tlf: 2960 1026

Mail: hebg@komponent.dk

Baggrundsdata for indledende slide

4,04mia.

Budget 2021 (p/l-2022)

4,22mia.

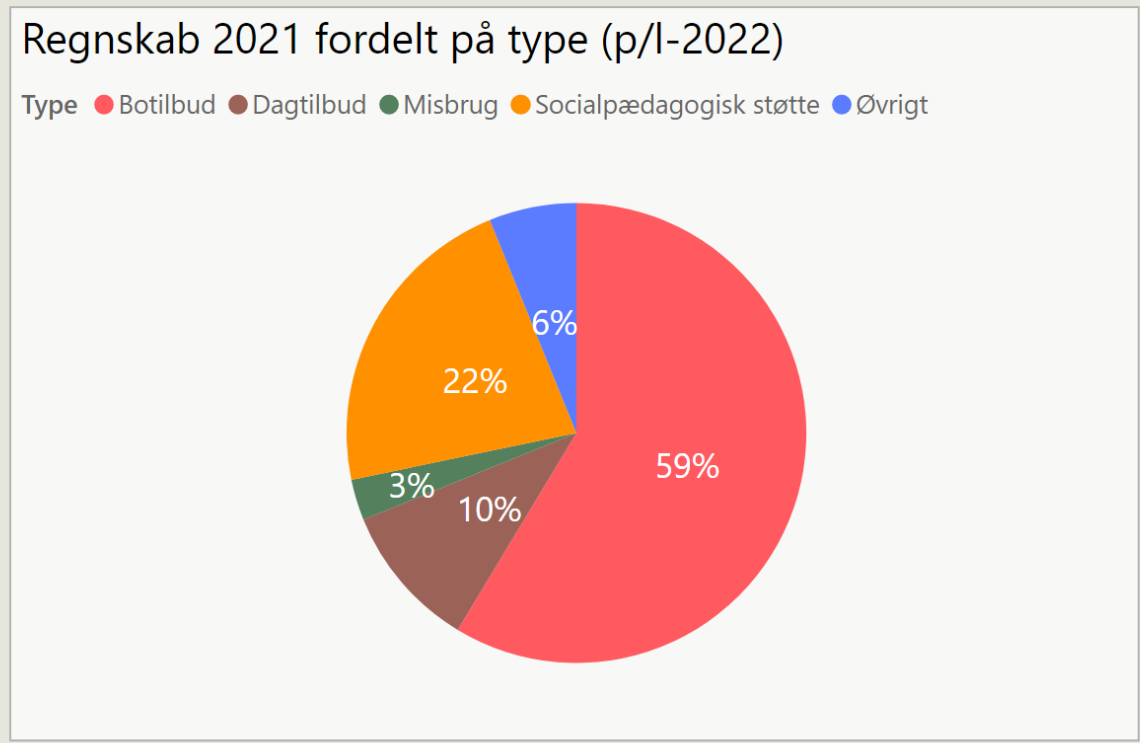
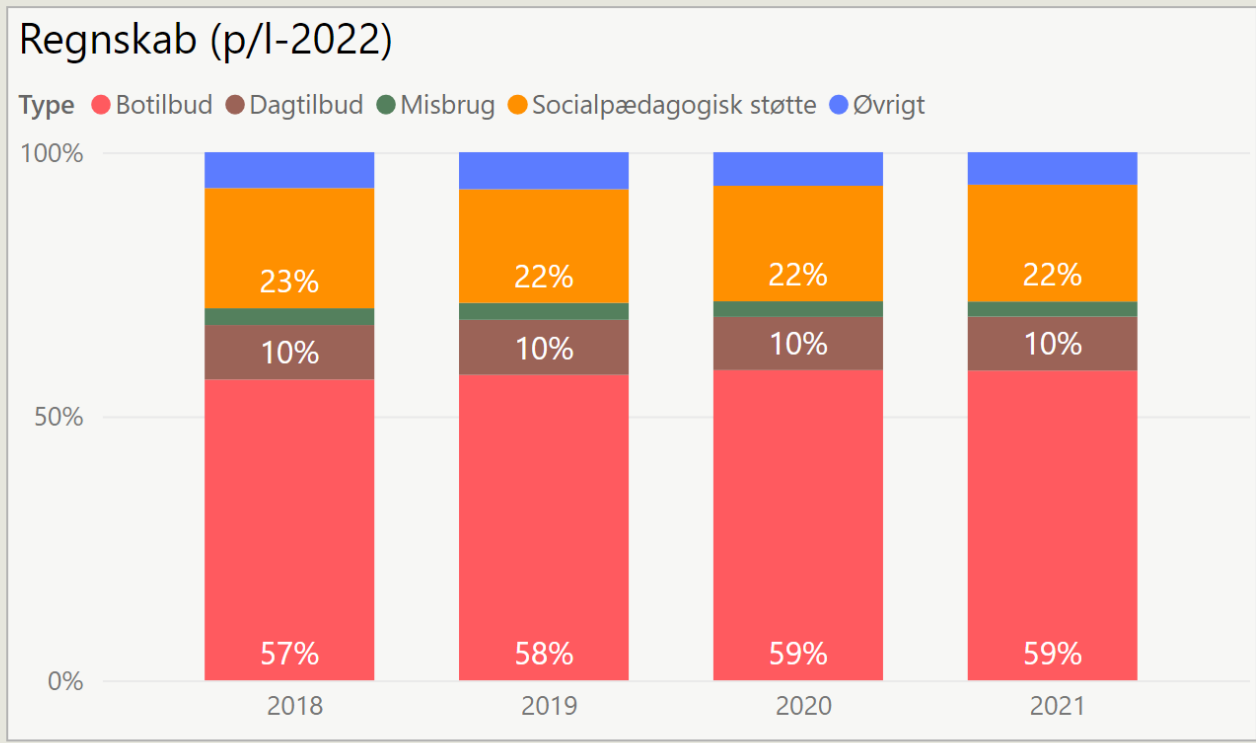
Regnskab 2021 (p/l-2022)

-4 %

Difference

4,13mia.

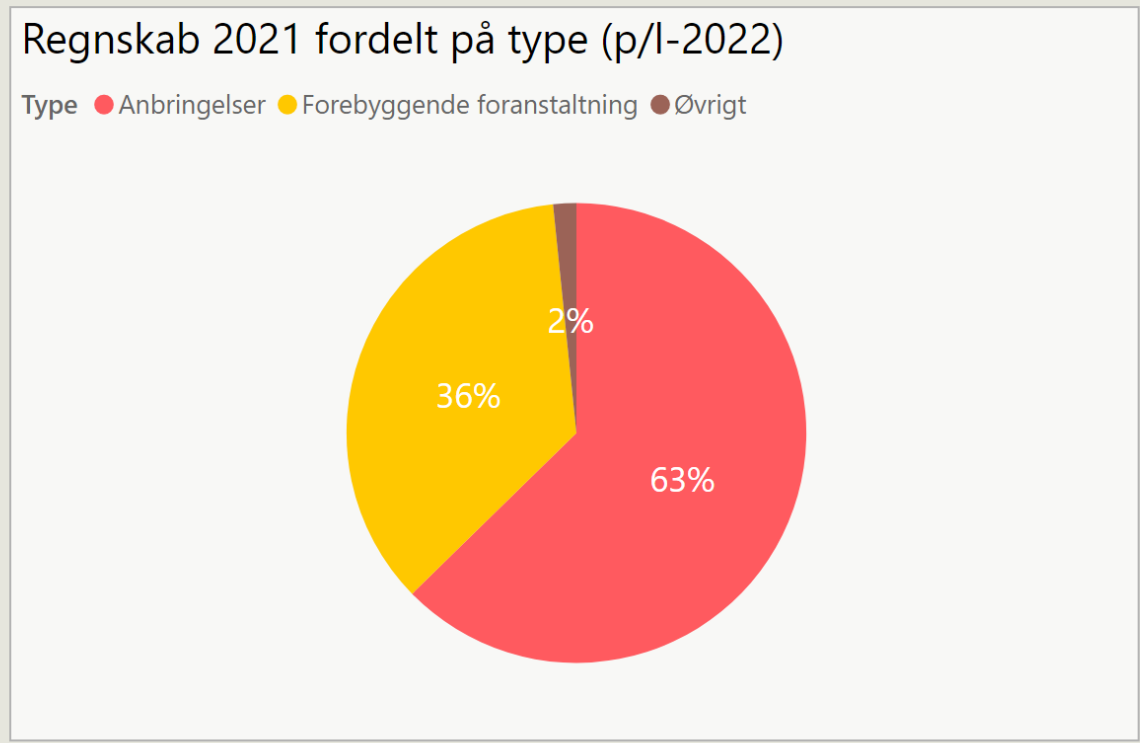
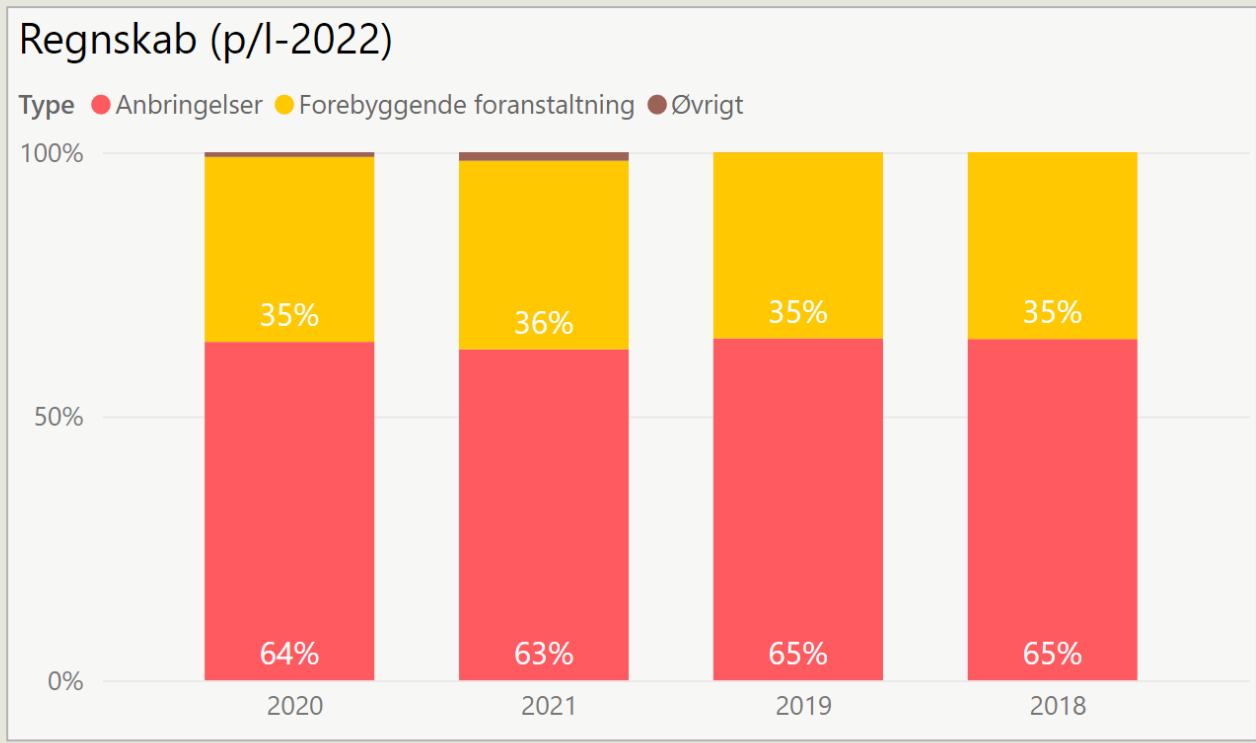
Budget 2022

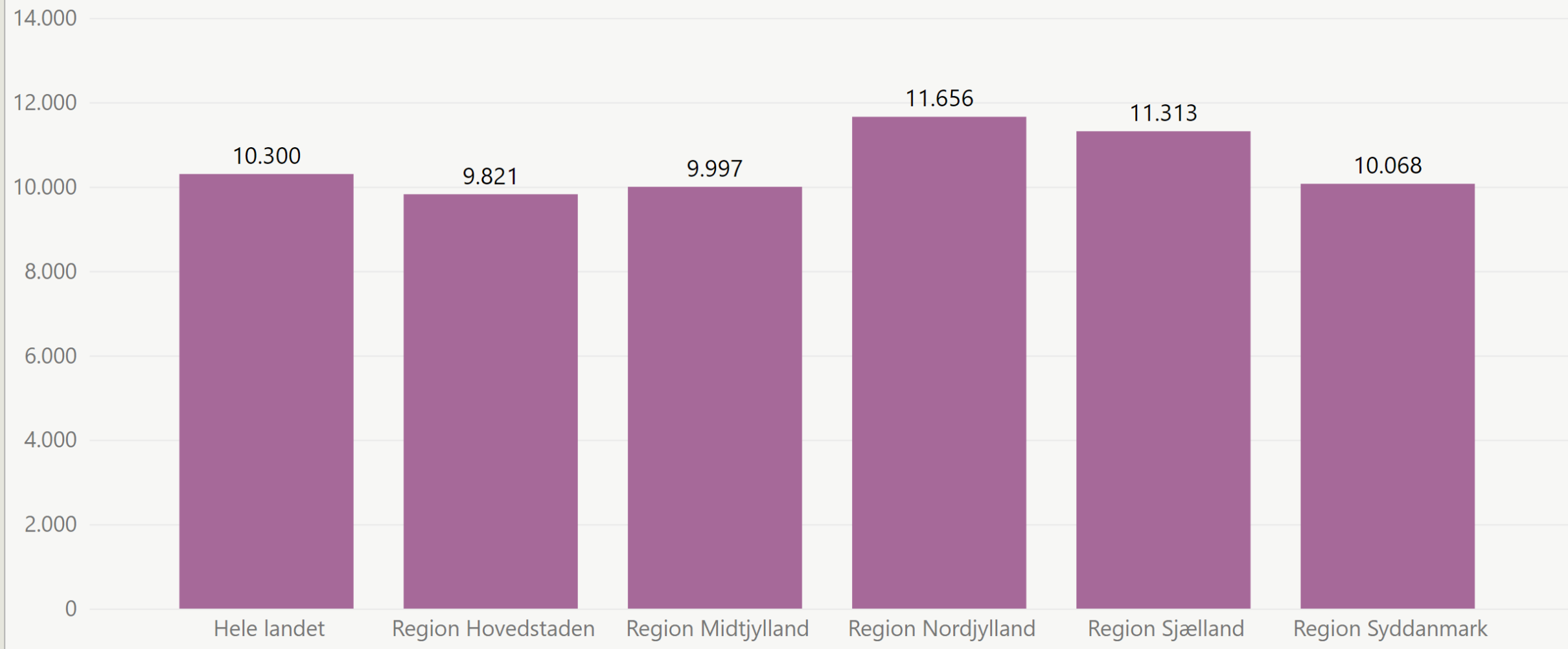

1,76mia. Budget 2021 (p/l-2022)	1,84mia. Regnskab 2021 (p/l-2022)	-4 % Difference
---	---	---------------------------

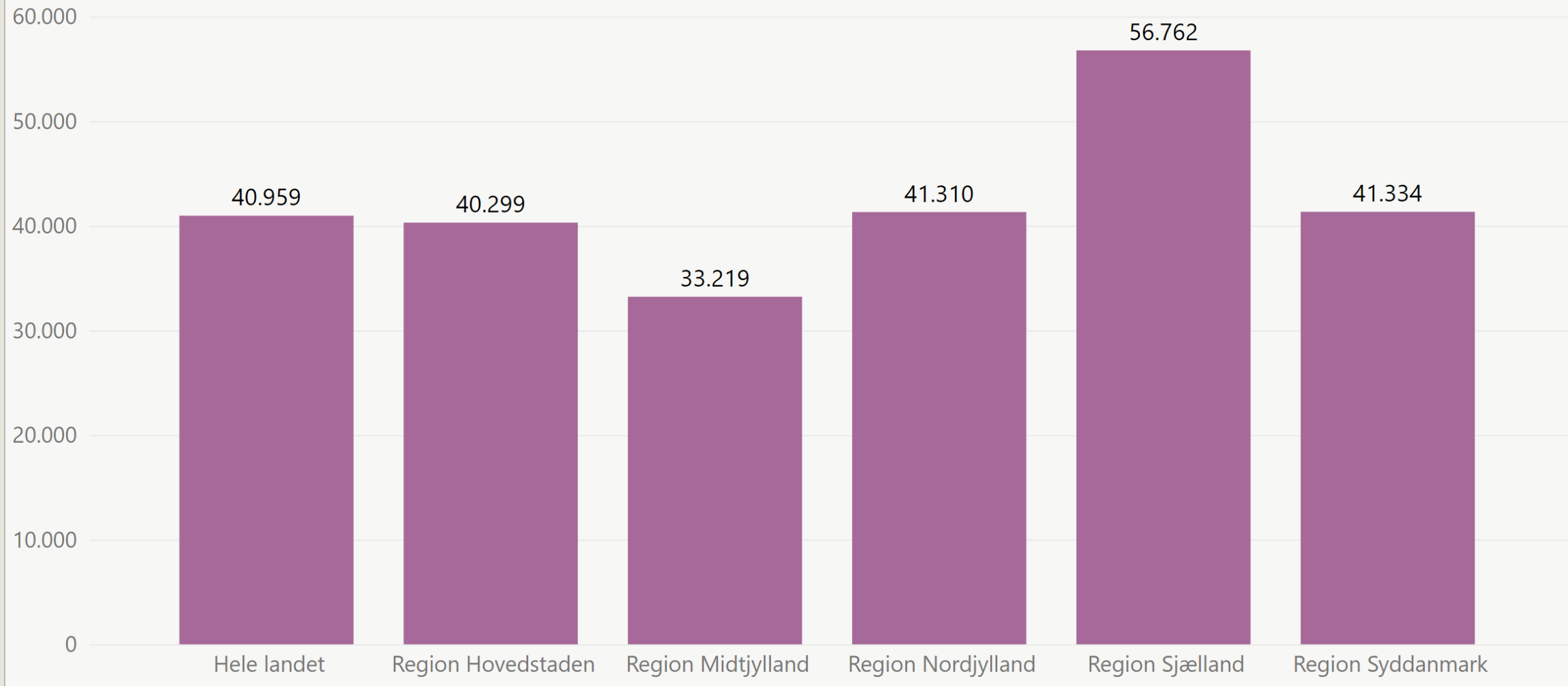
1,80mia. Budget 2022

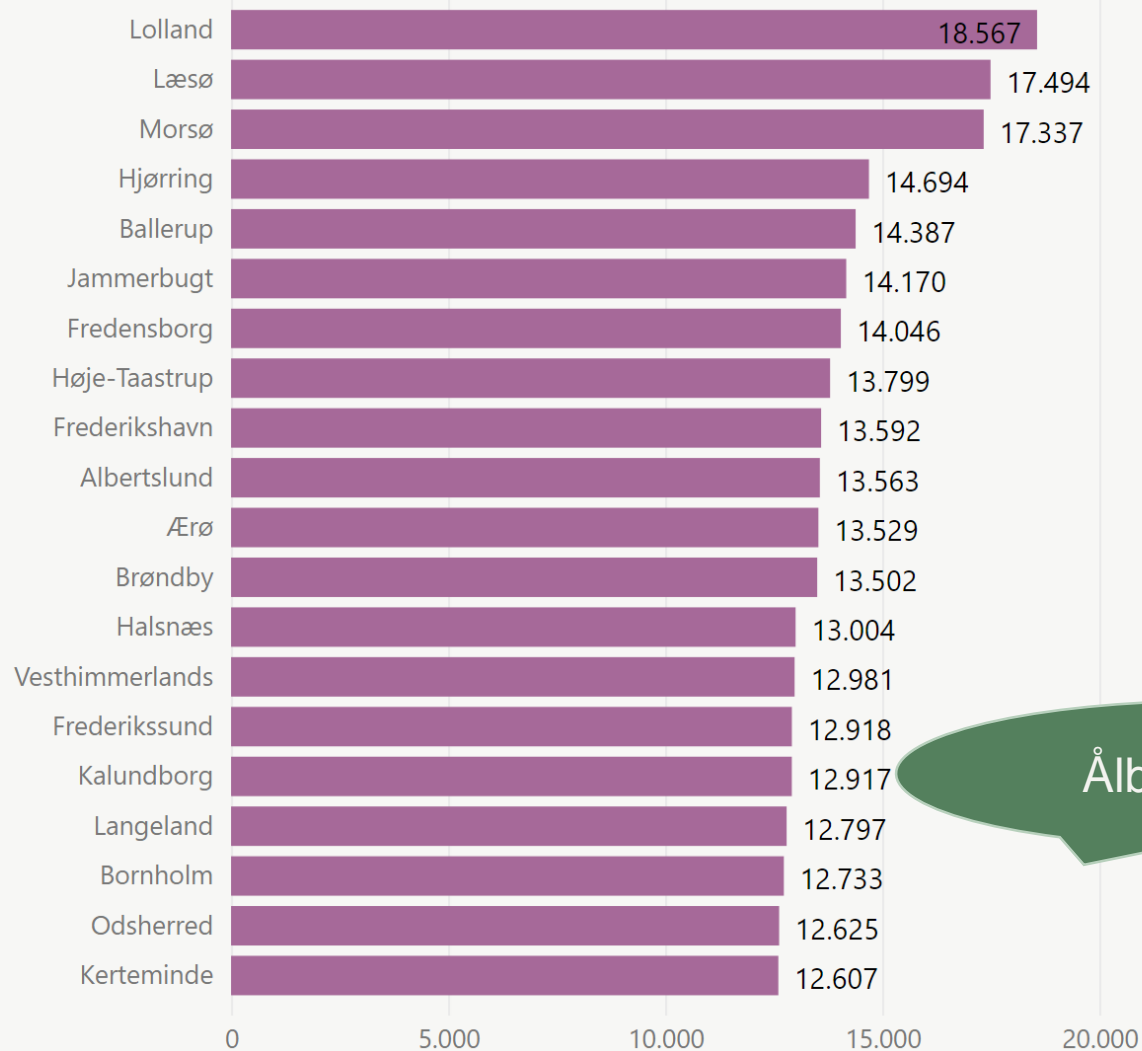
Udgift pr. 18-66 årig 2021 (p/l.-2022)

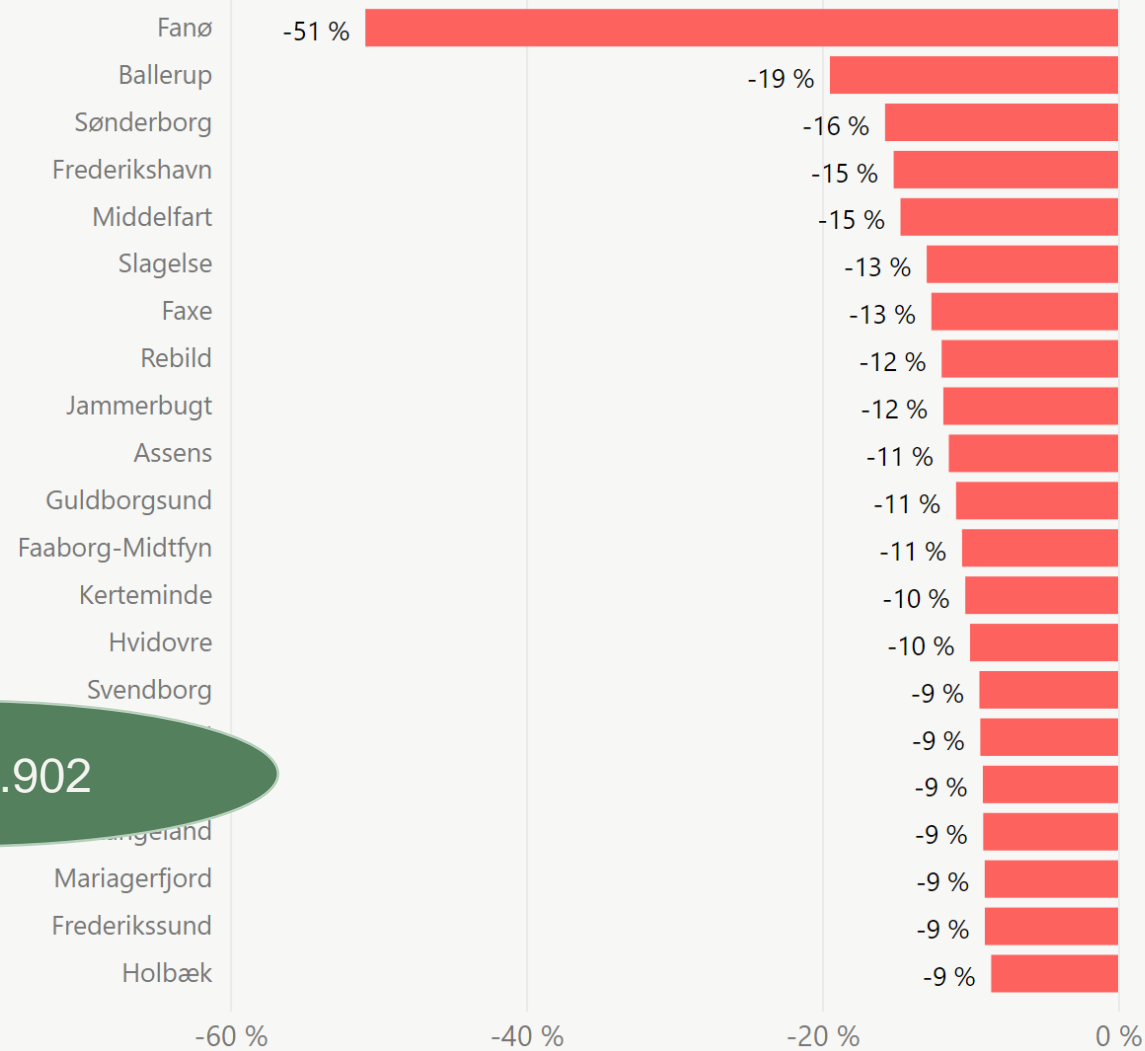
Udgift pr. 0-22 årig 2021 (p/l.-2022)

Udgifter pr. 18-64 årige 2020 (p/l-2021)

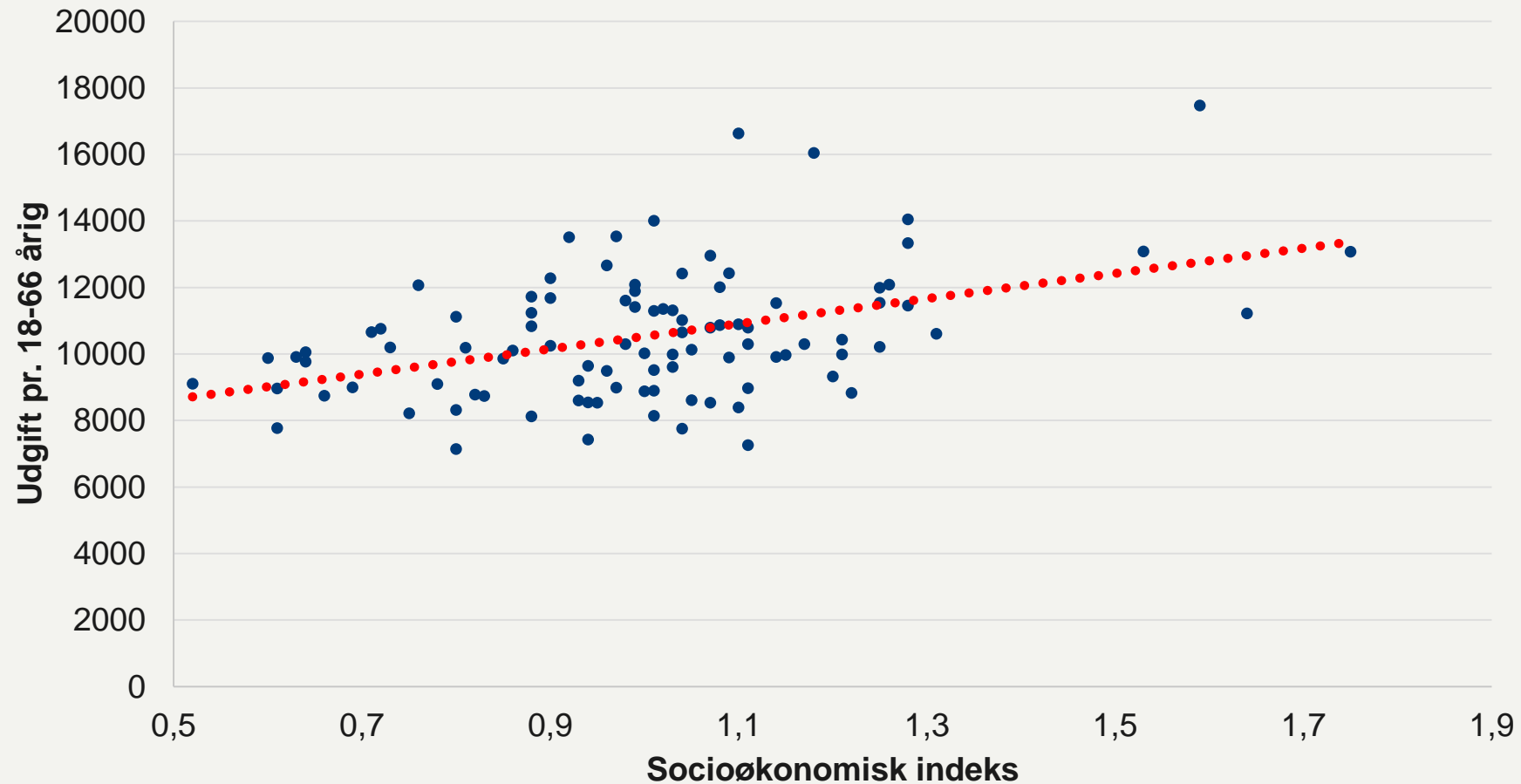

Mere end 8% afvigelse budget og regnskab 2020

Betydningen af socioøkonomi for udgifterne (fra KL)

Udgiftsudvikling på
det specialiserede
socialområde

Komponents kendetegn

Vi kender kommunerne – den kommunale kontekst, den politiske og økonomiske styring og den faglige og borgernære praksis. Det er Komponents DNA!

Vi har en solid og bred viden om de specialiserede socialområder og har konkrete erfaringer fra lignende projekter i mange kommuner. Vi har den nyeste viden om styring og den faglige praksis på området, og vi ved derfor hvordan andre kommuner arbejder med at løse lignende udfordringer. Vi har årevis af ledelsesmæssig erfaring med området, og det er os, der underviser kommunale medarbejdere, når de skal opdateres på den nyeste viden.

Vi baserer vores tilgang på velafprøvede metoder og redskaber og inddrager flere tilgange i vores analyse for at sikre soliditeten i afdækningen. Vi udarbejder konkrete og handlingsanvisende anbefalinger, som matcher kommunens udfordringer og kan implementeres i praksis. Komponent sikrer blikket udefra på analysen.

Vi leverer uvildige beskrivelser og analyser af de undersøgte punkter.

Vi er både professionelle, omhyggelige, ordentlige, situationsbestemte, inddragende og imødekommende, når vi udfører vores opgave.

Punkt 5.**Årsrapport Socialtilsyn Nord**

2022-026778

Resumé

Socialtilsyn Nord's årsrapport 2021 forlægges til drøftelse.

Sofie Tietze Borregaard, afdelingsleder for plejefamilieafdelingen i STN, deltager under punktet.

Baggrund

De fem socialtilsyn skal årligt udarbejde en årsrapport om socialtilsynets drift samt kvaliteten af tilbud og plejefamilier. Rapporten skal indeholde lovbestemte data om socialtilsynets produktion samt tilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de plejefamilier og tilbud, der føres tilsyn med. Socialtilsyn Nord fører tilsyn i de nordjyske kommuner, minus Hjørring Kommune, samt Silkeborg Kommune.

Følgende tilbud er omfattet af socialtilsynet og dermed inkluderet i årsrapporten:

- Plejefamilier
- Botilbud til borgere med handicap og/eller psykiske lidelser
- Døgntilbud til børn og unge
- Krisecentre
- Forsorgshjem
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud
- Alkoholmisbrugsbehandlingstilbud
- Botilbudslignende boformer med hjælp og støtte efter lov om social service §§ 83-87, 97, 98.
- BPA-arbejdsgivervirksomheder

Drøftelse

Årsrapporten 2021 indeholder Socialtilsyn Nord's generelle overvejelser om den faglige og organisatoriske kvalitet hos tilbuddene og plejefamilierne i 2021 samt hvordan kvaliteten har udviklet sig over en toårig periode (2020 og 2021).

Årsrapporten indeholder derudover et særligt afsnit om Socialtilsyn Nord's fokuspunkt: sociale medier. Fokuspunktet er valgt på baggrund af input fra DAS i marts 2020.

Socialtilsyn Nord's årsrapport er baseret på data om plejefamilierne og tilbuddenes drift, kvalitetsbedømmelser, interne registreringer om bekymrende forhold, tilsynsrapporter, udviklingspunkter, fokusgruppeinterview med tilsynskonsulenter og målrettede spørgeskemaer som tilsynskonsulenterne har udfyldt i forbindelse med driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår af årsrapporten, at socialtilsynet vurderer, at kvaliteten generelt er god. Derudover kommer Socialtilsyn Nord med en række anbefalinger til fortsat udvikling i forhold til den generelle kvalitet og fokuspunktet Sociale medier, jf. bilag 1.

Årsrapporten forelægges i første omgang DAS, hvorefter den forelægges KKR.

Indstilling

Det indstilles, at

- Den Administrative Styregruppe drøfter Årsrapport 2021 fra Socialtilsyn Nord.

Beslutning:

Referat

Der er foretaget en ændring af lov om socialtilsyn.

Der etableres specialistfunktioner i de enkelte socialtilsyn – Socialtilsyn Nord får BPA virksomheder.

Tilsynet opgraderer ligeledes på det økonomiske tilsyn, hvor man fremover vil vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen (gælder kun private), vurdere om et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenholdt med

tilbuddets kvalitet og i så fald skrive det i tilsynsrapporten, samt godkende tilbuddets årsbudget i sin helhed og afvise, hvis enkelte poster, ikke opfylder kravene.

Årsrapport for 2021

Socialtilsyn Nord har i 2021 haft fokus på Sociale Medier, herunder ift. forståelse af- og tilgang til sociale medier, arbejde med forebyggelse af og overgreb via sociale medier, opmærksomhed på uhensigtsmæssig brug af sociale medier, samt forebyggelse af mobning og konflikter via sociale medier.

I 2022 er der fokus på vold og krænkelser på sociale medier.

Beslutning

DAS drøftede årsrapporten for 2021.

Årsrapport 2021 fra Socialtilsyn Nord, samt DAS' behandling heraf sendes til orientering i KKR Nordjylland

Bilag:

Årsrapport 2021 Socialtilsyn Nord

Årsrapport 2021

– Socialtilsyn Nord

1 Forord

Corona var igen en del af vores hverdag i 2021. Tilbud og plejefamilier måtte leve med omskiftelige retningslinjer, og samtidigt sikre en meningsfuld hverdag for vores udsatte børn, unge og voksne. I Socialtilsyn Nord måtte vi fortsat tænke i og fastholde nye måder at føre et forsvarligt tilsyn på. To år med corona har været en prøvelse, men det er vores oplevelse, at alle alligevel har formået at arbejde målrettet med at sikre den bedst mulige indsats for vores mest udsatte. Stor tak til jer alle for det.

På baggrund af de omkring 1.700 tilsyn vi har aflagt i 2021, vurderer vi, at kvaliteten i både plejefamilier og tilbud generelt er høj. Både i plejefamilier og tilbud arbejdes der for eksempel målrettet med omsorg og trivsel, og med etablering af samarbejde med netværk og biologiske familier. I forhold til udvikling anbefaler vi blandt andet, at tilbud har et blivende fokus på borgerinddragelse, hvor børn, unge og voksne inddrages i egne mål og opfølgningen på dem, og at plejefamilier tidligere gør sig tanker om barnets overgang fra barn til voksen.

Socialtilsyn Nord havde i 2021 et særligt fokus på, hvordan sociale tilbud og plejefamilier støtter børn, unge og voksne i deres brug af sociale medier. Overordnet vurderer vi, der gøres en stor indsats på dette område, som ikke er nemt at arbejde med, da det ofte ikke er synligt for os, hvad der foregår online. Derfor er der også et stort udviklingspotentiale. Det gælder for eksempel i forhold til, at plejefamilier og tilbud i højere grad taler åbent og uden fordømmelse om sociale medier med børn, unge og voksne, og er opmærksomme på, hvad tiden på sociale medier bruges på.

Jeg håber, at I vil læse med, og lade jer inspirere af de anbefalinger vi kommer med. God læselyst.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Tilsynschef

2 Resume

Socialtilsyn Nord førte, ved udgangen af 2021, tilsyn med 933 plejefamilier og 276 tilbud, som er beliggende i ti nordjyske kommuner og i Silkeborg Kommune. De i alt 1.209 tilbud og plejefamilier havde i 2021 i alt 8.774 pladser til børn, unge og voksne.

Den generelle kvalitet

Kvaliteten er i denne årsrapport beskrevet på baggrund af:

- 1) en udvikling i de kvantitative bedømmelser, som udarbejdes i forbindelse med driftsorienterede tilsyn
- 2) udviklingspunkter, som tilsynskonsulenterne udarbejder i forbindelse med tilsyn
- 3) kvalitative fokusgruppeinterviews med tilsynskonsulenterne
- 4) bekymrende forhold, som blandt andet varslede påbud, skærpede tilsyn, redegørelser og tilbagekaldte godkendelser.

Efter en analyse af disse data er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at den generelle kvalitet hos tilbud og plejefamilier overordnet er høj. Analysen af den generelle kvalitet viser dog også nogle udviklingspotentialer. I den forbindelse kommer vi med en række anbefalinger til fortsat udvikling af den generelle kvalitet. Blandt andet anbefaler vi, at plejefamilierne er opsøgende på udvikling af egne kompetencer, og at de har fokus på overgangen fra barn til voksen. For tilbud anbefaler vi blandt andet, at de indarbejder både fysiske, seksuelle, psykiske og virtuelle overgreb i deres beredskabsplaner, og at de har fokus på inddragelse af borgerne i opstilling af mål.

Særlig fokus på sociale medier

Socialtilsyn Nord har ved årets tilsynsbesøg haft særligt fokus på sociale medier, som i juni 2020 blev indskrevet i socialtilsynets kvalitetsmodel under temaerne *sundhed og trivsel* og *selvstændighed og relationer*. Vores analyse af datamaterialet fra tilsynsbesøgene har vist, at plejefamilier og tilbud generelt er bevidste om og anerkendende i forhold til sociale mediers betydning for borgernes og plejebørnenes hverdag, herunder i forhold til sociale relationer. Vores analyse viser dog også et udviklingspotentiale i forhold til brugen af sociale medier i indsatsen, og i den forbindelse kommer vi med en række anbefalinger til, hvordan kvaliteten kan udvikles yderligere. For eksempel kan tilbud til voksne og plejefamilier i højere grad integrere sociale medier i indsatsen, blandt andet ved at være nysgerrige på børnenes, de unges og de voksnes færden på sociale medier og være opsøgende på

ny og opdateret viden om sociale medier. I både børne- og ungetilbud samt voksentilbud er der desuden et særligt udviklingspotentiale i forhold til at indarbejde sociale medier i fælles retningslinjer og beredskabsplaner.

Anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg

I 2021 var vi på 2.395 tilsynsbesøg hos tilbud og plejefamilier. De 1.259 besøg var anmeldt på forhånd, mens 1.136 besøg var uanmeldte. Plejefamilien eller tilbuddet blev ikke truffet på 344 af de uanmeldte besøg.

Nygodkendelser og sagsbehandlingstider

I 2021 blev 39 nye plejefamilier og seks nye tilbud godkendt første gang. Sagsbehandlingstiden for nygodkendelser var 21 uger på plejefamilieområdet og 11 uger på tilbudsområdet.

Sanktioner og ophør

Socialtilsyn Nord udstedte i 2021 i alt 12 påbud til tilbud og plejefamilier fordelt på fem sager: En sag på plejefamilieområdet og fire sager på tilbudsområdet. Fire plejefamilier fik i 2021 inddraget deres godkendelse.

Whistleblowerordningen

Alle, herunder beboere, pårørende og ansatte, kan anonymt kontakte socialtilsynets whistleblowerordning, hvis de er bekymret over forholdene i et socialt tilbud eller en plejefamilie. Socialtilsyn Nord modtog og behandlede i alt 429 whistleblower-henvendelser i 2021.

Økonomi

Socialtilsyn Nord's økonomi finansieres af indtægter fra henholdsvis tilsynstakster, objektiv finansiering fra kommunerne og tilkøbsydelse. Budgettet for Socialtilsyn Nord var i 2021 på 34,370 mio. kr. Ved årets udgang konstateres et overskud på 1,088 mio. kr.

3 Årsrapportens indhold og formål

De fem socialtilsyn skal hvert år udgive en årsrapport. Rapporten skal indeholde lovbestemte data om socialtilsynets produktion samt socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten af de tilbud og plejefamilier, der føres tilsyn med. Derudover kan det enkelte socialtilsyn vælge at inkludere fokuspunkter i årsrapporten. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om rammeaftalen på det sociale område, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet. Derudover sendes rapporten til Socialstyrelsen og lægges på socialtilsynets egen hjemmeside.

Af denne årsrapport fremgår, hvordan Socialtilsyn Nord vurderer kvaliteten hos tilbud og plejefamilier ud fra de tilsyn, der er aflagt i 2021. Rapporten indeholder også anbefalinger til, hvordan der kan arbejdes yderligere med at styrke kvaliteten hos tilbud og i plejefamilier inden for den generelle kvalitet og et udvalgt fokuspunkt, der i 2021 var *sociale medier*.

Anbefalingerne, som Socialtilsyn Nord kommer med, er generelle. Anbefalingerne er relevante for nogle tilbud eller plejefamilier og ikke for andre. Det er derfor plejefamiliers og tilbuds eget valg, om de vil benytte sig af anbefalingerne. Det er Socialtilsyn Nord's håb, at anbefalingerne medvirker til at skabe refleksion over egen praksis hos det enkelte tilbud eller den enkelte plejefamilie.

4 Indhold

1	FORORD	1
2	RESUME	2
3	ÅRSRAPPORTENS INDHOLD OG FORMÅL	4
4	INDHOLD	5
5	OM SOCIALTILSYN NORD	6
5.1	TILSYNSREFORMENS OG SOCIALTILSYNETS FORMÅL	6
5.2	TILSYNSOMRÅDE	7
5.3	TILSYNSOPGAVEN	8
5.4	SOCIALTILSYNETS ØVRIGE OPGAVER.....	9
6	PRODUKTION	10
6.1	ANTAL TILSYN OG TILSYNSBESØG I 2021	10
6.2	NYGODKENDELSER.....	12
6.3	HENVENDELSER OM BEKYMRENDE FORHOLD	14
6.4	BPA-ARBEJDSGIVERVIRKSOMHEDER.....	15
7	DEN GENERELLE KVALITET I PLEJEFAMILIER OG SOCIALE TILBUD	16
7.1	KVALITETSMODELLEN SOM MÅLEREDSKAB	17
7.2	PLEJEFAMILIER	19
7.3	SOCIALE TILBUD	22
7.4	BEKYMRENDE FORHOLD.....	30
8	FOKUSPUNKT 2021 – SOCIALE MEDIER	36
8.1	INDLEDNING	36
8.2	PLEJEFAMILIER	37
8.3	TILBUD TIL BØRN OG UNGE	40
8.4	TILBUD TIL VOKSNE	44
9	ØKONOMI	49
9.1	SOCIALTILSYN NORDS BUDGET	49
9.2	TAKSTUDVIKLINGEN FRA 2018 - 2021	51
10	BILAG	53
10.1	BILAG 1: GENNEMSNITLIGE INDIKATOR SCORE PÅ TEMANIVEAU – PLEJEFAMILIER	53
10.2	BILAG 2: GENNEMSNITLIGE INDIKATOR SCORE PÅ TEMANIVEAU – TILBUD TIL BØRN OG UNGE	54
10.3	BILAG 3: GENNEMSNITLIGE INDIKATOR SCORE PÅ TEMANIVEAU – TILBUD TIL BØRN, UNGE OG VOKSNE	55
10.4	BILAG 4: GENNEMSNITLIGE INDIKATOR SCORE PÅ TEMANIVEAU – TILBUD TIL VOKSNE	56

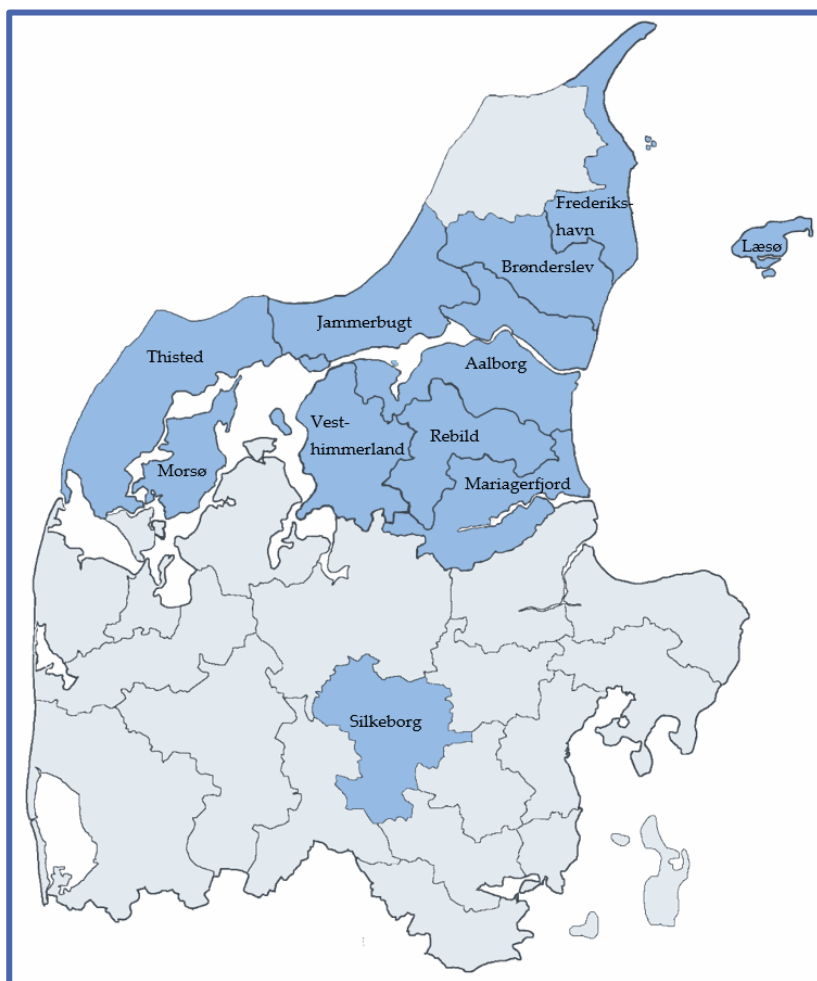
5 Om Socialtilsyn Nord

5.1 Tilsynsreformens og socialtilsynets formål

Formålet med tilsynsreformen og etableringen af socialtilsynene var at løfte og understøtte kvaliteten hos tilbud og plejefamilier. Socialtilsyn Nord skal sikre, at borgere og brugere af de sociale tilbud og plejefamilier får en indsats, som stemmer overens med formålet i lov om social service. Det skal ske ved en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent varetægelse af tilsynsopgaven – både i forhold til nygodkendelser og driftsorienterede tilsyn.

Socialtilsynet har dermed ansvaret for, at sociale tilbud og plejefamilier har den fornødne kvalitet til at tage imod de børn, unge og voksne, som de er godkendt til, og - på tilbudsområdet - at der også er den rette sammenhæng mellem tilbuddets pris og kvalitet.

Figur 1 - Socialtilsyn Nord's kommunale tilsynsområder

5.2 Tilsynsområde

Socialtilsynet er organiseret i fem socialtilsyn (Nord, Midt, Syd, Øst og Hovedstaden). Socialtilsyn Nord er forankret i Hjørring Kommune og fører tilsyn med de tilbud og plejefamilier, som er beliggende i ti af de nordjyske kommuner samt Silkeborg Kommune. Socialtilsyn Øst fører tilsyn med tilbud og plejefamilier i Hjørring Kommune. Det skyldes, at et socialtilsyn ikke må føre tilsyn med tilbud og plejefamilier i egen kommune.

I lov om socialtilsyn er det beskrevet, at følgende indgår i socialtilsynets tilsynskompetence:

- Plejefamilier
- Botilbud til borgere med handicap og/eller psykiske lidelser
- Døgntilbud til børn og unge
- Krisecentre
- Forsorgshjem
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud
- Alkoholmisbrugsbehandlingstilbud
- Botilbudslignende boformer med hjælp og støtte efter lov om social service §§ 83-87, 97, 98
- BPA-arbejdsgivervirksomheder (Borgerstyret Personlig Assistance)

Socialtilsynet har det driftsorienterede tilsyn, som handler om tilbuddets eller plejefamiliens generelle kvalitet, men fører ikke tilsyn med den enkelte borger. Tilsynet med den enkelte borger og dennes situation (det personrettede tilsyn) varetages af borgerens egen kommune.

5.3 Tilsynsopgaven

Nedenfor ses en tabel over antallet af tilbud og plejefamilier fordelt på type af tilbud samt år.

Tabel 1 – Antal sociale tilbud og plejefamilier som Socialtilsyn Nord førte tilsyn med¹

	År 2021	År 2020	År 2019
Plejefamilier	933	971	1.018
Tilbud til børn og unge	37	36	41
Tilbud til børn, unge og voksne	52	52	56
Tilbud til voksne	187	185	182
I alt	1.209	1.244	1.297

Tabel 1 viser, at Socialtilsyn Nord i 2021 havde en opgaveportefølje som rummede 1.209 tilbud og plejefamilier. Det er sammenlagt lidt færre end de forrige år. Faldet er dog fra 2020 til 2021 kun på plejefamilieområdet.

Tabel 2 - Antal pladser i tilbud og plejefamilier²

Område	År 2021	År 2020	År 2019
Plejefamilier	1.858	1.922	-
Tilbud	6.916	6.516	-
I alt	8.774	8.438	8.391

De i alt 1.209 tilbud og plejefamilier (tabel 1) havde i 2021 i alt 8.774 pladser til børn, unge og voksne (tabel 2). Det er 336 flere pladser end i 2020. Stigningen i antal pladser er alene på Tilbudsområdet.

¹ Opgjort d. 31/12

² Opgjort 31/12

5.4 Socialtilsynets øvrige opgaver

Foruden at føre tilsyn, og indgå i dialog med tilbud og plejefamilier om deres kvalitet, indgår socialtilsynet i en række aktiviteter med henblik på at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten hos tilbud og plejefamilier.

Socialtilsyn Nord afholdt i 2021 et årsmøde for plejefamilier og sociale tilbud, hvor også plejebørn og borgere var inviteret med. Fokus på årsmødet var børn, unges og voksnes brug af sociale medier. Derudover holdt Socialtilsyn Nord i 2021 samarbejds møder med kommuner og regioner, samt andre myndigheder og interessenter som for eksempel politiet.

Socialtilsynet har mulighed for at udbyde tilkøbsydelse, der relaterer sig til tilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden. I 2021 udbød Socialtilsyn Nord for eksempel kursus i magtanvendelse samt grundkursus for netværksplejefamilier.

6 Produktion

Dette kapitel indeholder data om Socialtilsyn Nord's produktion i 2021, herunder konkrete opgørelser over antal tilsyn og tilsynsbesøg, nygodkendelser, henvendelser om bekymrende forhold samt BPA-arbejdsgivervirksomheder. Socialtilsyn Nord førte ved udgangen af 2021 tilsyn med i alt 1.209 tilbud og plejefamilier (jf. tabel 1 i kapitel 4.3).

6.1 Antal tilsyn og tilsynsbesøg i 2021

En væsentlig del af socialtilsynets opgave er at føre tilsyn med tilbud og plejefamilier. Nedenfor ses en opgørelse over antallet af gennemførte tilsyn (tabel 3). Et tilsyn gennemføres enten som drift eller i forbindelse med en nygodkendelse, og der kan i forbindelse med ét tilsyn godt forekomme flere tilsynsbesøg (anmeldte som uanmeldte). Antallet af besøg fremgår i tabel 4. For nygodkendelser af tilbud og plejefamilier følger det af reglerne, at der kun aflægges anmeldte besøg.

Tabel 3 - Antal gennemførte tilsyn i løbet af 2021 fordelt på driftstilsyn og nygodkendelser³

	Driftstilsyn	Nygodkendelser	Tilsyn i alt
Plejefamilier	1.258	67	1.325
Tilbud	393	8	401
I alt	1.651	75	1.726

Som det fremgår af tabel 3, var der i alt 1.726 tilsyn i 2021. Et tilsyn består, udover et eller flere besøg, for eksempel af en vurdering af tilbuddenes og plejefamiliernes økonomi. Derudover indhentes der oplysninger om tilbuddene og plejefamilierne fra andre parter, som for eksempel anbringende kommune, pårørende og skoler. Hver tilsynsproces afsluttes som udgangspunkt med udarbejdelse af en tilsynsrapport.

Socialtilsyn Nord skal hvert år aflægge mindst ét tilsynsbesøg hos alle tilbud eller plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynets tilsynskompetence. Der kan, som nævnt, være flere besøg indeholdt i

³ Tidspunktet for tilsynets slutdato afgør, hvilket år tilsynet registreres.

et tilsyn, og derfor vil antallet af besøg (tabel 4) typisk overstige antallet af tilsyn (tabel 3). Socialtilsynet kan både aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. Det beror på en konkret risikovurdering, om det enkelte tilbud eller den enkelte plejefamilie skal have mere end ét tilsynsbesøg i løbet af året og om et tilsyn skal være anmeldt eller uanmeldt.

Tabel 4 - Fysiske besøg aflagt i 2021 fordelt på anmeldte og uanmeldte tilsyn

		Anmeldte	Uanmeldte	Uanmeldt ikke Truffet	Besøg i alt
Plejefamilie-området	Driftsorienterede tilsynsbesøg	739	515	322	1.576
	lfm. nygodkendelser	116	0	0	116
Tilbuds-området	Driftsorienterede tilsynsbesøg	396	277	22	695
	lfm. nygodkendelser	8	0	0	8
I alt		1.259	792	344	2.395

Som det fremgår af tabel 4, var Socialtilsyn Nord i 2021 på tilsynsbesøg i alt 2.395 gange. Af tilsynsbesøgende var 1.259 anmeldte og 1.136 uanmeldte (hvor der på 344 af disse besøg ikke blev truffet nogen hjemme). Der er registreret en del flere uanmeldte tilsynsbesøg i 2021 end i 2020, hvor socialtilsynet var på 420 uanmeldte tilsynsbesøg (hvor der på 59 ikke blev truffet nogen hjemme). Den største stigning i antallet af uanmeldte tilsynsbesøg er på plejefamilieområdet.

Hvorvidt et besøg sker anmeldt eller uanmeldt, beror på en konkret risikovurdering og afhænger blandt andet af, hvad der skal undersøges i det enkelte tilbud eller den enkelte plejefamilie, og den mest hensigtsmæssige måde at undersøge det på. Hvis socialtilsynet for eksempel ønsker at deltage i et personalemøde, eller specifikt ønsker at tale med en leder på et tilbud eller med plejeforældrene, vil der typiske vælges anmeldte besøg for at sikre, at der er nogen hjemme. Hvis socialtilsynet ønsker at afdække, hvordan forholdene er for borgerne, for eksempel en helt almindelig morgen, eller vil følge op på bekymrende forhold, vil et uanmeldt besøg ofte blive valgt.

6.2 Nygodkendelser

Socialtilsynet behandler ansøgninger om nygodkendelse i takt med, de modtages fra tilbud eller plejefamilier. Socialtilsynet kan enten godkende et tilbud eller en plejefamilie, give afslag på en godkendelse eller godkende et tilbud eller en plejefamilie med vilkår. Godkendelse med vilkår betyder, at tilbuddet eller plejefamilien skal opfylde vilkåret indenfor en rimelig periode, som en betingelse for at blive ved med at være godkendt. Godkendelse med vilkår giver et tilbud eller en plejefamilie mulighed for at få godkendelsen, selvom alle betingelser for godkendelse endnu ikke er opfyldt. Vilkår er reserveret til de tilfælde, hvor der alene udestår formalia, eller hvor der er andre forhold, som er væsentlige nok til at være en betingelse for godkendelse, men som omvendt trods alt alene udgør en mindre del af det samlede godkendelsesgrundlag.

Tabel 5 – Antal færdigbehandlede ansøgninger om nygodkendelser og eventuelle vilkår⁴

Tilbudstype	Godkendelser	Antal vilkår
Plejefamilier	39	1
Tilbud til børn og unge	3	1
Tilbud til børn, unge og voksne	0	0
Tilbud til voksne	4	1
I alt	46	3

Som det fremgår af tabel 5, har Socialtilsyn Nord godkendt 39 plejefamilier og syv tilbud i 2021. Af dem blev to tilbud og én plejefamilie godkendt med vilkår.

Vilkår for et tilbud kan for eksempel være, at de fysiske rammer på et tilbud skal besigtiges, inden der må flytte borgere ind, og for plejefamilier, at de skal etablere et kommende plejebarns værelse, inden plejebarnet flytter ind.

De tre vilkår der blev givet i 2021, blev efterfølgende opfyldt.

⁴ Afgørelsesdatoen for godkendelsen afgør, hvilket år godkendelsen registreres under. For eksempel: Tilsynsbesøget og det sagsforberedende arbejde er gennemført i 2020, men afgørelsen træffes først i 2021. Denne nygodkendelse vil indgå i årsrapporten for 2021

Tabel 6 - Antal afslag og tilbagetrukne nygodkendelser

Behandling af ansøgning	Afslag fra STN ⁵	Ansøger tilbagetrukket ⁶
Plejefamilier	3	18
Tilbud	0	3
I alt	3	21

Som det fremgår af tabel 6, afslog Socialtilsyn Nord at godkende tre plejefamilier i 2021. Afslag på godkendelse kan for eksempel ske, fordi Socialtilsyn Nord vurderer, at ansøgerne ikke har tilstrækkelige personlige og faglige kompetencer til at varetage opgaven eller, at deres økonomiske ressourcer ikke er tilstrækkelige til at kunne sikre et plejebarn en stabil anbringelse.

I alt 21 plejefamilier og tilbud trak i 2021 deres ansøgning om godkendelse tilbage, inden Socialtilsyn Nord havde afsluttet sagsbehandlingen. For plejefamilier kan det for eksempel være begrundet med overvejelser om, hvad det indebærer at have plejebørn på baggrund af godkendelsesprocessen. For tilbudsområdet kan det for eksempel være fordi, de fysiske rammer, man havde tiltænkt til tilbuddet, alligevel ikke kan finansieres eller godkendes til beboelse. Plejefamilier og tilbud, der trækker deres ansøgning tilbage, kan ansøge igen på et senere tidspunkt.

Tabel 7 - Sagsbehandlingstider for nygodkendelser i 2021

Tilbudstype	Antal uger
Tilbud	11
Plejefamilier	21

Som det fremgår af tabel 7, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2021 11 uger for tilbud og 21 uger for plejefamilier.

⁵ Afgørelsesdatoen for afslag afgør, hvilket år godkendelsen registreres under.

⁶ I tabellen indgår de tilbud og plejefamilier, som har søgt om godkendelse i 2021, og som pr. 4. januar 2022 havde trukket deres ansøgninger tilbage.

Socialtilsyn Nord bestræber sig på en så hurtig sagsbehandling som muligt, men en godkendelsesproces kan blive forlænget, hvis for eksempel Socialtilsyn Nord må rykke for og/eller vente på informationer. Derudover kan en dialogproces, forud for et helt eller delvist afslag på en ansøgning, medføre en øget sagsbehandlingstid

Sagsbehandlingstiden for plejefamilier er steget fra 18 uger i 2020 til 21 uger i 2021. Den længere sagsbehandlingstid skyldes især, at de lovpligtige grundkurser måtte udsættes på grund af corona-epidemien.

6.3 Henvendelser om bekymrende forhold

Alle kan anonymt henvende sig skriftligt eller telefonisk til socialtilsynet, via whistleblowerordningen, hvis de er bekymrede for forhold i et tilbud eller en plejefamilie. Formålet med ordningen er at understøtte, at oplysninger om bekymrende forhold når frem til socialtilsynet, så socialtilsynet kan arbejde for den bedst mulige kvalitet i tilbud og plejefamilier.

Tabel 8 - Antal henvendelser om bekymrende forhold

Tilbudstype	Antal
Plejefamilier	16
Tilbud til børn og unge	84
Tilbud til børn, unge og voksne	126
Tilbud til voksne	178
Udenfor lov om socialtilsyn	21
Ukendt	4
I alt	429

Som det fremgår af tabel 8, modtog Socialtilsyn Nord i 2021 i alt 429 henvendelser om bekymrende forhold. Det er 79 flere henvendelser end i 2020.

Socialtilsyn Nord arbejder vedvarende på at udbrede kendskabet til whistleblowerordningen.

6.4 BPA-arbejdsgivervirksomheder

Siden 1. januar 2018 har socialtilsynet skulle godkende og føre tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder⁷.

Socialtilsyn Nord vurderer, ud fra en individuel risikovurdering, om den enkelte BPA-arbejdsgivervirksomhed skal have et driftsorienteret tilsynsbesøg.

Tabel 9 viser en oversigt over antallet af BPA-arbejdsgivervirksomheder, som i 2021 var under Socialtilsyn Nord's tilsynsmyndighed.

Tabel 9 - Antal BPA-arbejdsgivervirksomheder pr. 31.12.2021

	Antal
BPA-arbejdsgivervirksomheder	3

⁷ BPA er en forkortelse af Borgerstyret Personlig Assistance.

7 Den generelle kvalitet i plejefamilier og sociale tilbud

Socialtilsynene skal i årsrapporterne præsentere generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynet, herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene⁸.

Socialtilsyn Nord beskriver i dette kapitel den generelle kvalitet med udgangspunkt i de temaer, der er i kvalitetsmodellen og fordelt på:

- Plejefamilier
- Tilbud til børn og unge
- Tilbud til børn, unge og voksne
- Tilbud til voksne
- Bekymrende forhold i plejefamilier og tilbud

I præsentationen af den generelle kvalitet i Socialtilsyn Nord, er der taget afsæt i følgende data:

1. Kvantitative bedømmelser uddraget fra tilsynsrapporterne for 2020 og 2021.
2. Stikprøve af udviklingspunkter udarbejdet af Socialtilsyn Nord i 2021.
3. Kvalitative fokusgruppeinterviews med tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Nord.
4. Interne registreringer vedrørende bekymrende forhold og sanktioner i 2020 og 2021:
 - Redegørelser
 - Varslede påbud
 - Skærpede tilsyn
 - Udstede påbud
 - Tilbagekaldte godkendelser

⁸ Jf. lov om socialtilsyn, LBK nr. 846 af 20/08/2019

7.1 Kvalitetsmodellen som måleredskab

Når socialtilsynet vurderer kvaliteten i plejefamilier og sociale tilbud sker det med afsæt i den lovbestemte kvalitetsmodel. Kvalitetsmodellen er udarbejdet med henblik på at skabe fokus på resultater og effekt af den sociale indsats i plejefamilier eller tilbud. Socialtilsynet skal altså vurdere, i hvor høj grad plejefamilierne og tilbuddene formår at skabe resultater for borgerne og bidrager til borgernes trivsel. Kvalitetsmodellen er for både tilbud og plejefamilier inddelt i syv temaer jf. figur 2.

Figur 2 - Socialtilsynets kvalitetsmodel

Kvalitetsmodellen har under alle temaer en række kvalitetskriterier og indikatorer, som socialtilsynet anvender i vurderingen af plejefamilierne og de sociale tilbud⁹. For indikatorerne gælder, at der gives en score fra 1 til 5. Scoren er udtryk for socialtilsynets vurdering af det enkelte tilbuds eller plejefamilies resultat, af det, der spørges til. Scoren 5 gives når plejefamilien eller tilbuddet ”i meget høj grad har” opfyldt indikatoren og 1 gives når plejefamilien eller tilbuddet ”i meget lav grad” har opfyldt indikatoren. Udover de syv temaer i kvalitetsmodellen vurderer socialtilsynet også tilbuddenes og plejefamiliernes økonomi. En kvalitetsvurdering, med afsæt i kvalitetsmodellen, følges som udgangspunkt op af en tilsynsrapport, som sendes til tilbuddene og plejefamilierne.

Under alle temaer i kvalitetsmodellen har socialtilsynet mulighed for at tilføje opmærksomhedspunkter og/eller udviklingspunkter. Opmærksomhedspunkter gives, hvis der er forhold, som plejefamilien eller det sociale tilbud bør rette op på. Udviklingspunkter er udtryk for forbedringspotentiale og gives, hvis der er forhold, som et tilbud eller plejefamilie med fordel kan have fokus på.

Kvalitetsmodellen som resultatmodel:

Der er ingen automatik i, hvilke konsekvenser det har, for en plejefamilie eller et socialt tilbud, at score lavt i en indikator. Kvalitetsmodellen er en ramme, som skal understøtte socialtilsynets kvalitetsvurdering og understøtte en ensartet systematik i alle tilsynsbesøg. Bedømmelserne og indikatorerne i kvalitetsmodellen er målrettet en bred målgruppe. Derfor er en lav score i en indikator ikke nødvendigvis lig med dårlig kvalitet. En lav score kan være et udtryk for, at målgruppen ikke kan forventes at leve op til det, der spørges til. Det kan for eksempel handle om stabilt fremmøde i beskæftigelse, hvor det ikke kan forventes af borgere i pensionsalderen.

Socialtilsyn Nord oplever ikke stor variation i vurderingen af den generelle kvalitet, da socialtilsynet, ved bekymrende forhold eller ved behov for udvikling, altid vil stræbe efter at understøtte plejefamiliernes eller tilbuddenes udvikling eller reagere via sanktioner eller påbud. Læs mere om det i afsnittet: *Bekymrende forhold*.

⁹ Kvalitetsmodellen kan findes [her](#) eller på socialstyrelsens hjemmeside.

7.2 Plejefamilier

Socialtilsyn Nord vil i dette afsnit kort beskrive den generelle kvalitet for plejefamilier i 2021. I forlængelse af det, er der nogle generelle anbefalinger til fortsat udvikling af denne.

Socialtilsynet vurderer den generelle kvalitet i plejefamilier som god. Den gennemsnitlige bedømmelsesscore for plejefamilierne i 2021 var høj for samtlige temaer i kvalitetsmodellen, nemlig 4,5 eller derover¹⁰. Det samme gjorde sig gældende i 2020 (Bilag 1).

Med afsæt i et fokusgruppeinterview med tilsynskonsulenter fra Socialtilsyn Nord og udviklingspunkter i tilsynsrapporterne har Socialtilsyn Nord udvalgt tre punkter, hvor socialtilsynet vurderer, at plejefamilierne i 2021 har udvist særlig høj kvalitet, og tre punkter, hvor der er et udviklingspotentiale.

Plejefamilierne er særligt gode til

På tre områder vurderer Socialtilsyn Nord, at plejefamilierne gør det særligt godt.

1. Arbejder målrettet med stabilt fremmøde i skole og dagtilbud via aktivt samarbejde med skolen.

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne i langt de fleste tilfælde lykkes med at understøtte barnets eller den unges skolegang, hvilket er væsentligt for at understøtte børnenes og de unges inklusion i samfundet. Plejefamilierne indgår aktivt i samarbejde med skolen for at understøtte, at barnet eller den unge opnår en stabil skolegang.

Fakta

Omkring halvdelen af alle anbragte børn og unge, aflægger, ifølge Socialstyrelsen, ikke folkeskolens 9. klasses-prøver. Dertil kommer, at de anbragte børn, som gennemfører folkeskolens 9. klasses prøve, i gennemsnit ligger to karakterer lavere end øvrige børn og unge. Samtidigt har anbragte børn og unge markant højere fravær, de oplever flere skoleskift, føler sig oftere ensomme og har en øget risiko for at blive udsat for mobning.¹¹

¹⁰ Bedømmelsesscoren er udregnet ud fra den kvantitative bedømmelse, som gives på indikatorniveau.

¹¹ Socialstyrelsen 2020: Styrket læringsmiljø for anbragte børn og unge – vidensgrundlag. Udgivelsen kan findes [her](#).

2. Samarbejder med plejebarnets biologiske familie.

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne er gode til at samarbejde med de biologiske forældre, danne relationer og se muligheder i samarbejde med familierne. Mange plejefamilier arbejder målrettet med at etablere eller bibeholde et godt samarbejde med barnets eller den unges biologiske forældre i overensstemmelse med det, som er aftalt med anbringende kommune. En understøttelse af børn og unges relationer til deres forældre kan bidrage til at skabe større kontinuitet og sammenhæng i deres liv – både her og nu og set i et livsperspektiv. Derfor er samarbejdet mellem kommune, anbringelsessted og forældre vigtigt¹².

3. Sikrer tilknytning tidligt i anbringelsen og gøre barnet til en del af familien.

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne er gode til at arbejde med tilknytning til barnet eller den unge i forbindelse med opstart i en ny plejefamilie. Plejefamilierne tager plejebørnene til sig, og gør dem til en del af familien. Det er vigtigt at plejeforældrene formår at etablere tilknytning mellem plejebarn og plejefamilien for at skabe et trygt børneliv for plejebørnene.

Udviklingspotentiale for plejefamilier

På især tre områder vurderer Socialtilsyn Nord, at der er et generelt udviklingspotentiale for plejefamilier.

1. Øge opmærksomhed på at bevare overskuddet til plejeopgaven i en travl hverdag.

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i løbet af 2021 er givet en række udviklingspunkter, der handler om, at plejefamilierne skal være opmærksomme på at sikre og/eller bevare et overskud til at varetage plejeopgaven. Det kræver ofte en særlig indsats at være plejeforældre, og derfor er det vigtigt at plejefamilierne kontinuerligt har fokus på at bevare overskud i hverdagen for at kunne bevare deres kvalitet og sikre plejebarnets trivsel og inddragelse i familiens aktiviteter.

2. Fokus på overgangen fra barn til voksen og mulighed for efterværn.

Socialtilsyn Nord oplever, at nogle plejefamilier begynder overvejelserne om barnets overgang fra barn til voksen for sent. Et centralt mål med indsatsen i plejefamilier er at bidrage til, at barnet får opbygget kompetencer til at leve et selvstændigt voksenliv i overensstemmelse med egne ønsker og behov. Flere plejefamilier vil gerne have plejebørn i efterværn, men begynder ikke drøftelser med

¹² Socialstyrelsen 2012: Håndbog om forældresamarbejde. Udgivelsen kan findes [her](#).

anbringende kommune og plejebarnet i tide. Overgangen fra barn til voksen kan derfor blive udfordret. Det er derfor vigtigt, at der i plejefamilierne sættes fokus på overgangen fra barn til voksen, blandt andet via forberedende samtaler med den unge og samarbejde med netværk om at sikre en god og tryk overgang¹³.

Fakta

Allerede fra den unge fylder 16 år, skal der i den unges handleplan opstilles konkrete mål for den unges overgang til voksenlivet – også i forhold til uddannelse og fremtidig beskæftigelse.¹⁴

I Danmark har 53% af de hjemløse mellem 18 og 24 år enten modtaget en forebyggende foranstaltning eller været anbragt. Mange tidligere anbragte børn oplever en svær overgang til voksenlivet. Dette kan til dels skyldes, at anbragte unge ikke har det samme sikkerhedsnet i forhold til muligheden for at kontakte sine forældre, eksempelvis ved behov for økonomisk støtte eller hjælp til at tilgå e-Boks, søge lejlighed mm.¹⁵

3. Opsøgende på udvikling af kompetencer

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i 2021 er givet en række udviklingspunkter, som handler om, at plejefamilierne med fordel kan være opsøgende på kurser, kompetenceudvikling og supervision. Det er centralt for indsatsen, at plejeforældrene imødekommer barnets behov og bidrager til, at målet for barnets udvikling og trivsel opnås. For at understøtte anbragte børn og unge bedst muligt, er det vigtigt, at plejefamilien holder sig opdateret på viden om plejebarnets særlige behov, er opsøgende i forhold til at udvikle de rette kompetencer til plejeopgaven samt har viden om målet for anbringelsen og hvordan de understøtter denne.

Med afsæt i ovenstående vurderer Socialtilsyn Nord, at den generelle kvalitet i plejefamilierne er god. Med henblik på fortsat udvikling på området, har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til plejefamilier.

¹³ I perioden 2017-2020 gennemførte 7 kommuner projektet "Investering i efterværn". Der er udarbejdet en evalueringssrapport som kan ses [her](#).

¹⁴ serviceloven § 140 stk. 2

¹⁵ VIVE 2017: Veje ind og ud af hjemløshed- Find udgivelsen [her](#).

Socialtilsyn Nord anbefaler, at plejefamilier:

- Er opsøgende på hvordan de kan bevare overskuddet til plejeopgaven.
- Har fokus på at sikre en god overgang fra barn til voksen.
- Er opsøgende på udvikling af egne kompetencer for at kunne imødekomme plejebørnes særlige behov.

7.3 Sociale tilbud

I dette afsnit vil den generelle kvalitet på tilbudsområdet blive belyst. Afsnittet er inddelt i fire kategorier: 1) fælles for de sociale tilbud 2) tilbud til børn og unge, 3) tilbud til børn, unge og voksne og 4) tilbud til voksne.

7.3.1 Fælles for kvaliteten i de sociale tilbud

Tre ting går igen på tværs af tilbuddene i forhold til den generelle kvalitet.

1. Tilbuddene er gode til at drage omsorg for borgerne og sikre borgernes trivsel.

Socialtilsyn Nord vurderer, at en fællesnævner for langt de fleste tilbud er, at de er gode til at drage omsorg for borgerne og sikre borgernes trivsel. Socialtilsynet oplever, at der er god borgerkontakt, og at borgerne er glade for medarbejderne på tilbuddene. Medarbejderne er gode til at være tilstedeværende og lytte til borgerne, så de føler sig mødt og set.

2. Tilbuddene er udfordrede i forhold til rekruttering af kompetent personale.

Socialtilsyn Nord oplever, at tilbuddene har svært ved at rekruttere kompetent personale. Vurderingen er, at det skyldes mangel på uddannet arbejdskraft på området. Det er afgørende for kvaliteten i de sociale tilbud, at borgerne har tilstrækkelig kontakt til personale med de rette faglige, relationelle og personlige kompetencer, som er nødvendige i forhold til tilbuddets målsætninger og målgruppe. Medarbejderne skal have viden og kendskab til de metoder, som tilbuddet anvender og borgernes aktuelle behov. Manglende relevante kompetencer kan have en negativ indvirkning på kvaliteten og borgernes trivsel, da de rette kompetencer skal være til stede for at understøtte borgernes aktuelle behov.

3. Tilbuddene har et udviklingspotentiale i forhold til opdatering/udarbejdelse af beredskabsplaner og politikker vedr. håndtering og forebyggelse af overgreb.

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i 2021 er givet en del udviklingspunkter, som handler om at opdatere eller udarbejde beredskabsplaner eller politikker, som beskriver forskellige typer af overgreb som vold, seksuelle overgreb og krænkelse, psykiske og virtuelle overgreb. Det er afgørende for tilbuddenes kvalitet, at medarbejdere har relevant faglig viden om forebyggelse af vold og overgreb i forhold til tilbuddets målgruppe, for at kunne handle rettidigt og hensigtsmæssigt ved bekymring, mistanke eller viden om overgreb. Derudover bør tilbuddene i beredskabsplanerne beskrive, hvordan de arbejder med forebyggelse, håndtering og efterbehandling af overgreb for at sikre borgernes tryk og trivsel.

Fakta

Socialstyrelsen har udarbejdet inspirationsmateriale vedrørende forebyggelse af overgreb, samt udarbejdelse af beredskabsplaner. Se blandt andet: "Nationale retningslinjer for forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud samt på boformer for hjemløse"¹⁶ og "Forebyg overgreb – anbringelsessteder"¹⁷.

7.3.2 Tilbud til børn og unge

I dette afsnit belyses den generelle kvalitet af tilbud til børn og unge i 2021. I forlængelse af det, er der nogle generelle anbefalinger til fortsat udvikling af disse tilbud.

Socialtilsynet vurderer, at den generelle kvalitet i tilbud til børn og unge er god. Den gennemsnitlige bedømmelsesscore var, for tilbud til børn og unge i 2021, forholdsvis høj for samtlige temaer i kvalitetsmodellen¹⁸. Det samme gjorde sig gældende i 2020 (Bilag 2). Den gennemsnitlige score er ved alle temaer i kvalitetsmodellen 4 eller derover (Bilag 2).

¹⁶ Nationale retningslinjer for forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud samt boformer for hjemløse (2017). Find udgivelsen [her](#).

¹⁷ Se inspirationsmateriale til beredskabsplan målrettet anbringelsessteder [her](#).

¹⁸ Bedømmelsesscoren er udregnet ud fra den kvantitative bedømmelse som gives på indikator niveau.

Med afsæt i et fokusgruppeinterview med tilsynskonsulenter fra Socialtilsyn Nord og udviklingspunkter har Socialtilsyn Nord dels udvalgt et punkt, hvor socialtilsynet vurderer, at tilbud til børn og unge i 2021 har udvist særlig høj kvalitet, og et punkt, hvor der er et udviklingspotentiale.

Tilbud til børn og unge er særligt gode til

På ét område vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbud til børn og unge gør det særligt godt.

1. Støtter op omkring samvær med biologisk familie.

Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene til børn og unge drager stor omsorg for målgruppen og strækker sig langt for at understøtte samvær med biologisk familie. Det er centralt for borgerens selvstændighed og relationer, at tilbuddet understøtter borgerne i deres relationer til familie og netværk. Der er i 2021 set eksempler på medarbejdere, som kører på tværs af landet, for at de anbragte børn og unge kan besøge deres biologiske forældre og/eller søskende.

Fakta

At tilbuddene understøtter børn og unges relationer til deres forældre kan bidrage til at skabe større kontinuitet og sammenhæng i børnenes eller de unges liv – både her og nu og på længere sigt. Derfor er samarbejdet mellem kommune, anbringelsessted og forældre særligt vigtigt.¹⁹

Udviklingspotentiale for tilbud til børn og unge

Der er særligt ét område, hvor Socialtilsyn Nord vurderer, at der er et udviklingspotentiale for børne- og ungetilbuddene.

1. Større fokus på opstilling af individuelle mål i samarbejde med borgerne og dokumentation heraf.

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i 2021 er givet en række udviklingspunkter, som handler om, at tilbuddene med fordel kan udarbejde konkrete, individuelle og målbare mål for de enkelte børn og unge, og inddrage børnene og de unge i processen. Det gælder både i forhold til den overordnede målsætning for anbringelsen, selvstændighed og relationer samt uddannelse og beskæftigelse.

¹⁹ Socialstyrelsen 2012: Håndbog om forældresamarbejde. Find udgivelsen [her](#).

Flere tilbud kan desuden med fordel fokusere på systematisk at dokumentere metodevalg i relation til de individuelle mål med henblik på at kunne vurdere effekten af indsatsen og drage lærling her af.

Fakta

Både serviceloven og FN's børnekonvention giver børn ret til at blive hørt. Et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, skal sikres retten til at udtrykke dem, og barnets synspunkter skal tillægges passende vægt. Inddragelse i opstilling og status på egne mål giver ejerskab over indsatsen. Når børn og unge inddrages i egne mål, sættes der fokus på deres styrker og igangsættes en læringsproces, som de unge kan få glæde af både i barndommen og senere i voksenlivet.

Med afsæt i ovenstående vurderer Socialtilsyn Nord, at den generelle kvalitet i tilbud til børn og unge er god. Med henblik på fortsat udvikling på området, har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til tilbud for børn og unge.

Socialtilsyn Nord anbefaler, at tilbud for børne og unge:

- Har et kontinuerligt fokus på borgerinddragelse, som er målrettet den specifikke målgruppe blandt andet i forhold til opstilling af mål og opfølgning på dem.
- Sikrer, at de har medarbejdere med de rette kompetencer og metodekendskab.
- Sikrer, at beredskabsplaner er opdaterede og omfatter alle former for overgreb, både fysiske, psykiske og virtuelle.

7.3.3 Tilbud til børn, unge og voksne

I dette afsnit belyses den generelle kvalitet i tilbud til børn, unge og voksne i 2021. I forlængelse af det, er der nogle generelle anbefalinger til fortsat udvikling af disse.

Socialtilsynet vurderer, at den generelle kvalitet i tilbud til børn, unge og voksne er god. Den gennemsnitlige bedømmelsesscore var, for tilbud til børn, unge og voksne i 2021, forholdsvis høj for samtlige temaer i kvalitetsmodellen²⁰, det samme gjorde sig gældende i 2020 (Bilag 3).

²⁰ Bedømmelsesscoren er udregnet ud fra den kvantitative bedømmelse som gives på indikator niveau.

Den gennemsnitlige score er lavest ved temaet *uddannelse og beskæftigelse*, der som det eneste tema har en gennemsnitlig score under 4, nemlig 3,8. Der er dog hverken bemærkelsesværdigt mange udviklingspunkter eller bekymrende forhold under dette tema. Tilsynskonsulenterne oplever, at tilbuddene er gode til at understøtte aktivering i tilbud til børn, unge og voksne og Socialtilsyn Nord formoder derfor, at den lave score skyldes manglende arbejde med individuelle mål, og at der kan være udfordringer med at finde relevante og egnede beskæftigelsestilbud.

Med afsæt i et fokusgruppeinterview med tilsynskonsulenter fra Socialtilsyn Nord og udviklingspunkter har Socialtilsyn Nord udvalgt et punkt, hvor socialtilsynet vurderer, at tilbud til børn, unge og voksne i 2021 har udvist særlig høj kvalitet, og tre punkter hvor der er et udviklingspotentiale.

Tilbud til børn, unge og voksne er særligt gode til

På ét område vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbud til børn, unge og voksne gør det særligt godt.

1. Understøtte borgernes deltagelse i uddannelse eller beskæftigelse.

Socialtilsyn Nord vurderer, at de blandede tilbud til børn, unge og voksne er særligt gode til at understøtte borgernes beskæftigelse eller deltagelse i andre aktiviteter, som er relevant for målgruppen. Det er et centralt mål i den sociale indsats, at borgerne i videst muligt omfang inkluderes i samfundslivet. Beskæftigelsen er med til at sikre, at borgerne oplever at være en del af samfundet, hvilket kan medvirke til trivsel og at understøtte relationsdannelse.

Udviklingspotentiale for tilbud til børn, unge og voksne

Der er ikke nogen entydige tendenser i de udviklingspunkter Socialtilsyn Nord har givet i 2021 til tilbud til børn, unge og voksne, men tre ting går igen.

1. Øge fokus på dokumentation.

Socialtilsyn Nord oplever, at tilbud til børn, unge og voksne ikke altid dokumenterer egen indsats i tilstrækkelig grad. Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddene, at de arbejder med resultatdokumentation og kan sandsynliggøre, at deres indsats opnår en positiv effekt. Der er særligt behov for at styrke dokumentation af borgernes mål og delmål i forhold til beskæftigelse og selvstændighed og relationer, samt i forhold til hvilke metoder, som anvendes i kontakten med den enkelte borger. For at sikre borgernes udvikling skal indsatsen tage afsæt i klare mål, hvor resultater kan dokumenteres, så det er muligt at omlægge indsatsen, hvis ikke der ses den ønskede udvikling.

2. Inddragelse af borgerne i opstilling og evaluering af egne mål.

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i løbet af 2021 er givet en række udviklingspunkter, der handler om, at tilbuddene med fordel kan have fokus på, at borgerne bliver inddraget i opstilling af konkrete mål og/eller at tilbuddet sikrer, at alle borgere har individuelle og målbare mål. En central del af indsatsen i de sociale tilbud er, at den enkelte borger føler sig hørt, lyttet til og inddraget i udarbejdelsen og evalueringen af de konkrete og individuelle mål der sættes for den enkelte. Det gælder både i forhold til uddannelse og beskæftigelse og selvstændighed og relationer. Målbare mål kan være med til at sikre udvikling, og det er vigtigt, at denne udvikling kan dokumenteres jf. ovenstående udviklingspunkt.

3. Fokus på fysiske rammer tilpasset målgruppen.

Socialtilsyn Nord oplever, at tilbuddenes fysiske rammer ikke altid stemmer overens med målgruppens særlige behov. Der er blandt andet eksempler på tilbud, hvor der ikke er taget højde for borgernes behov for ro og afskærmning. De fysiske rammer udgør en central del af et tilbud, og det er derfor væsentligt, at tilbuddets omgivelser, indretning, faciliteter og stand understøtter målgruppens behov. Det er vigtigt, at tilbuddet føles hjemligt, og at målgruppens særlige behov tilgodeses, så fysiske rammer er med til at understøtte borgernes udvikling og trivsel.

Med afsæt i de ovenstående punkter vurderer Socialtilsyn Nord, at den generelle kvalitet i tilbud til børn, unge og voksne er god. I forhold til videre udvikling på området, har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til tilbud for børn, unge og voksne.

Socialtilsyn Nord anbefaler, at tilbud for børn, unge og voksne:

- Sætter fokus på resultatdokumentation og sikrer fælles retningslinjer for, hvordan det skal ske
- Har et kontinuerligt fokus på borgerinddragelse i forhold til opstilling og evaluering af mål
- Sikrer, at de fysiske rammer stemmer overens med målgruppens behov, herunder at tilbuddet fremstår hjemligt.
- Sikrer, at de har medarbejdere med de rette kompetencer og metodekendskab.
- Sikrer, at beredskabsplaner er opdaterede og omfatter alle former for overgreb, både fysiske, psykiske og virtuelle

7.3.4 Tilbud til voksne

I dette afsnit belyses den generelle kvalitet i tilbud til voksne i 2021. I forlængelse af det, er der nogle generelle anbefalinger til fortsat udvikling af disse.

Socialtilsynet vurderer den generelle kvalitet i tilbud til voksne som god. Den gennemsnitlige bedømmelsesscore var, for tilbud til voksne i 2021, forholdsvis høj for samtlige temaer i kvalitetsmodellen²¹. Det samme gjorde sig gældende i 2020 (Bilag 4).

Ligesom ved tilbud til børn, unge og voksne scorer tilbud til voksne lavest i temaet *uddannelse og beskæftigelse* nemlig 3,6. For udviklingspunkterne til tilbud til voksne handler 15 % af udviklingspunkterne om temaet *uddannelse og beskæftigelse*, og at tilbuddene skal opstille konkrete og målbare mål, som borgerne er bekendte med.

Den gennemsnitlige score på de øvrige temaer i kvalitetsmodellen er 4,3 eller derover (Bilag 4).

Med afsæt i et fokusgruppelinterview med tilsynskonsulenter fra Socialtilsyn Nord og udviklingspunkter har Socialtilsyn Nord udvalgt et punkt, hvor socialtilsynet vurderer, at tilbud til voksne i 2021 har udvist særlig høj kvalitet, og tre punkter hvor der er et udviklingspotentiale.

Tilbud til voksne er særligt gode til

På ét område vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbud til voksne gør det særligt godt.

1. Understøtter kontakt med familie og netværk.

Socialtilsyn Nord oplever, at tilbuddene til voksne generelt er gode til at afdække og involvere borgernes netværk. I 2021 har flere tilbud udviklet sig i forhold til brugen af sociale medier som værktøj til at vedligeholde kontakt med familie og venner for eksempel via billeder og videoopkald. Socialtilsyn Nord har i 2021 haft særligt fokus på brugen af sociale medier, dette emne belyses derfor separat i det følgende kapitel *Fokuspunkt 2021 – Sociale medier*.

²¹ Bedømmelsesscoren er udregnet ud fra den kvantitative bedømmelse som gives på indikator niveau.

Udviklingspotentiale for tilbud til voksne

Der er særligt tre områder, hvor Socialtilsyn Nord vurderer, at der er et udviklingspotentiale for tilbuddene til voksne.

1. Systematisk evaluering af borgernes mål og tydelig dokumentation heraf.

Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i løbet af 2021 er givet en række udviklingspunkter, som handler om manglende systematisk evaluering af borgernes individuelle mål og dokumentationen heraf. Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddene, at borgeres individuelle mål systematisk evalueres og dokumenteres. Dette for at sikre, at den valgte indsats opnår den forventede positive effekt og - hvis ikke – at indsatsen omlægges, så målene nås.

Fakta

Tilbuddene kan med fordel hente inspiration til resultatdokumentation i Socialstyrelsens håndbog "Resultatdokumentation og evaluering".

Håndbogen beskriver, hvordan data om målgrupper, indsatser og resultater kan indsamles og indgå i vidensgrundlaget for den enkelte indsats.²²

2. Sikre inddragelse af borgerne i egne mål.

Socialtilsyn Nord oplever, at tilbuddene ikke altid inddrager borgerne i udarbejdelsen og opfølgningen på egne mål og resultater. Det gælder både i forhold til selvstændighed og relationer og i forhold til borgernes uddannelse og beskæftigelse. En central del af indsatsen er, at tilbuddene i samarbejde med borgeren opstiller konkrete og individuelle mål både i forhold til uddannelse og beskæftigelse og selvstændighed og relationer. Ved begge temaer kan og skal borgeren, tilpasset funktionsniveau, have indflydelse på mål og beslutninger vedrørende eget liv.

3. Fokus på inklusion i borgernes nærmiljø.

Socialtilsyn Nord oplever, at tilbuddene ikke altid i tilstrækkelig grad understøtter borgernes deltagelse i aktiviteter i og uden for tilbuddet. Et centralt mål med den sociale indsats er at understøtte,

²² Socialstyrelsens håndbogen *Resultatdokumentation og evaluering – håndbog for sociale tilbud*. Håndbogen kan findes [her](#).

at borgerne, i så høj grad som muligt, indgår i sociale relationer og lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov. En væsentlig del af den indsats er at understøtte, at borgerne indgår i sociale aktiviteter og netværk både i tilbuddet og det omkringliggende samfund.

Med afsæt i de ovenstående punkter vurderer Socialtilsyn Nord, at den generelle kvalitet i tilbud til voksne er god. I forhold til den videre udvikling på området har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til tilbud til voksne.

Socialtilsyn Nord anbefaler, at tilbud for voksne:

- Sikrer systematisk evaluering af borgernes individuelle mål og dokumenterer disse
- Kontinuerligt arbejder med at inddrage borgerne i udarbejdelse og opfølgning på egne mål.
- Sikrer, at borgerne understøttes i at indgå i sociale aktiviteter og netværk
- Sikrer, at de har medarbejdere med de rette kompetencer og metodekendskab.
- Sikrer, at beredskabsplaner er opdaterede og omfatter alle former for overgreb - både fysiske, psykiske og virtuelle.

7.4 Bekymrende forhold

Socialtilsynets arbejde tager afsæt i dialogforpligtelsen²³. Det betyder at når socialtilsynet oplever bekymrende forhold hos plejefamilier og tilbud, skal socialtilsynet som udgangspunkt gå i dialog med dem om de forhold, socialtilsynet er bekymret for, inden der gives sanktioner. Socialtilsynets sanktionsmuligheder omfatter påbud, skærpet tilsyn og ophør af godkendelse.

Allerede i dialogprocessen retter de fleste tilbud og plejefamilier op på de forhold, som socialtilsynet er bekymret for og det betyder, at Socialtilsyn Nord sjældent når til det punkt, der handler om at udstede sanktioner. Det betyder også, at de få sanktioner der gives, ikke kan tages som et udtryk for, at Socialtilsyn Nord kun har oplevet bekymrende forhold i få sager. De fleste bekymrende sager er nemlig løst, uden at det har været nødvendigt at varsle og udstede påbud m.v.

²³ Jf. lov om socialtilsyn § 7 og 9 og bekendtgørelsen om socialtilsyn § 9.

I dialogprocesser, hvor Socialtilsyn Nord har en bekymring for kvaliteten, kan tilbuddet eller plejefamilien efter en konkret vurdering blive bedt om at redegøre for, hvordan de vil rette op på manglerne. Efter redegørelsen er modtaget, følger socialtilsynet op på det, som tilbuddet eller plejefamilien har sagt, de vil gøre, og om det har haft den fornødne effekt på kvaliteten. Det gør socialtilsynet for eksempel ved at aflægge tilsynsbesøg og tale med borgere, medarbejdere og/eller anbringende kommuner. Hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke gør det, de har sagt til socialtilsynet, at de vil gøre, vil socialtilsynet følge op på det – for eksempel ved at iværksætte en sanktion.

7.4.1 Oversigt over bekymrende forhold i plejefamilier og tilbud

Tabel 10: Antal alvorlige sager på plejefamilieområdet

Bekymrende forhold	2021	2020
Redegørelse om alvorlige forhold ²⁴	4	3
Varslet påbud	3	2
Påbud	1	0
Varslet skærpet tilsyn	0	0
Skærpet tilsyn	0	0
Varslet nedsættelse	0	2
Varslet ophør	5	0
Ophør ²⁵	4	0

I 2021 var der syv sager, hvor socialtilsynet overfor plejefamilier varslede ét eller flere påbud eller anmodede om redegørelser om mere alvorlige forhold. To plejefamilier står for de tre sager om varslede påbud. I én af de tre sager, hvor der blev varslet påbud, blev påbuddet udstedt efter varslingsperioden. Socialtilsynet har i 2021 truffet afgørelse om ophør af fire plejefamiliers godkendelser.

Der er på plejefamilieområdet i 2021, sammenlignet med 2020, sket en mindre stigning i antallet af sager om bekymrende forhold. I forhold til Socialtilsyn Nord's samlede tilsynsportefølje er der dog

²⁴ I tabellen indgår alene redegørelser om forhold af mere alvorlig karakter.

²⁵ I kategorien "ophørt" indgår tilbud, hvor Socialtilsyn Nord har truffet afgørelse om ophør af plejefamiliens/tilbudets godkendelse på baggrund af bekymrende forhold.

forsat tale om ganske få sager, hvor socialtilsynet var alvorligt bekymret og varslede eller iværksatte sanktioner overfor plejefamilier.

I det nedenstående er bekymrende forhold opgjort for tilbud.

Tabel 11: Antal alvorlige sager på tilbudsområdet

Bekymrende forhold	2021	2020
Redegørelse om alvorlige forhold ²⁶	12	9
Varslet påbud	24	13
Påbud	4	0
Varslet skærpet tilsyn	3	2
Skærpet tilsyn	2	0
Varslet ophør	2	0
Ophør ²⁷	0	1

I 2021 var der sammenlagt 40 sager, hvor socialtilsynet anmodede tilbud om redegørelser om mere alvorlige forhold eller varslede påbud, imens der i fire sager blev truffet afgørelse om påbud. De 24 sager vedrørende varslede påbud fordeler sig på 17 tilbud. Socialtilsynet har desuden i 2021 varslet ophør af to tilbuds godkendelser, hvoraf ét tilbud rettede op på de bekymrende forhold, imens et andet tilbud forsat var i proces ved udgangen af 2021.

Der er på tilbudsområdet i 2021, sammenlignet med 2020, sket en mindre stigning i antallet af sager om bekymrende forhold. I forhold til Socialtilsyn Nord's samlede tilsynsportefølje er der dog, ligesom på plejefamilieområdet, forsat tale om ganske få sager, hvor socialtilsynet var alvorligt bekymret og varslede og iværksatte sanktioner overfor tilbud.

7.4.2 Bekymrende forhold opgjort på kvalitetsmodellens temaer

Socialtilsynets bekymringer for mangler i kvaliteten hos tilbud og plejefamilier er altid rettet mod et eller flere af de syv temaer i kvalitetsmodellen eller mod tilbuddets økonomiske forhold. Nedenfor

²⁶ I tabellen indgår alene redegørelser om forhold af mere alvorlig karakter.

²⁷ I kategorien "ophørt" indgår tilbud, hvor Socialtilsyn Nord har truffet afgørelse om ophør af plejefamiliens/tilbuddets godkendelse på baggrund af bekymrende forhold.

har Socialtilsyn Nord præsenteret en fordeling af de temaer, som i 2021 har været tilknyttet enten en redegørelse af mere alvorlig karakter, varslede påbud eller påbud²⁸.

Plejefamilier

Tabel 12 viser de temaer, som indgik i begrundelser for de bekymrende forhold rejst af Socialtilsyn Nord i 2021 på plejefamilieområdet²⁹.

Tabel 12: Baggrund for bekymrende forhold i plejefamilier fordelt på temaerne i kvalitetsmodellen

Tema	Redegørelse om alvorlige forhold	Varslede påbud	Påbud	Varslet ophør	Ophør	I alt
Uddannelse og beskæftigelse				1	1	2
Selvstændighed og relationer	1			2	2	5
Målgruppe, metoder og resultater	1			1	1	3
Sundhed og trivsel	2			2	2	6
Familiestruktur- og familiedynamik	1			5	4	10
Kompetencer	5			4	4	13
Fysiske rammer		3	1	1	1	6

For plejefamilier var det særligt inden for temaet *kompetencer* og *familiestruktur og familiedynamik*, at Socialtilsyn Nord i 2021 oplevede en bekymring for kvaliteten, da størstedelen af anmodningerne om redegørelser og begrundelser for varsling og ophør af godkendelser vedrørte disse temaer³⁰. Det betyder, at socialtilsynet i de pågældende sager, har haft bekymring for, om plejefamilien

²⁸ En plejefamilie eller et tilbud kan få varslet flere påbud, udstedt flere påbud eller blive anmodet om flere redegørelser i den samme sag og på forskellige temaer i kvalitetsmodellen. Desuden kan der ligge flere temaer til grund for et påbud, en redegørelse eller et ophør, og flere påbud og redegørelser i samme sag kan omhandle samme tema. Derfor er det samlede antal redegørelsespunkter, antal varslede påbud, påbud varslet ophør og ophør i tabel 12 og 13 større end antallet af redegørelsesanmodninger, påbudssager og ophørte godkendelser, der er opgivet i tabel 10 og 11.

²⁹ Temaerne i figuren fordeler sig på følgende sanktioner: 9 redegørelser på 4 sager, 3 varslede påbud fordelt på 3 sager og 1 påbud fordelt på 1 sag.

³⁰ I 2020 anmodede socialtilsynet ligeledes primært om redegørelser og varslede påbud på temaet kompetencer, efterfulgt af sundhed og trivsel.

besidder de rette personlige, faglige og relationelle kompetencer, og har overskud til at give barnet kontinuitet i opvæksten og mulighed for at vokse op i et trygt omsorgsmiljø. Som det fremgår af afsnittet udviklingspotentiale for plejefamilier, handler en række af udviklingspunkterne og tilsynskonsulenternes udtalelser også om, at plejefamilierne med fordel kan være opsøgende på udvikling af egne kompetencer i forhold til plejeopgaven og have fokus på at bevare overskuddet til plejeopgaven.

De bekymrende forhold inden for temaet *fysiske rammer* handlede primært om, at plejefamilien ikke kunne sikre plejebarnets ret til privatliv.

Sociale tilbud

Tabel 13 viser de temaer, som indgik i begrundelserne for de bekymrende forhold, som blev påtalt af Socialtilsyn Nord i 2021³¹.

Tabel 13: Baggrund for bekymrende forhold i tilbud fordelt på temaerne i kvalitetsmodellen

Tema	Redegørelse om alvorlige forhold	Varslede påbud	Påbud	Varslet skærpet tilsyn	Skærpet tilsyn	Varslet ophør	I alt
Uddannelse og beskæftigelse	3					2	5
Selvstændighed og relationer	3	1		1	1	1	7
Målgruppe, metoder og resultater	13	14	5			2	34
Sundhed og trivsel	24	33	2	3	2	2	66
Organisation og ledelse	14	17	2	3	2	1	39
Kompetencer	1	8	1	2		2	14
Fysiske rammer	4	6		2		1	13

På tilbudsområdet blev der i 2021 konstateret bekymrende forhold under samtlige af kvalitetsmodellens temaer.

³¹ Temaerne i figuren fordeler sig på følgende sanktioner: 43 redegørelser fordelt på 12 sager, 72 varslede påbud fordelt på 24 sager, 11 påbud fordelt på 4 sager.

Langt størstedelen af de varslede forhold omhandler temaet *sundhed og trivsel* efterfulgt af *organisation og ledelse*³². Det betyder, at socialtilsynet, i de pågældende sager, har haft en bekymring for tilbuddets kvalitet i forhold til tilbuddets evne til at understøtte borgernes fysiske og/eller mentale sundhed samt om tilbuddet har en kompetent og ansvarlig ledelse og/eller hensigtsmæssig organisering.

Under temaet *sundhed og trivsel* behandles blandt andet tilbuddets kvalitet i forhold til forebyggelse af vold og overgreb, og en stor del af de bekymrende forhold under disse temaer omhandler netop det. Som det er beskrevet i afsnittet *Fælles for kvaliteten i de sociale tilbud* fremgår det også af udviklingspunkter samt interview med tilsynskonsulenter, at der generelt er et udviklingspotentiale her. Det er derfor vigtigt, at der sættes fokus på emnet sundhed og trivsel, med særligt fokus på forebyggelse af vold og overgreb.

Det samme billede tegner sig for temaet *organisation og ledelse*, hvor man ser på, om tilbuddets daglige drift ledes kompetent, herunder om borgerne har tilstrækkelig kontakt til personale med de rette kompetencer. Både de bekymrende forhold, udviklingspunkter og tilsynskonsulenternes udtalelser indikerer, at mange tilbud er særligt udfordret på dette område, og har svært ved at rekruttere personale med kompetencer, som er målrettet tilbuddets målgruppe.

For så vidt angår temaet *uddannelse og beskæftigelse* er der alene anmodet om redegørelser og altså ikke varslet eller udstedt påbud, desuden lå temaet, blandt andet, til grund for varsling af ophør i de to sager vedrørende dette. Der var for temaet *uddannelse og beskæftigelse* sammenlagt færrest bekymrende forhold.

³² I 2020 blev der registeret færrest bekymrende forhold under temaet fysiske rammer og flest på temaet sundhed og trivsel.

8 Fokuspunkt 2021 – sociale medier

8.1 Indledning

I tilsynsåret 2021 havde Socialtilsyn Nord fokus på, hvordan sociale tilbud og plejefamilier understøtter børn, unge og voksne i deres brug af sociale medier. Det skyldtes dels, at sociale medier fylder ude i tilbud og plejefamilier og dels at sociale medier blev tilføjet til Kvalitetsmodellen den 1. juli 2020. Formålet med tilføjelsen til Kvalitetsmodellen var blandt andet at tydeliggøre, at sociale medier er et vigtigt fokusområde for vurderingen af kvaliteten i tilbud og plejefamilier.

Socialtilsyn Nord har i Fokuspunkt 2021 blandt andet undersøgt, hvordan tilbud og plejefamilier har plejebørnenes og borgernes trivsel på de sociale medier som fagligt fokuspunkt i deres indsats. Socialtilsynet har i den forbindelse set på, om plejefamilierne og de sociale tilbud har en inddragende og dialogbaseret tilgang til plejebørnenes ellers borgernes brug af sociale medier. Konkret har fokus været på plejefamiliens og tilbuddets *forståelse og tilgang, forebyggende arbejde med krænkelser og overgreb, opmærksomhed på uhensigtsmæssig brug* samt *forebyggelse af konflikter og mobning* i forhold til sociale medier.

Metode

I undersøgelsen af fokuspunktet 2021 har Socialtilsyn Nord indhentet viden om kvaliteten på området fra tilsynsrapporter, udviklingspunkter, fokusgruppeinterview med tilsynskonsulenter og målrettede spørgeskemaer, som tilsynskonsulenterne har udfyldt i forbindelse med driftsorienterede tilsyn.

Der er i alt indsamlet 632 spørgeskemaer. I udgangen af 2021 havde Socialtilsyn Nord tilsyn med i alt 1.209 plejefamilier og sociale tilbud.

I afdækningen af fokuspunktet har Socialtilsyn Nord desuden inddraget viden og perspektiver fra både Socialstyrelsen og andre fremtrædende kilder på området.

I det følgende afsnit behandles fokuspunktet på henholdsvis plejefamilieområdet og tilbudsområdet fordelt på børne- og voksentilbud med henblik på, hvordan Socialtilsyn Nord vurderer kvaliteten af indsatsen på området.

8.2 Plejefamilier

Plejefamilierne er særligt gode til

På tre områder vurderer Socialtilsyn Nord, at plejefamilierne gør det særligt godt, når det kommer til sociale medier.

1. Anerkender sociale medier som en central del af børnenes liv.

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne er gode til at anerkende sociale mediers betydning for børn og unges hverdagsliv. De understøtter børnene og de unge i brugen af sociale medier, som en væsentlig faktor for deres sociale relationer. Plejefamilierne er også gode til at vise forståelse for de sociale mediers tilstedeværelse i relation til målgruppens behov og at vise respekt for børnene og de unges privatliv og medbestemmelse i relation til brugen af sociale medier.

Fakta om sociale medier

Adgangen til de sociale medier kan være både børn og unges "adgangsbillet" til fællesskabet. Derfor er det også særlig vigtigt, at plejeforældrene møder plejebarnets reaktion med anerkendelse, når der må sættes grænser og regler for online brug.³³

2. Optræder som gode digitale rollemodeller.

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne optræder som gode digitale rollemodeller. Plejefamilierne er særligt gode til at have fokus på egne medievaner -og adfærd, og derigennem vise vejen for god og sikker digital adfærd. Plejefamilierne er generelt tydelige om regler og grænser for online-brug i hjemmet, blandet andet ved selv at leve op til og overholde de aftaler, der er lavet i hjemmet. Det kan for eksempel være at overholde mediefrie zoner i hjemmet eller være nærværende overfor omgivelserne. Plejefamilierne er også gode til at styrke barnets kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed, hvilket også er væsentligt for det at være en god digital rollemodel.

³³ Center for digital dannelse: "Tre gode råd til at tale om børns digitale liv". Find udgivelsen [her](#).

Fakta om sociale medier

At være en god digital rollemodel er med til at understøtte barnets eller den unges digitale kompetencer og digitale dannelse. Særligt børn spejler sig i de voksnes handlinger, og det er derfor vigtigt, at man som voksen er bevidst om egne vaner og adfærd.³⁴

3. Løser konflikter når de opstår

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne er gode til at løse eventuelle konflikter, der er opstået i kraft af barnets eller den unges færden på de sociale medier og har generelt en god viden og indsigt i mobning på de sociale medier. En forklaring på det kan være, at mobning på de sociale medier for nogle voksne kan fremstå som en mere håndterbar problemstilling, da der til dels kan trækkes tråde til egne erfaringer fra livet i skolegården.

Socialtilsyn Nord oplever, at plejefamilierne også får håndteret oplevelser af anden karakter, for eksempel billeder eller videoer, som den unge har modtaget eller sendt og som kan være grænseoverskridende, ulovlige eller på anden vis føre til mistro hos barnet eller den unge.

Fakta om sociale medier

Børn og unge vil i tilfælde, hvor de modtager grænseoverskridende indhold online, ofte stå i en særlig sårbar situation, hvor det at kunne betro sig til en voksen, kan være altafgørende. Det er derfor vigtigt, at den voksne først og fremmest agerer med trøst og støtte. Det væsentlige for børn og unge er at lære at navigere online gennem dannelse og dialog med de voksne, der står dem nært, på samme vis som i den fysiske verden.³⁵

Udviklingspotentiale

På særligt to områder ser Socialtilsyn Nord et udviklingspotentiale, når det kommer til plejefamiliernes indsats i forhold til sociale medier.

³⁴ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

³⁵ Center for digital dannelse: "Tre gode råd til at tale om børns digitale liv". Find udgivelsen [her](#).

1. Øge viden omkring sociale medier

Socialtilsyn Nord oplever, at en del plejefamilier mangler opdateret viden om og brug af sociale medier. Det er for eksempel vigtigt, at plejeforældrene har en viden om nuancerne i brugen af sociale medier, herunder fordele og faldgruber, samt at der er forskel på, *hvad* barnet eller den unge bruger tiden på, frem for *hvor meget* tid der bruges på de sociale medier³⁶. Plejeforældrene kan med fordel holde sig opdateret på viden gennem de links, der er oplyst på Socialtilsyn Nord's "postkort"³⁷ om sociale medier, som Socialtilsyn Nord har delt ud til plejefamilierne i 2021 og gennem dialog med plejebarnet.

Fakta om sociale medier

*At kunne forstå nuancerne i de unges online-liv og betydningen heraf kræver en særlig indsigt og forståelse. Derfor er det nødvendigt at holde sig opdateret på viden, for at kunne forstå og støtte den unge i forhold til de fordele og faldgruber, der for eksempel kan være forbundet med et liv på nettet.*³⁸

2. Bruge sociale medier som en integreret del af plejefamiliens indsats

Socialtilsyn Nord oplever, at sociale medier ofte ikke bruges som en integreret del af plejefamiliens indsats. Socialtilsyn Nord oplever, at en del plejefamilier synes, det er svært at jonglere mellem på den ene side at respektere barnets eller den unges ret til selvbestemmelse og privatliv, og på den anden side at skulle drage omsorg for barnets eller den unges trivsel. I den forbindelse er det væsentligt, at man som plejeforældre viser oprigtig nysgerrighed og interesse – også når der ikke er noget galt. Dette på samme måde, som de gør det i forhold et plejebarns fysiske fritidsaktiviteter eller færdene uden for hjemmet. På den måde kan plejeforældrene øge deres muligheder for at få adgang til at arbejde med plejebarnets dannelse på de sociale medier og dermed forebygge eventuelle u hensigtsmæssige hændelser, inden de sker.

³⁶ Center for digital dannelse: "Tre gode råd til at tale om børns digitale liv". Find udgivelsen [her](#).; Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).; Børns Vilkår: "Skærmid i familien". Find [her](#).

³⁷ <https://socialtilsynnord.hjoerring.dk/postkort/>

³⁸ Center for digital dannelse: "Tre gode råd til at tale om børns digitale liv". Find udgivelsen [her](#).

Fakta om sociale medier

Sociale medier er en integreret del af de fleste plejebørns liv, og har stor betydning for deres sociale relationer og generelle trivsel. Det er derfor væsentligt, at plejebarnets brug af sociale medier indgår som et indsatsområde på lige fod med andre væsentlige aspekter af plejebarnets liv.³⁹

Med afsæt i de ovenstående punkter vurderer Socialtilsyn Nord, at plejefamilierne generelt har en god forståelse af sociale medier og deres betydning for plejebarnets udvikling og trivsel. I forhold til den videre udvikling på området har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til plejefamilier.

Socialtilsyn Nord anbefaler, at plejefamilier:

- Opsøger viden om de aktuelle sociale medier, som de unge færdes på, samt orienterer sig om, hvor der online kan findes hjælp og vejledning til voksne og forældre.
- Er opmærksomme på *hvad* plejebørnene bruger tiden på online frem for *hvor meget* tid.
- Bruger sociale medier som en integreret del af indsatsen, for eksempel ved at vise oprigtig interesse og nysgerrighed på plejebørnenes brug af sociale medier – også når der ikke er noget galt.

8.3 Tilbud til børn og unge

Børne- og ungetilbuddene er særligt gode til

På tre områder vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbud til børn og unge gør det særligt godt, når det kommer til sociale medier.

³⁹ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier"

1. Anerkender sociale medier som en central del af børn og unges liv.

Socialtilsyn Nord vurderer, at børne- og ungetilbuddene generelt er gode til at anerkende sociale mediers betydning for målgruppens hverdagsliv, blandt andet som et redskab til etablering og vedligeholdelse af sociale relationer. Socialtilsyn Nord oplever, at børne- og ungetilbuddene er gode til at møde børnene/de unge i støtte og dialog omkring den hverdag, som eksisterer på de sociale medier. Det viser sig blandt andet ved, at de taler med den unge om det, vedkommende oplever på de sociale medier, på en undersøgende og anerkendende måde. Børne- og ungetilbuddene er desuden gode til at understøtte børnene og de unge i at løse sociale udfordringer på de sociale medier, for eksempel i form af spillereglerne for online-kontakt relateret til kærester, flirt og dating.

Fakta om sociale medier

De sociale medier kan være børnenes og de unges mulighed for adgang til fællesskabet. Anerkendelse, interesse og en åben dialog med børnene og de unge er afgørende; både i forhold til at hjælpe børnene og de unge med at blive dannede, kritiske og kreative brugere af digitale platforme, men også i forhold til at støtte når det digitale liv er svært.⁴⁰

2. Har fokus på den forebyggende indsats.

Socialtilsyn Nord vurderer, at børne- og ungetilbuddene generelt er opmærksomme på de unges anvendelse af sociale medier, med henblik på at undgå krænkelser, overgreb og uhensigtsmæssig brug. Socialtilsyn Nord oplever, at børne- og ungetilbuddene er særligt gode til at arbejde forebyggende ved at tage ansvar på området og dermed integrere de sociale medier i indsatsen gennem digital dannelse. Medarbejderne på børne- og ungetilbuddene er for eksempel gode til at guide børnene og de unge gennem løbende dialog om, hvordan vedkommende anvender sociale medier på en forsvarlig måde med respekt for egne og andres grænser.

⁴⁰ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

Fakta om sociale medier

Sociale medier er en integreret del af de fleste børn og unges liv, og det er derfor væsentligt, at deres brug af sociale medier indgår som et fagligt indsatsområde på lige fod med andre væsentlige aspekter af børnenes og de unges liv. Mange børn og unge i tilbud vil være i særlig risiko for digitale overgreb via de sociale medier. Det er blandt andet børn og unge, som tidligere har været udsat for overgreb, borgere med handicap og borgere med udviklingshæmning. Den øgede risiko hænger sammen med højere grad af social isolation, vanskeligheder ved at aflæse situationer samt vanskeligheder i forhold til at begå sig og forstå sociale relationer, herunder relationer på de sociale medier.⁴¹

3. Håndtere konflikter og mobning på de sociale medier.

Socialtilsyn Nord vurderer, at børne- og ungetilbud generelt er gode til at støtte børnene og de unge, hvis de oplever at have konflikter/udfordringer med relationer og venner – også på de sociale medier. Det kommer blandt andet til udtryk i medarbejdernes generelle viden og interesse på området og deres arbejde med børnenes og de unges digitale dannelse, men også den generelt anerkendende tilgang, der muliggør medarbejdernes inddragelse i de konflikter/udfordringer, som børnene og de unge måtte opleve.

Fakta om sociale medier

Mange børn og unge har ikke automatisk en bevidsthed om, hvordan sprog og beskeder påvirker kommunikationen online, hvordan de fremstår online, og hvilke signaler de sender til andre.⁴²

Udviklingspotentiale

På ét område ser Socialtilsyn Nord et udviklingspotentiale når det kommer til børne- og ungetilbudenes indsats i forhold til sociale medier.

⁴¹ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

⁴² Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

1. Fælles retningslinjer og beredskabsplaner.

Socialtilsyn Nord oplever, at børne- og ungetilbuddene i mange tilfælde ikke har indtænkt børnenes og de unges brug af sociale medier i beredskabsplaner og retningslinjer. For at undgå uhensigtsmæssig brug af sociale medier er det vigtigt, at alle medarbejder har kendskab til egen rolle i forhold til forebyggelse og håndtering af uhensigtsmæssig brug af sociale medier eller ubehagelige oplevelser online. Beredskabsplanerne eller retningslinjerne kan for eksempel handle om, hvordan en medarbejder konkret skal handle på en mistanke om, at en ung udøver eller er offer for vold eller seksuelle overgreb via de sociale medier. Beredskabsplaner eller retningslinjer kan også vedrøre tilbuddets indsats i forhold til at støtte børn og unges digitale dannelse⁴³. Ledelse og medarbejdere kan i forbindelse med udarbejdelsen af politikker og retningslinjer i fællesskab identificere de etiske dilemmaer, der kendetegner netop deres børn og unges brug af sociale medier og drøfte, hvordan den pædagogiske indsats bedst kan tilrettelægges og imødekomme dilemmaer. Dilemmaerne kan for eksempel handle om venskaber mellem medarbejdere og borgere på Facebook, hjælp til oprettelse af datingprofiler, hjælp til privatindstillinger mm.

Fakta om sociale medier

Politikker og fælles retningslinjer, der vejleder i håndteringen af særlige problemstillinger forbundet med sociale medier, understøtter, at den enkelte medarbejder ikke står alene med beslutninger og ansvar, når der opstår et etisk dilemma, og de understøtter en fælles tilgang i tilbuddet til børn og unges brug af sociale medier.⁴⁴

Med afsæt i de ovenstående punkter vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbuddene til børn og unge generelt har en god forståelse af sociale medier og deres betydning for børnenes og de unges udvikling og trivsel. I forhold til den videre udvikling på området har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til tilbud for børn og unge.

⁴⁴ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

Socialtilsyn Nord anbefaler, at tilbud for børn og unge:

- Forholder sig til børn og unges brug af sociale medier i beredskabsplaner og retningslinjer.
- Løbende drøfter dilemmaer forbundet med børn og unges brug af sociale medier.

8.4 Tilbud til voksne

Voksentilbuddene er særligt gode til

På to områder vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbud til voksne gør det særligt godt i arbejdet med sociale medier.

1. Understøtter borgernes adgang til sociale medier.

Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene for voksne har fokus på borgernes kendskab og adgang til sociale medier, herunder understøtter borgernes adgang til sociale medier ud fra den enkelte målgruppens behov og evne. Det er Socialtilsyn Nord's oplevelse, at tilbuddene for voksne også har fokus på at understøtte borgernes brug af sociale medier i det omfang, borgerne ønsker det, for dermed at understøtte borgernes selvbestemmelsesret.

Fakta om sociale medier

Samværsformer gennem de senere år er markant forandret. Sociale medier er i dag en integreret og vigtig del af alle menneskers liv. De sociale medier kan dermed være en adgang til sociale relationer og væsentlig for borgerens kontakt til omverdenen. Samtidig kan adgangen til sociale medier blive en kilde til øget mental trivsel gennem de muligheder, de kan give borgerne for samvær med ligestillede, pårørende eller andet netværk.⁴⁵

⁴⁵ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

2. Understøtter sociale relationer gennem sociale medier.

Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene for voksne er gode til at støtte borgernes selvstændighed og relationer ved at understøtte borgerne i brugen af sociale medier. Det gør tilbuddet blandt andet ved at hjælpe nogle borgere med at tilgå de sociale medier, for at opnå kontakt tiligestillede, pårørende og øvrigt netværk. I andre tilfælde guider tilbuddet borgerne til hensigtsmæssig adfærd på de sociale medier. Dermed er indsatsen afhængig af målgruppens ønsker, behov og evner relateret til de sociale medier.

Fakta om sociale medier

Børn, unge og voksne med handicap kan have vanskeligheder med at aflæse situationer, at begå sig og at forstå sociale relationer på de sociale medier. Voksne udviklingshæmmede kan samtidig være særligt udsatte i forhold til digitale seksuelle overgreb og svindel. I forhold til at forebygge digitale seksuelle overgreb er det væsentligt, at tilbuddet, i det omfang det er muligt, understøtter borgerens sociale relationer online gennem dialog med borgeren om grænsesætning, selveksponering og privatliv på de sociale medier.⁴⁶

Udviklingspotentiale

Der er tre områder, hvor Socialtilsyn Nord vurderer, der er et udviklingspotentiale for voksentilbuddene.

1. Øge viden omkring sociale medier.

Socialtilsyn Nord oplever, at nogle tilbud mangler opdateret viden om sociale medier. Det er et område, der konstant udvikler sig og derfor kræver en vedvarende indsats. Det er en central del af indsatsen, at borgerne sikres positiv udvikling og aktiv deltagelse i sociale netværk, herunder på de sociale medier. Det er derfor vigtigt, at tilbuddene har viden om og kendskab til relevante sociale medier. Tilbuddene kan med fordel holde sig opdateret gennem de links, der er oplyst på Socialtilsyn Nord's "postkort"⁴⁷ om sociale medier, som Socialtilsyn Nord har delt ud til tilbuddene i 2021 eller gennem åben og anerkendende dialog med borgerne. For eksempel er det vigtigt, at tilbuddene

⁴⁶ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

⁴⁷ Socialtilsyn Nord's postkort. Kan findes [her](#).

for voksne har en viden om, hvad der konkret definerer et socialt medie, og hvilke muligheder og faldgruber, der kan være forbundet ved at færdes i en online-verden. Tilbuddene kan desuden søge gode råd om bedre sikkerhed i brugen af sociale medier (se for eksempel "sikkerdigital.dk") samt inddrage undervisning og vidensdeling som en del af indsatsen.

Fakta om sociale medier

Det er nødvendigt at holde sig opdateret på viden, for at kunne forstå og støtte borgeren i forhold til de fordele og faldgruber, der for eksempel kan være forbundet med et liv på nettet. Derudover kan en opdateret viden på området understøtte tilbuddets mulighed for at arbejde forebyggende frem for at være på bagkant med de udfordringer/problemstillinger, borgerne eventuelt måtte opleve gennem de sociale medier.⁴⁸

2. Bruge sociale medier som en integreret del af tilbuddets indsats.

Socialtilsyn Nord vurderer, at nogle tilbud mangler redskaber til at håndtere eventuelle udfordringer, samt forståelse for den pædagogiske rolle i forhold til borgerens adfærd på de sociale medier. For eksempel eksisterer der et paradoks på voksenområdet i forhold til på den ene side at respektere borgerens privatliv og på den anden side at mangle strategier til "at få lov at kigge med". Tilbuddene kan med fordel integrere de sociale medier som en del af indsatsen ved at a) *tilegne sig en øget viden på området*, b) *have en inddragende og dialogbaseret tilgang til emnet*, c) *vise interesse og anerkendelse for de sociale mediers betydning for borgerens liv* samt d) *have sociale relationer og trivsel på de sociale medier som et fagligt fokuspunkt i indsatsen.*⁴⁹

Fakta om sociale medier

Digital dannelse handler om at kunne begå sig i nutidens samfund, hvor sociale medier har stor betydning for mange menneskers trivsel. Når medarbejdere ikke har indblik i mange af borgernes relationer, kan det for eksempel være vanskeligt at støtte dem i at forebygge og håndtere konflikter, der foregår online. Samtidig udfordrer det mulighederne for at forebygge krænkelse og overgreb.⁵⁰

⁴⁸ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

⁴⁹ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

⁵⁰ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

3. Fælles retningslinjer og beredskabsplaner.

Socialtilsyn Nord oplever, at flere tilbud til voksne i mange tilfælde ikke har indtænkt borgernes brug af sociale medier i beredskabsplaner og retningslinjer. For at undgå uhensigtsmæssig brug af sociale medier er det vigtigt, at alle medarbejder har kendskab til egen rolle i forhold til håndteringen af sociale medier. Tilbuddene for voksne kan i deres beredskabsplaner og retningslinjer med fordel beskrive, hvordan de konkret vil integrere borgerens brug af sociale medier i indsatsen. Konkrete strategier kan for eksempel handle om medarbejdernes rolle i forhold forebyggelse og håndtering af uhensigtsmæssig adfærd, mobning, krænkelse og overgreb via de sociale medier. Beredskabsplaner og retningslinjer kan også vedrøre tilbuddets indsats i forhold til at understøtte borgernes digitale dannelse ud fra den enkelte målgruppes behov og evner. Ledelse og medarbejdere kan i forbindelse med udarbejdelsen af politikker og retningslinjer i fællesskab identificere de etiske dilemmaer, der kendetegner netop deres borgers brug af sociale medier, og drøfte, hvordan den pædagogiske indsats bedst kan tilrettelægges og imødekomme dilemmaer. Dilemmaerne kan for eksempel vedrøre venskaber mellem medarbejdere og borgere på Facebook, hjælp til oprettelse af datingprofiler, hjælp til privatindstillinger mm.

Fakta om sociale medier

Politikker og fælles retningslinjer, der vejleder i håndteringen af særlige problemstillinger forbundet med sociale medier, understøtter, at den enkelte medarbejder ikke står alene med beslutninger og ansvar, når der opstår et etisk dilemma, og understøtter en fælles tilgang i tilbuddet til borgernes brug af sociale medier.⁵¹

Med afsæt i de ovenstående punkter vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbuddene for voksne generelt har en god forståelse af sociale medier og deres betydning borgernes hverdag. I forhold til den videre udvikling på området har Socialtilsyn Nord følgende anbefalinger til tilbud for voksne.

⁵¹ Socialstyrelsen (2020): "Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier". Find udgivelsen [her](#).

Socialtilsyn Nord anbefaler, at tilbud for voksne:

- Opsøger, underviser i og deler viden om de aktuelle sociale medier, som borgerne færdes på.
- Bruger sociale medier som en integreret del af indsatsen, for eksempel ved at have en inddragende og dialogbaseret tilgang til emnet med borgerne.
- Indarbejder borgernes brug af sociale medier i beredskabsplaner og retningslinjer og løbende drøfter dilemmaer forbundet med brugen af sociale medier.

Opsamling

Socialtilsyn Nord havde i tilsynsåret 2021 særligt fokus på tilbud og plejefamiliers indsats i forhold til at understøtte borgers og plejebørnenes hensigtsmæssige brug af og adgang til de sociale medier.

Socialtilsyn Nord oplever, at plejefamilier og tilbud generelt er bevidste om og anerkendende i forhold til sociale mediers betydning for borgernes og plejebørnenes hverdag, herunder i forhold til sociale relationer.

Socialtilsyn Nord har dog også set visse udviklingspotentialer, betinget af den enkelte målgruppe, som vil kunne løfte kvaliteten yderligere i både plejefamilierne og tilbuddene. Særligt på plejefamilieområdet og voksenområdet er der et udviklingspotentiale i forhold til en øget viden på området samt et større fokus på at gøre brugen af sociale medier til en integreret del af indsatsen. I både børne- og ungetilbud samt voksentilbud er der desuden et særligt udviklingspotentiale i forhold til at indarbejde sociale medier i fælles retningslinjer og beredskabsplaner.

9 Økonomi

Socialtilsynet finansieres af de indtægter, der opkræves af tilbuddene og kommunerne. Tilsynstaksterne fastsættes således på baggrund af de omkostninger, socialtilsynet har med at udføre tilsynet.

9.1 Socialtilsyn Nords budget

Budgettet for Socialtilsyn Nord var i 2021 på 34,370 mio. kr. Ved årets udgang konstateres et overskud på 1,088 mio. kr.

Året 2021 har i høj grad været præget af corona-epidemien, hvilket også afspejler sig i årsresultatet for Socialtilsyn Nord. Som følge af corona-epidemien har der, i lighed med 2020, også i 2021 været lavere/udskudte omkostninger til uddannelse, møder og rejser, administration og IT, samt driftsudgifter til ejendom på i alt ca. 1,000 mio. kr.

Til budget 2021 var forventningen, at der skulle føres tilsyn med 280 tilbud. Der er i 2021 ført tilsyn med 276 tilbud. Faldet i antallet af tilbud har betydet et indtægtsfald i størrelsesordenen af ca. 0,7 mio. kr. De færre indtægter opvejes af et tilsvarende mindre forbrug til aflønning og til befordring på 0,7 mio. kr.

Tabel 12 er en opgørelse over Socialtilsyn Nords henholdsvis budget og regnskab for året 2020. Tallene i tabellen er opgivet i 1.000 kr.

Tabel 12 - Budget og regnskab for Socialtilsyn Nord i 2021 angivet i 1.000 kroner

	Budget 2021	Regnskab 2021	Forskel
Socialtilsyn Nords direkte udgifter	31,760	29,993	-1,767
Indirekte udgifter (overhead m.v.)	2.610	2,610	0
Udgifter i alt	34,370	32,603	-1.767
Indtægter fra objektiv finansiering	-19,180	-19,180	0
Indtægter fra tilsynstakster	-15,190	-14,511	679
Indtægter i alt	-34,370	-33,691	679
Tilkøbsydelse udgifter		1,360	0
Tilkøbsydelse indtægter		-1,360	0
Netto i alt		-1,088	-1,088

Socialtilsyn Nord har i 2021 udbudt forskellige tilkøbsydelse, der relaterer sig til Socialtilsyn Nords tilsynsfaglige viden. Tilkøbsydelse har for eksempel været konsulentbistand, tilkøb af

grundkurser, samt tilsyn med plejefamilier udenfor Socialtilsyn Nord's geografiske tilsynsområde. I 2021 har Socialtilsyn Nord også indgået aftale med Socialtilsyn Midt om tilsyn med tilbud der hører under Socialtilsyn Midt. Indtægterne for tilkøbsydelseerne kan opgøres til i alt 0,800 mio. kr. Derudover har de fem socialtilsyn indgået en samarbejdsaftale med Socialstyrelsen om evaluering af det specialiserede socialområde. Hvert socialtilsyn har i den forbindelse modtaget 0,560 mio. kr. til udvikling og afprøvning af et redskab til vurdering af specialiseringsgraden i sociale tilbud.

Neden for har vi præsenteret Socialtilsyn Nord's budget for tilsynsåret 2022.

Tabel 13 - Budget for Socialtilsyn Nord i 2022 angivet i 1.000 kroner

Budget 2022	
Socialtilsyn Nord's direkte udgifter	31,221
Indirekte udgifter (overhead m.v.)	2,596
Udgifter i alt	33,817
Indtægter fra objektiv finansiering	-18,745
Indtægter fra tilsynstakster	-15,072
Indtægter i alt	-33,817
Netto i alt	0

I tabel 14 herunder følger en opgørelse over fordelingen af objektiv finansiering i 2021 fordelt på kommuner.

Tabel 14 - Fordeling af objektiv finansiering i 2020

	Samlet antal 0-17-årige pr. 2. kv. 2020	Andel	Objektiv finansieringsudgift pr. kommune
Silkeborg	20.913	17,3%	3.309.181
Brønderslev	7.810	6,4%	1.235.820
Frederikshavn	10.366	8,6%	1.640.270
Jammerbugt	7.767	6,4%	1.229.016
Læsø	228	0,2%	36.078
Mariagerfjord	8.033	6,6%	1.271.107
Morsø	3.777	3,1%	597.656
Rebild	7.177	5,9%	1.135.657
Thisted	8.635	7,1%	1.366.364
Vesthimmerlands	7.219	6,0%	1.142.303
Aalborg	39.287	32,4%	6.216.602
I alt for kommunerne	121.211	100,0%	19.180.054

9.2 Takstudviklingen fra 2018 - 2021

Taksterne beregnes på baggrund af en takstmodel, som alle fem socialtilsyn bruger. Takstmodellen differentieres ud fra tilbuddets størrelse og det enkelte socialtilsyns portefølje, således udgifterne til driften af socialtilsynet fordeles efter omfanget af tilsynsopgavens størrelse.

Neden for ses en udvikling over taksterne for henholdsvis tilbud (tabel 15) og BPA-arbejdsgivervirksomheder (tabel 16). Taksterne er fordelt på tilsyn, nygodkendelse, væsentlig ændring samt skærpet tilsyn. Derudover er de for tilbuddene opgjort i forhold til antal pladser.

Tabel 15 - Udvikling af takster 2018 – 2021 for tilbud

Tilsyn med tilbud				
	2018	2019	2020	2021
0-7 pladser	35.135 kr.	35.341 kr.	35.129 kr.	35.043 kr.
8-24 pladser	42.162 kr.	42.409 kr.	42.155 kr.	42.051 kr.
25-49 pladser	70.269 kr.	70.682 kr.	70.258 kr.	70.085 kr.
50+ pladser	105.404 kr.	106.024 kr.	105.387 kr.	105.128 kr.
Godkendelse af nyt tilbud				
	2018	2019	2020	2021
0-7 pladser	23.627 kr.	31.378 kr.	32.021 kr.	32.263 kr.
8-24 pladser	28.352 kr.	37.654 kr.	38.425 kr.	38.715 kr.
25-49 pladser	47.253 kr.	62.756 kr.	64.041 kr.	64.526 kr.
50+ pladser	70.880 kr.	94.134 kr.	96.062 kr.	96.788 kr.
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse				
	2018	2019	2020	2021
0-7 pladser	8.663 kr.	9.998 kr.	10.203 kr.	10.288 kr.
8-24 pladser	10.395 kr.	11.998 kr.	12.243 kr.	12.346 kr.
25-49 pladser	17.325 kr.	19.996 kr.	20.405 kr.	20.576 kr.
50+ pladser	25.988 kr.	29.994 kr.	30.608 kr.	30.865 kr.
Skærpet tilsyn				
	2018	2019	2020	2020
0-7 pladser	3.513 kr.	3.534 kr.	3.513 kr.	3.504 kr.
8-24 pladser	4.216 kr.	4.241 kr.	4.215 kr.	4.205 kr.
25-49 pladser	7.027 kr.	7.068 kr.	7.026 kr.	7.009 kr.
50+ pladser	10.540 kr.	10.602 kr.	10.539 kr.	10.513 kr.

Tabel 16 - Udvikling af takster 2020 – 2021 for BPA-arbejdsgivervirksomheder

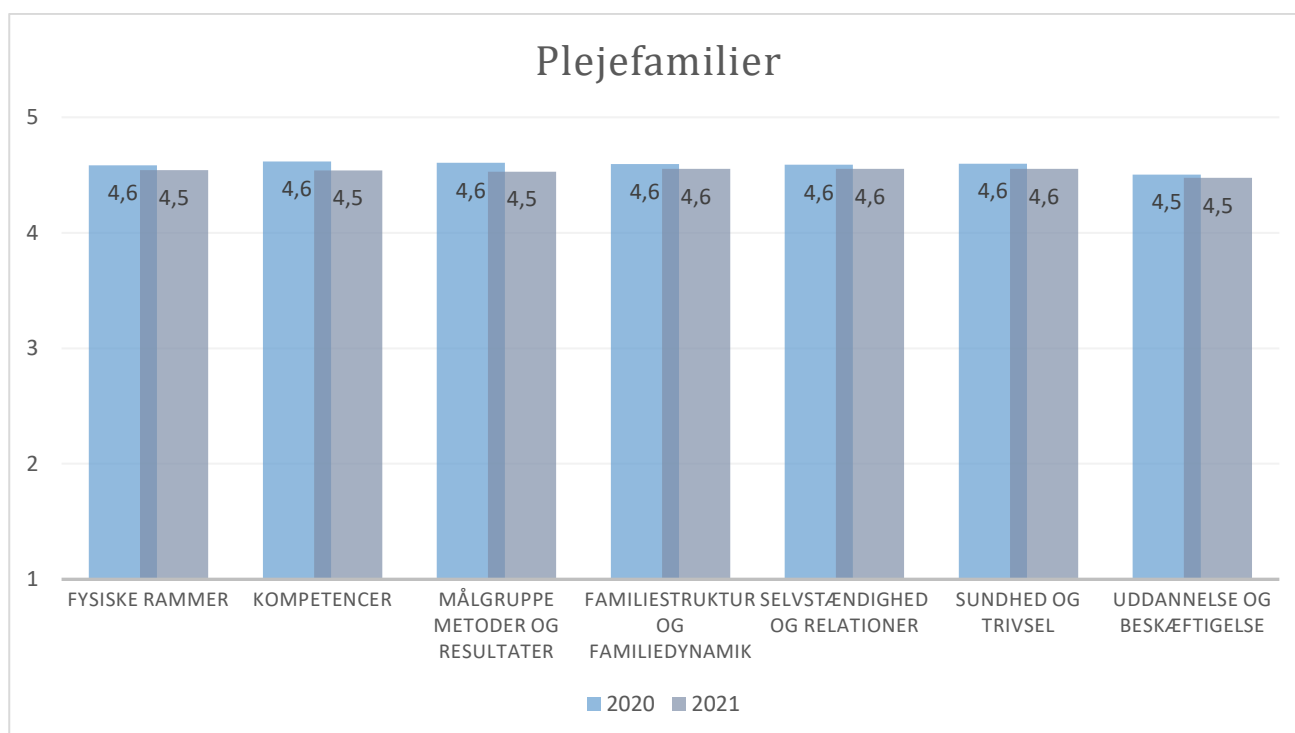
Tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder	
2020	2021
7.282 kr.	7.337 kr.
Godkendelse af BPA-arbejdsgivervirksomheder	
2020	2021
20.165 kr.	20.318 kr.
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse	
2020	2021
7.282 kr.	7.337 kr.

10 Bilag

10.1 Bilag 1: Gennemsnitlige indikator score på temaniveau – plejefamilier

Diagrammet viser den gennemsnitlige bedømmelse på plejefamilieområdet opgjort for 2020 og 2021. De gennemsnitlige bedømmelser er fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Figur 3: Gennemsnitlig bedømmelse fordelt på kvalitetsmodellens syv temaer (2020-2021)⁵²

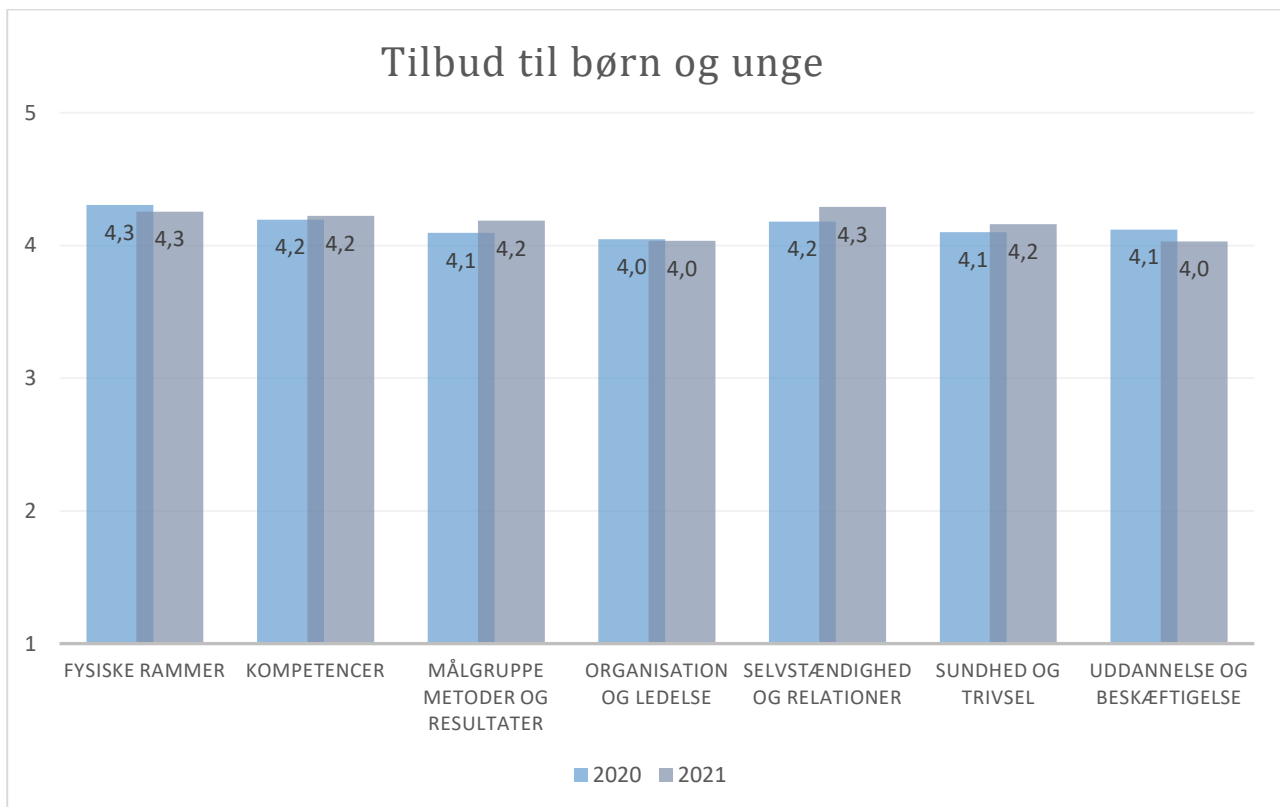
Som det fremgår af tabellen, er kvaliteten i plejefamilierne stabil fra 2020 til 2021 – vurderingen under alle temaer er enten uændret eller faldet maksimalt 2 %. Der er derved tale om mindre udsving, som Socialtilsyn Nord vurderer, ikke har betydning for udviklingen i den generelle kvalitet. Med afsæt i de kvantitative indikatorscorer er den generelle kvalitet i plejefamilier god.

⁵² Det er væsentligt at bemærke, at der ved opgørelsen af scoren i 2020 skal tages forbehold for fejl i datatrækket, da Socialtilsyn Nord i 2020 overgik til nye systemer. Modellen er baseret på et gennemsnit i indikatorscorerne for kvalitetsmodellens syv temaer. Gennemsnittet er et øjebliksbillede pr. 17.01.22.

10.2 Bilag 2: Gennemsnitlige indikator score på temaniveau – tilbud til børn og unge

Diagrammet viser den gennemsnitlige bedømmelse på tilbudsområdet for børn og unge opgjort for 2020 og 2021. De gennemsnitlige bedømmelser er fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Figur 4: Gennemsnitlig bedømmelse fordelt på kvalitetsmodellens syv temaer (2020-2021)⁵³

Som det fremgår af tabellen, er kvaliteten i tilbud til børn og unge stabil, når der ses på udviklingen fra 2020 til 2021. Vurderingen under alle temaer er enten uændret i 2021 sammenlignet med 2020

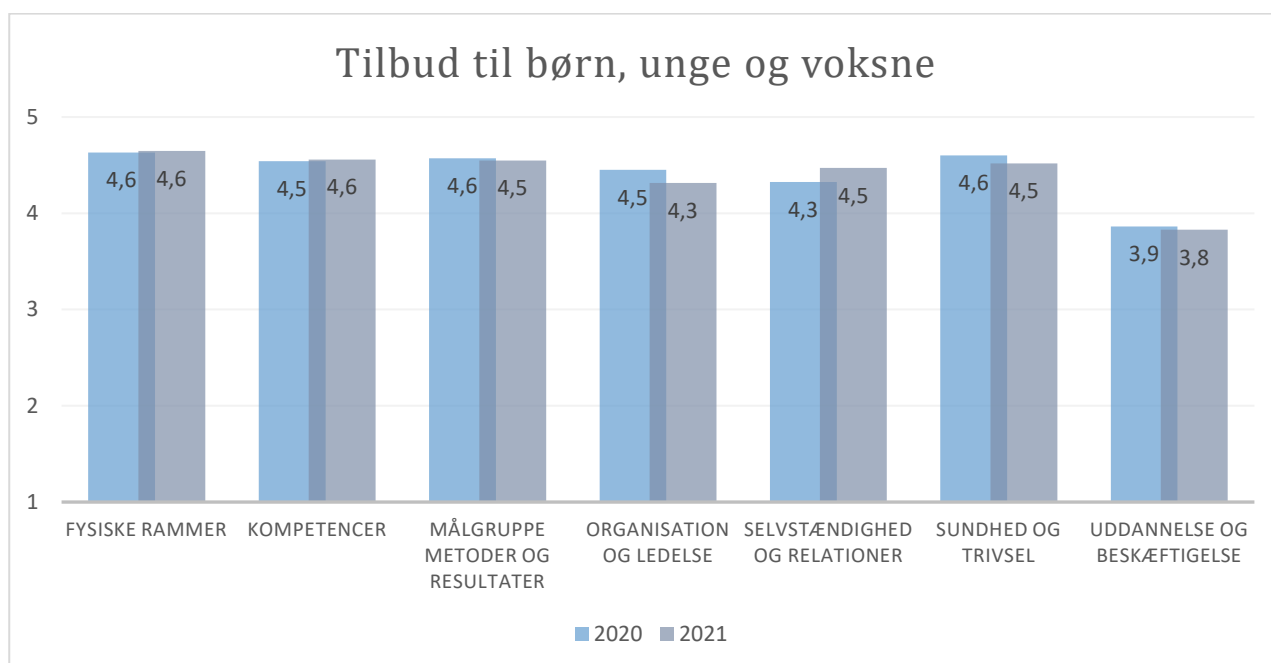
⁵³ Det er væsentligt at bemærke, at der ved opgørelsen af scoren i 2020 skal tages forbehold for fejl i datatrækket, da Socialtilsyn Nord i 2020 overgik til nye systemer. Modellen er baseret på et gennemsnit i indikatorscorene for kvalitetsmodellens syv temaer. Gennemsnittet er et øjebliksbillede pr. 17.01.22.

eller varierer med maksimalt 2,5%. Der er derved tale om mindre udsving, som Socialtilsyn Nord ikke vurderer, har betydning for udviklingen i den generelle kvalitet.

10.3 Bilag 3: Gennemsnitlige indikator score på temaniveau – tilbud til børn, unge og voksne

Diagrammet viser den gennemsnitlige bedømmelse på tilbudsområdet for børn, unge og voksne opgjort for 2020 og 2021. De gennemsnitlige bedømmelser er fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Figur 5: Gennemsnitlig bedømmelse fordelt på kvalitetsmodellens syv temaer (2020-2021)⁵⁴

Som det fremgår af tabellen, er kvaliteten i tilbud til børn, unge og voksne stabil, når der ses på 2020 og 2021. Ved alle temaer ses det, at de er uændrede fra 2020 til 2021 eller, at kvaliteten varierer

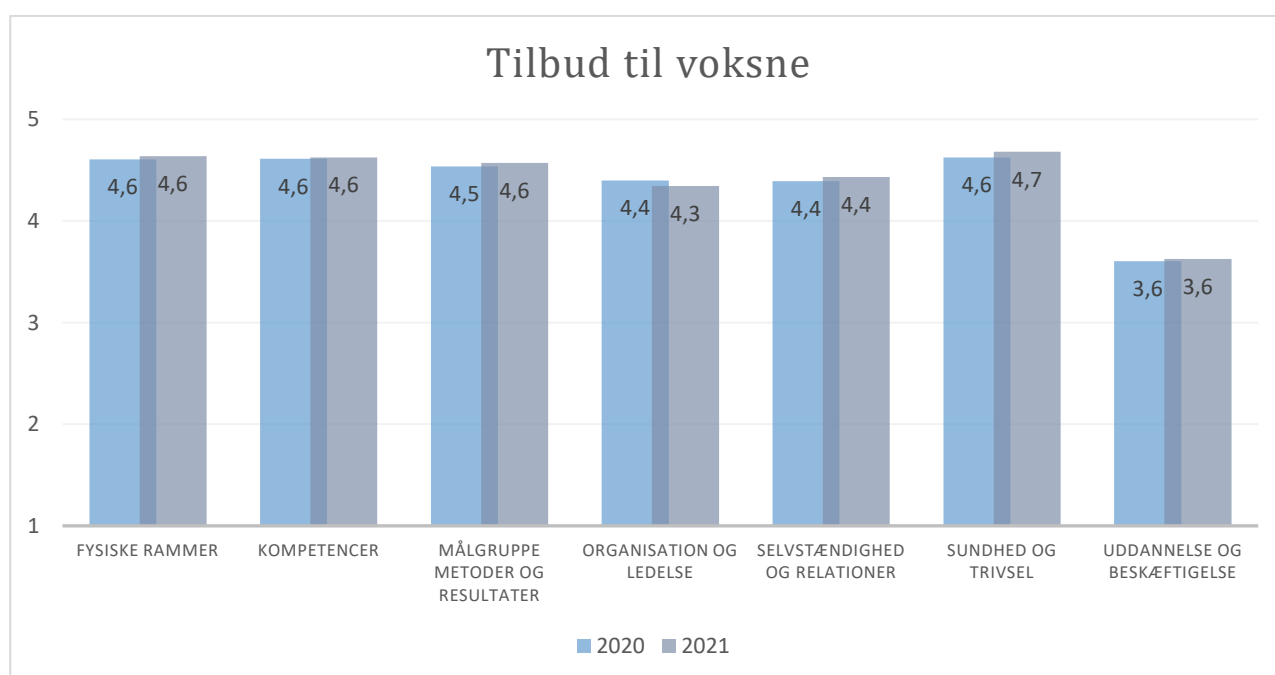
⁵⁴ Det er væsentligt at bemærke, at der ved opgørelsen af scoren i 2020 skal tages forbehold for fejl i datatrækket, da Socialtilsyn Nord i 2020 overgik til nye systemer. Modellen er baseret på et gennemsnit i indikatorscorene for kvalitetsmodellens syv temaer. Gennemsnittet er et øjebliksbillede pr. 17.01.22.

med maksimalt 3,5 %, hvorfor der er tale om mindre udsving, som Socialtilsyn Nord ikke vurderer har betydning for udviklingen i den generelle kvalitet.

10.4 Bilag 4: Gennemsnitlige indikator score på temaniveau – tilbud til voksne

Diagrammet viser den gennemsnitlige bedømmelse på tilbudsområdet for voksne opgjort for 2020 og 2021. De gennemsnitlige bedømmelser er fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Figur 6: Gennemsnitlig bedømmelse fordelt på kvalitetsmodellens syv temaer (2020-2021)⁵⁵

Som det fremgår af ovenstående tabel, er kvaliteten i tilbud til voksne stabil, når der ses på udviklingen fra 2020 til 2021. Alle temaer er enten uændrede fra 2020 til 2021 eller varierer med maksimalt

⁵⁵ Det er væsentligt at bemærke, at der ved opgørelsen af scoren i 2020 skal tages forbehold for fejl i datatrækket, da Socialtilsyn Nord i 2020 overgik til nye systemer. Modellen er baseret på et gennemsnit i indikatorscorene for kvalitetsmodellens syv temaer. Gennemsnittet er et øjebliksbillede pr. 17.01.22.

1,5 %, hvorfor der er tale om mindre udsving, som Socialtilsyn Nord ikke vurderer har betydning for udviklingen i den generelle kvalitet.

Som det er beskrevet indledningsvist, kan temaerne ikke sammenlignes på tværs, hvorfor der ikke nødvendigvis skal tages højde for, at scoren på temaet uddannelse og beskæftigelse kan synes lav. Det kan til dels forklares med, at en stor del af borgerne som bor på tilbud for voksne, enten er pensionerede eller har udprægede kognitive eller fysiske udfordringer, som gør det svært at sikre stabilt fremmøde til uddannelse eller anden beskæftigelse.

Socialtilsyn Nord

Springvandspladsen 5

9800 Hjørring

Telefon: 72 33 69 30

socialtilsynnord@hjoerring.dk

www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Godkendt af Byrådet i Hjørring Kommune den XXXX

Punkt 6.

Afrapportering fra arbejdsgruppe vedr. Neurocenter Østerskoven, RN

2022-026778

Resume

Der er bekymring om bæredygtigheden for Neurocenter Østerskoven, som har oplevet en faldende og svingende belægning af pladser med specialiseret rehabilitering til voksne med erhvervet hjerneskade. Den af DAS nedsatte arbejdsgruppe vurderer, at der fortsat er behov for levering af specialiseret døgnrehabilitering i Nordjylland.

På baggrund af arbejdsgruppens drøftelser indstilles nedenstående med henblik på at sikre tilbuddets fremadrettede bæredygtighed:

- Pladsantallet for borgere med erhvervet hjerneskade på Neurocenter Østerskoven reduceres fra 22 til 14 helårsdøgnpladser fra den 1. juli 2022
- Døgn taksten forhøjes fra 5.077 kr. til 5.561 kr. med virkning fra den 1. juli 2022 for nyindskrevne borgere og fra den 1. januar 2023 for allerede indskrevne borgere.

Indstilling

Ekspertpanelet, nedsat af DAS, har drøftet og behandlet arbejdsgruppens anbefalinger og indstiller til DAS:

- At anbefalingerne fra arbejdsgruppen følges.
- At evaluering af efterspørgslen på helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade, med henblik på eventuel justering af kapaciteten, flyttes til starten af 2023, da Corona kan have haft betydning for anvendelsen af Østerskoven og dermed behovet for antal pladser. Evaluering foreslås forankret i Ekspertpanelet.
- At der etableres et årligt møde mellem myndighedschefer, Østerskoven og hjerneskadekoordinatorgruppen.

Beslutning:

Referat

Martin Bjørn redegjorde for kort for punktet. Baggrunden for arbejdsgruppens anbefalinger er forskellige tendenser, hvor forløbene på Østerskoven er kortere end tidligere. Og at borgere fra andre kommuner end de nordjyske fylder mere. 2021 har været ekstraordinær med et markant fald i efterspørgsel og dermed et markant driftsunderskud. Der er således behov for at nedjustere beredskabet og forhøje takstforhøjelse mhp. at sikre bæredygtighed i driftsgrundlaget.

Leif Serup bemærkede, at kommunerne har behov for et tilbud som Østerskoven, men kommunerne har også behov for kortere indsatser, da man i kommunalt regi selv kan stå for en del indsatser, der normalt vil finde sted på Østerskoven. Hjørring Kommune oplever at ønske om pladser på Østerskoven er blevet afvist, hvilket medfører bekymring, hvis antallet af pladser nedjusteres fra 22 til 14. Martin Bjørn bemærkede hertil, at man godt kan tilpasse antallet af pladser midlertidigt ved ekstraordinære behov for flere pladser end de 14. Det er Region Nordjyllands holdning, at hvis kommunerne ønsker et stående beredskab, som er større end de 14 pladser, så skal dette finansieres, evt. som underskudsfinansiering. Det nye regionsråd ønsker ikke at finansiere et forventet underskud ved at bevare antallet af pladser på 22.

Beslutning

DAS tilslutter sig anbefaling fra Ekspertudvalget.

DAS tilslutter sig etablering af et årligt dialogmøde mellem myndighedschefer, Østerskoven og hjerneskadekoordinatorgruppen.

Arbejdsgruppens afrapportering, samt DAS' behandling heraf sendes til orientering i KKR Nordjylland

Baggrund og udvikling på Neurocenter Østerskoven

Neurocenter Østerskoven er et døgntilbud til borgere med erhvervet og medfødt hjerneskade. Neurocenter Østerskoven er det eneste tilbud i Nordjylland, der tilbyder specialiseret døgnrehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade. Tilbuddet er derfor omfattet af det forstærkede samarbejde, som holder hånden under de mest specialiserede tilbud i Nordjylland.

Neurocenter Østerskoven har i de senere år oplevet svingende og faldende brug af pladserne til borgere med erhvervet hjerneskade. Dertil har Neurocenter Østerskoven oplevet udfordringer vedrørende håndtering af indsatsen hen over sommerferieperioden.

De nordjyske kommuner har i perioden 2015 – 2021 haft en efterspørgsel på mindre end 11 helårsdøgnpladser pr. år. I 2021 var der i gennemsnit belagt i alt 13,6 helårsdøgnpladser, herunder med en belægning af 6,2 helårsdøgnpladser fra nordjyske kommuner og 7,5 helårsdøgnpladser fra kommuner uden for Nordjylland.

Udfordringen har været drøftet i Ekspertpanelet og DAS, som har nedsat en arbejdsgruppe med kommunale og regionale deltagere, som skal sikre et fælles billede af udfordringen og belyse hvordan udfordringen kan håndteres myndighed og driftsherre imellem.

Behovet for Neurocenter Østerskoven

Arbejdsgruppen vurderer, at der fortsat er behov for levering af Specialiseret døgnrehabilitering i Nordjylland. Dertil ser alle de nordjyske kommuner fortsat Neurocenter Østerskoven som deres foretrukne leverandør af specialiseret døgnrehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade.

Der har været udfordringer med faldende belægning, som bl.a. skyldes en udvikling med kortere opholdsholdslængde. Dertil har kommunerne i Nordjylland i højere grad end hidtil anvendt matrikelløs specialiseret rehabiliteringsindsats i eget hjem ud fra en faglig vurdering. En stor del af borgerne visiteres dog fortsat til Specialiseret døgnrehabilitering ved Neurocenter Østerskoven.

Den lave belægning af pladser i 2021 har medført et underskud samt manglende økonomisk bæredygtighed på Neurocenter Østerskoven. Der er derfor behov for en reduktion i pladsantallet samt en justering af Neurocenter Østerskovens budget og takst for døgnydelsen til borgere med erhvervet hjerneskade. Justeringen skal være med til at etablere et driftsgrundlag, der kan sikre økonomisk bæredygtighed fremadrettet.

Arbejdsgruppens centrale anbefalinger

Arbejdsgruppen anbefaler, at:

- Rammevilkårene for Neurocenter Østerskoven ændres i form af en reduktion af antallet af helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade
- Regionen på baggrund af analysearbejdet i arbejdsgruppen anbefaler, at pladsantallet for borgere med erhvervet hjerneskade reduceres fra 22 til 14 helårsdøgnpladser fra den 1. juli 2022.
 - o Såfremt der er efterspørgsel på mere end 14 helårsdøgnpladser kan der periodevis og i mindre målestok foretages en opjustering af kapaciteten.
 - o En ændring af pladsantallet vil medføre et nyt budget og en takststigning fra 5.077 kr. til 5.561 kr.. Den nye takst vil have virkning fra den 1. juli 2022 for nyindskrevne borgere og fra den 1. januar 2023 for allerede indskrevne borgere.
- Ved udgangen af 2023 evalueres efterspørgslen på helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade med henblik på eventuel justering af kapaciteten fra den 1. januar 2024 og fremadrettet.

Den nye takst på 5.561 kr. vil fortsat være lavere end sammenlignelige tilbud. Med 14 helårsdøgnpladser forventes der at være tilstrækkelig kapacitet til efterspørgslen fra de nordjyske kommuner.

Dertil har arbejdsgruppen en række øvrige anbefalinger vedrørende ændringer af arbejdstilrettelæggelsen i sommerferieperioden samt øget dialog mellem Neurocenter Østerskoven og kommunerne.

Bilag:

Bilag 1 - Afrapportering vedrørende Neurocenter Østerskoven.docx

Bilag 2 - Kommissorium for arbejdsgruppe vedrørende Neurocenter Østerskoven.pdf

Bilag 1 – Afrapportering vedrørende Neurocenter Østerskovens levering af specialiseret rehabilitering

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Konklusion og anbefalinger	3
2	Metode for belysning af temaerne	5
3	Analyse af arbejdsgruppens temaer og anbefalinger	5
3.1	Kommunernes henvisningsmønstre herunder udviklingen i antal forløb og længden af disse	5
3.1.1	Udviklingen i opholdslængden	5
3.1.2	Ændringer i indskrivelser på Neurocenter Østerskoven	6
3.1.3	Udfordringer i forhold til brugen af pladserne	6
3.2	Udfordringer og løsninger i forhold til brug af pladserne på Neurocenter Østerskoven	8
3.2.1	Udviklingen i belægningen af pladser	8
3.2.2	Analyse af nordjyske kommuners levering af specialiseret rehabilitering	9
3.2.3	Løsninger i forhold til den svingende og faldende brug af pladserne	9
3.3	En sammenligning af takster på sammenlignelige rehabiliteringstilbud	10
3.4	Et fælles billede af intensiteten af den specialiseret rehabilitering over sommerferieperioden	10
3.5	Forudsætninger for tilbuddets rammer	11
3.5.1	Opsummering af temaet	11
3.5.2	Anbefalinger	11
3.6	Øvrige anbefalinger	12
4	Bilag	13
4.1	Bilag 1 - Spørgeskema til kommuner	13
4.2	Bilag 2 – Opsummering af kommunernes besvarelse af spørgeskemaundersøgelsen	14
4.3	Bilag 3 - Oversigt over døgn-takster fra tilbud vedr. Neurorehabilitering efter §107	15
4.4	Bilag 4 – Nye rammer for ind- og udskrivning på Neurocenter Østerskoven	17

1 Indledning

Borgere der bliver udskrevet fra sygehuset med en genoptræningsplan til rehabilitering på specialiseret niveau, har ret til specialiseret rehabilitering. Kommunerne har ansvaret for at tilbyde specialiseret rehabilitering til disse borgere. Indsatsen kan varetages enten ambulantly eller døgnbaseret.

Neurocenter Østerskoven er et døgnbaseret rehabiliteringstilbud efter servicelovens §§ 67 og 107 for borgere med moderat, svær til meget svær hjerneskade. Neurocenter Østerskoven er det eneste tilbud der leverer specialiseret døgnrehabilitering til målgruppen i Nordjylland.

Neurocenter Østerskoven er omfattet af det forstærkede samarbejde, hvor målet er at sikre, at borgerne i regionen til stadighed har adgang til de fornødne specialiserede tilbud og kompetencer ved at etablere et forstærket tværkommunalt samarbejde, der kan understøtte eksistensen af de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland.

Der er i øjeblikket særlig bekymring om tilbuddets bæredygtighed, hvorfor der er nedsat en arbejdsgruppe på tværs af myndighed og leverandør med henblik på belysning af behov og muligheder for iværksættelse af særlige vilkår/initiativer med henblik på at understøtte tilbuddets fortsatte drift. Arbejdsgruppens arbejde skal dermed medvirke til at sikre, at der fortsat er et tilbud i Nordjylland, sådan at kommunerne kan leve op til deres forpligtelser om at kunne tilbyde specialiseret rehabilitering til målgruppen.

Den af Den Administrative Styregruppe (på socialområdet) nedsatte tværgående arbejdsgruppe har haft til formål, at belyse udfordringer for Region Nordjyllands specialiserede hjerneskadetilbud Neurocenter Østerskoven, der relaterer sig til levering af specialiseret rehabilitering i forbindelse med afvikling af sommerferie, samt udfordringer med svingende og vigende belægning i en længere periode. Arbejdsgruppens medlemmer fra kommunerne er godkendt ved Forretningsudvalget i regi af Nordjysk Socialaftale.

Arbejdsgruppen er med afsæt i kommissoriet blevet bedt om at arbejde med følgende:

1. Kommunernes henvisningsmønstre herunder udviklingen i antal forløb og længden af disse.
2. Udfordringer og løsninger i forhold til den svingende og markant faldende brug af pladserne på Neurocenter Østerskoven.
3. En sammenligning af takster på sammenlignelige rehabiliteringstilbud
4. Forudsætninger for tilbuddets rammer – budget og takst - i forhold til at kunne levere specialiseret rehabilitering hen over sommerferieperioden, samt forventninger til indskrivningsforløb
5. Et fælles billede af intensiteten af den specialiseret rehabilitering over sommerferieperioden

1.1 Konklusion og anbefalinger

Arbejdsgruppens overvejelser, konklusion og anbefalinger om tilbuddets rammer jf. punkt 1 – 4 er følgende:

- Arbejdsgruppens overvejelser:
 - o De Nordjyske kommuner skal kunne tilbyde borgerne specialiseret genoptræning. Neurocenter Østerskoven er det eneste tilbud i Nordjylland med specialiseret genoptræning i døgnregi.
 - o Alle de nordjyske kommuner ser fortsat Neurocenter Østerskoven som deres foretrukne leverandør af specialiseret døgnrehabilitering og har fortsat behov for Neurocenter Østerskoven til levering af specialiseret døgnrehabilitering, når indsatsen skal leveres i Nordjylland.
 - o Kommunerne indskrives borgere med kortere forløb og med mere komplekse behov
 - o Med afsæt i kommunernes faglige vurdering anvendes der ambulantly behandling, for de borgere der ikke ønsker yderligere døgnbehandling efter hospitalsindlæggelsen eller hvor borgerens behov for specialiseret rehabilitering kan leveres i egen kommune. Enkelte kommuner anvender derfor i nogle tilfælde matrikelløs specialiseret rehabiliteringsindsats til

borgere med behov for specialiseret rehabilitering. Kommunerne forventer at samme tendens vil gælde fremadrettet.

- Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at:
 - o Rammevilkårene for Neurocenter Østerskoven ændres i form af en reduktion af antallet af helårsdøgnpladser¹ til borgere med erhvervet hjerneskade
 - o Regionen på baggrund af analysearbejdet i arbejdsgruppen anbefaler, at pladsantallet for borgere med erhvervet hjerneskade reduceres fra 22 til 14 helårsdøgnpladser fra den 1. juli 2022
 - Såfremt der er efterspørgsel på mere end 14 helårsdøgnpladser kan der periodevis og i mindre målestok foretages en opjustering af kapaciteten.
 - Ved udgangen af 2023 evalueres efterspørgslen på helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade med henblik på eventuel justering af kapaciteten fra den 1. januar 2024 og fremadrettet.
 - En ændring af pladsantallet vil medføre et nyt budget og takststigning fra 5.077 kr. til 5.561 kr., hvilket fortsat er lavere end sammenlignelige tilbud. Den nye takst vil have virkning fra den 1. juli 2022 for nyindskrevne borgere og fra den 1. januar 2023 for allerede indskrevne borgere.

Arbejdsgruppens anbefalinger om intensiteten af den specialiserede rehabilitering over sommerferieperioden jf. punkt 5 er følgende:

- o At der gennemføres en ændring af arbejdstilrettelæggelsen på Neurocenter Østerskoven.

Øvrige anbefalinger:

Arbejdsgruppen anbefaler dertil, at:

- Neurocenter Østerskoven:
 - o Ansætter en neuropsykolog, som kan medvirke til at indsatsen på Neurocenter Østerskoven er neuropsykologisk funderet samt kan medvirke til at udarbejde neuropsykologiske udredninger og anbefalinger til videre indsats efter borgerens udskrivning fra Neurocenter Østerskoven. Ansættelsen af neuropsykologen er indarbejdet i budgettet for Neurocenter Østerskoven fremadrettet.
 - o Den sundhedsfaglige profil skærpes med vægt på at sikre tilstrækkelige ressourcer vedrørende eksempelvis sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter
 - o I øget omfang søger løbende dialog med kommunerne enkeltvis gennem dialogmøder om behov og tendenser vedrørende målgruppen og indsatser på Neurocenter Østerskoven
 - o Skaber bedre tydelighed om muligheder for:
 - weekendorlov for borgere på Neurocenter Østerskoven
 - besøg og overnatning af pårørende i borgerens bolig på Neurocenter Østerskoven samt tydelighed om pårørendes muligheder på Neurocenter Østerskoven for samvær og aktiviteter bl.a. fælles madlavning og samvær i øvrigt
- Kommunerne:
 - o I deres visitationsstrategi orienterer borgerne om muligheden for døgntilbud på Neurocenter Østerskoven med muligheden for weekendorlov med støtte og omsorg fra kommunen i borgerens hjem i weekenden.

¹ Anvendelsen af begrebet "helårsdøgnpladser" skal medvirke til at tydeliggøre, at der er på Neurocenter Østerskoven er tale om døgnpladser som kan anvendes hele året – og at de enkelte døgnpladser kan anvendes af flere borgere på cpr-nr. niveau på årsbasis.

2 Metode for belysning af temaerne

Temaerne er belyst gennem drøftelser i arbejdsgruppen om datamateriale samt kommunernes og Neurocenter Østerskovens erfaringer og opmærksomhedspunkter vedrørende varetagelsen af Specialiseret rehabilitering for målgruppen. Som led i drøftelserne har kommunernes repræsentanter i arbejdsgruppen inddraget øvrige kommuner og fagpersoner i eget bagland i de nordjyske kommunale klynger med henblik på kvalificering af drøftelserne af temaerne i arbejdsgruppen.

Ved belysningen af temaerne er der blevet taget udgangspunkt i oplysninger om takster ved sammenlignelige tilbud på Tilbudsportalen, hvor disse oplysninger efterfølgende er blevet drøftet i arbejdsgruppen.

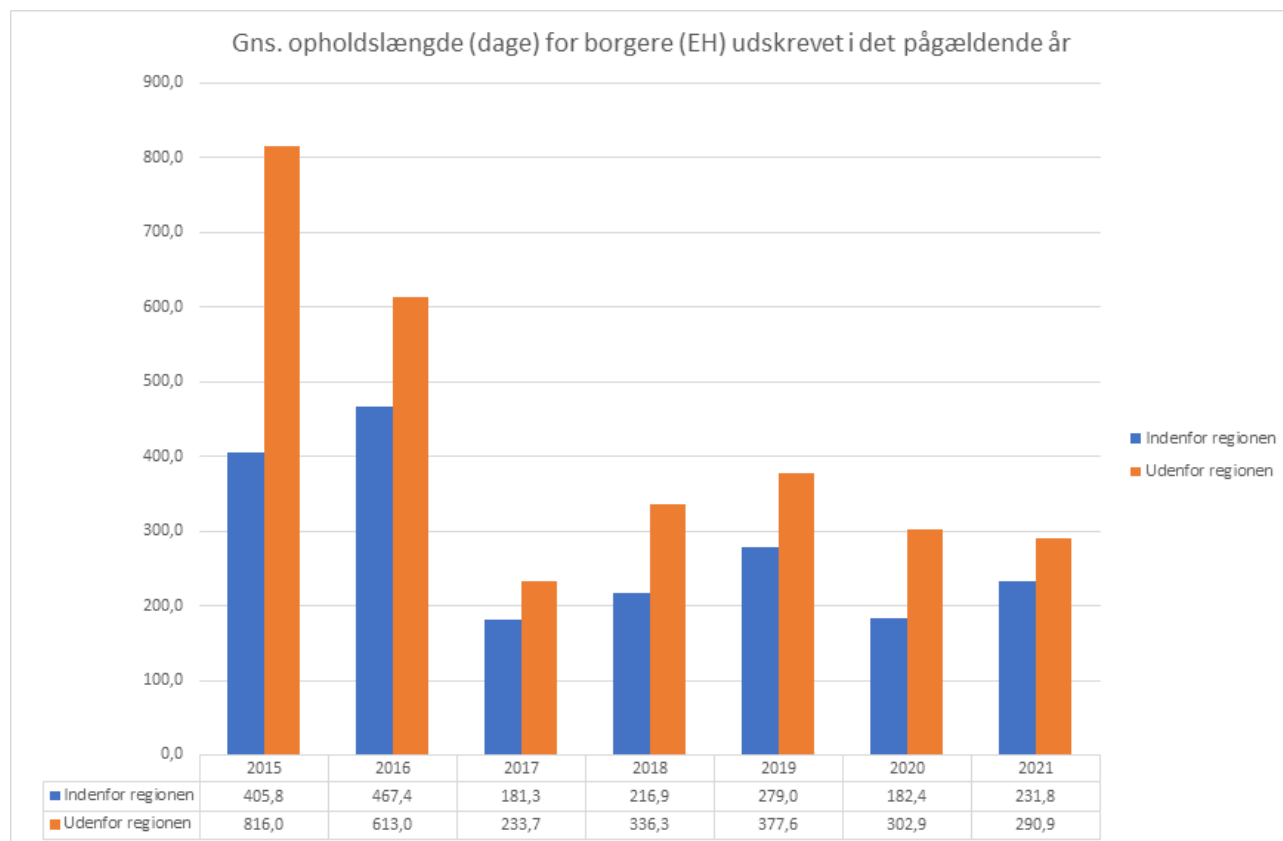
3 Analyse af arbejdsgruppens temaer og anbefalinger

Nedenfor fremgår en opsummering af de beskrevne temaer samt arbejdsgruppens anbefalinger.

3.1 Kommunernes henvisningsmønstre herunder udviklingen i antal forløb og længden af disse

3.1.1 Udviklingen i opholdslængden

Kommunernes forudsætninger for varetagelse af indsatsen er forskellige, hvorfor tendenser med kortere forløb på Neurocenter Østerskoven varierer fra kommune til kommune.

Tabel 2 - Gennemsnitlig opholdslængde for borgere med erhvervet hjerneskade fra 2015 – 2021 med visitation fra kommuner indenfor og udenfor Nordjylland

Opgørelser for borgernes opholdslængde på Neurocenter Østerskoven viser, at:

- den gennemsnitlige opholdslængde for borgere med erhvervet hjerneskade (EH) inden for regionen er faldet siden 2015 fra 405,8 gennemsnitlige dage til 231,8 dage i 2021. Dertil har der været et fald i den gennemsnitlige opholdslængde for borgere med EH uden for regionen fra 816,0 dage i 2015 til 290,9 dage i 2021. I perioden fra 2017 til 2021 har der været varierende udsving i opholdslængden.
- faldet siden 2016 skyldes bl.a. at der i årene 2015 og 2016 har været indskrevet flere unge borgere med længere opholdslængde. Dertil har nedlukningen af Strandgården i december 2018 påvirket målgruppesammensætningen og opholdslængden på Neurocenter Østerskoven.
- Der var 2021 en gennemsnitlig opholdslængde på 231,8 dage for nordjyske borgere. Der var dermed 1-2 borgere pr. helårsgøgnplads.

Arbejdsgruppen har drøftet udviklingen:

- a. Jævnfør ovenstående viser udviklingen, at kommunerne bestiller kortere ophold. Dette skyldes bl.a. at enkelte kommuner har mulighed for tidligere – gennem matrikelløs specialiseret rehabiliteringsindsats – at tilbyde en indsats for borgerne i eget hjem tidligere i forløbet.
- b. Efter nedlukningen af Rehabiliteringscenter Strandgården er der tilkommet flere ældre borgere til Neurocenter Østerskoven. Dette har tillige påvirket opholdslængden i nedadgående retning.
- c. Den gennemsnitlige opholdslængde er faldet. Der er dog fortsat enkelte lange forløb for enkelte målgrupper særligt blandt målgruppen af unge med erhvervet hjerneskade.
- d. Arbejdsgruppen vurderer, at kommunerne er blevet bedre til at varetage matrikelløse specialiserede rehabiliteringsforløb med rehabiliteringsindsatser for borgere i eget hjem
- e. Neurocenter Østerskoven oplever at dette medfører, at andelen af borgere med komplekse behov, der anvender Neurocenter Østerskoven, er stigende.

3.1.2 Ændringer i indskrivelser på Neurocenter Østerskoven

Tendensen viser, at der ses forløb uden indskrivelse på Neurocenter Østerskoven som understøtter kommunernes indsats for at imødekomme hensyn til borgerne om at opnå færre sektorovergange. Dertil iagttages der hensyn om at imødekomme nærhedsprincipper og borgernes ønsker om indsats i eget hjem.

Tendensen viser, at kommunerne løser opgaver for borgere til indsats i eget hjem, når borgerne har ønske om indsats i eget hjem eller når indsatsen kan varetages i eget hjem.

3.1.3 Udfordringer i forhold til brugen af pladserne

Nedenfor fremgår oversigt over antal indskrivninger af individuelle borgere (på cpr-nr. niveau) med erhvervet hjerneskade fra kommuner i Nordjylland på Neurocenter Østerskoven i perioden 2018 – 2022.

Kommuner	2018	2019	2020	2021	2022 (januar-april)	I alt
Regionen	16	16	16	12	7	67
Brønderslev Kommune		1		1		2
Frederikshavn Kommune		6		2	1	9
Hjørring Kommune	3	2	2	2	1	10
Jammerbugt Kommune	4	2	2	1	1	10
Læsø Kommune		1				1
Mariagerfjord Kommune	2		1	1	1	5
Morsø Kommune			1			1
Rebild Kommune	2	1	1	1		5
Thisted Kommune	1		1	1		3
Vesthimmerlands Kommune	1	2	1		2	6
Aalborg Kommune	3	1	7	3	1	15

Kilde: Data fra Region Nordjylland

Tabel 3: Antal indskrivninger af individuelle borgere med erhvervet på Neurocenter Østerskoven fordelt på kommuner 2018 – 2021

Som det fremgår af tabellen, har der i perioden 2018 til 2021 været en efterspørgsel fra samtlige Nordjyske Kommuner i Nordjylland. Kommunerne bekræfter i en spørgeskemaundersøgelse, at Neurocenter Østerskoven er kommunernes primære leverandør af specialiseret døgnrehabilitering. Antallet af indskrivninger har været uændret blandt de nordjyske kommuner til og med 2020.

Kommunerne arbejder i højere grad med indsatser i hjemmet for borgere med behov for specialiseret rehabilitering

- En Kommune kan, når der alene er behov for indsatser i dagstimerne, på egen hånd iværksætte matrikelløs specialiserede rehabiliteringsindsatser for borgeren i hjemmet. En kommune anvender Neurocenter Østerskoven når der er behov for indsatser hele døgnet.
- Flere kommuner har nu et større fokus på indsatser i eget hjem end tidligere. Enkelte borgere har dertil et ønske om at undgå døgnophold og indsatser uden for hjemmet, idet borgerne har oplevet lange forløb på sygehusene.
- Størsteparten af kommunerne er fortsat afhængige af Neurocenter Østerskovens ydelser ved indsatser til borgere med behov for døgntilbud, såfremt ydelserne skal leveres i regi af det forstærkede samarbejde. Der er en generel tilkendegivelse fra alle kommunerne i Nordjylland om at Neurocenter Østerskoven er deres foretrukne leverandør af specialiseret rehabilitering.

Forventninger til fremtiden

Kommunerne kan pr. definition ikke forudsige hvor mange borgere der tilkommer med erhvervet hjerneskade og en genoptræningsplan til specialiseret rehabilitering og dermed kan kommunerne ikke på forhånd danne et overblik over behovet for indsatser. Kommunernes henvisningsmønster kan derfor være vanskeligt at forudse.

3.2 Udfordringer og løsninger i forhold til brug af pladserne på Neurocenter Østerskoven.

3.2.1 Udviklingen i belægningen af pladser

Nedenfor fremgår udviklingen i belægningen af helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade på Neurocenter Østerskoven og Rehabiliteringscenter Strandgården i årene 2015 – 2018 samt Neurocenter Østerskoven i årene 2019 – 2021. Belægningen af helårsdøgnpladser er opdelt på borgere fra kommuner i Region Nordjylland og borgere fra kommuner uden for Region Nordjylland.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (jan – marts)
Borgere fra kommuner i Region Nordjylland	10,4	10,2	8,7	10,8	10,7	8,7	6,2	6,0
Borgere fra kommuner uden for Region Nordjylland	7,4	8,0	8,4	9,7	8,2	9,9	7,5	3,8
I alt	17,8	18,2	17,1	20,5	18,8	18,6	13,6	9,8

Tabel 4: Belægningen af helårsdøgnpladser

Som det fremgår ovenfor har der været en særligt faldende belægning fra 2020 til 2021, hvor kommunerne i alt har efterspurgt 13,6 helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade på Neurocenter Østerskoven. På baggrund af den faldende belægning har Neurocenter Østerskoven måttet gennemføre en kapacitetstilpasning på medarbejdersiden med henblik på fokus på økonomisk bæredygtighed. Neurocenter Østerskoven er aktuelt i gang med at rekruttere personale, der kan imødekomme den nuværende efterspørgsel og fremtidig forventelig efterspørgsel på helårsdøgnpladser. Dertil har Neurocenter Østerskoven fortsat fokus på sikring af økonomisk bæredygtighed fremadrettet.

I 2022 har der i perioden 1. januar – 31. marts der været en belægning af i alt 9,8 pladser. Neurocenter Østerskoven har i perioden måttet afvise 4 borgere i målgruppen, hvoraf de 3 var nordjyske borgere. Årsagen til afvisningen af borgerne har været kapacitetstilpasninger og rekrutteringsvanskeligheder ift. sundhedsplejefaglige ressourcer.

Den tidligere iværksatte kapacitetstilpasning sammenholdt med andre interne faktorer har medført at tilbuddet er blevet udfordret på den faglige bæredygtighed samt arbejdsmiljøet. Der er således brug for, at der skabes et økonomisk driftsgrundlag, der sikrer gode rammer for den faglige bæredygtighed og arbejdsmiljøet.

Der ses en nedgang i efterspørgslen fra nordjyske kommuner og en mere stabil efterspørgsel fra kommuner uden for Region Nordjylland. Den lave efterspørgsel i 2021 fra de nordjyske kommuner skyldes bl.a. særlige begivenheder vedrørende Covid-19. Den overordnede kommunale strategi for valg af ydelser til borgere og anvendelse af helårsdøgnpladser ved Neurocenter Østerskoven vil fremadrettet være uændret, hvor

kommunerne fortsat vil anvende Neurocenter Østerskoven, når der er behov for specialiseret døgnrehabilitering.

3.2.2 Analyse af nordjyske kommuners levering af specialiseret rehabilitering samt forventninger til fremtidig anvendelse af døgnophold på Neurocenter Østerskoven

Arbejdsgruppen har gennemført en spørgeskemaundersøgelse jf. spørgsmålene i bilag 1. Gennem undersøgelsen har kommunerne bl.a. angivet årsager til, at borgere ikke er blevet visiteret til Neurocenter Østerskoven. Dertil har kommunerne angivet forventninger til fremtidig anvendelse af Neurocenter Østerskoven.

Spørgeskemaet er udsendt til hjerneskadekoordinatorerne i Nordjylland. Spørgeskemaet er besvaret af 9 ud af 11 kommuner. Af bilag 2 fremgår en opsummering af de nordjyske kommuners besvarelse af spørgeskemaet.

3.2.3 Løsninger i forhold til den svingende og faldende brug af pladserne

Neurocenter Østerskoven har i rammeaftaleregii i dag en kapacitet på 22 helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade.

Som det fremgår ovenfor har der været en efterspørgsel fra nordjyske og kommuner uden for Nordjylland på 13,6 helårsdøgnpladser i 2021. I perioden fra 2015 – 2021 har der ikke været en efterspørgsel fra kommunerne i Nordjylland, der overstiger 11 helårsdøgnpladser. Der tages dog forbehold for at året 2021 kan være væsentligt afvigende i forhold til tidligere år, idet der i 2021 har været særlige omstændigheder vedrørende Covid-19.

Den overordnede kommunale strategi for valg af ydelser til borgere og anvendelse af pladser ved Neurocenter Østerskoven vil fremadrettet være uændret, hvor kommunerne fortsat vil anvende Neurocenter Østerskoven, når der er behov for specialiseret døgnrehabilitering. Dertil vil efterspørgslen afhænge af antallet af genoptræningsplaner til specialiseret rehabilitering i de enkelte år.

Med de nordjyske kommuners generelt svingende brug af helårsdøgnpladser (jf. tabel 4) samt den faldende anvendelse af helårsdøgnpladser og usikkerhed i forhold til fremtidig efterspørgsel er der behov for en reduktion i antallet af pladser. De nordjyske kommuner har anvendt under 11 helårsdøgnpladser i opgørelsesperioden.

Som led i justeringen i antallet af helårsdøgnpladser er det nødvendigt, at justere budgettet ud fra den forventede belægning. Dette medfører et behov for stigning i døgntaksten for borgere med erhvervet hjerneskade med henblik på at sikre den faglige- og økonomiske bæredygtighed fremadrettet.

Med afsæt i den hidtidige efterspørgsel og kommunernes forventninger til fremtiden, anbefaler Regionen med afsæt i drøftelserne i arbejdsgruppen, at der fremadrettet er en kapacitet til 14 helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade. Neurocenter Østerskoven har forsyningsforpligtelse til de Nordjyske kommuner. Idet de nordjyske kommuner har anvendt under 11 helårsdøgnpladser i opgørelsesperioden vurderes 14 helårsdøgnpladser, at kunne imødekomme efterspørgslen.

Såfremt der er efterspørgsel på mere end 14 helårsdøgnpladser kan der periodevis og i mindre målestok foretages en opjustering af kapaciteten.

Ved udgangen af 2023 evalueres efterspørgslen på helårsdøgnpladser til borgere med erhvervet hjerneskade med henblik på eventuel justering af kapaciteten fra den 1. januar 2024 og fremadrettet.

Reduktion i antallet af helårsdøgnpladser medfører at døgntaksten for borgere med erhvervet hjerneskade tilpasses fra 5.077 kr. til 5.561 kr.

3.3 En sammenligning af takster på sammenlignelige rehabiliteringstilbud

Regionen har indhentet priser på Neurorehabiliteringsområdet på sammenlignelige tilbud og ATA-tid i Jylland. Oversigten viser, at den døgntakst ved Neurocenter Østerskoven på 5.077 kr. i 2022 er lavest.

Såfremt døgntaksten for borgere med erhvervet hjerneskade tilpasses til 5.561 kr. vil døgntaksten fortsat være lavere end døgntaksten ved sammenlignelige tilbud, jf. bilag 3. Dertil er døgntaksten på Neurocenter Østerskoven inklusiv udgifter til logopæd.

3.4 Et fælles billede af intensiteten af den specialiseret rehabilitering over sommerferieperioden

Gruppen er kommet frem til følgende forståelse af temaet:

- Med afsæt i den faglige visitationsretningslinje fra Sundhedsstyrelsen skal der leveres rehabilitering 365 dage om året med den faglige kvalitet for som er beskrevet i retningslinjen. Der er enighed om at det er et fælles billede for indsatsen vedr. specialiseret rehabilitering. Dermed vil dette også være gældende for Neurocenter Østerskoven i sommerferieperioden. Dette er nødvendigt for, at kommunerne fortsat kan leve op til gældende krav til specialiseret rehabilitering og for, at Neurocenter Østerskoven kan levere den nødvendige kvalitet i indsatsen hen over hele året for de borgere, der er særligt sårbare overfor overgange i rehabiliteringsforløbet.

3.5 Forudsætninger for tilbuddets rammer – budget og takst - i forhold til at kunne levere specialiseret rehabilitering hen over sommerferieperioden, samt forventninger til indskrivningsforløb

3.5.1 Opsummering af temaet

Kommunerne har fortsat behov for at have borgere indskrevet på Neurocenter Østerskoven, såfremt døgnydelsen skal leveres i Region Nordjylland. Der er derfor behov for at Neurocenter Østerskoven kan tilbyde den fornødne indsats i sommerferieperioden. Der er tale om en borgergruppe med komplekse behov, som er særligt sårbare overfor skift i indsats og omgivelser. Kvaliteten af borgerens rehabiliteringsforløb vil blive reduceret ved en ferielukning.

3.5.2 anbefalinger

Med afsæt i ovenstående konkluderer arbejdsgruppen at der søges en løsning med model med spredt ferieafholdelse, hvor fremmødeprofilen afstemmes til en minimumsbemanding inden for alle faggrupper, sådan at der fortsat sikres kontinuerlig drift i sommerferieperioden. Neurocenter Østerskoven er ansvarlig for implementeringen.

"Sommerferieperioden" omfatter skolernes sommerferieperiode. Skolernes sommerferieperiode omfatter uge 26, 27, 28, 29, 30 og 31 delvist uge 32.

Løsningen kan bl.a. gennemføres ved følgende principper/rammer:

- Det er fortsat målet, at borgerne modtager den fornødne specialiseret rehabilitering i sommerferieperioden. I sommerferieperioden kan der, med henblik på at afstemme fremmødeprofilen til en minimumsbemanding, søges en nedprioritering af eksempelvis statusmøder, udskrivningsmøder, indskrivningsmøder og afdelingsmøder. Dertil kan der søges løsninger med holdtræning bl.a. ift. fysioterapi, sådan at borgerne i stedet for individuelle øvelser modtager holdtræning sammen med andre borgere. Tilrettelæggelsen af holdtræningen vil fortsat varetages under hensyntagen til de enkelte borgers fysiske og mentale formåen.
- Borgerne kan have vekslende behov for indsatser fra de forskellige faggrupperne og indsatsen skal kunne håndtere behovet for denne fleksibilitet.
- Der kan i øget omfang gøres brug af vikarer i sommerferieperioden, som et supplement til de faste medarbejdere for at sikre kontinuitet og kvalitet i indsatsen, herunder en ensartethed i tilgangen til den enkelte – også i ferieperioden.

Neurocenter Østerskoven er ansvarlig for tilrettelæggelsen af ovenstående.

Forud for indsatser for sommerferieperioden søges en forventningsafstemning, sådan at alle parter er afklarede med indsatsen i perioden. Borgere og pårørende orienteres derfor om, at indsatsen i sommerferieperioden tilrettelægges efter ovenstående principper, sådan at borgere og pårørende er orienteret om dette på forhånd. Orienteringen gøres til et fast punkt på dagsordenen for indskrivningsmøder/statusmøder for de borgere der indskrives/forlænges hen over sommerferieperioden.

Kommunerne og Neurocenter Østerskoven er ansvarlige for tilrettelæggelsen af ovenstående i fællesskab på indskrivningsmøder og statusmøder.

Dertil anbefaler arbejdsgruppen, at der iværksættes nye rammer for ind- og udskrivning på Neurocenter Østerskoven. Rammerne er nærmere beskrevet i bilag 4.

3.6 Øvrige anbefalinger

Der har været en dialog om kommunernes forventninger til indhold og kvalitet samt personale på Neurocenter Østerskoven. Dialogen er bl.a. blevet gennemført med afsæt i en spørgeskemaundersøgelse jf. bilag 1 og 2.

Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at:

- Neurocenter Østerskoven:
 - Ansætter en neuropsykolog, som kan medvirke til at indsatsen på Neurocenter Østerskoven er neuropsykologisk funderet samt kan medvirke til udarbejde neuropsykologiske udredninger og anbefalinger til videre indsats efter borgerens udskrivning fra Neurocenter Østerskoven. Ansættelsen af neuropsykologen er indarbejdet i budgettet for Neurocenter Østerskoven fremadrettet.
 - Den sundhedsfaglige profil skærpes med vægt på at sikre tilstrækkelige ressourcer vedrørende eksempelvis sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter
 - I øget omfang søger løbende dialog med kommunerne enkeltvis gennem dialogmøder om behov og tendenser vedrørende målgruppen og indsatser på Neurocenter Østerskoven
 - Skaber bedre tydelighed om muligheder for:
 - weekendorlov for borgere på Neurocenter Østerskoven²
 - besøg og overnatning af pårørende samt tydelighed om pårørendes muligheder på Neurocenter Østerskoven for samvær og aktiviteter bl.a. fælles madlavning og samvær i øvrigt
 - anbefalingen tager afsæt i spørgeskemaundersøgelsen, hvori det angives at borgere takker nej til døgnydelse på Neurocenter Østerskoven, idet de efter længere tids sygehusophold ønsker en indsats med større mulighed for samvær med pårørende
- Kommunerne:
 - I deres visitationsstrategi orienterer borgerne om muligheden for døgntilbud på Neurocenter Østerskoven med muligheden for weekendorlov med støtte og omsorg fra kommunen i borgerens hjem i weekenden.

- ² Kommunerne tilbydes takstreduktion når borgere, der er visiteret til døgntilbud ikke har ophold i alle 7 dage på Neurocenter Østerskoven. Takstreduktionen svarer til kommunens udgifter til ATA-tid ved den pågældende borger i de dage, hvor weekendopholdet finder sted.

4.2 Bilag 2 – Opsummering af kommunernes besvarelse af spørgeskemaundersøgelsen

Spørgeskemaet er udsendt til hjerneskadekoordinatorerne i Nordjylland i marts 2022. Spørgeskemaet er besvaret af 9 ud af 11 kommuner. Af bilag 2 fremgår en opsummering af de nordjyske kommuners besvarelse af spørgeskemaet.

Af besvarelserne fremgår det, at:

- Kommunerne har haft følgende antal genoptræningsplaner til specialiseret rehabilitering i:
 - o 2019: 23
 - o 2020: 20
 - o 2021: 19
- I de enkelte år er følgende antal borgere ikke blevet visiteret til Neurocenter Østerskoven
 - o 2019: 7
 - o 2020: 8
 - o 2021: 11
- Årsagerne til manglende visitation er bl.a., at:
 - o Borgers behov kan tilgodeses med en matrikelløs specialiseret rehabiliteringsindsats
 - o Borgers familiesituation med hjemmeboende børn medfører ønske fra borger om indsats i hjemmet
 - o Afstand fra Neurocenter Østerskoven til hjem samt længere tids indlæggelse medfører ønske fra borger om indsats i hjemmet
 - o Borger takker på grund af afstand fra eget hjem til Neurocenter Østerskoven
 - o Længere tids indlæggelse medfører ønske fra borger om indsats i hjemmet
- Kommunerne fortrinsvist anvender Neurocenter Østerskoven når kommunerne har behov for en døgnplads ved rehabilitering af borgere i fase 3 efter deres udskrivelse fra sygehuset (fase 2).
 - o Kommunerne har kun i enkelte tilfælde anvendt andre døgntilbud. Dette er sket, hvis borger har haft udsigt til ny bopælskommune uden for Nordjylland eller hvis der ikke har været ledig kapacitet på Neurocenter Østerskoven
- Kommunerne forventer uændret efterspørgsel fremadrettet
- Kommunerne i forskelligt omfang har et fagligt beredskab til at gennemføre ambulante forløb i fase 3 efter borgers udskrivelse fra sygehuset (fase 2)

Dertil har kommunerne givet anbefalinger til Neurocenter Østerskovens kvalitet/kompetencer, som vil have betydning i forhold til jeres anvendelse af tilbuddet. Heraf fremgår det bl.a., at:

- Kommunerne gerne vil have tilknytning af en neuropsykolog på Neurocenter Østerskoven .
- Kommunerne kun i ganske få tilfælde har brugt en anden leverandør til døgnrehabilitering end Neurocenter Østerskoven. Dette skyldes bl.a. at der ikke har været plads på Neurocenter Østerskoven.

Dertil har kommunerne givet anbefalinger til indsatser, som Neurocenter Østerskoven med fordel kan iværksætte i forhold til at imødekomme borgerens behov i forhold til de borgere, der takker nej til et ophold på Neurocenter Østerskoven. Heraf fremgår det bl.a., at kommunerne anbefaler, at

- der skabes bedre tydelighed om mulighederne for:
 - o weekendorlov for borgere på Neurocenter Østerskoven
 - o besøg og overnatning af pårørende samt tydelighed om pårørendes muligheder på Neurocenter Østerskoven for samvær og aktiviteter bl.a. fælles madlavning og samvær i øvrigt
- Der udarbejdes materiale (pjecer, hjemmeside og video der viser det hjemlige miljø på Neurocenter Østerskoven samt beskriver rammerne for opholdet og viser stedet.

4.3 Bilag 3 - Oversigt over døgntakster fra tilbud vedr. Neurorehabilitering efter §107 med afsæt i takster for 2021 og 2022

Døgntakster er fundet på Tilbudsportalen pr. 22. marts 2022, hvor enkelte tilbud fortsat var oplyst med døgntakst for 2021.

Neurocenter Østerskoven – Erhvervet Hjerneskade (2022-priser)	
Takst i alt fratrukket refusion for indirekte moms	5.077 kr.

Tagdækkervej (2022-priser)			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Takst i alt fratrukket refusion for indirekte moms	4.129 kr.	5.678 kr.	6.710 kr.

Lunden – Bo og Rehabiliteringscenter (2021-priser)	
Takst i alt fratrukket refusion for indirekte moms	5.197 kr.

Vejlefjord Rehabilitering - Ny Fjordbo – Ungetilbud (2021-priser)			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Takst i alt fratrukket refusion for indirekte moms	3.577,5 kr.	6.678 kr.	9.540 kr.

Socialcenter Lillebælt - Kingstrup, døgn (2021-priser)					
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 5
Takst i alt fratrukket refusion for indirekte moms	1.823 kr.	3.646 kr.	5.469 kr.	7.292 kr.	9.115 kr.

4.4 Bilag 4 – Nye rammer for ind- og udskrivning på Neurocenter Østerskoven

- Statusmøder skal så vidt muligt aftales til afholdelse uden for sommerferieperioden for at prioritere ATA-tid til borgerne i perioden samt at tilgodese kommunernes og Neurocenter Østerskovens ferieplanlægning.
- Indskrivningsmøder fastholdes uanset om disse er placeret i sommerferieperioden
- For at sikre den gode overgang for borgerne fra Neurocenter Østerskoven til eget hjem foretages der ikke udskrivninger i sommerferieperioden.
 - o Det betyder, at der ikke indgås kontrakter med udskrivningsdato i sommerferieperioden
- Det kan medføre en uhensigtsmæssig belastning for kommunerne, hvis udskrivninger ophober sig til samtidig udskrivning i uge 32
 - o Der søges derfor en løsning, hvor udskrivninger ikke foretages "som samtidige udskrivninger" i uge 32.
 - o Løsningen kan eventuelt findes gennem planlægningen af indskrivningerne bl.a. med opmærksomhed på følgende:
 - Tidspunktet for indskrivningsmødet kan eventuelt tilrettelægges sådan, at det undgås at:
 - udskrivningsmødet er placeret i sommerferieperioden
 - der sker en ophobning af udskrivninger i uge 32
 - Der søges en løsning, hvor aktiviteter for ind- og udskrivninger samles ved den samme personkreds. Der søges allerede i dag løsninger med henblik på at undgå sammenfald ift. tidspunktet for udskrivninger. Med dette opnås der løsninger som stemmer overens med alle parter behov.
 - kommunerne er fleksible på tidspunktet for udskrivning efter uge 32

NOTAT

Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. Neurocenter Østerskovens levering af specialiseret rehabilitering

Baggrund

Neurocenter Østerskoven (Østerskoven) er et døgnbaseret rehabiliteringstilbud målrettet mennesker med moderat til meget svær erhvervet hjerneskade og tilsvarende til mennesker med medfødt hjerneskade. Neurocenter Østerskoven varetager Region Nordjyllands samlede indsats for specialiseret rehabilitering.

Østerskoven har i de senere år oplevet at forløbene til borgere med erhvervet hjerneskade bliver kortere og mere intensive. Når tilbuddets personale over en sommerferieperiode skal afholde ferie, falder intensiteten i indsatsen til borgere sædvanligvis. I kombination med de kortere forløb er der dog brug for en dialog om hvordan den fornødne kvalitet - som angivet i Sundhedsstyrelsen visitationsretningslinje - skal kunne leveres til borgerne uanset om de indskrives op til en sommerferieperiode eller ej. Det er inden for tilbuddets rammer - budgetter og takster - ikke muligt at sikre erstatningspersonale, som kan levere den fornødne kvalitet, hvorfor der netop er behov for en dialog med de nordjyske kommuner for at imødegå denne udfordring. Udfordringen vanskeliggør at Østerskoven kan indhente den manglende intensitet i rehabiliteringsforløbet efter endt sommerferieperiode når indskrivningsforløbene til stadighed bliver kortere. Dette betyder at der kan være borgere, som ikke får den anbefalede intensitet i indsatsen, fx i den første tid efter en erhvervet hjerneskade og det korte forløb vanskeliggør en indhentning af indsatsens intensitet.

Udfordringen har været drøftet i Ekspertpanelet idet Østerskoven er omfattet af Det Forstærkede Samarbejde, som skal sikre bæredygtigheden i de udpegede tilbud, således at borgerne i Nordjylland har adgang til de nødvendige specialiserede tilbud og kompetencer. Ekspertpanelet har foreslået en tværgående kommunal/regional arbejdsgruppe som skal sikre et fælles billede af udfordringen og belyse hvordan denne udfordring kan håndteres myndighed og driftsherre imellem.

Som tillæg til denne udfordring er der fra 2020 til juli 2021 oplevet en svingende og markant fald i brugen af pladser. Arbejdsgruppen skal derfor også have fokus på udfordringer og løsninger som kan håndtere dette.

Formål og opgaver

Formålet med arbejdsgruppen er som nævnt i ovenstående at sikre et fælles billede af udfordringerne med de kortere forløb og levering af den nødvendige intensitet i den specialiseret rehabilitering i sommerferieperioden og pege på mulige løsninger til håndtering af denne udfordring. I forlængelse af

dette er det nødvendigt at arbejdsgruppen drøfter, hvilken kvalitet der skal leveres i sommerferieperioden og hvilke forudsætninger, der skal være til stede for at kunne levere denne kvalitet.

Arbejdsgruppen bør som minimum arbejde ud fra følgende temaer:

- Et fælles billede af intensiteten af den specialiseret rehabilitering over sommerferieperioden
- Drøfter forudsætninger for tilbuddets rammer – budget og takst - i forhold til at kunne levere specialiseret rehabilitering hen over sommerferieperioden, samt forventninger til indskrivningsforløb
- Undersøger udfordringer og løsninger i forhold til den svingende og markant faldende brug af pladserne på Østerskoven.
- En sammenligning af takster på sammenlignelige rehabiliteringstilbud
- Analysere og drøfte kommunernes henvisningsmønstre herunder udviklingen i antal forløb og længden af disse.

Organisering og deltagere

Arbejdsgruppen refererer til Den Administrative Styregruppe på Social- og Specialundervisningsområdet (DAS), og arbejdsgruppen deltagere vil omfatte både repræsentanter fra myndighed og driftsherre.

Deltagere:

- 4 deltagere fra kommunerne, heraf
 - 2 myndighedschefer
 - 2 hjerneskadekoordinatorer
- 4 deltagere fra Region Nordjylland
 - Områdechef, tilbudsleder, socialfaglig konsulent og projekt- og planlægningskonsulent

Region Nordjylland varetager formandskabet samt sekretariatsbetjener arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppens anbefalinger i forhold til levering af højt specialiseret rehabilitering bringes afslutningsvis til drøftelse i DAS, som drøfter den videre proces for anbefalingerne.

Tidsplan

Arbejdsgruppen etableres i efteråret 2021 og mødes 3-4 gange med første møde i oktober og afrapporterer til DAS i første kvartal 2022.

Punkt 7.

Afrapportering fra arbejdsgruppe vedr. Nørdsport Kvisten, RN

2022-026778

Resume

Der er bekymring om den fremadrettede faglige og økonomiske bæredygtighed for afdeling Kvisten ved Specialbørnehjemmene ved Region Nordjylland. DAS har derfor godkendt nedsættelsen af en arbejdsgruppe med regionale og kommunale repræsentanter, der skal se på muligheder for at sikre såvel den faglige som den økonomiske bæredygtighed på Kvisten.

På baggrund af gruppens drøftelser indstilles det til DAS, at:

Godkender arbejdsgruppens anbefaling om, at:

- Der gennemføres initiativer med henblik på sikring af Kvistens økonomiske bæredygtighed, indtil der er en generelt øget tendens ved kommunernes anvendelse af tilbuddet
- Døgntaksten forhøjes fra 6.260 kr. til 6.855 kr. med virkning fra den 1. januar 2023. Konkret sker ændringen ved, at normeringen reduceres fra 7 til 6 pladser og at taksten beregnes med afsæt i 90 procent belægning i stedet for 95 procent belægning. Denne fremgangsmetode afspejler den forventede efterspørgsel fremadrettet.
- Nyindskrivninger efter den 1. juli 2022 indskrives på den nye døgntakst på 6.855 kr.
- Allerede indskrevne børn overgår til den nye døgntakst på 6.855 kr. pr. 1. januar 2023

Drøfter arbejdsgruppens øvrige anbefalinger vedrørende Kvisten

Indstilling

Ekspertpanelet nedsat af DAS har drøftet og behandlet arbejdsgruppens anbefalinger og indstiller til DAS:

- At anbefalingerne følges ift. understøttelse af den økonomiske bæredygtighed på Kvisten.
- At arbejde videre med udvikling af ydelser og samarbejde med kommunerne i et andet setup.
- At kommunerne afklarer hvilke målgrupper og ydelser, der ønskes som nyt på Kvisten. Der resterer nogle opgaver fra kommissoriet, som skal løses. Ift. den faglige vinkel.
- At der nedsættes en ny arbejdsgruppe med en anden sammensætning, som får til opgave at udarbejde nye anbefalinger ift. de områder, som ikke har været adresseret fyldestgørende i den aktuelle rapport vedr. Kvisten. Det anbefales videre, at DAS godkender, at Ekspertpanelet udarbejder et nyt kommissorie herfor.

Beslutning:

Referat

Martin Bjørn redegjorde for kort for punktet. I lighed med afrapportering for Østerskoven, er der for Kvisten behov for at understøtte den økonomiske bæredygtighed i tilbuddet, da man kan konstatere, at der henvises færre borgere til Kvisten, som dermed er medvirkende til generering af driftsunderskud. Dette medfører forslag om reduktion i antallet af pladser, samt en takstforhøjelse.

Ekspertpanelet har været nysgerrig på de dele af arbejdsgruppens afrapportering, som ikke har omhandlet den økonomiske bæredygtighed og konkluderer, at der er behov for at genbesøge flere af emnerne fra kommissoriet. Der har været meget fokus på arbejdet med den økonomiske bæredygtighed i Kvisten, mens

dialogen omkring den faglige vinkel skal adresseres igen.

Beslutning

DAS tilslutter sig anbefalingerne fra Ekspertudvalget.

DAS tilslutter sig nedsættelse af en ny arbejdsgruppe, som får til opgave, at udarbejde nye anbefalinger ift. ydelser, målgrupper og samarbejde mv. ift. Kvisten.

DAS godkender, at Ekspertpanelet udarbejder kommissorie herfor og at arbejdet i ny arbejdsgruppe forankres her. Ekspertpanelet afrapporterer til DAS.

Arbejdsgruppens afrapportering, samt DAS' behandling heraf sendes til orientering i KKR Nordjylland

Baggrund og udviklingen på Kvisten

Kvisten er det eneste tilbud af sin art i Nordjylland. Kvisten er derfor omfattet af det forstærkede samarbejde, som holder hånden under de mest specialiserede tilbud i Nordjylland. Grundet bekymringen for Kvistens bæredygtighed er tilbuddet overgået til det forstærkede samarbejdes nødsplan, som undtagelsesvist benyttes i de situationer, hvor der er opstået en særlig bekymring om tilbuddets bæredygtighed.

Arbejdsgruppens arbejde skal dermed medvirke til at sikre, at der fortsat er et tilbud i Nordjylland, sådan at kommunerne kan leve op til deres forpligtelser om at kunne tilbyde døgn- og aflastningsydelse til målgruppen.

Kvisten har siden 2010 haft svingende belægning, hvor denne var på sit højeste med en efterspørgsel på næsten 10 pladser i 2016. Siden har Kvisten haft nedgang i efterspørgslen og denne tendens har betydet, at belægningen af pladserne er så lav, at det udfordrer tilbuddets bæredygtighed såvel fagligt som økonomisk. Således var belægningen på 5,6 pladser i 2021, og den forventes at blive lavere i 2022. Årsagerne er fraflytning, dødsfald og kun visitation af få nye børn.

Behovet for Kvisten

Arbejdsgruppen vurderer, at der fortsat er behov for Kvistens døgn- og aflastningsydelser til tilbuddets målgruppe, som er børn og unge i alderen 0-23 år med massive fysiske og psykiske funktionsnedsættelser samt svære somatiske vanskeligheder mv.

Baggrunden er, at der fortsat er børn, der er så plejekrævende grundet kompleksiteten i deres særlige behov, at de ikke kan hjemmepasses eller rummes i andre døgninstitutioner for børn og unge med handicap, eller at der vil være behov for en aflastningsmulighed for familierne. Disse børn vil fortsat have behov for en døgn- eller aflastningsplads på Kvisten.

Arbejdsgruppen vurderer, at det af hensyn til kommunernes forsyningssikkerhed samt forældre og pårørendes behov for et tilbud med geografisk nærhed, er væsentligt, at afdeling Kvisten i Støvring fortsat tilbyder ydelser til målgruppen i Nordjylland. Såfremt Kvisten lukkes er nærmeste tilbud til målgruppen Fenrishus ved Region Midtjylland i Århus.

Arbejdsgruppens anbefalinger

Arbejdsgruppen anbefaler, at:

- Kvisten bevares som tilbud til kommunerne i Nordjylland
- Kommunerne gør øget brug af Kvisten, ved at:
 - o Kommunerne har øget opmærksomhed på Kvisten som aflastningsmulighed for familier med børn i målgruppen
 - o Kommunerne har øget opmærksomhed på kommunernes samlede udgifter ved hjemmepasning og kompensation til forældre ved tabt arbejdsfortjeneste
 - o Kommunerne i endnu højere grad medvirker til at synliggøre Kvisten som et muligt tilbud for forældre, som har børn i målgruppen
- Der gennemføres initiativer med henblik på sikring af økonomisk bæredygtighed, indtil der er en generelt øget tendens ved kommunernes anvendelse af tilbuddet:
 - o Døgnprisen forhøjes fra 6.260 kr. til 6.855 kr. med virkning fra den 1. januar 2023. Konkret sker ændringen ved, at normeringen reduceres fra 7 til 6 pladser og at taksten beregnes med afsæt i 90 procent belægning i stedet for 95 procent belægning. Denne fremgangsmetode afspejler den forventede efterspørgsel fremadrettet.
 - o Nyindskrivninger efter den 1. juli 2022 indskrives på den nye døgnprisen på 6.855 kr.
 - o Allerede indskrevne børn overgår til den nye døgnprisen på 6.855 kr. pr. 1. januar 2023 (2022 p/l)
- Kvisten medvirker til at synliggøre tilbuddet for kommunerne

Anbefalingernes indhold og baggrund er nærmere beskrevet i arbejdsgruppens afrapportering.

Bilag:

Bilag 1 - Afrapportering vedr. Nødspor Kvisten.docx

Bilag 2 - Kommissorium arbejdsgruppe vedr. Nødspor Kvisten.docx

Bilag 1 - Afrapportering fra arbejdsgruppe om Nødspor Kvisten

Indholdsfortegnelse

1	Indledning og anbefalinger	3
1.1	Indledning	3
1.2	Baggrund	3
1.3	Arbejdsgruppens kommissorium	3
1.4	Anbefalinger.....	4
1.4.1	Bevarelse af Kvisten som tilbud til kommunerne i Nordjylland	5
1.4.2	Øget brug af Kvisten	5
1.4.3	Øget opmærksomhed på Kvisten som aflastningsmulighed til familien	5
1.4.4	Opmærksomhed på kommunernes udgifter ved hjemmepasning og kompensation til forældre ..	6
1.4.5	Kommunernes synliggørelse og brug af Kvisten	6
1.4.6	Arbejdsgruppens anbefalinger om initiativer til sikring af økonomisk bæredygtighed.....	7
1.4.7	Anbefalinger til initiativer fra Kvisten.....	8
1.5	Kvistens målgruppe og ydelser.....	8
1.6	Arbejdsgruppen	9
2	Metode til belysning af temaerne	10
3	Opsummering af udfordringer og hovedtendenser	10
3.1.1	Udfordringer	10
3.2	Hovedtendenser	11
3.3	Kommunernes visitationsmønster til målgruppen.....	12
3.3.1	Hovedtendenser og opmærksomhedspunkter i forbindelse med visitation.....	12
3.3.2	Hjemmepasning	13
3.3.3	Muligheder og vilkår for brug af aflastningsydelser i kombination med hjemmepasning	14
4	Opmærksomhedspunkter og udfordringer i relation til kommissoriets temaer.....	15
4.1	Det nuværende og fremadrettede behov for ydelser eller indsatser til målgruppen	15
4.1.1	Opmærksomhedspunkter og udfordringer.....	15
4.1.2	Initiativer udover Kvistens ydelser som efterspørges af kommunerne.....	16
4.2	Udfordringer og muligheder for at sikre Kvistens bæredygtighed	17
4.2.1	Udvikling i anvendelsen af Kvistens ydelser.....	17
4.2.2	Krav og udfordringer vedrørende faglig bæredygtighed på Kvisten.....	17
4.2.3	Krav og udfordringer vedrørende økonomisk bæredygtighed på Kvisten	18
5	Bilag.....	19
5.1	Bilag 1 - Metodeovervejelser	19

1 Indledning og anbefalinger

1.1 Indledning

Nedenfor fremgår oplæg til afrapportering vedrørende Nødspor Kvisten. Af afrapporteringen fremgår baggrunden for indsatsen, dataindsamling og analyse, opmærksomhedspunkter samt afsluttende beskrivelse af temaer, initiativer og anbefalinger vedrørende Nødspor Kvisten.

1.2 Baggrund

Kvisten har siden 2010 haft svingende belægning, hvor denne toppede med en efterspørgsel på næsten 10 pladser i 2016. Siden har Kvisten haft nedgang i efterspørgslen og denne tendens har betydet, at belægningen af pladserne er så lavt, at det udfordrer tilbuddets bæredygtighed såvel fagligt som økonomisk. Således var belægningen på 5,6 pladser i 2021, og den forventes at blive lavere i 2022. Årsagerne er fraflytning, dødsfald og kun visitation af få nye børn.

Kvisten er omfattet af det forstærkede samarbejde, som holder hånden under de mest specialiserede tilbud i Nordjylland. Grundet bekymringen for den fremadrettede faglige og økonomiske bæredygtighed har Den Administrative Styregruppe på Social- og Specialundervisningsområdet (DAS) på mødet den 19. oktober 2020 besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe med forældrerepræsentanter samt regionale og kommunale repræsentanter, der skal se på muligheder for at sikre såvel den faglige som den økonomiske bæredygtighed på Kvisten.

1.3 Arbejdsgruppens kommissorium

Arbejdsgruppen har bl.a. til formål at iværksætte initiativer med henblik på at understøtte tilbuddets fremtidige faglige og økonomiske bæredygtighed, og sikre at Kvisten udvikler sig i overensstemmelse med de kommunale prioriteringer. Som det fremgår af kommissorium for arbejdsgruppe vedrørende Nødspor Kvisten er formålet med arbejdsgruppen dertil at styrke samarbejdet mellem kommunerne og Specialbørnehjemmene om udviklingen af afdeling Kvisten og derigennem sikre kommunernes fremadrettede anvendelse af afdelingen.

Arbejdsgruppen har derfor undersøgt muligheder for at understøtte tilbuddets fremtidige faglige og økonomiske bæredygtighed for at sikre, at Kvisten udvikler sig i overensstemmelse med de kommunale prioriteringer.

Det er et afgørende succeskriterium for arbejdsgruppens arbejde, at kommunerne får en øget anvendelse af Kvisten med henblik på at sikre den faglige og økonomiske bæredygtighed på Kvisten. Hvilket er formålet med det forstærkede samarbejde.

Arbejdsgruppen bør som minimum se på følgende temaer:

- 1) Det nuværende og fremadrettede behov for ydelser eller indsatser til målgruppen.

- 2) Kommunernes visitationsmønster til målgruppen, og herunder undersøge hvordan man bedst muligt kan udvikle ydelser eller den faglige indsats, så det understøtter et evt. ændret visitationsmønster.
- 3) Mulighed for at sikre bæredygtighed af tilbuddet på længere sigt.
- 4) Mulighed for om myndighed kan tænke Kvisten ind i opgaveløsningen på en anden måde.
- 5) Arbejdsgruppens opgave evalueres med en vurdering af, om arbejdsgruppens initiativer har givet anledning til en ændret anvendelse af Kvistens ydelser.

Tværkommunale initiativer indstilles til Den Administrative Styregruppe på Social- og Specialundervisningsområdet (DAS) samt Børne- og Ungedirektørkredsen inden de igangsættes.

1.4 anbefalinger

Nedenfor fremgår en opsummering af arbejdsgruppens anbefalinger til sikring af, at Kvisten fortsat kan stå til rådighed for kommunerne på kort og længere sigt. Anbefalingerne tager afsæt i de indsamlede data sammenholdt med præmisserne for opretholdelse af en faglig og økonomisk bæredygtig drift af Kvisten.

Arbejdsgruppen anbefaler, at:

- Kvisten bevares som tilbud til kommunerne i Nordjylland (jf. afsnit 1.4.1)
- Kommunerne gør øget brug af Kvisten (jf. afsnit 1.4.2), ved at:
 - o Kommunerne har øget opmærksomhed på Kvisten som aflastningsmulighed for familier med børn i målgruppen (jf. afsnit 1.4.3.)
 - o Kommunerne har øget opmærksomhed på kommunernes samlede udgifter ved hjemmepasning og kompensation til forældre ved tabt arbejdsfortjeneste (jf. afsnit 1.4.4.)
 - o Kommunerne i endnu højere grad medvirker til at synliggøre Kvisten som et muligt tilbud for forældre, som har børn i målgruppen (jf. afsnit 1.4.5)
- Der gennemføres initiativer med henblik på sikring af økonomisk bæredygtighed indtil der er en generelt øget tendens ved kommunernes anvendelse af tilbuddet (jf. afsnit 1.4.6):
 - o For at sikre den økonomiske bæredygtighed på Kvisten anbefaler arbejdsgruppen, at døgn taksten forhøjes fra 6.260 kr. til 6.855 kr. med virkning fra den 1. januar 2023. Konkret sker ændringen ved, at normeringen reduceres fra 7 til 6 pladser og at taksten beregnes med afsæt i 90 procent belægning i stedet for 95 procent belægning. Denne fremgangsmetode afspejler den forventede efterspørgsel fremadrettet
 - o Nyindskrivninger efter den 1. juli 2022 indskrives på den nye døgn takst på 6.855 kr.
 - o Allerede indskrevne børn overgår til den nye døgn takst på 6.855 kr. pr. 1. januar 2023 (2022 p/l)
- Kvisten medvirker til at synliggøre tilbuddet for kommunerne ved følgende initiativer (jf. afsnit 1.4.7):
 - o Fortsatte årlige dialogmøder med myndighedsafdelingerne der har ansvar for børneområdet i de nordjyske kommuner og Kvisten/Specialbørnehjemmene

- Synliggørelse af Kvisten som tilbud samt udsendelse af information om Kvisten på sociale medier og til kommunerne om ydelser med både døgn- og aflastningstilbud
- Mulighed for introduktion af Kvisten til forældre, når kommunerne vurderer at dette er aktuelt. Dette kan bl.a. ske ved besøg fra familien på Kvisten samt en kort introduktionsfilm om Kvisten som målrettes familier med børn i målgruppen.

Baggrunden for anbefalingerne er nærmere beskrevet nedenfor.

1.4.1 Bevarelse af Kvisten som tilbud til kommunerne i Nordjylland

Arbejdsgruppen, vurderer, at der fortsat er behov for Kvistens ydelser til målgruppen af børn og unge i alderen 0-23 år med massive fysiske og psykiske funktionsnedsættelser samt svære somatiske vanskeligheder mv. Kvisten tilbyder døgn- og aflastningsydelser til børn i alderen 0-18 år efter servicelovens § 66 samt unge i alderen 18-23 efter servicelovens § 107.

Baggrunden er, at der fortsat er børn, der er så plejekrævende grundet kompleksiteten i deres særlige behov, at de ikke kan hjemmepasses, eller at der vil være behov for en aflastningsmulighed for familierne. Disse børn vil fortsat kunne drage nytte af en døgn- eller aflastningsplads på Kvisten.

Arbejdsgruppen vurderer, at det af hensyn til kommunernes forsyningsikkerhed samt forældre og pårørendes behov for et tilbud med geografisk nærhed, er væsentligt, at afdeling Kvisten i Støvring fortsat tilbyder ydelser til målgruppen i Nordjylland. Såfremt Kvisten lukkes er nærmeste tilbud til målgruppen Fenrishus ved Region Midtjylland i Århus.

1.4.2 Øget brug af Kvisten

For at sikre tilbuddets fortsatte tilgængelighed for kommunerne på længere sigt er der behov for, at kommunerne i øget omfang indtænker Kvisten som aflastningsydelse og døgnophold for målgruppen. Dette kan bl.a. ske ved at kommunerne i øget omfang synliggør Kvisten som et muligt tilbud til forældre med børn i målgruppen. Dette gælder både nye børn i målgruppen samt børn, som i dag modtager hjemmepasning og hvor barnet og familien kan profitere af ydelserne på Kvisten bl.a. i forbindelse med aflastningsydelser og barnets overgang til ungdomslivet. Dette uddybes nærmere i afsnit 1.4.3. nedenfor.

1.4.3 Øget opmærksomhed på Kvisten som aflastningsmulighed til familien

Arbejdsgruppen anbefaler at kommunerne har øget opmærksomhed på Kvisten som aflastningsmulighed for familier med børn i målgruppen.

Der er i stigende grad børn i målgruppen for Kvistens ydelser som modtager pasning i hjemmet gennem plejeteams. Flere af disse børn kan på sigt få behov for Kvistens ydelser når hjemmepasningen ikke kan imødekomme barnets og familiens behov. Børn kan opleve ændringer i deres behov, hvorefter der kan blive behov for at barnet visiteres til døgnophold på Kvisten. Dette kan bl.a. være nødvendigt når barnets somatiske vanskeligheder forværres.

Brugen af Kvisten giver mulighed for at aflaste forældre og søskende og dermed skabe en bedre balance i familielivet. Kvistens aflastningsydelser giver forældrene og barnet en mulighed for at afprøve brugen af et tilbud uden for hjemmet. Dette understøtter muligheden for brug af et fast døgntilbud fremadrettet i barnets ungdomsliv. Aflastning- og døgnophold ved Kvisten kan dermed bidrage til at øge trivslen i den enkelte familie og vilkårene for det enkelte barn på både kort og længere sigt.

Brugen af Kvisten kan dertil medvirke til at understøtte forældrenes mulighed for at være en del af arbejdsmarkedet f.eks. i en deltidsansættelse. I forbindelse med hjemmepasning af barnet er der ofte en af forældrene der medvirker ved pasningen og derfor ikke har et arbejde.

1.4.4 Opmærksomhed på kommunernes udgifter ved hjemmepasning og kompensation til forældre

Arbejdsgruppen anbefaler, at kommunerne har øget opmærksomhed på kommunernes samlede udgifter ved hjemmepasning og kompensation til tabt arbejdsfortjeneste.

Ved hjemmepasning afholder kommunen som regel både udgifter til plejeteamet samt udgifter til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til den forælder som bistår ved hjemmepasningen.

Ved brug af aflastningsydelser på Kvisten kan kommunens udgift til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste eventuelt reduceres såfremt aflastningen finder sted i det tidsrum, hvor forældrene er frikøbt med tabt arbejdsfortjeneste. Kommunerne kan derfor ved brug af Kvisten medvirke til at aflaste og skabe øget trivslen i familien, øge forældrenes adgang til arbejdsmarkedet samt reducere kommunens udgifter til plejeteams og kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældrene.

Brugen af Kvistens ydelser er dertil refusionsberettigede. Med de nuværende rammer for statsrefusion kan kommunerne (jf. servicelovens § 176) modtage statsrefusion på:

- 75 pct. af kommunens udgifter til enkeltpersoner, når udgifterne overstiger 2,12 mio. kr. årligt
- 50 pct. af kommunens udgifter til enkeltpersoner, når udgifterne overstiger 1,68 mio. kr. årligt.
- 25 pct. af kommunens udgifter til enkeltpersoner, når udgifterne overstiger 0,86 mio. kr. årligt.

1.4.5 Kommunernes synliggørelse og brug af Kvisten

Arbejdsgruppen anbefaler, at kommunerne i endnu højere grad medvirker til at synliggøre Kvisten som et muligt tilbud for forældre, som har børn i målgruppen.

Som nævnt ovenfor er der i stigende grad børn i målgruppen for Kvistens ydelser, som modtager pasning i hjemmet gennem plejeteams og frikøb af forældre fra arbejdsmarkedet. Såfremt Kvisten på sigt skal være tilgængeligt som leverandør til kommunerne er der behov for, at Kvisten bevarer sin faglige og økonomiske bæredygtighed. Det er derfor nødvendigt, at kommunerne medvirker til at synliggøre Kvisten som en mulighed for de forældre, som har børn i målgruppen. Dette gælder

både forældre, der allerede i dag er frikøbt til hjemmepasning samt forældre som i de kommende år får børn i målgruppen.

Som nævnt ovenfor kan Kvisten bidrage med aflastningsydelse når der er behov herfor af hensyn til familiens trivsel og barnets støttebehov. En overgang fra hjemmepasning til aflastningsydelse og døgnophold kan være et stort skifte for forældrene. Vejledningen fra kommunen og synliggørelsen af Kvisten som en mulighed har derfor stor betydning for forældrenes brug af Kvisten.

1.4.6 Arbejdsgruppens anbefalinger om initiativer til sikring af økonomisk bæredygtighed indtil der er en generelt øget tendens ved kommunernes anvendelse af tilbuddet

Arbejdsgruppen anbefaler, at:

- For at sikre den økonomiske bæredygtighed på Kvisten anbefaler arbejdsgruppen, at døgntaksten forhøjes fra 6.260 kr. til 6.855 kr. med virkning fra den 1. januar 2023. Konkret sker ændringen ved, at takststigningen beregnes med afsæt i forventning om uændret efterspørgsel fremadrettet.
- Nyindskrivninger efter den 1. juli 2022 indskrives på den nye takst på 6.855 kr.
- Allerede indskrevne børn overgår til den nye døgntakst på 6.855 kr. pr. 1. januar 2023 (2022 p/l)

Grundet faldende belægning kan Kvisten med de nuværende takster ikke drives økonomisk bæredygtigt. Det er derfor nødvendigt med takstforhøjelser for at Kvisten kan drives økonomisk bæredygtigt.

Taksten ændres, idet antallet af pladser nedjusteres fra 7 til 6 pladser, og at takstberegningen tager udgangspunkt i en belægningsprocent på 90 procent i stedet for 95 procent. Det svarer til, at 5,4 plads er belagt på årsplan.

Ovenstående vil medføre en takststigning, der er nødvendig for at sikre den økonomiske balance på Kvisten, således at manglende takstindtægter ikke medfører driftsunderskud, der skal dækkes af øvrige afdelinger ved Specialbørnehjemmene og tilbud i Specialsektoren. Alternativt bør Kvisten lukkes, og det nærmeste tilbud til målgruppen vil som nævnt ovenfor være Fenrihus i Århus.

Taksten er konkurrencedygtig i forhold til sammenlignelige tilbud.

Arbejdsgruppen har drøftet andre finansieringsmodeller som eksempelvis delvis objektiv finansiering. Vurderingen er dog, at en sådan finansieringsform vil være mindre attraktiv, da det forhindrer kommunernes mulighed for at opnå statsrefusion på udgifter til målgruppen jf. servicelovens § 176 og afsnit 1.4.5 nedenfor.

Ændringen af døgntaksten fra 6.260 kr. til 6.855 kr. udgør en takststigning på 595 kr. i døgnnet.

På årsbasis vil takststigningen være omfattet af statsrefusion for særligt dyre enkeltsager – konkret vil der være 75 pct. statsrefusion. Årligt vil takststigningen udgøre 217.175 kr. pr. plads, hvor statsrefusionen udgør 162.881 kr., mens nettoudgiften udgør 54.294 kr.

1.4.7 Anbefalinger til initiativer fra Kvisten

Arbejdsgruppen foreslår, at Kvisten medvirker til at synliggøre tilbuddet for kommunerne ved følgende initiativer:

- Fortsatte årlige dialogmøder med myndighedsafdelingerne, der har ansvar for børneområdet i de nordjyske kommuner og Kvisten/Specialbørnehjemmene
- Synliggørelse af Kvisten som tilbud samt udsendelse af information om Kvisten på sociale medier og til kommunerne om ydelser med både døgn- og aflastningstilbud
- Mulighed for introduktion af Kvisten til forældre, når kommunerne vurderer at dette er aktuelt. Dette kan bl.a. ske ved besøg fra familien på Kvisten samt en kort introduktionsfilm om Kvisten som målrettes familier med børn i målgruppen.

1.5 Kvistens målgruppe og ydelser

Specialbørnehjemmene, afdeling Kvisten, er et døgn- og aflastningstilbud under Region Nordjylland til børn og unge i alderen 0-23 år. Børnene/de unge i Kvistens målgruppe er særligt karakteriseret ved, at de har massive fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.

Målgruppen har svære somatiske vanskeligheder og har derfor behov for sygeplejefaglig bistand. Det er især problematikker som svær epilepsi, lungeproblemer og sekretophobning, knogleskørhed, immobilitet, tilstrækkelig ernæring mm. Børnene og de unge har brug for tæt kontrol i forhold til f.eks. infektioner, iltbehandling, smertevurdering, inhalationsbehandlinger, vurdering af øget / reduceret medicinbehov etc.

Derudover har målgruppen massive kognitive funktionsnedsættelser, der blandt andet udmønter sig i vanskelighed ved at regulere arousal og udfordringer med at forarbejde sensoriske informationer. Det betyder, at disse børn/unge let overstimuleres, hvilket kan resultere i fysisk sygdom og psykisk mistrivsel. Børnene/de unge i denne målgruppe har behov for væsentlig skærmning i forhold til stimuli fra omgivelserne, samt et massivt behov for omsorg og pleje ud over hvad der karakteriserer øvrige målgrupper indenfor børne/unge området. Børnene/de unge har derudover som nævnt behov for sygepleje faglig bistand. For at sikre et godt udgangspunkt for børnenes/de unges livskvalitet, tager hverdagen sit udgangspunkt i et kontinuerligt sundhedsfagligt fokus. Den pædagogiske tilgang og hensyntagen til den plejemæssige tilstand er af afgørende betydning for børnenes/de unges udviklingsmuligheder og oplevelser af hverdagen. Der kan være tale om børn/unge, der har behov for terminal pleje.

Kvisten er godkendt af Socialtilsynet til i alt syv pladser jf. Servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, hvor to af pladserne er godkendt til unge i alderen 18-23 år jf. Servicelovens § 107.

1.6 Arbejdsgruppen

Til at forestå arbejdet med Nødspor Kvisten har der været nedsat en arbejdsgruppe bestående af både kommunale og regionale repræsentanter samt en forældrerepræsentant. Region Nordjylland har varetaget formandskabet og sekretariatsbetjeningen af arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen har haft følgende deltagere:

- Gitte Schimmel, Leder af handicapafdelingen børn og unge, Hjørring kommune
- Rasmus Leicht Madsen, Visitationskonsulent fra Familieplejen, Aalborg Kommune
- Neel Skovgaard Jensen, Afdelingsleder, Kvisten,
- Bettina Haldrup, Projektleder, Vesthimmerlands Kommune har deltaget indtil den 7. september 2021. På mødet den 15. marts 2022 deltog Tina Bang fra Vesthimmerland kommunes Familieafdeling
- Anne Marie Muhlig, Pårørende til et barn/ung i målgruppen til Kvisten
- Ulla Pedersen, Tilbudsleder, Specialbørnehjemmene
- Line Rishøj, Tilbudsleder ved Området for Kommunikation og Specialpædagogik
- Jens Teisen, AC-fuldmægtig, Region Nordjylland (sekretariatsbetjening)
- Adhoc deltagelse bl.a. ved gennemførelse af interviews: Fagkonsulent, Karen Kokholm

2 Metode til belysning af temaerne

For at indsamle et datagrundlag til analyse og indkredsning af muligheder for at sikre såvel den faglige som den økonomiske bæredygtighed på Kvisten samt sikre at Kvisten udvikler sig i overensstemmelse med de kommunale prioriteringer, har arbejdsgruppen valgt at gennemføre en række interviews.

Arbejdsgruppen har gennemført interviews med:

1. Tre nordjyske kommuner
2. Neuropædiatrisk Team ved Aalborg Universitetshospital

Børne- og Kulturchefforeningen har stået for udvælgelse af kommuner samt beslutning om antallet af kommuner, der kan indgå i interviewene.

Interviewene er gennemført af Region Nordjylland med deltagelse af følgende personer fra Regionen:

3. Tilbudsleder, Ulla Pedersen (i interviews med kommuner)
4. Afdelingsleder, Neel Skovgaard Jensen (i interview med Neuropædiatrisk Team)
5. Socialfaglig konsulent, Karen Kokholm (i alle interviews)
6. Projekt- og planlægningskonsulent, Jens Teisen (i alle interviews)

Deltagere fra kommuner og Neuropædiatrisk team er udvalgt af parterne selv.

De enkelte kommuner har udpeget deltagere med forskellige arbejdsområder og funktioner til interviewene. Repræsentationen har bl.a. varieret i forhold til ledelsesniveau.

Interviewene har udgjort datagrundlaget for arbejdsgruppens efterfølgende analyse og anbefalinger.

3 Opsummering af udfordringer og hovedtendenser

3.1.1 Udfordringer

Med afsæt i interviewene kan det konstateres, at flere kommuner i stigende grad gør brug af hjemmepasning gennem plejeteams i hjemmet til børn i målgruppen. Dette vurderes at være en væsentlig årsag til, at der pr. 1. april 2022 var der en belægning af kun 4 døgnpladser og 52 aflastningsdøgn ud af Kvistens 7 pladser. Et enkelt barn er herudover på vej ind på Kvisten, men samtidigt vil et andet barn blive udvisiteret inden for det kommende år.

På baggrund af forespørgsler hos kommunerne, og udviklingen i forhold til, at der i højere grad benyttes hjemmepasning til målgruppen, vurderer arbejdsgruppen, at belægningen fremadrettet må forventes at ligge i det på det nuværende leje for pladserne på Kvisten, som i 2021 var på 5,6 pladser.

Såfremt den økonomiske balance på tilbuddet skal sikres med afsæt i de nuværende døgntakster, er det nødvendigt med en belægning af minimum 7 pladser årligt. Ved lavere belægning vil der være behov for en genberegning af taksten med en belægningsprocent, som tager afsæt i en mindre brug af Kvistens pladser.

Kvisten kan drives fagligt bæredygtigt ned til 4 pladser over en kortere periode.

Den nuværende belægning medfører dermed udfordringer ift. den økonomiske bæredygtighed både i det indeværende og kommende år.

3.2 Hovedtendenser

Med afsæt i interviewene og dialog i arbejdsgruppen ses følgende hovedtendenser og opmærksomhedspunkter:

1. I et interview blev det vurderet, at der er flere børn i målgruppen for Kvistens ydelser i Nordjylland end de børn der i dag er på Kvisten
2. Kommunerne oplyser i interviewene:
 - At de har kendskab til Kvisten
 - At det er vigtigt, at Kvisten er til rådighed, når hjemmepasning ikke er en mulighed
 - At de anvender hjemmepasning til målgruppen, når dette er en mulighed og/eller ønskes som indsats af forældrene
 - Flere af de interviewede kommuner vurderer, at de pt. ikke har børn i målgruppen (2 af 3 kommuner)
 - At de efterspørger nye ydelser, som ikke er en del af Kvistens ydelser eller er omfattet af det forstærkede samarbejde. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 4.1.3
3. Kommunerne og Neuropædiatrisk team giver udtryk for, at der fortsat er behov for Kvistens ydelser, og at der er stor tilfredshed med Kvistens ydelser. Kommuners behov for Kvistens ydelser bekræftes gennem interviewene samt ved kommunernes anvendelse af Kvistens ydelser i de senere år, hvor flere forskellige nordjyske kommuner har anvendt Kvisten.
4. Kommunerne har over de senere år i øget omfang gjort brug af hjemmepasning, hvor børn i målgruppen passes i hjemmet af forældrene og plejeteams.
 - Kommunernes brug af hjemmepasning stemmer overens med Sverigesmodellen og ambitionen om mindst indgribende foranstaltninger. Flere danske kommuner er blevet inspireret af Sverigesmodellen og den tilhørende indsatsstrappe, hvor fokus er på, hvad der skal til for at komme ned ad trappen til mindre indgribende foranstaltninger.
5. Kommunerne har fortsat brug for døgnydelser til børn uden for hjemmet i de tilfælde, hvor hjemmepasningen ikke kan imødekomme barnets og familiens behov.
6. Kommunernes valg af ydelser kan afhænge af flere forhold, eksempelvis:
 - Børnenes behov
 - Forældrenes ønsker og behov for ydelser i eller uden for hjemmet
 - Ydelsens pris, hvis ydelsens indhold er det samme
7. De interviewede Kommuner vurderer at taksten for Kvistens ydelser ikke er for høj for nuværende.
8. Der er fortsat behov for Kvistens ydelser. Dette ses i flere sammenhænge bl.a. ved:

- Børn som uden forudgående hjemmepasning bliver visiteret til Kvisten, grundet barnets behov og tilstand.
- Børn som efter en periode med hjemmepasning oplever ændringer i deres behov, hvorefter barnet visiteres til døgnydelse på Kvisten.

10. Muligheder og vilkår for brug af aflastningsydelser i kombination med hjemmepasning:

- a. Aflastning på Kvisten kan fungere som et godt supplement til familier, der anvender hjemmepasning. Aflastningsydelsen giver forældrene mulighed for en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet samt mulighed for aflastning af familien. Ved brug af aflastningsydelser kan kommunerne dertil reducere øvrige udgifter i relation til hjemmepasningen. Forældre som modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste vil blive "trukket" i deres kompensation, såfremt aflastningen finder sted i det tidsrum, hvor forældrene er frikøbt fra tabt arbejdsfortjeneste. Kommunerne kan derfor reducere øvrige udgifter ved brug af aflastningsydelser ved Kvisten.

Opmærksomhedspunkter samt oplæg til initiativer er nærmere beskrevet i afsnit 4 nedenfor.

Arbejdsgruppen har opmærksomhed på, at der forventeligt må være flere børn i målgruppen i de største kommuner i Nordjylland, mens de mindre kommuner forventeligt må have færre børn.

3.3 Kommunernes visitationsmønster til målgruppen

Af dette afsnit fremgår en beskrivelse af kommunernes visitationsmønster til målgruppen samt undersøgelse af, hvordan man bedst muligt kan udvikle ydelser eller den faglige indsats, så det understøtter et evt. ændret visitationsmønster.

3.3.1 Hovedtendenser og opmærksomhedspunkter i forbindelse med visitation

Nedenfor fremgår en kort beskrivelse af opmærksomhedspunkter og udfordringer i forbindelse med visitation med afsæt i interviews og drøftelser i arbejdsgruppen.

Kvisten har i perioden 2010 - 2021 haft følgende belægning af pladserne:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aflastning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Døgnpladser	6,4	6,2	5,9	5,1	5,8	7,9	9,3	8,6	8,3	6,5	5,0	5,0
I alt	6,4	6,2	5,9	5,1	6,0	8,3	9,8	9,1	8,9	7,0	5,6	5,6

Som det fremgår ovenfor, har der været en faldende belægning af pladserne siden 2016. Pr. 1. april 2022 var belægningen følgende:

- Aflastning: 52 døgn
- Døgnpladser: 4,0 pladser

Kvisten har i perioden 2010 til 2022 haft en gennemsnitlig belægning på 7 pladser. Faldet skyldes bl.a. at børn i målgruppen er overgået til voksenalder samt dødsfald uden tilsvarende indskrivninger i perioden.

Dertil anvender kommunerne kun i begrænset omfang Kvistens aflastningsydelse. Dette kan på sigt medføre en forskydning i aldersgruppen for de børn, der visiteres til Kvisten, hvor børnene fremadrettet får et højere aldersgennemsnit end i dag.

De børn, der visiteres til Kvisten, har behov for tværfaglige samt fagligt højt specialiserede personaleressourcer. Det kræver en væsentlig normering. Ved opstart og afslutning af børns ophold på Kvisten vil der være omskiftelige behov for personaleressourcer. I kombinationen med lav belægning kan dette medføre at Kvisten bliver både fagligt- og økonomisk sårbar.

3.3.2 Hjemmepasning

En af tre kommunerne bekræfter, at de anvender hjemmepasning og at dette er en tendens, som forventes at være stigende. To kommuner fortæller, at hjemmepasningen bl.a. igangsættes efter ønske fra forældrene som, særligt når der er tale om små børn, har et ønske om at holde deres børn hjemme så lang tid som muligt. På et tidspunkt kan opgaven med hjemmepasning blive for omfattende, hvorefter der kan blive behov for indsatser uden for hjemmet. En sådan indsats kan være aflastning på Kvisten.

Hjemmepasningen varetages af barnets forældre i kombination med plejeteams, der eksempelvis består af social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker. Hjemmepasningen praktiseres typisk ved, at den ene forælder frikøbes fra arbejdsmarkedet til at varetage indsatsen i hjemmet.

I et af de gennemførte interviews tydeliggøres det, at der fortsat er børn, der er så plejkrævende både i forhold til deres kognitive funktionsnedsættelser, deres fysiske funktionsnedsættelser samt somatiske lidelser med eksempelvis epilepsi og vejtrækningsproblemer, at der vil være familier, der ikke har ressourcerne eller ønsket om at passe deres børn hjemme.

Kommunerne er bevidste om denne udfordring, hvor indsatsen i hjemmet kan hvile på én fagperson, mens indsatsen på Kvisten er fordelt på flere forskellige fagpersoner med forskellige specialer.

Kommunernes brug af hjemmepasning stemmer overens med Sverigesmodellen og modellens ambition om mindst indgribende foranstaltninger. Flere danske kommuner er inspireret af Sverigesmodellen og den tilhørende indsatsstrappe, hvor fokus er på, hvad der skal til for at komme ned ad trappen til mindre indgribende foranstaltninger, hvor niveauerne er følgende:

- Forebyggelse
- Hjemmebaserede indsatser
- Anbringelse i slægt og netværk
- Anbringelse i familiepleje
- Anbringelse på døgninstitution

3.3.3 Muligheder og vilkår for brug af aflastningsydelser i kombination med hjemmepasning

Aflastning kan fungere som et godt supplement til familier, der anvender hjemmepasning.

Aflastningsydelsen giver forældrene mulighed for en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet samt mulighed for aflastning af familien. Dertil giver aflastningsydelserne forældrene og barnet en mulighed for at afprøve brugen af et tilbud uden for hjemmet. Dette understøtter muligheden for brug af et fast døgntilbud fremadrettet i barnets ungdomsliv.

Ved brug af aflastningsydelser på Kvisten kan kommunens udgift til compensation eventuelt reduceres såfremt aflastningen finder sted i det tidsrum, hvor forældrene er frikøbt fra tabt arbejdsfortjeneste. Kommunerne kan derfor ved brug af Kvisten medvirke til aflaste og skabe øget trivsel i familien, øge forældrenes adgang til arbejdsmarkedet samt reducere kommunens udgifter til plejeteams og compensation til forældrene.

4 Opmærksomhedspunkter og udfordringer i relation til kommissoriets temaer

Nedenfor fremgår en opsummering af opmærksomhedspunkter og udfordringer i relation til kommissoriets temaer:

- 1) Det nuværende og fremadrettede behov for ydelser eller indsatser til målgruppen.
- 2) Kommunernes visitationsmønster til målgruppen, og herunder undersøge hvordan man bedst muligt kan udvikle ydelser eller den faglige indsats, så det understøtter et evt. ændret visitationsmønster.
- 3) Muligheder for at sikre bæredygtighed af tilbuddet på længere sigt.
- 4) Muligheder for at myndighed kan tænke Kvisten ind i opgaveløsningen på en anden måde.

4.1 Det nuværende og fremadrettede behov for ydelser eller indsatser til målgruppen

4.1.1 Opmærksomhedspunkter og udfordringer

Kommunerne vurderer, at der fortsat er børn, der er så plejkrævende grundet kompleksiteten i deres særlige behov, at de ikke kan hjemmepasses. Disse børn vil fortsat være i målgruppen til ydelserne på Kvisten.

Kommunerne har dermed fortsat brug for døgnydelse til børn uden for hjemmet i de tilfælde, hvor hjemmepasningen ikke kan imødekomme barnets og familiens behov. Der er dermed fortsat behov for Kvistens ydelser til målgruppen og Kvisten bør fortsat stå til rådighed for kommunerne i Nordjylland.

Kvisten balancerer på kanten af både økonomisk og faglig bæredygtighed. Vurderingen er, at der ikke kan justeres yderligere på personalesammensætningen eller indholdet i ydelsen, da det vil gå ud over Kvistens mulighed for at levere ydelserne fagligt bæredygtigt i forhold til målgruppens behov.

Den nuværende belægning af 4 pladser og 52 aflastningsdøgn ud af 7 pladser medfører en økonomiske udfordring i form af manglende takstindtægter, der ikke kan modsvares ved tilpasninger af udgifterne, hvorfor der opstår driftsunderskud.

Kommunerne og Neuropædiatrisk team vurderer, at der fortsat er behov for Kvistens ydelser til målgruppen af børn og unge i alderen 0-23 år med massive fysiske og psykiske funktionsnedsættelser samt svære somatiske vanskeligheder mv.

Med afsæt i interviewene kan det konstateres, at flere kommuner i stigende grad gør brug af hjemmepasning gennem plejeteams i hjemmet til børn i målgruppen. Dette vurderes at være en væsentlig årsag til den lave belægning af Kvistens pladser

Der er dog fortsat børn, der er så plejkrævende grundet kompleksiteten i deres særlige behov, at de ikke kan hjemmepasses. Disse børn vil fortsat kunne drage nytte af en døgnplads på Kvisten.

Arbejdsgruppens kommunale repræsentanter vurderer, at Kvistens beliggenhed lever op til kommunernes behov. Tilbuddet er i dag den afdeling blandt Specialbørnehjemmenes afdelinger, som besøges mest af forældre og pårørende til barnet. Med Kvistens centrale beliggenhed i Nordjylland giver Kvisten gode mulighed for nær kontakt og besøg fra forældre og pårørende i Nordjylland.

Af hensyn til kommunernes forsyningssikkerhed samt forældre og pårørendes behov for et tilbud med geografisk nærhed er det væsentligt, at afdelingen Kvisten i Støvring fortsat tilbyder ydelser til målgruppen i Nordjylland. Med placeringen af Kvisten i Nordjylland får kommunerne dertil mulighed for indflydelse på takstfastsættelsen for Kvistens ydelser gennem samarbejdet i rammeaftaleregion.

4.1.2 Initiativer udover Kvistens ydelser som efterspørges af kommunerne

I interviews med kommunerne blev en række initiativer efterspurgt, initiativer som fremgår herunder ligger ud over, hvad Kvisten i dag tilbyder. Ingen af disse initiativer vil kunne understøtte faglig og økonomisk bæredygtighed på Kvisten, da det ikke er initiativer, der kan tilbydes fra Kvistens side jf. Kvistens godkendelsesgrundlag fra Socialtilsynet samt den ydelsesbeskrivelse, der er for Kvistens ydelser.

Fagligt vil det endvidere kræve en anden faggruppesammensætning end den, der kræves for at leve op til den specialisering, som er nødvendig både i forhold til Kvistens nuværende ydelser og til eventuelle andre ydelser. De efterspurgte initiativer vil således skulle oprettes som selvstændige initiativer, og anbefales derfor ikke gennemført som initiativer under Kvisten.

De efterspurgte initiativer er:

- Ydelser fra Kvistens personale ved hjemmepasning af børn i Kvistens målgruppe:
 - Initiativet vurderes ikke at kunne understøtte den faglige eller økonomiske bæredygtighed, idet Kvistens tværfaglige miljø ikke bevares ved en decentral indsats ved hjemmepasning. En udkørende indsats, som det fx kendes fra hjemmesygeplejen, vurderes ikke at være rentabel, og vil i praksis ikke kunne medvirke til opretholdelse af driften på den matrikel hvor Kvisten er beliggende.
- Hospicepladser til børn:
 - Hospicepladser vurderes ikke at kunne understøtte den faglige eller økonomiske bæredygtighed på Kvisten, idet målgruppen vil være en anden end den Kvisten er godkendt til. Ydelsen vil medføre behov for en anden faggruppesammensætning og vil kræve ansættelse af nye faggrupper, eksempelvis psykologer. Dertil vil varetagelsen af ydelsen kræve en kontinuerlig belægning af pladserne såfremt den faglige bæredygtighed skal opretholdes.
- Døgn- og aflastningsydelser til andre målgrupper, herunder børn med komplekse behov, børn med udadreagerende adfærd, børn med autisme, børn med stort plejebehov og/eller genoptræning f.eks. efter alvorlig sygdom eller operation
 - Disse børn er ikke i målgruppen for Kvistens ydelser og vil derfor ikke kunne være i samme rammer som Kvistens målgruppe. Kvistens målgruppe er

sansesarte og kan derfor ikke være sammen med målgrupper af børn med et højere kognitivt niveau.

- Det vil dog give et mindre økonomisk bidrag såfremt ledige boliger på Højbjerghus benyttes til andre formål.

4.2 Udfordringer og muligheder for at sikre Kvistens bæredygtighed

4.2.1 Udvikling i anvendelsen af Kvistens ydelser

I de seneste år er der set en væsentlig nedgang i anvendelsen af Kvistens ydelser. Dette kan bl.a. skyldes en kombination af en lille målgruppe samt kommunernes øgede brug af hjemmepasning.

Kvisten har i perioden 2010 - 2021 haft følgende belægning af pladserne:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aflastning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Fuld tid	6,4	6,2	5,9	5,1	5,8	7,9	9,3	8,6	8,3	6,5	5,0	5,0
I alt	6,4	6,2	5,9	5,1	6,0	8,3	9,8	9,1	8,9	7,0	5,6	5,6

4.2.2 Krav og udfordringer vedrørende faglig bæredygtighed på Kvisten

På Kvisten vurderes den faglige bæredygtighed at være defineret ved følgende: "En faglig bæredygtig enhed defineres som en enhed, der personalemæssigt, teknologisk, organisatorisk og ledelsesmæssigt kan løse opgaverne med en høj grad af målopfyldelse".

Specialiserede tilbud, der varetager sundhedsfaglige indsatser, skal have tilstrækkelig kapacitet og robusthed til at varetage opgaverne alle dage, året rundt. Det vil sige, at indsatserne skal kunne varetages, selvom der er sygdom og ferie i personalegruppen. Derudover skal tilbuddene kunne opbygge erfaring samt skabe og vedligeholde et stærkt fagligt miljø.

Indsatsen varetages i dag af sundhedsfagligt uddannede, pædagogisk uddannede og ufaglærte i hvert vagtlag dag/aften. Ved mindre belægning end 5 børn vil andelen af faglært personale stige (særligt det sundhedsfaglige personale) for at sikre den faglige bæredygtighed i tilbuddet, mens andelen af ufaglært personale vil falde. For at sikre den faglige bæredygtighed er det derfor nødvendigt med en belægning af minimum 4 pladser.

Målgruppen på Kvisten fordrer et flertal af sundhedsfagligt personale, da børnenes somatiske tilstand er primær, ligesom en god somatisk tilstand er afgørende for en pædagogisk udviklende indsats for det enkelte barn. På den baggrund skal nattevagten være sundhedsfagligt uddannet. Kvistens personalegruppes faglige sammensætning af pædagogisk og sundhedsfagligt personale skal sikre de visiterede børn optimal pædagogisk indsats og sundhedsmæssig behandling.

Derudover skal der være mulighed for at videregive den nødvendige erfaring og viden til nye medarbejdere i afdelingen. Grundet målgruppens somatiske lidelser er der behov for personale med faglig specialisering eller erfaring, der rækker ud over fagpersonalets grunduddannelse.

For at vedligeholde personalets sundhedsmæssige færdigheder, både i observation, udførelse af behandlinger, praktisk færdighed, oplæring, opbygning af erfaringer samt mulighederne for at skabe og vedligeholde et stærkt tværfagligt miljø, er det nødvendigt med en belægning på minimum fire børn. Et børneantal under fire og dermed et reduceret antal medarbejdere vil ikke kunne give basis nok til den faglige sparring, der skal til, for at de sundhedsmæssige opgaver kan løftes på forsvarlig vis. Det faglige miljø vil ikke kunne opretholde færdigheder, oplæring eller faglig kapacitet.

4.2.3 Krav og udfordringer vedrørende økonomisk bæredygtighed på Kvisten

Økonomisk bæredygtighed defineres ved en situation, hvor der er balance mellem tilbuddets indtægter og de udgifter, der er forbundet med varetagelsen en fagligt bæredygtig indsats.

Jf. afsnittet om faglig bæredygtighed ovenfor vil der, uanset belægningen, være behov for såvel sundhedsfagligt som pædagogisk uddannet personale.

Som det fremgår ovenfor, har der været en væsentlig nedgang i anvendelsen af Kvistens pladser fra 9,8 pladser i 2016 til 5,6 pladser i 2021 samt 4 pladser samt 52 aflastningsdøgn i april 2022.

Der er i 2020 blevet udarbejdet en ny takst for Kvisten gældende for 2021, som er baseret på anvendelsen af 6 pladser. Dette medførte en takststigning på 119 kr. pr. døgn i forhold til den oprindelige takst.

Med uændret efterspørgsel forventes der med den nuværende takst for 2022 et væsentligt merforbrug i 2022.

5 Bilag

5.1 Bilag 1 - Metodeovervejelser

For at indsamle et datagrundlag til analyse og indkredsning af muligheder for at sikre såvel den faglige som den økonomiske bæredygtighed på Kvisten samt sikre at Kvisten udvikler sig i overensstemmelse med de kommunale prioriteringer, har arbejdsgruppen valgt at gennemføre en række interviews.

Interviewformen er valgt, da det giver mulighed for at koncentrere sig om, hvordan specifikke individer forstår bestemte begivenheder, situationer eller fænomener... (Brinkmann & Tanggaard, 2015, s. 32)¹. I denne sammenhæng giver det arbejdsgruppen et datagrundlag vedr. udvalgte kommunale aktørers forståelse af Kvisten, de ydelser der tilbydes på Kvisten, Kvistens målgruppe og dennes behov samt kommunernes ageren i forbindelse med evt. visitation til Kvisten.

Interviewene blev planlagt og gennemført som semistrukturerede interviews med interviewguide udarbejdet af arbejdsgruppen. Interviewguiden blev fremsendt til interviewpersonerne inden interviewene skulle finde sted.

Interviewene blev gennemført virtuelt via Teams og blev optaget.

Efter gennemførelse af interviewene blev de to første transskriberet. De sidste to interviews blev gennemlyttet, og der blev udarbejdet en meningskondensering som datagrundlag for disse to. Meningskondensering består i at "koge" udtalelserne fra interviewet ned til mindre meningsenheder, og den efterfølgende kategorisering og kodning breder dem derefter en anelse ud igen og er mere analytisk ved den forsøgsvis opstilling af modstillinger og grundproblematikker (Brinkmann & Tanggaard, 2015, s. 50)². De to transskriptioner og de to meningskondenseringer har været datagrundlag for arbejdsgruppens efterfølgende analyse og anbefalinger.

¹ Kvalitative Metoder, S. Brinkmann & L. Tanggaard, Hans Reitzels Forlag 2015

² Kvalitative Metoder, S. Brinkmann & L. Tanggaard, Hans Reitzels Forlag 2015

Bilag 2 - Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. Nødspor Kvisten

Baggrund

Specialbørnehjemmene, afdeling Kvisten er Region Nordjyllands døgntilbud til børn og unge i alderen 0-18 år, der udover fysiske og psykiske funktionsnedsættelser også har vidtgående behov for sundhedsmæssig pleje og behandling. Der er i alt ni pladser på Kvisten, hvor to af pladserne er godkendt til unge i alderen 18-23 år.

I 2019 har Kvisten haft en væsentlig nedgang i børnetallet, hvilket er fortsat i 2020. årsagerne er fraflytning, dødsfald og ingen optag af nye børn. Der er grund til at være bekymret for den fremadrettede økonomiske og faglige bæredygtighed. Kvisten er omfattet af det forstærkede samarbejde som holder hånden under de mest specialiserede og unikke tilbud i Nordjylland. Grundet bekymringen for den fremadrettede bæredygtighed har Den Administrative Styregruppe på Social- og Specialundervisningsområdet (DAS) besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe der skal se på muligheder for at sikre såvel den faglige som den økonomiske bæredygtighed på Kvisten.

Formål og opgaver

Formålet med arbejdsgruppen er at styrke samarbejdet mellem myndighed og driftsherre om udviklingen af afdeling Kvisten og derigennem sikre kommunernes fremadrettede anvendelse af tilbuddet. Med henblik på at understøtte tilbuddets fremtidige faglige og økonomiske bæredygtighed, og sikre at Kvisten udvikler sig i overensstemmelse med de kommunale prioriteringer.

Det er et afgørende succeskriterium for arbejdsgruppens arbejde, at kommunerne får en øget anvendelse af Kvisten med henblik på at sikre den faglige og økonomiske bæredygtighed på Kvisten.

Arbejdsgruppen bør som minimum se på følgende temaer:

- Det nuværende og fremadrettede behov for ydelser eller indsatser til målgruppen
- Kommunernes visitationsmønster til målgruppen, og herunder undersøge hvordan man bedst muligt kan udvikle ydelser eller den faglige indsats, så det understøtter et evt. ændret visitationsmønster
- Muligheder for at sikre bæredygtighed af tilbuddet på længere sigt
- Muligheder for om myndighed kan tænke Kvisten ind i opgaveløsningen på en anden måde
- Arbejdsgruppens opgave evalueres i 3. kvartal 2021 med en vurdering af, om arbejdsgruppens initiativer har givet anledning til en ændret anvendelse af Kvistens ydelser

Arbejdsgruppen bør løbende igangsætte initiativer i regi af Kvisten og de deltagende kommuner. Tværkommunale initiativer indstilles til DAS &/ Børne- og Ungedirektørkredsen inden de igangsættes.

Organisering og deltagere

Arbejdsgruppen referer til DAS, men da målgruppen for tilbuddet er børn og unge kan det ift. konkrete forslag til ydelser, initiativer og fremadrettede strategier være relevant med behandling i Børne- og Ungedirektørkredsen. Det kræver konkret vurdering.

Deltagere:

- 4-5 deltagere fra kommunerne
 - Niveau: Afdelingsledere med visitationsansvar på børne- og ungeområdet, og
 - Niveau: Nøglepersoner ift. udarbejdelse af strategier for visitation på børne- og ungeområdet
- 3 deltagere fra Region Nordjylland/afdeling Kvisten
 - Niveau: områdechef, tilbudsleder og afdelingsleder for Kvisten
- 1-2 forældre til et barn/ung i målgruppen til Kvisten dvs. en repræsentant hvor barnet/den unge får en ydelse på Kvisten og evt. en repræsentant hvor barnet/den unge får en anden ydelse

- Planlægger, Region Nordjylland (sekretariatsbetjening)

Region Nordjylland varetager formandskabet og sekretariatsbetjeningen. Sekretariat for Nordjysk Socialaftale er indgang til DAS og Børne- og Ungedirektørkredsen.

Tidsplan

Arbejdsgruppen nedsættes i efteråret 2020, og arbejdsgruppens arbejde evalueres i 3. kvartal 2021, hvor der træffes beslutning om, hvorvidt gruppen skal videreføres eller om arbejdet vurderes at være afsluttet.

Punkt 8.

Nordjysk Socialaftale 2023-2024

2022-026778

Resume

Nordjysk Socialaftale skal revideres for 2023-2024.

Første udkast til ny socialaftale skal præsenteres og drøftes på DAS 23. maj 2022. Udkastet er udarbejdet på baggrund af drøftelser i FU og DAS.

Indstilling

Det indstilles, at DAS drøfter status på udfærdigelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 og kommer med input hertil.

Beslutning:

Referat

DAS drøftede udkast til Nordjysk Socialaftale for 2023-2024.

Evalueringen for det specialiserede socialområde kommer til at spille en rolle i den nye socialaftaleperiode, herunder særligt ift. specialeplanlægning. Den nærmere konkretisering af Evalueringens betydning og konsekvenser for rammeaftaleområdet bliver formentligt først afklaret efter socialaftalen 2023-2024 er godkendt.

Beslutning

DAS drøftede udkast til Nordjysk Socialaftale 2023-2024 og beslutter, at de eksisterede initiativer under de tre fokusområder søges udmøntet i aftaleperioden 2023-2024, men under hensyntagen til kommende politiske beslutninger (Et liv med ligeværdige muligheder – Regeringens udspil, maj 2022), som må forventes at komme til at fylde en del.

Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Sagsfremstilling

Sekretariatet har iværksat revidering af Nordjysk Socialaftale for 2023-2024.

Den oprindelige proces for revidering af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 skulle være begyndt ved årets start, men grundet vakance og barsel i sekretariatet, er processen ikke påbegyndt før til april.

Dette betyder, at der på mødet i 23. maj ikke kan præsenteres en decideret 1. gennemskrivning af socialaftalen jf. nedenstående procesplan, som blev drøftet i DAS d. 2. marts 2022:

- Marts- april: Revidering af socialaftalen
- 23. maj: 1. udkast på DAS møde
- 19. august: Godkendelse ved DAS

Sekretariatet har i stedet gennemgået den nuværende socialaftale ud fra de tidligere drøftelser- og beslutninger i henholdsvis FU og DAS med henblik på at udpege de hovedpunkter, som skal adresseres i den nye socialaftale for 2023-2024, herunder primært:

- Der skal udarbejdes en ny vision, bl.a. på baggrund af det Socialpolitiske dialogforum d. 10. juni 2022
- Fokuspunkterne for nordjysk socialaftale 2021-2022 føres videre, men ajourføres, herunder med inddragelse af 10 års plan for psykiatrien, samt Evaluering af det Specialiserede Socialområde.
- Sekretariatet forventer, at der gennemføres faglige workshops og laboratorier i efteråret 2022, alt efter om de hidtidige initiativer under fokusområderne fastholdes.
- Ny grafisk opsætning
- Revidering af Nordjyllandskortet ift. antal pladser under rammeaftalen.
- Generel gennemskrivning og ajourføring

Særligt ift. Socialpolitisk Dialogforum

Arrangementet er planlagt til afholdelse på Idrætscenter Vendsyssel i Vrå med hjælp fra DACAPO, som er en konsulentvirksomhed, der gør brug af interaktivt teater. DACAPO bidrager med facilitering af arrangementet, samt afholdelse af forskellige teaterscener, som indspark til de politiske drøftelser omkring en ny vision.

Det estimeres, at der kommer mellem 70-100 deltagere fra kommuner og region.

Forud for det socialpolitiske dialogforum har der været udsendt en række spørgsmål til de socialpolitiske udvalg i de nordjyske kommuner og Region Nordjylland med det formål, at komme med input til visionsarbejdet. Disse input vil indgå i drøftelserne på dagen.

Særligt omkring fokusområderne

	Initiativer	Input/spørgsmål
<u>Fokusområde 1</u> <u>(Sammen om</u> <u>en stærkere</u> <u>socialpsykiatri)</u>	A. Fælles kompetenceudvikling indenfor recovery. Der afholdes fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery. B. Unge med psykiske vanskeligheder.	Ift. fokusområde 1 foreslås det, at afsnittet beholdes og revideres redaktionelt. FU har drøftet de enkelte initiativer og anbefaler, at de fastholdes ind i en ny aftaleperiode, da udmøntning af fokusområdets initiativer ikke har været fuldt iværksat i 2021-2022.

	<p>Der anlægges fælles fokus på langsigtede indsatser samt forebyggende tiltag</p> <p>C. Fokus på uvisiterede og midlertidige indsatser. Gennem vidensdeling og metodeudvikling arbejdes med at styrke indsatsen ift. uvisiterede og midlertidige indsatser</p>	<p>Initiativ 1A og 1B er ikke fuldt udmøntet på i aftaleperioden. Initiativ 1C er delvist udmøntet via rapport om uvisiterede og midlertidige indsatser efter § 82.</p> <p>Spørgsmål til DAS: Hvordan skaber vi den nødvendige kobling imellem behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien?</p> <p>Er det samarbejde med behandlingspsykiatrien, som skal være fokus på, herunder "opgaveglidning/sektovergange"?</p> <p>Er der særlige målgrupper, der skal være fokus på? Er der særlige samarbejder, der skal være fokus på?</p>
<p><u>Fokusområde 2</u> <u>(Den gode alderdom)</u></p>	<p>A. Fælles kompetenceudvikling Fælles redskaber til tidlig opsporing af demens samt flere redskaber til samarbejdet med borgere med udadreagerende adfærd og demens.</p> <p>B. Fokus på tværfaglige samarbejde Temadag på tværs af fagområder, hvor kommunerne kan blive inspireret og der kan blive sat ord på samarbejdet med øvrige fagområder, fx ældre- og sundhedsområdet.</p> <p>C. Indsatser, der matcher borgerens behov Vidensdeling og inspiration på tværs af kommunerne, herunder input fra forskning og andre</p>	<p>Ift. fokusområde 2 foreslås det, at afsnittet beholdes og redaktionelt revideres. FU har drøftet de enkelte initiativer og anbefaler, at de fastholdes ind i en ny aftaleperiode, da udmøntning af fokusområdets initiativer ikke har været fuldt iværksat i 2021-2022.</p>

	dele af landet ift. hvordan vi kan skabe løsninger, der bedre matcher borgerens behov.	
<u>Fokusområde 3 (Effektive og videns baserede løsninger)</u>	<p>A. Fra botilbud til egen bolig Hvordan skabes de rette incitament og samarbejde, så borger bliver klar til at flytte i egen bolig?</p> <p>B. Den gode visitation i samspil med driftsherren Hvordan kan man skabe de bedst mulige indsatser til borgeren?</p> <p>C. Unge med autisme Hvordan giver vi unge med autisme de bedst mulige forhold med mulighed for udvikling uden at de oplever stress og angst?</p>	<p>Ift. fokusområde 3 foreslås det, at afsnittet beholdes og redaktionelt revideres. FU har drøftet de enkelte initiativer og anbefaler at de fastholdes ind i en ny aftaleperiode, da udmøntning af fokusområdet ikke har været fuldt iværksat i 2021-2022.</p> <p>Der kan måske godt nås 1 laboratorie i efteråret 2022. Der er udfærdiget et udkast til laboratorie for initiativ 3A.</p> <p>Spørgsmål til DAS: Hvad er de lavt hængende frugter?</p> <p>Forefindes der datakilder, som er relevante, at inddrage i dette, som ikke har været adresseret før ift. dette fokusområde?</p>

Bilag:

Nordjysk Socialaftale 2023-24 (1. udkast) DAS 23.5.22.docx

Note til læsning af udkast:

Tekst, der er markeret med **gul overstregning**, angiver enten at der er ændret i tekst eller tekst, som foreslås ændret.

De indsatte bokse er bemærkninger/spørgsmål fra sekretariatet, som led i revisionsarbejdet.

Nordjysk socialaftale 2023-2024

Forord

Afventer udfærdigelse af aftalen.

Indhold

Indhold

Resumé	2
Nordjysk Socialaftales formål	3
Vision for det specialiserede socialområde	3
FOKUSOMRÅDE 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri	6
FOKUSOMRÅDE 2: Den gode alderdom	8
FOKUSOMRÅDE 3: Effektive og vidensbaserede løsninger	10
Udvikling og koordinering	12
Centrale udmeldinger	14
Det forstærkede samarbejde	16
Styring og økonomi	17
Bilag	19

Resumé

Med Nordjysk Socialaftale 2023-2024 sætter de nordjyske kommuner og regionen fokus på borgerens muligheder og potentiale for i højere grad at kunne mestre sit eget liv. Det er besluttet at fortsætte med de fokusområder, som blev udpeget i Nordjysk Socialaftale for 2021-2022, da disse fortsat har relevans. Aftalen udmøntes således gennem fokusområderne:

- Fokusområde 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri
- Fokusområde 2: Den gode alderdom
- Fokusområde 3: Effektive og vidensbaserede løsninger

Udvikling og koordinering

Med Nordjysk Socialaftale sker der en koordinering af tilbuddene inden for det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland, hvor det vurderes, om der er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel på området. Det opleves overordnet set, at der er sammenhæng mellem kommunernes efterspørgsel og de udbudte tilbud. På den baggrund er der ikke fokusområder i Nordjysk Socialaftale 2023-2024, der direkte adresserer udfordringer ift. udbud og efterspørgsel. Sideløbende med udmøntningen af fokusområderne vil kommunerne og regionen se på en styrkelse af indsatser til unge med selvskadende adfærd.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

I forhold til ovenstående, så afventes der et dialogmøde om udbud/efterspørgsel, som afholdes d. 2. juni 2022 mhp. en vurdering heraf.

Med Nordjysk Socialaftale 2023-2024 afrapporteres på to centrale udmeldinger. De centrale udmeldinger udsendes når Socialstyrelsen er bekymret for udbuddet af tilbud til bestemte målgrupper, som vedrører: 1) Udviklingshæmmede borgere med dom og behov for afsoning på sikret afdeling, 2) Udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandling.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Central udmelding fra 2020 vedr. svære spiseforstyrrelser foreslås skrevet ud med baggrund i, at der i Nordjylland er et tilstrækkeligt udbud af tilbud, der kan dække målgruppen.

Af disse målgrupper vurderer de nordjyske kommuner kun, at der er behov for at se på tilbudsviften ift. sikrede afdelinger til udviklingshæmmede borgere med dom, hvor de nordjyske kommuner anbefaler, at der etableres et nyt tilbud i Vestdanmark. De nordjyske kommuner er i dialog herom med de øvrige kommuner i Vestdanmark og øvrige relevante parter som KL og Social- og Indenrigsministeriet.

Styring og økonomi

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for tilbud omfattet af aftalen. Dette sker gennem Styringsaftalen, hvis primære formål er, at beskrive principperne for finansiering, takstberegning og betalingsmodeller for kommunale og regionale sociale tilbud i den nordjyske region.

Nordjysk Socialaftales formål

Nordjysk Socialaftale er en politisk aftale, der indgås af de 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. Formålet er at sikre udvikling, koordinering og styring af det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland. Aftalen skal blandt andet sikre, at regionens borgere altid har adgang til de nødvendige højt specialiserede tilbud og kompetencer i regionen.

Nordjysk Socialaftale udspringer af lov om Social Service og Bekendtgørelserne om rammeaftaler på det sociale område og for lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. På baggrund heraf har de nordjyske kommuner og regionen udarbejdet nærværende politiske aftale, der skal sætte retningen for det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland i 2023-2024. Samarbejdet gælder konkret i forhold til de specialiserede tilbud, som er omfattet af Styringsaftalen, hvilket er de tilbud, som benyttes af andre kommuner end driftsherren. **Det drejede sig i 2020 om ca. 2.100 dag- og døgnpladser og et budget på 1,81 mia. kr., hvilket svare til ca. 22 % af det samlede antal pladser i Nordjylland.**

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Antallet af pladser mv., som ovenfor vil blive efterjusteret

Men samarbejdet er bredere end blot køb og salg af pladser. Med Nordjysk Socialaftale samarbejder de nordjyske kommuner og regionen også om at udvikle indsatser og tilgange til konkrete målgrupper. Det har udmøntet sig i en overordnet vision samt tre konkrete fokusområder, som kan læses på de efterfølgende sider.

Vision for det specialiserede socialområde

Vision:

"Kommunerne og regionen vil gennem samarbejde og vidensdeling understøtte borgerens mulighed for egenmestring med fokus på borgerens unikke og individuelle behov"

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Visionen vil blive tilrettet efter det afholdte Socialpolitiske Dialogmøde d. 10. juni, hvor socialudvalgspolitikerne drøfter input til dette.
Fokus for visionen er egenmestring og meningsfulde fællesskaber

Egenmestring og meningsfulde fællesskaber, som omdrejningspunkter for samarbejdet

Visionen er den overordnede retningspil for samarbejdet på det specialiserede socialområde i de kommende år, og her er egenmestring og meningsfulde fællesskaber valgt som omdrejningspunkt.

Egenmestring har været en del af Nordjysk Socialaftale for 2021-2022 og er fortsat aktuel, da alle borgere skal have mulighed og redskaber til at kunne mestre så meget af sit eget liv som muligt. Øget egenmestring kan give borgeren øget frihed, livskvalitet og selvbestemmelse. Det er ikke alle, der har de samme forudsætninger, hvorfor udgangspunktet altid skal være den enkelte borgers behov og ressourcer. Dette skal ske i tæt samarbejde med borgeren, så initiativerne ikke er til borgeren, men med borgeren.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
DAS' beslutning om at have fokus på meningsfulde fællesskaber skrives ind, som supplement til egenmestring.

De nordjyske kommuner og regionen ønsker, at alle mennesker skal have så meget medbestemmelse på eget liv som muligt. Det kræver, at myndighed og driftsherre arbejder målrettet med at inddrage borgeren i eget forløb med henblik på at sikre størst mulig mestring af eget liv. Det er der stort fokus på i de enkelte kommuner og regionen, og der sættes fokus på det i denne Socialaftale, fordi arbejdet kan suppleres via samarbejde.

Visionen udmøntes gennem de valgte fokusområder, og disse er specifikt valgt, fordi det er områder, der fordrer samarbejde.

Fokusområder

For at udmønte visionen om øget egenmestring er der udvalgt tre fokusområder.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Afsnit omkring fokusområderne vil blive gennemskrevet og revideret jf. beslutning om, at fokusområderne for den nuværende Socialaftale skal videreføres til Nordjysk Socialaftale 2023-2024.
Det præcise indhold i fokusområderne vil afhænge af, hvor langt man når med udmøntningen samt tidsplanen for evalueringen af det specialiserede socialområde og 10 års planen for psykiatrien.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Vil det være en ide at tilføje et ekstra fokusområde, som tilegnes meningsfulde fællesskaber, herunder hvordan kommunerne og regionen kan samarbejde på tværs herom.?

Fokusområderne er udvalgt og fortsat aktuelle med udgangspunkt i hvilke udfordringer, der i de kommende år kræver et fælleskommunalt fokus. Kommunerne har oplevet og oplever fortsat en vækst i forhold til borgere indenfor

socialpsykiatrien og borgere på socialområdet, som bliver ældre. Analyser viser desuden, at disse to målgrupper vil stige endnu mere i de kommende år, og derfor er disse målgrupper valgt som fokusområde 1 og 2.

Det tredje fokusområde sætter skarpt på, hvordan man kan skabe den mest effektive kvalitetsindsats med udgangspunkt i progression og borgerens behov.

Fokusområder i 2023-2024

- Fokusområde 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri
- Fokusområde 2: Den gode alderdom
- Fokusområde 3: Effektive og vidensbaserede løsninger

DAS vil stå for den løbende udmøntning af fokusområderne med inddragelse af KKR.

UDKAST

FOKUSOMRÅDE 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri

Vision:

De nordjyske kommuner og regionen vil styrke fokus på borgere, der modtager indsatser i socialpsykiatrien, og sikre de bedste muligheder for mestring af eget liv og deltagelse i samfundet.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Ift. visionen ovenfor skal denne måske revideres, når det socialpolitiske dialogforum har været afholdt 10. juni. Ligeledes ift. indarbejdelse af 10 års planen for psykiatrien og evalueringen af det specialiserede socialområde.

Sundhedsstyrelsens 10 årsplan for psykiatrien fra 2022 angiver bl.a., at op imod en fjerdedel af unge kvinder, oplever dårlig mental sundhed. At ca. 600.000 mennesker på nuværende tidspunkt har en psykisk lidelse og det skønnes, at ca. 40-50 % af befolkningen i et livsforløb vil få en psykisk lidelse. Blandt børn og unge vil ca. 15 % blive diagnosticeret med en psykisk lidelse inden de fylder 18 år.

I 10 årsplanen angives det ligeledes, at på blot et årti er sket en stigning på ca. 30 % i antallet af patienter med psykiske lidelser, der behandles på sygehus.

Dette er en tendens, som også opleves i de nordjyske kommuner, hvor der i løbet af de seneste år været en stigning af borgere, der modtager ydelser indenfor socialpsykiatrien. Data fra danske regioner viser tilsvarende, at der er en stigning i borgere, der får psykiatriske diagnoser, og særligt en stigning i forhold til børne- og ungepsykiatrien. Denne udvikling ser ikke ud til at ændrer sig, hvorfor vi må forvente, at kurven endnu ikke er toppet.

I Nordjysk Socialaftale 2018-2020 blev der sat fokus på samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien. De nordjyske kommuner har valgt at fortsætte med dette fokus ind i Nordjysk Socialaftale for 2023-2024, da dette samarbejde er fundamentalt for, at man på socialområdet kan levere den bedst mulige indsats for borgere med psykiske udfordringer.

Målgruppen af borgere indenfor socialpsykiatrien er bred og spænder bredt aldersmæssigt og udfordringsmæssigt, og vi har derfor valgt med fokusområdet at sætte skarpt på tre overordnede områder indenfor socialpsykiatrien. Således rettes fokus mod unge med psykiske udfordringer; uvisiterede og midlertidige indsatser; samt kompetenceudvikling i forhold til udbredelse af den recoveryorienterede tilgang.

Initiativer

De nordjyske kommuner og regionen har udpeget følgende initiativer til fokusområde 1:

- A. Fælles kompetenceudvikling indenfor recovery.
Der afholdes fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery.
- B. Unge med psykiske vanskeligheder.
Der anlægges fælles fokus på langsigtede indsatser samt forebyggende tiltag
- C. Fokus på uvisiterede og midlertidige indsatser.
Gennem vidensdeling og metodeudvikling arbejdes med at styrke indsatsen ift. uvisiterede og midlertidige indsatser

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Ift. fokusområde 1 foreslås det, at afsnittet beholdes og revideres redaktionelt. FU har drøftet de enkelte initiativer og anbefaler, at de fastholdes ind i en ny aftaleperiode, da udmøntning af fokusområdets initiativer ikke har været fuldt iværksat i 2021-2022.

Initiativ 1A og 1B er ikke fuldt udmøntet på i aftaleperioden.

Initiativ 1C er delvist udmøntet via rapport om uvisiterede og midlertidige indsatser efter § 82.

Spørgsmål mhp. input:

Hvordan skaber vi den nødvendige kobling imellem behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien?

hvad vil man med psykiatrien i rammeaftalen? Hvilken betydning får 10 års planen? Er det samarbejde med behandlingspsykiatrien, som skal være fokus på, herunder "opgaveglidning/sektovergange"?

Er der særlige målgrupper, der skal være fokus på?

Er der særlige samarbejder, der skal være fokus på?

UDKAST

FOKUSOMRÅDE 2: Den gode alderdom

Vision:

De nordjyske kommuner og regionen vil gennem videndeling, kompetenceudvikling og tværfagligt samarbejde arbejde for, at ældre borgere med udviklingshæmning kan få en god alderdom.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Ift. visionen ovenfor skal den måske revideres, når det socialpolitiske dialogforum har været afholdt 10. juni. Ligeledes ift. indarbejdelse af 10 års planen for psykiatrien og evalueringen af det specialiserede socialområde.

Antallet af ældre borgere med udviklingshæmning vokser, og den øgede levealder for denne gruppe borgere er en særdeles positiv udvikling. Men i takt med den stigende alder kan borgeren opleve yderligere funktionstab, hvormed behovet for hjælp og vejledning øges.

I en tidlig alder kan borgere med udviklingshæmning for eksempel opleve demens eller udadreagerende adfærd, som kan være svært for borgeren selv, men også dem som skal hjælpe borgeren. Hjælpen til borgeren skal således både kunne håndtere det nedsatte funktionsniveau samt stadig have fokus på egenmestring og den enkeltes ret til selvbestemmelse og til at leve et værdigt liv. Det stiller andre krav til den pædagogfaglige og sundhedsfaglige indsats såvel som for samarbejdet med pårørende og personale.

Med Nordjysk Socialaftale vil kommunerne og regionen arbejde for, at vores tilbud og personale er bedst muligt gearret til relationen og samarbejdet med de ældre udviklingshæmmede borgere, som oplever aldersrelaterede udfordringer. Dertil skal der være et øget fokus på det tværfaglige samarbejde med de områder, som har en særlig kompetence med målgruppen eksempelvis ældre- og sundhedsområdet.

Med vidensdeling, kompetenceudvikling og øget samarbejde på tværs af fagområder vil de nordjyske kommuner og regionen arbejde for at sikre de bedst mulige forhold for at borgere med udviklingshæmning får en god alderdom – også selvom man får demens eller oplever andre udfordringer.

Initiativer

De nordjyske kommuner og regionen har udpeget følgende initiativer til fokusområde 2:

A. Fælles kompetenceudvikling

Fælles redskaber til tidlig opsporing af demens samt flere redskaber til samarbejdet med borgere med udadreagerende adfærd og demens.

B. Fokus på tværfaglige samarbejde

Temadag på tværs af fagområder, hvor kommunerne kan blive inspireret og der kan blive sat ord på samarbejdet med øvrige fagområder, fx ældre- og sundhedsområdet.

C. Indsatser, der matcher borgerens behov

Vidensdeling og inspiration på tværs af kommunerne, herunder input fra forskning og andre dele af landet ift. hvordan vi kan skabe løsninger, der bedre matcher borgerens behov.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Ift. fokusområde 2 foreslås det, at afsnittet beholdes og redaktionelt revideres. FU har drøftet de enkelte initiativer og anbefaler, at de fastholdes ind i en ny aftaleperiode, da udmøntning af fokusområdets initiativer ikke har været fuldt iværksat i 2021-2022.

UDKAST

FOKUSOMRÅDE 3: Effektive og vidensbaserede løsninger

Vision:

"De nordjyske kommuner og regionen vil sammen vidensdele og videreudvikle metoder, tiltag og redskaber, som kan bruges til at skabe bedre og mere effektive indsatser for og med borgeren".

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Ift. visionen ovenfor skal denne måske revideres, når det socialpolitiske dialogforum har været afholdt 10. juni.

Det specialiserede socialområde er under et stort pres. Flere og flere borgere har brug for støtte, og de nordjyske kommuner og regionen må tænke i effektive og vidensbaserede løsninger, så det fortsat er muligt at give den bedst mulige individuelle indsats til hver enkelt borger.

Fokusområde 1 og 2 har fokus på de målgrupper, hvor kommunerne oplever de største kapacitetsstigninger. Det store pres på området kræver, at der tænkes i nye metoder, tilgange og redskaber, og fokusområde 3 vil have fokus på forhold, hvor der er behov for at komme med løsninger ift. forhold, der presser økonomien og muligheden for den gode indsats. Fokusområdet vil have et særligt fokus på, hvordan de rette incitamenter kan skabe indsatser, hvor der i endnu højere grad er fokus på både borgerens behov og progression.

De nordjyske kommuner og regionen har på den baggrund besluttet, at man vil udvikle nye eller forbedre eksisterende metoder, tilgange og redskaber. Den nye viden skal efterfølgende ud og leve ude på de enkelte tilbud, hvor de enkelte kommuner og regionen kan indarbejde de metoder, tilgange eller redskaber, som giver mening netop for deres tilbud.

For at skabe den nye viden vil de nordjyske kommuner og regionen helt konkret lave nogle hurtigarbejdende laboratorier, hvor man samler videnspersoner fra både kommunerne/regionen, men også fra eksterne samarbejdspartnere. Gennem vidensdeling og dialog er målet, at man kan videreudvikle på den viden der findes i forvejen samt skabe nye mulige tilgange til, hvordan man samarbejder med og omkring borgeren.

Laboratorier

De nordjyske kommuner og regionen har udpeget følgende laboratorier:

A. Fra botilbud til egen bolig

Hvordan skabes de rette incitamenter og samarbejde, så borger bliver klar til at flytte i egen bolig?

B. Den gode visitation i samspil med driftsherren

Hvordan kan man skabe de bedst mulige indsatser til borgeren?

C. Unge med autisme

Hvordan giver vi unge med autisme de bedst mulige forhold med mulighed for udvikling uden at de oplever stress og angst?

Deltagere:

- Fagpersoner fra kommunerne og regionen
- Eksterne videnspersoner, fx fra AAU og UCN

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Ift. fokusområde 3 foreslås det, at afsnittet beholdes og redaktionelt revideres. FU har drøftet de enkelte initiativer og anbefaler at de fastholdes ind i en ny aftaleperiode, da udmøntning af fokusområdet ikke har været fuldt iværksat i 2021-2022.

Der kan måske godt nås 1 laboratorie i efteråret 2022. Der er udfærdiget et udkast til laboratorie for initiativ 3A.

Hvad er de lavt hængende frugter?

Er der noget datadrevet, som kan bruges ift. dette fokusområde?

Hvad siger Evalueringen af specialområdet?

"Specialeplanlægning" – undersøg nærmere, hvad dette er?

UDKAST

Udvikling og koordinering

I Nordjylland er der en fælles forståelse af, at den enkelte kommune ikke nødvendigvis selv er i stand til at drive specialiserede tilbud og varetage samtlige efterspurgte indsatser. Kommunerne samarbejder derfor med hinanden og med regionen om at koordinere og sikre, at de fornødne indsatser er til rådighed for borgerne på tværs af kommunegrænserne. Alt dette formaliseres i Nordjysk Socialaftale, så vi kan sikre, at der til stadighed er de nødvendige tilbud til små målgrupper og målgrupper med komplekse problemer.

Balance mellem udbud og efterspørgsel

Kommunerne og regionen har løbende fokus på, om der er det rigtige udbud af tilbud og indsatser på det specialiserede socialområde.

I forbindelse med udarbejdelse af Nordjysk Socialaftale er der foretaget en afdækning af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel, hvilket har givet anledning til at sætte særligt fokus på tre målgrupper. På baggrund af disse undersøgelser vurderes det, at der overordnet er god sammenhæng mellem efterspørgsel og det samlede udbud af pladser og indsatser på det specialiserede social- og specialundervisningsområde, men at det skal undersøges nærmere, hvilke muligheder, der er for at styrke indsatsen til målgruppen af børn og unge med svært selvskadende adfærd. Jf. boksen til højre for en beskrivelse af de målgrupper, der har været særlig opmærksomhed på.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Ovenstående afventer møde d. 2. juni 2022

Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud

I forhold til de lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud vurderes det, at der samlet set er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Dog er kapaciteten på de sikrede afdelinger under pres, hvor tre ud af otte sikrede afdelinger har opereret med overbelægning. Til at imødegå dette er der åbnet fem ekstra pladser på Sjælland, og at 2 flekspladser i Nordjylland og 1 fleksplads på Fyn permanentgøres. Samtidig opretholdes 3 flekspladser i Østdanmark. Samt at flekspladser aktiveres kun, hvis der ikke er øvrige ledige pladser og kun til retslige anbringelser.

Der arbejdes ligeledes på etablering af 5-6 seks ekstra pladser i Vestdanmark.

Region Nordjylland udfordringer med efterspørgslen på deres undervisningstilbud til børn- og unge med døvblindhed og høretab, hvorfor der er igangsat initiativer, der kan afhjælpe dette.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Spørgsmål mhp. input: Er dette fortsat aktuelt?

Dette sker i regi af KL's koordinationsforum, som følger de lands- og landsdelsdækkende tilbud og har kompetence til at sætte foranstaltninger eller initiativer i værk såfremt der er grund til at være bekymret for bæredygtigheden af nogle af tilbuddene. I den forbindelse udarbejdes årligt en rapport, der belyser belægning og evt. belægningsmæssige udfordringer på de lands- og landsdelsdækkende tilbud (jf. bilag 4 til Nordjysk Socialaftale).

Målgrupper med særligt fokus på

De nordjyske kommuner har i 2022 haft særlig opmærksomhed på om der er det rette udbud af tilbud til målgruppen af

- Børn og unge med selvskadende adfærd.

For denne målgruppe er der foretaget en afdækning af målgruppens størrelse og kommunernes behov for justeringer af pladser. Der er i børne- og ungepsykiatrien kendskab til 3-5 nye borgere om året inden for denne målgruppe og det er vurderet, at der er et borger- og driftsgrundlag for at drive tilbud i Nordjylland til denne målgruppe.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Forslag om at skrive *Borgere med Prader Willis Syndrom* og *Borgere med udviklingshæmning til afsoning på åbent tilbud* ud.

UDKAST

Centrale udmeldinger

Der er i 2019 og 2020 udsendt centrale udmeldinger for de to nedenstående målgrupper. De nordjyske kommuner og Region Nordjylland har sammen har udarbejdet afrapporteringer herfor, som skal behandles sammen med Nordjysk Socialaftale.

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

De centrale udmeldinger er mellem to og tre år gamle og har begge være behandlet og bearbejdet i de nordjyske kommuner. Er de fortsat relevante at have med i socialaftalen for 2023-2024?

Den centrale udmelding fra 2020 vedr. svære spiseforstyrrelser foreslås skrevet ud med baggrund i, at der i Nordjylland er et tilstrækkeligt udbud af tilbud, der kan dække målgruppen. Socialstyrelsen har ikke valgt at gå videre med denne målgruppe ift. de nordjyske kommuner, som det ser ud pt.

Borgere med udviklingshæmning og dom

Denne Centrale Udmelding sætter skarpt på udbuddet af tilbud til borgere med udviklingshæmning og dom, som har behov for ophold på sikret afdeling. Der er i Danmark 1 sikret afdeling til målgruppen, som ligger på Kofoedsminde på Lolland. Grundet overbelægning på og afstand til Kofoedsminde vurderer de nordjyske kommuner, at der er behov for en sikret afdeling i Vestdanmark. Etablering af et sådant tilbud kræver landsdækkende koordinering og dialog, og de nordjyske kommuner vil derfor indgå i dialog med de øvrige kommuner i Vestdanmark herom. **De nordjyske kommuner og Region Nordjylland anbefaler, at en ny sikret afdeling til borgere med udviklingshæmning og dom etableres i Nordjylland i tilknytning til et af de offentligt drevne tilbud, der leverer ydelser til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2 (åben afdeling).**

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Status her? Hvor langt er man med denne proces?

Gravide kvinder med rusmiddelmisbrug

Denne Centrale Udmelding sætter skarpt på udbuddet af tilbud til gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelmisbrug og behov for ophold på et døgntilbud. **De nordjyske kommuner har ikke kendskab til kvinder i denne specifikke målgruppe i de seneste tre år. På landsplan vurderes det at der er i perioden 2017-2019 har været mellem 3-8 kvinder om året, som kommunerne i Danmark har kendskab til. Det er således vanskeligt at drive et højt specialiseret tilbud til målgruppen på landsplan, men der er identificeret enkelte tilbud på landsplan, som anvendes til målgruppen og som er eller muligvis kan have potentialet til at være højt specialiseret.**

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Status her? Hvordan er udviklingen i målgruppen i Nordjylland fra 2019-2022? Har forudsætningen ændret sig?

Hvad er en Central Udmelding?

I forlængelse af evalueringen af kommunalreformen besluttede Folketinget, at etablere en national koordinationsstruktur, som varetages af Socialstyrelsen. Formålet er at forhindre en uhensigtsmæssig afspecialisering af det højt specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Socialstyrelsen overvåger udviklingen i målgrupper, tilbud og indsatser samt indsamler og formidler viden om effekt af indsatserne på området. I regi af national koordination kan Socialstyrelsen udsende centrale udmeldinger.

En Central Udmelding udsendes, hvis Socialstyrelsen vurderer, at der er behov for at sætte særligt fokus på en målgruppe for at sikre og videreudvikle udbud af indsatser til målgruppen.

Målgrupperne som overvåges af national koordination er kendetegnet ved at være meget små målgrupper, som kommunerne sjældent ser, og hvor samarbejde og koordinering er særlig vigtigt både på tværs af den enkelte landsdel og på tværs af landet.

UDKAST

Det forstærkede samarbejde

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

DAS har på mødet d. 2.3.22 besluttet, at der iværksættes en dialog omkring det forstærkede samarbejde, herunder om det fortsat skal ind i nordjysk socialaftale. På baggrund af drøftelser i henholdsvis Ekspertpanelet (4.5.22) og FU Social (12.5.22), anbefaler FU, at man afventer med at evaluere det forstærkede samarbejde, til evalueringen af det specialiserede socialområde foreligger. FU lægger videre op til, at afsnittet i Nordjysk Socialaftale om det forstærkede samarbejde bibeholdes, men med en passus om, at samarbejdet vil blive gentænkt i aftaleperioden 2023-2024.

Det forstærkede samarbejde er en overbygning til det "almindelige" samarbejde i regi af Nordjysk Socialaftale, og beskytter få højt specialiserede og unikke tilbud i regionen. De få tilbud, der er omfattet af det forstærkede samarbejde, er udvalgt fordi det er nogle af de mest specialiserede tilbud i regionen. Eftersom målgrupperne til de mest specialiserede tilbud ofte er små og komplekse, er det nødvendigt at have særligt fokus på bæredygtigheden på disse tilbud for at sikre, at de højt specialiserede kompetencer også fremadrettet er tilgængelige i Nordjylland.

For alle tilbud, der er med i det forstærkede samarbejde, gælder det, at der er:

- Beskyttede konkurrencevilkår.
- En systematisk og forpligtende dialog om både efterspørgsel og udbud.
- En forpligtelse til at indgå i tidlig fælles indsats, hvis der er behov for særlige initiativer eller dialog for at sikre tilbuddenes fortsatte bæredygtighed.

Tilbud under det forstærkede samarbejde udvælges af et ekspertpanel ud fra kriterier, der fokuserer på tilbuddets målgruppe, kompetencer og specialiseringsprofil samt om det er det eneste tilbud af sin slags, der er i landsdelen.

Tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde

Følgende tilbud er omfattet af det forstærkede samarbejde for 2023-2024:

- **Neurocenter Østerskoven**
Målgruppe: Unge og voksne mennesker med moderat, svær til meget svær medfødt og erhvervet hjerneskade
- **Specialbørnehjemmet Kvisten**
Målgruppe: Børn og unge med betydelig og varig nedsat funktionsniveau som har særligt behov for sygepleje
- **Institut for Syn og Hørelse**
Målgruppe: Mennesker med nedsat syn og hørelse eller andre kommunikationsproblemer

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Fagcenter for Autisme og ADHD; Specialbørnehjemmene Birken forslås fjernet, da tilbuddet er udgået af de forstærkede samarbejde, december 2020.

Evaluering af det forstærkede samarbejde

Det forstærkede samarbejde har eksisteret siden 2014 og vil i løbet af aftaleperioden for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 blive evalueret med henblik på at vurdere, hvordan samarbejdet omkring de særlige tilbud kan organiseres og understøttes.

For mere information om det forstærkede samarbejde henvises til dette [link](#)

Styring og økonomi

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 sætter rammerne for kapacitets- og udgiftsudviklingen for tilbud omfattet af Nordjysk Socialaftale. Dette sker gennem Styringsaftalen, som beskriver de fælles regler og procedure, der gælder for tilbud og indsatser omfattet af Nordjysk Socialaftale

Principper for samarbejde og styring

Styringsaftalen skal sikre, at tilbuddene omfattet af Nordjysk Socialaftale er økonomieffektive, har gennemsigthed mellem pris og ydelse, samt har de bedste muligheder for udvikling. Dette sikres bl.a. gennem følgende principper:

1. Dialog mellem myndighed og driftsherren
2. Incitament til effektiv drift
3. Taksterne skal være retvisende og omkostningsbaserede
4. Budgetsikkerhed for kommunerne og Regionen
5. Udvikling af tilbuddene

Ny Styringsaftale i 2023

I relation til Nordjysk Socialaftale 2023-2024 er der udfærdiget en Styringsaftale for 2023, som har fået indarbejdet følgende ændringer:

1. Justering af takstmodellen med opdeling af taksten i en basis og ydelsestakst (gældende fra 1/1-2022)
2. Nye regler for indregning af sundhedslovsydelser i taksten (1/1-2022) samt mulighed for mellemkommunal refusion for øvrige sundhedslovsydelser (1/1-2021).
3. Udarbejdelse af standardkontrakt for både børne- og voksenområdet (1/1-2021).

Bemærkning ift. Nordjysk Socialaftale 2023-2024
Ovenstående er endnu ikke gennemarbejdet i Styringsaftalegruppen.

Styringsaftalen

Styringsaftalen lægger rammerne for økonomi- og kapacitetsudviklingen, herunder:

- Angivelse af, hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen.
- Aftaler om takst- og udgiftsudvikling.
- Aftaler om takstmodeller, herunder opdeling af takster i basis- og ydelsestakster.
- Aftaler om takstberegning.
- Aftaler om oprettelse, lukning og ændring af tilbud og pladser.
- Aftaler om afregning og betaling.
- Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud.

Vigtigste nye regler i Styringsaftalen

- Mulighed for at indregne sundhedsydelser i taksten
- Mulighed for mellemkommunal refusion for øvrige sundhedslovsydelser
- Præcisering af definitionen af, hvilke tilbud der er omfattet af Styringsaftalen.

Specifikke aftalevilkår for specialundervisningstilbud

- De specifikke aftalevilkår er ligeledes blevet revideret, så de matcher de aktuelle visitationsprocedure og særlige vilkår.

UDKAST

Bilag

Bilag vedr. udvikling og koordinering

Bilag 1:

Central udmelding – børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiseret indsats

Bilag 2:

Central udmelding – udviklingshæmmede med dom og behov for ophold på sikret afdeling

Bilag 3:

Central udmelding – gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnophold

Bilag 4:

Rapport vedr. de lands- og landsdelsdækkende tilbud

Bilag vedr. styring og økonomi

Bilag 5:

Styringsaftale 2023

Bilag 6:

Specifikke aftalevilkår for specialundervisningstilbud

Bilagene og status på arbejdet kan hentes her: www.nordjysksocialaftale.dk

Punkt 9.

Standardkontrakter på voksenområdet

2022-026778

Baggrund

KL har udgivet en ny version af standardkontrakterne.

Sagsfremstilling

Den nye version er udarbejdet som følge af en række henvendelser fra kommunerne og Region Sjælland. Ændringerne er følgende:

- Opsigelsesvarsler: I forhold til opsigelsesvarsler er det præciseret, at de aftalte opsigelsesvarsler sker under hensyn til borgerens rettigheder jf. gældende lovgivning
- Forsikringsforhold og ansvar for skader forvoldt af borgere: I forhold til skader forvoldt af borger er teksten præciseret for tilbud efter almenboliglovens § 105.
- Dokumentation ang. boligdokument ved § 108 tilbud: Det er præciseret, at leverandøren er forpligtet til at udarbejde et boligdokument til borgeren
- Derudover er der sket mindre redaktionelle rettelser og præciseringer

[Ny version af standardkontrakter på det specialiserede voksenområde \(kl.dk\)](#)

Styringsaftalegruppen har drøftet om ændringerne i standardkontrakten giver anledning til udfordringer for de nordjyske kommuner og regionen. Gruppen vurderer, på baggrund af drøftelserne, at man principielt bør have nogle retningslinjer for, hvordan man kan indarbejde rettelser til standardkontrakten. Gruppen underer sig ligeledes over de ændrede arbejdsgange ift. boligdokumentet.

Gruppen indstiller til DAS, at

- Man anbefaler brugen af den første version af standardkontrakterne
- Man går i dialog med KL, om at der skal være en formel proces for revidering af standardkontrakterne, hvor der er mulighed for en bred høring i kommunerne og regionerne. Processen for revidering kan med fordel følge styringsaftalernes kadence.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter indstillinger fra Styringsaftalegruppen

Beslutning:

Referat

Tommy indledte kort med baggrund for punktet og de drøftelser, der har været i Styringsaftalegruppen.

Søren Aalund bemærkede, at man ikke fra Mariagerfjord Kommune kan støtte op om at anbefale brugen af standardkontrakt version 1 frem for version 2, da denne version er implementeret nogle steder. Og det vil i så fald kun være i Nordjylland, at man ikke bruger denne.

Søren Aalund bemærkede ligeledes, at der er en version 3 på vej.

Martin Bjørn bemærkede, at KL egenhændigt har udarbejdet den nye version 2 af standardkontrakt – uden inddragelse af Danske Regioner eller de lokale arbejdsgrupper. Region Nordjylland vil ikke forpligte sig på en standardkontrakt, som man ikke har været med til at bidrage til udfærdigelsen af.

Beslutning

DAS kan ikke tilslutte sig at man anbefaler version 1. DAS beslutter, at man fastholder status quo og at det således er muligt, at anvende både version 1 og version 2.

DAS beslutter, at ny version af standardkontrakt skal behandles i DAS.

Begge versioner af standardkontrakter skal ligge på Rammeaftalesekretariatets hjemmeside

Punkt 10.**FU orienterer**

2022-026778

Resume

FU orienterer om beslutninger og drøftelser siden sidste DAS møde, samt fremtidige FU aktiviteter med særlig relevans for DAS

Sagsfremstilling**1. Rapport vedr. uvisitede midlertidige indsatser efter § 82**

UCN har bistået Sekretariatet med at udarbejde en undersøgelse af uvisitede midlertidige indsatser, som opfølgning på udmøntning af Socialaftalens fokusområde nummer 1. Der er udarbejdet en rapport herom, som har været i høring ved de tilbud, som har deltaget i rapporten. Rapporten skal præsenteres på DAS møde 19. august 2022.

2. På møde i KL's koordinationsforum d. 5. april 2022 blev følgende drøftet og besluttet med relevans for DAS:

2.1 De særlige pladser i psykiatrien

Siden september 2021 har det været muligt at om-mærke op til 25% af de særlige pladser til almindelige psykiatrisengepladser, hvor regionernes afholder udgifterne. Kommunerne skal med 6 måneders interval vurdere om pladserne fortsat skal være om-mærket.

Der var enighed om, at foreslå Social- og Indenrigsministeriet, at om-mærkningsprocenten hæves fra 25% til mindst 40% i en overgangsperiode, mens pladsernes fremtid afventes

▪

2.2 Kapacitet på sikrede institutioner.

Der var enighed om at rette henvendelse til Danske Regioner om, etablering af 5-6 ekstra pladser i vest Danmark. Danske Regioner skal vurdere, hvor, hvornår og hvordan pladserne kan etableres. Danske Regioner forsøger at komme med deres vurdering af heraf senest 1. juni 2022.

3. Status fra Rammeftalesekretariatet

FU har besluttet, at ansætte en barselsvikar i Rammeftalesekretariatet fra 1. juli 2022 og frem til 30. november 2022. Dette betyder, at sekretariatet er fuldt bemandet året ud og vil kunne tage fra på udmøntningen af socialaftalens fokusområder i efteråret 2022.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orientering til efterretning

Beslutning:

Referat

Orienteringer tages til efterretning

Punkt 11.

Eventuelt

Beslutning:

Referat

Intet.

Punkt 12.

Næste møde

Beslutning:

Referat

Næste møder afholdes d. 19. august 2022. Mødet er virtuelt.

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 3.

Uvisiterede midlertidige indsatser efter SEL § 82

2022-051423

Resume

På DAS mødet den 20. januar 2021 godkendte DAS at udmønte fokusområde 1: "Sammen om en stærk socialpsykiatri". Her ønskede man at igangsætte en undersøgelse, der skulle sætte fokus på uvisiterede og midlertidige indsatser. Der er nu udarbejdet en rapport herom, i samarbejde med UCN, som har været i høring ved de tilbud, som har deltaget i rapporten.

Helene Bering Krohn, UCN, vil deltage på møde med en kort præsentation af rapporten, herunder:

- Selve dataindsamlingen
- Metode for behandling og analyse
- Hovedkonklusioner

Efter præsentationen vil der være mulighed for spørgsmål og dialog.

Punktet er tidsfastsat til ca. 45 minutter.

FU har drøftet rapporten og indstiller til, at rapporten henvises til videre drøftelse i Handicapchefgruppen med henblik på videre drøftelse.

Indstilling

Det indstilles

- At DAS drøfter rapporten og oplægget fra Helene Bering Krohn
- At DAS henviser rapporten til videre drøftelse i Handicapchefgruppen med henblik på en tilbagemelding herfra.

Bilag:

- Midlertidige Uvisiterede Indsatser_rapport_220222

Evalueringsrapport

Undersøgelse af uvisiterede midlertidige indsatser

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Undersøgelse af uvisiterede midlertidige indsatser

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Forfattere	Evalueringskonsulenter ved UCN act2learn Evaluering & Metode
Udgivet af	UCN act2learn
Udgivelsesår	2022

Indhold

1.	Sammenfatning	5
1.1	Hvad virker godt, og hvorfor?	5
1.2	Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom overfor?	6
1.3	Hvilke udfordringer opleves, og hvorfor?	6
2.	Undersøgelhedsdesign	7
2.1	Metodiske overvejelser	7
2.2	Datamateriale	8
3.	Resultater	8
3.1	FREMDRIFT	9
3.1.1	Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?	10
3.1.2	Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?	13
3.1.3	Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes? ..	14
3.1.4	Opsamlende vedrørende Fremdrift	15
3.2	Den Gode Modtagelse	16
3.2.1	Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?	16
3.2.2	Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?	19
3.2.3	Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes? ..	19
3.2.4	Opsamlende vedrørende Den Gode Modtagelse	21
3.3	Det Sociale Pitstop	21
3.3.1	Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?	22
3.3.2	Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?	23
3.3.3	Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes? ..	24
3.3.4	Opsamlende vedrørende Det Sociale Pitstop	25
3.4	Daghuset og Drivhuset	26
3.4.2	Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?	26
3.4.3	Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?	27
3.4.4	Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes? ..	28
3.4.5	Opsamlende vedrørende Daghuset og Drivhuset	30

3.5	Konsekvenser af Covid19.....	31
3.6	Lederperspektiv	32
3.6.1	Ledelse af en kulturproces – det særlige ”§ 82 mindset”	32
3.6.2	Stor diversitet i organiseringen af arbejdet med § 82.....	34
3.6.3	Behov for at kunne forlænge borgeres forløb	35
3.6.4	Erfaringer fra arbejdet med § 82 kan overføres og skabe værdi i andre områder	35
3.6.5	Opsamlende vedrørende lederperspektivet	35
4.	Bilag	37
4.1	Aalborg Kommune	37
4.2	Hjørring Kommune.....	41
4.3	Thisted Kommune.....	45
4.4	Frederikshavn Kommune.....	48

1. Sammenfatning

Denne rapport bygger på i alt 9 fokusgruppinterviews med ledere, medarbejdere og borgere fra fire uvisiterede midlertidige indsatser i Nordjylland, der har været i gang med indsatser efter Servicelovens § 82a, b og c i en kortere eller længere periode. Med baggrund i udmøntningen af fokusområde 1 i Nordjysk Socialaftale har ønsket været at få indsigt i hvad der for de fire indsatser virker godt og hvorfor, hvilken målgruppe den enkelte indsats er særlig virksom for og hvilke udfordringer der opleves ift. indsatserne. Hensigten er videndeling på tværs af indsatser i de nordjyske kommuner.

1.1 Hvad virker godt, og hvorfor?

På tværs af de fire indsatser har der i datamaterialet vist sig nogle tendenser, der til trods for indsatsernes forskellige karakter og fysiske placering går igen.

På det overordnede lederperspektiv er der klar enighed om, at arbejdet med § 82 rummer nogle muligheder og har nogle gevinster, der både går på tværs af de fire indsatser, som er involveret i denne undersøgelse, men som også kunne forestilles at gøre en positiv forskel inden for andre områder såsom ældreområdet, herunder hjemmepleje og aktivitetscentre, samt ift. styrkelse af den koordinerede indsats på børne- og ungeområdet.

Det, der ifølge både ledere og medarbejdere ser ud til at kendetegne arbejdet med § 82, er et særligt mindset og en særlig kultur – en mulighed for at tænke ud af boksen. Netop det faktum, at indsatsen er midlertidig, kræver et særligt mindset i arbejdet og er en kulturændring, der tager tid og kræver kontinuerligt ledelsesmæssigt fokus og tilslutning hele vejen rundt i systemet for at lykkes. I den midlertidige indsats ligger fokus på borgernes ressourcer og ønsker ift. at skabe en positiv forandring i eget liv. Dette kræver, at borgerne involveres og inddrages på en anden måde, end det der måske typisk kendetegner det øvrige arbejde inden for forvaltningerne. Som lederne fortæller, kan den måde de arbejder på i § 82 indsatserne nogle steder udfordre det eksisterende forvaltningsarbejde, hvor den personlige relation i højere grad dyrkes og hvor der er præcedens for at kunne arbejde med borgerne i et meget længere tidsperspektiv. Men netop det, at indsatsen er kort, fokuseret og let tilgængelig betyder, at mange borgere med denne indsats kan "vendes i døren", som medarbejderne udtrykker det, og gennem denne hjælp få borgerne godt på vej, inden de udfordringer de oplever vokser sig større. Dette er helt tydeligt en af årsagerne til at netop disse indsatser virker godt – også ifølge borgerne selv.

I tillæg hertil taler både borgere, medarbejdere og ledere alle om gode erfaringer med skabelsen af en rolig, åben og varm stemning, hvor borgerne føler sig set og mødt, der hvor de er. Fokus er på det hele menneske, og det gør en positiv forskel for borgerne. En faktor, der ligeledes spiller en positiv rolle, er de fysiske rammer. Her har nogle indsatser meget positive erfaringer med at skabe en hjemlig og varm atmosfære gennem indretningen, hvor andre netop efterspørger muligheden for at kunne gøre mere ved denne del.

Det er lidt forskelligt om indsatserne arbejder med individuelle forløb, gruppeforløb eller begge dele. Borgerne udtrykker tilfredshed med såvel de individuelle som gruppebase-rede forløb. Det gruppebaserede forløb har den ekstra positive virkning, at fællesskabet

og sammenholdet kommer i centrum, hvilket er medvirkende til at øge borgernes mestringsevner.

Det lader til at være en virksom mekanisme ift. indsatserne, at udførende medarbejdere under § 82 er med i visiteringen. Dette letter arbejdsgangene og giver øget indsigt og forståelse ift. § 82 indsatsernes muligheder. Det er dog forskelligt, hvordan de enkelte kommuner og indsatser håndterer visitationskompetence, samarbejde mellem udfører og myndighed samt organisatoriske snitflader.

1.2 Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom overfor?

Der kan ikke siges noget generelt om hvilke målgrupper indsatserne især er virksomme overfor, men gennemgående er det, at de midlertidige indsatser virker særligt godt ift. borgere, som modtager en tidlig indsats og ikke har været længe i systemet, idet borgernes motivation for udvikling opleves størst ved denne gruppe.

1.3 Hvilke udfordringer opleves, og hvorfor?

Nogle af de udfordringer der opleves, ligger i forlængelse af de positive aspekter nævnt ovenfor - eksempelvis motivationen til at træde ind ad døren. Dette kan i sig selv være en stor udfordring for nogle borgere, der måske er vant til bostøtte.

I forhold til tilgængeligheden tilbyder nogle indsatser borgere at kunne komme ind fra gaden, og har rigtig gode erfaringer med det, hvor andre efterspørger netop den mulighed. Den åbne dør opleves dog ved nogle af indsatserne som udfordrende, fordi det betyder, at borgerne ikke kan være sikre på at møde den samme medarbejder hver gang de kommer, idet der ikke er faste kontaktpersoner. Andre indsatser har organiseret sig med faste kontaktpersoner, men hvor der så skal en visitation til.

Kulturændringen blev nævnt som et positivt og virksomt element, men er også noget der kræver tid og kan udfordre både borgere, medarbejdere og ledelse. Borgere fordi de er vant til eller forventer at kunne modtage en mere længerevarende indsats og måske tilmed frygter at miste deres bostøtte, hvis de også tager imod den midlertidige indsats. Medarbejderne fordi det kan være udfordrende at give slip på en borger, der ikke kan tilbydes et andet forløb. Og ledelsen fordi det kræver et vedvarende fokus og mod på at gå forrest, for at lykkes med kulturændringen.

I forlængelse heraf kan det midlertidige element opleves som udfordrende i de tilfælde, hvor der opstår et hul, hvor borgeren bliver overladt til sig selv på trods af fortsat behov for støtte efter det halve års forløb. I denne sammenhæng udtrykker lederne ønske om, at der bliver set på lovgivningen ift. mulighed for forlængelse af forløb inden for § 82 i særlige tilfælde, hvor seks måneder er lige lidt nok for borgerne. På interviewtidspunktet har indsatserne forskellige forudsætninger/praksisser ift. at kunne have borgere tilknyttet § 82 i en længere periode end et halvt år ved at gå fra en 82a til en 82b - at tilbyde gruppeforløb efter individuelle forløb.

I forhold til det tværgående samarbejde med eksempelvis jobcenter, der hvor de har den visiterende rolle, oplever nogle steder også lidt udfordringer. Medarbejderperspektivet er,

at sagsbehandlere og jobcentermedarbejdere med fordel kunne blive klædt bedre på ift. viden om hvad § 82 indsatserne kan tilbyde, så der kunne visiteres flere til denne indsats.

Endelig nævnes en udfordring ift. at finde en balance i hvor meget dokumentation, der er nødvendig/efterspørges af andre instanser sat over for tiden, der skal bruges på det.

2. Undersøgellesdesign

Ønsket om undersøgelsen har baggrund i udmøntningen af fokusområde 1 i Nordjysk Socialaftale. Undersøgelsen har som genstandsfelt at indsamle viden om fire udvalgte uvisiterede og midlertidige indsatser efter Servicelovens § 82a, b og c i de nordjyske kommuner.

Målgruppen for undersøgelsen er såvel brugere som medarbejdere og ledelse fra de fire udvalgte indsatser. De fire indsatser er udvalgt med udgangspunkt i følgende kriterier:

- Projektet har været i gang så længe, at der er grundlag for indsamling af relevant viden.
- Det vurderes, at indsatsen har haft en positiv indvirkning på de brugere, den er målrettet.
- Der er tale om indsatser, der er af forskellig karakter i form og indhold, samt målrettet forskellige borgere og tidspunkter i borgeres eventuelle forløb.

2.1 Metodiske overvejelser

Med henblik på at imødekomme ønsket om en dybdegående og nuanceret viden, er der blevet gjort brug af fokusgruppeinterview som metode, da dette giver mulighed for at få uddybende perspektiver på anvendelsen af og erfaringerne med de pågældende indsatser.

Interviewdata har desuden typisk en højere intern validitet sammenlignet med spørgeskemabesvarelser: Der indhentes mange flere detaljer om det undersøgte emne, idet interviewer hele tiden kan justere samtalen og forfølge vigtige nye indsigter¹.

Alle interviews er gennemført som fokusgruppeinterviews. Fordelen ved det kvalitative fokusgruppeinterview er, at erfaringer bliver delt og viden bliver skabt i samspillet mellem interviewets parter (Kvale og Brinkmann 2014). For at bidrage til denne dynamik og udveksling af viden, både blandt de interviewede indbyrdes og mellem de interviewede og interviewer, er der tale om semistrukturerede interviews. Det vil sige, at interviewene dels har fulgt en række temaer vedrørende hvad der virker godt ved indsatsen og hvorfor, hvilke målgrupper den er særlig virksom for og hvorfor samt hvilke udfordringer opleves, og i den henseende hvad der eventuelt kunne gøres anderledes.

¹ <https://metodeguiden.au.dk/ekstern-validitet/>

2.2 Datamateriale

Med udgangspunkt i målgruppen, er der gennemført 9 fokusgruppeinterviews fordelt på følgende vis:

Indsats 1: Den gode modtagelse, Hjørring. Et fokusgruppeinterview med medarbejdere, samt et fokusgruppeinterview med borgere. Begge af 1 times varighed hver og med max fire personer pr. interview.

Indsats 2: Fremdrift, Aalborg. Et fokusgruppeinterview med medarbejdere, samt et fokusgruppeinterview med borgere. Begge af 1 times varighed hver og med max fire personer pr. interview.

Indsats 3: Det Sociale Pitstop, Frederikshavn. Et fokusgruppeinterview med medarbejdere, samt et fokusgruppeinterview med borgere. Begge af 1 times varighed hver og med max fire personer pr. interview.

Indsats 4: Daghuset & Drivhuset, Thisted. Et fokusgruppeinterview med medarbejdere, samt et fokusgruppeinterview med borgere. Begge af 1 times varighed hver og med max fire personer pr. interview.

Desuden er der gennemført et fokusgruppeinterview med ledere fra tre af de fire indsatser.

Indsats	Leder	Medarbejdere	Borgere
Den Gode Modtagelse	-	4	3
Fremdrift	1	4	3
Det Sociale Pitstop	2	4	2
Daghuset & Drivhuset	1	4	3

Slutteligt er der indlagt data i bilagsform fra hver af de fire deltagende kommuner, som behandler hhv.: Antal borgere, der har modtaget en § 82a og 82b; Antal borgere, der har afsluttet et forløb i perioden – opdelt på alder; Forløbenes længde inkl. angivelse af gennemsnitslængde for forløbene; Antal borgere, der har fået en indsats før forløbet og efter forløbet. Hertil har kommunerne på forskellig vis medsendt data, som viser udvikling i visterede bostøttetimer.

3. Resultater

I det følgende bringes resultater fra de gennemførte interviews i forbindelse med denne undersøgelse. Analysen er gennemført med fokus på følgende tematikker for medarbejdere og borgere:

- Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?
- Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?

- Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil evt. kunne gøres anderledes?

Analysen har fokus på at udfolde de tendenser, der er i besvarelserne inden for de valgte tematikker, der eksemplificeres med relevante citater undervejs. Analysen er gennemført pr. tilbud og hvert afsnit afsluttes med en opsummering af de centrale tendenser herfra.

Afsluttende præsenteres lederens perspektiv i et fælles afsnit, der tager udgangspunkt i følgende tematikker:

- Etablering af kultur
- Organisatoriske snitflader
- Erfaringer fra etablering og drift

I de følgende afsnit præsenteres således resultater fra Den Gode Modtagelse (Hjørring Kommune), Fremdrift (Aalborg Kommune), Det Sociale Pitstop (Frederikshavn Kommune) samt Daghuset & Drivhuset (Thisted Kommune) i både et medarbejder-, borger- og lederperspektiv.

De fire tilbud, der har deltaget – men også andre lignende tilbud i landet – kan forhåbentlig lære og lade sig inspirere af hinanden ved at læse om hvor disse fire lykkes, og hvor de oplever udfordringer. Det er også forventeligt, at en gennemlæsning af hele rapporten vil gøre medarbejdere og ledere opmærksomme på tavs viden i form af fremhævede styrker og svagheder, som man ved den enkelte indsats ikke har fremhævet i interviewet, men hvor man derimod kan spejle sig i udlægningen hos øvrige tilbud.

3.1 FREMDRIFT

Fremdrift er et åbent tilbud, hvor borgere på interviewtidspunktet kan komme ind fra gaden og få støtte, hvis man er førtidspensionist bosiddende i Aalborg Kommune. Efterfølgende er målgruppen udvidet til også at gælde borgere, der har nedsat funktionsevne og sociale problemstillinger. Tilbuddet har åbent alle ugens hverdage og er et tilbud fokuseret på § 82, som har eksisteret i et par år.

Medarbejderne hos Fremdrift er en bred sammensætning af fagligheder, bl.a. pædagog og kandidat i Læring og Forandringsprocesser, ergoterapeut, coach og socialrådgiver. Medarbejderne kan derved favne bredt og bruger meget deres tværfaglighed.

Fremdrift har både udfører- og myndighedsfunktion, hvor der er socialrådgivere ansat, som delvist tager sig af myndighedsarbejde og delvist også det udførende arbejde sammen med borgerne.

Der er forskel på borgernes forløb både før og efter indsatsen ved Fremdrift, men der er trukket data på borgergruppen i et halvt år før undersøgelsens udførelse (1. april- 30. september 2021). I denne periode var der 38 borgere som afsluttede et forløb ved Fremdrift, og heraf har 34 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats (for yderligere data henvises til bilag 4.1)

3.1.1 Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?

I det følgende afsnit fremhæves de elementer, som er tydeliggjort gennem datamaterialet, der virker godt ved netop Fremdrift. Centrale tematikker er skabelsen af en afslappet atmosfære, fokus på det individuelle menneske samt tilgængeligheden og den målrettede indsats.

3.1.1.1 Frie rammer og individuelle indsatser

For medarbejderne hos Fremdrift opleves det, at arbejdet under § 82 giver en stor grad af frihed og handlemuligheder, hvor det nærmest forventes, at der tænkes 'ud af boksen'. Eneste ramme for borgernes forløb er, at det skal være afsluttet inden for seks måneder og at der skal arbejdes med en målsætning for borgeren. En medarbejder tilføjer: *"Det der sker inden for den ramme, bestemmer vi selv ud fra gæstens behov."* Medarbejderne fortæller, at man i myndighedsafdelingen har tre værdiorde: *kreativitet, handlekraft og ordentlighed.*

Borgernes fortællinger af hvordan de har gjort brug af Fremdrift bakker op om ovenstående fremlægning. En borger fortæller bl.a., at medarbejderne hos Fremdrift har spillet en stor rolle i forbindelse med styring af privatøkonomi og i forbindelse med flytning og etablering i ny bolig. Borgeren fortæller:

" (...) det er det de kan her, f.eks. kontakte visitator og undersøge om der er et sted i Aalborg, hvor du kan bo og få et rækkehus med en lille have. De tager over på kryds og tværs (...) tager kontakt til visitator ved ældre- handicapforvaltning (...) trækker i trådene og sørger for, at min lejlighed bliver pakket ned."

En anden borger fortæller i forbindelse med et individuelt forløb, hvordan hun har fået støtte i hjemmet til at øve praktiske gøremål såsom oprydning, madlavning og indkøb.

3.1.1.2 Etablering af en afslappet atmosfære, hvor borgeren er 'gæst'

Hos Fremdrift er der en vært hver dag, som tager telefonen og åbner døren. Der er tænkt meget over de fysiske rammer, som er designet ud fra rehabiliterende arkitektur og med afsæt i nordisk farvepsykologi, hvor farverne er sammensat med henblik på at skabe ro. Medarbejderne ønsker, at borgerne skal mødes med et trygt miljø, hvor man gerne må gøre tingene anderledes, og hvor der tages udgangspunkt i den enkelte. Det skal være en anden oplevelse, end den borgerne ellers kender fra kommunen.

Borgerne giver udtryk for, at Fremdrift opleves som et tilbud, der ikke har direkte forbindelse til kommunen. Borgerne nævner i den forbindelse, at man hos Fremdrift ved, at *"der ikke bliver sludret til kommunen"*, hvorved de oplever en anden tryghed hos Fremdrift til forskel fra andre erfaringer med det kommunale system.

Borgerne, som kommer hos Fremdrift, omtales konsekvent som 'gæster'. Denne italesættelse skal dels symbolisere en vedkommenhed, hvor borgerne i højere grad bliver mødt som de mennesker, de er. Dertil skal italesættelsen af borgeren som 'gæst' også symbolisere, at forløbet hos Fremdrift er et midlertidigt tilbud. En medarbejder udtaler:

"Så her er de gæster, og vi er meget opmærksomme på vores måde at møde dem på. En tidsafgrænset indsats og et autentisk miljø og møde."

Borgerne tillægger også de fysiske rammer og den særlige atmosfære stor værdi. De oplever tilbuddet som alternativt med pæne rammer og som et sted, hvor folk er varme. Borgerne er ikke i tvivl om, at det betyder noget. En borger fortæller:

"Ved fremdrift bliver jeg slet ikke dømt. Det er et fristed på en eller anden måde. Første gang jeg trådte ind ad døren kunne jeg bare mærke, at det her er helt anderledes. Jeg har aldrig oplevet noget lignende. Det er indrettet lidt som et hjem. Det er ikke kommunale kontorer med små båse, hvor man kan mærke, at dem der arbejder der, de føler sig heller ikke hjemme. Man kan bare mærke, at dem der er her, de er her med en fælles interesse og er på en mission for borgere, der har det svært. De er her, fordi de virkelig gerne vil se, at folk lykkes. Jeg vil gerne vise dem, at jeg lærer det."

3.1.1.3 Tilgængelighed og hurtig målrettet forebyggende indsats

Det vægtes højt, at Fremdrift er let tilgængelig for borgerne, hvor borgeren kan komme ind fra gaden uden aftale og blive mødt af en åben dør og en vært, der tager imod, lytter og hjælper. Det kan være som en tidlig forebyggende indsats ift. psykiske udfordringer, hvor borgeren eksempelvis får hjælp til at håndtere breve, inden det stiger dem over hovedet. Dette er også den oplevelse, som borgerne har.

Ved borgere, som skal i et forløb hos Fremdrift, lægges der vægt på at lytte til og respektere borgerens ønsker og behov med afsæt i de informationer, som borgeren selv vælger at fortælle. En medarbejder uddyber:

"Vi skal ikke folde ud. Vi skal koncentrere os om det, de kommer med og komme i mål med det. Jeg kunne sagtens tænke om borgeren, at du burde få hjælp til en masse andre ting. Men jeg skal respektere borgerens ønske. Og ikke ud fra mine egne standarder."

Borgerne bakker i høj grad op om, at medarbejderne hos Fremdrift lytter til og arbejder med deres individuelle behov og ønsker. En borger fortæller om, hvordan forløbet hos Fremdrift er anderledes end tidligere erfaringer med at være i et ressourceforløb mhp. at komme tilbage på arbejdsmarkedet:

" (...) Og jeg følte især i et tidligere ressourceforløb, at de skulle prøve at finde en praktik til mig (...) der blev jeg presset. Så jeg blev så desperat, at jeg endte med at sige, at jeg gerne ville være blomsterbinder - og jeg har ingen interesse for det. (...) Og så kommer jeg hertil, hvor det med det samme handler om, hvad jeg som privatperson har mest gavn af, og hvad jeg ønsker mig mest selv. Det jeg føler at Fremdrift gør, er at gå ind et sted, hvor jeg aldrig har fået hjælp før. Altså jeg har aldrig nogensinde fået et tilbud om, at nogen kunne lære mig at mestre de her ting (oprydning, madlavning og indkøb), og det har været stort. Altså jeg græd ved de to første hjemmebesøg. Hvis jeg havde kunne få det mens jeg var studerende, hvor jeg også havde depressioner, altså hvis de havde kunne anerkende og spørge ordentligt ind til om jeg fungerede, så kunne det være, at jeg ikke var kommet så langt ud (...)."

3.1.1.4 Fokus på relationen – handlingsrettet, ikke personlig

Der er et stort fokus blandt medarbejderne på hvordan der skabes læring og udvikling hos borgerne. Her er det et vigtigt led for medarbejderne at skabe en 'alliance' med borgeren, så de sammen kan arbejde med målet og ikke med den indbyrdes relation. En medarbejder tilføjer:

"Selvfølgelig er det vigtigt, at vi taler mere eller mindre samme sprog og at vi kan sammen. Men det, der er vigtigt, det er hvordan vi samarbejder om det mål du kommer med og de ønsker du har for forandring."

3.1.1.5 Brug af fast evalueringsredskab sammen med borgeren

Som et relativt nyetableret tilbud, har man hos Fremdrift fokus på at inddrage borgerens stemme i den kontinuerlige udvikling af tilbuddet. Det foregår bl.a. via evalueringsredskabet "Feedback Informed Treatment" (FET). Det er et redskab, hvor hver samtale i borgerens individuelle forløb afsluttes med, at der udfyldes et skema, som svarer på om borgeren har følt sig hørt og forstået, om det gav mening, om der var noget der manglede, og hvad der i så fald kunne være anderledes. Hertil starter alle individuelle samtaler med udfyldelse af et skema, som svarer på hvordan borgerens trivsel har været i den forgangne uge. Trivselsmålingen bliver ført ind i et koordinatsystem, hvorved borger og medarbejder kan følge om trivslen går opad eller nedad fra gang til gang.

Borgerne fortæller også om evalueringsredskabet, og tilslutter at det er et godt redskab, som de er glade for at anvende.

3.1.1.6 Gode erfaringer med at afslutte individuelle forløb

Medarbejderne hos Fremdrift oplever at lykkes med deres indsats både når borgeren er klædt på til at mestre et selvstændigt liv, men også når gæsten visiteres videre til rette længerevarende indsats. En medarbejder uddyber:

"Vi lykkes, når vi siger farvel til en gæst, som har fået skabt den forandring som de ønskede at skabe. Men jeg synes faktisk også vi lykkes, når vi har fået skabt den afklaring, at § 82 ikke er nok. På et halvt år er man blevet meget klogere og kan sætte hjælpen ind lige præcis der, hvor det giver mening. Hvis vi lykkes her, så er det jo rigtig dejligt, at vi kan sende borgeren videre i livet og klare sig selv. Men er det ikke nok, så kan vi hjælpe dem videre med en mere langvarig rigtig løsning. Gæsten i centrum, hvis det virkelig er det behov gæsten har, så ved de det også."

Medarbejdernes gode erfaringer med at afslutte individuelle forløb hænger også sammen med, at Fremdrift er et åbent tilbud, hvor borgeren altid vil kunne henvende sig igen ved behov. En medarbejder uddyber:

"Så kan der måske være nogle småting de kommer ind med senere hen. Vi har f.eks. nogen som er ordblinde, så kommer de måske lige ind med et brev, som de skal have hjælp til at få tydet. Eller hvis de bliver dårlige og skal søge ældrebolig og synes det er svært med alle de her blanketter, så kan de sagtens lige komme ind ad døren. Det er jo derfor vi er et åbent tilbud."

En anden faktor ift. medarbejdernes gode erfaringer med at afslutte individuelle forløb hænger sammen med borgerens mulighed for at komme i workshopforløb efter de seks måneder i individuelt forløb. Hos Fremdrift er det nemlig muligt for borgeren at gå fra en § 82b til en § 82a. På den måde kan borgeren arbejde videre med sine udfordringer i gruppeforløb, efter at have haft et individuelt forløb i seks måneder. Workshops hos Fremdrift er organiseret på en måde, så borgeren kan komme med på forløb hver 4. uge.

3.1.1.7 Gruppeforløb som skaber fællesskab og netværk

Borgerne, som har deltaget i gruppeforløb, lægger stor vægt på det fællesskab og netværk, de oplever at få gennem Fremdrift. De fortæller, at mange som bliver tildelt en førtidspension, føler sig ensomme, og her oplever de, at Fremdrift *"griber dem"*. Borgerne oplever, at indholdet på deres gruppeforløb fremmer deres fysiske og mentale velbefindende, hvortil mødet og kontakten med ligesindede borgere er en stor gevinst. En borger fortæller bl.a., at medarbejderne ved Fremdrift er gode til at opfordre borgerne til at udveksle telefonnumre, så der kan holdes kontakt også uden for Fremdrift. En anden borger udtrykker, at der er direkte sammenhæng med fællesskabet hun oplever gennem Fremdrift og hendes følelse af at være lykkelig:

"Altså jeg kan mærke på så kort tid, at der er sket så meget. For første gang i mit liv kan jeg sige, at jeg er lykkelig - altså det er jeg virkelig. Jeg vågner om morgenen og tænker tak for endnu en dag. Og det er på grund af Fremdrift og det fællesskab og frirum her. Fællesskab og frirum sammen med at jeg har det godt fysisk, er nøglen til at jeg føler mig lykkelig."

3.1.1.8 Ressourceblik og mere energi i arbejdet med midlertidige indsatser

Medarbejderne hos Fremdrift oplever, at der ligger et særligt *"mindset"* og *"en anden energi"* i arbejdet med midlertidige indsatser. Ifølge medarbejderne skaber fokus på de opsatte mål og tidsafgrænsningen på seks måneder en anden energi i forløbet for både medarbejder og borger, end hvis det var en langvarig indsats. Det fremhæves også, at der i arbejdet under § 82 er en højere grad af fokus på hvad borgeren kan, frem for hvad borgeren ikke kan, end hvad de har oplevet i deres tidligere professionelle virke som eksempelvis bostøtte og pædagog.

3.1.2 Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?

På interviewtidspunktet henvendte Fremdrift sig udelukkende til førtidspensionister. Denne målgruppe er dog blevet udvidet efterfølgende, grundet organisatoriske omlægninger af forvaltningsområder, som Aalborg Kommune har gennemgået siden interviewet blev foretaget.

Borgerens motivation for at ville en forandring i deres liv vægtes af medarbejderne som det vigtigste parameter for, at indsatsen skal blive en succes. En medarbejder fortæller:

"Det er svært at sige hvilken målgruppe § 82 passer bedst til. Man kan blive overrasket over en borger, hvor man på papiret ville tænke, at det kommer da aldrig til at lykkes på en § 82, han har brug for meget mere hjælp, og så bliver det til det bedste forløb. Og så

andre, hvor man tænker, det er rent § 82, så ender det er i kaos og panik. For mig handler det om hvor motiverede de er til selv at tage fat. Det er den afgørende faktor. (...)."

3.1.3 Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes?

I nedenstående præsenteres de elementer, der i datamaterialet har vist sig, at de kan opleves som udfordrende i dette tilbud. Her fremhæver medarbejderne, at det dels kan være netop det midlertidige, der kan være udfordrende for borgerne, selvom det også er en styrke, som præsenteret ovenfor, og dels at balancen ift. dokumentation kan udfordre medarbejderne.

3.1.3.1 Minimumskrav til dokumentation udfordres, når borgere skal visiteres til længerevarende indsats eller andet tilbud

Medarbejderne fortæller, at det er hensigten med arbejdet i § 82, at der skal være et minimumskrav til dokumentation. Det er vigtigt for medarbejderne, at dokumentationsindsatsen ikke bliver for tung, da det risikerer at trække energi og flow ud af indsatsen. Medarbejderne fortæller, at det kræver meget at holde fast i dette, fordi man i myndighedsarbejdet har andre forventninger til hvad god dokumentation er. En medarbejder uddyber:

"Vi har vores egen model for hvad der skal dokumenteres som minimum, og det tænker jeg fungerer rigtig fint, der hvor de bare skal afsluttes, men det er mere der, hvor de skal sendes videre til f.eks. et andet tilbud, hvor de måske har et andet dokumentationskrav (...)."

Socialrådgiveren tilføjer:

"Og fordi vi (socialrådgiver) kommer til at sidde i den sidste ende og have brug for noget fra jer for at kunne kvalificere f.eks. en bostøttebevilling, så vi har den der balance i, at vi skal respektere jeres minimumsdokumentation, men vi kommer også til at bede jer om at skrive noget ned. Det er sådan en balance vi lige skal finde vores vej i."

3.1.3.2 Midlertidige indsats – en kulturændring der tager lang tid

Til trods for at medarbejderne ved opstart af individuelle forløb med borgere gør meget ud af at italesætte, at det er en midlertidig målrettet indsats, oplever medarbejderne flere gange, at netop dette kommer bag på borgerne. Ifølge medarbejderne skyldes det, at borgerne enten "vælger at overhøre" eller "drukner" i informationsstrømmen. Der gives bl.a. et eksempel på en borger, som først ved 3. individuelle samtale finder ud af, at det er en midlertidig indsats, hvilket var et hårdt slag for borgeren. En medarbejder fortæller om situationen:

"Det kræver rigtig meget at inddrage og involvere en i sit liv. Der kan jeg godt mærke, at jeg går lidt på kompromis, for hun skal involvere mig i sit liv for en kort periode. Hun har brug for mere, end hvad jeg kan give. På et tidspunkt gik der rigtig meget samtale i den, hvor jeg måtte kridte banen op og sige, at vi skal have handlet. Der kommer det bag på hende. Noget af det måske bevidst ubevidst. Det er en udfordring, når det midlertidige viser sig ikke at være nok, fordi borgeren investerer rigtig meget i relationen og i at fortælle sin historie."

I borgerinterviewet underbygges ovenstående fortælling, da en borger fortæller:

"De (medarbejderne) prøver at gøre det (en midlertidig indsats) klart fra starten. De har også sagt det i starten, men jeg glemmer det lidt. De har sikkert sagt det. Jeg har bare ikke fattet det."

Der er blandt borgerne forskellige holdninger til, om tidsperspektivet på seks måneder er tilstrækkeligt. En af borgerne giver udtryk for, at man slet ikke bør sætte en tidsfaktor på, når folk har det rigtig skidt. Denne borger udtaler: *"Mange som kommer ved Fremdrift har været igennem voldsomme ting, og det tager tid at arbejde med."* Hertil giver andre borgere udtryk for, at der også kan være fordele ved en midlertidig målrettet indsats i form af styrket motivation for at arbejde med udviklingspunkter både hjemme og ved Fremdrift, samt en bevidsthed om ikke at skulle *"hænge fast"* i indsatsen.

Medarbejderne fortæller, at det er en udfordring ift. den herskende kultur og forståelse i hele Handicapforvaltningen, da mange er vant til at have en fast bostøtte gennem mange år, hvor de er helt trygge i relationen. Det kan derfor være svært at skulle indgå i midlertidige forløb, hvor man skal give slip på relationen igen efter et halvt år.

Der gives også udtryk for, at det som medarbejder kan være udfordrende at skulle give slip på relationen med borgeren efter et halvt års forløb. Her gives et eksempel med en borger med et alkoholproblem, som ikke er målgruppe for bostøtte eller andre tilbud. Når denne borger har tilbagefald, tager han kontakt til medarbejderen hos Fremdrift, som føler sig nødsaget til at imødekomme borgerens behov for støtte til trods for, at han ikke længere har en § 82b.

En medarbejder tilføjer: *"Det er en kulturændring, der tager tid"*.

3.1.4 Opsamlende vedrørende Fremdrift

Fremdrift er et tilbud der, ligesom de øvrige tre i denne rapport, tilbyder en uvisiteret midlertidig indsats til borgere – i dette tilfælde førtidspensionister (på interviewtidspunktet).

Det, som både medarbejdere og borgere især lægger vægt på, er hvordan Fremdrift er lykkedes med at skabe en varm atmosfære både menneskeligt og indretningsmæssigt, hvor oplevelsen er, at der er fokus på det enkelte menneskes ønsker og behov ift. udvikling. En ressourceorienteret tilgang, hvor borgerne oplever opbakning til at lykkes i livet med det der er vigtigt for dem, er af stor betydning for borgerne, der i Fremdrift omtales som gæster. Gæsten er i centrum, som en medarbejder fortæller.

Et andet element, der har betydning for tilbuddets succes er, at borgerne er motiverede for at arbejde med deres udfordringer, når de henvender sig.

Desuden virker det godt ved Fremdrift, at borgerne ikke efterlades efter de seks måneder, hvis der er behov for mere. Ved Fremdrift er der mulighed for at komme i workshopforløb efter de seks måneder i individuelt forløb – altså at gå fra en § 82b til en § 82a. Gruppeforløbet fremhæves af både medarbejdere og borgere som meget positivt, idet borgerne i tillæg får opbygget sociale relationer og får oplevelsen af fællesskab.

En af de udfordringer, der nævnes i datamaterialet, går på at finde en balance i hvor meget dokumentation, der er nødvendig/efterspørges af andre instanser sat overfor tiden,

der skal bruges på det. Desuden er det en kulturændring for nogle borgere, at indsatsen er midlertidig og det kan være udfordrende for medarbejderne at give slip på en borger, der ikke kan tilbydes et andet forløb.

3.2 Den Gode Modtagelse

Den Gode Modtagelse er et tilbud i Hjørring Kommune, der har som formål, at borgere gennem en tidsbegrænset indsats får forbedret sit funktionsniveau eller forebygget en forværring af sit funktionsniveau. Tilbuddet bygger på gruppebaseret hjælp og støtte, samt individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp, omsorg og støtte. Borgere, der ønsker tilbuddet, skal udfylde et henvendelseskema og bliver kontaktet herefter.

Den Gode Modtagelse er oprettet som en ny enhed for ca. 3 år siden, hvor der alene arbejdes med § 82. Medarbejderne er en bred sammensætning af fagligheder, bl.a. pædagog, sygeplejerske og ergoterapeut.

Der er forskel på borgernes forløb både før og efter indsatsen ved Den Gode Modtagelse, men der er trukket data på borgergruppen i et halvt år før undersøgelsens udførelse (1. april- 30. september 2021). I denne periode var der 119 borgere som afsluttede et forløb ved Den Gode Modtagelse, og heraf har 48 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats (for yderligere data henvises til bilag 4.2)

3.2.1 Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?

I det følgende afsnit fremhæves de elementer, som er tydeliggjort gennem datamaterialet, der virker godt ved netop Den Gode Modtagelse. Centrale tematikker er, at borgerne mødes med andre i gruppeforløb og den fleksibilitet, der er i forhold til medarbejdernes muligheder for at tilpasse forløbet til borgerne, så de føler sig set og hørt.

3.2.1.1 Borgerne føler sig set og hørt

Der lægges vægt på, at borgeren skal føle sig set og hørt ved henvendelse og ankomst til Den Gode Modtagelse. Medarbejderne oplever at have skabt et åbent og imødekommende miljø, hvor der er plads til, at borgeren kan komme og være sig selv.

"Vi forsøger virkelig at være åbne og imødekommende. Når vi ser nogen, der kommer ind, hilser vi og hører hvad du skal i dag. Der er altid en, der er klar til at tage imod. Borgeren skal føle sig set, når de kommer ind"

Når borgeren henvender sig, går medarbejderen på oplevelse i, hvad borgeren efterlyser hjælp til. Som udgangspunkt spørges der ikke bagom den problematik, som borgeren fremlægger, men der er i stedet fokus på det fremadrettede. Der lægges vægt på at få sat rammer for hvordan borgeren kan hjælpes, få operationaliseret problemet og konkretiseret hvordan medarbejder og borger kommer fra snak til handling. Hertil bruges "SMART-modellen".

3.2.1.2 Gruppeforløb

Hos Den Gode Modtagelse vægtes gruppeforløb særlig højt. Det er her medarbejderne i højeste grad oplever, at de lykkes med deres arbejde under § 82. Grundlæggende bygger indsatsen på en tro på, at det at komme ud og møde andre mennesker er særligt udviklende for borgeren. Ifølge medarbejderne giver gruppeforløbene borgerne sammenhold og redskaber, som de øver sammen. Medarbejderne oplever at lykkes, når borgerne begynder at have snakke på tværs af bordet.

"Gruppeforløbene giver borgerne mulighed for at kigge ud over sig selv og måske hjælpe andre mennesker inklusiv sig selv. Det kan man lære i gruppeforløb. Få overskud til at erfare, at det her virker på mig og så kan det måske også virke for andre og så dele ud af sin viden."

Foruden viden omkring de udfordringer de står i, får borgerne, ifølge medarbejderne, i høj grad oplevelse af styrkelse og selvstændighed i eget liv.

I neuropædagogisk optik tilføjes det, at *"bare det at skulle i bad og fragte sig herud og mærke vinden i håret, det giver jo enormt. Lige så meget som det vi underviser i."*

Medarbejderne fortæller også, at deres gruppetilbud er blevet udviklet over tid. I opstarten kunne det være en udfordring at skulle introducere sårbare mennesker for hinanden.

En borger, som har deltaget i gruppeforløb, fremhæver bl.a. at det er et *"rum hvor hun føler at hun kan slappe af og være sig selv"*, hvilket hun begrundes med at både medarbejdere og borgere i gruppeforløbet har været *"et godt match"*. Borgeren giver udtryk for, at særligt ét af hendes gruppeforløb har *"skubbet"* hende i en mere positiv retning og givet hende mestringsevner i en højere grad end hun oplevede i hendes tidligere forløb med bostøtte i hjemmet.

3.2.1.3 Flexibilitet og effektivitet i individuelle forløb

Medarbejderne fremhæver det at have både "bestiller- og udfører opgaver" som særligt givende i deres arbejde med borgerne. En medarbejder udtaler:

"Der ligger den der selvstændighed i det, altså det er os selv der er med til at definere målene sammen med borgeren, og det er så også os selv der hænger på den altså som udfører. Hvor inden for bostøtten, så er man hele tiden i dialog med myndigheden, hvor så ringer myndigheden op når der er status og følger op. (...) Der sidder vi altså med begge kasketter."

Medarbejderne oplever en forskel i deres rammer og vilkår, når de arbejder med § 82 frem for eksempelvis § 85, hvor de ved § 82 i højere grad oplever at kunne tænke ud af boksen og flytte borgerne. De fortæller, at konceptet for Den Gode Modtagelse løbende har ændret sig, bl.a. i form af større fleksibilitet og tilpasning til den enkelte borgers behov:

"Hvis du kan finde tid i din kalender, kan du snakke med en borger hver dag i to uger. Frie hænder så lang tid det kan passes ind i din kalender. Alt er muligt. Vi kører på, når der er behov, så er det bare fuld skrue. Det betyder ikke, at alle borger har et tilbud, hvor de kan komme hver dag, men der hvor det er nødvendigt, så gør vi det."

Medarbejderne beskriver, at der ved tilbuddets opstart var opstillet retningslinjer for, at man havde et halvt år til at arbejde med den enkelte borger, hvorefter man på et tidspunkt havde 10 gange, og til at der nu ikke er noget loft på hvor mange gange de kan mødes med den enkelte borger.

En borger fortæller om at være i et individuelt forløb, at hun er meget glad for tilbuddet, og oplever at få redskaber til at blive mere selvstændig i sin hverdag. Borgeren bruger sin kontaktperson i flere sammenhænge, hvor hun ellers ville være afhængig af sin mor, hvilket giver hende følelsen af bedre at kunne stå på egne ben. Borgeren oplever også, at hun lykkes med at gøre flere ting selvstændigt såsom telefonopkald og praktikforløb – i det hele taget at møde op til forskellige ting på egen hånd. Her får borgeren redskaber af sin kontaktperson, som hjælper hende i hverdagen. Hun oplever nem adgang, hvor hun altid kan skrive eller ringe til sin kontaktperson.

Medarbejderne fremhæver det også som en styrke, at borgere som afslutter forløb altid kan komme hurtigt ind igen. *"Man kan klare sig i to måneder eller to år og så komme ind forbi igen."*

Borgerne er også opmærksomme på deres mulighed for at kunne ansøge og genoptage deres forløb hos Den Gode Modtagelse. I den forbindelse er det vigtigt for borgerne, at de vil kunne komme i forløb hos den samme kontaktperson, som de tidligere har været tilknyttet. Det er i den henseende vigtigt at blive mødt af en person, som kender deres historie, således at de ikke skal genfortælle og investere energi i at opbygge en ny relation. En af borgerne rejser en yderligere opmærksomhed på, at det kan virke uoverskueligt at skulle udfylde en ansøgning om at komme i forløb, når hun får det skidt, da det netop er i sådan en forbindelse, at hun vil blive udfordret på at overskue hvordan man gør. Denne borger efterspørger, at kunne *"komme ind fra gaden"* ved behov for at genoptage individuelt forløb.

Borgerne udtrykker generelt stor tilfredshed omkring oplevelse og udbytte af at være i individuelle forløb, og tillægger den trygge relation til deres kontaktperson stor værdi.

3.2.1.4 Samarbejde mellem Den Gode Modtagelse og Bostøtten

Den Gode Modtagelse er fysisk placeret i samme bygning som Bostøtteordningen i Hjørring Kommune. Ifølge medarbejderne har man i Hjørring Kommune besluttet, at alle borgere som udgangspunkt skal forbi Den Gode Modtagelse, inden der gives tilbud om Bostøtte. Hertil nævnes, "Råd- og vejledningssamtaler", hvor der altid vil deltage en sagsbehandler og en medarbejder fra Den Gode Modtagelse. En medarbejder udtaler:

"Øvelsen for os er at finde tilbud i Den Gode Modtagelse, som kan matche den borger. Selvfølgelig kan de være så tunge, at det ikke kan lade sig gøre og så ligger det jo til højrebenet, at det skal være en bostøtte. Men når ordentligheden skal være der, så skal vi forsøge om vi kan matche noget via gruppeforløb eller individuelle samtaler."

I takt med at organisationen omkring Den Gode Modtagelse er blevet mere modnet, er det blevet muligt at gradbøje grænsefladerne mellem Bostøtten og Den Gode Modtagelse afhængigt af den enkelte borgers behov. Medarbejderne fortæller om en udvikling, hvor man i starten skulle reducere i borgerens pakkestørrelse i bostøtten, hvis borgeren også

skulle tilknyttes Den Gode Modtagelse. I dag er dette samarbejde løsnet mere op, hvortil medarbejderne giver dette som eksempel:

"Vi samarbejder med bostøtten omkring borgere som eksempelvis et gået lidt i stå, men som er ikke der, hvor de kan afgive en pakke. Så laves der aftale om at prøve et eller andet af i samarbejde med Den Gode Modtagelse."

Medarbejderne tilføjer hertil, at de oplever deres arbejde som en succes, når bostøtterne henvender sig og foreslår borgere at komme forbi Den Gode Modtagelse.

Borgerne giver også udtryk for ønske om at kunne kombinere bostøtte med tilbud i Den Gode Modtagelse.

3.2.1.5 Stærke fagligheder

Medarbejderne giver udtryk for at have et stærkt indbyrdes samarbejde, som muliggør at de hurtigt kan lave koblinger på tværs af fagligheder, så indsatsen for den enkelte borger bliver skræddersyet. Fælles er, at de alle har mange års arbejds erfaring inden for feltet, og deraf solide værktøjskasser, hvormed de møder borgeren med stor faglighed. Dertil har de alle stort lokalkendskab, som de drager nytte af, når de skal henvise borgere til forskellige tilbud i nærmiljøet.

3.2.2 Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?

Den Gode Modtagelse henvender sig til hele handicapområdet, hvortil den største andel som bruger tilbuddet, er borgere med psykiske sårbarheder.

Medarbejderne oplever, at borgerne har en høj grad af motivation, når de henvender sig til Den Gode Modtagelse.

"Og når de mennesker vi arbejder med, har taget initiativet til at komme herind, så er de også klar til at arbejde med de ting der skal arbejdes med. Og det er jo en gave til os. At dem der kommer her, de vil gerne en forandring."

Indsatsen i Den Gode Modtagelse synes særligt virksom for borgere som er kontant-hjælpsmodtagere eller førtidspensionister. Ifølge medarbejderne kommer mange inden for denne målgruppe i enten praktik eller arbejde efter endt forløb i Den Gode Modtagelse, hvortil kun en mindre andel får tildelt bostøtte. De tilføjer hertil, at denne målgruppe ville have fået tildelt bostøtte de næste 10 år, hvis ikke det havde været for § 82.

3.2.3 Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes?

I nedenstående præsenteres de elementer, der i datamaterialet har vist sig kan opleves udfordrende i dette tilbud. Et element der nævnes er, at der er nogle borgere, der ikke har overskuddet til at møde op fysisk. Desuden nævnes fra borgerne i dette datamateriale en udfordring ved, at nogle mister deres bostøtte, hvis de går med i Den Gode Modtagelse, hvor medarbejderne kunne ønske, at flere borgere ville komme i dette tilbud fremfor at modtage bostøtte.

3.2.3.1 Borgere som ikke er i stand til at møde op fysisk

Det kan udfordre, når borgerne ikke er i stand til at møde fysisk op. I nogle tilfælde løses det ved tålmodighed, så borgeren selv vender tilbage og er klar til at møde op. Men der er ikke noget generelt svar ift. hvad man gør, når borgere ikke er i stand til at møde fysisk op. Medarbejderne udtrykker, at det handler om den enkelte og hvor han/hun er og har til rådighed. I nogle tilfælde kontakter medarbejderne kolleger inden for SKP, og gør dem opmærksomme på specifikke borgere.

Borgerne udtrykker hertil, at fysisk fremmøde hos Den Gode Modtagelse både er en udfordring og en styrke. En borger uddyber:

"Det kan være uoverskueligt, og nogle dage kommer man ikke afsted. Men når man så er kommet afsted, er der gevinster som socialt fællesskab og bare det at skulle ud ad døren."

3.2.3.2 Stadig stigende bostøttekurve – ønske om større tilgang

Det ærgrer medarbejderne, at bostøttekurven stadig er stigende. Deres oplevelse er, at de godt vil kunne varetage mere komplekse opgaver, end de gør på nuværende tidspunkt. Medarbejderne har derfor et håb om, at flere borgere med bostøtte vil blive afgivet til Den Gode Modtagelse. De er indforstået med, at det er en svær proces, fordi borgerne er vant til at få hjemmebesøg, men tilføjer hertil:

"Man ser sådan på det, at hvis folk har for komplekse problemstillinger, så er det nødvendigt at det er en bostøtte, der kommer på besøg. Hvor jeg sådan tænker, altså også fordi vi har det der med, at vi kan byde ind med mange gange og at vi faktisk også godt kan komme hjem nogle gange, at så kan vi godt løse flere opgaver, end vi gør nu."

Medarbejderne udtrykker, at der i nogen grad kan være en oplevelse af modstand hos kolleger i bostøtten, mod at afgive borgere til Den Gode Modtagelse, da der kan ligge en frygt for at stigende tilgang i Den Gode Modtagelse, kan have negative konsekvenser for medarbejderne tilknyttet bostøtten. En medarbejder udtaler:

"Vi har været en trussel for vores kollegers eksistensgrundlag. Altså bostøtterne har jo været bange for, at vi tager deres arbejde, og det samme med sagsbehandlere. Så der ligger jo noget der i forhold til at så holder man fast i sine opgaver på en anden måde."

Medarbejderne tilføjer i denne sammenhæng også, at tilbuddet under Den Gode Modtagelse er billigere for kommunen, og for nogle borgere tilmed en bedre indsats.

3.2.3.3 Borgere oplever i nogen grad Den Gode Modtagelse som en "spareøvelse"

For to af borgerne er fortællingen om Den Gode Modtagelse præget af deres oplevelse af at have fået frataget deres bostøtteordning. For begge borgeres vedkommende gør det sig gældende, at de gennem flere år har haft en bostøtteordning, som blev frataget i forbindelse med at de fik tilbudt tilknytning til Den Gode Modtagelse. Borgerne udtrykker, at det i første omgang virkede som en klar nedgradering og spareøvelse. Borgerne fortæller, at de hører fra andre, at " (...) de i hvert fald ikke vil ned til Den Gode Modtagelse. Det er noget med kommunen og så risikerer man at blive frataget sin bostøtte."

Der tegnes således et billede af, at der hos nogle borgere kan være en grad af modstand mod Den Gode Modtagelse, på baggrund af en frygt for at få frataget en bostøtteordning, som borgerne oplever sig trygge i.

Begge borgere giver dog også udtryk for, at deres tilknytning til Den Gode Modtagelse er medvirkende til at give dem mestringsevner og følelse af selvstændighed i en højere grad end ved bostøtte i hjemmet.

3.2.4 Opsamlende vedrørende Den Gode Modtagelse

Den uvisiterede midlertidige indsats, som Den Gode Modtagelse tilbyder borgere, lader til at lykkedes særligt godt i arbejdet med kontanthjælpsmodtagere eller førtidspensionister.

Både medarbejdere og borgere udtrykker, at Den Gode Modtagelse er et sted med et imødekomende miljø, hvor borgerne kan komme og være sig selv og blive mødt som de er. Ligesom ved Fremdrift, er der her fokus på at gå på oplevelse i, hvad borgeren efterlyser hjælp til og have et ressourceorienteret fremadskuende blik i samarbejdet.

Borgerne udtrykker tilfredshed med både individuelle forløb og gruppeforløb, men medarbejderne oplever særligt at lykkes med gruppeforløbene. Borgernes møde med andre opleves særligt udviklende for borgerne, hvor fællesskabet og sammenholdet kommer i centrum. Både borgere og medarbejdere giver udtryk for, at det at komme ud blandt andre guider borgerne i en positiv retning og øger mestringsevner.

Arbejdet med § 82 giver medarbejderne større grad af mulighed for at kunne tænke ud af boksen og flytte borgerne, fordi der er en fleksibilitet, som giver muligheder for at tilpasse forløbet til borgerne.

Det, der kan udfordre i Den Gode Modtagelse, er at nogle borgere ikke har overskuddet til at møde op fysisk. Det er muligt at ansøge om at komme med igen, når man er afsluttet, men nogle borgere udtrykker ønske om muligheden for at kunne *"komme ind fra gaden"*. Desuden kan frygten for at miste sin bostøtte ved deltagelse i Den Gode Modtagelse afholde nogle fra at starte op, selvom de interviewede borgere giver udtryk for, at deres tilknytning til Den Gode Modtagelse er medvirkende til at give dem mestringsevner og følelse af selvstændighed i en højere grad end ved bostøtte i hjemmet.

3.3 Det Sociale Pitstop

Det Sociale Pitstop er et tilbud i Frederikshavn Kommune og er fysisk placeret i et lokale i forbindelse med et socialpsykiatrisk værested i Frederikshavn. Det Sociale Pitstop er for voksne i en svær livssituation, der føler sig ensomme, har en økonomi, der er vokset én over hovedet, eller man trænger til at tale med nogen. Det Sociale Pitstop er åbent tre dage om ugen i fire timer ad gangen. Her kan borgere ringe, hvis de har brug for at lave en aftale, eller de kan komme direkte ind fra gaden.

Medarbejderne, som arbejder ved Det Sociale Pitstop, spænder bredt i deres faglighed, bl.a. pædagog, SOSU-uddannet og socialrådgiver. Det Sociale Pitstop adskiller sig fra de øvrige indsætter ved, at ingen medarbejdere er fuldtidsansatte ind i arbejdet med § 82.

For alle medarbejderes vedkommende gør det sig gældende, at de også arbejder med andre paragraffer, såsom § 85 og 99, hvormed arbejdet med § 82 er en mindre del i deres opgaveportefølje.

Der er forskel på borgernes forløb både før og efter indsatsen ved Det Sociale Pitstop, men der er trukket data på borgergruppen i et halvt år før undersøgelsens udførelse (1. april- 30. september 2021). I denne periode var der 32 borgere som afsluttede et forløb gennem Det Sociale Pitstop, og heraf har 9 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats (for yderligere data henvises til bilag 4.4)

3.3.1 Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?

I det følgende afsnit fremhæves de elementer, som er tydeliggjort gennem datamaterialet, der virker godt ved Det Sociale Pitstop. Centrale tematikker er den nemme tilgængelighed, imødekommenhed og mulighed for brobygning

3.3.1.1 Alternativ indgang til kommunen med en mere 'hjertelig' kontakt

Medarbejderne lægger vægt på, at Det Sociale Pitstop er en alternativ indgang til kommunen, hvor borgerne bliver mødt med en mere "hjertelig" kontakt, hvor det skal opleves nemt, afslappet og imødekommende. De fortæller, at der kommer "en anden ro" over borgerne, når de kommer ind hos Det Sociale Pitstop, til forskel fra borgernes tidligere erfaringer med eksempelvis Jobcenteret. En medarbejder fortæller:

"Frederikshavn Kommune siger, at den der kan selv, skal selv. Men man har et system, som har en stor pisk, og det fungerer slet ikke. Det kurer folk og trækker deres selvværd ud af dem og gør folk endnu svagere. Hvor det her er jo noget helt, helt andet."

3.3.1.2 Tilgængelighed og hurtig målrettet forebyggende indsats

Hos Det Sociale Pitstop kan borgeren komme direkte ind fra gaden og få hurtig hjælp og rådgivning. Her kommer borgeren hurtigt i gang med et forløb, hvor mange hjælpes til at mestre eget liv og andre visiteres til rette indsats. En medarbejder udtaler:

"Det, der virkelig skaber værdi, er den tidlige indsats som gør, at nogen slet ikke kommer ind i systemet. Og at man finder den rigtige indsats, altså man skal guides og måske lige løftes lidt på vej."

Medarbejderne udtaler, at hovedformålet med indsatsen er, at "man skal forsøge at tage tingene i opløbet". Det er således tanken, at borgeren skal kunne komme på et relativt tidligt tidspunkt i sin problematik, hvorved en mindre kort indsats kan hjælpe borgeren til at mestre eget liv. Medarbejderne fortæller hertil, at det er forskelligt hvad borgerne har behov for:

"Nogen kommer kun ind til de her samtaler og så går de videre ud i livet. For andre er det mere vedvarende – ja, enten vedvarende, eller så finder vi ud af at det slet ikke er hos os men et andet sted. Succeskriterie skulle måske være, at vi lykkes med at gøre noget på det halve år, men der er også en del, der får en § 85 bagefter. Men altså, så har vi jo fået

fat i dem og det er jo også at lykkes. At man har fået fat i nogen, inden det er accelereret.”

Medarbejderne hos Det Sociale Pitstop oplever, at § 82 giver mulighed for bedre afklaring af borgerens faktiske behov og bedre indsigt i om der bør visiteres til en § 85, eller om *”det bare er et midlertidigt lille skub, der skal til i en eller anden grad”*. Medarbejderne oplever således både at lykkedes, når borgeren hurtigt hjælpes til at kunne mestre eget liv, og når borgeren på et velovervejet grundlag bliver retmæssigt visiteret til eksempelvis § 85.

3.3.1.3 Formidler og brobygger

Det Sociale Pitstop har funktion som formidler af sociale tilbud og brobygger til visitering til mere omfattende indsatser. Medarbejderne hos Det Sociale Pitstop kan gøre borgerne opmærksomme på, hvad der er af oplagte tilbud for dem i deres nærmiljø og guide dem derhen. Det foregår oftest ved, at medarbejderne uddeler foldere fra de forskellige tilbud, der findes i byen. Den fysiske placering af Det Sociale Pitstop i forbindelse med et socialpsykiatrisk værested, som indeholder en række sociale tilbud, gør at borgeren allerede ved indgangen til Det Sociale Pitstop, kan få en fornemmelse af de øvrige tilbud, der findes i huset. En medarbejder fortæller:

”Så man møder jo allerede tilbuddene der, i stedet for hvis man havde siddet på rådhuset. Så er man lige, hvor tingene de sker. Der er jo også borgere, som kommer for at blive henvist til noget helt bestemt fx lilleskolen eller kurser, og så vil de gerne høre mere om det og henvises til det.”

3.3.1.4 Medarbejdere, som arbejder med forskellige paragraffer, skaber trygge overgange for borgere (styrke ved at arbejdet i Det Sociale Pitstop er en ”niche”)

Medarbejderne oplever nogle fordele ved, at de alle arbejder med forskellige paragraffer. Det kan f.eks. være i forbindelse med, at en borger skal henvises videre til en § 85. Her opleves det som en styrke, at medarbejderen ved Det Sociale Pitstop kan henvide til *”én af hendes kolleger”* i en anden afdeling. Ifølge medarbejderen hænger det sammen med, at Det Sociale Pitstop er et trygt miljø, hvor der skabes tillidsfulde relationer, hvilket gør at borgeren er mere tryk i at gå videre i systemet.

En anden medarbejder fremhæver fordele ved at kunne bygge bro mellem personens arbejde inden for hhv. § 82, 85 og 99. Medarbejderen udtaler:

”Når jeg er ude i § 99 regi, så kan jeg jo godt møde nogen, hvor jeg tænker, at de skulle ned i pitstop. Nogle gange har jeg også kørt dem decideret derned, hvis vi tænker, ej men de skal videre nu, og så skal vi finde ud af om det er en § 85 eller midlertidig eller et eller andet. Hele tiden bro mellem arbejdet i § 99 til 82 og 85.”

3.3.2 Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?

Det er ifølge medarbejderne ofte Jobcentret, der henviser borgere til Det Sociale Pitstop. Medarbejderne giver udtryk for, at målgruppen er meget blandet. De fremhæver dog, at

de får flere og flere borgere i Det Sociale Pitstop, som er i en tidlig fase i en bekymrende udvikling. Det kan f.eks. være borgere, som er kommet i knibe jobmæssigt, som er stresset og eventuelt har følt sig jagtet af systemet. Ifølge medarbejderne er det ofte denne målgruppe, for hvem en midlertidig målrettet indsats er særligt virksom.

Medarbejderne giver udtryk for, at borgerens egen motivation for at komme er en afgørende faktor. Som en medarbejder formulerer det:

"Der er mere kraft i, når folk de selv opsøger. Så har de en gnist i, at der skal ske en ændring i mit liv, i stedet for at der ryger noget ind i postkassen, at nu skal du være der og der. Her er det deres motivation, man kan arbejde med. Bare det at de går herover."

3.3.3 Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes?

I nedenstående præsenteres de elementer, der i datamaterialet har vist sig kan opleves som udfordrende i dette tilbud. Tematikkerne her er borgere, der ikke kan møde op fysisk, de fysiske rammer for tilbuddet og det at være en niche.

3.3.3.1 Borgere, som ikke er i stand til at møde op fysisk

Nogle borgere har svært ved selv at skulle tage 'rejsen' ind til Det Sociale Pitstop. Medarbejderne kan godt se potentiale i at kunne møde borgeren uden for Det Sociale Pitstop i den første kontakt, men har ikke kutyme for at køre ud til borgere og er usikre på om det er en mulighed i henhold til deres arbejdsgange. De har ingen faste arbejdsgange ift. at hjælpe disse borgere ind, men flere ringer eksempelvis borgeren op telefonisk.

"Der hvor det hjælper en hel del er, hvis man laver en telefonisk kontakt og aftale om at jeg er derhøje på mandag. Det kan hjælpe borgeren, at nu har jeg en aftale og der er nogen, der venter på mig."

3.3.3.2 Indretning mangler "finish"

Det Sociale Pitstop holder til i et mindre lokale i forbindelse med et socialpsykiatrisk værested. Rummet er ifølge medarbejderne indrettet "*lidt tilfældigt*" med møbler, som har været tilovers. Ifølge medarbejderne selv mangler lokalet "*den sidste finish*" i form af eksempelvis pottedplanter og holdere til de mange foldere, som ligger på borde og i vindueskarm. Medarbejderne lægger vægt på, at der er en "*signalværdi*" i at "*tingene er i orden*", og har derfor et ønske om nogle bedre fysiske rammer for Det Sociale Pitstop.

3.3.3.3 Fysisk placering i forbindelse med Socialpsykiatrisk værested

Det kan være en udfordring, at Det Sociale Pitstop er fysisk placeret i sammenhæng med Socialpsykiatrien. Medarbejderne fortæller, at det kan "*afskrække*" flere borgere fra at henvende sig, da de ikke ser sig selv i "*den boks*". En medarbejder uddyber, hvordan nogle borgere kan forholde sig: "*Tænk nu hvis nogen ser mig og jeg bliver stemplet*".

En af borgerne, som benytter sig af det socialpsykiatriske værested, fortæller, at man faktisk gerne vil have Det Sociale Pitstop placeret et andet sted. Hun oplever, at der kan være en fornemmelse af "*banegård*", når mange borgere kommer forbi Det Sociale

Pitstop. Det gør sig særligt gældende, da mange bruger en indgang, hvor de skal gå gennem hele værestedet, inden de kommer til Det Sociale Pitstops lokale. Hun tilføjer en dimension hertil, at det også kan være til gene for de borgere, der kommer og har brug for hjælp, at de skal bevæge sig gennem et langt lokale ofte fyldt med mennesker. Hertil fortæller borgeren også, at de desuden oplever pladsmangel hos værestedet.

3.3.3.4 Udfordringer ved at arbejdet i Det Sociale Pitstop er en "niche"

Ifølge medarbejderne er det en udfordring, at borgerne ikke kan forvente at møde samme medarbejder i et sammenhængende forløb. Det vil altid være afhængigt af, hvem der er til stede, hvormed borgeren ofte skal genfortælle sin historie på ny. Medarbejderne kæder denne problematik sammen med, at ingen medarbejdere er fuldtidsansatte hos Det Sociale Pitstop. Medarbejdere giver dertil udtryk for ønske om, at der skal være mere faste medarbejdere ved Det Sociale Pitstop. I den sammenhæng udtrykker medarbejderne også, at en mere specialiseret arbejdsportefølje hos den enkelte medarbejder vil kunne højne kvaliteten i borgernes tilbud. En medarbejder udtaler i den forbindelse: *"Alle skal kunne alt og så bliver kvaliteten derefter."*

En anden medarbejder tilføjer desuden, at hun ved sine første vagter ved Det Sociale Pitstop, havde en følelse af at være blevet *"kastet ud i det"*. Hun fremhæver derfor, at nye medarbejdere bør klædes godt på ift. viden om, hvad de kan møde borgeren med.

Alle medarbejdere pointerer dog også, at de er glade for deres tilknytning til Det Sociale Pitstop – det giver dem energi og spændende faglige udfordringer.

3.3.4 Opsamlende vedrørende Det Sociale Pitstop

Det Sociale Pitstop tilbyder en uvisiteret midlertidig indsats til borgere, der af forskellige årsager har det svært og oplever især at lykkes ift. de borgere, der er i en tidlig fase i en bekymrende udvikling, hvor de eksempelvis har jobmæssige udfordringer, er ramt af stress eller lignende. Borgere kan ringe og lave en aftale eller komme ind fra gaden.

Det Sociale Pitstop opleves som et tilbud med en mere varm, afslappet og imødekomende indgang til kommunen, hvor der er mere ro på. Styrken er at tilbuddet er nemt tilgængeligt for borgerne og at det er muligt at arbejde med borgernes problematikker, inden de vokser sig for store og de dermed kommer 'ind i systemet'. Nogle af borgerne kan i dette tilbud blive løftet på vej af de samtaler der tilbydes og komme videre i livet derfra, mens andre kan få hjælp til hvilken yderligere indsats og hjælp de har brug for.

Desuden nævner medarbejderne styrken ved, at de alle arbejder med forskellige paragraffer i hverdagen, og dermed nemt kan være formidler af sociale tilbud og brobygger til visitering til mere omfattende indsætter.

Ligesom ved Den Gode Modtagelse kan det ifølge medarbejderne være en udfordring for borgerne selv at skulle tage 'rejsen' ind til Det Sociale Pitstop, da den kan være uoverskuelig for nogle. Desuden kan borgerne ikke være sikre på at møde den samme medarbejder hver gang, idet der ikke er faste kontaktpersoner.

En anden udfordring, som både medarbejdere og borgere beretter om, er at Det Sociale Pitstop er fysisk placeret i sammenhæng med Socialpsykiatrien. Det giver dels en lidt banegårds-lignende stemning og dels kan det måske afskrække nogle borgere fra at henvende sig.

Slutteligt nævnes, at de fysiske rammer godt kunne optimeres yderligere, så det fremstod mere hjemligt og imødekommende.

3.4 Daghuset og Drivhuset

Daghuset og Drivhuset er etablerede indsatser i Thisted Kommune, som har kørt i en længere årrække. Indsatserne har været under samme ledelse siden 2013, hvor Daghuset blev lagt ind under ledelsen af Drivhuset. Hos Daghuset har man arbejdet med § 82 i ca. 2 år. Begge indsatser er fysisk placeret i samme bygning. Hverken Daghuset eller Drivhuset har tilknyttet myndighed.

Der er trukket data på borgergruppen i et halvt år før undersøgelsens udførelse (1. april-30. september 2021). I denne periode var der 22 borgere som afsluttede et forløb hos Daghuset, og heraf har 6 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats (for yderligere data henvises til bilag 4.3)

3.4.1.1 Drivhuset

Drivhuset er et uvisiteret tilbud, hvor borgere kan komme ind fra gaden, når det passer dem. Tilbuddet er åbent alle ugens dage. Der er stor grad af socialt aspekt i Drivhusets tilbud, hvor der laves og serveres mad hver dag, arrangeres ture og der gennemføres forskellige kreative og musiske aktiviteter. Der er ingen tidsbegrænsning på borgernes brug af tilbuddet og der arbejdes ikke individuelt med målsætninger for den enkelte borger. For medarbejderne i Drivhuset er der ingen krav om dokumentation. Medarbejderne giver udtryk for, at indsatsen ved Drivhuset ikke tænkes ind som en del af arbejdet under § 82.

3.4.1.2 Daghuset

Daghuset tilbyder fortrinsvis gruppeforløb, suppleret med bl.a. fysioterapi. For at gøre brug af Daghuset, skal borgeren visiteres til § 82 eller §104. Formålet med Daghuset er overordnet at give borgere et "boost" for at gøre dem klar til arbejdsmarkedet.

3.4.2 Hvad virker godt ved indsatsen, og hvorfor?

I det følgende afsnit fremhæves de elementer der gennem datamaterialet er blevet tydeligt virker godt ved netop Daghuset & Drivhuset. En central tematik er her et fokuseret tilbud med fremtidsperspektiver og ressourcensyn i centrum.

3.4.2.1 Socialt nærvær og struktur i borgerens hverdag

Indsatsen ved både Drivhuset og Daghuset giver borgerne mulighed for socialt nærvær, og bidrager til struktur i hverdagen. Medarbejderne nævner også, at indsatserne hjælper til at forebygge ensomhed hos borgerne, eksempelvis ved at deltage i turgrupper og ved

at have et sted, hvor man kan komme og spise sammen med andre. Drivhuset hjælper også borgere med at håndtere post og andre praktiske ting.

3.4.2.2 Daghuset hjælper borgeren tilbage i job eller i gang med uddannelse

Daghuset ses som et 'boost' for at gøre borgeren klar til arbejdsmarkedet. Medarbejderne oplever, at de via målrettede og midlertidige indsatser lykkes med at "*køre borgere i stil-ling*" til at komme i praktik, uddannelse eller tilbage på arbejdsmarkedet. Oplevelsen er at borgerne bliver klædt godt på, og er klar til at komme videre i deres liv ved endt forløb hos Daghuset.

3.4.2.3 Tidsperspektivet i § 82 indsatser styrker ressourcensyn og effektivitet

Medarbejderne giver udtryk for, at vilkårsrummet i arbejdet med § 82 kan være med til at højne kvaliteten i deres arbejde med borgerne. Her refereres særligt til tidsperspektivet på et halvt år. En medarbejder udtaler:

" (...) jeg bliver mere effektiv, når jeg hele tiden som tovholder bliver holdt fast på, at vi har den her tid og der er en opfølgning. Jeg bliver nødt til at holde mig til målsætninger og være mere bevidst om relevansen af det, vi har gang i."

Det gør sig bl.a. gældende ved gruppeforløb, hvor en medarbejder udtaler:

"Det med at skulle have mere fokus på hvad jeg kan nå at give vedkommende (borgeren) med, det tror jeg øger kvaliteten i det jeg går og laver. (...)"

Medarbejderne giver også udtryk for, at tidsperspektivet i § 82 arbejdet fremmer et øget ressourcensyn på borgeren, til forskel fra arbejdet med § 104. En medarbejder uddyber:

"Vi bliver bedre til at lede efter ressourcerne. Det er man nødt til, fordi ellers så når de (borgerne) det ikke. Hvorimod ved § 104 så kan man vente på at ressourcerne blomstrer. Her er vi nødt til at grave efter dem."

To af borgerne refererer til, at de tidligere har været i psykologforløb. Der fortælles i den forbindelse at arbejdet ved Daghuset har været særligt givende, fordi man har fokuseret på fremtiden, frem for at grave i fortiden, hvilket de har gjort meget ud af i deres psykologforløb. Der gives udtryk for, at når man skal grave for meget i fortiden og bruge tid på at genfortælle sin historie, så er det også med til at fastholde sig i "*sygdommen og dårligheden*". Det taler ind i at § 82 kan have en særlig styrke ved det italesatte fokus på at arbejde med det, som borgeren giver udtryk for at ville arbejde med, og den målrettede tidsbegrænsede indsats, hvor der ikke er tid til/fokus på at grave for meget i fortiden – og som kræver handlingsrettet fokus på nutiden og fremtiden.

3.4.3 Hvilken målgruppe er indsatsen særlig virksom for, og hvorfor?

3.4.3.1 Målgruppe hos Drivhuset

Drivhuset, som er det uvisiterede åbne tilbud, henvender sig bredt til borgere med forskellige psykiske sårbarheder. Det er meget forskelligt, hvordan borgere gør brug af

Drivhuset, hvor nogle deltager i ture ud af huset engang i mellem og andre kommer dagligt for at indtage et måltid. Borgere som henvises til Drivhuset, kan eksempelvis være folk, som bliver udskrevet fra socialpsykiatrisk afdeling på sygehuset, og som endnu ikke er blevet visiteret til anden indsats. Det kan også være borgere med bostøtte, som har brug for at deltage i sociale arrangementer i weekenderne. Hertil henvises borgere også til Drivhuset, hvis de har afsluttet forløb hos Daghuset, men endnu ikke er klar til at stå på egne ben. Aldersgruppen spænder bredt, fra unge mennesker til pensionister.

3.4.3.2 Målgruppe hos Daghuset

Målgruppen for Daghuset er borgere, som er tilknyttet Jobcentret. Siden § 82 trådte i kraft, bliver borgerne så vidt muligt visiteret til § 82 frem for § 104. Eneste målgruppe, som ikke visiteres til § 82, er førtidspensionister. Denne målgruppe vil stadig blive visiteret til § 104.

Medarbejderne giver udtryk for, at borgerne som visiteres på § 82 generelt er bedre stillet end borgerne, som førhen blev visiteret på § 104.

Når borgere henvises til Daghuset, er det primært pga. behov for en gruppeindsats. Ved behov for individuelt forløb, vil borgeren som udgangspunkt henvises til bostøtte (§ 85). Det er fælles for alle borgerne, som bliver tilknyttet Daghuset, at de har haft psykiske udfordringer gennem længere tid.

På trods af tidsperspektivet i indsatsen under § 82, oplever medarbejderne at modtage borgere, hvor man fra starten af ved, at der vil være længere udsigter end seks måneder til at borgeren vil kunne være klar til job eller praktik. For andre borgere er det målsætningen, at de skal i praktik umiddelbart efter de seks måneder hos Daghuset.

Det er fælles for alle fire borgere, som har deltaget i interview, at de gerne vil kunne klare sig selv og have et job og en hverdag, hvor de føler, at de udretter noget.

3.4.3.3 Tidlig indsats styrker borgerens motivation

Medarbejderne fortæller, at indsatsen på et halvt år virker bedst for borgere, som modtager en tidlig indsats og derved ikke allerede har været for længe i jobcentersystemet. De oplever, at borgernes motivation for at udvikle sig og komme i arbejde er større, jo kortere til de har været i "systemet". En medarbejder uddyber:

"Dem, som har været ude i al muligt, er blevet kørt trætte. Tit når vi får dem, som har været i systemet i lang tid, så er de opsatte på at ville have deres pension. De er slidt op og er svære at rykke."

3.4.4 Hvilke udfordringer opleves, og hvad vil kunne gøres anderledes?

I nedenstående præsenteres de elementer, der i datamaterialet har vist sig kan opleves som udfordrende i dette tilbud. Tematikkerne er udfordringerne i at få koordineret indsætter på tværs og sikre, at borgerne kommer godt videre efterfølgende.

3.4.4.1 Faldende tilgang hos Daghuset

Medarbejderne mener generelt, at der visiteres for få borgere til Daghuset. De oplever at se flere borgere anvende Drivhuset, som ifølge dem burde være visiteret til et forløb ved Daghuset og dermed være i et mere målrettet forløb, som har til formål at hjælpe borgerne videre i livet. Der gives udtryk for, at Drivhuset kan have tendens til at blive en "parkeringsplads" for nogle borgere. Her lægger medarbejderne særlig vægt på, at de ser flere unge mennesker blive henvist til Drivhuset. Medarbejderne oplever således i flere tilfælde at kunne se borgere i Drivhuset, for hvem de ville kunne gøre en positiv forskel for i Daghuset. En medarbejder tilføjer:

"Vi er klar til at tage imod dem. Der er pladser på alle hold. Vi mangler bare borgere. Vi har sadlet om på bedste vis og vi har taget imod det som en god udfordring. Vi har virkelig gjort vores. Og derfor er det så mærkeligt at der ikke kommer nogen i Daghuset. Og der er så stor tilgang i Drivhuset."

Medarbejderne tilføjer, at de har indtryk af, at sagsbehandlere og jobcentermedarbejdere ikke har tilstrækkelig viden om, hvad Daghuset kan tilbyde, og derfor ikke er opmærksomme på, hvornår de kan og bør visitere borgere hertil. En medarbejder fortæller:

"Det må være en uvidenhed i systemet i forhold til hvad man som sagsbehandler eller jobkonsulent kan tilbyde. Jeg tror ikke, at mange ved hvad der er af muligheder i kommunen. Eksempelvis sagsbehandlere, der ikke ved hvad Daghuset kan tilbyde, herunder hvad er et ACT-hold og hvad kan en kognitiv sensorisk profil. Hvis man er mere skarp på hvad der foregår de forskellige steder, så vil det være nemmere at få ideen til at det er lige der, du skal hen."

I den forbindelse tillægges det stor værdi, at der er en medarbejder fra socialafdelingen tilknyttet huset, som er til stede én gang ugentligt. Medarbejderne udtaler bl.a. at det skaber langt større gensidig forståelse og indblik i hinandens arbejdsfelter og vilkår.

Yderligere pointerer medarbejderne, at Jobcentret tilbyder sammenlignelige gruppeforløb, hvormed der kan forekomme et konkurrerende forhold mellem gruppetilbud ved Jobcentret og i Daghuset.

3.4.4.2 Samarbejde mellem Daghuset, Socialafdelingen og Jobcentret kan udfordre en koordineret indsats

Medarbejderne ser et forbedringspotentiale i det tværgående samarbejde omkring den enkelte borger, hvor der dog er gode erfaringer at bygge videre på.

Medarbejderne giver eksempelvis udtryk for, at en typisk udfordring de møder, er at målsætninger for borgerne ikke er afstemte med borgernes nærmeste udviklingszone og forløb ved Daghuset. Her opleves det i nogle tilfælde, at der arbejdes med forskellige målsætninger i henholdsvis Jobcentret og Daghuset, hvilket skaber et usammenhængende forløb for borgeren med grobund for irritation og motivationstab.

For at fremme et bedre koordineret samarbejde og skabe et sammenhængende forløb for borgeren, inviterer Daghuset en tilknyttet medarbejder ved Jobcentret med til opfølgingsmøder sammen med borgeren hver fjerde uge. En medarbejder udtaler:

"Vi har den fordel, at vi ser borgeren noget oftere end deres sagsbehandler, så de (sagsbehandlerne) kan godt sidde og tro, at det går rigtig godt og borgeren er på rette vej, men vi ser noget andet i praksis. Der er de her møder virkelig vigtige hver fjerde uge (...)."

Øget videndeling ift. Daghusets tilbud i et mere overordnet perspektiv kunne ligeledes fremme samarbejdet.

3.4.4.3 Borgere med § 82 risikerer at blive "tabt på gulvet" ved endt forløb i Daghuset – behov for at kunne forlænge forløb

Medarbejderne oplever arbejdet under § 82 kan have den problematik, at der kan opstå en "hul", hvor borgeren bliver overladt til sig selv på trods af fortsat behov for støtte. Medarbejderne ønsker derfor muligheder for at kunne forlænge borgernes forløb i særlige tilfælde. Eksempelvis i form af en klippekortsordning, hvor borgeren vil kunne komme til en række samtaler efter behov. En medarbejder tilføjer:

"I min verden er det også en målrettet indsats, fordi så kigger man på det enkelte menneske – hvad har du behov for og ikke på hvad er en § 82."

Borgerne giver udtryk for forskellige oplevelser af at skulle afslutte deres forløb ved Daghuset. Én af borgerne, som afsluttede sit forløb i foråret 2021, og på interviewtidspunktet endnu ikke var i arbejde eller praktik, havde haft en god oplevelse i forbindelse med at afslutte sit forløb hos Daghuset. Denne borger oplever selv at mestre eget liv uden tilknytning til arbejdsmarked eller sociale tilbud. Det er anderledes for to andre borgere, som begge nævner oplevelsen af at "være tabt mellem to stole". Det er fælles for disse borgere, at de gerne vil have en praktikplads. Begge borgere giver udtryk for at være bange for, at de igen vil få det dårligt og at forløbet vil ende med at være spildt.

En medarbejder siger samstemmende:

"Det er enormt vigtigt, at der er noget på den anden side, der griber dem (borgerne,) når de er færdige her (...) for hvis man bare bliver sluppet ud til ingenting, så kan det være enormt svært at se meningen med at bruge energi på at ville det her, hvis ikke der er et formål."

Borgerne giver udtryk for, at forløbet på seks måneder virker for kort. De forklarer, at de bruger den første måneds tid på at vænne sig til at komme i huset og møde folk, hvor perioden hvor de er læringsparate i deres gruppeforløb bliver meget kort. Dertil giver borgerne udtryk for, at det stresser dem med den skarpe bagkant, hvor de kan have følelsen af, at indsatsen går fra "100 til 0". To af borgerne ønsker en fortsat tilknytning til Daghuset med henblik på at holde deres erhvervede kompetencer ved lige og blive mindet om de gode redskaber, som de er blevet præsenteret for.

3.4.5 Opsamlende vedrørende Daghuset og Drivhuset

Daghuset og Drivhuset er tilbud, der giver borgere mulighed for socialt nærvær, og bidrager til struktur i hverdagen. Målgruppen for Daghuset er borgere som er tilknyttet Jobcentret, hvor Drivhuset er et uvisiteret åbent tilbud, der henvender sig bredt til borgere med

forskellige psykiske sårbarheder. Ifølge medarbejderne er den midlertidige indsats særligt virksom ift. borgere som modtager en tidlig indsats og ikke har været længe i systemet, idet borgernes motivation for udvikling opleves størst ved denne gruppe.

Ligesom ved de øvrige nævnte tilbud i denne rapport opleves det som en styrke at tilbuddet har en målrettet og midlertidig karakter. Dette er med til at sikre fokus på borgernes ressourcer og hvordan disse kan styrkes, frem for at bruge megen energi på at dvæle ved fortiden. Borgerne udtrykker, ligesom medarbejderne, at dette er særligt givende ved denne type tilbud. Oplevelsen er at borgerne bliver klædt godt på, og er klar til at komme videre i deres liv, ved endt forløb hos Daghuset.

Det udfordrende fra medarbejdernes perspektiv er, at flere burde anvende Daghuset frem for Drivhuset. Medarbejderne oplever i forlængelse heraf, at sagsbehandlere og jobcentermedarbejdere kunne blive klædt bedre på ift. viden om hvad Daghuset kan tilbyde, da det måske ville betyde større tilgang til netop Daghuset. Det er således et forbedringspotentiale i det tværgående samarbejde omkring den enkelte borger.

Medarbejderne oplever det desuden som en udfordring, at der kan opstå et hul, hvor borgeren bliver overladt til sig selv på trods af fortsat behov for støtte efter det halve års forløb. De påpeger vigtigheden af, at borgerne ikke føler sig overladt til sig selv efterfølgende, og dermed kan tabe motivationen for udvikling. Borgerne i datamaterialet giver også udtryk for ønsket om knap så skarp bagkant, da dette kan stresse.

3.5 Konsekvenser af Covid19

I henhold til § 82d, er hensigten at tilbuddene skal agere brobygger ud til de tilbud, der allerede findes, samt inddrage civilsamfundet og frivillige foreninger, når de gennem samtaler med borgerne bliver klogere på hvad de efterspørger.

Det har således hele tiden været på tegnebrættet at brobygge til civilsamfundet, men der har indtil nu været en tendens til, at det er nemmere at brobygge til andre fagpersoner. En medarbejder fra Fremdrift fortæller:

"Det har vi ikke gjort så meget endnu, det har mest været til de uvisiterede tilbud, der findes i Aalborg kommune."

Ligesom i resten af samfundet har Covid19 således også spillet en rolle for de uvisiterede midlertidige indsætter. De tilbud, der blot har eksisteret et par år, har måtte tænke i kreative løsninger og brugt energi på bare det at komme i gang – og så kom corona.

"Vi har ikke været lukket ned. Vi har forsøgt at holde tilbuddet i gang via teams, opkald, gåture. Men brobygning har været svært."

Oplukning og nedlukning af kursusaktiviteter og det momentumtab, der ligger i det, har ligeledes udfordret. Dette har også resulteret i at det ind imellem har været mere uklart for borgeren hvad der skulle ske og skabt en længere ekspeditionstid ift. at få borgeren ud ad døren med en plan for det fremadrettede forløb.

En medarbejder uddyber dette, idet de oplever, at det har været svært for jobcentrene at finde praktikker under Covid19, så en praktik stod klar når borgerne var igennem forløbet hos dem. Brobygningen ud til praksis har hermed været vanskeliggjort.

3.6 Lederperspektiv

I dette afsluttende kapitel fremlægges ledernes perspektiver på etablering af kultur og det særlige ved en § 82 indsats på de organisatoriske snitflader til andre myndigheder, samt generelle erfaringer med etablering og drift. I lederinterviewet er der også spurgt ind til oplevelse af samarbejde og dokumentationskrav fra direktionen. Det gennemgående billede i den forbindelse er, at lederne oplever at være *"sat fri"* og i stor grad arbejder selvstændigt med tillid fra direktionen. Denne tematik er derfor ikke yderligere behandlet i rapporten.

3.6.1 Ledelse af en kulturproces – det særlige "§ 82 mindset"

Alle ledere nikker genkendende til, at der er en særlig kultur omkring arbejdet med § 82. Der tales i den forbindelse også om et særligt *"mindset"*, som præger arbejdet med § 82. Foruden metodefrihed, høj faglighed og hastighed, så handler det særlige mindset om en tilgang til borgeren, der bygger på *"mindste indgriben i borgerens liv"*. Det er en kulturproces, som særligt berører medarbejdere og borgere under § 82, men som også har indvirkning på – og er betinget af – kulturprocesser og forståelser *"længere oppe i systemet"* og i samarbejdende afdelinger og forvaltninger. Sidstnævnte referer til, at lederne giver udtryk for, at det er en vigtig nøgle for at lykkes med § 82 indsatserne, at der er en organisatorisk forståelse for, at kulturprocesser tager tid, samt en bred tilslutning til de organisatoriske omlægninger, som kulturændringerne lægger op til.

Lederne giver i nogen grad udtryk for, at deres medarbejdere er kommet langt i denne kulturændring, hvortil borgerne nu er i gang. Kulturprocessen for borgerne handler, ifølge lederne, særligt om at støtte borgerne i deres ønske om i videst muligt omfang at kunne *"klare sig selv"*.

Det er ifølge lederne *"et ongoing arbejde med at skabe og vedligeholde kulturen blandt medarbejderne"*. Her refereres til at fastholde det særlige mindset og eksempelvis ikke bevæge sig tilbage til det herskende mindset ved arbejdet med § 85 eller § 104. Lederne giver udtryk for at have stor opmærksomhed på kontinuerligt at italesætte og arbejde med den ønskede kultur. En leder nævner i den forbindelse, at der arbejdes med tænkninger fra den amerikanske psykolog Carol Dweck, samt Bo Vestergaards model ift. en *"non hierarkisk organisation"*, da disse tilgange taler ind i den kreativitet, som man ønsker hos medarbejderne.

En leder udtaler: *"Vores mindset er virkelig vendt og vi har fået en kæmpe kulturændring i vores område"*. Lederen tilføjer hertil, at hun oplever, at tankegangen kan være gammeldags i samarbejdet med andre afdelinger, f.eks. når det kommer til resourcesyn på borgeren og inddragelse af borgerens egen stemme.

3.6.1.1 En større organisationsændring koblet til arbejdet med § 85 og § 104

Lederne gør opmærksom på, at man ved indføringen af § 82 har at gøre med en større organisationsændring, som i nogen grad kan provokere det eksisterende forvaltningsarbejde. Det tillægges derfor stor betydning, at man som leder tør "gå forrest" og er i stand til at "sælge budskabet". Her udtrykker lederne, at det har været vigtigt at fremhæve for medarbejderne, at § 82 lægger op til en "omlægning af arbejdsopgaver og ikke en besparelse". En leder fortæller:

"Det kræver mod og at man er rustet til blå mærker til at starte med. Folk kan virkelig blive provokeret, når man gør noget, der er markant anderledes (...) Det kan provokere det eksisterende forvaltningsarbejde. F.eks. når man vender folk i døren, er der ikke så mange, der har brug for bostøtte."

Lederne giver udtryk for, at både ledere, medarbejdere og borgere kan have tendens til at "hvile" i den "tryghed" der kan være i arbejdet med § 85 og §104, hvor der ikke er nogen tidsbegrænsning og hvor den personlige relation i højere grad dyrkes. Her fremlægger lederne det som et "springende punkt" og elementer der står i kontrast til det herskende mindset i § 82, som beror på en forståelse af at "mindste indgriben i borgerens liv" skaber den bedste støtte. En leder udtaler om arbejdet i § 85:

"Man skal tænke sig selv som en bostøttemedarbejder, hvis primære formål er at gøre sig selv arbejdsløs. Det kan være det springende punkt. Jo flere borgere vi kan få afsluttet, jo bedre, men det kan være svært for medarbejderen at se."

En leder tilføjer i denne sammenhæng, at hvor medarbejdere arbejder både med § 82 og § 104, kan det være en udfordring at skabe og fastholde det særlige mindset i § 82, da medarbejderne i det tilfælde kan have tendens til at se fordelene ved §104 ift. at det er et længere forløb.

Samarbejdet mellem § 82 og § 85 har også været en tematik ved flere medarbejderinterviews. Her understreges det, at både § 82 og § 85 har deres berettigelse, fordi der er mange borgere, som skal have bostøtte. Dog er medarbejdernes erfaring over tid, at for mange borgere får tildelt bostøtte, som ellers ville kunne hjælpes til at mestre eget liv ved tilknytning til indsatsen under § 82. Ifølge medarbejderne er der således en målgruppe, for hvem bostøtten ender med at være en fastholdelse i 'sygdom' og dermed ikke til gavn for borgeren. En medarbejder fortæller:

"Jeg tænker, at det der gør det her bedre end bostøtte, det er, at det ikke er én til én. Altså det er den der isolation, hvor de bliver siddende hjemme og der kommer en hjem for at snakke med dem. Det er belejligt, men det får de det ikke nødvendigvis bedre af. Jeg tænker mere, at det kan komme til at vedligeholde den der sygdom, som de tænker, at de har."

Hertil er en gennemgående pointe hos medarbejderne, at det er en stor gevinst for borgerne med det sociale aspekt, der ligger i at møde fysisk op og evt. deltage i gruppeforløb, hvor borgerne må forholde sig til og lytte til andre mennesker. En medarbejder udtaler om bostøtteindsatsen:

"Men ulempen er jo også, at hvis jeg var bostøtte og kom hjem til dig, så er det jo dig det handler om og du skal ikke spørge ind til mig, fordi jeg er professionel, så jeg løfter ikke"

sløret for ret mange ting, så du er i fokus og centrum, du har retten til at tale om dig selv. Og det lærer man altså ikke at interagere sammen med andre mennesker af. Det her med at være interesseret i andre og lytte til andre.”

3.6.2 Stor diversitet i organiseringen af arbejdet med § 82

Det er en gennemgående tematik ved lederinterviewet, at de oplever stor forskellighed i deres organisering kommunerne imellem. Det gør sig særligt gældende ved håndtering af visitationskompetence, samarbejde mellem udfører og myndighed samt organisatoriske snitflader.

3.6.2.1 Visitationskompetence

I Frederikshavn Kommune, Aalborg Kommune og Hjørring Kommune gør det sig gældende, at de udførende medarbejdere har mandat til at kunne tage beslutning og visitere borgere til et forløb under § 82. I Frederikshavn Kommune foregår det f.eks. når socialfaglige medarbejdere tilknyttet Det Sociale Pitstop sidder med ved udredningsmøder og allerede ved mødet kan tage beslutning om at tilbyde borgeren en § 82. Lederne tillægger det stor værdi, at de udførende medarbejdere under § 82, som besidder 'det særlige § 82 mindset', er med i visiteringen, da de har den største indsigt i hvilke borgere, der hjælpes bedst med en § 82. Det fremhæves også som en klar fordel ift. hurtig visitering og derved mulighed for forebyggende indsats.

Anderledes ser det ud i Thisted Kommune, hvor visitationen til § 82 foregår gennem jobcenter/myndighed hos Socialforvaltningen. Både leder og medarbejdere ved Daghuset fremhæver dette som en ulempe, der komplicerer og forlænger sagsgange. Denne udfordring underbygges yderligere i afsnit 3.4.4.

3.6.2.2 Samarbejde mellem udfører og myndighed

Lederne fremhæver det som en stor styrke, når der er tæt samarbejde mellem udfører og myndighed. Lederne fortæller, at det skaber hurtigere og bedre sagsgange, hvortil en leder uddyber:

”Der kommer et andet flow, samarbejde og refleksion. Nysgerrighed i hinandens praksis. Følgeskab hvor vi tester noget af sammen.”

I forlængelse af forrige afsnit opleves det, at netop adskillelsen mellem udfører og myndighed er en udfordring for visitering og tværgående samarbejde om en koordineret indsats jf. afsnit 3.4.4.

3.6.2.3 Organisatoriske snitflader

Der forekommer stor diversitet i indsatsenes kontakt og samarbejde med andre afdelinger. Lederen af Daghuset fortæller, at deres organisatoriske snitflader primært består af jobcentret og myndigheden i Socialafdelingen. I den modsatte grøft giver lederen af Fremdrift udtryk for, at de har meget brede organisatoriske snitflader. Hun fortæller:

"Åben dør politikken bliver også en del af vores samarbejdspolitik. Vi behøver ikke være de bedste med det hele, men vi skal vide, hvad vi ikke ved og kunne give bolden videre og inddrage andre enheder, når det giver mening ift. borgerens behov."

3.6.3 Behov for at kunne forlænge borgeres forløb

Der er bred enighed blandt lederne ift. ønske om at kunne forlænge borgeres individuelle forløb i særlige tilfælde. Lederne fortæller, at *"seks måneder er lige på grænsen"*, hvortil de kunne ønske, at der blev set på lovgivningen ift. mulighed for forlængelse af forløb inden for § 82. En af lederne har en antagelse om, at man vil kunne halvere mængden af borgere som ender med længerevarende indsats, hvis det var muligt at videreføre § 82 i 3-6 måneder.

Under interviewet bliver lederne opmærksomme på, at de har forskellige forudsætninger/praksisser ift. at kunne have borgere tilknyttet § 82 i en længere periode end seks måneder. Her nævnes bl.a. muligheden for at borgere kan starte med et individuelt forløb i seks måneder for derefter at være tilknyttet via deltagelse i gruppeforløb. Ift. gruppeforløb fremhæves det også, at lovgivningen tillader fortolkning, således at der ikke er krav om tidsbegrænsning på gruppeforløb.

3.6.4 Erfaringer fra arbejdet med § 82 kan overføres og skabe værdi i andre områder

Alle lederne giver udtryk for, at erfaringer fra arbejdet med § 82 kan overføres og skabe værdi i andre områder. Her nævnes særligt ældreområdet, herunder hjemmepleje og aktivitetscentre, hvor udfordringen ofte kan være ensomhed. En leder uddyber:

"Hjemmepleje og aktivitetscentre kan bruge det specifikke mindset. Udfordringen er ensomhed, det kan ikke løses af bostøtte eller hjemmehjælp. Det kunne være spændende at tænke § 82 inden for ældreområdet. Hastighed og mulighed for brobygning til andre fællesskaber. Det kræver, at man får involveret medarbejderne. (...) hvordan arbejder man med at skifte mindset? Det gør man gradvist."

Lederne fremhæver også, at mindsettet i § 82 kan styrke den koordinerede indsats på børne- og ungeområdet. Her fremhæves det, at hastighed, nytænkning og færre bureaukratiske barrierer vil kunne medvirke til bedre forebyggende indsatser og hindre at mange børn og unges problemer bliver komplekse.

3.6.5 Opsamlende vedrørende lederperspektivet

Der er generelt enighed blandt lederne om, at der er et særligt mindset og en særlig kultur, der kendetegner arbejdet med § 82. Denne kulturændring tager tid, kontinuerligt ledelsesmæssigt fokus og kræver tilslutning hele vejen rundt i systemet for at lykkes. Dette er ifølge lederne centralt for at kunne lykkes med intentionerne i § 82 indsatserne, da det netop går på med en kort og midlertidig indsats at skabe en forandring ud fra et ressourcelperspektiv og samtidig gribe mindst muligt ind i borgerens liv – uden at dette for hverken medarbejdere eller borgere opleves om en spareøvelse.

Samtidig beretter lederne om et ønske om, at der blev set på lovgivningen ift. mulighed for forlængelse af forløb inden for § 82 i særlige tilfælde, hvor seks måneder er lige lidt nok for borgerne. På interviewtidspunktet har indsatserne forskellige forudsætninger/praksisser ift. at kunne have borgere tilknyttet § 82 i en længere periode end 6 måneder ved eksempelvis at tilbyde gruppeforløb efter individuelle forløb.

Det er ikke altid, at der opleves samme ressourcensyn og fokus på borgerinddragelse i de øvrige afdelinger der samarbejdes med og lederne påpeger, at den måde de i indsatserne arbejder nogle steder kan udfordre det eksisterende forvaltningsarbejde, hvor den personlige relation i højere grad dyrkes. En opmærksomhed der rejses ift. indsatser, hvor medarbejdere arbejder både med § 82 og § 104 er, at det her kræver ekstra ledelsesmæssigt fokus at fastholde det særlige mindset i § 82.

I forhold til håndtering af visitationskompetence, samarbejde mellem udfører og myndighed samt organisatoriske snitflader er der stor forskel i hvordan kommunerne har organiseret sig. Det anses generelt som værdifuldt, at udførende medarbejdere under § 82 er med i visiteringen. Dette letter arbejdsgangene og giver øget indsigt og forståelse ift. § 82 indsatsernes muligheder.

Det kunne ifølge lederne give god mening at overføre de positive erfaringer fra arbejdet med § 82 til andre områder såsom ældreområdet, herunder hjemmepleje og aktivitetscentre, og ift. styrkelse af den koordinerede indsats på børne- og ungeområdet.

4. Bilag

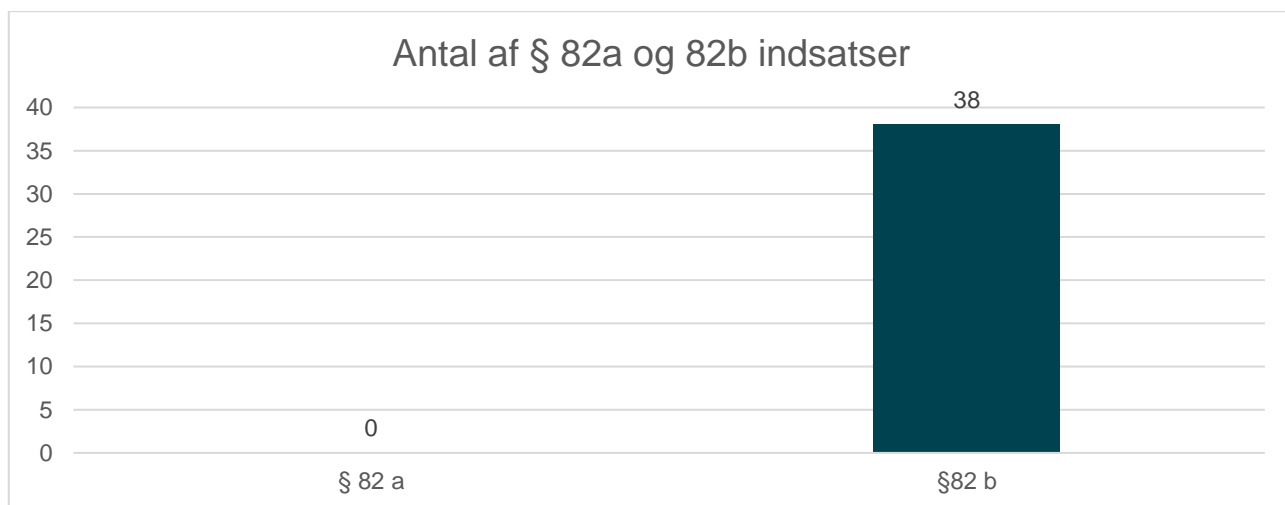
I følgende bilag indgår medsendt data fra hver af de fire deltagende kommuner, som behandler hhv.: Antal borgere, der har modtaget en § 82a og 82b; Antal borgere, der har afsluttet et forløb i perioden – opdelt på alder; Forløbenes længde inkl. angivelse af gennemsnitslængde for forløbene; Antal borgere, der har fået en indsats før forløbet og efter forløbet. Hertil har nogle af kommunerne på forskellig vis medsendt data, som viser udvikling i visiterede bostøttetimer.

4.1 Aalborg Kommune

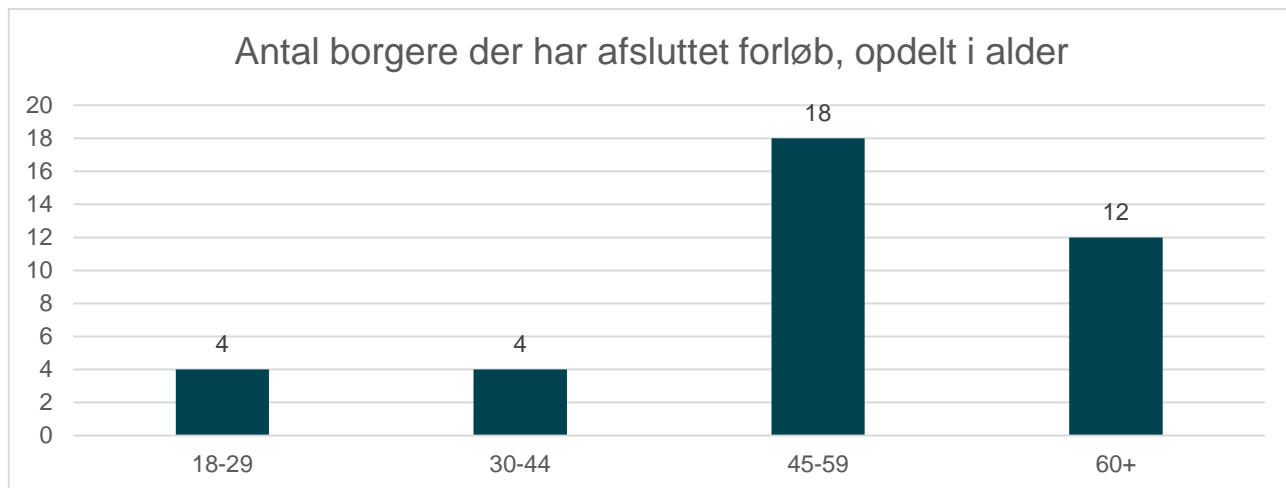
Nedenstående data kigger på antal borgere, der har afsluttet et § 82 forløb i perioden 1. april - 30. september 2021

Antal borgere, der har afsluttet et § 82 forløb i perioden: 38. Heraf har 34 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats

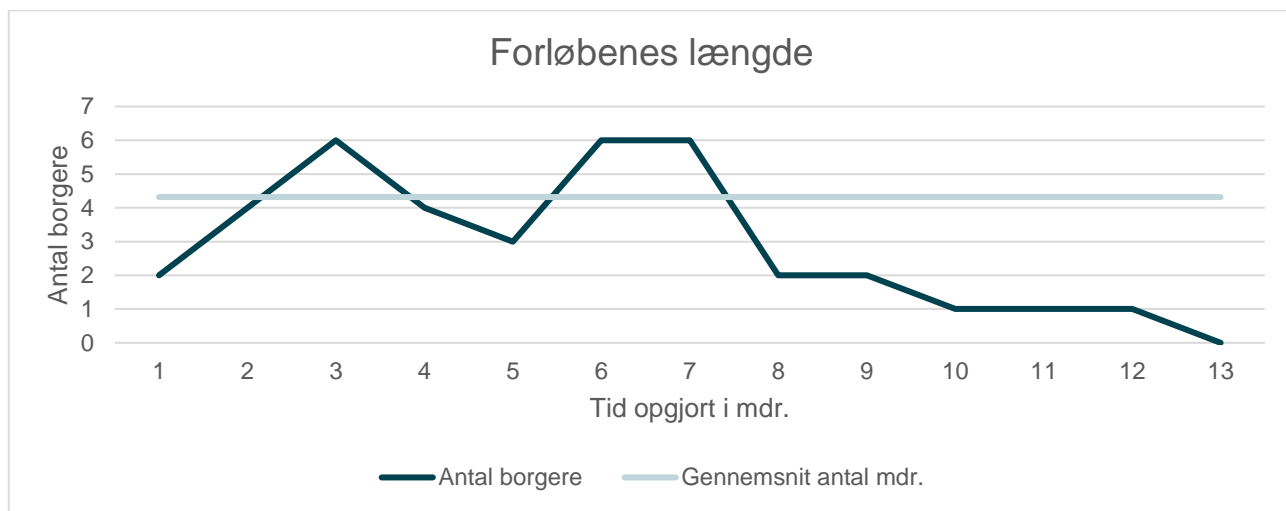
Tabel 1: Antal borgere der har modtaget en § 82a og 82b

Tabel 2: Antal borgere der har afsluttet et forløb i perioden – opdelt på alder

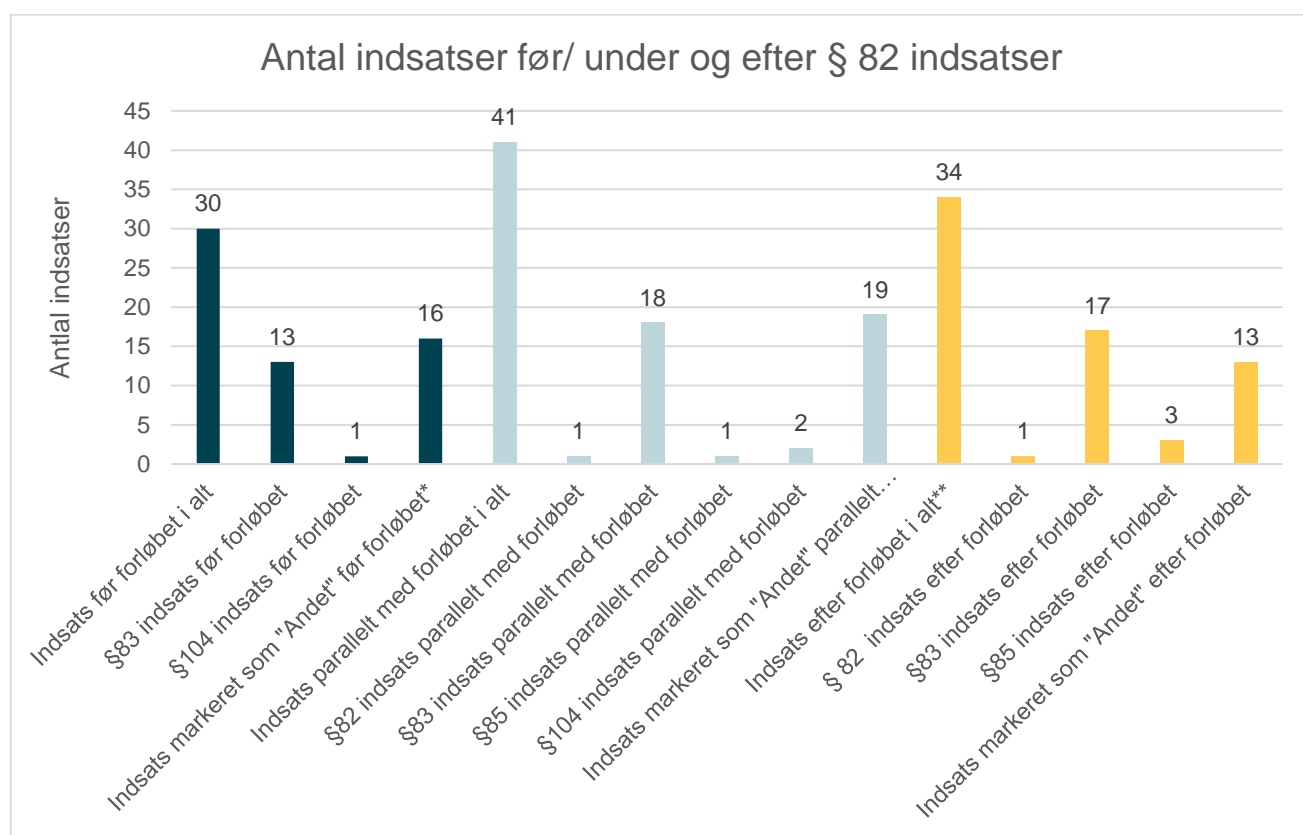
Tabel 3: Forløbenes længde inkl. angivelse af gennemsnitslængde for forløbene

Tabel 4: Antal indsatser igangsat før/under og efter § 82 indsatser

*En indsats kaldet "Andet " kan fx referere til ledsagerordning, værested eller aktivitetscenter.

**En borger kan have flere forløb (fx både en §83 og §85)

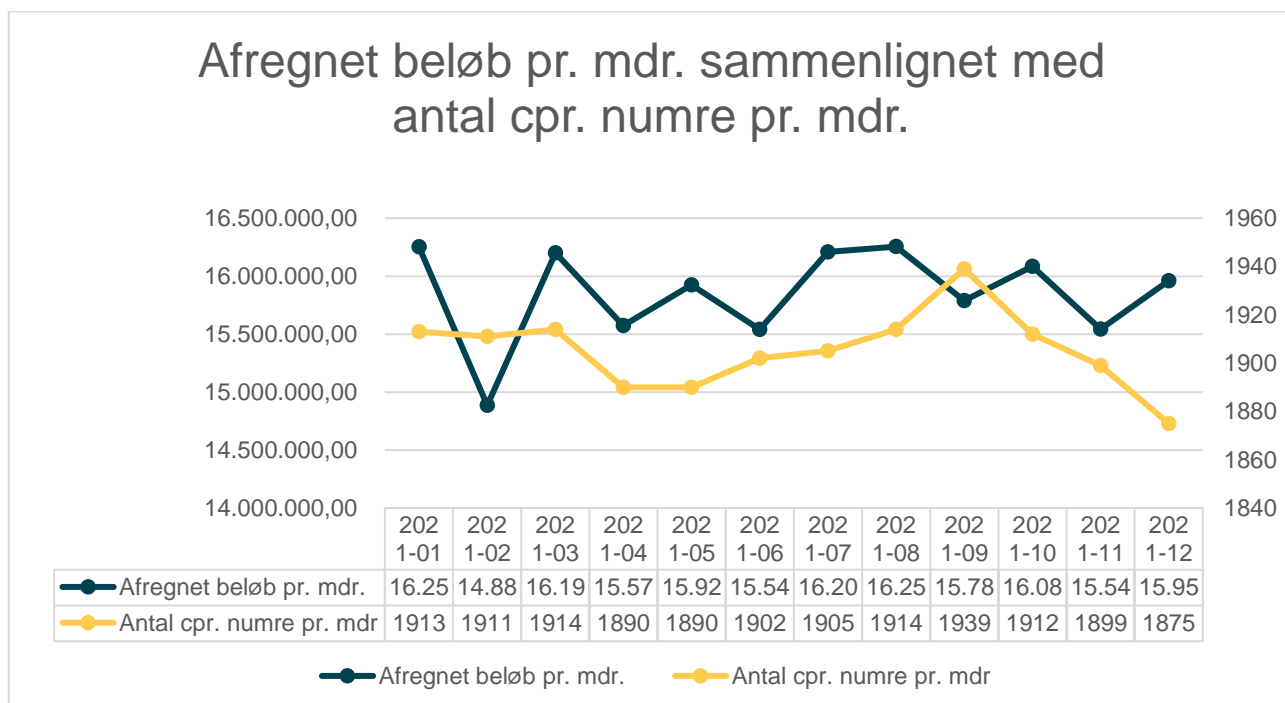

Bostøtte efter SEL § 85

De midlertidige og uvisiterede indsatser efter § 82 er indført for at sikre, at alle borgere kan få øjeblikkelig og individuel hjælp. Såfremt § 82 indsatsen ikke er tilstrækkelig, kan borgeren visiteres til en § 85 indsats – bostøtte. Nedenstående tabel viser udviklingen i bostøtte fra 2018 til 30. september 2021.

Det fremgår af tabellen at antallet af cpr. numre generelt har været stigende i midten af 2021, for derefter at falde i slutningen af året. Det afregnede beløb pr. måned har været svingende over perioden.

Tabel 5: Afregnet beløb og antal cpr. numre

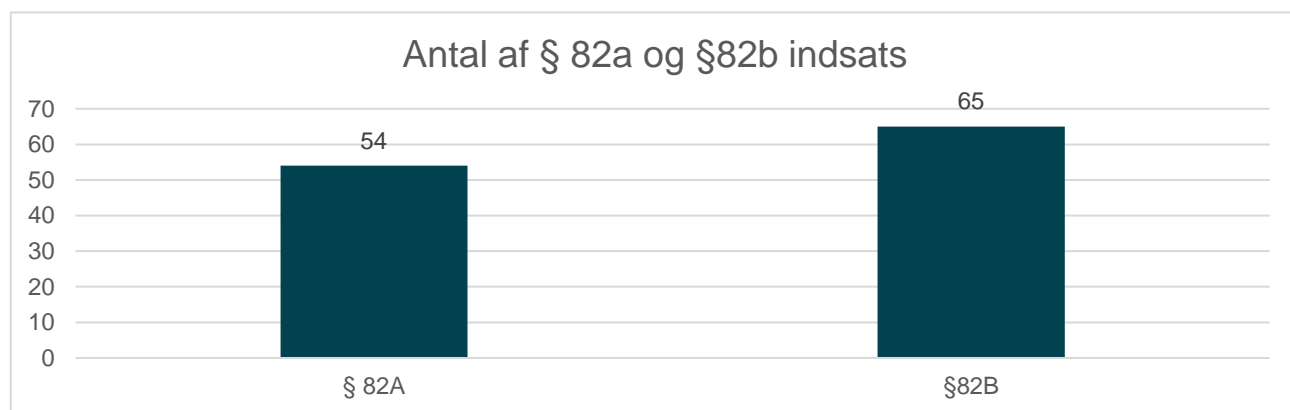

4.2 Hjørring Kommune

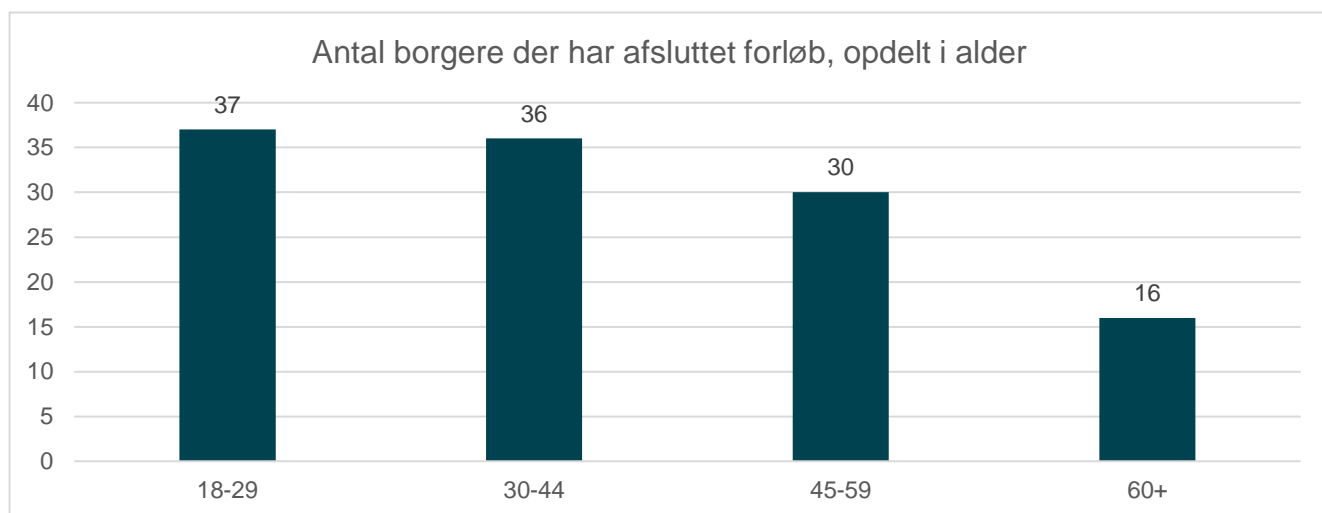
Nedenstående data kigger på antal borgere, der har afsluttet et § 82 forløb i perioden 1. april - 30. september 2021

Antal borgere, der har afsluttet et § 82 forløb i perioden: 119. Heraf har 48 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats

Tabel 1: Antal borgere der har modtaget en § 82a og 82b indsats

Tabel 2: Antal borgere der har afsluttet et forløb i perioden – opdelt på alder

Tabel 3: Forløbenes længde inkl. angivelse af gennemsnitslængde for forløbene

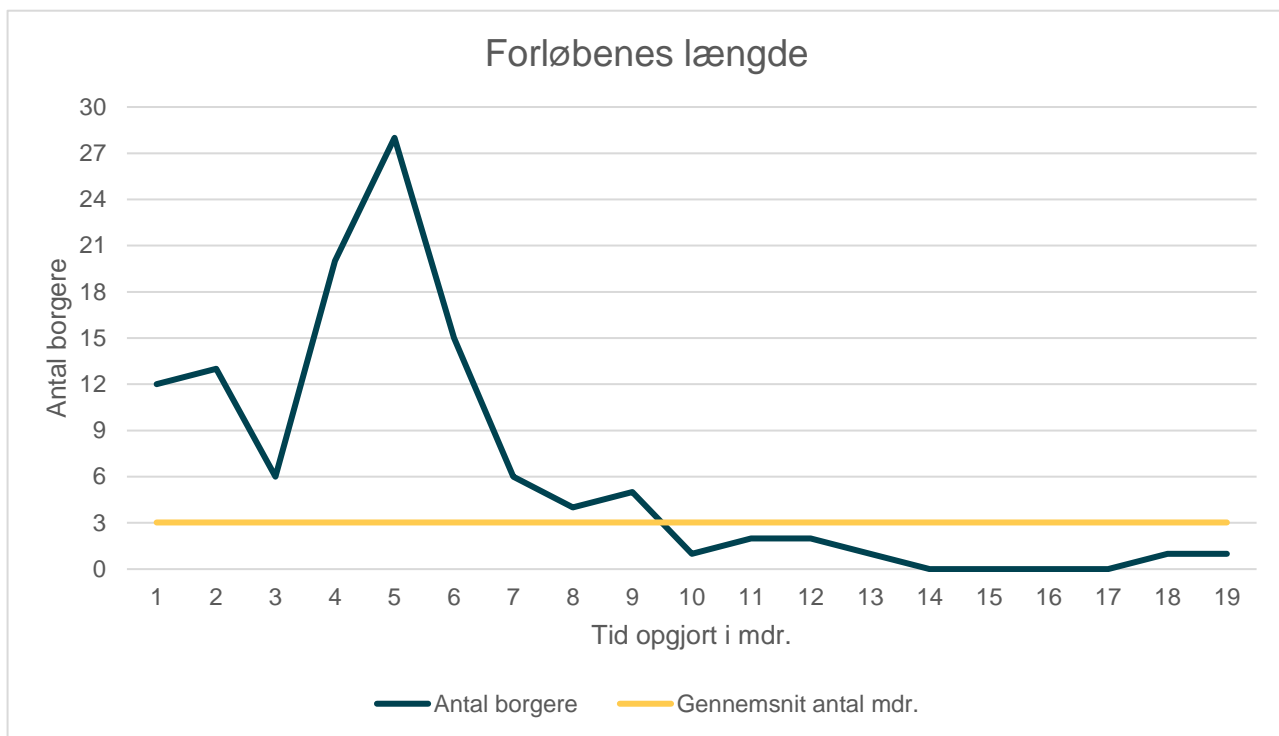
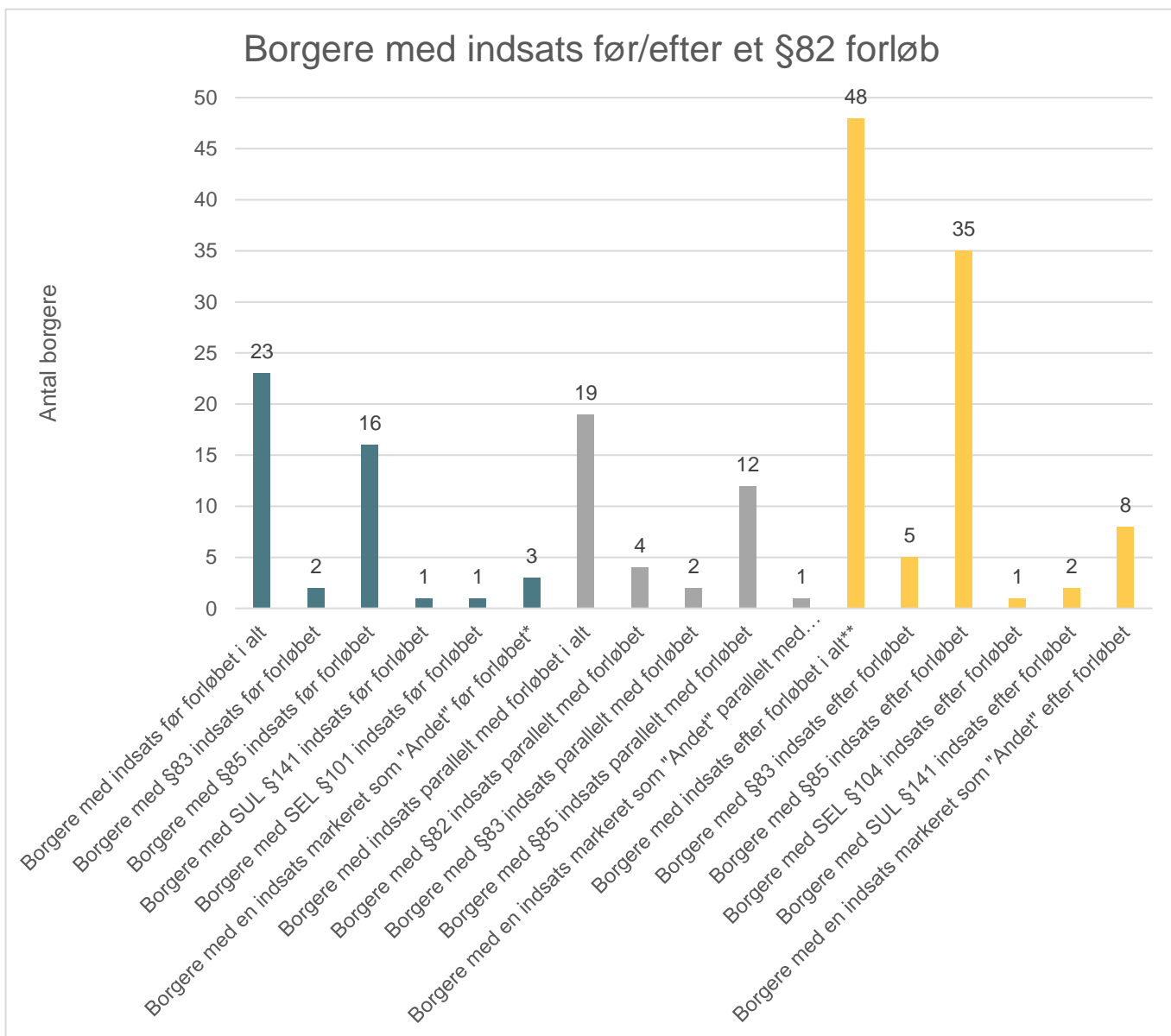

Table 4: Number of citizens who have received an intervention before or after the trial

*A citizen can have several trials (e.g. both §83 and §85)

*An intervention called "Andet" can refer to e.g. case management, respite care or activity center.

**A citizen can have several trials (e.g. both §83 and §85).

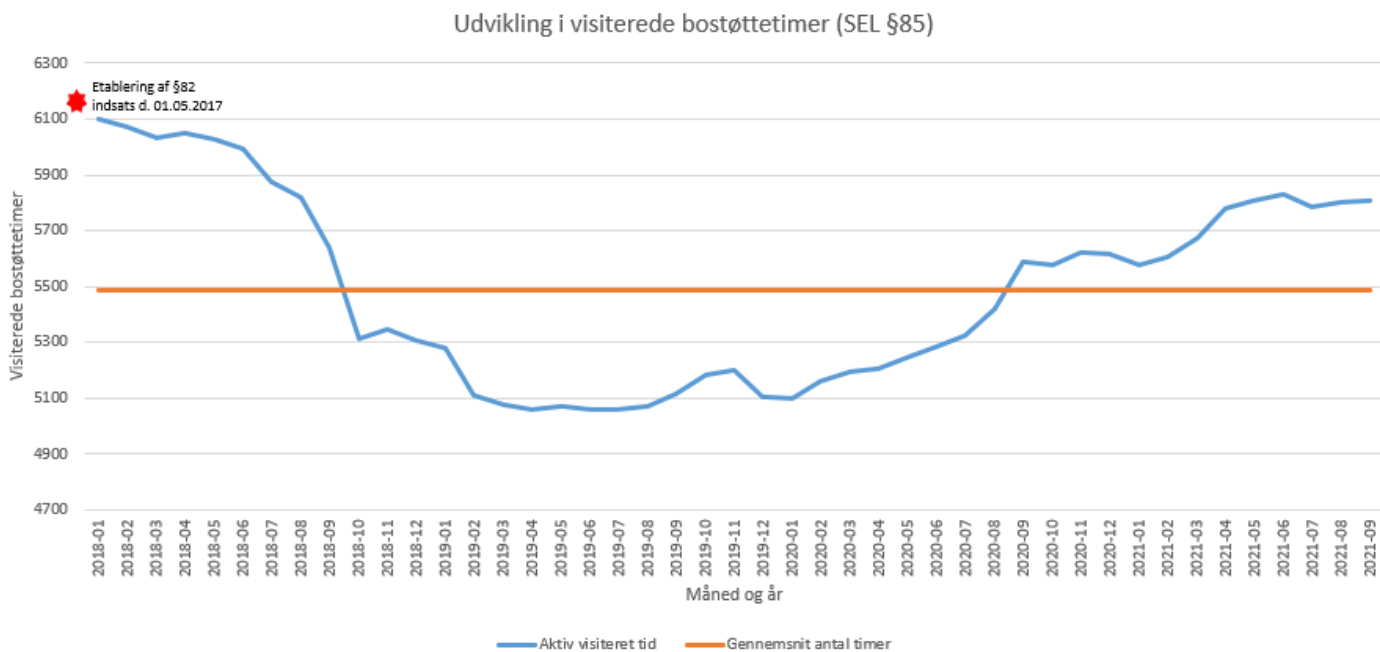
§85

Bostøtte efter SEL §85

De midlertidige og uvisiterede indsatser efter § 82 er indført for at sikre, at alle borgere kan få øjeblikkelig og individuel hjælp. Såfremt § 82 indsatsen ikke er tilstrækkelig, kan borgeren visiteres til en § 85 indsats – bostøtte. Nedenstående tabel viser udviklingen i bostøtte fra 2018 til 30. september 2021.

Hjørring kommunes § 82 indsats blev etableret den 01.05.2017, og det fremgår af tabellen, at dette har påvirket § 85 indsatsen således at den i en periode har været faldende, men fra midt 2020 har der været en tendens til at indsatstimerne har været let stigende.

Tabel 5: Antal timer og borgere pr. måned

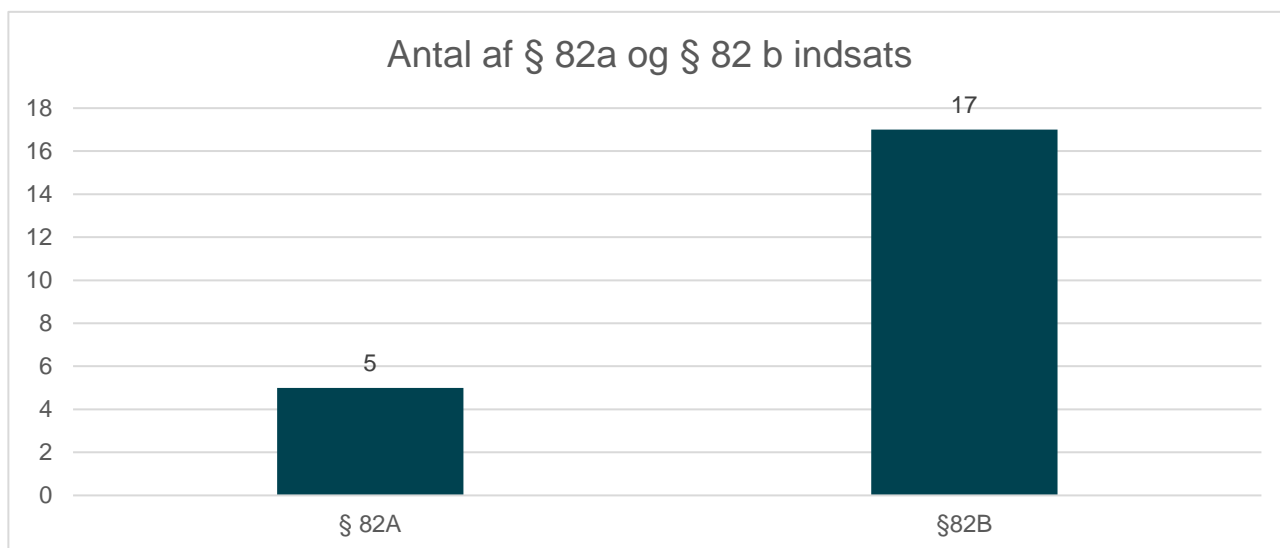

4.3 Thisted Kommune

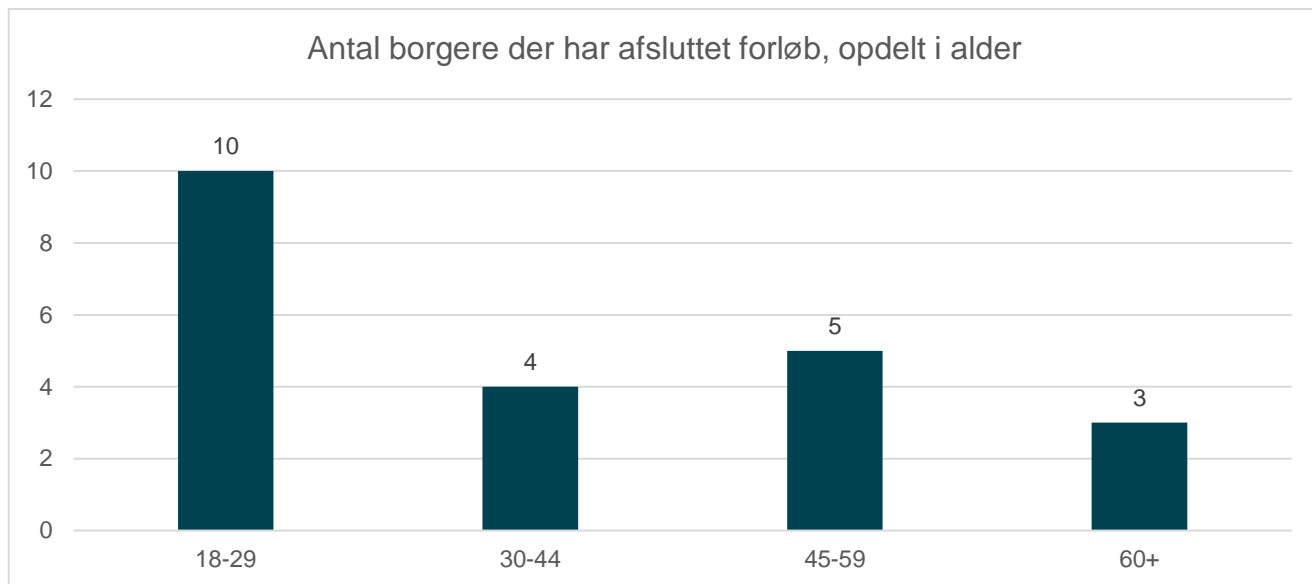
Nedenstående data kigger på antal borgere der har afsluttet et § 82 forløb i perioden 1. april - 30. september 2021

Antal borgere der har afsluttet et § 82 forløb i perioden: 22. Heraf har 6 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats

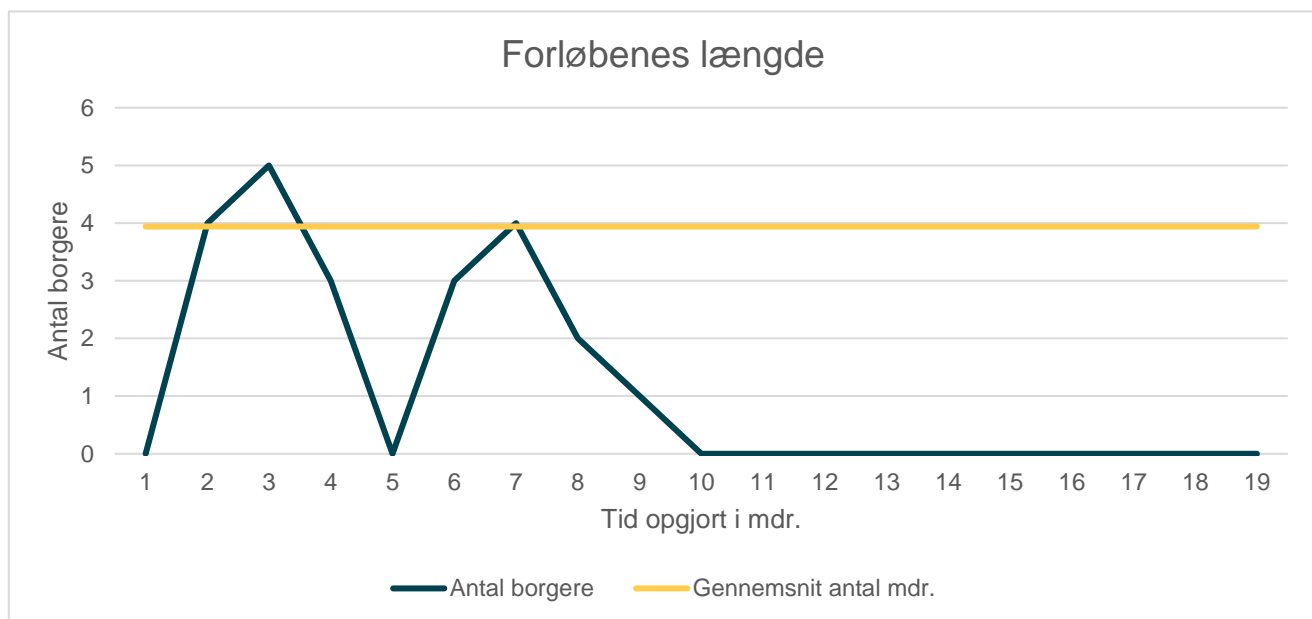
Tablet 1: Antal borgere der har modtaget en § 82a og 82b

Tabel 2: Antal borgere der har afsluttet et forløb i perioden – opdelt på alder

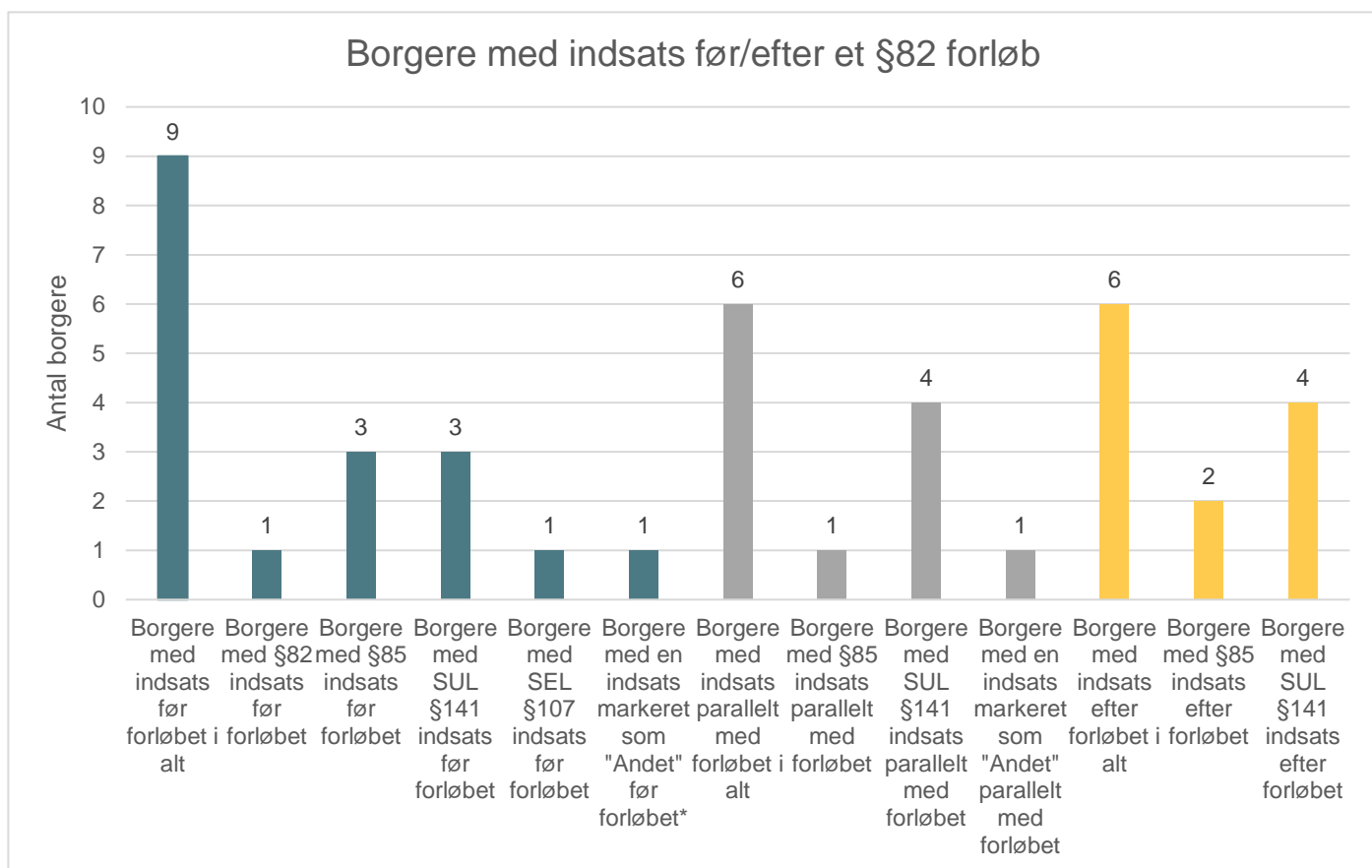
Tabel 3: Forløbenes længde inkl. angivelse af gennemsnitslængde for forløbene

Tabel 4: Antal borgere, der har fået en indsats før forløbet og efter forløbet

*En borger kan have flere forløb (fx både en §83 og §85)

Bostøtte efter SEL §85

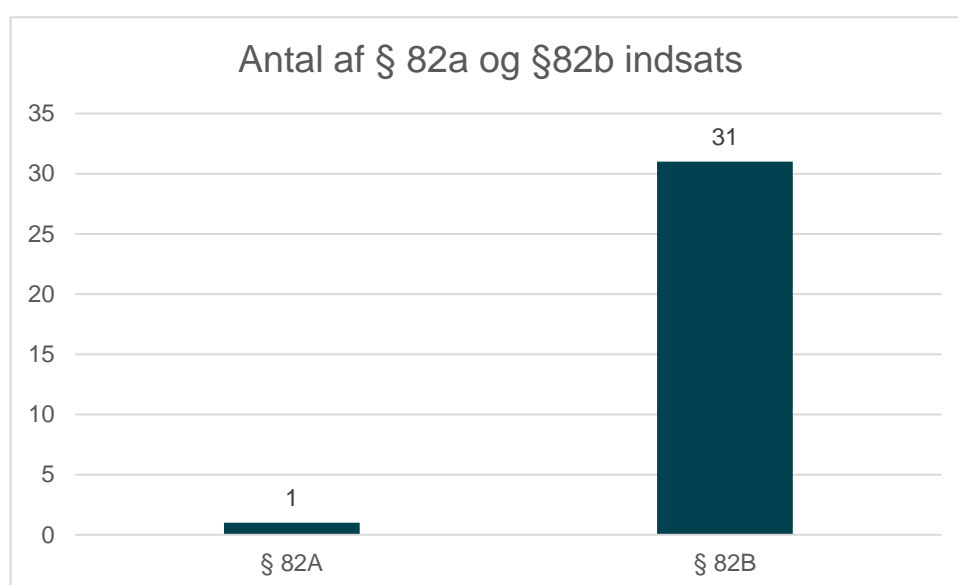

4.4 Frederikshavn Kommune

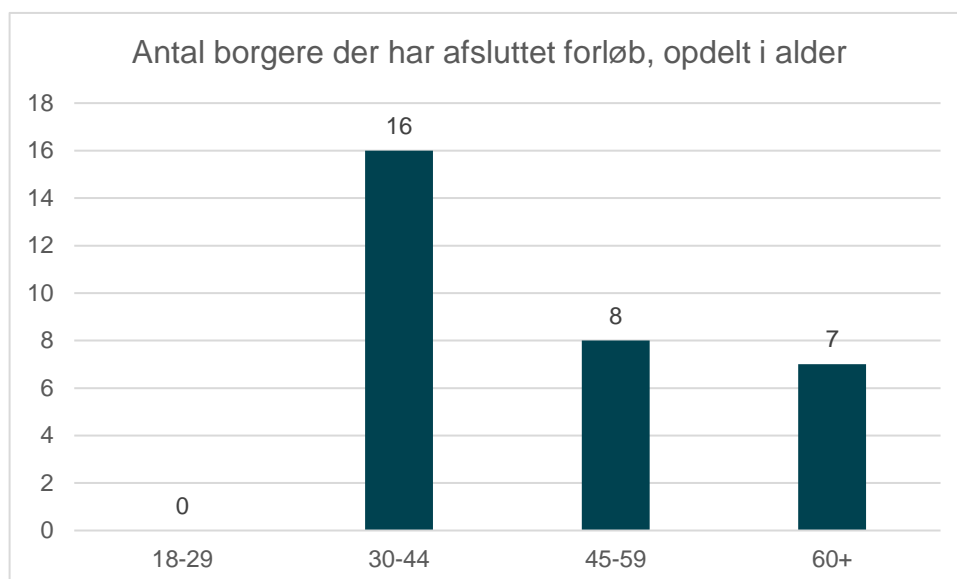
Nedenstående data kigger på antal borgere der har afsluttet et § 82 forløb i perioden 1. april - 30. september 2021

Antal borgere, der har afsluttet et § 82 forløb i perioden: 32. Heraf har 9 borgere efterfølgende modtaget en visiteret indsats.

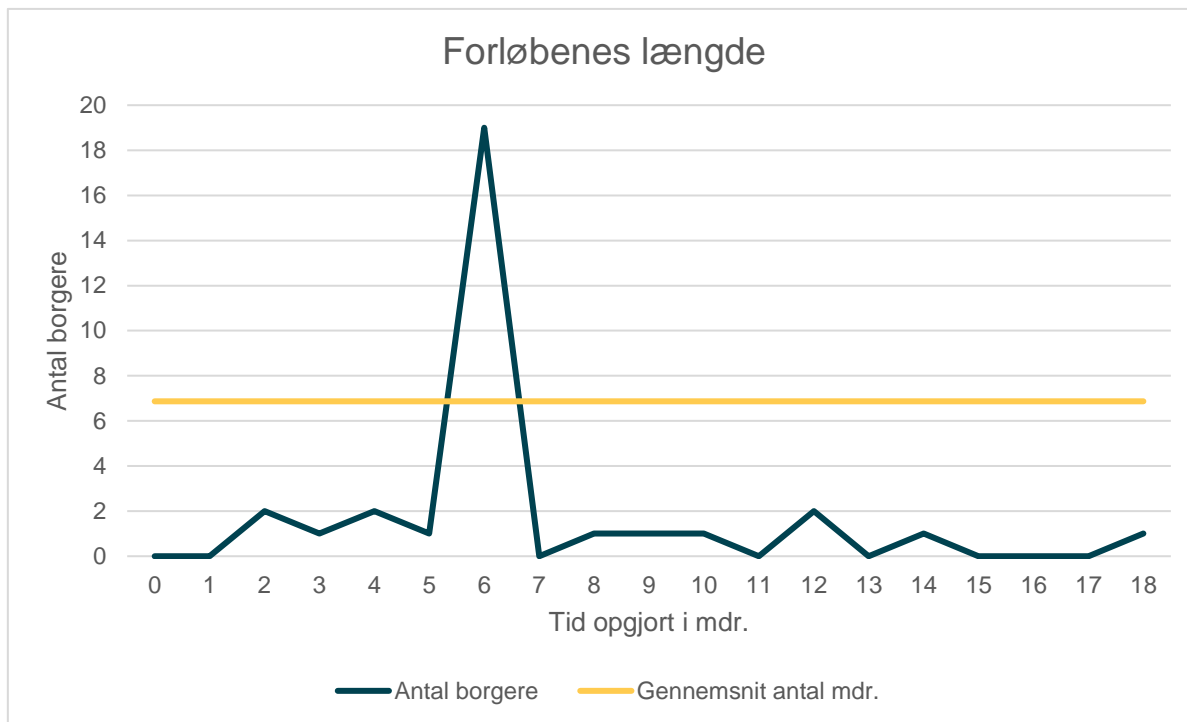
Tabel 1: Antal borgere der har modtaget en § 82a og 82b indsats

Tabel 2: Antal borgere, der har afsluttet et forløb i perioden – opdelt på alder

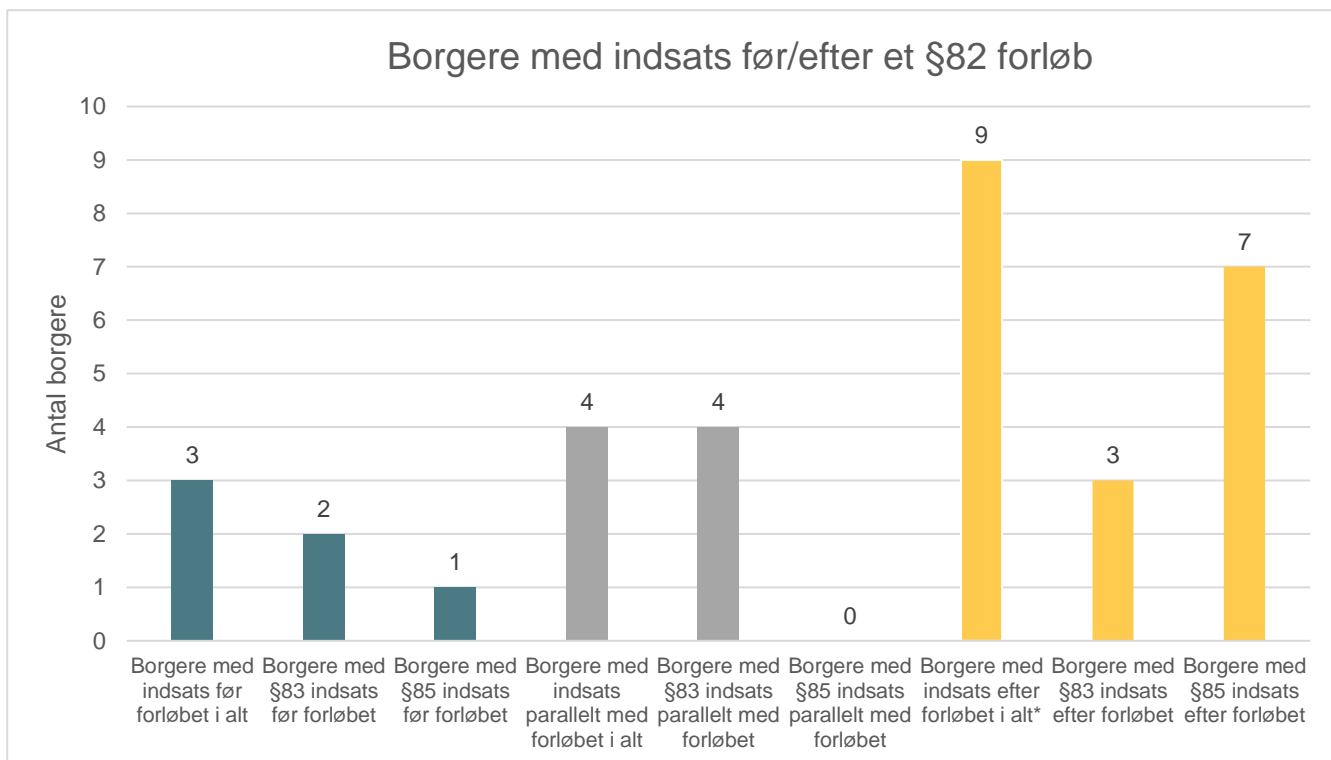

Tabel 3: Forløbenes længde inkl. angivelse af gennemsnitslængde for forløbene

Tabel 4: Antal borgere, der har fået en indsats før forløbet og efter forløbet

*En borger kan have flere forløb (fx både en §83 og §85)

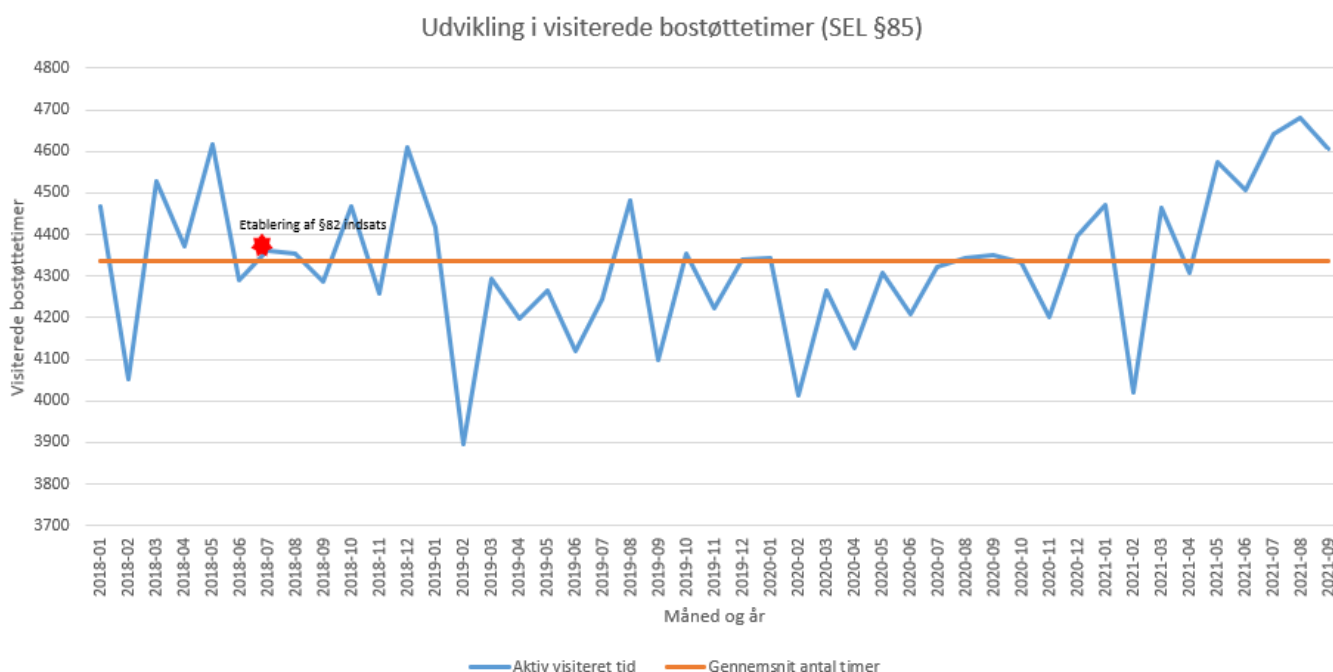

Bostøtte efter SEL §85

De midlertidige og uvisiterede indsatser efter § 82 er indført for at sikre, at alle borgere kan få øjeblikkelig og individuel hjælp. Såfremt § 82 indsatsen ikke er tilstrækkelig kan borgeren visiteres til en § 85 indsats – bostøtte. Nedenstående tabel viser udviklingen i bostøtte fra 2018 til 30. september 2021.

Frederikshavn kommunes § 82 indsats blev etableret den 01.07.2018, og det fremgår af tabellen, at dette har påvirket § 85 indsatsen således at den i en periode har været faldende, men i 2021 har indsatstimerne været stigende.

Tabel 5: Antal timer og borgere pr. måned

Professionshøjskolen UCN

Mylius Erichsens Vej 137

Postbox 64

9100 Aalborg

www.ucn.dk

PROFESSIONSHØJSKOLEN

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 4.

Nordjysk Socialaftale 2023-2024

2022-051423

Resumé

På baggrund af bemærkningerne fra DAS d. 23. maj præsenteres DAS for andet udkast til Nordjysk Socialaftale 2023-2024.

Baggrund

Nordjysk Socialaftale for 2023-2024 skal være endeligt vedtaget pr. 1. december 2022, hvorfor nedenstående tidsplan er gældende:

- 19. august: DAS drøftelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024.
- 23. september: KKR-drøftelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024.
- September-November: Drøftelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 i kommunale udvalg og byråd samt regionsrådet.

FU indstiller, at Nordjysk Socialaftale drøftes og godkendes til videre behandling.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Drøfter udkast til Nordjysk Socialaftale for 2023-2024 og aftaler evt. justeringer

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Nordjysk Socialaftale 2023-2024..
- Nordjysk Socialaftale 2023-24
- Bilag 1. Afrapportering Udviklingshmmede med dom_Nordjylland
- Bilag 2. Afrapportering Udsatte gravide kvinder_Nordjylland
- Bilag 3. Afrapportering Svære spiseforstyrrelser_2020
- Bilag 4. Rapport 2022 Lands- og landsdelsdækkende tilbud 30.3.22
- Bilag 6. Specifikke-aftalevilkaar-for-specialundervisningstilbud
- Bilag 7. Takstbilag 2022

Sagsfremstilling

Generelt

DAS har tidligere besluttet, at den nye udgave af Nordjysk Socialtale for 2023-2024 i store træk skal være en forlængelse af den nuværende socialaftale for 2021-2022. Fokusområderne føres derfor videre, da de fortsat har relevans for det specialiserede socialområde, ligesom flere af initiativerne under fokusområderne ikke har været udmøntet grundet Corona pandemien.

Ændringerne i den nye socialaftale er således i store træk af redaktionel karakter.

Udkast til Nordjysk Socialaftale har været i høring i Socialudviklingsgruppen uden substantielle bemærkninger til følge.

Bemærk, at Nordjyllandskortet med angivelse af dag- og døgnpladser, fordelt på de enkelte beliggenhedskommuner, ikke er ajourført i den udgave af Nordjysk Socialaftale 2023-2024, som er vedlagt som bilag. Kortet vil dog være ajourført, når materialet sendes til behandling i KKR d. 23. september 2022.

Socialpolitisk Dialogforum 10. juni 2022

Der er i den nye Nordjyske Socialaftale særlig opmærksomhed på borgernes mulighed for egenmestring og deltagelse i meningsfulde fællesskaber. To områder, som de nordjyske socialudvalgsmedlemmer bakkede tydeligt op om på Socialpolitisk Dialogforum d. 10. juni 2022. Egenmestring og meningsfulde fællesskaber kan hver især- og i kombination bidrage til at borgerne kan leve det liv de ønsker og dermed højne livskvaliteten.

Herudover blev der drøftet og udpeget på en række andre opmærksomhedspunkter med relevans for det specialiserede socialområde:

1. Samarbejde og vidensdeling på tværs er essentielt, både nu og i de kommende år på det specialiserede socialområde.
2. Vigtigt med politisk opbakning til udfører ledet ude på tilbuddene.
3. Der kan være et centralt dilemma ift. omsorgsforpligtigelsen vs. borgernes selv- og medbestemmelse – for kommer noget først og er noget vigtigere end det andet?
4. Det er vigtigt med gensidig forventningsafstemning imellem borgere/pårørende og de fagprofessionelle aktører.

Fokusområder

Fokusområderne fra Nordjysk Socialaftale for 2021-2022 fortsættes ind i den nye socialaftale. Dette betyder, at der fortsat skal arbejdes med:

- Bedre Socialpsykiatri
- Den gode alderdom
- Effektive og vidensbaserede løsninger.

Fælles for de tre fokusområder er, at udmøntningen af dem hidtil har været begrænset.

Under fokusområde 1, er der udarbejdet en rapport vedr. uvisiterede og midlertidige indsatser efter § SEL 82. Udmøntningen heraf fortsætter i den nye aftaleperiode.

Under fokusområde 2 er der udpeget en række aktører, som skal bidrage med deres erfaringer ift. arbejdet med udviklingshæmmede seniorer med demens. Udmøntningen heraf fortsætter ligeledes i den nye aftaleperiode.

Der er ligeledes etableret et Psykiatripartnerskab, som skal understøtte samarbejde og koordinering på tværs af PLO, regionen, behandlingspsykiatrien og sundheds-, social-, beskæftigelses- og børne- og ungeområdet i de nordjyske kommuner.

Fokusområde 3, med laboratorier som metode til at opdyrke ny viden, har ikke været prøvet rigtigt af og skal således iværksættes i den nye socialaftale.

Udmøntning af fokusområder

Rammeaftalesekretariatet er i proces med at udarbejde forslag til udmøntning af dele af initiativerne i 2022. De øvrige initiativer forventes udmøntet i den resterende aftaleperiode frem mod udgangen af 2024.

Det forventes ligeledes at arbejde med Specialeplanlægning på det specialiserede socialområde kan blive en opgave, som skal varetages i den kommende aftaleperiode. De nærmere opgaver hermed er dog ikke konkretiseret endnu.

Centrale udmeldinger

Der afrapporteres på tre centrale udmeldinger, 1) Borgere med udviklingshæmning og dom, 2) Gravide med rusmiddelsmisbrug og 3) Børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser.

Der er tidligere foretaget afrapportering af de tre centrale udmeldinger fra de nordjyske kommuner, som generelt har vist, at der ikke opleves udfordringer med kapaciteten eller specialisering. Dog anbefaler kommunerne, at der etableres et tilbud til udviklingshæmmede med dom i Vestdanmark.

På baggrund af disse afrapporteringer, er der dialog mellem Socialstyrelsen og kommunalbestyrelserne om, hvorvidt der på nationalt plan er en tilstrækkelig koordination, der sikrer det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen.

Det forstærkede samarbejde

DAS har besluttet, at Det forstærkede samarbejde skal fortsætte ind i den nye aftaleperiode, men at der kan være behov for en stærkere dialog mellem myndighed og de enkelte tilbud. Der vil i løbet af aftaleperioden for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 blive evalueret på det Forstærkede Samarbejde med henblik på at vurdere, hvordan samarbejdet omkring de særlige tilbud kan organiseres og understøttes fremover.

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Et panel bestående af repræsentanter fra de nordjyske kommuner og Region Nordjylland vurderer, at der overordnet set er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel i Nordjylland på rammeaftaleområdet. Dog har panelet peget på to målgrupper, hvor der har været behov for yderligere kvalificering af, om der er behov for yderligere indsatser i Nordjylland:

Børn og unge med Autismespektrumforstyrrelser

Udviklingshæmmede med dom

Panelet peger endvidere på et behov for større strategisk fokus på de langsigtede perspektiver i forhold til kapacitetsplanlægning og etablering af pladser/nye tilbud.

Styringsaftalen 2023

Styringsaftalen har været i høring hos Styringsaftalegruppens medlemmer, og der er ikke kommet nævneværdige ønsker til ændringer i udkastet.

Nordjysk Socialaftale

2023-2024

Politisk strategi for det specialiserede
social- og specialundervisningsområde

KKR
NORDJYLLAND

Hjørring Kommune

JAMMERBUGT
KOMMUNE

THISTED KOMMUNE

Forord

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 sætter retningen for de 11 nordjyske kommuners og Region Nordjyllands samarbejde på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Visionen for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 er en fortsat særlig opmærksomhed på borgernes mulighed for egenmestring. Egenmestring har været i fokus før, men der er bred enighed om dens betydning og værdi i forhold til at sætte den enkelte borger med særlige behov i centrum af eget liv – uanset funktionsevne. Og det er en ambition, der aldrig går af mode.

Som et supplement til egenmestring er der i Nordjysk Socialaftale for 2023-2024 ligeledes et fokus på de meningsfulde fællesskaber, som er så vigtige for, at vi, som mennesker og sociale væsener, kan trives og udvikle os. For uden gode og opbyggelige fællesskaber er den personlige og sociale udvikling vanskelig. Det er to vigtige aspekter i ethvert menneskes liv, som de nordjyske kommuner og Region Nordjylland bakker op om. Egenmestring og meningsfulde fællesskaber kan hver især- og i kombination bidrage til, at borgerne kan leve det liv, de ønsker og dermed højne livskvaliteten og livsglæden for den enkelte.

Med socialaftalen for 2023-2024 sættes der fornyet energi til fokusområder og initiativer på det specialiserede socialområde, som er meget aktuelle og relevante. Det er dermed fortsat ambitionen, at vi i Nordjylland arbejder på en stærkere socialpsykiatri og et bedre samarbejde mellem parterne på psykiatriområdet. Det er ligeledes

fortsat ambitionen, at borgere med udviklingshæmning og demens skal have de bedst mulige vilkår i deres senior-tid. Her er det vigtigt at trække på de mange gode erfaringer fra både kommunale og regionale tilbud og dermed udvikle tværgående viden om, hvad der virker bedst.

Tværgående videns- og erfaringsudveksling er vigtigere end nogensinde. Det specialiserede socialområde står, ligesom mange af de øvrige velfærdsområder, over for store udfordringer de kommende år med flere borgere, der har behov for hjælp og færre personaleressourcer.

Ud over de regionale fokusområder er der nationale initiativer, som får betydning for rammeaftaleområdet i den kommende aftaleperiode. Der er i 2020-2021 gennemført en national evaluering af det specialiserede socialområde, hvorfra der er afrapporteret i foråret 2022. En evaluering som blandt andet har dannet grundlag for en national specialeplanlægning på det specialiserede socialområde.

Det er et spændende arbejde, som vi ser frem til at bidrage til.

Thomas Kastrup-Larsen, KKR Formand

Mogens Gade, KKR Næstformand

Indhold

Resumé	side 1
Nordjysk Socialaftales formål	side 2
Vision for det specialiserede socialområde	side 3
Fokusområde 1 Sammen om en stærk socialpsykiatri	side 5
Fokusområde 2 Den gode alderdom	side 7
Fokusområde 3 Effektive og vidensbaserede løsninger	side 8
Udvikling og koordinering	side 9
Centrale udmeldinger	side 11
Det forstærkede samarbejde	side 13
Styring og økonomi	side 14
Bilag	side 15

Resumé

Med Nordjysk Socialaftale 2023-2024 sætter de nordjyske kommuner og regionen fokus på borgerens muligheder og potentiale for i højere grad at kunne mestre sit eget liv og deltage i fællesskabet. Det er besluttet at fortsætte med de fokusområder, som blev udpeget i Nordjysk Socialaftale for 2021-2022, da disse fortsat er meget relevante. Aftalen udmøntes således gennem fokusområderne:

- Fokusområde 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri
- Fokusområde 2: Den gode alderdom
- Fokusområde 3: Effektive og vidensbaserede løsninger

Udvikling og koordinering

Med Nordjysk Socialaftale sker der en koordinering af tilbuddene inden for det specialiserede social- og special-undervisningsområde i Nordjylland, hvor det vurderes, om der er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel på området. Det opleves overordnet set, at der er sammenhæng mellem kommunernes efterspørgsel og de udbudte tilbud. Dog har afdækningen også vist, at der er behov for øget fokus på det rette udbud af tværgående tilbud og pladser til børn og unge med autismespektrumforstyrrelser samt til borgere med udviklingshæmning og dom.

Centrale udmeldinger

I Nordjysk Socialaftale for 2023-2024 afrapporteres på tre centrale udmeldinger. De centrale udmeldinger ud-

sendes, når Socialstyrelsen er bekymret for udbuddet af tilbud til bestemte målgrupper og vedrører: 1) Udviklingshæmmede borgere med dom og behov for afsoning på sikret afdeling, 2) Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandling og 3) Børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser. Fælles for de tre centrale udmeldinger er, at de alle har været under behandling i aftaleperioden for 2021-2022.

Som i Nordjysk Socialaftale fra 2021-2022, er det de nordjyske kommuners vurdering, at der kun er behov for at se på tilbudsviften ift. sikrede afdelinger til udviklingshæmmede borgere med dom. Kommunerne i Nordjylland anbefaler derfor, at en ny sikret afdeling til borgere med udviklingshæmning og dom etableres i Vestdanmark i tilknytning til et af de offentligt drevne tilbud, der leverer ydelser til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2. De nordjyske kommuner er i dialog herom med de øvrige kommuner i Vestdanmark og øvrige relevante parter som KL og Social- og Indenrigsministeriet.

Styring og økonomi

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for tilbud omfattet af aftalen. Dette sker gennem Styringsaftalen, hvis primære formål er at beskrive principperne for finansiering, takstberegning- og betalingsmodeller for kommunale og regionale sociale tilbud i den nordjyske region.

Nordjysk Socialaftales formål

Nordjysk Socialaftale er en politisk aftale, der indgås af de 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. Formålet er at sikre udvikling, koordinering og styring af det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland. Aftalen skal blandt andet sikre, at regionens borgere altid har adgang til de nødvendige højt specialiserede tilbud og kompetencer i regionen.

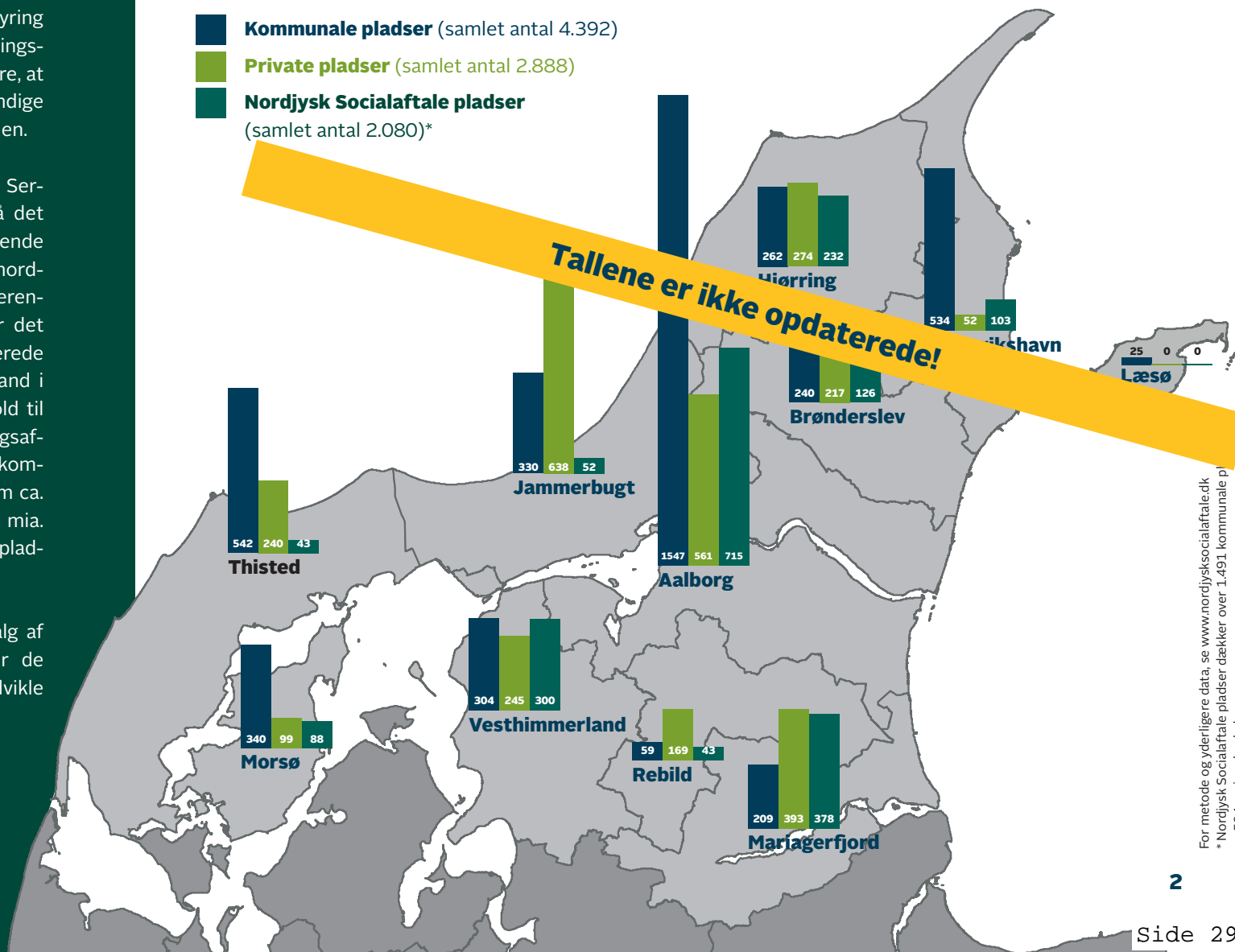
Nordjysk Socialaftale udspringer af lov om Social Service og Bekendtgørelserne om rammeaftaler på det sociale område samt for lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. På baggrund heraf har de nordjyske kommuner og regionen udarbejdet nærværende politiske aftale, der skal sætte retningen for det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland i 2023-2024. Samarbejdet gælder konkret i forhold til de specialiserede tilbud, der er omfattet af Styringsaftalen, hvilket er de tilbud, som benyttes af andre kommuner end driftsherren. I 2020 drejede det sig om ca. 2.100 dag- og døgnpladser og et budget på 1,81 mia. kr., hvilket svarer til ca. 22 % af det samlede antal pladser i Nordjylland.

Men samarbejdet er bredere end blot køb og salg af pladser. Med Nordjysk Socialaftale samarbejder de nordjyske kommuner og regionen også om at udvikle indsatser og tilgange til konkrete målgrupper.

Det har udmøntet sig i en overordnet vision samt tre konkrete fokusområder, som kan læses på de efterfølgende sider.

Dag- og døgnpladser fordelt pr. beliggenhedskommune

- Kommunale pladser** (samlet antal 4.392)
- Private pladser** (samlet antal 2.888)
- Nordjysk Socialaftale pladser** (samlet antal 2.080)*

For metode og yderligere data, se www.nordjysksocialaftale.dk
* Nordjysk Socialaftale pladser dækker over 1.491 kommunale pladser og 594 regionale pladser

Vision for det specialiserede socialområde

Vision:

”Kommunerne og regionen vil gennem samarbejde og vidensdeling understøtte borgerens mulighed for egenmestring med fokus på borgerens unikke og individuelle behov.”

Egenmestring og meningsfulde fællesskaber, som omdrejningspunkter for samarbejdet

Visionen er den overordnede retningspil for samarbejdet på det specialiserede socialområde i de kommende år, og her er egenmestring og meningsfulde fællesskaber valgt som omdrejningspunkt.

Egenmestring har været en del af Nordjysk Socialaftale for 2021-2022 og er fortsat yderst aktuell, da alle borgere skal have mulighed og redskaber til at kunne mestre så meget af sit eget liv som muligt. Øget egenmestring kan give borgeren øget frihed, livskvalitet og selvbestemmelse. Det er ikke alle, der har de samme forudsætninger, hvorfor udgangspunktet altid skal være den enkelte borgers behov og ressourcer. Dette skal ske i tæt samarbejde med borgeren, så initiativerne ikke er til borgeren, men med borgeren.

Som supplement til egenmestring er der i Nordjysk Socialaftale 2023-2024 ligeledes fokus på meningsfulde fællesskaber. Meningsfulde fællesskaber er basalt set vigtige ift. at opleve tryghed som menneske, men også for det enkelte menneskes oplevelse af mening med livet. Det, at være en del af noget, at have samhørighed med andre og dermed være noget i kraft af andre, er fundamentale elementer af det at være menneske. De meningsfulde fællesskaber er således betydningsfulde og medvirkende til at udvikle vigtige sociale kompetencer.

De nordjyske kommuner og regionen ønsker, at alle mennesker skal have så meget medbestemmelse på eget liv som muligt. Det kræver, at myndighed og driftsherre arbejder målrettet med at inddrage borgeren i eget forløb med henblik på at sikre størst mulig mestring af eget liv. Det er der stort fokus på i de enkelte kommuner og regionen, og der sættes fokus på det i denne Socialaftale, fordi arbejdet kan suppleres via samarbejde.

Visionen udmøntes gennem de valgte fokusområder, og disse er specifikt valgt, fordi det er områder, der fordrer samarbejde.

Fokusområder

For at udmønte visionen om øget egenmestring og meningsfulde fællesskaber, er der udvalgt tre fokusområder.

På samme måde som omdrejningspunkterne egenmestring, er fokusområderne og initiativerne for 2023-2024 en videreførelse af fokusområderne fra 2021-2022. Grundet Covid-19 har udmøntningen af initiativerne på de tre områder været udfordret, hvorfor de føres videre i nærværende socialaftale for 2023-2024.

Og med udgangspunkt i hvilke udfordringer der i de kommende år kræver et fælleskommunalt fokus, er fokusområderne fortsat yderst aktuelle. Kommunerne har oplevet og oplever fortsat en vækst i forhold til borgere indenfor socialpsykiatrien og borgere på socialområdet, som bliver ældre. Analyser viser desuden, at disse to målgrupper vil stige endnu mere i de kommende år. Derfor er disse målgrupper valgt som fokusområde 1 og 2.

Det 3. fokusområde sætter skarpt på, hvordan man kan skabe den mest effektive kvalitetsindsats med udgangspunkt i progression og borgerens behov.

Fokusområder i 2023-2024

- Fokusområde 1:
Sammen om en stærk socialpsykiatri
- Fokusområde 2:
Den gode alderdom
- Fokusområde 3:
Effektive og vidensbaserede løsninger

DAS vil stå for den løbende udmøntning af fokusområderne med inddragelse af KKR.

FOKUSOMRÅDE 1:

Sammen om en stærk socialpsykiatri

Vision:

”De nordjyske kommuner og regionen vil styrke fokus på borgere, der modtager indsatser i socialpsykiatrien, og sikre de bedste muligheder for mestring af eget liv og deltagelse i samfundet”.

Et fokus på en stærkere socialpsykiatri har fortsat sin berettigelse som fokusområde, da de nordjyske kommuner oplever stadigt flere borgere, der modtager ydelser indenfor socialpsykiatrien. Kommunerne oplever ligeledes, at borgernes individuelle behov generelt set er stigende. Dette billede flugter med data fra Sundhedsstyrelsens 10-års plan for psykiatrien fra 2022, som blandt andet angiver, at op imod en fjerdedel af alle unge kvinder oplever dårlig mental sundhed, at ca. 600.000 mennesker på nuværende tidspunkt har en psykisk lidelse og at det skønnes, at ca. 40-50 % af befolkningen i et livsforløb vil få en psykisk lidelse.

Blandt børn og unge vil ca. 15 % blive diagnosticeret med en psykisk lidelse, inden de fylder 18 år. Data fra danske regioner viser tilsvarende, at der er en stigning i borgere, der får psykiatriske diagnoser, og særligt en stigning i forhold til børne- og ungepsykiatrien. Denne udvikling ser ikke ud til at ændre sig, hvorfor vi må forvente, at kurven endnu ikke er toppet.

I Nordjysk Socialaftale 2021-2022 har der været fokus på arbejdet indenfor socialpsykiatrien i kommunerne. Her valgte man tre områder indenfor socialpsykiatrien; unge med psykiske udfordringer; uvisiterede og midlertidige indsatser; samt kompetenceudvikling i forhold til udbredelse af den recoveryorienterede tilgang.

I forhold til fokuset på uvisiterede og midlertidige indsatser, er der i 2021 foretaget en undersøgelse af, hvad der fungerer godt og hvorfor, hvilken målgruppe den enkelte indsats er særlig virksom for, og hvilke udfordringer der opleves ift. indsatserne. Arbejdet med denne undersøgelse fortsætter i nærværende aftaleperiode for 2023-2024.

Der er ligeledes et fokus på overgange internt i kommunerne, særligt ift. børn/ungeområdet og voksenområdet, men også mellem behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien. Formålet er at udvikle de bedst mulige tilbud og indsatser til borgere med psykiske udfordringer samt arbejde på, at disse tilbud og indsatser kan leveres bedst muligt effektivt, til gavn for borgerne. Dette kræver stor vidensdeling og et tæt samarbejde.

Initiativer

De nordjyske kommuner og regionen har udpeget følgende initiativer til fokusområde 1:

A Fælles kompetenceudvikling indenfor recovery

Der afholdes fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery.

B Unge med psykiske vanskeligheder

Der anlægges fælles fokus på langsigtede indsatser samt forebyggende tiltag

C Fokus på uvisiterede og midlertidige indsatser

Gennem vidensdeling og metodeudvikling arbejdes med at styrke indsatsen ift. uvisiterede og midlertidige indsatser

FOKUSOMRÅDE 2:

Den gode alderdom

Vision:

”De nordjyske kommuner og regionen vil gennem videndeling, kompetenceudvikling og tværfagligt samarbejde arbejde for, at ældre borgere med udviklingshæmning kan få en god alderdom”.

Der er ca. 10-12.000 ældre borgere med udviklingshæmning i Danmark, og antallet vokser. Den øgede levealder for denne gruppe borgere er en særdeles positiv udvikling, men i takt med den stigende alder kan borgeren opleve yderligere funktionstab, hvormed behovet for hjælp og vejledning øges.

I en tidlig alder kan borgere med udviklingshæmning for eksempel opleve demens eller udadreagerende adfærd, som kan være svært for borgeren selv, men også for dem der skal hjælpe borgeren. Hjælpen til borgeren skal således både kunne håndtere det nedsatte funktionsniveau samt stadig have fokus på egenmestring, den enkeltes ret til selvbestemmelse, til at leve et værdigt liv og til mulighederne for at være involveret og deltagende i de borgernære fællesskaber. Det stiller andre krav til den pædagog- og sundhedsfaglige indsats såvel som for samarbejdet med pårørende og personale.

Med Nordjysk Socialaftale for 2021-2022 ville kommunerne og regionen arbejde for, at de nordjyske tilbud og personalegrupper blev bedst muligt gearret til relationen og samarbejdet med ældre udviklingshæmmede borgere, som oplever aldersrelaterede udfordringer. Dertil ønskedes et øget fokus på det tværfaglige samarbejde med de områder, som har en særlig kompetence med målgruppen f.eks. ældre- og sundhedsområdet. Nu også med et yderligere fokus på meningsfulde fællesskaber.

Med vidensdeling, kompetenceudvikling og øget samarbejde på tværs af fagområder vil de nordjyske kommuner og regionen arbejde for at sikre de bedst mulige forhold for, at borgere med udviklingshæmning får en god alderdom – også selvom alderdommen skulle medføre demens eller andre udfordringer.

Initiativer

De nordjyske kommuner og regionen har udpeget følgende initiativer til fokusområde 2:

A Fælles kompetenceudvikling

Fælles redskaber til tidlig opsporing af demens samt flere redskaber til samarbejdet med borgere med udadreagerende adfærd og demens.

B Fokus på tværfaglige samarbejde

Temadag på tværs af fagområder, hvor kommunerne kan blive inspireret og der kan blive sat ord på samarbejdet med øvrige fagområder, fx ældre- og sundhedsområdet.

C Indsatser, der matcher borgerens behov

Vidensdeling og inspiration på tværs af kommunerne, herunder input fra forskning og andre dele af landet ift. hvordan vi kan skabe løsninger, der bedre matcher borgerens behov.

FOKUSOMRÅDE 3:

Effektive og vidensbaserede løsninger

Vision:

"De nordjyske kommuner og regionen vil sammen vidensdele og videreudvikle metoder, tiltag og redskaber, som kan bruges til at skabe bedre og mere effektive indsatser for og med borgeren".

Med henblik på at kunne imødekomme den stigende efterspørgsel på støtte og hjælp på det specialiserede socialområde er der fortsat behov for, at kommuner og region samarbejder og deler viden. Formålet er at give den bedst mulige individuelle indsats til hver enkelt borger.

Fokusområde 1 og 2 har fokus på de målgrupper, hvor kommunerne oplever de største kapacitetsstigninger. Det store pres på området kræver imidlertid, at der tænkes i nye metoder, tilgange og redskaber. Fokusområde 3 vil derfor have fokus på områder, hvor der er behov for at komme med løsninger ift. forhold, der presser økonomien og muligheden for den gode indsats. Fokusområdet vil have en særlig opmærksomhed på, hvordan de rette incitamenters kan skabe indsatser, hvor der i endnu højere grad er fokus på både borgerens behov og progression.

På den baggrund besluttede de nordjyske kommuner og regionen i Nordjysk Socialaftale for 2021-2022, at man ville udvikle nye eller forbedre eksisterende metoder, tilgange og redskaber, samt sikre bedre adgang til, og anvendelse af, data.

Den nye viden skal efterfølgende ud og leve ude på de enkelte tilbud, hvor de enkelte kommuner og regionen kan indarbejde de metoder, tilgange eller redskaber, som giver mening for netop deres tilbud. For at skabe denne nye viden vil der blive gennemført en række laboratorier, hvor man samler videnspersoner fra både kommunerne/regionen, men også fra eksterne samarbejdspartnere. Gennem vidensdeling og dialog er målet, at man kan videreudvikle på den viden der findes i forvejen, samt skabe nye mulige tilgange til hvordan man samarbejder med og omkring borgeren.

Laboratorier

De nordjyske kommuner og regionen har udpeget følgende laboratorier:

A Fra botilbud til egen bolig

Hvordan skabes de rette incitamenters og samarbejde, så borger bliver klar til at flytte i egen bolig?

B Den gode visitation i samspil med driftsherren

Hvordan kan man skabe de bedst mulige indsatser til borgeren?

C Unge med autisme

Hvordan giver vi unge med autisme de bedst mulige forhold med mulighed for udvikling uden at de oplever stress og angst?

Udvikling og koordinering

I Nordjylland er der en fælles forståelse af, at den enkelte kommune ikke nødvendigvis selv er i stand til at drive specialiserede tilbud og varetage samtlige efterspurgte indsatser. Kommunerne samarbejder derfor med hinanden og med regionen om at koordinere og sikre, at de fornødne indsatser er til rådighed for borgerne på tværs af kommunegrænserne. Alt dette formaliseres i Nordjysk Socialaftale, så vi kan sikre, at der til stadighed er de nødvendige tilbud til små målgrupper og målgrupper med komplekse problemer.

Balance mellem udbud og efterspørgsel

Kommunerne og regionen har løbende fokus på, om der er det rigtige udbud af tilbud og indsatser på det specialiserede socialområde.

I forbindelse med udarbejdelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 er der foretaget en afdækning af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel ift. de indsatser, som er til rådighed i den nordjyske region på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

På baggrund af denne afdækning vurderes der overordnet set at være god sammenhæng mellem efterspørgsel og udbud. Dog har afdækningen også vist, at der er behov for et øget fokus på det rette udbud af tværgående tilbud og pladser til børn og unge med autismspektrumforstyrrelser samt til borgere med udviklingshæmning og dom. Fælles for de to målgrupper er, at de begge er i vækst, at der opleves udfordringer med at finde de rette pladser til borgerne i målgrupperne, samt at det er ikke en situation, der vurderes at aftage de kommende år.

For hver af disse målgrupper vil der i aftaleperioden blive foretaget selvstændige afdækninger af målgruppernes størrelse og kommunernes behov for justeringer af pladser eller nye indsatser.

Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud

Der findes 10 lands- og landsdelsdækkende tilbud samt 8 tilbud med sikrede afdelinger på landsplan. I Region Nordjylland indgår den sikrede institution Kompasset og Undervisning- og behandlingstilbuddet CDH i denne pulje. Kapaciteten og belægningen på disse tilbud koordineres tværregionalt, da der er tale om specialiserede tilbud, der er omfattet af hel eller delvis objektiv finansiering. Dette sker i regi af KL's koordinationsforum, som følger de lands- og landsdelsdækkende tilbud og har kompetence til at sætte foranstaltninger eller initiativer i værk, såfremt der er grund til at være bekymret for bæredygtigheden af nogle af tilbuddene. I den forbindelse udarbejdes årligt en rapport, der belyser belægning og evt. belægningsmæssige udfordringer på de lands- og landsdelsdækkende tilbud (jf. bilag 4 til Nordjysk Socialaftale).

I forhold til de lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud vurderes det, at der samlet set er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Dog er kapaciteten på de sikrede afdelinger under pres, hvor tre ud af otte sikrede afdelinger har opereret med overbelægning.

Til at imødegå dette pres er der åbnet fem ekstra pladser på Sjælland, ligesom 2 fleksible pladser i Nordjylland og 1 fleksibel plads på Fyn permanentgøres. Samtidig oprettholdes 3 fleksible pladser i Østdanmark. Flexible pladser aktiveres kun, hvis der ikke er øvrige ledige pladser og kun til retslige anbringelser.

Der er ligeledes iværksat en proces med etablering af 5-6 seks ekstra pladser i Vestdanmark.

Centrale udmeldinger

Socialstyrelsen har udsendt centrale udmeldinger for de tre nedenstående målgrupper. De nordjyske kommuner og Region Nordjylland har sammen har udarbejdet afrapporteringer herfor, som skal behandles sammen med Nordjysk Socialaftale.

Borgere med udviklingshæmning og dom (2019)

Denne Centrale Udmelding sætter skarpt på udbuddet af tilbud til borgere med udviklingshæmning og dom, som har behov for ophold på sikret afdeling. Der er i Danmark en sikret afdeling til målgruppen, som ligger på Kofoedsminde på Lolland. Grundet overbelægning på og afstand til Kofoedsminde vurderer de nordjyske kommuner, at der er behov for en sikret afdeling i Vestdanmark.

Etablering af et sådant tilbud kræver landsdækkende koordinering og dialog, og de nordjyske kommuner indgår i dialog med de øvrige kommuner i Vestdanmark herom.

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland anbefaler, at en ny sikret afdeling til borgere med udviklingshæmning og dom etableres i Vestdanmark i tilknytning til et af de offentligt drevne tilbud, der leverer ydelser til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2 (åben afdeling).

På baggrund af afrapporteringer vedr. ovenstående Centrale Udmelding er der dialog mellem Socialstyrelsen og kommunalbestyrelserne om, hvorvidt der på nationalt plan er en tilstrækkelig koordination, der sikrer det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen.

Gravide med rusmiddelmisbrug (2019)

Denne Centrale Udmelding sætter skarpt på udbuddet af tilbud til gravide med et skadeligt rusmiddelmisbrug og behov for ophold på et døgntilbud. De nordjyske kommuner har ikke kendskab til kvinder i denne specifikke målgruppe. På landsplan vurderes det, at der er mellem 3-8 kvinder om året, som kommunerne i Danmark har kendskab til. Det er således vanskeligt at drive et højt specialiseret tilbud til målgruppen på landsplan, men der er identificeret enkelte tilbud på landsplan, som anvendes til målgruppen, og som er eller muligvis kan have potentialet til at være højt specialiseret.

På baggrund af afrapporteringer vedr. ovenstående Centrale Udmelding er der dialog mellem Socialstyrelsen og kommunalbestyrelserne om, hvorvidt der på nationalt plan er en tilstrækkelig koordination, der sikrer det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen.

Børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser (2015 og 2020)

Denne Centrale Udmelding sætter skarpt på udbuddet af tilbud til børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser og behov for et højt specialiseret tilbud. Siden Socialstyrelsen meldte en Central Udmelding ud vedr. målgruppen i 2015, er der kommet flere tilbud til i Nordjylland, ligesom de nordjyske kommuner har indgået en samarbejdsaftale med Region Midtjylland (DASSOS) vedrørende højt specialiserede matrikelløse indsatser for denne målgruppe. Samarbejdsaftalen trådte i kraft 1. januar 2018 og løb til udgangen af 2020, hvorefter den er blevet fornyet i 2021. Samarbejdsaftalen skal sikre de nordjyske kommuners fortsatte tilgængelighed til den ekspertise, der er i Midtjylland, i forhold til borgere med spiseforstyrrelser, som har behov for socialt rehabiliterende matrikelløse ydelser. Samtidig har samarbejdsaftalen et eksplicit fokus på at udbrede viden om denne ekspertise, således at samtlige nordjyske kommuner kender de muligheder, der er for at trække på matrikelløse tilbud i Midtjylland.

De nordjyske kommuner oplever derfor ikke udfordringer i udbuddet af højt specialiserede tilbud til målgruppen.

Hvad er en Central Udmelding?

I forlængelse af evalueringen af kommunalreformen besluttede Folketinget at etablere en national koordinationsstruktur, som varetages af Socialstyrelsen. Formålet er at forhindre en u hensigtsmæssig afspecialisering af det højt specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Socialstyrelsen overvåger udviklingen i målgrupper, tilbud og indsatser samt indsamler og formidler viden om effekt af indsatserne på området. I regi af national koordinationsstruktur kan Socialstyrelsen udsende centrale udmeldinger.

En Central Udmelding udsendes, hvis Socialstyrelsen vurderer, at der er behov for at sætte særligt fokus på en målgruppe for at sikre og videreudvikle udbud af indsatser til målgruppen.

Målgrupperne, som overvåges af national koordinationsstruktur, er kendetegnet ved at være meget små målgrupper, som kommunerne sjældent ser, og hvor samarbejde og koordinering er særlig vigtigt både på tværs af den enkelte landsdel og på tværs af landet.

Det forstærkede samarbejde

Det forstærkede samarbejde er en overbygning til det "almindelige" samarbejde i regi af Nordjysk Socialaftale. De tilbud, der er omfattet af det forstærkede samarbejde, er udvalgt, fordi det er nogle af de mest specialiserede tilbud i regionen. Eftersom målgrupperne til de mest specialiserede tilbud ofte er små og komplekse, er det nødvendigt at have særligt fokus på bæredygtigheden på disse tilbud for at sikre, at de højt specialiserede kompetencer også fremadrettet er tilgængelige i Nordjylland.

For alle tilbud, der er med i det forstærkede samarbejde, gælder det, at der er:

- Beskyttede konkurrencevilkår.
- En systematisk og forpligtende dialog om både efterspørgsel og udbud.
- En forpligtelse til at indgå i tidlig fælles indsats, hvis der er behov for særlige initiativer eller dialog for at sikre tilbuddenes fortsatte bæredygtighed.

Tilbud under det forstærkede samarbejde udvælges af et ekspertpanel ud fra kriterier, der fokuserer på tilbuddets målgruppe, kompetencer og specialiseringsprofil, samt om det er det eneste tilbud af sin slags, der er i landsdelen.

Tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde

Følgende tilbud er omfattet af det forstærkede samarbejde for 2023-2024:

- **Neurocenter Østerskoven**
Målgruppe: Unge og voksne mennesker med moderat og svær til meget svær medfødt og erhvervet hjerneskade
- **Specialbørnehjemmet Kvisten**
Målgruppe: Børn og unge med betydelig og varig nedsat funktionsniveau som har særligt behov for sygepleje
- **Institut for Syn og Hørelse**
Målgruppe: Mennesker med nedsat syn og hørelse eller andre kommunikationsproblemer

Evaluerings af det forstærkede samarbejde

Det forstærkede samarbejde har eksisteret siden 2014 og vil i løbet af aftaleperioden for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 blive evalueret med henblik på at vurdere, hvordan samarbejdet omkring de særlige tilbud kan organiseres og understøttes.

For mere information om det forstærkede samarbejde henvises til Sekretariat for Nordjysk Socialaftales [hjemmeside](#).

Styring og økonomi

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 sætter rammerne for kapacitets- og udgiftsudviklingen for tilbud omfattet af Nordjysk Socialaftale. Dette sker gennem Styringsaftalen, som beskriver de fælles regler og procedurer, der gælder for tilbud og indsatser omfattet af Nordjysk Socialaftale. Styringsaftalen fastlægger med andre ord spillereglerne for samarbejdet mellem køber og sælger.

Styringsaftalen lægger rammerne for økonomi- og kapacitetsudviklingen, herunder:

- Angivelse af hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen.
- Aftaler om takst- og udgiftsudvikling.
- Aftaler om takstmodeller, herunder opdeling af takster i basis- og ydelsestakster.
- Aftaler om takstberegning.
- Aftaler om oprettelse, lukning og ændring af tilbud og pladser.
- Aftaler om afregning og betaling.
- Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud.

Principper for samarbejde og styring

Styringsaftalen skal sikre, at tilbuddene omfattet af Nordjysk Socialaftale er økonomieffektive, har gennemsigthed mellem pris og ydelse samt de bedste muligheder for udvikling. Dette sikres blandt andet gennem følgende principper:

1. Dialog mellem myndighed og driftsherren
2. Incitament til effektiv drift
3. Taksterne skal være retvisende og omkostningsbaserede
4. Budgetsikkerhed for kommunerne og Regionen
5. Udvikling af tilbuddene

Ny styringsaftale for 2023

Styringsaftalen for 2023 er på alle væsentlige punkter en videreførelse af de eksisterende aftaler om finansiering, takstberegning og afregning. De væsentligste tilføjelser til styringsaftalen er:

1. Justering og præcisering af takstmodellen i forhold til tillægsydelse og forhandlede takster
2. Nye regler for indregning af sundhedslovsydelse i taksten

Det bemærkes, at der er usikkerhed i forhold til tidsperspektiverne ift. de nationale initiativer til opdeling af taksterne i en basis- og servicetakst. Af denne grund kan der for nuværende ikke sættes dato på ikrafttræden for de enkelte initiativer, hvorfor tidsangivelser er udeladt af den endelige rammeaftale. Der vil blive fulgt op i DAS Social og takstgruppen, når der er nyt ift. tidsperspektivet for ikrafttræden af initiativerne.

Styringsaftalen for 2023 kan ses i bilag 5.

Bilag

Bilag vedr. udvikling og koordinering

Bilag 1:

Central udmelding – udviklingshæmmede med dom og behov for ophold på sikret afdeling

Bilag 2:

Central udmelding – gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnophold

Bilag 3:

Central udmelding – børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiseret indsats

Bilag 4:

Rapport vedr. de lands- og landsdelsdækkende tilbud

Bilag vedr. styring og økonomi

Bilag 5:

Styringsaftale 2023

Bilag 6:

Specifikke aftalevilkår for specialundervisningstilbud

Bilag 7:

Tilbudsvifte – takstfil 2022

Bilagene og status på arbejdet kan hentes her:

www.nordjysksocialaftale.dk

Kontakt

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Boulevarden 13

9000 Aalborg

nordjysksocialaftale@aalborg.dk

www.nordjysksocialaftale.dk

**Sekretariat for
Nordjysk Socialaftale**

RAPPORT NORDJYLLAND

Svar på den centrale udmelding
om borgere med udviklingshæm-
ning og dom

1. december

2020

Socialstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en central udmelding til landets kommunalbestyrelser med målgruppen borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. De nordjyske kommuner og Region Nordjylland har udarbejdet denne fælles afrapportering, som svar på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmelding.

INDHOLD

1. RESUME	1
2. INDLEDNING	2
2.1 Baggrund	2
2.1 Proces og metode	2
3. MÅLGRUPPEN	3
3.1 Antal borgere med udviklingshæmning og dom	3
4. HØJT SPECIALISEREDE TILBUD TIL MÅLGRUPPEN	4
4.1 Kofoedsminde sikrede afdeling	4
4.2 Overblik over åbne tilbud, der anvendes af de nordjyske kommuner	5
4.3 Højt specialiserede tilbud i Nordjylland	5
4.3.1 Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke, Region Nordjylland	6
4.3.2 Behandlingscenteret Hammer Bakker, Aalborg Kommune	7
4.3.3. Botilbud på Tværs, Privat tilbud	8
5. KOORDINATION OG SAMARBEJDE	9
5.1 Samrådet vedr. udviklingshæmmede lovovertrædere	9
5.2 Yderligere formaliseret samarbejde	9
5.3 Formelle tværgående koordinationsfora	9
6. FREMADRETTET TILRETTELÆGGELSE AF INDSATSEN	10
6.1 Udfordringer og iværksatte løsningstiltag i kommunerne	10
6.2 Kommunernes forslag til fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen	10
6.3. Perspektivering og videre dialog om målgruppen	11

BILAG

Bilag 1: Indmeldinger fra anvendte åbne tilbud beliggende i Nordjylland

1. RESUME

Denne afrapportering indeholder de nordjyske kommunalbestyrelses behandling af Socialstyrelsens centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Region Nordjylland har bidraget til behandlingen af den centrale udmelding i forhold til det højt specialiserede tilbud til målgruppen, som er drevet af regionen.

Målgruppen er defineret af Socialstyrelsen som borgere, der er anbragt på en sikret afdeling enten efter en domsafgørelse (domstype 1) eller efter en administrativ afgørelse, hvor borgere med dom (domstype 2) overføres til en sikret afdeling efter bestemmelse fra kommunen. Som det fremgår af nærværende rapport er målgruppens størrelse stabil i Nordjylland. Antallet af nordjyske borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 har således været stabilt på 4 borgere i 2017-2019. Derudover har der været 1 borger med domstype 2, som er overført til sikret afdeling i perioden 2018-2019 og 0 i 2019. Samlet set har målgruppen for den centrale udmelding i perioden 2017-2019 været på mellem 4-5 borgere i Nordjylland.

Tilbudsviften til målgruppen er begrænset til et landsdækkende tilbud med sikrede afdelinger, og som har modtagepligt for målgruppen, hvilket er:

- Kofoedsminde, Region Sjælland

Derudover har Socialstyrelsen bedt om information om den tilbudsvifte, der anvendes til borgere med en domstype 2 og behov for tilbud i åbent regi. Baggrunden herfor er ifølge den centrale udmelding et ønske om, at identificere tilbud, som kunne have potentiale til på sigt at kunne etablere en sikret afdeling. I Nordjylland er der et solidt udbud af åbne tilbud efter servicelovens § 108 til borgere med udviklingshæmning og dom. Disse tilbud leverer indsatser til borgere dømt efter domstype 2 såvel som borgere dømt efter domstype 3,4 og 5. Det drejer sig om:

- Området for Voksne med Udviklingshæmning – Sødisebakke, Region Nordjylland
- Behandlingscenteret Hammer Bakker, Aalborg Kommune
- Botilbud På tværs, Privat tilbud

De nordjyske kommuner koordinerer internt og eksternt om målgruppen, og vurderer at have et stærkt samarbejde om målgruppen. Som en central samarbejdspart nævnes samrådet vedr. Udviklingshæmmede lovovertrædere, der behandler nye såvel som løbende sager indenfor målgruppen.

Afslutningsvist præsenterer rapporten konkrete udfordringer for arbejdet med målgruppen, hvilket peger mod følgende konkrete løsningsforslag til den fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen

- Undersøge om der er behov for ændring af finansieringsformen for Kofoedsmindes sikrede afdelinger
- Oprettelse af sikret afdeling i Vestdanmark for borgere med type 1 og type 2 domme. En sådan afdeling foreslås etableret i Nordjylland i tilknytning til et af de eksisterende højt specialiserede tilbud med en kommunal/regional driftsherre.
- Lovhjemmel for delegation af kompetence i relation til udgange efter udgangsbekendtgørelsen til private botilbud.

2. INDLEDNING

2.1 Baggrund

Socialstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en central udmelding om borgere med udviklingshæmning og dom og behov for anbringelse i sikret afdeling.

Den centrale udmelding indeholder en række spørgsmål til, hvordan kommunerne i hver region planlægger og koordinerer tilbud til denne målgruppe. Hovedfokus i den centrale udmelding er på borgere, der har behov for sikret tilbud, men der er også spørgsmål vedr. borgere der har behov for tilbud i åbent regi. På den baggrund har de nordjyske kommuner og Region Nordjylland udarbejdet en fælles rapport som svar på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmelding.

Afrapporteringen er udarbejdet på baggrund af informationer som via spørgeskemaer er indsamlet ved henholdsvis de kommunale myndigheder på socialområdet og relevante driftsherrer. Informationerne er efterfølgende drøftet og kvalificeret i fælleskommunale fora.

Rapporten følger Socialstyrelsens 4 temaer

- Målgruppen
- Højt specialiserede tilbud og indsatser til målgruppen
- Koordination og samarbejde
- Fremtidig tilrettelæggelse af indsatsen

2.1 Proces og metode

Rapporten er udarbejdet med udgangspunkt i indmeldinger fra de nordjyske kommuner, som er blevet kvalificeret og drøftet i udviklingsstrategigruppen og Den Administrative Styregruppe på Socialområdet.

Indmeldingerne fra de nordjyske kommuner er foretaget på baggrund af Socialstyrelsens spørgeskema, som i lettere bearbejdet form er sendt ud til de nordjyske kommuner. Spørgeskema og tilgang til arbejdet med de centrale udmeldinger er så vidt muligt koordineret i tæt samarbejde mellem rammeaftalesekretariaterne i de forskellige regioner. Dette sikrer en fælles tilgang og sammenlignelighed i rapporterne.

Rapporten leverer information i forhold til Socialstyrelsens 4 temaer, men der henvises til at rapporten ikke afgør hvilke tilbud, der er højt specialiserede, men leverer information til, at Socialstyrelsen har tilstrækkelig information til at kunne vurdere dette. Det overlades til Socialstyrelsen at foretage en helhedsvurdering af, om de indmeldte tilbud lever op til Socialstyrelsens kriterier til et højt specialiseret tilbud. Dette skyldes, at kommunerne ikke har den fornødne viden, ressourcer og kompetencer til at vurdere dette, og at kriterierne for højt specialiserede tilbud er udarbejdet af Socialstyrelsen. Det er dermed Styrelsen, der har indsigt i kriterierne til at kunne lave en helhedsvurdering med udgangspunkt i disse. De tilbud der er medtaget i denne rapport, lever op til følgende kriterier:

- Kommunerne anvender dem til målgruppen
- Tilbuddet ser sig selv som højt specialiseret tilbud, og vurderes umiddelbart at leve helt eller tilnærmelsesvist op til kriterierne

3. MÅLGRUPPEN

Målgruppen beskrives i den centrale udmelding som værende borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. På baggrund af Socialstyrelsens beskrivelse i den Centrale Udmelding og de listede inklusions- og eksklusionskriterier er størrelsen på målgruppen i Nordjylland undersøgt.

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til at omfatte:

- Borgere med udviklingshæmning, som er anbragt i sikret afdeling efter domstype 1: "Dom til anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap"
- Borgere med udviklingshæmning, som er dømt efter domstype 2: "Dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, og som efter bestemmelse fra kommunen er overført til sikret afdeling"

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til *ikke* at omfatte:

- Borgere med udviklingshæmning, som efter domstype 2 er anbragt på åben afdeling
- Borgere med udviklingshæmning med dom efter andre domstyper
- Borgere placeret i varetægtssurrogat på sikret afdeling, mens en efterforskning pågår
- Grønlandske borgere med udviklingshæmning og dom til anbringelse på en sikret afdeling

Opgørelsen af antal borgere i målgruppen er opgjort på følgende måde:

- Opgørelsen over antal borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2, som er på åbne afdelinger: Disse data er opgjort manuelt i de enkelte kommuner.
- Opgørelsen over antal borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 og 2 som er på sikrede afdelinger: Disse data er for perioden 2017-1. december 2019 opgjort ved hjælp af Kofoedsminde IT-system, og herefter kvalificeret af de nordjyske kommuner.
- For december 2019 har de nordjyske kommuner selv gennemgået egne systemer for at opgøre antallet af borgere, der er blevet anbragt på sikret afdeling på Kofoedsminde i denne måned, samt hvilken domstype borgerne har. Årsagen hertil er, at indhentningen af data til den centrale udmelding blev påbegyndt i december 2019.

3.1 Antal borgere med udviklingshæmning og dom

Nedenfor fremgår en oversigt over antal borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 og 2 i kommunerne i Nordjylland.

Tabel 1: Antal borgere med udviklingshæmning og dom opgjort efter forskellig domstype og afdelingstype

Type	2017	2018	2019
Antal borgere med domstype 1 dvs. anbragt på sikret afdeling	4	4	4
Antal borgere med domstype 2 anbragt på enten sikret eller åben afdeling	7	7	6
Antal borgere med domstype 2, som er overført til sikret afdeling	1	1	0

Målgruppen for den centrale udmelding er borgere med udviklingshæmning og behov for anbringelse i sikret afdeling. Som det fremgår af ovenstående tabel har de nordjyske kommuner haft 5 borgere på sikret afdeling i 2017 og 2018 og 4 borgere på sikret afdeling i 2019.

Tallene i tabel 1 er af personhenførbare årsager opgivet for hele landsdelen og ikke for den enkelte kommune. Det kan dog oplyses, at 8 ud af de 11 nordjyske kommuner ikke har set målgruppen for den centrale udmelding de seneste 3 år. Af de 3 kommuner der har borgere i målgruppen fordeler tallene sig således

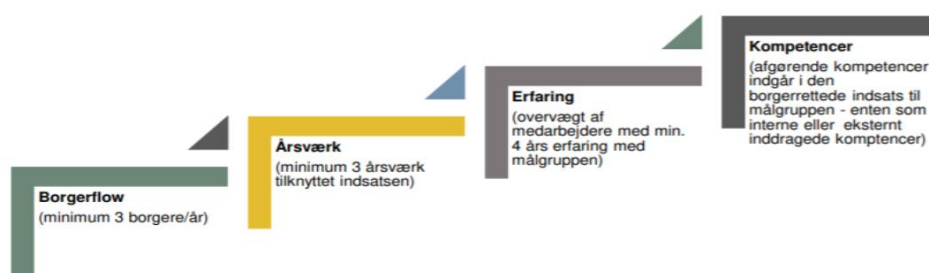
- 1 kommune har haft 3 borgere med en domstype 1
- 1 kommune har haft 1 borger med en domstype 1
- 1 kommune har haft 1 borger med en domstype 2, som i 2017 og 2018 har været overført til den sikrede afdeling på Kofoedsminde

4. HØJT SPECIALISEREDE TILBUD TIL MÅLGRUPPEN

Formålet med den Centrale Udmelding er, at Socialstyrelsen kan vurdere, om der er det nødvendige udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Den aktuelle kapacitet ift. målgruppen består af ét tilbud på landsplan, Kofoedsminde, der har modtagepligt. Socialstyrelsen beskriver i den centrale udmelding at udover et fokus på dette tilbud ønskes i den centrale udmelding et fokus på, hvilke åbne tilbud der anvendes af kommunerne til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2. Formålet er at lokalisere højt specialiserede åbne tilbud som kan indgå i en fremadrettet samlet løsning på området.

Specialiseringen i sikrede institutioner og åbne afdelinger for voksne med udviklingshæmning og dom vurderes af Socialstyrelsen med udgangspunkt i en screeningsmodel. Screeningsmodellen tager udgangspunkt i, at der er en vis gennemstrømning af borgere i målgruppen, samt at der indgår flere medarbejdere i indsatsen, som har en vis erfaring med målgruppen. Derudover lægges der vægt på, at de særlige kompetencer, der vurderes som afgørende i en højt specialiseret indsats til målgruppen, er til stede og indgår i den konkrete borgerrettede del af indsatsen. Socialstyrelsen har oplyst, at hvorvidt et tilbud er højt specialiseret er en helhedsvurdering med udgangspunkt i nedenstående model:

Figur 1: Screeningsmodel for højt specialiserede tilbud

I nærværende rapport fremlægges data ift. de fire kriterier i screeningsmodellen, men der foretages ikke en vurdering af om tilbuddene er højt specialiserede efter Socialstyrelsens kriterier. Det overlades til Socialstyrelsen at foretage en helhedsvurdering af, om de indmeldte tilbud lever op til Socialstyrelsens kriterier til et højt specialiseret tilbud. For en beskrivelse af udvælgelse af tilbud henvises til afsnit 2.1: Proces og metode.

4.1 Kofoedsmindes sikrede afdeling

Kofoedsminde er det eneste landsdækkende sikrede botilbud efter servicelovens §108 til voksne domfældte med udviklingshæmning, der har begået alvorlig personfarlig kriminalitet. Kofoedsminde er beliggende i Rødbyhavn på Lolland og drives af Region Sjælland.

Kofoedsminde har akut modtagepligt og er pr. 1. januar 2020 godkendt af Socialtilsyn Øst til 72 sikrede pladser og 12 åbne pladser. Tilbuddet består af 14 sikrede afdelinger fordelt i 7 selvstændige bygninger. Hver afdeling er hjem for mellem tre til seks beboere. 3 afdelinger er særligt sikrede til kun én beboer (særlig sikret plads/særforanstaltning). Kofoedsmindes sikrede pladser er fuldt objektivt finansieret, og udgifterne fordeles efter folketal¹.

Borgerflowet har været svingende de seneste tre år med mellem 63 til 71 borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 og 2.

Optageområdet har de seneste tre år været kommuner fra hele landet samt Grønland. Der er ca. 329 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: socialpædagoger, sundhedsfagligt personale, socialrådgiver, psykologer og specialiserede omsorgsmedhjælpere. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer som psykiater. Over halvdelen af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres en bred række af de indsatslementer, som er beskrevet i den centrale udmelding.

Kofoedsminde kan siges at løse en dobbeltopgave: I relation til serviceloven § 108 har Kofoedsminde ansvar for social behandling med sigte på resocialisering af beboerne, og i relation til straffeloven har Kofoedsminde ansvar for at beskytte samfundet mod den sikkerhedsrisiko, som beboerne udgør. Idet beboerne på Kofoedsminde har domme for personfarlig kriminalitet har beboergruppen selvsagt en høj risiko for voldelig adfærd. Derfor er det Kofoedsmindes opgave at skabe gode socialpædagogiske rammer for beboerne samtidig med, at de ansattes arbejdsmiljø er så trygt som muligt. Dette er nødvendigt for, at de ansatte kan løse den socialpædagogiske opgave og samtidig undgå voldsepisoder eller andre voldsomme hændelse, der kan skade den ansatte.

4.2 Overblik over åbne tilbud, der anvendes af de nordjyske kommuner

Socialstyrelsen ønsker en afdækning af, hvilke åbne tilbud der anvendes af kommunerne til borgere med udviklingshæmning og dom efter en domstype 2. Ifølge den centrale udmelding er formålet hermed blandt andet, at Socialstyrelsen ønsker at identificere tilbud, som vil kunne indgå i en fremadrettet samlet løsning på området.

De nordjyske kommuner har indmeldt, at de i perioden 2017-2019 har anvendt i alt 2 tilbud til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2:

- Området for voksne udviklingshæmmede – Sødisebakke, Region Nordjylland
 - Tilbuddet: Domsfældte og Kriminalitetstruede - Sødisebakke
 - Tilbuddet: Særforanstaltninger - Sødisebakke
- Behandlingscenteret Hammer Bakker, Aalborg Kommune

4.3 Højt specialiserede tilbud i Nordjylland

Udover de tilbud som de nordjyske kommuner har anvendt, så har de midtjyske kommuner indmeldt, at de i perioden 2017-2019 har anvendt et tilbud til målgruppen, der er beliggende i Nordjylland. Det drejer sig om:

- Botilbud på Tværs, Privat tilbud

De nordjyske kommuner har anvendt tilbuddet til borgere med domstype 3-5, men har endnu ikke anvendt det til borgere med en type 2 dom. Eftersom tilbuddet er beliggende i Nordjylland behandles det i denne rapport.

¹ Jf. "Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner"

Nedenstående tabel viser en oversigt over de tilbud, der er beliggende i Nordjylland med angivelse af konkrete kriterier, som Socialstyrelsen har efterspurgt viden om.

Tabel 2: Oversigt over tilbud beliggende i Nordjylland til borgere med udviklingshæmning og domstype 2 med angivelse af udvalgte parametre*

Tilbuddets navn	Driftsherre	Borgerflow	Årsværk	Erfaring
Området for Voksne med Udviklingshæmning – Sødisebakke	Region Nordjylland	2017=8 2018=9 2019=9	105,5 fastansatte årsværk	49 fastansatte årsværk svarende til 46 % har mere end 4 års erfaring.
Behandlingscenteret Hamner Bakker	Aalborg Kommune	2017=2 2018=2 2019=2	21 fastansatte årsværk	12 fastansatte årsværk svarende til 57 % har mere end 4 års erfaring.
Botilbud På tværs	Privat tilbud	2017=0 2018=1 2019=2	85 fastansatte årsværk	70 fastansatte årsværk svarende til 82 % har mere end 4 års erfaring.

* For en beskrivelse af kompetencer henvises til tilbuddenes indmeldinger i bilag 1.

Der henvises til at alle tre tilbud modtager borgere med domstype 2-5, og at de kompetencer og indsatser der anvendes til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2 er lig med de kompetencer og indsatser, der anvendes til borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 3, 4 og 5. Borgerflowet er væsentligt større ift. borgere med domstype 3, 4 og 5, hvilket dels forklarer det store antal årsværk ift. borgerflowet, og dels er relevant når man kigger på tilbuddets samlede specialiseringsgrad ift. borgere med udviklingshæmning og dom.

4.3.1 Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke, Region Nordjylland

Sødisebakke drives af Region Nordjylland, og er beliggende i Mariagerfjord Kommune. Området består af fem botilbud samt et aktivitets- og samværstilbud og tilbyder pladser til voksne med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Med 131 døgnpladser er Sødisebakke det største tilbud på socialområdet i Nordjylland.

Sødisebakke er godkendt som VISO-leverandør til målgruppen.

Driftsherren har løbende fokus på kapacitet af pladser, for at sikre at man fremadrettet vil kunne imødekomme kommunernes efterspørgsel efter pladser til borgere med dom efter domstyperne 2, 3 og 4. Såfremt det bliver nødvendigt med justering af kapacitet af pladser sker det i tæt dialog med kommunerne i Region Nordjylland i regi af den sædvanlige dialog i rammeaftalesamarbejdet. Der har senest været en dialog herom i august 2020.

Fire af områdets fem botilbud er godkendt til at modtage borgere med udviklingshæmning og dom, men særligt to af tilbuddene er specialiseret i denne målgruppe. Disse to tilbud beskrives herunder.

Domfældte og Kriminalitetstruede - Sødisebakke

Domfældte og Kriminalitetstruede – Sødisebakke er målrettet borgere med udviklingshæmning, som enten er kriminalitetstruede eller har dom (domstype 2-5). Tilbuddet har 22 pladser til målgruppen (dvs. både borgere med og uden dom).

Borgerflowet har været stabilt i perioden 2017-2019 med 5-6 borgere pr. år med udviklingshæmning og dom efter domstype 2.

Optageområdet for borgere med domstype 2 har de seneste tre år været kommuner i Nordjylland og Midtjylland samt Grønland. Der er ca. 36 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: socialpædagoger, sundhedsfagligt personale og psykologer. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer som psykiater og socialrådgiver med specialiseret viden vedr. domstype 1 og 2. Cirka halvdelen af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres en bred række af de indsatslementer, som er beskrevet i den centrale udmelding. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

Særforanstaltninger - Sødisebakke

Særforanstaltninger – Sødisebakke er målrettet borgere med udviklingshæmning, som samtidig er kendetegnet ved at have yderligere problemstillinger, fx massiv problemskabende adfærd, udadreagerende adfærd, opmærksomhedsforstyrrelser og udviklingsforstyrrelser. I tillæg til øvrige problemstillinger kan borgere have dom (domstype 2-5). Tilbuddet har 15 pladser til målgruppen (dvs. både borgere med og uden dom).

Borgerflowet har været stabilt i perioden 2017-2019 med 3-4 borgere pr. år med udviklingshæmning og dom efter domstype 2.

Tilbuddet rummer en individuel skærmende indsats med fokus på at skabe en daglig struktur, aktiviteter og beskæftigelse for en målgruppe af beboere, hvor der er behov for en helt særlig pædagogisk indsats – en særforanstaltning.

Optageområdet for borgere med domstype 2 har de seneste tre år været kommuner i Nordjylland og Midtjylland samt Hovedstaden.

Der er ca. 69 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: socialpædagoger, sundhedsfagligt personale og psykologer. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer med særlig viden og specialiserede kompetencer indenfor helt konkrete kompetenceområder. Cirka halvdelen af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet. Der leveres hovedparten af de indsatslementer, som er beskrevet i den centrale udmelding. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

4.3.2 Behandlingscenteret Hammer Bakker, Aalborg Kommune

Behandlingscenteret Hammer Bakker er beliggende i Aalborg Kommune og drives af Ældre- og Handicapforvaltningen, Aalborg Kommune. Behandlingstilbuddet er målrettet borgere med udviklingshæmning kombineret med psykiatriske lidelser, kriminalitetstruede adfærd eller dom.

Tilbuddet har aktuelt 19 pladser, som kan anvendes ift. borgere med dom (domstype 2-5). Borgerflowet har været stabilt de seneste tre år med 2 borgere pr. år med udviklingshæmning og dom efter domstype 2.

Optageområdet i forhold til borgere med type 2 dom har de seneste tre år været Aalborg Kommune og en kommune i Region Sjælland.

Der er ca. 21 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: socialpædagoger, sundhedsfagligt personale og psykologer. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer som psykolog og socialpædagog med specialiseret viden om udviklingshæmning. Der er endvidere tæt samarbejde med videnscenteret VAMIS, hvilket i endnu højere grad muliggør tilrettelæggelsen af individuel tilrettelagt behandling.

Over halvdelen af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres en bred række af de indsatslementer, som er beskrevet i den centrale udmelding. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

4.3.3. Botilbud på Tværs, Privat tilbud

Botilbud på Tværs er et privat tilbud beliggende i Vesthimmerlands Kommune. Botilbuddet har en række forskellige behandlingstilbud og kompetencer rettet mod forskellige målgrupper, hvilket giver mulighed for at skabe rammerne til den enkelte borgers behov. Botilbuddet er godkendt til borgere med dom og har aktuelt 26 pladser til borgere med udviklingshæmning og dom (domstype 2-5).

Borgerflowet har været stabilt de seneste tre år med 0-2 borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 2, og derudover oplyser tilbuddet endvidere, at de har haft 5-6 borgere med en domstype 3 og 4. Botilbud på Tværs har ikke standardløsninger, og tilpasser derfor individuelle tilbud til borgeren, således at indsatsen kan tage afsæt i den enkelte borgers forudsætninger og behov. Det pædagogiske arbejde på Botilbud på Tværs er udviklingsorienteret og tager afsæt i struktur og individuelle behandlingsplaner. Der er tilknyttet et værksted, der tilbyder Beskyttet Beskæftigelse og Samværs og Aktivitetstilbud (SEL §§ 103 og 104).

Optageområdet i forhold til borgere med type 2 dom har de seneste tre år været kommuner i Region Midtjylland, og derudover anvender et bredt udsnit af kommuner (inkl. nordjyske kommuner) pladser på tilbuddet til udviklingshæmmede borgere med en domstype 3 og 4.

Der er 85 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: socialpædagoger, pædagogiske assistenter, sundhedsfagligt personale og psykologer. Cirka 82 % af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres række af de indsatslementer, som er beskrevet i den centrale udmelding. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

5. KOORDINATION OG SAMARBEJDE

I de nordjyske kommuner arbejdes der helhedsorienteret og med udgangspunkt i den enkelte borgers situation. Der foregår koordinering internt og eksternt, og der er en lang række interne og eksterne samarbejdspartnere vedrørende målgruppen af dømt udviklingshæmmede. Heraf kan særligt nævnes behandlingspsykiatrien, politi, kriminalforsorgen, Kofoedsminde, åbne tilbud godkendt til målgruppen samt Samrådet vedr. Udviklingshæmmede lovovertrædere. Nedenfor følger en beskrivelse af de formelle samarbejder, der er på området i Nordjylland.

5.1 Samrådet vedr. udviklingshæmmede lovovertrædere

Samrådet vedr. udviklingshæmmede lovovertrædere er en central samarbejdspartner vedr. målgruppen i Nordjylland både i forhold til det løbende samarbejde, vidensniveau og koordinering på området.

Samrådet er etableret i et samarbejde mellem de 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. Samrådet behandler følgende sager:

- Nye sager: Siden maj 2007 har samrådet behandlet alle nye sigtelser overfor personer der påtænkes frifundet for straf, men i stedet påtænkes dømt til en foranstaltning efter straffeloven, hvor de nordjyske kommuner vil få ansvaret for borger.
- Løbende sager: Samrådet behandler forespørgsler i forhold til de igangværende sager, hvor det skal vurderes om der er behov for fortsat dom. I disse sager indhenter Samrådet en udtalelse fra tilsynsførende kommune, før Samrådet udfærdiger anbefaling.

5.2 Yderligere formaliseret samarbejde

Flere af de nordjyske kommuner tilkøber det kriminalpræventive tilsyn med domfældte borgere fra andre kommuner. Aalborg Kommune er et eksempel på en kommune, som tilbyder mulighed for tilkøb af denne tilsynsfunktion, hvilket flere kommuner benytter sig af. I disse tilfælde udarbejdes formelle kontrakter i forbindelse med konkrete borgere mellem den tilsynsførende instans og borgerens handlekommune.

Mariagerfjord Kommune samarbejder tæt med området for voksne udviklingshæmmede – Sødysbakke, Region Nordjylland og Socialstyrelsen i Grønland, samt Politimesteren og Anklagemyndigheden i Grønland, omkring borgere dømt efter den grønlandske kriminallov. Der er med Socialstyrelsen i Grønland udarbejdet et aftaledokument som anvendes ifbm. grønlandske borgeres ophold på botilbud i Mariagerfjord Kommune.

5.3 Formelle tværgående koordinationsfora

For at sikre en overordnet koordination på lands- og landsdelsplan er KL's Koordinationsforum for det specialiserede socialområde etableret. Koordinationsforum er et direktørforum etableret på tværs af de 5 KKR'er, som forestår den tværkommunale koordinering på det specialiserede socialområde. Alle landets 5 administrative styregrupper har 2 pladser i Koordinationsforum.

Koordinationsforum følger udviklingen i kapacitet og belægning på nogle af de tilbud, hvor der er hel eller delvis objektiv finansiering heriblandt Kofoedsminde. Kofoedsminde har i de seneste år været fulgt nøje af forummet dels grundet tilbuddets status som det eneste tilbud af sin art i Danmark og dels grundet den store overbelægning på tilbuddet, hvilket har medført efterregninger og en bekymring for kvaliteten. I den forbindelse har Koordinationsforum indgået i dialog med driftsherren for Kofoedsminde.

Foruden KL's koordinationsforum er det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede socialområde forankret i Den Administrative Styregruppe på socialområdet, hvor kommunerne samarbejder både tværkommunalt og med regionen om at levere højt specialiserede tilbud til borgerne.

6. FREMADRETTET TILRETTELÆGGELSE AF INDSATSEN

6.1 Udfordringer og iværksatte løsningstiltag i kommunerne

Borgere med udviklingshæmning og dom er ofte meget diagnosekomplekse, hvilket betyder at størstedelen har flere diagnoser og/eller problemstillinger der ikke nødvendigvis kan kobles direkte med udviklingshæmning. Det kan eksempelvis dreje sig om omsorgssvigt, senhjerneskode og/eller et aktivt misbrug. Dertil kommer en for målgruppen meget uforudsigelig adfærd, der kræver en meget høj specialisering og faglighed at håndtere. Det kræver mange forskellige aktører inde omkring borgerne (væрге, bistandsvæрге, støt-tepersoner, sagsbehandler mv.), hvorfor der er brug for høj grad af koordinering

Der er en udfordring ift., at kompetencen til at delegere udgange ikke kan delegeres til private botilbud. Botilbuddene er godkendt af socialtilsynene til at modtage målgruppen af domfældte, men de private tilbud kan ikke selv træffe afgørelser om udgange, når der er behov herfor. Dette kan til dels løses ved, at handlekommunen træffer en overordnet afgørelse om udgange, men der skal stadig foretages en vurdering af borgerens tilstand umiddelbart før den uledsagede udgang. Hvis borgeren er i en (psykisk)tilstand, hvor han eller hun ikke skal forlade institutionen, har det private tilbud ingen kompetence til at trække tilladelsen tilbage i situationen.

De nordjyske kommuner vurderer at konstruktionen omkring Kofoedsminde er en udfordring. Dels udgør den objektive finansiering en stor økonomisk udgift for de nordjyske kommuner set ift. antal anvendte pladser og dels er der en bekymring for den store overbelægning og de konsekvenser dette kan have for kvalitet og økonomi.

Kofoedsmindes landsdækkende opgave og den geografiske afstand til den sikrede afdeling udgør i dag en praktisk barriere for, at kommuner og døgntilbud i Nordjylland kan trække på de særlige faglige kompetencer, som knytter sig til en sikret afdeling. Den geografiske placering er ligeledes en udfordring ift. bibeholdelse af borgerens ofte sparsomme netværk, ligesom det udgør en udfordring ift. tilsyn, deltagelse i retsmøder o.l. De nordjyske kommuner anvender af samme grund heller ikke Kofoedsmindes type 2 pladser, hvilket skyldes, at Kofoedsmindes geografiske placering er langt væk i forhold til de nordjyske borgeres netværk og handlekommune. Samtidig er der et bredt udbud af højt specialiserede åbne tilbud i Nordjylland, som kommunerne har et godt samarbejde med.

6.2 Kommunernes forslag til fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

De nordjyske kommuner har følgende løsningsforslag til de oplevede udfordringer:

Lovhjemmel for delegation af kompetence til private tilbud jf. udgangsbekendtgørelsen

Det anbefales, at lovgrundlaget vedr. udgangsbekendtgørelsen genbesøges med fokus på, at der skabes lov hjemmel for delegation af kompetence i relation til udgange efter udgangsbekendtgørelsen til private botilbud, der er godkendt til at modtage borgere med dom.

Ændret finansieringsform for Kofoedsminde

Det ventes, at der etableres en arbejdsgruppe i regi af social- og indenrigsministeriet, som skal kigge på konstruktionen omkring Kofoedsminde, og at der vil være en repræsentant fra en nordjysk kommune med i denne arbejdsgruppe.

De nordjyske kommuner anbefaler arbejdsgruppen, at undersøge finansieringsformen for Kofoedsmindes sikrede pladser med henblik på at sikre den mest hensigtsmæssige finansieringsform, og at denne finansieringsform tager hensyn til anbringelse af såvel borgere med domstype 1 og 2 på de sikrede afdelinger. Det

anbefales som udgangspunkt at type 2 pladser er takstfinansierede, og at man undersøger fordele og ulemper ved alternative finansieringsformer for type 1 pladserne.

Oprettelse af sikret afdeling Vestdanmark for borgere med type 1 og type 2 domme

Kommunerne i Nordjylland foreslår, at der oprettes en sikret afdeling i Vestdanmark til borgere med udviklingshæmning og dom.

De nordjyske kommuner ønsker derfor at indgå i dialog med kommunerne fra de øvrige KKR'er i Vestdanmark ift. behovet og muligheden for at oprette et tilbud i Vestdanmark. Et eventuelt nyt tilbud i Vestdanmark anbefales oprettet i tilknytning til et tilbud i den eksisterende tilbudsvifte, der leverer ydelser til borgere med type 2 dom for at opnå faglige og økonomiske stordriftsfordele samt styrke mulighederne for rekruttering og fastholdelse af personale.

Det er naturligvis vigtigt, at Kofoedsminde og en evt. nyetableret sikret afdeling i Vestdanmark har samme finansieringsform, og at det samlede antal pladser på landsplan matcher det samlede behov for pladser.

6.3. Perspektivering og videre dialog om målgruppen

Afrapporteringen af den central udmelding skal ses i et bredere perspektiv i forhold til de samlede udfordringer, der er i forhold til tilbuddet på Kofoedsminde.

Kommunerne oplever stærkt stigende udgifter til det landsdækkende sikrede botilbud Kofoedsminde. Belægningen på Kofoedsminde er steget betragteligt de seneste år, hvor der er sket mere end en fordobling fra 2014 til 2020 fra 34 til ca. 72 belagte pladser. I samme periode er der sket en stigning i de samlede udgifter til Kofoedsminde på over 100 mio. kr.

De sikrede pladser på Kofoedsminde er som de eneste i landet objektivt finansieret af kommunerne. Den objektive finansieringsmodel, sammen med den aktuelle udvikling på Kofoedsminde, gør det meget vanskeligt for kommunerne at styre økonomien på området.

Der har været iværksat en række tiltag for at dæmme op for tilgangen af borgere samt sikre bedre styrbarhed og kommunikation omkring Kofoedsminde. Disse tiltag har haft begrænset effekt

Det er baggrunden for, at Social- og Indenrigsministeriet, på opfordring fra KL, planlægger at nedsætte en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde. Det forventes at arbejdsgruppen skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller i forhold til finansieringsmodellen samt udviklingen i målgruppen og kvaliteten i tilbuddet til domfældte borgere med udviklingshæmning. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget.

De 11 kommuner i Nordjylland ser frem til, at arbejdsgruppen igangsættes og har positive forventninger til resultatet heraf.

BILAG

Bilag 1: Indmeldinger fra anvendte åbne tilbud beliggende i Nordjylland

RAPPORT NORDJYLLAND

Svar på den centrale udmelding
om udsatte gravide kvinder med
et skadeligt rusmiddelbrug

1. december

2020

Socialstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en central udmelding til landets kommunalbestyrelser med målgruppen udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. De nordjyske kommuner har udarbejdet denne fælles afrapportering, som svar på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmelding.

INDHOLD

1. RESUME	1
2. INDLEDNING	1
2.1 Baggrund	1
2.2 Proces og metode	2
3. MÅLGRUPPEN	2
3.1 Antal udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug	3
4. HØJT SPECIALISEREDE TILBUD TIL MÅLGRUPPEN	3
5. KOORDINATION OG SAMARBEJDE	4
5.1 Formelle tværgående koordinationsfora	4
6. FREMADRETTET TILRETTELÆGGELSE AF INDSATSEN	5
6.1 Udfordringer og iværksatte løsningstiltag	5
6.2 Fremadrettet tilrettelæggelse	5
6.3 Perspektivering og videre dialog om indsatser for målgruppen	5

1. RESUME

Denne afrapportering indeholder de nordjyske kommunalbestyrelses behandling af Socialstyrelsens centrale udmelding for udsatte gravide kvinder med et skadeligt forbrug af rusmidler og behov for højt specialiseret døgnindsatser.

Der er ikke registreret kvinder i målgruppen i Nordjylland i de seneste tre år, hvilket flugter med at målgruppens størrelse også på landsplan er meget lille – anslået 3-8 borgere. Heraf følger også at der ikke er højt specialiserede døgntilbud til målgruppen i Nordjylland. Da der i forbindelse med afrapporteringen på den centrale udmelding er indmeldt døgntilbud i andre landsdele, som formodes at være eller kunne blive højt specialiseret, så vil de nordjyske kommuner formentlig kigge i retning af disse, såfremt det bliver relevant at visitere til et døgnbehandlingstilbud, om end dette vil være en individuel og helhedsorienteret vurdering ift. den enkelte sag.

De nordjyske kommuner koordinerer internt og eksternt om målgruppen, som kræver et tværfagligt fokus, og her nævnes Familieambulatoriet i Region Nordjylland som en central samarbejdspart.

Afslutningsvist præsenterer rapporten konkrete udfordringer for arbejdet med målgruppen, hvilket peger mod følgende konkrete løsningsforslag til den fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen:

- Opjustering af det nationale vidensniveau

I det afsluttende afsnit fremlægges kommunernes refleksioner ift. den fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen for udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug. Hovedkonklusionen er, at det formodes, at det kan være yderst vanskeligt at drive et højt specialiseret døgntilbud både fagligt og økonomisk, når målgruppen er så lille, og at det er nødvendigt også at kigge på generering af mere viden og øget forskning på landsplan for at understøtte arbejdet med målgruppen.

2. INDLEDNING

2.1 Baggrund

Socialstyrelsen har den 26. november 2019 udsendt en central udmelding om udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug med behov for døgnbehandlingsindsatser. Den centrale udmelding indeholder en række spørgsmål til, hvordan kommunerne i hver region planlægger og koordinerer indsatser til målgruppen. På den baggrund har de nordjyske kommuner udarbejdet en fælles rapport som svar på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmelding.

Afrapporteringen er udarbejdet på baggrund af informationer som via spørgeskemaer er indsamlet ved henholdsvis de kommunale myndigheder på socialområdet og relevante driftsherrer. Informationerne er efterfølgende drøftet og kvalificeret i fælleskommunale grupper såvel som i regi af Den Administrative Styregruppe.

Rapporten følger Socialstyrelsens 4 temaer

- Målgruppen
- Højt specialiserede tilbud og indsatser til målgruppen
- Koordination og samarbejde
- Fremtidig tilrettelæggelse af indsatsen

2.2 Proces og metode

Rapporten er udarbejdet med udgangspunkt i indmeldinger fra de nordjyske kommuner, som er blevet kvalificeret og drøftet i udviklingsstrategigruppen og Den Administrative Styregruppe på Socialområdet.

Indmeldingerne fra de nordjyske kommuner er foretaget på baggrund af Socialstyrelsens spørgeskema, som i lettere bearbejdet form er sendt ud til de nordjyske kommuner. Spørgeskema og tilgang til arbejdet med de centrale udmeldinger er så vidt muligt koordineret i tæt samarbejde mellem rammeaftalesekretariaterne i de forskellige regioner. Dette sikrer en fælles tilgang og sammenlignelighed i rapporterne.

Rapporten leverer information i forhold til Socialstyrelsens 4 temaer. I forhold til temaet om højt specialiserede tilbud er der ikke indmeldt højt specialiserede tilbud i landsdelen. Der henvises til, at såfremt der havde været tilbud i landsdelen til målgruppen, så ville rapporten ikke afgøre hvilke tilbud, der er højt specialiserede, men levere information til at Socialstyrelsen har tilstrækkelig information til at kunne vurdere dette. Generelt overlades det til Socialstyrelsen at foretage en helhedsvurdering af, om de tilbud, der er til målgruppen lever op til Socialstyrelsens kriterier til et højt specialiseret tilbud. Dette skyldes, at kommunerne ikke har den fornødne viden, ressourcer og kompetencer til at vurdere dette, og at kriterierne for højt specialiserede tilbud er udarbejdet af Socialstyrelsen. Det er dermed Styrelsen, der har indsigten i kriterierne til at kunne lave en helhedsvurdering med udgangspunkt i disse.

3. MÅLGRUPPEN

Målgruppen beskrives i den centrale udmelding som værende udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug, herunder et skadeligt forbrug af enten stoffer eller alkohol. På baggrund af Socialstyrelsens beskrivelse i den Centrale Udmelding og de listede inklusions- og eksklusionskriterier er størrelsen på målgruppen i Nordjylland undersøgt.

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til at omfatte følgende kvinder:

- De er gravide og har et samtidigt skadeligt rusmiddelforbrug af stoffer og/eller alkohol
- De har derudover en eller flere sociale problemstillinger som fx hjemløshed eller psykisk sårbarhed
- De kan ikke fastholdes og hjælpes tilstrækkeligt i den ambulante misbrugsbehandling samt i den specialiserede ambulante svangreomsorg
- De har behov for en specialiseret og intensiv døgnbehandlingsindsats, hvor de skærmes og modtager helhedsorienteret behandling og støtte

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til *ikke* at omfatte:

- De er gravide og har et misbrug, men kan fastholdes i og profiterer tilstrækkeligt af den specialiserede ambulante svangreomsorg, der tilbydes i familieambulatorierne og i eksisterende ambulante misbrugsbehandling

Der henvises til følgende forbehold ved opgørelsen:

- Opgørelsen er opgjort manuelt, da målgruppekategorien ikke indgår i kommunernes dokumentationssystemer. I forbindelse med besvarelsen af de centrale udmeldinger har kommunerne foretaget en bagudrettet registrering via manual optælling, hvorfor de opgivne tal er behæftet med en vis usikkerhed.
- Kommunerne er ikke i kontakt med alle kvinderne i målgruppen, og der vil derfor være et mørketal i forhold til den reelle størrelse af målgruppen. Det er fx ikke alle udsatte gravide kvinder med et rusmiddelbrug, der ønsker at opsøge det offentlige system. Der meldes eksempelvis om kvinder som flytter, når kommunen forsøger at motivere dem til behandling, kvinder som udebliver fra møder med sagsbehandler samt kvinder, som aldrig er hjemme, når kommunens medarbejdere opsø-

ger dem. Der kan også være tilfælde, hvor kvinderne følger et behandlingstilbud, men alligevel viderefører et misbrug uden at det bliver opdaget.

- Behandlingen er frivillig, og dette spiller dels ind på, hvor mange kvinder, der visiteres til døgnbehandling, og hvor ofte behandlingen lykkes. Det indebærer, at man ikke kan sidestille kommunernes brug af døgntilbud med kommunernes ønske om at anvende døgntilbud. Det skyldes, at anvendelsen af døgntilbud hænger sammen med kvindernes motivation til at acceptere døgnbehandling, og her kan ambulante behandling blive en nødvendig præmis for overhovedet at sikre, at kvinderne modtager behandling.

For at håndtere validitetsudfordringerne har man i opgørelsen været særlig opmærksomme på følgende:

- Kvinderne kan visiteres af forskellige forvaltninger og derfor har der været samarbejde mellem familie- og voksensocialområdet
- Sekretariatet har været i kontakt med kommunerne i forhold til dialog om målgruppens karakteristika
- I udvalgte kommuner har man genbesøgt sagerne for at sikre validiteten af indmeldingerne

3.1 Antal udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug

Tabel 1: Udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug, som er visiteret til enten døgn eller ambulante indsatser

	2017	2018	2019
Antal udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug som er visiteret til en behandlingsindsats dvs. både døgn- og ambulante indsatser	4	5	5
Antal udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug, som er visiteret til en døgnbehandlingsindsats (<i>målgruppen for den centrale udmelding</i>)	0	0	0

De nordjyske kommuner har gennemgået sager fra de seneste tre år, og fundet at der ikke er nogle kvinder i målgruppen for den centrale udmelding i Nordjylland, som er visiteret til et døgntilbud. Det flugter med at målgruppen af den centrale udmelding på landsplan er meget lille.

Den samlede målgruppe for den centrale udmelding i Danmark vurderes således at være på mellem 6-8 kvinder i de pågældende år, og dermed flugter Nordjyllands antal af målgruppen med befolkningsstørrelsen, som er ca. 10 % af den samlede befolkning i Danmark.

Kommunerne i Hovedstaden, Sjælland, Syddanmark og Nordjylland har i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende rapport sendt en henvendelse til Socialstyrelsen. Af henvendelsen fremgår at man ser positivt på at Socialstyrelsen har fokus på målgruppen, men at man vurderer, at en central udmelding ikke er det rigtige redskab. Dette skyldes særligt målgruppens størrelse, den centrale udmeldings specifikke fokus på døgntilbud og målgruppens motivation for behandling samt det eksisterende vidensniveau samt. Henvendelsen er vedlagt som bilag 1.

4. HØJT SPECIALISEREDE TILBUD TIL MÅLGRUPPEN

De nordjyske kommuner har ikke visiteret kvinder i målgruppen for den centrale udmelding til døgntilbud de seneste tre år. Samtidig ønsker de nordjyske kommuner at pointere at man ikke kan sidestille kommunernes brug af døgntilbud med kommunernes ønske om at anvende døgntilbud. Det skyldes, at anvendelsen af døgntilbud hænger sammen med kvindernes motivation til at acceptere døgnbehandling, og her kan ambulante behandling blive en nødvendig præmis for overhovedet at sikre, at kvinderne modtager behandling.

De nordjyske kommuner er med udgangspunkt i Socialstyrelsens spørgeskema blevet spurgt, hvilke tilbud de vil formode at benytte, hvis de møder en udsat gravid kvinde med et skadeligt rusmiddelbrug, der har behov for et døgnbehandlingstilbud. Det vurderes, at dette vil være en individuel vurdering med udgangspunkt i kvindens behov, og det er derfor ikke muligt at sige noget generelt herom.

I dataindsamlingen fra kommunerne peges der på, at der på landsplan de sidste 3 år er blevet visiteret mellem 3-8 kvinder til døgnbehandling om året. Med en så lille målgruppe er det yderst vanskeligt at drive et højt specialiseret døgntilbud - både fagligt og økonomisk - selv under den forudsætning at samtlige af de visiterede kvinder blev visiteret til samme tilbud. Da der i forbindelse med afrapporteringen på den centrale udmelding er indmeldt døgntilbud i andre landsdele, som formodes at være eller kunne blive højt specialiseret, så vil de nordjyske kommuner formodes at kigge i retning af disse, såfremt det bliver relevant at visitere til et døgnbehandlingstilbud, om end dette vil være en individuel og helhedsorienteret vurdering ift. den enkelte sag.

5. KOORDINATION OG SAMARBEJDE

Kommunerne i Nordjylland har ikke formelle samarbejdsaftaler eller etablerede samarbejder, der specifikt vedrører døgnbehandlingsindsatser til udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug. Dette skyldes målgruppens størrelse i Nordjylland.

Skulle der blive et ændret behov for døgnbehandlingsindsatser eller andre indsatser til målgruppen vil dette håndteres i det almindelige socialaftalesystem. Ved udarbejdelse af hver Nordjysk Socialaftale foretages en undersøgelse af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Denne seneste undersøgelse blev afsluttet i marts 2020, og der blev heller ikke denne gang nævnt ændringer i udbuddet eller i efterspørgslen af tilbud eller indsatser til udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug.

Grundet målgruppens beskedne størrelse på landsplan vil ændringer i efterspørgslen til tilbud til målgruppen være et oplagt emne for KL's koordinationsforum jf. afsnit 5.1.

I de enkelte kommuner iværksættes til gengæld et bredt samarbejde, når man møder en udsat gravid kvinde med et skadeligt rusmiddelbrug. Dette involverer eksempelvis samarbejde mellem myndighed og rusmiddelafdelingen, sundhedsplejen, familieafdeling, Familieambulatoriet i Region Nordjylland samt kvindens jordemoder og praktiserende læge.

5.1 Formelle tværgående koordinationsfora

For at sikre en overordnet koordination på lands- og landsdelsplan er KL's Koordinationsforum for det specialiserede socialområde etableret. Koordinationsforum er et direktørforum etableret på tværs af de 5 KKR'er, som forestår den tværkommunale koordinering på det specialiserede socialområde. Alle landets 5 administrative styregrupper har 2 pladser i Koordinationsforum. Såfremt der er nationale ændringer i udbud og efterspørgsel til målgruppen vil koordinationsforum være et oplagt forum mhp. national vidensdeling og koordinering.

Foruden KL's koordinationsforum er det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede socialområde forankret i Den Administrative Styregruppe på socialområdet, hvor kommunerne samarbejder både tværkommunalt og med regionen om at levere højt specialiserede tilbud til borgerne.

6. FREMADRETTET TILRETTELÆGGELSE AF INDSATSEN

6.1 Udfordringer og iværksatte løsnings tiltag

De nordjyske kommuner har ikke set målgruppen for den centrale udmelding de sidste tre år, og det er dermed svært at konkludere noget fyldestgørende omkring udfordringer. Kommunerne i Nordjylland har dermed heller ikke planlagt med ændringer til den fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen til målgruppen. Såfremt der skal foretages ændringer i tilbudsviften vil det, grundet målgruppens størrelse være et anliggende for samtlige kommuner i landet og dermed et oplagt emne for KL's koordinationsforum.

Det beskrives i den centrale udmelding, at der er et stort mørketal i forhold til målgruppe størrelsen. Blandt andet fordi en stor del af kvinderne ikke er i kontakt med det offentlige, hvilket kan skyldes, at de ikke selv formår at tage kontakt til det offentlige, eller at de ikke ønsker kontakt til det offentlige, og bevidst modarbejder kommunernes forsøg på kontakt. I den centrale udmelding skriver Socialstyrelsen, at der er behov for mere forskning i målgruppen: *"Den eksisterende viden om de mest udsatte gravide kvinder er begrænset, og der er et stort behov for forskning, der bl.a. belyser: Hvem disse kvinder er, hvornår de kommer i kontakt med sundhedsvæsenet i forbindelse med graviditet og fødsel, hvilket misbrug de har, hvilke barrierer kvinderne har oplevet i forhold til at søge hjælp i sundheds- eller socialsektoren mv."* (Den centrale udmelding s. 6). Dette er de nordjyske kommuner enige i.

6.2 Fremadrettet tilrettelæggelse

Opjustering af det nationale vidensniveau

De nordjyske kommuner er enige i Socialstyrelsens beskrivelse i den centrale udmelding vedr. vidensudfordringer ift. målgruppen. De nordjyske kommuner ser positivt på det, hvis Socialstyrelsen kunne bidrage til at sikre mere viden om målgruppen og udbrede denne til kommunerne eksempelvis gennem en forløbsbeskrivelse.

6.3 Perspektivering og videre dialog om indsatser for målgruppen

Direktørgrupperne i Nordjylland, Syddanmark, Sjælland og Hovedstaden sendte med opbakning fra DASSOS i Midtjylland den 19. maj 2020 en henvendelse til Socialstyrelsen vedrørende den centrale udmelding om udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug.

Baggrunden for henvendelsen er en undren over, at Socialstyrelsen har valgt at anvende en central udmelding som redskab til at belyse problemstillinger vedrørende denne målgruppe.

Der er enighed om, at det er en målgruppe, som har behov for en særlig indsats og ekstra opmærksomhed, både af hensyn til kvinderne i målgruppen, deres familie og de ufødte børn. Derfor modtages det positivt, at National Koordination har fokus på målgruppen, men man er som udgangspunkt ikke sikre på, at en central udmelding er det rigtige redskab hertil. I første omgang kunne det have været hensigtsmæssigt at sikre kommunerne et bredere videngrundlag, og herudover er der bekymring for, om man overhovedet vil kunne drive et landsdækkende højt specialiseret tilbud til målgruppen med den beskedne målgruppe størrelse.

Direktørgrupperne i de fem regioner ønsker med den fælles henvendelse at drøfte, om en central udmelding er den rette tilgang og metode til at sikre øget fokus på målgruppen. Herunder ville det være positivt, hvis Socialstyrelsen kunne bidrage med udbygget og ny viden på området, som kommunerne kan anvende i deres arbejde med målgruppen. Særligt efterspørges viden om, hvordan kommunerne kan sikre en endnu bedre indgang og kontakt til målgruppen. En sådan ny viden kan blandt andet hjælpe kommunerne med at løse problematikker forbundet med det formodede mørketal på området. I forlængelse heraf ville en forløbsbeskrivelse på målgruppen være et relevant og nyttigt redskab for kommunerne. Målgruppen er lille,

og dermed er visitations- og indsatspraksis omkring målgruppen ofte ukendt for de kommunale forvaltninger, samtidig med at behovet for specialiseret viden i arbejdet med målgruppen er stort. Henvendelsen er vedlagt som bilag.

Direktørgruppen i Nordjylland ser frem til den videre dialog med Socialstyrelsen.

BILAG

- Bilag 1: Henvendelse til Socialstyrelsen vedr. den centrale udmelding om gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug

RAPPORT NORDJYLLAND

Svar på den centrale udmelding
om børn, unge og voksne med
svære spiseforstyrrelser

1. december

2020

Socialstyrelsen udsendte den 31. januar 2020 en central udmelding til landets kommunalbestyrelser med målgruppen børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiseret behandling. De nordjyske kommuner har udarbejdet denne fælles afrapportering, som svar på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmelding.

INDHOLD

1. RESUME	1
2. INDLEDNING	2
2.1 Baggrund	2
2.2 Proces og metode	2
3. MÅLGRUPPEN	3
3.1 Antal børn og unge med svære spiseforstyrrelser	4
3.2 Antal voksne med svære spiseforstyrrelser	4
4. HØJT SPECIALISEREDE TILBUD TIL MÅLGRUPPEN	6
4.1 Tilbud der anvendes af de nordjyske kommuner til målgruppen	6
4.2 Højt specialiserede matrikelfaste tilbud i Nordjylland	7
4.2.1 Bakkely	8
4.2.2 Fonden Nordjysk Børne og Ungecenter (NBU)	8
4.2.3 Netværket Bostøtte	8
4.3 Matrikelløse indsatser	9
5. KOORDINATION OG SAMARBEJDE	10
5.1 Formelle tværgående koordinationsfora	11
5.2 Samarbejdsaftale med de midtjyske tilbud vedr. matrikelløse indsatser	11
6. FREMADRETTET TILRETTELÆGGELSE AF INDSATSEN	12
6.1 Udfordringer og iværksatte løsningstiltag	12
6.2 Kommunernes forslag til fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen	12
6.3 Perspektivering og videre dialog om indsatser for målgruppen	12

Bilag

Bilag 1: Indmeldinger fra anvendte tilbud

Bilag 2: Revideret samarbejdsaftale med midtjyske tilbud (*eftersendes*)

1. RESUME

Denne afrapportering indeholder de nordjyske kommunalbestyrelses behandling af Socialstyrelsens centrale udmelding for børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiserede indsatser.

Kommunerne i Nordjylland anslår, at antallet af børn og unge under 18 år med en svær spiseforstyrrelse, der er visiteret til en højt specialiseret social indsats, har været stigende fra 3 i 2017 til 9 i 2019. På voksenområdet anslås det, at antallet af borgere over 18 år i målgruppen er steget fra 4 i 2017 til 16 i 2019.

Da der er tale om en relativt lille målgruppe, og der samtidig er en vis usikkerhed forbundet med opgørelsen, er det vanskeligt at vurdere, om tallene er udtryk for en reel og vedvarende stigning eller et midlertidigt udsving.

Det vurderes, at der i Nordjylland er et tilstrækkeligt udbud af tilbud, der samlet set dækker både matrikelfaste og matrikelløse indsatser til målgruppen. Dette støttes endvidere af, at der siden den sidste centrale udmelding vedr. målgruppen er kommet flere tilbud til, som indgår i den samlede tilbudsstruktur til målgruppen i Nordjylland. De anvendte højt specialiserede tilbud i landsdelen er:

- Bakkely (privat tilbud, der leverer matrikelfaste ydelser)
- Nordjysk Børne og Unge Fond (privat tilbud, der leverer matrikelfaste og matrikelløse ydelser)
- Netværket Bostøtte (privat tilbud, der leverer matrikelløse ydelser)

De matrikelfaste højt specialiserede tilbud i Nordjylland er godkendt til aldersgruppen 12-35 år, og er der behov for tilbud der kan levere ydelser udover dette aldersspænd henvises til tilbuddene i Midtjylland, som anvendes af de nordjyske kommuner. Der henvises endvidere til at de nordjyske kommuner har en samarbejdsaftale med de midtjyske kommuners højt specialiserede tilbud om køb og koordinering af matrikelløse indsatser.

De nordjyske kommuner koordinerer internt og eksternt om målgruppen, og vurderer at have et stærkt samarbejde om målgruppen, og med behandlingspsykiatrien som en central ekstern part.

Afslutningsvist præsenterer rapporten konkrete udfordringer for arbejdet med målgruppen, hvilket peger mod følgende konkrete løsningsforslag til den fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen

- Fornyelse af samarbejdsaftale vedr. højt specialiserede matrikelløse indsatser

2. INDLEDNING

2.1 Baggrund

Socialstyrelsen har den 31. januar 2020 udsendt en central udmelding om børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiseret behandling. Den centrale udmelding indeholder en række spørgsmål til, hvordan kommunerne i hver region planlægger og koordinerer indsatser til målgruppen. På den baggrund har de nordjyske kommuner udarbejdet en fælles rapport som svar på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmelding.

Afrapporteringen er udarbejdet på baggrund af informationer, som via spørgeskemaer er indsamlet ved henholdsvis de kommunale myndigheder på socialområdet og relevante driftsherrer. Informationerne er efterfølgende drøftet og kvalificeret i fælleskommunale grupper.

Rapporten følger Socialstyrelsens 4 temaer

- Målgruppen
- Højt specialiserede tilbud og indsatser til målgruppen
- Koordination og samarbejde
- Fremtidig tilrettelæggelse af indsatsen

2.2 Proces og metode

Rapporten er udarbejdet med udgangspunkt i indmeldinger fra de nordjyske kommuner, som er blevet kvalificeret og drøftet i udviklingsstrategigruppen og Den Administrative Styregruppe på Socialområdet.

Indmeldingerne fra de nordjyske kommuner er foretaget på baggrund af Socialstyrelsens spørgeskema, som i lettere bearbejdet form er sendt ud til de nordjyske kommuner. Spørgeskema og tilgang til arbejdet med de centrale udmeldinger er så vidt muligt koordineret i tæt samarbejde mellem rammeaftalesekretariaterne i de forskellige regioner. Dette sikrer en fælles tilgang og sammenlignelighed i rapporterne.

Rapporten leverer information i forhold til Socialstyrelsens 4 temaer, men der henvises til at rapporten ikke afgør hvilke tilbud, der er højt specialiserede, men leverer information til at Socialstyrelsen har tilstrækkelig information til at kunne vurdere dette. Det overlades til Socialstyrelsen at foretage en helhedsvurdering af, om de indmeldte tilbud lever op til Socialstyrelsens kriterier til et højt specialiseret tilbud. Dette skyldes, at kommunerne ikke har den fornødne viden, ressourcer og kompetencer til at vurdere dette, og at kriterierne for højt specialiserede tilbud er udarbejdet af Socialstyrelsen. Det er dermed styrelsen, der har indsigten i kriterierne til at kunne lave en helhedsvurdering med udgangspunkt i disse. De tilbud der er medtaget i denne rapport, lever op til følgende kriterier:

- Kommunerne anvender dem til målgruppen
- Tilbuddet ser sig selv som højt specialiseret tilbud, og vurderes umiddelbart at leve helt eller tilnærmelsesvist op til kriterierne

3. MÅLGRUPPEN

Målgruppen beskrives i den centrale udmelding som værende børn, unge og voksne med en svær spiseforstyrrelse, der har behov for en højt specialiseret social rehabiliteringsindsats på grund af svære psykiske og fysiske funktionsnedsættelser samt sociale problemer.

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til at omfatte:

- Borgere med diagnosen typisk eller atypisk anorexia nervosa (anoreksi) eller med diagnosen typisk eller atypisk bulimia nervosa (bulimi) af sværhedsgrad 3, 4 eller 5.
- Borgere, der – som følge af en svær spiseforstyrrelse – har behov for højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser enten sideløbende med eller i forlængelse af en behandlingsindsats i den regionale psykiatri.
- Børn og unge under 18 år og voksne på 18 år eller derover.

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til *ikke* at omfatte:

- Borgere med autisme og en spiseforstyrrelse, hvor autismen er den primære årsag til spiseforstyrrelsen, og hvor spiseforstyrrelsen kan forstås ud fra de vanskeligheder, som autismen medfører, fx en særinteresse eller en sanseforstyrrelse.
- Borgere med Prader-Willi syndrom.

Der henvises til følgende forbehold ved opgørelsen:

- Opgørelsen er opgjort manuelt, da målgruppekategorien ikke indgår i kommunernes dokumentationssystemer. Kommunerne ønsker at understrege at, der er *en ikke ubetydelig usikkerhed* ved målgruppebestørrelsen, som bl.a. skyldes, at kommunerne ikke kan trække registerdata om målgruppen ud af fagsystemerne.
- Kommunerne har ikke tilgængelig objektiv viden om, hvorvidt borgeren har en svær spiseforstyrrelse. Målgruppen for den centrale udmelding defineres som børn, unge og voksne med en spiseforstyrrelse i niveau 3, 4 eller 5, og denne information er typisk ikke tilgængelig på det sociale område. Borgere med spiseforstyrrelser kommer typisk først i kontakt med det kommunale socialområde, når der er tale om afledte vanskeligheder fra spiseforstyrrelsen, som for eksempel funktionsevne- eller mobilitetsnedsættelse, manglende evne til at varetage praktiske opgaver, manglende sociale kompetencer o.l. Det er således graden og kompleksiteten af funktionsevnenedsættelsen på de ovenstående områder og ikke spiseforstyrrelsen i sig selv, som er afgørende for, om borgere med svære spiseforstyrrelser visiteres til højt specialiserede rehabiliteringsindsatser på det sociale område.
- I opgørelsen af antal borgere i målgruppen har kommunerne taget udgangspunkt i borgerens funktionsevne og støttebehov. Derfor har beskrivelsen af funktionsevnenedsættelser i boks 2 og 3 i den centrale udmelding været brugbar ift. til at vurdere om borgeren har en svær spiseforstyrrelse, men som det fremgår af den centrale udmelding er beskrivelserne i boks 2 og 3 ikke udtømmende og der vil være tale om en helhedsvurdering. Derfor har det været svært for kommunerne at vurdere, om der er tale om en svær spiseforstyrrelse. Det vurderes, at der vil være store udsving i vurdering af det opgjorte antal af borgere i målgruppen både internt i kommunerne, på tværs af kommunerne og på tværs af kommunerne i de forskellige regioner.
- Borgere i målgruppen kan være kendetegnet ved at have en svær spiseforstyrrelse, og ikke motiveret til at modtage de kommunale indsatser. Det er kommunernes oplevelse, at en vigtig faktor for at kunne levere højt specialiserede indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser er, at borgeren er motiveret for at indgå aktivt i indsatserne, og der arbejdes intensivt med motivation fra både driftsherre og myndighed. Alligevel er borgeren/pårørende i nogle tilfælde ikke tilstrækkeligt motiveret til at modtage socialt rehabiliterende indsatser, og afviser derfor kommunens tilbud. I opgørelsen fra kommunerne indgår alene borgere, der har indvilget i visitation til en social rehabiliteringsindsats.

På baggrund af ovenstående er det vigtigt at understrege, at den angivne målgruppestørrelse er behæftet med en vis usikkerhed og skal anvendes herefter.

3.1 Antal børn og unge med svære spiseforstyrrelser

Tabel 1: Antal visiterede børn og unge under 18 år med en svær spiseforstyrrelse

	Antal børn og unge visiteret til døgnindsatser, dagtilbud og matrikelløse indsatser			Antal børn og unge visiteret til matrikelløse indsatser i perioden 2017-2019
	2017	2018	2019	
I alt	3	6	9	0

Tallene i tabel 1 er af personhenførbare årsager opgivet for hele landsdelen og ikke for den enkelte kommune. Det kan dog oplyses, at 6 ud af de 11 nordjyske kommuner ikke har set målgruppen for den centrale udmelding de seneste 3 år. Af de 5 kommuner der har borgere i målgruppen, fordeler tallene sig således

- 1 kommune har haft over 3 borgere i målgruppen (Aalborg Kommune)
- 4 kommuner har i et af årene haft 1 borger i målgruppen

Som det fremgår af ovenstående tabel, er der sket en stigning i visiterede børn og unge i perioden fra 3 børn og unge i 2017 til 9 i 2019. Da der er tale om en meget lille målgruppe, og der samtidig er en vis usikkerhed forbundet med opgørelsen, er det vanskeligt at vurdere, om tallene er udtryk for en reel og vedvarende stigning eller et midlertidigt udsving.

De nordjyske kommuner har ikke anvendt matrikelløse indsatser til børn og unge med svære spiseforstyrrelser i perioden 2017-2019. Målgruppen er i stedet visiteret til matrikelfaste tilbud i Nordjylland eller Midtjylland, hvilket behandles yderligere i afsnit 4.

Anvendelsen af matrikelløse tilbud til børn og unge i målgruppen har udviklet sig siden opgørelsen for samme målgruppe i den centrale udmelding, der blev udsendt i 2015. Kommunernes tilbagemelding var den gang, at der blev anvendt matrikelløse indsatser til målgruppen af børn og unge om end der på dette tidspunkt ikke blev opgjort i hvilket omfang. Det er uvist, hvad der er årsagen til denne udvikling.

3.2 Antal voksne med svære spiseforstyrrelser

Tabel 2: Antal visiterede voksne på 18 år eller derover med en svær spiseforstyrrelse

Kommune	Antal voksne visiteret til døgnindsatser, dagtilbud og matrikelløse indsatser			Antal voksne visiteret til matrikelløse indsatser i perioden 2017-2019
	2017	2018	2019	
I alt	4	9	16	11

Tallene i tabel 2 er af personhenførbare årsager opgivet for hele landsdelen og ikke for den enkelte kommune. Det kan dog oplyses, at 5 ud af de 11 nordjyske kommuner ikke har set målgruppen for den centrale udmelding de seneste 3 år. Af de 6 kommuner der har borgere i målgruppen, fordeler tallene sig således

- 1 kommune har haft over 3 borgere i målgruppen (Aalborg Kommune)
- 5 kommuner har haft mellem 1-3 borgere i målgruppen
- 3 kommuner har haft borgere i målgruppen i hele perioden

Som det fremgår af ovenstående tabel, er der sket en stigning i visiterede voksne i perioden fra 4 borgere i 2017 til 16 i 2019. Da der er tale om en meget lille målgruppe, og der samtidig er en vis usikkerhed forbundet med opgørelsen, er det vanskeligt at vurdere, om tallene er udtryk for en reel og vedvarende stigning eller et midlertidigt udsving.

De nordjyske kommuner har i mindre grad anvendt matrikelløse indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser i perioden 2017-2019. Det er således kun to kommuner, der har anvendt højt specialiserede ma-

trikelløse indsatser til målgruppen, og her tegner Aalborg Kommune sig for 10 ud af 11 forløb. Målgruppen er i stedet visiteret til matrikelfaste tilbud i Nordjylland eller Midtjylland, hvilket behandles yderligere i afsnit 4.

Anvendelsen af matrikelløse tilbud til voksne i målgruppen har udviklet sig siden opgørelsen for samme målgruppe i den centrale udmelding, der blev udsendt i 2015. Kommunernes tilbagemelding var den gang, at der primært blev anvendt matrikelløse indsatser til målgruppen af voksne om end omfanget på dette tidspunkt ikke blev opgjort i antal. Det er uvist, hvad der er årsagen til denne udvikling.

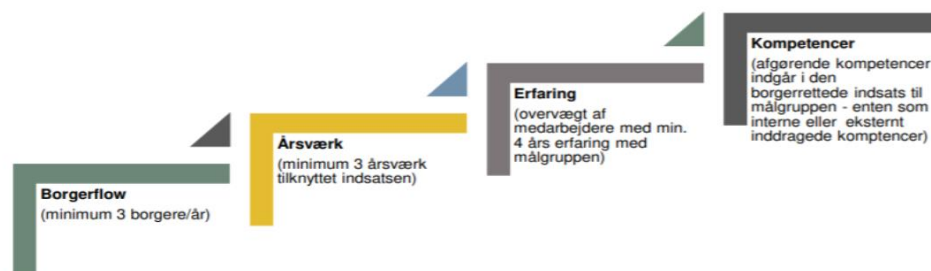
4. HØJT SPECIALISEREDE TILBUD TIL MÅLGRUPPEN

Formålet med den Centrale Udmelding er at Socialstyrelsen kan vurdere, om der er det nødvendige udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til børn, unge og voksne med en svær spiseforstyrrelse og behov for højt specialiserede socialt rehabiliterende indsatser. En højt specialiseret social rehabiliteringsindsats til en borger med en svær spiseforstyrrelse kan leveres på forskellige måder. Socialstyrelsen sonderer i den centrale udmelding mellem matrikelfaste og matrikelløse indsatser, som de definerer på følgende måde:

- **Højt specialiserede matrikelfaste indsatser** bliver leveret på et fysisk tilbud med et højt specialiseret vidensmiljø (døgn- eller dagindsatser)
- **Højt specialiserede matrikelløse indsatser** bliver leveret i borgerens nærmiljø og indeholder minimum en eller flere borgerrettede delindsatser, der udgår fra et højt specialiseret tilbud eller vidensmiljø.

Specialiseringsniveauet i indsatserne vurderes af Socialstyrelsen med udgangspunkt i en screeningsmodel. Screeningsmodellen tager udgangspunkt i at der er en vis gennemstrømning af borgere i målgruppen, samt at der indgår flere medarbejdere i indsatsen, som har en vis erfaring med målgruppen. Derudover lægges der vægt på, at de særlige kompetencer, der vurderes som afgørende i en højt specialiseret indsats til målgruppen, er til stede og indgår i den konkrete borgerrettede del af indsatsen. Socialstyrelsen har oplyst, at hvorvidt et tilbud er højt specialiseret er en helhedsvurdering med udgangspunkt i nedenstående model:

Figur 1: Screeningsmodel for højt specialiserede tilbud

I nærværende rapport fremlægges data ift. de fire kriterier i screeningsmodellen, men der foretages ikke en vurdering af om tilbuddene er højt specialiserede efter Socialstyrelsens kriterier. Det overlades til Socialstyrelsen at foretage en helhedsvurdering af, om de indmeldte tilbud lever op til Socialstyrelsens kriterier til et højt specialiseret tilbud. For en beskrivelse af udvælgelse af tilbud henvises til afsnit 2.1: Proces og metode.

4.1 Tilbud der anvendes af de nordjyske kommuner til målgruppen

De nordjyske kommuner anvender en bred vifte af indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser. Indsatserne til borgerne gives med udgangspunkt i en helhedsorienteret og individuel vurdering, og det er vigtigt, at der er tilgængelighed til forskellige typer tilbud, indsatser og specialiseringer for at kunne sikre at den enkeltes behov kan mødes. Det vurderes overordnet set, at de nordjyske kommuner har adgang til et tilstrækkeligt udbud af tilbud og indsatser til målgruppen.

I forbindelse med afrapporteringen på den centrale udmelding fra 2016 indmeldte de nordjyske kommuner et højt specialiseret tilbud i Nordjylland: Bakkely. Dette tilbud indgår også i den opdaterede tilbudsoversigt, og har siden sidste rapport udvidet aldersgruppen fra 16-30 år til nu at omfatte unge i alderen 14-30 år, og der overvejes endvidere en kapacitetsjustering med etablering af yderligere 4 pladser. Der er således ikke lukket højt specialiserede tilbud eller pladser i Nordjylland til målgruppen siden den sidste centrale udmelding. Derimod er der kommet flere tilbud til, der indgår i den samlede tilbudsstruktur til målgruppen i Nord-

jylland, ligesom der tegner sig et tydeligt billede af at der også er sket en stigning i anvendelsen af højt specialiserede tilbud i Midtjylland.

De højt specialiserede tilbud der anvendes til målgruppen i Nordjylland er følgende:

- Bakkely, selvejende tilbud i Nordjylland (matrikelfast)
- Fonden Nordjysk Børne- og Ungecenter, privat tilbud i Nordjylland (matrikelfast og matrikelløst)
- Holmstrupgård, Region Midtjylland (matrikelfast)
- Sønderparken, Region Midtjylland (matrikelfast)
- STOA, selvejende tilbud i Midtjylland (matrikelfast og matrikelløst)

For de tre midtjyske tilbud henvises til afrapporteringen fra Midtjylland for en nærmere beskrivelse af disse tilbud.

De matrikelfaste tilbud beliggende i Nordjylland er godkendt til unge i aldersspændet 12-35 år. Såfremt der efterspørges højt specialiserede matrikelfaste tilbud til borgere udenfor dette aldersspænd, henvises til, at to af de anvendte tilbud i Midtjylland (Sønderparken og STOA) er godkendt indenfor et bredere aldersspænd jf. rapporten fra Midtjylland.

4.2 Højt specialiserede matrikelfaste tilbud i Nordjylland

I nedenstående tabel præsenteres de tilbud og vidensmiljøer, som er beliggende i Nordjylland, og som yder højt specialiserede indsatser til målgruppen med angivelse af informationer ift. udvalgte parametre fra Socialstyrelsens screeningsmodel.

Tabel 3: Oversigt over tilbud beliggende i Nordjylland til borgere med svære spiseforstyrrelser med angivelse af udvalgte parametre*

Tilbuddets navn	Driftsherre	Målgruppe	Borgerflow	Årsværk	Erfaring																
Bakkely	Privat tilbud	14-30 år	2017=10 2018=13 2019=10 <i>Fordelt ift. følgende alder</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"><18 år</th> <th colspan="2">18 + år</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>5</td> <td>2017</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>6</td> <td>2018</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>4</td> <td>2019</td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>	<18 år		18 + år		2017	5	2017	5	2018	6	2018	7	2019	4	2019	6	20 fastansatte årsværk	12 fastansatte årsværk svarende til 60 % har mere end 4 års erfaring
<18 år		18 + år																			
2017	5	2017	5																		
2018	6	2018	7																		
2019	4	2019	6																		
Fonden Nordjysk Børne og Ungecenter (NBU)	Privat tilbud	12-35 år, fordelt på forskellige afdelinger	2017=2 2018=4 2019=3 <i>Fordelt ift. følgende alder:</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"><18 år</th> <th colspan="2">18 + år</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>2</td> <td>2017</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>0</td> <td>2018</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>0</td> <td>2019</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	<18 år		18 + år		2017	2	2017	0	2018	0	2018	4	2019	0	2019	3	9 fastansatte årsværk	5 fastansatte årsværk svarende til 55 % har mere end 4 års erfaring
<18 år		18 + år																			
2017	2	2017	0																		
2018	0	2018	4																		
2019	0	2019	3																		
Netværket Bostøtten	Privat tilbud	Unge under 18 år og voksne over 18 år.	2017= 2018= 2019= <i>Fordelt ift. følgende alder:</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"><18 år</th> <th colspan="2">18 + år</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>2</td> <td>2017</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>2</td> <td>2018</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>2</td> <td>2019</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	<18 år		18 + år		2017	2	2017	3	2018	2	2018	3	2019	2	2019	3	6 fastansatte årsværk	6 fastansatte årsværk svarende til 100 % har mere end 4 års erfaring
<18 år		18 + år																			
2017	2	2017	3																		
2018	2	2018	3																		
2019	2	2019	3																		

4.2.1 Bakkely

Bakkely er et privat tilbud beliggende i Morsø Kommune, der drives af Bakkely Fonden. Bakkely leverer matrikelfaste indsatser målrettet unge i aldersgruppen 14-30 år med opmærksomhedsforstyrrelser, personlighedsforstyrrelse og spiseforstyrrelser.

Antallet af borgere med svære spiseforstyrrelser har været stabilt de seneste tre år med 10-13 borgere i målgruppen, og er fordelt med cirka lige mange borgere under og over 18 år.

Optageområdet i forhold til målgruppen har de seneste tre år været et bredt udsnit af kommuner i Nordjylland, Midtjylland samt en kommune i henholdsvis Region Syddanmark og Region Sjælland.

Der er 20 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: socialpædagoger, psykoterapeut og social- og sundhedsassistent. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer som fysioterapeut, psykolog, lærer og socialrådgiver. Cirka 60 % af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres alle de indsatslementer ift. træning og rehabilitering, som er beskrevet i den centrale udmelding. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

4.2.2 Fonden Nordjysk Børne og Ungecenter (NBU)

NBU er et privat tilbud beliggende i Jammerbugt Kommune, der drives af Fonden Nordjysk Børne og Ungecenter. Tilbuddet leverer både matrikelfaste og matrikelløse indsatser målrettet unge i aldersgruppen 12-35 år, der har været udsat for forskellige opvækst-relaterede og/eller medfødte vanskeligheder omkring den følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling, der bl.a. kan give sig til udtryk via spiseforstyrrelser.

Antallet af borgere med svære spiseforstyrrelser har udviklet sig, hvor der i 2017 var 2 borgere under 18 år og i 2018 og 2019 3-4 borgere over 18 år. Borgerflow og mønster har således været stabilt de seneste to år.

Optageområdet i forhold til målgruppen har de seneste tre år været nordjyske og midtjyske kommuner. Der er 9 fastansatte årsværk, som spænder over faggrupperne: diætist, socialpædagoger og sygeplejerske. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer som fysioterapeut, psykolog og psykoterapeut. Cirka 55 % af de fastansatte medarbejdere har mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres en bred række af de indsatslementer ift. træning og rehabilitering, som er beskrevet i den centrale udmelding såvel som alle indsatslementerne ift. udredning. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

4.2.3 Netværket Bostøtte

Netværket Bostøtte er et privat tilbud beliggende i Aalborg Kommune. Tilbuddet leverer matrikelløse indsatser til en bred aldersgruppe – både under og over 18 år. De matrikelløse indsatser er bostøtte efter SEL § 85.

Antallet af borgere med svære spiseforstyrrelser som modtager indsatser fra Netværket Bostøtte har været stabilt de seneste tre år med 2 borgere under 18 år og 3 borgere over 18 år. Borgerflow og mønster har således været stabilt de seneste år, men i første halvår af 2020 er der 4 borgere i målgruppen. Det vides på nuværende tidspunkt ikke om det er et udtryk for en stigning i efterspørgslen, men efterspørgslen følges nøje.

Optageområdet i forhold til målgruppen har de seneste tre år været Aalborg Kommune. Der er 6 fastansatte årsværk, som arbejder med målgruppen, og disse er alle socialpædagoger. Derudover er der tilknyttet eksterne kompetencer i form af en psykolog og en psykiater. De medarbejdere der arbejder med målgruppen har alle mere end 4 års erfaring med målgruppen på tilbuddet, og der leveres alle de indsatslementer

ift. træning og rehabilitering, som er beskrevet i den centrale udmelding. For en uddybning af tilbuddets kompetencer og indsatser henvises til bilag 1.

4.3 Matrikelløse indsatser

Socialstyrelsen beskriver i den centrale udmelding en bekymring for specialiseringsniveauet i de matrikelløse indsatser, som er individuelt sammensatte tilbud, der leveres i borgerens nærmiljø.

De kommuner, der anvender denne type indsatser, er derfor blevet bedt om at oplyse, hvilke højt specialiserede tilbud og vidensmiljøer, de har anvendt til at levere delelementer i matrikelløse indsatser i perioden 2017-2019. Derudover er kommunerne blevet bedt om at beskrive ét eksempel på, hvilke delelementer en sådan indsats indeholder for en konkret borger i en konkret situation.

Det er et fåtal af de nordjyske kommuner, der i perioden 2017-2019 har anvendt højt specialiserede matrikelløse indsatser til borgere i målgruppen.

Det er ikke muligt at opgøre den generelle specialiseringsgrad i de matrikelløse tilbud, da de er skræddersyet til den enkelte borger og sammensættes af de delelementer, der vurderes relevante i hvert enkelt tilfælde. De matrikelløse tilbud opleves af mange borgere som en styrke, idet borgerne ofte ønsker at blive i sit sociale liv, skole, job, familie og venner m.m. De ser ikke altid et bo/døgntilbud, som det rigtige sted at blive hjulpet. For nogle borgere er de matrikelløse indsatser således det eneste tilbud, der kan motivere til at arbejde med spiseforstyrrelsen.

For at sikre en tilstrækkelig og relevant tilbudsstruktur for borgere i målgruppen er det derfor væsentligt, at kommunerne kan gøre brug af skræddersyede, matrikelløse indsatser for de borgere, der ønsker og bedst profiterer af et sådant individuelt tilrettelagt tilbud, der tager afsæt i nærmiljøet.

Den matrikelløse rehabilitering foregår enten i borgerens eget hjem eller som et ambulante tilbud. Tilbuddet er oftest sammensat, så det er borgerens sagsbehandler (myndighed), der er tovholder for den samlede indsats. Forløbene sammensættes af de elementer, som det vurderes at den enkelte borger har behov for i en rehabiliterende indsats. Her trækkes på ydelser fra højt specialiserede matrikelfaste tilbud eller vidensmiljøer, som kan supplere den øvrige indsats der stilles til rådighed fra kommunen. Derudover samarbejdes i stor udstrækning med egen læge og behandlingspsykiatrien.

Nedenfor fremgår eksempler på matrikelløse forløb, der i den samlede indsats for borgeren trækker på delelementer fra højt specialiserede tilbud (uddybende tilbudsbeskrivelser fremgår af afsnit 2.4).

Matrikelløse indsatser på børne- og ungeområdet

De nordjyske kommuner har ikke anvendt højt specialiserede matrikelløse indsatser til børn og unge med svære spiseforstyrrelser i perioden 2017-2019.

Såfremt der fremadrettet skulle være behov for højt specialiserede matrikelløse indsatser til denne målgruppe, så henvises til de tilbud der er beliggende i Nordjylland og leverer matrikelløse indsatser til børn og unge under 18 år, og der henvises ligeledes til de tilbud der indgår i samarbejdsaftalen med midtjyske tilbud (bilag 2), hvor der er flere tilbud til børn og unge som leverer matrikelløse indsatser.

Matrikelløse indsatser på voksenområdet

På voksenområdet oplyser 9 kommuner at de *ikke* har anvendt matrikelløse indsatser i perioden, mens to kommuner i landsdelen har anvendt matrikelløse indsatser. Aalborg Kommune tegner sig for 10 ud af de 11 matrikelløse indsatser.

Kommunerne indmelder, at de har anvendt matrikelløse indsatser fra STOA i Midtjylland og fra Netværket Bostøtte. NBU der er indmeldt som højt specialiseret matrikelfast tilbud leverer endvidere matrikelløse indsatser til målgruppen.

Nedenfor fremgår anonymiserede eksempler på matrikelløse forløb på voksenområdet:

Eksempel 1

En borger har efter ophold på STOA modtaget matrikelløse indsatser. De matrikelløse indsatser blev iværksat i forbindelse med udskrivelsen, og bestod af samtaler om det der var svært, hjælp til kost og kostplaner, støtte til spisning, støtte til diætist/aftaler samt støtte til at overholde den iværksatte behandling/plan. STOA var leverandør af alle de matrikelløse indsatser, hvilket sikrede en kontinuitet i behandlingen samt muligheden for kendte ansigter. I indsatserne indgik netværksintervention, måltidsstøtte, støtte til motion og genoptræning samt træning af dagligdags-, psykologiske og sociale kompetencer.

Den matrikelløse indsats blev valgt med udgangspunkt i borgers ønske samt af hensyn til borgers familiære situation, hvor borger har en familie med ægtefælle og to små børn.

Sagsbehandler i myndighed havde den primære koordinerende myndighed.

Eksempel 2

En borger modtager socialpædagogisk indsats i eget hjem efter servicelovens §85. Timerne er udmålt efter borgers behov for støtte og udgør ca. 30 timer om ugen. Den socialpædagogiske indsats skulle sikre at:

- der etableres en struktur i forhold til måltider og indkøb samt støtte under og efter måltidet, med sigte på at borger med tiden vil kunne håndtere dette selvstændigt*
- at borger kan drøfte tanker, følelser og udfordringer ift. måltider, indkøb og lignende..*
- at borger kan få støtte ved lægebesøg og besøg ved Ambulatorium for Spiseforstyrrelser, herunder støtte i forhold til koordinering af behandling*

De konkrete indsatser leveres af Netværket Bostøtte, som sikrede et gennemgående team omkring den konkrete borger. I indsatserne indgik netværksintervention, måltidsstøtte, støtte til motion og genoptræning, træning af dagligdagskompetencer samt psykologiske kompetencer samt støtte til fritidsaktiviteter og beskæftigelses- eller uddannelsesrettet indsats. Disse aktiviteter blev leveret af Netværket Bostøtte, og derudover har kommunens myndighedsafdeling udarbejdet en socialfaglig udredning af borgeren.

Det skal understreges at der endvidere var tæt samarbejde mellem myndighed i kommunen, leverandør og behandlingspsykiatrien. Den kommunale sagsbehandler var koordinerende myndighed på sagen.

Den matrikelløse indsats blev valgt på baggrund af en udredning med udgangspunkt i en individuel og konkret vurdering, af borgers behov for støtte samt en faglig vurdering af borgers behov og ønsker.

5. KOORDINATION OG SAMARBEJDE

Samarbejdet om borgere med svære spiseforstyrrelser tager udgangspunkt i helhedsorienteret og individuel sagsbehandling med fokus på den enkelte borgers situation. Der er behov for høj grad af koordinering omkring borgeren særligt mellem sagsbehandler, døgntilbud/dagtilbud/ bostøtte, beskæftigelse og sundhedsområdet herunder bl.a. behandlingspsykiatri og egen læge. Samarbejde og koordinering i borgersager foregår ved, at sagsbehandlere og kommunale støttepersoner mødes med behandlingspsykiatrien og evt. borger/familie med henblik på at indgå aftaler, udarbejde fælles planer, statusmøder, forberede udskrivning mv. Formålet er at sikre gode overgange og forløb, hvor de regionale og kommunale indsatser supplerer hinanden, og hvor der er en tydelig opgave- og ansvarsfordeling.

Behandlingssektoren er en central part i samarbejdet om målgruppen, og der foregår generelt et tæt samarbejde og koordinering med behandlingspsykiatrien, hvilket ses som en forudsætning for at hjælpe borgeren bedst muligt. I forbindelse med borgers forløb i behandlingspsykiatrien anvendes samarbejdsmodellen "Patientens team", som sikrer at alle relevante fagpersoner mødes og koordinerer nuværende og fremadrettet indsats vedr. borgeren.

Der er indgået konkrete aftaler om samarbejde mellem Region Nordjylland og de nordjyske kommuner vedr. målgruppen i regi af sundhedsaftalen, hvor der bl.a. er aftalt rammer for dialog, koordinering og udskrivning ift. målgruppen.

5.1 Formelle tværgående koordinationsfora

For at sikre en overordnet koordination på lands- og landsdelsplan er KL's Koordinationsforum for det specialiserede socialområde etableret. Koordinationsforum er et direktørforum etableret på tværs af de 5 KKR'er, og forestår den tværkommunale koordinering på det specialiserede socialområde. Alle landets 5 administrative styregrupper har 2 pladser i Koordinationsforum. Såfremt der er nationale ændringer i udbud og efterspørgsel til målgruppen vil koordinationsforum være et oplagt forum mhhp. national vidensdeling og koordinering.

Det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede socialområde i Nordjylland er forankret i Den Administrative Styregruppe på socialområdet, hvor kommunerne samarbejder både tværkommunalt og med regionen om at levere højt specialiserede tilbud til borgerne. I regi af dette samarbejde foretages årligt en undersøgelse af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Denne undersøgelse har til formål at sikre, at der er det nødvendige udbud af tilbud i Nordjylland.

5.2 Samarbejdsaftale med de midtjyske tilbud vedr. matrikelløse indsatser

DAS i Nordjylland og DASSOS i Midtjylland indgik i 2017 en samarbejdsaftale som skulle sikre de nordjyske kommuners fortsatte tilgængelighed til den ekspertise, der er i Midtjylland i forhold til borgere med spiseforstyrrelser, som har behov for socialt rehabiliterende matrikelløse ydelser. Samtidig har samarbejdsaftalen et eksplicit fokus på at udbrede viden om denne ekspertise således, at samtlige nordjyske kommuner kender de muligheder, der er for at trække på matrikelløse tilbud i Midtjylland.

Samarbejdsaftalen skal sikre de nordjyske kommuners fortsatte tilgængelighed til den ekspertise, der er i Midtjylland i forhold til borgere med spiseforstyrrelser, som har behov for socialt rehabiliterende matrikelløse ydelser. Særligt har samarbejdsaftalen et eksplicit fokus på at udbrede viden om denne ekspertise således, at samtlige nordjyske kommuner kender de muligheder, der er for at trække på matrikelløse tilbud i Midtjylland. Samarbejdsaftalen har været anvendt i forhold til konkrete borgersager samt i forbindelse med at en nordjysk kommune besøgte Team for Spiseforstyrrelser i Aarhus Kommune med henblik på at samle information og sparring om, hvordan den matrikelløse indsats i Aarhus er organiseret.

Samarbejdsaftalen udløber ved udgangen 2020 og der er allerede nu igangsat en proces med at forny og forlænge aftalen, da det vurderes, at den er værdifuld.

6. FREMADRETTET TILRETTELÆGGELSE AF INDSATSEN

6.1 Udfordringer og iværksatte løsnings tiltag

Baggrunden for den centrale udmelding er Socialstyrelsens bekymring i forhold til den eksisterende tilbudsstruktur. Samtidig ønsker Socialstyrelsen, at det belyses, hvilke eventuelle udfordringer kommunerne oplever i indsatsen til borgere med svære spiseforstyrrelser, som ikke er beskrevet i den centrale udmelding. Og i forlængelse heraf, hvordan kommunerne tilrettelægger indsatsen på området.

Flere kommuner har meget få borgere i målgruppen der er derfor en generel udfordring ift. håndtering af de allersværeste borgere indenfor målgruppen. Målgruppen af borgere med svære spiseforstyrrelser er dels en meget lille og meget kompleks målgruppe, hvor samarbejdet med behandlingspsykiatrien og de øvrige forvaltningsområder er særligt vigtigt. I forlængelse af den forrige centrale udmelding blev der gennemført undervisningsforløb om spiseforstyrrelser i regi af behandlingspsykiatrien, og disse forløb var velbesøgte. Der har været positiv feedback i forhold til undervisningen, og dette bidrag til at opjustere det samlede vidensniveau. Det vurderes ikke at der på nuværende tidspunkt er behov for nye undervisningsforløb, men såfremt dette bliver efterspurgt af de nordjyske kommuner, vil det kunne iværksættes igen.

Samarbejdet med behandlingspsykiatrien er særligt vigtigt for denne målgruppe, og rammerne herfor aftales og justeres i regi af sundhedsaftalen, hvor der netop har været en gennemgang af samarbejdsaftaler mellem kommunerne og behandlingspsykiatrien. Fokus for gennemgangen har været opdatering af aftalerne og sikring af implementering.

6.2 Kommunernes forslag til fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

Som det fremgår af nærværende rapport findes der i 2020 et bredere udbud af højt specialiserede tilbud til borgere med svære spiseforstyrrelser i Nordjylland end ved kortlægningen i 2016. Samtidig anvendes de højt specialiserede tilbud i Midtjylland også i højere grad i 2020 end i 2016. De nordjyske kommuner oplever derfor ikke udfordringer i udbuddet af højt specialiserede tilbud til målgruppen.

Der er i løbet af de seneste år kommet flere højt specialiserede matrikelløse indsatser i Nordjylland jf. afsnit 4.2. De matrikelløse indsatser er på nuværende tidspunkt centreret om målgruppen af unge i alderen 12-35 år, og er der behov for højt specialiserede matrikelløse indsatser til borgere udover dette aldersspænd kigger ud over regionsgrænsen. De nordjyske kommuner har derfor iværksat nedenstående initiativ:

Fornyet samarbejdsaftale vedr. højt specialiserede matrikelløse indsatser

DAS i Nordjylland og DASSOS i Midtjylland indgik i 2017 en samarbejdsaftale, som skulle sikre de nordjyske kommuners fortsatte tilgængelighed til den ekspertise, der er i Midtjylland i forhold til borgere med spiseforstyrrelser, som har behov for socialt rehabiliterende matrikelløse ydelser. Samtidig har samarbejdsaftalen et eksplicit fokus på at udbrede viden om denne ekspertise således, at samtlige nordjyske kommuner kender de muligheder, der er for at trække på matrikelløse tilbud i Midtjylland. Samarbejdsaftalen medfører ikke bindinger på tilbuddenes kapacitet og tilbudsvifte ligesom den ikke medfører økonomisk bindende konsekvenser for hverken midtjyske tilbud eller de nordjyske kommuner.

Samarbejdsaftalen trådte i kraft den 1. januar 2018, og løber til udgangen af 2020, og der pågår allerede nu et arbejde for at forny samarbejdsaftalen.

6.3 Perspektivering og videre dialog om indsatser for målgruppen

Hvert år foretages en undersøgelse af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet i Nordjylland. Denne seneste undersøgelse blev afsluttet i marts 2020, og Den Administrative Styregruppe på Socialområdet besluttede i den forbindelse at foretage en nærmere undersøgelse af tre målgrupper, hvoraf den ene var målgruppen af selvskadende unge.

På baggrund af disse undersøgelser vurderes det, at der overordnet er god sammenhæng mellem efterspørgsel og det samlede udbud af pladser og indsatser på det specialiserede social- og specialundervisningsområde, men at det skal undersøges nærmere, hvilke muligheder, der er for at styrke indsatsen til målgruppen af børn og unge med svært selvskadende adfærd. Dette arbejde vil blive påbegyndt i andet halvår 2020. Da en del af målgruppen selvskadende unge kan have svære spiseforstyrrelser, kan der derfor være et vist overlap mellem de to målgrupper.

Bilag

Bilag 1: Indmeldinger fra anvendte tilbud

Bilag 2: Revideret samarbejdsaftale med midtjyske tilbud (eftersendes)

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

28. marts

2022

Denne rapport sætter fokus på de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede afdelinger, og følger udviklingen i kapacitet og belægning på tilbuddene. I rapporten udvælges og beskrives endvidere de tilbud, der følges særligt tæt for at sikre den fremadrettede bæredygtighed.

Kapacitet og Belægning 2021

Indhold

1.	Konklusion	2
1.1	Tilbud som følges af Koordinationsforum	2
1.2	Særlige opmærksomhedspunkter	3
2.	Koordinering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	4
2.1	Beskrivelse af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	5
3.	Kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud.....	7
3.1	Delvist objektive finansierede ydelser.....	7
3.1.1	Landsdækkende ydelser	7
3.1.2	Landsdelsdækkende undervisningsydelser	8
3.1.3	Øvrige landsdækkende ydelser	9
3.2	Takstfinansierede ydelser.....	10
4.	Kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger.....	11
5.	Tilbud udpeget til at blive fulgt af KL's Koordinationsforum.....	13
5.1	Kofoedsminde (Region Sjælland)	13
5.2	Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland).....	14
5.3	Synscenter Refnæs (Region Sjælland)	14
6.	BILAG	15
	Bilag 1: Oversigt over målgrupper og paragraffer på tilbuddene	15
	Bilag 2: Oversigt over kapacitet og belægning	19
	Bilag 3: Forventet aktivitet i døvekonsulentordningen 2022-2024.....	23

1. Konklusion

Nærværende rapport stiller skarpt på de lands- og landsdelsdækkende tilbud, som er helt eller delvist objektivt finansieret¹ og de sikrede afdelinger, som ligeledes er objektivt finansieret. Formålet er at følge og potentielt udpege konkrete tilbud, hvor der er grund til at være bekymret for den fremadrettede bæredygtighed.

Som følge af opgørelserne over kapacitet og belægning for 2021 på de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger vurderes det *ikke*, at der pt. er behov for, at KL's Koordinationsforum følger yderligere tilbud end de tre, der tidligere er udpeget.

Opgørelser over belægningsprocenten på de lands- og landsdelsdækkende tilbud giver ikke anledning til bekymring. Sidste år sås et mindre fald i belægningsprocenten på flere tilbud, som blev tilskrevet Covid-19, mens der i år ses en stigning eller samme belægning på størstedelen af tilbuddene. Det er de relevante tilbud, der følges tæt af KL's Koordinationsforum.

De sikrede afdelinger har i de seneste år oplevet større efterspørgsel, hvis man ser på den årlige belægningsprocent. Det vurderes derfor i nærværende rapport at være relevant at have skærpet opmærksomhed på de sikrede afdelinger. Der pågår et arbejde i regi af KL's Koordinationsforum og i samarbejde med Danske Regioner vedr. de sikrede afdelinger, mens der ligeledes er truffet beslutning om åbning af yderligere pladser på møde i december 2021. Danske Regioner har udarbejdet en analyse af kapacitetsudfordringerne på de sikrede afdelinger, som blev behandlet i KL's Koordinationsforum i efteråret 2021. Desuden er der igangsat aktiviteter ift. de sociale anbringelser.

Den overordnede konklusion er, at der er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. I forhold til de sikrede afdelinger konkluderes det, at der *kan* være udfordringer med kapaciteten, og at dette skal undersøges nærmere i samarbejde mellem kommunerne og Danske Regioner.

1.1 Tilbud som følges af Koordinationsforum

Koordinationsforum har udpeget tre tilbud, som de følger:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Undervisning og Behandling – CDH – tilbud til borgere med døvblindhed (Region Nordjylland)
- Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Kofoedsminde (Region Sjælland) – Øvrige landsdækkende tilbud

Den sikrede boform Kofoedsminde for domfældte udviklingshæmmede finansieres via fuld objektiv finansiering af de sikrede pladser, og har længe været fulgt tæt af Koordinationsforum. Region Sjælland driver Kofoedsminde

¹ Af de lands- og landsdelsdækkende tilbud ydes der typisk 10 % delvis objektiv finansiering (jf. afsnit 2.1). Det er kun de tre øvrige landsdelsdækkende tilbud som er fuldt objektivt finansieret: Kofoedsmindes sikrede pladser, CFD's døvkonulentordning og IBOS' rådgivningsydelse vedr. voksne med synsnedsettelse

på vegne af Lolland Kommune, der ifølge lovgivningen har forsyningsforpligtelsen over for målgruppen. Pladstallet er øget fra 47 pladser i 2017 til 67 pladser i 2021. Tiltag til at minimere antallet af borgere, der visiteres til Kofoedsminde har ikke haft den ønskede effekt, hvorfor tilbuddet stadig oplever en stor efterspørgsel efter pladser.

Efterspørgslen efter pladser på Kofoedsminde er samlet set så omfattende, at det ikke er muligt at håndtere belægningen på den eksisterende matrikel på Kofoedsminde i Rødbyhavn. Der er derfor oprettet to satellitafdelinger beliggende på den sikrede børne- og ungeinstitution Stevnsfortet med i alt 14 sikrede pladser. Driften er adskilt fra Stevnsfortet. I 2022 er der 81 sikrede pladser til målgruppen domfældte udviklingshæmmede.

Social- og Indenrigsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget. Der er afholdt møder mellem ministeriet, kommunerne og Socialstyrelsen mhp. den Centrale Udmelding om Udviklingshæmmede med dom fra 2019. Social- og Indenrigsministeren har desuden igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde.

Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland) – Landsdækkende tilbud

Undervisning og Behandling – CDH leverer en landsdækkende undervisningsydelse for målgruppen af børn og unge med døvblindhed, der er omfattet af den nationale koordinationsstruktur.

CHD oplever for andet år i træk en stigning i efterspørgslen på pladser, og der forventes i 2022 at være en efterspørgsel på otte pladser. En vedvarende strategisk indsats for området ses som den forklarende årsag til den stigende efterspørgsel. Indsatsen har været tilrettelagt i et samarbejde mellem Den Administrative Styregruppe i Nordjylland og KL's Koordinationsforum. Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed.

Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Region Sjælland har i en lang årrække tilpasset kapaciteten på bo- og skoleområdet på Synscenter Refsnæs, som følge af vigende belægning. I 2021 er fundet et stabilt niveau, så der er i 2022 budgetteret med et uændret aktivitetsniveau. På botilbudsområdet er driften stabiliseret gennem etablering af 5 108-pladser, der er ramme om tilbud til unge, der har et synshandicap som del af en multipel funktionsnedsættelse. Synscenter Refsnæs' målgruppe indgår som en af de pilotmålgrupper, der indgår i ministeriets arbejde med evalueringen af det specialiserede socialområde. KL's Koordinationsforum godkendte den 29. april 2021 at afvente evalueringen af det specialiserede socialområde.

1.2 Særlige opmærksomhedspunkter

De sikrede afdelinger

Kapaciteten på de sikrede afdelinger ser endnu ud til at være under pres. Tre ud af de otte almindeligt sikrede afdelinger har en belægning på over 100 %, mens de resterende sikrede afdelinger har en belægning over 90 %. Belægningen på de enkelte sikrede afdelinger kan variere kraftigt hen over året, og derfor kan den årlige belægningsprocent ikke alene anvendes til at konkludere, om der er kapacitetsudfordringer. Danske Regioner har udarbejdet en analyse af kapaciteten på de sikrede institutioner, og på baggrund af en henvendelse fra Danske Regioner til de administrative styregrupper vedrørende presset på de sikrede institutioner i december 2021, gav de fem administrative styregrupper tilsagn til, at regionerne indledte arbejdet med

at åbne fem ekstra pladser på Sjælland samt at to flekspladser i Nordjylland og en fleksplads på Fyn blev permanentgjort. Samtidig opretholdes tre flekspladser i Østdanmark. Flexpladser aktiveres kun, hvis der ikke er øvrige ledige pladser, og kun til retslige anbringelser. Der er et ønske om, at etableringen af pladserne evalueres igen om et til to år. Herudover drøfter Koordinationsforum yderligere initiativer på området.

De lands- og landsdelsdækkende tilbud

Foruden de tre tilbud som KL's Koordinationsforum følger, så peger rapporten denne gang ikke på yderligere tilbud, hvor belægningsprocenten kan indikere, at bæredygtigheden kan være udfordret. Generelt har belægningen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud været stabil i 2021.

2. Koordinering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Den indbyrdes koordinering mellem kommunerne af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger sikres løbende. Til dette formål er nedsat et koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem Kommunekontakttråd (KKR).

For at tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og sikrede afdelinger, der skal danne grundlag for koordinationen af disse tilbud på tværs af de fem regioner, har de administrative styregrupper i hvert af de fem KKR'er ansvar for følgende:

- At følge udviklingen for de tilbud, der er beliggende i egen region og bringe opmærksomhedspunkter op i Koordinationsforum. Opmærksomhedspunkter kan være: Ændringer i efterspørgsel, lav belægningsprocent, ændringer i målgruppens størrelse, behov e.l.
- At bringe det op i Koordinationsforum såfremt der er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov
- At tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger beliggende i egen region, der skal danne grundlag for koordinationen af disse tilbud på tværs af de fem regioner.

Nærværende rapport udarbejdes en gang årligt for sikre et overblik over kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger på tværs af landet. Rapportens vigtigste formål er at henlede opmærksomheden på tilbud eller konkrete ydelser, der på grund af vigende belægning, målgruppeændringer eller lignende kræver særlig opmærksomhed i KL's Koordinationsforum.

2.1 Beskrivelse af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

De lands- og landsdelsdækkende tilbud² er højt specialiserede undervisningstilbud med få borgere i målgruppen, jf. Folkeskolelovens § 20, stk. 3. Finansieringen dækkes af en takst for brug af undervisningstilbuddet, der reduceres med en objektiv finansiering, som afholdes af de kommuner, der har mulighed for at benytte det pågældende undervisningstilbud. De landsdækkende tilbud har en objektiv finansiering, som omfatter alle landets kommuner, hvorimod de landsdelsdækkende tilbud dækker kommunerne i en eller flere landsdele jf. bilag 1.

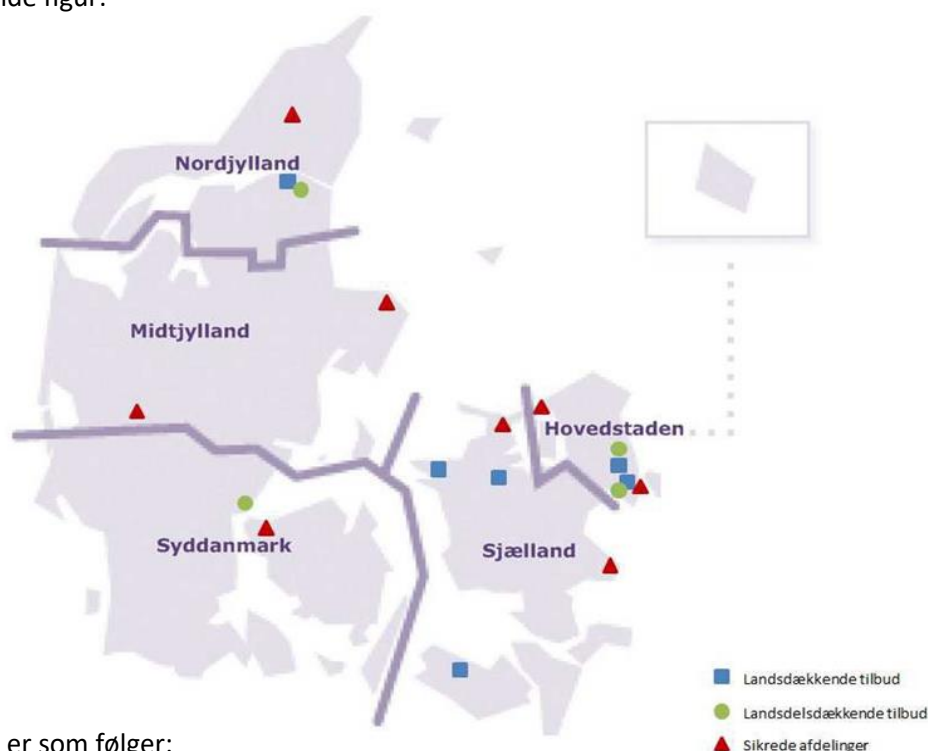
De sikrede afdelinger³ er målrettet børn og unge med dom eller som er kriminalitetstruede, og har ligeledes en objektiv finansieringsandel. På grund af tilbuddenes specialiseringsniveau, snævre målgruppe og den objektive finansiering er der behov for at sikre landsdækkende koordination af de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede afdelinger. Der henvises til bilag 1 for en oversigt over målgrupper og paragraffer for de enkelte tilbud.

I rapporten henvises der også til tre *øvrige* tilbud, hvor der er en objektiv finansiering, der gælder for alle landets kommuner. Det er Institut for Blinde og Svagtseende, som tilbyder landsdækkende undervisningstilbud til voksne med et synshandicap. Endvidere gives der objektiv finansiering til driften af Døvekonsulentordningen, som drives af Center for Døve (selvejende institution). Døvekonsulentordningen er et specialiseret rådgivningstilbud til voksne, der er døve eller har et betydeligt høretab. Slutteligt er der landsdækkende objektiv finansiering i forhold til driften af den sikrede boform Kofoedsminde, som er landets eneste sikrede afdeling til domsfældte udviklingshæmmede borgere med en type 1 dom.

² Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

³ Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner

De lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger er beliggende på tværs og landet, hvilket ses af nedenstående figur:

Tilbuddene er som følger:

Landsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- Undervisning og Behandling - CDH – børn og unge med døvblindhed (*Region Nordjylland*)
- Børneskolen på Kolonien Filadelfia – børn og unge indlagt på Epilepsihospitalet (*Region Sjælland*)
- Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs – børn og unge med synshandicap (*Region Sjælland*).

Landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- Undervisning og Behandling - CDH – børn og unge med høretab (*Region Nordjylland*)
- Center for Høretab – børn og unge med høretab (*Region Syddanmark*)
- Skolen på Kastelsvej – børn og unge med høretab (*Københavns Kommune*)
- Geelsgårdskolen – børn og unge med svære fysiske handicaps og børn og unge med døvblindhed (*Region Hovedstaden*).

Øvrige landsdækkende tilbud:

- IBOS – voksne med synshandicap (*Københavns Kommune*)
- CFD – Døvekonsulentordningen (*Selvejende tilbud*)

- Kofødsminde – sikret boform til voksne med udviklingshæmning (*Region Sjælland*).

De sikrede afdelinger er placeret i følgende tilbud:

- Kompasset (*Region Nordjylland*)
- Koglen (*Region Midtjylland*)
- Grenen (*Region Midtjylland*)
- Egely (*Region Syddanmark*)
- Bakkegården (*Region Sjælland*)
- Stevnfortet (*Region Sjælland*)
- Sølager (*Region Hovedstaden*)
- Sønderbro (*Københavns Kommune*).

3. Kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud

I dette afsnit gennemgås først kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende ydelser, som er helt eller delvist objektivt finansieret.

Udover de delvist objektive finansierede ydelser har samtlige tilbud også ydelser, som er rent takstfinansierede. De takstfinansierede ydelser er essentielle for tilbuddene, eftersom det er de takstfinansierede ydelser, der gør, at tilbuddene får en tilstrækkelig kapacitet til at opretholde en høj faglig specialisering. Derfor retter rapporten fokus mod de takstfinansierede ydelser på tilbud med en lav belægning, da det kan være her man i første omgang kan fange fremtidige udfordringer ift. bæredygtigheden.

3.1 Delvist objektive finansierede ydelser

3.1.1 Landsdækkende ydelser

De tre landsdækkende undervisningstilbud har alle en stigning eller den samme belægning i 2021 som i 2020, jf. tabel 1. Af de tilbud der leverer landsdækkende ydelser følges to ud af tre af KL's Koordinationsforum, hvilket er Undervisning og Behandling – CDH samt Synscenter Refnæs. For en beskrivelse af status på initiativer vedr. udviklingen af belægningen for disse to tilbud henvises til afsnit 5 *Tilbud udpeget til at blive fulgt af Koordinationsforum*.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning for de landsdækkende undervisningstilbud, jf. FSL § 20 stk. 3

Landsdækkende undervisningstilbud	2018	2019	2020	2021	2022
Børneskolen Filadelfia (Region Sjælland)					
Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Pladsforbrug	10,9	11,3	9,1	9,1	
Belægningsprocent	99%	103%	83%	83%	
Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland)					
Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Pladsforbrug	5,0	5,6	4,4	6,3	
Belægningsprocent	83%	93%	73%	105%	
Refnæsskolen/Synscenter Refnæs (Region Sjælland)					
Pladstal	20,0	18,0	16,0	13,0	12,0
Pladsforbrug	13,8	14,5	12,3	12,6	
Belægningsprocent	69%	81%	77%	97%	

Børneskolen Filadelfia: Som det fremgår i tabel 1, så er belægningsprocenten for Børneskolen Filadelfia's landsdækkende ydelse 83 % i 2021, som den også var i 2020. I 2020 skete et fald på to børn og unge på tilbuddet. Faldet i 2020 skyldtes Covid-19, og der er ikke på nuværende tidspunkt grund til at være bekymret for dette udsving.

Undervisning og Behandling – CDH: Den landsdækkende ydelse på Undervisning og Behandling – CDH – vedrører børn og unge med døvblindhed. Belægningen steg fra 73 % i 2020 til 105 % i 2021. I 2022 er der samlet set udsigt til en stigning i belægningen, hvorefter der forventes en belægning af otte pladser fra august 2022. Undervisning og Behandling – CDH har fortsat opmærksomhed på efterspørgslen på området grundet tilbuddets beskedne størrelse.

Områdets lille målgruppe medfører, at undervisningstilbuddet er sårbart både fagligt og økonomisk. Der er fortsat fokus på udviklingsinitiativer og informationer til interessenter om undervisningstilbuddet med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed i de kommende år.

Synscenter Refnæs: Der ses en stigning i belægningen på Synscenter Refnæs fra en belægning på 77 % i 2020 til 97 % i 2021. Normeringen på Synscenter Refnæs justeres løbende, så den matcher belægningen. Grundet den faldende normering er det fortsat relevant, at tilbuddet følges af KL's koordinationsforum.

3.1.2 Landsdelsdækkende undervisningsydelse

Der er et enkelt af de fire landsdelsdækkende tilbud, der oplever udfordringer i forhold til belægningen, og det er Undervisning og Behandling – CDH (børn og unge med høretab), (Region Nordjylland).

Derudover har Center for Høretab (Region Syddanmark) oplevet en faldende efterspørgsel, men har justeret pladstallet for 2022 fra 39 til 35 pladser, mens økonomien også er tilpasset belægningen. Center for Høretab er dog yderligere udfordret i forhold til deres takstfinansierede ydelser, hvilket på sigt vurderes at kunne få betydning for undervisningstilbuddet til de unge, jf. afsnit 3.2. Center for Høretab har justeret pladstallet på elevhjemmet fra 21 pladser i 2020 til seks pladser i 2022. På undervisningstilbuddet til unge over 18 år har belægningen ligget på fem til seks elever siden 2017.

Det vurderes, at der overordnet er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning på henholdsvis Geelsgårdsskolen (Region Hovedstaden) og Skolen på Kastelvej (Københavns Kommune).

Den samlede udvikling i kapacitet og belægning på de landsdelsdækkende undervisningstilbud illustreres i tabel 3.

Tabel 2: Udvikling i kapacitet og belægning for de landsdelsdækkende undervisningstilbud , jf. FSL § 20 stk. 3

Landsdelsdækkende undervisningstilbud	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland), Børn og unge med høretab</i>					
Pladstal	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Pladsforbrug	9,4	6,0	5,0	4,2	
Belægningsprocent	104%	67%	56%	47%	
<i>Center for Høretab (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	39,0	39,0	39,0	39,0	35,0
Pladsforbrug	37,7	36,5	34,8	32,1	
Belægningsprocent	97%	94%	89%	82%	
<i>Geelsgårdsskolen (Region Hovedstaden)</i>					
Pladstal	106,0	108,0	116,0	104,0	93,0

Pladsforbrug	106,6	107,2	103,2	97,5	
Belægningsprocent	101%	99%	89%	94%	
<i>Skolen på Kastelsvej (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal	14,0	13,0	14,0	17,0	17,0
Pladsforbrug	13,2	0	14,2	16,4	
Belægningsprocent	94%	0%	101%	96%	

Undervisning og Behandling – CDH:

Undervisning og Behandling – CDH's undervisningstilbud til børn og unge med døvblindhed og høretab oplever en generel stigning i antallet af henvendelser. I 2022 forventes der en tilgang på en elev med høretab, hvorefter der forventes et pladsforbrug af 4 pladser.

Der er iværksat udviklingsinitiativer på området. Der er fortsat tale om et mindre tilbud og af hensyn til målgruppens behov er det væsentligt, at der også på længere sigt bevares en indsats for målgruppen af børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser. Det tidligere samarbejde og de iværksatte initiativer gennem Den Administrative Styregruppe i Nordjylland er fortsat i fokus.

Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at sikre den faglige og økonomiske bæredygtighed. Det tætte samarbejde mellem Region Nordjylland som driftsherre og Den Administrative Styregruppe i Nordjylland fortsættes således. Tilbuddet til målgruppen kan primært opretholdes, idet Undervisningsafdelingen også varetager indsatser for andre målgrupper inden for fagområdet.

3.1.3 Øvrige landsdækkende ydelser

Kofoedsminde har fortsat en stigende efterspørgsel af pladser, jf. tabel 2, hvorfor tilbuddet følges særligt af KL's Koordinationsforum (jf. afsnit 5).

Det vurderes, at der overordnet er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning i forhold til specialundervisning for voksne med synshandicap ved Institut for Blinde og Svagtsynede (IBOS)

Tabel 3: Udvikling i kapacitet og belægning for de øvrige landsdækkende tilbud

Øvrige landsdækkende tilbud	2018	2019	2020	2021	2022
<i>IBOS (Københavns Kommune), LSV § 1, stk. 1</i>					
Pladstal	6,0	9,0	10,0	10,0	10,0
Pladsforbrug	9,1	9,1	10,0	10,0	
Belægningsprocent	152%	101%	100%	100%	
<i>Kofoedsminde (Region Sjælland), SEL § 108, stk. 6</i>					
Pladstal	47,0	68,0	68,0	67,0	81,0
Pladsforbrug	65,9	69,6	73,6	78,3	
Belægningsprocent	140%	102%	108%	117%	
<i>CFD – døvekonsulentordningen (selvejende tilbud)</i>	For en beskrivelse af kapacitet og aktivitet jf. nedenfor og bilag 3				

Center for døve – døvekonsulentordningen: Døvekonsulentordningen yder helhedsorienteret socialfaglig hjælp til personer med døvhed eller betydeligt høretab. Der ydes også rådgivning til kommuner, regioner og andre, der kommer i berøring med personer, der er døve eller har et betydeligt høretab. Der er åben visitation til ordningen, og borgere, kommuner, institutioner, virksomheder m.fl. kan frit henvende sig til ordningen. Ordningen arbejder derfor ikke ud fra en pladsnormering, hvorfor pladsnormering og belægning ikke fremgår af tabel 3. For en gennemgang af aktiviteten i døvekonsulentordningen henvises derfor til bilag 3.

Der har været en stigning i aktivitetsniveauet i 2021, efter at aktivitetsniveauet i 2020 var påvirket af Covid-19. Overordnet set er aktiviteten lettere faldende, om end der opleves flere komplekse sager og færre rådgivningssager. Der er på nuværende tidspunkt ikke grund til at være bekymret for tilbuddets fortsatte bæredygtighed, men driftsherren gør opmærksom på, at der i den nærmeste fremtid kan blive behov for et særligt fokus på døvekonsulenternes målgruppe såfremt den nuværende udvikling i målgruppen fortsætter.

3.2 Takstfinansierede ydelser

De takstfinansierede ydelser på de lands- og landsdelsdækkende tilbud har overordnet set en god belægningsprocent. Der er dog enkelte ydelser, som det er nødvendigt at henlede opmærksomheden på grundet lav belægning.

De takstfinansierede ydelser er essentielle for de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, eftersom det er disse ydelser, der sikrer, at tilbuddene har tilstrækkelig kapacitet til at opretholde en høj faglig specialisering også i forhold til de delvist objektivt finansierede undervisningsydelser. I nedenstående tabel illustreres de takstfinansierede ydelser, der har en belægning, som bør italesættes.

Som det fremgår af tabel 4 er de takstfinansierede ydelser med belægning på under 80 % fra henholdsvis Center for Høretab (Region Syddanmark), Aktivitets- og Botilbud – CDH (Region Nordjylland), Synscenter Refnæs (Region Sjælland) og Institut for blinde og svagsynede (Københavns Kommune).

Tabel 4: Tabel over takstfinansierede ydelser med lav belægning

Takstfinansierede ydelser og belægning under 80 %	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Center for Høretab (SEL § 107) (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	3,5	3,0
Pladsforbrug Samlet	0,0	0,4	3,3	2,5	
Belægningsprocent	0%	4%	33%	71%	
<i>Center for Høretab (LSV § 1, stk. 3) (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Pladsforbrug samlet	4,4	6,3	5,0	5,9	
Belægningsprocent	49%	70%	56%	66%	
<i>Aktivitets- og Botilbud – CDH (SEL § 66 nr. 6), Børn og unge med høretab (Region Nordjylland)</i>					
Pladstal	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Pladsforbrug Samlet	1,2	0,7	0,4	0,4	
Belægningsprocent	56%	32%	18%	18%	
<i>Undervisning og Behandling – CDH (SEL §§ 66 nr. 6 & 107), Døvblindhed (Region Nordjylland)</i>					

Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Pladsforbrug Samlet	5,2	4,9	4,1	4,4	
Belægningsprocent	87%	82%	68%	73%	
<i>Aktivitets- og Botilbud – CDH (SEL § 66 nr. 6 og § 107) Høretab og Døvblindhed (Region Nordjylland)</i>					
Pladstal	6	6	6	6	6
Pladsforbrug Samlet	5,2	4,9	4,1	4,4	
Belægningsprocent	87%	82%	68%	73%	
<i>Synscenter Refnæs (SEL § 36), Blinde og svagsynede (Region Sjælland)</i>					
Pladstal	4	3	2	2	1
Pladsforbrug Samlet	2,9	2,9	1,8	1	
Belægningsprocent	74%	97%	90%	50%	
<i>Institut for blinde og svagsynede – IBOS (SEL § 85, rehabilitering), Blinde og svagsynede (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal	6	3	10	10	10
Pladsforbrug Samlet	2,5	2,4	10	6	
Belægningsprocent	42%	80%	100%	60%	
<i>Institut for blinde og svagsynede – IBOS (SEL § 103), Blinde og svagsynede (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal		6	6	6	6
Pladsforbrug samlet		5,8	5,8	4	
Belægningsprocent		96%	96%	67%	

Center for Høretab (Region Syddanmark): Pladstallet er nedjusteret for hele elevhjemmet (SEL § 66,6 og § 107) fra 21 til 12 pladser i takstberegningen for 2021 og i løbet af 2021 til i alt 6 pladser for elevhjemmet. Der er budgetteret med en belægningsprocent på 90 %. Økonomien er tilpasset belægningen.

Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland): Tilbuddet følges både af KL's Koordinationsforum ift. den landsdækkende ydelse vedr. børn og unge med døvblindhed og Den Administrative Styregruppe i Nordjylland ift. den landsdelsdækkende ydelse vedr. børn og unge med høretab.

Synscenter Refnæs (Region Sjælland): Tilbuddet følges i KL's Koordinationsforum. I forhold til SEL § 36 er der en belægningsprocent på 50 %, og pladstallet bliver løbende justeret efter behovet.

Institut for blinde og svagsynede – IBOS (Københavns Kommune): Størstedelen af de andre tilbud der hører under IBOS har en belægningsprocent på mellem 80 og 100 %. I forhold til SEL § 85 er der aktuelt seks borgere tilknyttet tilbuddet, mens der forventes at komme ca. fem borgere mere i 2022. På SEL § 103 er der ledig kapacitet.

4. Kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger

Den landsdækkende kapacitet på de sikrede afdelinger aftales i regi af Danske Regioner og er i 2021 justeret til at være 114 pladser. Danske Regioner budgetterer med et aktivitetsmål på 90 % belægning på de sikrede afdelinger. Det vurderes at være et niveau, der sikrer, at der på den ene side ikke er unødige udgifter til tomme pladser samtidig med, at ingen unge må afvises på grund af pladsmangel.

Belægning og kapacitet for de sikrede og de særligt sikrede afdelinger fremgår af tabel 5. Som det ses har

alle de almindelige sikrede afdelinger et aktivitetsniveau på over 90 % belægning, mens tre ud af de otte har en belægning over 100 %. På de særligt sikrede afdelinger er der et aktivitetsniveau på henholdsvis 80 % og 88 %.

Tabel 5: Udvikling i kapacitet og belægning for de sikrede afdelinger

Sikrede afdelinger	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Egely – almindeligt sikrede (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	14,0	14,0	14,0	14,0	15,0
Pladsforbrug	11,8	12,6	15,2	14,2	
Belægningsprocent	84%	90%	109%	101%	
<i>Grenen - almindeligt sikrede (Region Midtjylland)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Pladsforbrug	9,9	9,5	10,0	9,9	
Belægningsprocent	99%	95%	100%	99%	
<i>Koglen - almindeligt sikrede (Region Midtjylland)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Pladsforbrug	9,8	9,9	10,0	9,9	
Belægningsprocent	98%	99%	100%	99%	
<i>Kompasset (Region Nordjylland)</i>					
Pladstal	8,0	8,0	8,0	8,0	10,0
Pladsforbrug	7,9	7,3	8,1	9,1	
Belægningsprocent	99%	91%	101%	114%	
<i>Bakkegården (Region Sjælland)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	15,0
Pladsforbrug	8,0	7,5	7,9	9,2	
Belægningsprocent	80%	75%	79%	92%	
<i>Stevnsfortet (Region Sjælland)</i>					
Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Pladsforbrug	9,0	7,4	9,2	10,7	
Belægningsprocent	82%	67%	84%	97%	
<i>Sølager (Region Hovedstaden)</i>					
Pladstal	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Pladsforbrug	14,0	12,4	15,3	15,8	
Belægningsprocent	93%	83%	102%	106%	
<i>Sønderbro (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
Pladsforbrug	15,9	16,7	17,3	17,8	
Belægningsprocent	88%	93%	96%	99%	
Særligt sikrede afdelinger					
<i>Egely – særligt sikrede (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pladsforbrug	4,3	3,0	2,8	4,0	
Belægningsprocent	86%	60%	56%	80%	
<i>Grenen - særligt sikrede (Region Midtjylland)</i>					

Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pladsforbrug	4,6	4,6	4,8	4,4	
Belægningsprocent	92%	92%	96%	88%	

De almindeligt sikrede afdelinger: Tre ud af de otte almindeligt sikrede afdelinger har i 2021 haft en belægningsprocent på over 100 %. Om dette giver udfordringer ift. at have den nødvendige ledige kapacitet er svært at vurdere med udgangspunkt i de årlige belægningsstal, da kapaciteten på de sikrede afdelinger kan variere kraftigt hen over året. Danske Regioner har i 2021 udarbejdet en analyse af kapaciteten og visitationen til de sikrede pladser for på sigt at kunne komme med konkrete løsningsforslag på de høje belægningsprocenter. Analysen indeholder bl.a. tal fra Danske Regioners årlige statistik over de sikrede institutioner, og viser bl.a. at:

- Der er flere perioder, hvor belægningen har været over de aftalte 85 %.
- Antallet af børn og unge der visiteres til socialpædagogisk behandling er steget markant over de sidste 10 år.

På baggrund af resultaterne fra analysen har KL's Koordinationsforum besluttet, at behovet for flere pladser på de sikrede institutioner fortsat følges. Problematikken drøftes i de enkelte administrative styregrupper med fokus på evt. behov for kapacitetsudvidelse, udviklingen i sociale anbringelser mv.

På anbefaling fra de fem regioner er der truffet beslutning om, at der åbnes yderligere fem pladser på Sjælland, og at to flekspladser i Nordjylland og en fleksplads på Fyn permanentgøres. Samtidig opretholdes tre flekspladser i Østdanmark.

5. Tilbud udpeget til at blive fulgt af KL's Koordinationsforum

Følgende tilbud er tidligere udpeget til at blive fulgt særligt af koordinationsforum:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland)
- Synscenter Refnæs (Region Sjælland)

Rapporten for 2022 giver ikke anledning til særlige opmærksomhedspunkter ift. bæredygtigheden for øvrige tilbud.

5.1 Kofoedsminde (Region Sjælland)

Kofoedsminde er det eneste landsdækkende sikrede botilbud efter Servicelovens § 108 til voksne domfældte med udviklingshæmning, der har begået alvorlig personfarlig kriminalitet. Kofoedsminde har modtagepligt og er fuldt objektivt finansieret.

Region Sjælland driver Kofoedsminde på vegne af Lolland Kommune, der ifølge lovgivningen har forsyningsforpligtelsen over for målgruppen.

KL's Koordinationsforum har siden 2019 løbende fulgt belægningen på Kofoedsminde, og trods pladsudvidelser er Kofoedsminde fortsat presset på belægningen.

Pladstallet på Kofoedsminde er øget fra 47 pladser i 2017 til 67 pladser i 2021. Kofoedsminde havde i 2021 en belægning på 106 %. Stigningen vedrører begge domstypernes 1 og 2 samt antallet af borgere i varetægtsurrogat.

Beslutninger om anbringelse på Kofoedsminde træffes af domstolene ift. de borgere som har fået en dom til anbringelse på sikret afdeling (domstype 1). For de borgere der har fået en dom til anbringelse på åben afdeling (domstype 2) kan handlekommunen i samarbejde med Kofoedsmindes beliggenhedskommune vælge at overføre borgeren til sikret regi på Kofoedsminde, såfremt borgeren ikke kan håndteres i åbent regi. Kommunerne er kontaktet med henblik på gennemgang af anbringelser efter domstype 2, men der ses pt ikke effekt heraf. Borgere der er anbragt i varetægtsurrogat afventer domshandling.

Tiltag til at minimere antallet af borgere, der visiteres til Kofoedsminde, herunder krav i vejledning om at involvere Lolland Kommune i anbringelse af domstype 2-sager, har ikke haft den ønskede effekt.

Efterspørgslen efter pladser på Kofoedsminde er samlet set så omfattende, at det ikke er muligt at håndtere belægningen på den eksisterende matrikel på Kofoedsminde i Rødbyhavn. Der er derfor ultimo september 2020 og primo 2022 oprettet to satellitafdelinger beliggende på den sikrede børne- og ungeinstitution Stevnstørtet med i alt 14 sikrede pladser. Driften er adskilt fra Stevnstørtet. I 2022 er der 81 sikrede pladser til målgruppen domfældte udviklingshæmmede.

Social- og Indenrigsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget. Der er afholdt møder mellem ministeriet, kommunerne og Socialstyrelsen med henblik på Den centrale Udmelding om Udviklingshæmmede med dom fra 2019. Social- og Indenrigsministeren har desuden igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde.

5.2 Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland)

Undervisning og Behandling – CDH leverer en landsdækkende undervisningsydelse for målgruppen af børn og unge med døvblindhed, der er omfattet af den nationale koordinationsstruktur.

For andet år i træk oplever CDH – i stedet for en nedgang – en stigning i efterspørgslen på pladser. Med dette forventes der en efterspørgsel på otte pladser i 2022. Den stigende efterspørgsel ses bl.a. som et resultat af en vedvarende strategisk indsats for området. Indsatsen har været tilrettelagt i samarbejde med DAS og KL's Koordinationsforum. Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed.

På baggrund af de udviklingsinitiativer, der er iværksat, forventer undervisningstilbuddet at kunne fastholde den nuværende efterspørgsel i de kommende år. Dertil vil CDH løbende igangsætte nye udviklingsinitiativer med henblik på fastholdelse af den nuværende efterspørgsel.

5.3 Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Synscenter Refsnæs er et landsdækkende specialtilbud til blinde og svagtseende børn og unge.

Synscenter Refsnæs består af:

- Landsdækkende specialundervisning (delvis objektiv finansieret og delvis takstfinansieret)
- Specialrådgivning fx udredning, rådgivning og kurser (finansieret via KaS kontrakt)

- Botilbud/aflastning for børn og unge samt voksne med synshandicap og ofte multiple funktionsnedsættelser (takstfinansieret)

Region Sjælland har i en lang årrække tilpasset kapaciteten på bo- og skoleområdet på Synscenter Refsnæs, som følge af stigende belægning. I 2021 er fundet et stabilt niveau, så der er i 2022 budgetteret med et uændret aktivitetsniveau. På botilbudsområdet er driften stabiliseret gennem etablering af § 108-pladser, der er ramme om tilbud til unge, der har et synshandicap som del af en multipel funktionsnedsættelse. Synscenter Refsnæs' målgruppe indgår som en af de pilotmålgrupper, der indgår i ministeriets arbejde med evalueringen af det specialiserede socialområde. i KL's Koordinationsforum godkendte den 29. april 2021 at afvente evalueringen af det specialiserede socialområde.

6. BILAG

Bilag 1: Oversigt over målgrupper og paragraffer på tilbuddene

I nedenstående tabeller fremgår oversigter over de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, herunder tilbuddenes målgrupper og paragraffer. For de landsdelsdækkende tilbud fremgår endvidere, hvilke kommuner der er en del af aftalen.

Tabel 1: Oversigt over landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf
Region Nordjylland	Undervisning og Behandling – CDH	Døvblindhed	FSL § 20 stk. 3
Region Nordjylland	Undervisning og Behandling – CDH	Døvblindhed	LSV § 1 stk. 2
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 104
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 107
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 108
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 66 nr. 6
Region Sjælland	Børneskolen Filadelfia	Børn indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling	FSL § 20 stk. 3
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	FSL § 20 stk. 3
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	LSV § 1 stk. 2
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL § 36
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL § 66 nr. 6 / § 107

Tabel 2: Oversigt over øvrige landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf
Selvejende institution	Center for Døve (CFD)	Døve og Høretab	SEL § 12
Selvejende institution	Center for Døve (CFD)	Døve og Høretab	SEL § 13
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Erhvervsuddannelser
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Rehabilitering, § 85
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 103
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 104
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 107
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 108
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	STU
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	LSV
Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 103
Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 108 stk. 6

Tabel 3: Oversigt over de sikrede afdelinger omfattet af en objektiv finansieringsandel

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf
Region Syddanmark	Egely - alm. Sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66 stk. 1, nr. 7
Region Syddanmark	Egely - særligt sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66, stk. 1 nr. 7
Region Midtjylland	Grenen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66 nr. 6
Region Midtjylland	Grenen - særligt Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66 nr. 6
Region Midtjylland	Koglen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge	SEL § 66 nr. 6
Region Nordjylland	Kompasset	Sikrede pladser	SEL § 66 nr. 6
Region Sjælland	Bakkegården	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66 nr. 6
Region Sjælland	Stevnsfortet	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66 nr. 6
Region Hovedstaden	Sølager	Sikrede pladser	SEL § 66 nr. 6

Københavns Kommune	Sønderbro	Sikrede pladser	SEL § 66 nr. 6
--------------------	-----------	-----------------	----------------

Tabel 4: Oversigt over landsdelsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Kommuner dækket af aftalen
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	FSL § 20 stk. 3	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	LSV § 1 stk. 3	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	SEL § 107	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	SEL § 66 nr. 6	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Nordjylland	Center for Døvblindhed og Høretab	Høretab	FSL § 20 stk. 3	Kommunerne i Region Nordjylland plus Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner
Region Nordjylland	Center for Døvblindhed og Høretab	Høretab	LSV § 1 stk. 2	Kommunerne i Region Nordjylland plus Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner
Region Nordjylland	Center for Døvblindhed og Høretab	Høretab	SEL § 66 nr. 6	Kommunerne i Region Nordjylland plus Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Døvblinde børn og unge	FSL § 20 stk. 3	Albertslund, Ishøj, Herlev, Høje-Taastrup, København, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Rødovre og Tårnby Kommune.
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Børn og unge med svære fysiske handicaps	FSL § 20 stk. 3	Samtlige kommuner i Region Hovedstaden og Region Sjælland.

Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 104	Takstfinansieret
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 36	Takstfinansieret
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 66 nr. 6 inkl. afl	Takstfinansieret
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	STU	Takstfinansieret
Københavns Kommune	Skolen på Kastelvej	Nedsat fysisk funktionsevne	FSL § 20 stk. 3	Kommunerne i Region Hovedstaden og i Region Sjælland.

Bilag 2: Oversigt over kapacitet og belægning

Table 1: Oversigt over landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Type	Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Tekst	2018	2019	2020	2021	2022
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Undervisning og Behandling - CDH	Døvblindhed	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
					Pladsforbrug Samlet	5,0	5,6	4,4	6,3	
					Belægningsprocent	83%	93%	73%	105%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Børneskolen Filadelfia	Børn indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
					Pladsforbrug Samlet	10,9	11,3	9,1	9,1	
					Belægningsprocent	99%	103%	83%	83%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	20,0	18,0	16,0	13,0	12,0
					Pladsforbrug Samlet	13,8	14,5	12,3	12,6	
					Belægningsprocent	69%	81%	77%	97%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Døvblindhed	SEL § 104	Pladstal	48,0	48,0	48,0	48,0	48,0
					Pladsforbrug Samlet	44,7	44,2	43,8	45,0	
					Belægningsprocent	93%	92%	91%	94%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Døvblindhed	SEL §§ 107, 108 og 66	Pladstal	11,0	13,0	11,0	11,0	11,0
					Pladsforbrug Samlet	10,5	11,0	8,3	11,3	
					Belægningsprocent	95%	95%	75%	103%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Døvblindhed	SEL § 108	Pladstal	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
					Pladsforbrug Samlet	39,4	39,4	41,3	39,6	
					Belægningsprocent	104%	104%	109%	104%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Høretab og døvblindhed	SEL §§ 66 nr. 6 og 107	Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
					Pladsforbrug Samlet	5,2	4,9	4,1	4,4	
					Belægningsprocent	87%	82%	68%	73%	
			Døvblindhed		Pladstal	36,0	36,0	36,0	36,0	36,0

Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Undervisning og Behandling - CDH		LSV § 1 stk. 2	Pladsforbrug Samlet	43,2	43,2	41,5	39,6	
					Belægningsprocent	120%	120%	115%	110%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL § 36	Pladstal	4,0	3,0	2,0	2,0	1,0
					Pladsforbrug Samlet	2,9	2,9	1,8	1,0	
					Belægningsprocent	74%	97%	90%	50%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL §§ 66 nr. 6, 107 og 108	Pladstal	36,0	33,0	28,0	26,0	31,0
					Pladsforbrug Samlet	25,1	24,4	25,7	28,4	
					Belægningsprocent	70%	74%	92%	109%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	11,0	10,0	10,0	9,0	12,0
					Pladsforbrug Samlet	8,4	8,5	7,9	9,3	
					Belægningsprocent	76%	85%	79%	103%	

Tabel 2: Oversigt over øvrige landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Type	Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Tekst	2018	2019	2020	2021	2022
Øvrige landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 103	Pladstal	45	45	52	52	52,0
					Pladsforbrug Samlet	61,2	59,8	59,2	59,5	
					Belægningsprocent	136%	133%	114%	114%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 108 stk. 6	Pladstal	47,0	68,0	68,0	67,0	81,0
					Pladsforbrug Samlet	65,9	69,6	73,6	78,3	
					Belægningsprocent	140%	102%	108%	117%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	LSV § 1 stk. 1	Pladstal	6,0	9,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	9,1	9,1	10,0	10,0	
					Belægningsprocent	152%	101%	100%	100%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Erhvervsuddannelser	Pladstal	30,0	4,0	2,0	2,0	2,0
					Pladsforbrug Samlet	16,3	2,0	2,0	2,0	
					Belægningsprocent	54%	50%	100%	100%	

Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Rehabilitering, § 85	Pladstal	6,0	3,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	2,5	2,4	10,0	6,0	
					Belægningsprocent	42%	80%	100%	60%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 103	Pladstal		6,0	6,0	6,0	6,0
					Pladsforbrug Samlet		5,8	5,8	4,0	
					Belægningsprocent	0%	96%	96%	67%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 104	Pladstal	17,0	17,0	36,0	36,0	32,0
					Pladsforbrug Samlet	19,0	20,8	36,0	29,0	
					Belægningsprocent	112%	122%	100%	81%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 107	Pladstal	17,0	13,0	14,0	14,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	14,8	13,9	14,0	14,0	
					Belægningsprocent	87%	107%	100%	100%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 108	Pladstal	9,0	13,0	16,0	18,0	20,0
					Pladsforbrug Samlet	10,9	12,6	16,0	18,0	
					Belægningsprocent	121%	97%	100%	100%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	STU	Pladstal	6,0	6,0	7,0	8,0	8,0
					Pladsforbrug Samlet	7,8	6,5	7,0	8,0	
					Belægningsprocent	130%	108%	100%	100%	

Tabel 3: Oversigt over de sikrede afdelinger omfattet af en objektiv finansieringsandel

Type	Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Tekst	2018	2019	2020	2021	2022
Sikrede afdelinger	Region Syddanmark	Egely - alm. Sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	14,0	14,0	14,0	14,0	15,0
					Pladsforbrug Samlet	12,6	12,9	15,2	14,2	
					Belægningsprocent	90%	92%	109%	101%	
Sikrede afdelinger	Region Syddanmark	Egely - særligt sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
					Pladsforbrug Samlet	5,3	3,3	2,8	4,0	

					Belægningsprocent	106%	66%	56%	80%	
Sikrede afdelinger	Region Midtjylland	Grenen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	9,9	9,5	10,0	9,9	
					Belægningsprocent	99%	95%	100%	99%	
Sikrede afdelinger	Region Midtjylland	Grenen - særligt Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
					Pladsforbrug Samlet	4,6	4,6	4,8	4,4	
					Belægningsprocent	92%	92%	96%	88%	
Sikrede afdelinger	Region Midtjylland	Koglen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	9,8	9,9	10,0	9,9	
					Belægningsprocent	98%	99%	100%	99%	
Sikrede afdelinger	Region Nordjylland	Kompasset (Den Sikrede Institution Kompasset)	Sikrede pladser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	8,0	8,0	8,0	8,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	7,9	7,3	8,1	9,1	
					Belægningsprocent	99%	91%	101%	114%	
Sikrede afdelinger	Region Sjælland	Bakkegården	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	15,0
					Pladsforbrug Samlet	8,0	7,5	7,9	9,2	
					Belægningsprocent	80%	75%	79%	92%	
Sikrede afdelinger	Region Sjælland	Stevnsfortet	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
					Pladsforbrug Samlet	9,0	7,4	9,2	10,7	
					Belægningsprocent	82%	67%	84%	97%	
Sikrede afdelinger	Region Hovedstaden	Sølager	Sikrede pladser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
					Pladsforbrug Samlet	14,0	12,4	15,3	15,8	
					Belægningsprocent	93%	83%	102%	106%	
Sikrede afdelinger	Københavns Kommune	Sønderbro	Sikrede pladser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
					Pladsforbrug Samlet	15,9	16,7	17,3	17,8	
					Belægningsprocent	88%	93%	96%	99%	

Bilag 3: Forventet aktivitet i døvekonsulentordningen 2022-2024

Bilag 3. Forventet aktivitet i døvekonsulentordningen 2021-2023

Den 8. marts 2022

Forventet aktivitet i Døvekonsulentordningen 2021-2023

Døvekonsulentordningen yder helhedsorienteret socialfaglig hjælp til personer med døvhed eller betydeligt høretab. Udgiften til døvekonsulentordningen ydes i henhold til Lov om Social Service §12 og §13 samt Lov om Social Service §174 – jf. bekendtgørelse 219 af 10.02.2022 §22. Der ydes også rådgivning til kommuner, regioner og andre, der kommer i berøring med personer, der er døve eller har et betydeligt høretab. Der er åben visitation til ordningen. Borgere, kommuner, institutioner, virksomheder m.fl. kan frit henvende sig til ordningen. Ordningen arbejder derfor ikke ud fra en pladsnormering, og derfor har vi i opgørelsen taget afsæt i aktiviteten siden 2016, opdelt i hovedaktiviteter (Kontakt borger, rådgivning uden cpr, oplæg).

Der er tale om en oversigt, der skjuler en betydelig kompleksitet. Fx angiver kategorien "kontakt borger" antallet af borgere, der har modtaget rådgivning. Denne rådgivning kan være enkeltstående, men ofte vil der tale om længerevarende forløb, hvor borger og konsulent mødes flere gange og hvor der kan være forskellige problemstillinger i spil. I 2021 registrerede vi fx at 54,9 % af borgere indgik i rådgivningsforløb, hvor de havde mere end 4 kontakter med deres konsulenter, heraf havde en andel på 26,5 % mere end 10 kontakter i løbet af året. Kategorien "rådgivning uden cpr" indeholder de henvendelser, der kommer fra borgere, offentlige myndigheder, virksomheder og institutioner, hvor der ikke indgår et cpr-nummer. Det kan være situationer, hvor henvenderen søger generel information om døvhed og betydeligt høretab eller har konkrete spørgsmål som døvekonsulenterne kan svare på. Den tredje kategori "oplæg" indeholder præsentationer, som vi afholder i forskellige sammenhænge. Det kan være på arbejdspladser, institutioner eller andre steder, hvor der ønskes mere viden om døve, døvhed, betydeligt høretab, tegnsprog og hvad man kan gøre for imødekomme denne befolkningsgruppes behov bedst muligt.

OLE WØBBERNER

CHEF FOR CFD
RÅDGIVNING, VIDEN &
UDVIKLING

CFD
Oklobervej 22 A
2860 Søborg

T: 44 39 11 50

M: 21 34 20 12

olw@cfid.dk

www.cfid.dk

Fremskrivning af aktivitetsniveau for CFD Døvekonsulentordningen (marts 2021)

Aktivitet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kontakt borger	1027	1011	852	1019	613	694	975	950	940
Rådgivning uden cpr	256	107	213	256	185	215	250	300	315
Oplæg	31	13	46	39	8	16	40	40	40
Samlet aktivitet	1314	1131	1111	1314	806	925	1265	1290	1295

Fremskrivningen af aktivitetsniveauet er sket med afsæt i disse tre aktivitetskategorier og på basis af tallene fra før 2020, altså fra før pandemien. Aktivitetsniveauet i både 2020 og 2021 har været atypisk grundet pandemien, hvor vi bl.a. har noteret en noget lavere aktivitet fra vores kommunale samarbejdspartnere, hvilket har påvirket aktiviteten i døvekonsulentordningen.

Det forventes, at der i perioden vil ske mindre ændringer i målgruppens sammensætning. Tilbuddet om Cochlear Implantat (CI) bruges fortsat i udstrakt grad i borgergruppen, hvilket medfører at sammensætningen af målgruppen ændres. Der kommer flere borgere med betydelige høretab. Det er borgere, der har et høretab, hvor det griber signifikant ind i deres hverdag, og vanskeliggør deres interaktion med det omgivende samfund, og hvor der er behov for specialiseret helhedsorienteret socialfaglig bistand for at forhindre marginalisering på arbejdsmarkedet, frafald fra uddannelse, ringe livskvalitet mv.

Døvekonsulentordningen oplever endvidere, at henvendelserne får mere kompleks karakter. Det betyder at der typisk ydes længerevarende rådgivningsforløb med inddragelse af flere aktører. Disse forløb er ofte typisk mere ressourcetunge. Det vurderes at dette skyldes en øget polarisering i målgruppen, hvor de mest sårbare borgere er marginaliseret på en lang række områder, og derfor har omfattende støtte til udredning og håndtering af dette.

Der forventes at vejledningsbehovet ift. antal af klassisk døve personer vil mindskes svagt. Der bliver færre borgere med døvhed, mens antallet af borgere med betydelige høretab øges, samtidigt med at de enkelte sager gennemgående er mere komplekse og ressourcetunge – og derfor også medfører flere kontakter. Rådgivning uden cpr forventes at vokse. Det skyldes en ny dokumentationspraksis, hvor flere henvendelser registreres.

Ramme

- Rådgivningen ydes over hele landet. CFD har kontorer i Aalborg, Aarhus, Fredericia, Odense og Valby, hvor der tilbydes rådgivning. Konsulenterne tilbyder også rådgivning hos borgeren eller øvrige rekvirenter.
- Rådgivningen kan ske online, telefonisk eller fysisk.
- Døvekonsulentordningen yder helhedsorienteret socialfaglig hjælp til personer med døvhed eller betydeligt høretab. Udgiften til døvekonsulentordningen ydes i henhold til Lov om Social Service §12 og §13 samt Lov om Social Service §174 – jf. bekendtgørelse nr. 219 af 10.02.2022 § 22

Om døvekonsulenterne

- Døvekonsulenterne er socialrådgivere eller har en pædagogisk uddannelse. De har en bred faglig viden på social- og arbejdsmarkedsområdet samt specialviden om de særlige vilkår, der gør sig gældende for personer, som er døve eller har et betydeligt høretab.
- Døvekonsulenterne har indgående kendskab til de kommunikationsformer, som benyttes af personer, der er døve eller har et betydeligt høretab. De kan kommunikere direkte med borgerne på tegnsprog eller dansk med støttetegn. Døvekonsulenterne har endvidere indsigt i døve kultur og døves begrebsverden, hvilket giver mulighed for at arbejde med respekt og indblik i gruppens særlige vilkår.
- Rådgivningen bliver dokumenteret. Vi arbejder med aktiv målsætning af borgernes progression og fremskridt. Disse bliver dokumenteret og medvirker til at kvalificere vores arbejde med den enkelte borger.

Specifikke aftalevilkår for specialundervisningstilbud og de sikrede afdelinger

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Center for Døvblindhed og Høretab.....	3
2.1 Tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Center for Døvblindhed og Høretab	3
3. Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	4
3.1 Procedurer for visitation og bevilling for ydelser	4
3.2 Aftalemodel vedrørende sammensætning, vilkår og betaling for ydelser.....	5
3.3 Aftalemodellens generelle vilkår og mulighed for bilaterale aftaler.....	6
3.4 De fælleskommunale hjælpemiddelpuljer på synsområdet	7
4. Den Sikrede Institution Kompasset	8
5. Taleinstituttet	10

1. Indledning

Dette bilag til styringsaftalen til Nordjysk Socialaftale beskriver de supplerende specifikke aftalevilkår for landsdelsdækkende specialundervisningstilbud samt regionens sikrede afdelinger. Det drejer sig om:

- Center på Døvblindhed og Høretab (Region Nordjylland)
- Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed (Region Nordjylland)
- Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland (Aalborg Kommune)
- Den Sikrede Institution Kompasset (Region Nordjylland)

Målgruppen for undervisningstilbuddene er fysisk eller psykisk handicappede, samt unge på sikrede institutioner.

I nærværende dokument redegøres der for principper for strukturering af ydelsespakker og betalingsmodeller, samt aftaler for visitation og indskrivning mv. for disse tilbud på specialundervisningsområdet.

De omfattede tilbud er underlagt de generelle vilkår, der fremgår af styringsaftalen. Herudover er der for hvert enkelt undervisningstilbud indgået en række specifikke aftalevilkår. De specifikke aftalevilkår for de undervisningstilbud, der drives af Region Nordjylland, fremgår under punkt 2-5

2. Center for Døvblindhed og Høretab

I kapitlet nedenfor redegøres der for tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Center for Døvblindhed og Høretab. Læs mere om Center for Døvblindhed og Høretabs undervisningstilbud på tilbuddets hjemmeside: <https://ub-cdh.rn.dk/da>

2.1 Tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Center for Døvblindhed og Høretab

Der gælder særlige tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning til undervisnings- og vejledningstilbud på Center for Døvblindhed og Høretab efter folkeskolelovens § 20 stk. 3 og lov om specialundervisning for Voksne § 1 stk.2.

Specialundervisning for børn

Der er løbende optagelse til skoletilbuddet på Center for Døvblindhed og Høretab efter folkeskolelovens § 20, 3.

I forbindelse med visitation skal kommunen indsende matchningsskema mens underskrevet betalingsaftale skal returneres ca. 1,5 måned senere.

Ved udskrivning eller fortsættelse i tilbuddet, skal dette ske senest den 1. februar.

Specialundervisning for voksne

Visitationsgangen til undervisningstilbud for voksenundervisning på Center for Døvblindhed og Høretab og undervisning af unge og voksne på Center for Døvblindhed og Høretab efter lov om Specialundervisning for voksne § 1,2 er i hovedtræk som følger:

Center for Døvblindhed og Høretab (hørehandicapområdet): Optagelse august / januar.

Senest:

1. marts/1. oktober	Ansøgningsskema	indgives	til	kommunen
1. april/1. november	Kommunen	indsender	matchningsskema	til Regionen
15. maj/15. december	Kommunen returnerer underskrevet betalingsaftale til Regionen			

Der kan dog undtagelsesvist optages kursister løbende, hvis der opstår behov hos borger.

Center for Døvblindhed og Høretab (døvblindeområdet): Optagelse august

Der er løbende optagelse til undervisningstilbuddet på døvblindområdet.

I forbindelse med visitation skal kommunen indsende matchningsskema mens underskrevet betalingsaftale skal returneres ca. 1,5 måned senere.

Betalingsaftalen for både børn og voksne har et opsigelsesvarsel på løbende måned + 3 måneder. Den købende kommune er forpligtet til at afregne for den købte plads, uanset om pladsen i løbet af perioden bliver tom – dog kan en anden elev efter aftale mellem kommune og Region placeres i den ledige plads.

Matchingskema

Ved indskrivning skal kommunen benytte sig af Specialektorens matchingskema, som man finder her:

<https://rn.dk/da/Specialsektoren/Til-kommunerne/Matchning-af-borgere-til-regionens-tilbud>

3. Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed

I det følgende gennemgås procedurer for visitation og bevilling af ydelser på Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed samt en særlig aftalemodel vedrørende sammensætning, vilkår og betaling for ydelserne. Læs mere på Institut for Syn, Hørelse og Døvblindheds hjemmeside: <https://ishd.rn.dk/>

3.1 Procedurer for visitation og bevilling for ydelser

Procedurerne beskriver, hvordan sagsgangene skal være i samspillet mellem borger, kommune og institut.

Ydelserne på Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed er sammensat af to ydelsestyper: Ydelser med trækingsret og timeafregnede ydelser.

Ved ydelser med trækingsret er der fri henvendelsesret for alle, såvel borgere som fagprofessionelle.

For timeafregnede ydelser opereres der med to hovedtyper af sagsgange:

- Sagsgang med fri henvendelsesret
- Sagsgang hvor kommunen henviser

Sagsgang med fri henvendelsesret

Som det fremgår aftalemodellen for instituttet (se afsnit 3.2) er der fri henvendelsesret på en del af instituttets ydelser. Den fri henvendelsesret giver borgerne mulighed for at henvende sig direkte til instituttet uden indledningsvist at henvende sig til kommunen.

Den fri henvendelsesret sikrer en nem og smidig adgang for borgerne, hvilket sikrer at forløb med kortvarig aktivitet udføres med et minimum af medgået tid til administration. Sagsgangen med fri henvendelsesret er den mest almindelige sagsgang for kommunikationsydelserne. Der kan være 6 trin i denne type sagsgang:

1. Borgerens henvendelse
2. Rådgivning, udredning og kortvarig aktivitet (op til årlig ramme på 5 timer)
3. Evt. ansøgning om visitation og anmodning om bevilling fra kommunen
4. Meddelelse af afgørelse om visitation og bevilling til borger og institut
5. Iværksættelse af ydelse
6. Eventuel ny visitation og bevilling

Sagsgang når kommunen henviser

I nogle tilfælde kan et sagsforløb starte i kommunen, der ønsker at visitere til et forløb, hvor udredningen allerede er foretaget. Det kan f.eks. være tilfældet på PPR-området, hvor der rettes henvendelse til instituttet. Efter en indledende kontakt med instituttet starter sagsgangen i givet fald ved trin 4.

Generelt vedrørende begge sagsgange

Alle dokumenter i sagsgange mellem institut og kommune udveksles digitalt.

Den gældende praksis omkring digital fremsendelse af ansøgninger på vegne af borgere fastholdes fremadrettet for instituttets målgrupper. Dette gælder såvel ved hjælpemiddelansøgninger som ved ansøgning om timebaserede ydelser.

Kontakt mellem kommune og institut foregår via en kommunal kontaktperson, kommunen har udpeget.

Flere oplysninger om sagsgangene kan fås ved henvendelse til instituttet eller på hjemmesiden: <https://ishd.rn.dk/fagprofessionelle/henvendelse-og-visitation>.

3.2 Aftalemodel vedrørende sammensætning, vilkår og betaling for ydelser

Formålet med den særlige aftalemodel er at skabe fleksible vilkår for valg og levering af instituttets ydelser. Derudover skal aftalemodellen sikre en overskuelig ydelses- og takststruktur, hvor ydelserne i væsentlig grad finansieres på baggrund af ren timetakstafregning.

Ydelserne på Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed er sammensat af to ydelsestyper:

- Ydelser med trækingsret uden cpr.- registrering af henvendelser
- Timeafregnede ydelser registreret og opgjort på cpr.-niveau

Ydelser med trækingsret omfatter:

- 1.A - Høre: Generel rådgivning og information omkring høreproblemer
- 1.A - Syn: Generel rådgivning og information omkring nedsat syn eller andre kommunikationsvanskeligheder

Trækingsretten sikrer, at der på de to områder stilles et basisberedskab til rådighed for borgere og ansatte på tværs af kommunerne, og tilgodeser lovgivningens krav om mulighed for anonym rådgivning. Ydelserne under 1.A kan alene fravælges såfremt kommunen ikke forventer at benytte de timeafregnede ydelser på henholdsvis høre- eller synsområdet.

Timeafregnede ydelser omfatter:

- 2.A Småbørn (0-6 år) - Syn og handikapteknologi - fri henvendelsesret
- 2.B Skoleelever (6-18 år) - Syn og handikapteknologi - fri henvendelsesret
- 2.C Unge og voksne (18+ år) - Høre, syn og handikapteknologi - fri henvendelsesret
- 2.D Børn og voksne - medicinsk-optiske øjenlidelser - fri henvendelsesret
- 2.E Voksne kommunikationsundervisning – ikke fri henvendelsesret

Den fri henvendelsesret på ydelse 2.A-2.D gør det muligt for borgere at henvende sig til instituttet vedrørende indledende udredning og eventuel kortvarig aktivitet uden forudgående visitation og inden for en årlig ramme på op til 5 timer.

Behov for kommunikationsundervisning under ydelse 2.E udspringer typisk på baggrund af udredningen i 2.C. Instituttet fremsender på vegne af borgeren en ansøgning til kommunen om visitation til en timeramme til kommunikationsundervisning med anmodning om bevilling.

Særligt vedrørende børneområdet på Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed:

For småbørn og skoleelever kan der indgås en 1-årig visitationsaftale, idet der kan være mange enkelt-henvendelser i løbet af et år, som typisk kan løses umiddelbart ved en kort samtale eller ved en kortvarig indsats.

I forbindelse med de 1-årige visitationsaftaler kan der efter ønske aftales en øvre timeramme.

Afregning efter enheds- og timetakst

Trækingsretten på ydelserne under 1.A finansieres som enhedstakst efter objektive kriterier på baggrund af kommunernes befolkningstal.

Timeafregnede ydelser registreres på cpr.-niveau med angivelse af forbrugt tid på hhv. borgerkontakt, for/efterbehandling og kørsel, og afregnes samlet efter gældende timetakst.

Trækningsretten opkræves de tilmeldte kommuner kvartalsvist, mens ydelser med timetakst afregnes månedsvist. Dog opkræves ydelse 2.C ved slutningen af hvert kvartal, som et á contobeløb baseret på tidligere års forbrug. Når året er omme, afregnes der efter det faktiske forbrug.

De enkelte ydelser er sammensat af delelementer, der i forskellig grad kan henføres til Lov om Social Service, Folkeskoleloven og Lov om Specialundervisning for Voksne. Ud fra en vurdering af indholdet i ydelserne fastsætter Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed en skønsmæssig procentfordeling af indsatsen på de enkelte lovområder. Procentfordelingen fremgår af Institutts [tilbudskatalog](#) samt af den faktura kommunen modtager.

Kommunen kan henvende sig til Specialektorens data- og digitaliseringsteam på dataogdigitalisering@rn.dk for at få en opgørelse over den enkelte kommunes forbrug for indeværende år tilsendt. Oversigterne omfatter udgifter på ydelsesniveau (kr.), udgifter (kr.) på cpr- niveau, og faktiske udgifter (kr.) for áconto-ydelser på cpr-niveau.

Den konkrete sammensætning af ydelser og takster fremgår af takstbilaget for Nordjysk Socialaftale (kan ses på www.nordjysksocialaftale.dk)

3.3 Aftalemodellens generelle vilkår og mulighed for bilaterale aftaler

Aftalemodellen indeholder to niveauer af vilkår, hvor niveau 1 er aftalt som gældende udgangspunkt for alle kommuner, og et niveau 2, hvor der på nogle områder bilateralt kan aftales andre vilkår for den enkelte kommune.

Niveau 1 omfatter sammensætningen og udbuddet af ydelser, som de er beskrevet i afsnit 3.1 og 3.2, herunder aftalevilkår vedrørende enheds- og timetakst, fri henvendelsesret og trækningsret.

Forholdene i Niveau 1 er som udgangspunkt gældende for alle kommuner med mindre andet aftales bilateralt i Niveau 2.

Niveau 1 drøftes i regi af Den Administrative Styregruppe, der vurderer og beslutter, om der bør foretages ændringer mellem årene. I modsat fald fortsætter Niveau 1 uændret med virkning for rammeaftalerne for det kommende år.

Niveau 2 åbner mulighed for, at der kan indgås bilaterale aftaler mellem Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed og de enkelte kommuner.

Gennem bilaterale aftaler kan kommunerne årligt foretage til- og fravalg af ydelser med trækningsret med virkning for de efterfølgende år.

De bilaterale aftaler giver også løbende mulighed for at indgå nærmere aftale omkring fravalg eller justering af 5-timers rammen for den fri henvendelsesret, eller for årsvistationer på børneområdet.

Desuden kan der aftales nærmere om øvrige vilkår i forhold til borgernes henvendelsesprocedure på institutterne, håndtering af afbrudte forløb og udeblivelser, placeringen af lokaler og instituttets repræsentation i de enkelte kommuner, samt andre forhold, der sikrer et hensigtsmæssigt samspil mellem kommunerne og institutternes administration.

Ved indgåelsen af bilaterale aftaler er det den enkelte kommunes repræsentant i Den Administrative Styregruppe, der er kontaktperson ved indgåelsen af en aftale mellem instituttet og kommunen.

Aftalevilkårene i de bilaterale aftaler kan, hvis dette aftales, have virkning for en årrække indtil aftaleparterne ønsker ændringer af den bilaterale aftale.

3.4 De fælleskommunale hjælpemiddelpuljer på synsområdet

De kommunale hjælpemiddelpuljer på Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed finansieres gennem objektive kriterier:

Pulje 3.A (optiske- og optikunderstøttende hjælpemidler og IT-hjælpemidler) finansieres på baggrund af de enkelte kommuners andel af syns- og teknologibrugere i instituttets database.

Pulje 3.B (øvrige synshjælpemidler) og 3.C (undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler) finansieres efter objektive kriterier på baggrund af kommunernes befolkningstal.

Ydelserne leveres som obligatoriske ydelser til kommunerne med mindre den enkelte kommune foretager et aktivt fravalg (aftalemodellens Niveau 2).

Aftale om forenkling af den administrative sagsgang for hjælpemiddelpuljerne

Med henblik på at forenkle proceduren for bevilling af hjælpemidler fra puljerne, er det aftalt, at der månedsvist udsendes en liste til hver kommune over borgere, som gennem konsulenterne har fået et hjælpemiddel stillet til rådighed som midlertidigt udlån. Listen, der indeholder borgernes stamoplysninger, bilægges de midlertidige udlånserklæringer, og kommunerne kan på denne baggrund permanentgøre udlånene, og evt. udsende bevillingsbreve til borgerne.

4. Den Sikrede Institution Kompasset

Undervisning

Tilbuddet på Den Sikrede Institution Kompasset er et helhedstilbud, der inkluderer døgnbehandling, skole, værkstedsaktivitet og fritidstilbud. Den Sikrede Institution Kompasset varetager således undervisningstilbud til unge under 18 år i henhold til folkeskoleloven og lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. efter aftale med Brønderslev Kommune som skolemyndighed.

Der er indgået aftale om, at Brønderslev Kommunes PPR-kontor indgår aftale med den anbringende myndighed om undervisning, når en ung visiteres til Kompasset.

Visitation

Henvielse til tilbuddet sker altid gennem anbringende myndighed, retsvæsen og/eller politi.

Forud for anbringelsen pågår et tværfagligt samarbejde mellem Kompasset og anbringende myndighed for at afdække dels om den unge fortsat er skolepligtig og har ret til at modtage undervisning jf. Folkeskoleloven dels anbringelsesgrundlag, som kan være:

Retslig anbringelse: Sker efter at den unge har været fremstillet i grundlovsforhør og dommeren har truffet afgørelse om anbringelse i varetægtssurrogat mens politisagen efterforskes. Øvrige anbringelsesgrundlag kunne være:

- Alternativ afsoning
- Ungdomssanktion
- Mindreårige udlændinge

Social anbringelse: Der er desuden mulighed for at anvende den sikrede institution til sociale pladser, herunder anbringelser på baggrund af en afgørelse truffet i Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN). Kommunerne kan således, under helt særlige omstændigheder, anbringe et barn/en ung af sociale årsager. Anbringelsesgrundene er:

- Børne- og Ungeudvalget / eller Formanden eller UKN træffer afgørelse om, at der for at sikre den unges sundhed og trivsel bør ske anbringelse på en sikret døgninstitution for enten at:
- Standse den unges farlighed overfor enten sig selv eller andre
- Udarbejdelse af en socialpædagogisk observation
- Længerevarende behandling

Procedure ved visitation

Kompasset kontaktes direkte, uanset om det er sociale eller retlige anbringelser. I administrationens åbningstid (normal kontortid) er det Kompassets visitator (socialrådgiver) der varetager visitationen. Udenfor åbningstid vil der være en leder, som backup, der kan kontaktes.

Herefter skal der udfyldes en indskrivningsblanket. Regionens administration tager sig derefter af kontrakt og opkrævning ved anbringende kommune.

Finansiering

Retslige pladser: Der er delvis objektiv finansiering af taksten, hvormed kommunen kun skal betale en andel af grundtaksten

Sociale anbringelser: Ved sociale anbringelser skal kommunen betale hele grundtaksten

Udgift til intern skoletilbud: Udover grundtaksten skal myndighed betale for intern skole.

De konkrete beløb kan oplyses af Kompasset ved henvendelse eller ses på tilbuddets hjemmeside:
<https://kompasset.rn.dk/fagprofessionelle/intern-skole/oekonomi>.

Regionen opkræver for grundtaksten, mens det er Brønderslev Kommune, der har ansvaret for at opkræve den anbringende myndighed for betaling af undervisningstilbuddet.

5. Taleinstituttet

Det er muligt for de nordjyske kommuner at indgå bilaterale aftaler med Aalborg Kommune i forhold til anvendelse af ydelserne på Taleinstituttet (TI) og Hjerneskadecenter Nord (HCN).

Aalborg Kommune vil forventes hvert år at tage kontakt til de øvrige nordjyske kommuner med henblik på, at de kan indgå bilaterale aftaler. I den forbindelse fremsender Aalborg Kommune et takstbilag, som vil ligge til grund for en evt. bilateral aftale på området.

Som det fremgår af takstoversigten, er det som udgangspunkt muligt, indenfor fem ydelsespakke kategorier, at indgå en bilateral aftale af enten 2 eller 4 års varighed.

Varigheden af aftalen skal for de valgte ydelseskategorier være overensstemmende, mens det ønskede årlige timetal kan fastsættes frit, så længe dette minimum ligger på 50 timer pr. år.

Ved indgåelse af en 4-årig aftale vil det være muligt indenfor ydelsespakke kategorien at overføre timer (plus/minus) mellem årene.

Aalborg Kommune opgør timeforbruget og opkræver ved forbrug, ud over de i aftalen fastlagte timer, en timetakst svarende til VISO-taksten.

For den 4-årige aftale gælder, at opkrævningen sker ved aftalens udløb, mens opkrævningen ved forbrug, ud over de i aftalen fastlagte timer i den 2-årige aftale, vil blive opkrævet løbende.

Mens VISO-taksten løbende kan reguleres, vil timetakst ved indgåelse af en bilateral aftale udelukkende blive pris- og lønfremskrevet og dermed ligge fast indenfor den 2-årige og 4-årige aftaleperiode.

For alle takster gælder, at de ikke er til forhandling.

Tidsplan og proces for tilbagemelding vil fremgå af den skrivelse Aalborg Kommune fremsender til kommunerne.

Anvendelse af Taleinstituttet (TI) og Hjerneskadecenter Nord (HCN) uden bilaterale aftaler

For de kommuner, som ikke har lavet en bilateral aftale, vil det være muligt at benytte sig af tilbuddets ydelser, såfremt at der er ledig kapacitet.

Timetaksen for ydelserne vil i givet fald svare til VISO-taksten.

Procedure for visitation

For mere information om procedure for visitation kan der læses mere her:

<https://handicaptilbuddene.aalborg.dk/fagcentre/fagcenter-for-erhvervet-hjernesgade-og-fysisk-handicap/taleinstituttet/indsatskatalog-og-henvisning>

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2022	Takst 2022	Ændring i pct. ift. 2021	Forklaringer på ændring i pladser eller takst
Brønderslev Kommune									
Bogfinkevej	Hovedydelse for Bogfinkevej	ABL § 105	1	Døgn	100	773.769	2.120	0,0%	
Bogfinkevej	Takst 2	ABL § 105	5	Døgn	100	4.487.908	2.459	0,0%	Der er oprettet 3 nye takster, men antallet af pladser er stadig 10 på tilbuddet under rammeaftalen
Bogfinkevej	Takst 3	ABL § 105	1	Døgn	100	1.021.007	2.797	1,0%	
Bogfinkevej	Takst 4	ABL § 105	1	Døgn	100	674.124	1.847		Ny takst for tilbuddet
Bogfinkevej	Takst 5	ABL § 105	1	Døgn	100	835.454	2.289		Ny takst for tilbuddet
Bogfinkevej	Takst 6	ABL § 105	1	Døgn	100	954.078	2.614		Ny takst for tilbuddet
Bogfinkevej	Hovedydelse - integreret tilbud	ABL § 105	10	Døgn	100	1.247.329	342	0,1%	
Boformen Nordstjernen	Hovedydelse for Boformen Nordstjernen	ABL § 105	7	Døgn	100	5.022.109	1.966	0,0%	
Boformen Nordstjernen	Takst 2	ABL § 105	7	Døgn	100	5.868.917	2.297	0,0%	Der er oprettet 4 nye takster, men antallet af pladser er stadig 25 på tilbuddet under rammeaftalen
Boformen Nordstjernen	Takst 3	ABL § 105	7	Døgn	100	6.673.377	2.612	0,0%	

Boformen Nordstjernen	Takst 4	ABL § 105	1	Døgn	100	1.132.654	3.103		Ny takst for tilbuddet
Boformen Nordstjernen	Takst 5	ABL § 105	1	Døgn	100	1.297.620	3.555		Ny takst for tilbuddet
Boformen Nordstjernen	Takst 6	ABL § 105	1	Døgn	100	1.508.436	4.133		Ny takst for tilbuddet
Boformen Nordstjernen	Takst 7	ABL § 105	1	Døgn	100	1.670.131	4.576		Ny takst for tilbuddet
Boformen Nordstjernen merpris	Hovedydelse - integrerede tilbud	ABL § 105	25	Døgn	100	3.073.589	337	0,1%	
Hedebo	Døgnophold takst 1	SEL § 107	9	Døgn	95	6.327.579	2.028	0,2%	Der er oprettet 9 nye takster, men der er stadig 27 pladser på tilbuddet under rammeaftalen
Hedebo	Døgnophold takst 2	SEL § 108	9	Døgn	95	7.700.285	2.467	0,0%	
Hedebo	Døgnophold takst 7	SEL § 107	2	Døgn	100	2.095.396	2.870		Ny takst for tilbuddet
Hedebo	Døgnophold takst 8	SEL § 107	2	Døgn	100	2.316.586	3.173		Ny takst for tilbuddet
Hedebo	Døgnophold takst 9	SEL § 107	2	Døgn	100	2.537.776	3.476		Ny takst for tilbuddet
Hedebo	Døgnophold takst 10	SEL § 107	2	Døgn	100	2.758.966	3.779		Ny takst for tilbuddet
Hedebo	Døgnophold takst 11	SEL § 107	1	Døgn	100	1.456.863	3.991		Ny takst for tilbuddet

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i pct. ift. 2020	Forklaringer på ændring i pladser eller takst
Frederikshavn Kommune									
Frederikshavn krisecenter	Kvindekrisecentre (SEL §109)	SEL § 109	4	Døgn	90	3.398.076	3.296	30,8%	Stort underskud i 2020 betyder væsentlig takstændring i 2022
Koktvedparken	Hovedydelse	ABL § 105		Døgn		-	-	-	
Koktvedparken	Takst 3	ABL § 105	6	Døgn	97,4	2.970.379	1.393	0,1%	
Koktvedparken	Takst 4	ABL § 105	14	Døgn	97,4	9.098.649	1.828	0,1%	
Koktvedparken	Takst 5	ABL § 105	6	Døgn	97,4	4.927.539	2.310	0,1%	
Mariested	Døgnophold - Mariested	ABL § 105		Døgn		-	-	-	
Mariested	Takst 3	ABL § 105	15	Døgn	97,4	6.950.171	1.303	0,2%	
Mariested	Takst 4	ABL § 105	15	Døgn	97,4	9.032.325	1.694	0,0%	
Mariested	Takst 5	ABL § 105	8	Døgn	97,4	6.192.967	2.177	-0,7%	
Senhjerneskadecenter		ABL § 105		Døgn		-	-	-	
Senhjerneskadecenter	Dagtakst 1	ABL § 105	5	Dag	95,75	466.891	267	-0,5%	

Senhjerneskadecenter	Dagtakst 2	ABL § 105	13	Dag	95,75	2.280.108	502	-0,2%	
Senhjerneskadecenter	Dagtakst 3	ABL § 105	4	Dag	95,75	1.388.136	993	0,1%	
Senhjerneskadecenter	Takst 5	ABL § 105	5	Døgn	95,75	4.862.270	2.783	0,5%	
Senhjerneskadecenter	Takst 6	ABL § 105	13	Døgn	95,75	16.537.325	3.640	0,0%	
Senhjerneskadecenter	Takst 7	ABL § 105	4	Døgn	95,75	7.600.506	5.437	-0,1%	
Specialgruppen ved Abildgård Børnehaven		SEL § 32	15	Døgn	98	6.528.668	1.197	3,5%	Nyt tilbud tilføjet. Flere specialbørn i kommunen

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i pct. ift. 2020	Forklaringer på ændring i pladser eller takst
Hjørring Kommune									
Elsagervej 27-31, Hjørring	Botilbud til udviklingshæmmede	ABL § 105		Døgn					Ønskes udgået jf. notat om begrundelse for at tilbuddet skal udgå (målgruppen har ændret sig, og antallet af pladser solgt til andre kommuner er faldet).
Den Selvejende Institution, Krisecenter for Kvinder, Hjørring	Kvindekrisecentre (SEL §109)	SEL § 109	4	Døgn	95	2.810.583	3.080	3,8%	Større underskud fra 2020 indregnet pga. Covid19, hvor der har været nedlukket af nogle pladserne.
VIKA' G12 og F70	Dagtilbuddene i Hjørring	SEL § 103	60	Dag	98	12.773.497	348	-2,8%	
NBV/Mirabell	Dagtilbuddene i Hjørring	SEL § 104	97	Dag	98	12.577.678	348	-2,8%	
Aage Holms Vej	Aage Holms Vej hus 14AF-14GN-12GN-Skærmet pladser	ABL § 105	22	Døgn	95	29.887.068	3.919	1,2%	Der er tilbygget 2 nye huse med i alt 12 pladser (i det ene hus skal der være 2 aflastningspladser)
Aage Holms Vej	Aage Holms Vej hus 10-12AF-16-18	ABL § 105	24	Døgn	95	23.296.141	2.802		Nyt tilbud tilføjet
Aage Holms Vej	Aage Holms Vej aflastning	SEL § 107	2	Døgn	90	2.536.876	3.862		Nyt tilbud tilføjet
Poulstruplund	Botilbud til udviklingshæmmede	ABL § 105	6	Døgn	98	5.089.718	2.270		Nyt tilbud tilføjet
Poulstruplund	Botilbud til udviklingshæmmede	SEL § 107	6	Døgn	95	5.565.611	2.675		Nyt tilbud tilføjet

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i pct. ift. 2020	Forklaringer på ændring i pladser eller takst
Jammerbugt Kommune									
Toftehøj	Døgnophold	ABL § 105	32	Døgn	95	20.767.712			Grundet tilbuddets samlede behov er det besluttet at omlægge den sovende nattevagt til vågen, hvilket medfører at der ikke er behov for at ligge beslag på en lejlighed til personalefaciliteter. Derfor er der i taksten 2022 indregnet 2 vågne nattevagter pr. døgn. <i>Der er udarbejdet et notat med redegørelse herom, som kan fremsendes ved behov</i>
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 1	ABL § 106	1	Døgn			942	3,6%	Grundet tilbuddets samlede behov er det besluttet at omlægge den sovende nattevagt til vågen, hvilket medfører at der ikke er behov for at ligge beslag på en lejlighed til personalefaciliteter. Derfor er der i taksten 2022 indregnet 2 vågne nattevagter pr. døgn. <i>Der er udarbejdet et notat med redegørelse herom, som kan fremsendes ved behov</i>
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 2	ABL § 107	1	Døgn			1.132	3,2%	Grundet tilbuddets samlede behov er det besluttet at omlægge den sovende nattevagt til vågen, hvilket medfører at der ikke er behov for at ligge beslag på en lejlighed til personalefaciliteter.

									Derfor er der i taksten 2022 indregnet 2 vågne nattevagter pr. døgn. <i>Der er udarbejdet et notat med redegørelse herom, som kan fremsendes ved behov</i>
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 3	ABL § 108	12	Døgn			1.417	2,8%	Grundet tilbuddets samlede behov er det besluttet at omlægge den sovende nattevagt til vågen, hvilket medfører at der ikke er behov for at ligge beslag på en lejlighed til personalefaciliteter. Derfor er der i taksten 2022 indregnet 2 vågne nattevagter pr. døgn. <i>Der er udarbejdet et notat med redegørelse herom, som kan fremsendes ved behov</i>
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 4	ABL § 109	13	Døgn			2.035	2,3%	
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 5	ABL § 110	3	Døgn			2.320		
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 6	ABL § 111	0	Døgn			2.890		
Toftehøj	Døgnophold - Takstgruppe 7	ABL § 112	2	Døgn			3.698		

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Mariagerfjord Kommune									
Botilbud Enggård	Botilbud	ABL § 105	18	Døgn	98	7.484.000			
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 7	ABL § 105		Døgn		-	996	-0,4%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 8	ABL § 105		Døgn		-	1.256	-0,3%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 9	ABL § 105		Døgn		-	1.516	-0,3%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 10	ABL § 105		Døgn		-	1.777	-0,2%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 11	ABL § 105		Døgn		-	2.037	-0,1%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 12	ABL § 105		Døgn		-	2.297	-0,1%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 13	ABL § 105		Døgn		-	2.557	-0,1%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 14	ABL § 105		Døgn		-	2.817	-0,1%	
Botilbud Enggård	Botilbud - Indsats 15	ABL § 105		Døgn		-	3.077	-0,1%	

Botilbud Enggården	Botilbud - Indsats 16	ABL § 105		Døgn		-	3.337	-0,1%	
Botilbud Skivevej	Botilbud	ABL § 105	18	Døgn	98	8.394.000			
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 7	ABL § 105		Døgn		-	969	0,8%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 8	ABL § 105		Døgn		-	1.229	0,7%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 9	ABL § 105		Døgn		-	1.489	0,5%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 10	ABL § 105		Døgn		-	1.750	0,5%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 11	ABL § 105		Døgn		-	2.010	0,4%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 12	ABL § 105		Døgn		-	2.270	0,4%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 13	ABL § 105		Døgn		-	2.530	0,3%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 14	ABL § 105		Døgn		-	2.790	0,3%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 15	ABL § 105		Døgn		-	3.050	0,3%	
Botilbud Skivevej	Botilbud - Indsats 16	ABL § 105		Døgn		-	3.310	0,3%	

Botilbud Kærvej	Botilbud	ABL § 105	15	Døgn	98	14.534.000			
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 7	ABL § 105		Døgn		-	1.289	1,5%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 8	ABL § 105		Døgn		-	1.549	1,2%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 9	ABL § 105		Døgn		-	1.809	1,1%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 10	ABL § 105		Døgn		-	2.070	1,0%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 11	ABL § 105		Døgn		-	2.330	0,9%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 12	ABL § 105		Døgn		-	2.590	0,8%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 13	ABL § 105		Døgn		-	2.850	0,7%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 14	ABL § 105		Døgn		-	3.110	0,6%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 15	ABL § 105		Døgn		-	3.370	0,6%	
Botilbud Kærvej	Botilbud - Indsats 16	ABL § 105		Døgn		-	3.630	0,5%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud	ABL § 105	27	Døgn	98	21.438.000			

Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 7	ABL § 105		Døgn		-	1.071	2,0%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 8	ABL § 105		Døgn		-	1.331	1,6%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 9	ABL § 105		Døgn		-	1.591	1,4%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 10	ABL § 105		Døgn		-	1.852	1,2%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 11	ABL § 105		Døgn		-	2.112	1,1%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 12	ABL § 105		Døgn		-	2.372	0,9%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 13	ABL § 105		Døgn		-	2.632	0,8%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 14	ABL § 105		Døgn		-	2.892	0,8%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 15	ABL § 105		Døgn		-	3.152	0,7%	
Botilbud Kirketoften	Botilbud - Indsats 16	ABL § 105		Døgn		-	3.412	0,6%	
Skivevej aktivitetstilbud	Dagsbeskæftigelse	ABL § 105	4	Dag	98	567.000	396	-7,6%	Årsag til takstreduktion: Budgettilpasning til faktisk forbrug. Da der kun er 4 pladser i tilbuddet, påvirkes taksten i høj grad.
Skivevej aktivitetstilbud	Dagsbeskæftigelse	ABL § 105		Dag		-	264	-7,9%	Årsag til takstreduktion: Budgettilpasning til faktisk forbrug. Da der kun er 4

									pladser i tilbuddet, påvirkes taksten i høj grad.
Kærvej aktivitetstilbud	Dagsbeskæftigelse	SEL § 104	13	Dag	98	2.326.000	500	2,8%	Taksten er tilbage på sit normale niveau fra 2019-2020.
Kærvej aktivitetstilbud	Dagsbeskæftigelse	SEL § 104		Dag		-	333	2,7%	Taksten er tilbage på sit normale niveau fra 2019-2020.
Aktivitetshuset Hobro	Dagsbeskæftigelse	SEL § 104	43	Dag	98	6.226.000	405	-6,8%	Årsag til takstreduktion: Sidste år var taksten højere, hvilket skyldes sammenlægning af tilbud og en række øvrige organisatoriske ændringer, hvor budgettet var baseret på bedst muligt skøn over udgifterne. Siden da er budgettet tilpasset, hvormed taksten nu falder en smule.
Aktivitetshuset Hobro	Dagsbeskæftigelse	SEL § 104		Dag		-	270	-6,8%	Årsag til takstreduktion: Sidste år var taksten højere, hvilket skyldes sammenlægning af tilbud og en række øvrige organisatoriske ændringer, hvor budgettet var baseret på bedst muligt skøn over udgifterne. Siden da er budgettet tilpasset, hvormed taksten nu falder en smule.
Beskyttet beskæftigelse - Mariagerfjord	Beskyttet beskæftigelse	SEL § 103	60	Dag	98	10.743.000	373	2,7%	Delvis omlægning af tilbud. Den delvise omlægning består i, at tilbuddet har lokaler på 2 adresser. På den ene af lokationerne er dog tale om, at tilbuddet flytter til en anden adresse, hvormed der sker en række

									forskydninger i personalesammensætning og øvrige udgifter samt indtægter.
Beskyttet beskæftigelse - Mariagerfjord	Beskyttet beskæftigelse	SEL § 103		Dag		-	249	3,0%	Delvis omlægning af tilbud. Den delvise omlægning består i, at tilbuddet har lokaler på 2 adresser. På den ene af lokationerne er dog tale om, at tilbuddet flytter til en anden adresse, hvormed der sker en række forskydninger i personalesammensætning og øvrige udgifter samt indtægter.
Hobro Krisecenter	Voldsramte kvinder/krisecentre	SEL § 109	4	Døgn	90	2.336.880	2.115	8,9%	Takststigning som følge af regulering. Regulering skyldes underskud i 2020 som følge af lav belægning. Der budgetteres i forvejen med lavest mulige belægningsprocent (90 %). Da der kun er 4 pladser i tilbuddet påvirkes taksten i høj grad.
Børnehaven Rosenhaven	Dagtilbud	SEL § 32	12	Dag	98	4.653.141	1.096	0,1%	
Vinkelvejens Børnehave	Dagtilbud	SEL § 32	8	Dag	98	3.315.956	1.145	0,1%	

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Morsø Kommune									
Morsø Bosteder	Døgnplads	ABL § 105	42	Døgn	95	28.649.158	1.961	2,5%	Ophør af ungeprojekt og specialprojekt, samt budgettilpasning efter organisationsændring.

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Rebild Kommune									
Børnecenter Himmerland	Døgninstitution - behandling	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	12	Døgn	98	12.758.627	2.972	-0,5%	
Børnecenter Himmerland	Døgninstitution - observation	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	2	Døgn	98	1.570.796	2.196	-0,5%	
Søparken	Døgninstitution	ABL § 105	20	Døgn	95	17.688.903	2.623	-0,1%	
Søparken		SEL § 104	20	Døgn	95	3.479.206	502	-0,5%	

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Thisted Kommune									
Møllehuset	Møllehuset	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	14	Døgn	95	17.203.238	3.544	2,5%	Det skal bemærkes, at socialafdelingen i Thisted Kommune i er i gang med en helhedsplan samt en revidering af vores økonomistyringsmodel. Der kan derfor blive behov for at indmelde ændringer ift. takster og ind- og udmelding af tilbud midt i en takstperiode. DAS vil blive adviseret så snart vi har overblik over, om der bliver behov for ændringer, og i så fald hvilke.
Møllehuset	Møllehuset	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	3025	Time	95	905.434	315	0,9%	
Boenheden Algade	Socialpsykiatrisk Bosted Algade	ABL § 105	14	Døgn	99	-	-	-	Det skal bemærkes, at socialafdelingen i Thisted Kommune i er i gang med en helhedsplan samt en revidering af vores økonomistyringsmodel. Der kan derfor blive behov for at indmelde ændringer ift. takster og ind- og udmelding af tilbud midt i en takstperiode. DAS vil blive adviseret, så snart vi har overblik over, om der

									bliver behov for ændringer, og i så fald hvilke.
Boenheden Algade	Kategori C2, inklusiv grundtakst	ABL § 105	14	Døgn	99	6.888.967	1.253	5,4%	Ændringen skyldes, at vi har foretaget ændringer i vores økonomistyringsmodel, der sætter rammerne for tildeling af timer til fagpersonale. Der er i den forbindelse ændret på antallet af timer i vum-kategorien, hvilket får indflydelse på taksten.
Boenheden Algade	Kategori D, inklusiv grundtakst	ABL § 105	14	Døgn	99	8.876.478	1.646	-3,9%	Ændringen skyldes, at vi har foretaget ændringer i vores økonomistyringsmodel, der sætter rammerne for tildeling af timer til fagpersonale. Der er i den forbindelse ændret på antallet af timer i vum-kategorien, hvilket får indflydelse på taksten.
Boenheden Algade	Kategori E1, inklusiv grundtakst	ABL § 105	14	Døgn	99	10.996.491	2.065	-7,7%	Ændringen skyldes, at vi har foretaget ændringer i vores økonomistyringsmodel, der sætter rammerne for tildeling af timer til fagpersonale. Der er i den forbindelse ændret på antallet af timer i vum-kategorien, hvilket får indflydelse på taksten.

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Vesthimmerlands Kommune									
Globen Vesthimmerland	Globen Løgstør	SEL § 103	70	Dag	95	9.234.193	380	-2,2%	Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud. Obs på at institution har skiftet navn fra BV til Globen.
Globen Vesthimmerland	Globen Løgstør	SEL § 104	23	Dag	98	3.187.589	387	-3,0%	Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud. Obs på at institution har skiftet navn fra BV til Globen.
Globen Vesthimmerland	Globen Aalestrup	SEL § 104	43	Dag	95	6.327.646	424	-4,2%	Belægningsprocent ændret fra 98% til 95%. Baseret på gns. af de 2 foregående år. Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud. Obs på at institution har skiftet navn fra BV til Globen.
Tilbuddene i Aalestrup	Krogen, Lucernevangen	ABL § 105	11	Døgn	98	6.791.151	1.726	-9,7%	Belægningsprocent ændret fra 95% til 98%. Baseret på gns. af de 2 foregående år. Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud.
Tilbuddene i Aalestrup	Under Bøgen	ABL § 105	4	Døgn	95	4.333.059	3.124	-6,9%	Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud.
Tilbuddene i Løgstør	Bofællesskabet Bøgevej A, B og C	ABL § 105	18	Døgn	97	11.040.699	1.732	-6,1%	Belægningsprocent ændret fra 98% til 97%. Baseret på gns. af de 2 foregående år.

									Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud.
Tilbuddene i Aars	Aktivitetshuset i Aars	SEL § 104	22	Dag	98	5.065.663	644	-6,9%	Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud.
Tilbuddene i Aars	Boformerne Østermarken 8 - 10, døggn	SEL § 108	14	Døggn	98	10.730.488	2.143	-7,0%	Der var indregnet et underskud i takst 2021, i takst 2022 er der ikke indregnet underskud.
Limfjordsskolen	Over 18 år		22	Døggn	97	8.771.678	1.126	-0,5%	Der forventes 22 pladser i 2022. Kommer der flere elever, er der plads til dem.
Limfjordsskolen	Under 18 år		5	Døggn	97	2.417.866	1.366	-0,5%	
Specialgruppen ved Børnehaven Mejsevej	Specialgruppen v/Børnehaven Mejsevej	SEL § 32	10	Dag	98	4.322.750	1.208	-0,1%	

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Aalborg FB									
Danahus	§ 52 - Danahus - aflastning, børn - Takst 1	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	5	Døggn	98	6.732.000	3.744	-1,5%	
Danahus	§ 52 - Danahus - aflastning, børn - Takst 2	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døggn		-	4.153	-1,3%	
Danahus	§ 52 - Danahus - aflastning, børn - Takst 3	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døggn		-	4.834	-1,0%	

Danahus	§ 84 - Danahus - aflastning, børn - Takst 6.1	SEL § 84	6	Døgn	98	7.134.000	3.304	-1,6%	
Danahus	§ 84 - Danahus - aflastning, børn - Takst 6.2	SEL § 84		Døgn		-	3.642	-1,3%	
Danahus	§ 84 - Danahus - aflastning, børn - Takst 6.3	SEL § 84		Døgn		-	4.205	-0,9%	
Danahus	§ 84 - Danahus - aflastning, børn - Takst 6.4 Grundtakst incl. rapport	SEL § 84		Døgn			3.324	-1,6%	
Danahus	Døgn, Specialbørnehjemm ene - Takst 1	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	4	Døgn	98	6.099.000	4.185	-2,8%	Fald i taksten grundet indregnet overskud fra tidligere år
Danahus	Døgn, Specialbørnehjemm ene - Takst 2	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døgn		-	6.188	-1,7%	
Kirkens Korshærs Herberg	Kirkens Korshærs Bofællesskab	SEL § 110	22	Døgn	95	10.346.000	1.356	5,7%	Til 2021 blev bofælleskabets 5 pladser nedlagt og ændret til 4 pladser på Herberget. Dette medførte en nedsættelse af taksten med 11,6%. I den målgruppe der i dag henvender sig til Herberget, har der været en stigning af borgere med komplekse problematikker (typisk misbrug og psykiske lidelser). Der er derfor tilført yderligere personaleressourcer til Herberget.
Krisecentret for Kvinder	Krisecenter for Kvinder (SEL §109)	SEL § 109	7	Døgn	90	5.160.000	2.292	1,9%	Indregnet underskud fra 2020 grundet vigende belægning som bl.a. skyldes COVID-19
Specialinstitutionen Bøgen	Børn - Takst 1	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	18	Døgn	98	26.533.000	4.121	-0,8%	

Specialinstitutionen Bøgen	Børn - Takst 6	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døgn			3.566	-0,5%	
Aflastningen Horisonten	§ 52 - Aflastningen Horisonten, børn - Takst 1	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	3	Døgn	98	3.908.000	3.615	-1,9%	
Aflastningen Horisonten	§ 52 - Aflastningen Horisonten, børn - Takst 2	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døgn		-	5.755	-1,0%	
Aflastningen Horisonten	§84 - Aflastningen Horisonten, børn - Takst 3	SEL § 84	3	Døgn	98	3.376.000	3.120	-2,1%	Fald i taksten grundet indregnet overskud fra tidligere år
Aflastningen Horisonten	§ 84 - Aflastningen Horisonten, børn - Takst 4	SEL § 84		Døgn		-	4.909	-0,7%	
Aflastningen Horisonten	§ 84 - Aflastningen Horisonten, børn - Takst 5 Grundtakst incl. rapport	SEL § 84		Døgn			3.140	-2,1%	Fald i taksten grundet indregnet overskud fra tidligere år
Engen	Takst 1	SEL § 66, stk. 1, nr. 6	10	Døgn	98	12.754.000	3.566	-0,5%	
Engen	Takst 6	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døgn			4.121	-0,8%	
Engen	Takst 8	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døgn		-	2.675		Nyt tilbud tilføjet. Ny differentieret takst til Engen
Svenstrupgård	Forsorgstilbud	SEL § 110	76	Døgn	98	37.869.000	1.354	-0,1%	
Svenstrupgård	Ophold DAP	SEL § 107		Døgn		-	1.731	-	Tilføjet.
Svenstrupgård	Ophold DAP	SEL § 108	10	Døgn	98	6.191.000	1.731	-0,2%	

VoksenBøgen	Botilbud Litvadhus	SEL § 107	12	Døgn	98	12.394.000	2.887	-0,3%	
VoksenBøgen	Botilbud Pitsvej	SEL § 107	4	Døgn	98	6.779.000	4.738	-0,4%	
VoksenBøgen	Botilbud Bodil Hjorts Vej	SEL § 107	2	Døgn	98	4.021.000	5.621	-0,4%	
VoksenBøgen	Dagbeskæftigelse 1	SEL § 103	20	Dag	98	7.766.000	1.086	-0,7%	
VoksenBøgen Røllikevej	Dagbeskæftigelse	SEL § 103		Døgn		-	1.086	-	Tilføjet. Er en del af VoksenBøgen Dagbeskæftigelse 1 - tilbuddet er opdelt på 2 fysiske adresser
VoksenBøgen	Botilbud Vissegård	SEL § 108	4	Døgn	98	3.358.000	2.347	-0,1%	
Svenstrupgård	Forsorgstilbud	SEL § 110		Døgn		-	1.730	-0,1%	
Svenstrupgård	Efterforsorg	SEL § 110		Døgn		-	426	-0,6%	
Specialinstitutionen Bøgen	Børn - Takst 8	SEL § 66, stk. 1, nr. 6		Døgn		-	3.091		Nyt tilbud tilføjet. Ny differentieret takst til Bøgen

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Aalborg ÆH									
Nøddehuset	Nøddehuset - aflastning	SEL § 52	10	Døgn	90	12.937.121	3.938	-8,5%	Nøddehuset flytter pr. 1. januar 2022 i nye rammer i Vodskov. De 3 afdelinger flytter sammen under et tag. Reduktionen i taksten skyldes bl.a. reduktion i huslejeudgifter.
Nøddehuset	Nøddehuset - aflastning	SEL § 84	7	Døgn	90	8.964.667	3.899	-5,2%	
Viften Vodskov	Autismeområdet	SEL § 107	22	Døgn	98	21.951.853	2.790	-12,3%	Faldet skyldes bl.a. regulering i andel af ledelse
Viften Vodskov	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn		-	2.266	-1,1%	
Viften Vodskov	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn		-	2.550	-1,0%	
Viften Vodskov	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn		-	2.892	-0,9%	
Viften Vodskov	Bboniveau 7	SEL § 107		Døgn		-	3.347	-0,7%	
Viften Vodskov	Boniveau 8	SEL § 107		Døgn		-	3.745	2,2%	
Viften Nørresundby	Autismeområdet	SEL § 107	16	Døgn	98	19.948.213	3.485	13,9%	Stigningen skyldes bla..regulering i andel af ledelse

Viften Nørresundby	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn		-	2.255	-0,1%	
Viften Nørresundby	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn		-	2.539	-0,2%	
Viften Nørresundby	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn		-	2.881	-0,1%	
Viften Nørresundby	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn		-	3.336	-0,1%	
Viften Nørresundby	Boniveau 8	SEL § 107		Døgn		-	3.734	2,8%	
Spec. børnehaven Birken	Autismeområdet	SEL § 32	30	Døgn	98	13.690.612	1.276	0,3%	
Væksthuset	Autismeområdet	SEL § 103	26	Dag	98	6.018.677	647	1,7%	
Autismeområdet	Værkstedet Væksthuset - dagniveau 7			Dag		-	-	-	
Hviddalen	Hviddalen (tidl. Hadsundvej 40D - dagtilbud)	SEL § 104	15	Dag	98	4.154.012	774	0,1%	
Hobitten	Hobitten	ABL § 105	12	Døgn	98	18.500.361	4.310	2,7%	Huslejestigning, tilpasning af omkostninger
Hobitten	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	2.192	-0,2%	
Hobitten	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	2.533	-0,1%	

Hobitten	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.817	-0,2%
Hobitten	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	3.159	-0,1%
Hobitten	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.614	-0,1%
Hobitten	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	4.012	2,6%
Hobitten	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	4.410	-0,1%
Kastanjebo	Botilbud	ABL § 105	20	Døgn	98	22.429.631	3.135	-2,0%
Kastanjebo	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	1.977	-0,4%
Kastanjebo	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.261	-0,4%
Kastanjebo	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.603	-0,3%
Kastanjebo	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.058	-0,3%
Kastanjebo	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.456	2,9%
Kastanjebo	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	3.854	-0,2%

Gennem Bakkkerne	Gennem Bakkerne	ABL § 105	12	Døgn	98	30.275.561	7.053	1,9%
Gennem Bakkkerne	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	4.675	-0,2%
Attruphøj	Attruphøj	ABL § 105	28	Døgn	98	48.943.948	4.887	1,9%
Attruphøj	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	2.654	-0,2%
Attruphøj	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.938	-0,2%
Attruphøj	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	3.280	-0,2%
Attruphøj	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.735	-0,1%
Attruphøj	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	4.133	2,5%
Attruphøj	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	4.531	-0,1%
Østergadepolitik	Østergadepolitik	SEL § 108	8	Døgn	98	7.004.958	2.448	-0,7%
Østergadepolitik	Boniveau 4	SEL § 108		Døgn		-	2.334	-0,2%
Østergadepolitik	Boniveau 5	SEL § 108		Døgn		-	2.618	-0,2%

Østergadepolitik	Boniveau 6	SEL § 108		Døgn		-	2.960	-0,1%	
Vikingevej	Vikingevej stuen	ABL § 105	21	Døgn	98	11.513.135	1.533	-0,5%	
Vikingevej	Boniveau 1	ABL § 105		Døgn		-	915	-0,1%	
Vikingevej	Boniveau 2	ABL § 105		Døgn		-	1.227	-0,2%	
Vikingevej	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.512	-0,1%	
Vikingevej	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	1.853	-0,1%	
Vikingevej	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.137	-0,1%	
Vikingevej	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.479	-0,1%	
Syrenbakken	Bo og dagtilbud	ABL § 105	35	Døgn	95	30.110.944	2.481	-6,3%	Syrenbakken er nednormeret med 7 pladser pr. 1. januar 2022. Dette grundet tilpasning til det nye Syrenbakken som er under opførelse.
Syrenbakken	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.757	1,5%	
Syrenbakken	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	2.098	1,3%	

Syrenbakken	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.382	1,1%	
Syrenbakken	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.724	1,0%	
Syrenbakken	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.179	0,8%	
Syrenbakken	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.577	3,8%	
Syrenbakken	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	3.975	0,7%	
Behandlingscentret	Behandlingscentret samlet	SEL § 107	20	Døgn	98	32.473.717	4.539	-4,4%	Behandlingscentret er flyttet i nye rammer og hedder nu Storemosevej 24. Der er 2 ekstra pladser i forhold til det gamle behandlingscenter. Således er der flere pladser at fordele omkostningerne omkring.
Behandlingscentret	Boniveau 3	SEL § 107		Døgn		-	2.492	-7,0%	
Behandlingscentret	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn		-	2.833	-6,2%	
Behandlingscentret	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn		-	3.117	-5,7%	
Behandlingscentret	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn		-	3.459	-5,1%	
Behandlingscentret	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn		-	3.914	-4,5%	

Behandlingscentret	Boniveau 8	SEL § 107		Døgn		-	4.312	-1,8%	
Behandlingscentret	Boniveau 9	SEL § 107		Døgn		-	4.710	-3,8%	
Sonjavej	Sonjavej A-C Huse	ABL § 105	22	Døgn	98	17.531.668	2.228	-0,6%	
Sonjavej	Boniveau 2	ABL § 105		Døgn		-	1.408	4,7%	
Sonjavej	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.693	-0,4%	
Sonjavej	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	2.034	-0,3%	
Sonjavej	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.318	-0,3%	
Sonjavej	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.660	-0,3%	
Sonjavej	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.115	-0,2%	
Sonjavej	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.513	2,9%	
Sonjavej	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	3.911	-0,2%	
Sonjavej	Sonjavej D Huset	SEL § 107	7	Døgn	98	5.794.900	2.314	-2,2%	

Sonjavej	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn		-	2.121	-0,4%	
Sonjavej	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn		-	2.405	-0,4%	
Sonjavej	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn		-	2.745	-0,4%	
Sonjavej	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn		-	3.202	-0,3%	
Løvdal	Løvdal samlet	ABL § 105	30	Døgn	98	40.922.665	3.813	-2,8%	
Løvdal	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	2.430	-0,5%	
Løvdal	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.714	-0,5%	
Løvdal	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	3.056	-0,4%	
Løvdal	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.511	-0,3%	
Løvdal	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.909	2,4%	
Løvdal	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	4.307	-0,3%	
Astrupparken	Astrupparken	ABL § 105	30	Døgn	98	26.804.950	2.498	3,1%	Tilpasning af omkostninger til aktivitet

Astrupparken	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.664	-0,2%	
Astrupparken	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	2.005	-0,1%	
Astrupparken	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.289	-0,1%	
Astrupparken	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.631	-0,1%	
Astrupparken	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.086	-0,1%	
Astrupparken	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.484	3,0%	
Astrupparken	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	3.882	-0,1%	
Boformen Studievej	Studievej	ABL § 105	30	Døgn	98	18.701.989	1.743	0,6%	
Boformen Studievej	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.449	0,0%	
Boformen Studievej	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	1.790	0,0%	
Boformen Studievej	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.074	0,0%	
Boformen Studievej	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.416	0,0%	

Boformen Vesterhassing	Vesterhassing	ABL § 105	30	Døgn	98	21.259.056	1.981	-5,4%	Tilpasning af omkostninger til aktivitet
Boformen Vesterhassing	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.494	-0,1%	
Boformen Vesterhassing	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	1.835	-0,1%	
Boformen Vesterhassing	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.119	-0,1%	
Boformen Vesterhassing	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.461	-0,1%	
Boformen Vesterhassing	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	2.916	0,0%	
Boformen Vesterhassing	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.314	3,2%	
Boformen Vesterhassing	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	3.712	0,0%	
Ungdomshøjskolen	Ny Ungdomshøjskolen	ABL § 105	12	Døgn	98	18.211.998	4.243	-0,5%	
Ungdomshøjskolen	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.836	0,0%	
Ungdomshøjskolen	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	3.178	0,0%	
Ungdomshøjskolen	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.633	0,0%	

Ungdomshøjskolen	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	4.031	2,7%
Ungdomshøjskolen	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	4.429	0,0%
Violen	Violen Botilbud	ABL § 105	13	Døgn	98	19.373.858	4.166	1,3%
Violen	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.844	-0,1%
Violen	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	3.186	0,0%
Violen	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.641	0,0%
Violen	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	4.039	2,6%
Violen	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn		-	4.437	0,0%
Kridsløjfen	Døveområdet	ABL § 105	18	Døgn	98	14.942.300	2.321	1,0%
Kridsløjfen	Boniveau 2	ABL § 105		Døgn		-	1.337	-0,2%
Kridsløjfen	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn		-	1.622	-0,1%
Kridsløjfen	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn		-	1.963	-0,1%

Kridsløjfen	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn		-	2.247	-0,1%	
Kridsløjfen	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn		-	2.589	-0,1%	
Kridsløjfen	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn		-	3.044	-0,1%	
Kridsløjfen	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn		-	3.442	3,1%	

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2021	Takst 2021	Ændring i procent	Forklaringer
Region Nordjylland									
Bostedet Brovst	Brovst - Døgnophold	SEL § 107	20	Døgn	95	24.226.241	3.493	-0,8%	
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	18	Døgn	97	12.215.270	1.917	-1,1%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	22	Døgn	97	21.449.239	2.754	-1,1%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Hadsund	Døgnophold Takst 3	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	3.541		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Hadsund	Døgnophold Takst 4	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	4.328		Nyt tilbud tilføjet

Bostedet Hadsund	Døgnophold Takst 5	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	5.115		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Hadsund	Døgnophold Takst 6	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	7.082		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Fjorden - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	2	Døgn	98	1.303.493	1.822	0,5%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Kærvang	Fjorden - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	22	Døgn	98	20.599.665	2.618	0,6%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Kærvang	Fjorden - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	3.404		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Fjorden - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	4.183		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Fjorden - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	4.962		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Fjorden - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	6.908		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold (almen)	ABL § 105	9	Døgn	97	6.454.615	2.026	-0,7%	
Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	3	Døgn	97	1.711.936	1.612	-0,7%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	8	Døgn	97	6.549.023	2.312	-0,7%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6),
Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold Takst 3 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	3.084		Nyt tilbud tilføjet

Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold Takst 4 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	97	-	3.878		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold Takst 5 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	97	-	4.665		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Midtbyen - Døgnophold Takst 6 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	97	-	6.631		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Kærvang	Fjorden - Akt.- og samværstilbud	SEL § 104	5	Dag	97	858.982	485	-0,7%	
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold (almen)	ABL § 105	4	Døgn	98	2.755.368	1.926	-0,7%	
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	3	Døgn	98	1.793.239	1.671	-0,7%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	98	857.150	2.396	-0,8%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold Takst 3 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	98	-	3.170		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold Takst 4 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	98	-	3.950		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold Takst 5 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	98	-	4.730		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglgården - Døgnophold Takst 6 (almen)	SEL § 108	0	Takstbetalin g	98	-	6.679		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglhaven/Odinsvej - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	6	Døgn	98	3.955.534	1.843	-1,0%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)

Bostedet Solsiden	Teglhaven/Odinsvej - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	20	Døgn	98	18.942.743	2.648	-1,0%	OBS Takst 1 og Takst 2 i 2021 har byttet navn i 2022 (af hensyn til de nye Takst 3 - 6)
Bostedet Solsiden	Teglhaven/Odinsvej - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	3.435		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglhaven/Odinsvej - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	4.215		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglhaven/Odinsvej - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	4.995		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Solsiden	Teglhaven/Odinsvej - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	6.944		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Individuel takst	SEL § 107	1	Døgn	97	1.226.179	3.463	-1,1%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Takst 1	SEL § 107	1	Døgn	97	396.853	1.121	-1,1%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Takst 2	SEL § 107	2	Døgn	97	1.300.698	1.837	-1,0%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Takst 3	SEL § 107	1	Døgn	97	897.776	2.536	-1,1%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Udslusningstakst	SEL § 107	1	Døgn	97	297.055	839	-1,0%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Bøgehuset - Døgnophold	SEL § 66, stk. 1	6	Døgn	95	11.139.266	5.354	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold	SEL § 108	14	Døgn	97	19.293.688	3.892	-1,4%	

Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	0	Døgn	97	-	3.468	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	0	Døgn	97	-	4.525	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	0	Døgn	97	-	6.768	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Kloden - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	7	Døgn	97	8.594.429	3.468	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Kloden - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	11	Døgn	97	17.621.786	4.525	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Kloden - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	6	Døgn	97	14.376.929	6.768	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Planethuset - Aflastning	SEL § 66, stk. 1	2,1917808	Døgn	95	2.940.531	3.869	-1,3%	
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Børn med høretab	FSL § 20	3	Dag	95	1.154.752	1.110	-1,4%	
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Børn med høretab (obj. finansieret)	FSL § 20	1	Styk	100	820.878	820.878	-0,6%	
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Børn med høretab m. ydr. funk.nedsæt.	FSL § 20	6	Dag	95	3.907.984	1.878	0,4%	
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Voksne med høretab	LSV § 1	2520	Styk	98	837.422	339	-2,5%	
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. for døvblinde børn	FSL § 20	6	Dag	95	3.971.208	1.909	0,5%	

Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. for døvblinde børn (obj. finansieret)	FSL § 20	1	Styk	100	713.647	713.647	-0,5%	
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. for døvblinde voksne	LSV § 1	36	Dag	98	2.422.231	188	-2,5%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Skovhuset - Akt.- og samværstilbud	SEL § 104	31	Dag	96	9.549.466	879	-1,5%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Skovhuset - Akt.- og samværstilbud Takst 1	SEL § 104	5	Dag	96	1.547.937	884	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Skovhuset - Akt.- og samværstilbud Takst 2	SEL § 104	7	Dag	96	2.808.813	1.145	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Skovhuset - Akt.- og samværstilbud Takst 3	SEL § 104	5	Dag	96	3.403.052	1.942	-1,5%	
Undervisning og Behandling - CDH	STU Døvblindhed - Takst 1		1	Døgn	95	412.521	1.190	1,0%	
Undervisning og Behandling - CDH	STU Døvblindhed - Takst 2		1	Døgn	95	591.100	1.705	1,0%	
Undervisning og Behandling - CDH	STU Høretab - Takst 1		4	Døgn	95	1.066.005	769	0,9%	
Undervisning og Behandling - CDH	STU Høretab - Takst 2		6	Døgn	95	2.375.492	1.142	1,0%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold	SEL § 107	11	Døgn	96	17.692.029	4.590	-1,4%	
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold Takst 1	SEL § 107	0	Takstbetaling	97	-	3.468		Nyt tilbud tilføjet

Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold Takst 2	SEL § 107	0	Takstbetaling	97	-	4.525		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold Takst 3	SEL § 107	0	Takstbetaling	97	-	6.768		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold Takst 1 (§108)	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	3.468		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold Takst 2 (§108)	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	4.525		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold Takst 3 (§108)	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	6.768		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold (§108)	SEL § 108	0	Takstbetaling	97	-	4.590		Nyt tilbud tilføjet
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold	SEL § 66, stk. 1	0	Takstbetaling	95	-	5.354		Nyt tilbud tilføjet
Den Sikrede Institution Kompasset	A conto-betaling (obj. finansieret)	SEL § 66, stk. 1	1	Styk	100	8.620.955	3.249.978	-35,8%	Stigning i regulering af overskud på ca. 1,6 mio. kr.
Den Sikrede Institution Kompasset	Døgnophold	SEL § 66, stk. 1	10	Døgn	100	12.471.432	4.271	-0,8%	
Den Sikrede Institution Kompasset	Døgnophold (sociale pladser)	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	100	-	6.645	-1,9%	
Den Sikrede Institution Kompasset	Undervisning	FSL § 20	4	Dag	90	898.377	684	-1,8%	
Forsorgshjemmet Aas	Aas - Forsorgstilbud	SEL § 110	15	Døgn	97	11.017.933	2.057	9,1%	Fald i regulering af overskud på ca. 980.000 kr.

Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	1A Generel rådgivning og information - Høre	SEL §§ 10-12	1	Styk	100	1.237.313	1.237.313	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	1A Generel rådgivning og information - Syn og ASK	SEL §§ 10-12	1	Styk	100	1.108.032	1.108.032	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2A Småbørn (0-6 år) - Syn og ASK	SEL §§ 10-12	2000	Time	95	1.745.720	919	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2B Skolebørn (6-18 år) Syn og ASK	FSL § 20	900	Time	95	785.583	919	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2C Unge & voksne - Høre	SEL §§ 10-12	7800	Time	95	6.808.344	919	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2C Unge & voksne - Syn og ASK	SEL §§ 10-12	9800	Time	95	8.554.064	919	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2D Børn & voksne - Medicinsk-optisk øjenlidelser	SEL §§ 10-12	960	Time	95	837.946	919	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2E Voksne med høre-, syns- eller ASK-problemer	LSV § 1	1027	Time	95	896.426	919	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	3A Hjælpemiddelpulje - Optiske og IThjælpemidler	SEL §§ 112	1	Styk	100	13.102.202	13.102.202	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	3B Hjælpemiddelpulje - Øvrige synshjælpemidler	SEL §§ 112	1	Styk	100	1.377.751	1.377.751	-0,7%	
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	3C Hjælpemiddelpulje - Uv.mat. og tek.hjælpemidler	FSL § 20	1	Styk	100	576.352	576.352	-0,7%	

Neurocenter Østerskoven	Erhvervet hjerneskade	SEL § 107	22	Døgn	90	36.693.948	5.077	-0,9%	
Neurocenter Østerskoven	Medfødt hjerneskade	SEL § 107	6	Døgn	95	9.388.273	4.513	-0,8%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 1.1	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	4.022	0,0%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 1.2	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	4.478	0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 1.3	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	6.093	-0,8%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.1	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	3.167	-0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.2	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	4.022	0,0%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.1	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.362	-0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.2	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.716	0,0%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.3	SEL § 84	0	Døgn	96	-	5.747	-0,8%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.1	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.014	-0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.2	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.362	-0,1%	

Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.3	SEL § 84	0	Døgn	96	-	4.231	0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.4	SEL § 84	0	Døgn	96	-	5.567	0,2%	
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 1.1	SEL § 66, stk. 1	10	Døgn	96	14.712.923	4.199	0,1%	
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 1.2	SEL § 66, stk. 1	2	Døgn	96	3.243.817	4.629	0,1%	
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 1.3	SEL § 66, stk. 1	6	Døgn	95	13.023.047	6.260	-1,0%	
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.1	SEL § 66, stk. 1	1	Døgn	96	1.173.763	3.350	0,0%	
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.2	SEL § 66, stk. 1	10	Døgn	96	14.712.923	4.199	-4,4%	Teknisk korrektioner
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.3	SEL § 66, stk. 1	2	Døgn	96	3.411.519	4.868	-3,8%	Teknisk korrektioner
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.4	SEL § 66, stk. 1	6	Døgn	96	15.046.536	7.157	-2,6%	Teknisk korrektioner
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	2	Døgn	97	5.121.032	7.232	-0,8%	
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	2	Døgn	97	3.580.457	5.056	-0,8%	
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	9	Døgn	97	11.489.231	3.606	-0,7%	

Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	3	Døgn	97	3.059.824	2.881	-0,8%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal stuen - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	3	Døgn	95	3.621.690	3.482	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal stuen - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	8	Døgn	95	8.183.672	2.950	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal stuen - Døgnophold Takst 3 (almen)	ABL § 105	3	Døgn	95	2.693.052	2.589	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal stuen - Døgnophold Takst 4 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	95	772.409	2.228	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal stuen - Døgnophold Takst 5 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	95	521.858	1.505	-0,7%	
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Akt.- og samværstilbud	SEL § 104	52	Dag	95	9.816.415	544	0,3%	
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Takst 1	SEL § 104	7	Dag	95	2.201.921	907	0,4%	
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Takst 2	SEL § 104	4	Dag	95	937.004	676	0,4%	
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Takst 3	SEL § 104	2	Dag	95	361.423	521	0,4%	
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Takst 4	SEL § 104	2	Dag	95	254.344	367	0,5%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	3	Døgn	95	3.621.690	3.482	-0,7%	

Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	95	1.022.959	2.950	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 3 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	95	897.684	2.589	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 4 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	95	772.409	2.228	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 5 (almen)	ABL § 105	1	Døgn	95	521.858	1.505	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Kastanien - Døgnophold	SEL § 108	7	Døgn	97	14.014.337	5.655	-0,7%	
Autismespektrumforstyrrelser	Kuben - Døgnophold	SEL § 108	2	Døgn	97	5.640.943	7.966	-0,7%	
Autismespektrumforstyrrelser	Kuben - Døgnophold (gl.)	SEL § 108	2	Døgn	97	2.375.947	3.355	-0,7%	
Særforanstaltninger	Løvhøj - Døgnophold	SEL § 108	5	Døgn	97	16.214.993	9.160	-0,7%	
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	8	Døgn	97	19.892.947	7.023	-0,7%	
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	4	Døgn	97	7.262.411	5.128	-0,7%	
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	12	Døgn	97	14.741.018	3.470	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	1	Døgn	97	2.625.504	7.416	-0,7%	

Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	2	Døgn	97	3.670.851	5.184	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	1	Døgn	97	1.387.788	3.920	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	1	Døgn	97	1.134.359	3.204	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	1	Døgn	97	1.007.829	2.847	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	8	Døgn	97	7.047.445	2.488	-0,7%	
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 7	SEL § 108	2	Døgn	97	1.508.801	2.131	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen)	ABL § 105	8	Døgn	96	7.700.052	2.747	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen) Takst 1	ABL § 105	1	Døgn	96	1.626.028	4.640	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen) Takst 2	ABL § 105	2	Døgn	96	1.916.273	2.734	-0,7%	
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen) Takst 3	ABL § 105	1	Døgn	96	790.981	2.257	-0,7%	
Særforanstaltninger	Tårnly - Døgnophold (gl.)	SEL § 108	5	Døgn	97	13.640.176	7.705	-0,7%	
Særforanstaltninger	Tårnly - Døgnophold (ny)	SEL § 108	4	Døgn	97	11.476.714	8.104	-0,7%	

Domfældte og Kriminalitetstruede	Vestergade 18 - Døgnophold	SEL § 108	6	Døgn	97	3.534.130	1.664	-0,7%	
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	15	Døgn	97	10.072.170	1.897	-0,9%	
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	25	Døgn	97	24.117.391	2.725	-0,9%	
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	3.512		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	4.299		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	5.086		Nyt tilbud tilføjet
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	0	Takstbetaling	98	-	7.054		Nyt tilbud tilføjet
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold (almen)	ABL § 105	9	Døgn	95	7.603.910	2.437	-0,7%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.3	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	4.777	0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.4	SEL § 66, stk. 1	0	Døgn	96	-	7.203	0,3%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.1 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.046	-0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.2 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.298	-0,1%	

Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.3 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	5.594	0,2%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.1 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	2.791	-0,2%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.2 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.046	-0,1%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.3 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	3.791	0,0%	
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.4 (hverdag)	SEL § 84	0	Døgn	96	-	4.759	0,1%	
Bostedet Brovst	Døgnophold (inkl. kost & vask)	SEL § 107	0	Døgn	95	-	3.523	-1,8%	

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 5.

Styringsaftale 2023

2022-051423

Resumé

Der skal udarbejdes en ny Styringsaftale under Nordjysk Socialaftale.

Baggrund

Styringsaftalen skal, sammen med Nordjysk Socialaftale, være endeligt vedtaget pr. 1. december 2022, hvorfor nedenstående tidsplan er gældende:

- 19. august: DAS drøftelse af Styringsaftalen 2023.
- 23. september: KKR-drøftelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 og Styringsaftalen 2023.
- September-November: Drøftelse af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 og Styringsaftale 2023 i kommunale udvalg og byråd samt regionsrådet.

FU indstiller, at Styringsaftale for 2023 drøftes og godkendes til videre behandling.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter Styringsaftalen for 2023 og aftaler evt. justeringer

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Styringsaftale 2023
- Styringsaftalen 2023

Sagsfremstilling

I 2021 blev det besluttet at udfærdige en Styringsaftale, der kun var gældende for 2022, da man ønskede en ny for 2023, som kunne indeholde regler for den nye opdeling af taksterne i en basis- og servicetakst. Den nye opdeling forventedes at skulle gælde fra januar 2023, men er sidenhen blevet udskudt til ikrafttrædelse pr. 1. juli 2023 med virkning for taksterne for 2024. Der har været forskellige knaster i arbejdet med opdeling af taksterne i basis- og servicetakster bl.a. at det også skal gælde for ABL § 105 tilbud. Dermed er en opdeling af basis- og servicetakster ikke en del af styringsaftalen for 2023.

Der er dog foretaget en generel gennemskrivning af Styringsaftalen, ligesom der er indarbejdet ændringer/tilføjelser i flere afsnit. De væsentligste ændringer er:

- Permanente ændringer i takst (afsnit 2.2.4): Der er indskrevet et afsnit, der præciserer fremgangsmåden vedr. permanente ændringer i taksterne.
- Udgiftsreduktion (afsnit 3.2): Afsnittet er slettet, da den konkrete opgave med 5 % udgiftsreduktion ophørte i 2020.
- Forhandlede takster og tillægsydelse (afsnit 5.4): Der er foretaget en præcisering af definitioner på- og anvendelse af forhandlede takster og tillægsydelse.
- Det er i FU tidligere besluttet, at der skal ske en kortlægning af brugen af tillægsydelse, herunder om tillægsydelse er midlertidige eller om de kan være permanente? Om det øverste takstniveau kunne omfatte de borgere, der passer med målgruppebeskrivelsen på Tilbudsportalen? Og om tillægsydelse kan bruges som en forhandlet takst mellem to takstniveauer? Denne kortlægning har ligget stille qua vakance i sekretariatet og skrivegruppen bag styringsaftale 2023 har valgt, at udarbejde forslag til ændringer vedr. de centrale passager, som omhandler tillægsydelse, midlertidige indsatser og forhandlede takster mhp. en præcisering heraf.
- Sundhedsydelse (afsnit 5.5.3): Der er tilføjet et nyt afsnit vedr. muligheden for at indregne sundhedsydelse i taksten for sociale botilbud efter Serviceloven.
- Særlige vilkår for eksisterende tilbud (afsnit 6.1.3): Det er indskrevet en sætning i afsnittet vedr. mulighed for etablering af særlige vilkår, godkendt af DAS, for eksisterende tilbud, der oplever særligt vanskelige driftsudfordringer.
- Standardkontrakter (afsnit 7.1): Her er det tilføjet, at en standardkontrakt for børneområdet er under udarbejdelse og hvis denne bliver færdigbehandlet i gældende aftaleperiode for styringsaftale 2023, vil denne skulle godkendes af DAS og fremgå af Nordjysk Socialaftales hjemmeside. Det er ligeledes præciseret, at der ved revideringer af de nationale standardkontrakter vil fremgå af Sekretariat for Nordjysk Socialaftales hjemmeside, hvilken udgave, der aktuelt anbefales af Den Administrative Styregruppe, at kommunerne/regionen benytter sig af. Det er således ikke automatisk den nyeste udgave, som anbefales.

Styringsaftalen | 2023

Styringsaftalen for tilbud omfattet af Nordjysk Socialaftale 2023

Styringsaftalen 2023

1. INDLEDNING	4
1.1 Ændringer i Styringsaftalen.....	4
1.2 Overordnet principper for det nordjyske samarbejde	5
2. TILBUD OMFATTET AF STYRINGSAFTALEN	6
2.1 Lovgrundlag.....	6
2.2 Definition af tilbud omfattet af Styringsaftalen.....	7
2.2.1 Ind- og udmelding af tilbud	7
2.2.2 Ændring af kategorien for et tilbud.....	7
2.2.3 Permanent ændring i antal pladser.....	8
2.2.4 Permanent ændring i takster	8
3. AFTALER OM TAKST OG UDGIFTSUDVIKLING.....	9
3.1. Løbende fokus på udgiftsniveauet.....	9
4. AFTALER OM TAKSTMODELLER.....	10
4.1 Takstbaserede ydelser	10
4.1.1 Forhandlede og differentierede ydelser og takster	10
4.2 Objektiv finansiering.....	10
4.2.1 Lovhjemlet objektiv finansiering	11
4.2.2 Aftalebaseret objektiv finansiering – trækingsret	11
5. AFTALER OM TAKSTBEREGNING.....	12
5.1 Omkostningsbaserede takster	12
5.2 Beregning af budgetteret belægningsprocent	12
5.3 Håndtering af over-/underskud	13
5.3.1 Håndtering af overskud.....	13
5.3.2 Håndtering af underskud	13
5.4 Ydelses- og takststruktur	14
5.4.1 Dialog mellem myndighed og driftsherre vedr. gennemsigtighed i taksten.....	14
5.4.2 Individuelt forhandlede takster	14
5.4.3 Gennemsnitstakster	14
5.4.4 Grundtakster	15
5.4.5 Differentierede takster.....	16

5.4.6 Forhandlede takster	16
5.4.7 Tillægsydelse.....	17
5.5 Beregning af taksten	20
5.5.1 Omkostningskategorier i taksten	20
5.5.2 Opmærksomhedspunkter ift. indberetning af takster.....	21
5.5.3 Sundhedsydelse i taksten	22
5.5.4 Værdiansættelse og afskrivninger	22
5.5.5 Renter.....	22
5.5.6 Tjenestemandspensioner.....	23
5.5.7 Opdeling af omkostninger forbundet med central ledelse og administration	23
5.6 Regnskabsaflæggelse og revision	23
6. AFTALER OM OPRETTELSE, LUKNING OG ÆNDRING AF TILBUD OG PLADSER	25
6.1 Aftaler ved etablering af nye tilbud	25
6.1.1 Indmelding af nye tilbud	25
6.1.2 Særlige vilkår for oprettelse af nye tilbud.....	25
6.1.3 Oprettelse af tilbud til særlige målgrupper.....	25
6.2 Aftaler om lukning af tilbud	26
6.2.1 Forudsætning for permanent lukning	26
6.2.2 Økonomiske konsekvenser ved lukning af tilbud.....	26
6.3 Aftaler om midlertidig ændring af tilbud og pladser	26
6.3.1 Håndtering af midlertidig overbelægning og merkapacitet.....	26
6.3.2 Aftale om permanent ændring i antal pladser i løbet af året	27
6.3.3. Aftale om ændring af takster i løbet året	27
7. AFTALER OM AFREGNING OG BETALING	28
7.1 Standardkontrakter ved køb/salg af ydelser	28
7.2 Regler for hvornår handlekommunen/betalingskommunen skal betale for indsatsen	28
7.3 Aflastning	29
7.4. Opsigelsesvarsel.....	29
8. TILKENDEGIVELSE FRA KOMMUNALBESTYRELSENE OM OVERTAGELSE AF REGIONALE TILBUD	29
9. BILAG TIL STYRINGSAFTALEN	30
9.1 Bilag 1: Principper for fordeling af omkostninger.....	30
9.1.1 Omkostningssteder	31
9.2 Bilag 2. Principper for takstfastsættelse af tillægsydelse.....	32

1. Indledning

Styringsaftalen for Nordjysk Socialaftale er grundlaget for samarbejdet mellem de nordjyske kommuner og med Region Nordjylland i forhold til køb af indsatser til borgere med et handicap eller sociale udfordringer. Nærværende styringsaftale gælder kun for 2023.

Styringsaftalen skal fungere som et opslagsværk for myndigheds-, udfører- og økonomimedarbejdere, som ønsker viden om, hvilke fælles regler, der gælder for køb og salg af indsatser i en nordjysk kommune eller Region Nordjylland.

Styringsaftalen tager udgangspunkt i Bekendtgørelsen om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde samt Bekendtgørelsen om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

Med udgangspunkt i bekendtgørelserne har de nordjyske kommuner og Region Nordjylland præciseret samarbejdet omkring køb og salg af indsatser/pladser på de nordjyske tilbud. Styringsaftalen gælder således for alle ved køb af indsatser i Nordjylland – og således også for køberkommuner uden for regionen.

Styringsaftalen omhandler de tilbud, som defineres som Socialaftaletilbud, jf. afsnit 2.2.

1.1 Ændringer i Styringsaftalen

Siden Styringsaftalen 2022 er der følgende ændringer:

Afsnit	Ændring
2.2.4	Der er indskrevet et afsnit, der præciserer fremgangsmåden vedr. permanente ændringer i taksterne
3	Afsnit om udgiftsreduktion 2016-2020 er skrevet ud
5.4	Afsnittene er gennemskrevet ift. en præcisering af, hvornår tillægsydelse og forhandlede takster anvendes
5.5.3	Der er tilføjet et nyt afsnit om muligheden for at indregne sundhedsydelse over den sociale takst.
6.1.3	Det er indskrevet en sætning i afsnittet vedr. mulighed for etablering af særlige vilkår, godkendt af DAS, for eksisterende tilbud, der oplever særligt vanskelige driftsudfordringer.

1.2 Overordnet principper for det nordjyske samarbejde

Kommunerne i den nordjyske region og Region Nordjylland ønsker at basere samarbejdet omkring brugen af hinandens tilbud gennem følgende principper:

Incitament til effektiv drift

Driftsherren skal have incitament til at sikre en løbende økonomisk effektiv drift, herunder at der sker den nødvendige tilpasning af kapaciteten. Den løbende tilpasning er afgørende for at undgå tomme pladser og dermed minimere risikoen for underskud. For at opnå den nødvendige smidighed og fleksibilitet i socialaftalens periode kan driftsherren foretage midlertidige ændringer af tilbud i form af kapacitetstilpasninger. Myndighed skal have incitament til at indgå rettidig dialog med driftsherren om forventninger og ændringer i efterspørgslen.

Taksterne skal være retvisende og omkostningsbaserede

Sammenlignelige ydelser skal kunne sammenlignes på priserne udregnet efter samme principper. Takstsystemet skal være gennemsigtigt og understøtte en god sammenhæng mellem pris, indsats og borgerens behov. Administrationen af takstsystemet skal være enkel, men samtidig give mulighed for differentiering.

Budgetsikkerhed for kommunerne og Regionen

Risiko for uforudsete udsving i økonomien skal dækkes ind. De indarbejdede beregningsgrundlag, som er grundlag for taksterne, skal være realistiske i forhold til de faktiske forventede omkostninger. Løbende dialog og tilpasning af kapaciteten skal være med til at sikre kendskab til pladsbehovet samt sikre takststabilitet.

Dialog mellem myndighed og driftsherren

Driftsherren er forpligtet til at tage kontakt til myndighed, hvis der sker ændringer i en borgers behov med henblik på op- eller nedregulering af borgers ydelser. Ligeledes er myndighed forpligtet til løbende at være i kontakt med driftsherren og tage ansvar for, at borgeren er visiteret til de rigtige ydelser.

Udvikling af tilbuddene

Det forventes, at driftsherren løbende har fokus på udvikling af egne tilbud, hvorfor der finansielt skal gives mulighed for dette gennem taksterne.

2. Tilbud omfattet af Styringsaftalen

Nærværende Styringsaftale omhandler alle kommunale og regionale tilbud i Nordjylland, som opfylder kriterierne i afsnit 2.1 og 2.2.

2.1 Lovgrundlag

I henhold til rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde er følgende kommunale og regionale tilbud omfattet af Styringsaftalen:

Jf. Bekendtgørelsen om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

- 1) Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
- 2) Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
- 3) Døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.
- 4) Tilbud om behandling af personer med stofmisbrug efter § 101 og § 101 a i lov om social service.
- 5) Beskyttet beskæftigelse efter § 103 i lov om social service.
- 6) Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 i lov om social service.
- 7) Botilbud, kvindekrisecentre og forsorgshjem m.v. efter §§ 107-110 i lov om social service.
- 8) Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.
- 9) Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 10) Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af rammeaftalen, jf. § 7, stk. 1, nr. 1
- 11) Regionsrådets opgave i forhold til at medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler, jf. lov om social service § 5, stk. 3.

Jf. Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

- 12) De regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for børn og unge samt specialpædagogisk bistand for børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 3.
- 13) De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der overtages af en kommunalbestyrelse i henhold til § 1, stk. 1 eller 2, i lov nr. 632 af 16. juni 2014 om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.
- 14) De regionale undervisningstilbud med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), jf. § 1, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne.

2.2 Definition af tilbud omfattet af Styringsaftalen

Region Nordjyllands social- og specialundervisningstilbud er altid omfattet af styringsaftalen.

Som udgangspunkt er alle tilbud, der anvendes af andre kommuner end driftsherrens kommune omfattet af Styringsaftalen. Tilbuddene kan opdeles i tre kategorier:

- Kategori 1: Tilbud, som alene anvendes af driftsherren. Disse er *ikke* omfattet af styringsaftalen.
- Kategori 2: Tilbud, som anvendes af en eller få andre nordjyske kommuner end driftsherren. Disse tilbud er omfattet af styringsaftalen, men kan undtages, hvis der er indgået en aftale mellem driftskommunen og en anden eller få andre kommuner, som anvender de konkrete tilbud, hvis aftalen omfatter punkterne, som er indeholdt i styringsaftalens afsnit 3, 4 og 7.
- Kategori 3: Tilbud, der anvendes af andre kommuner end driftsherren er en del af socialaftalen.

Oversigt over de enkelte tilbud vedlægges styringsaftalen som bilag, som kan findes på Sekretariatet for Nordjysk Socialaftales hjemmeside – www.nordjysksocialaftale.dk. Det anbefales, at alle socialaftaletilbud på Tilbudsportalen henviser til den gældende styringsaftale for regionen Nordjylland med tilhørende bilag.

2.2.1 Ind- og udmelding af tilbud

Ind- og udmelding af tilbud skal ske i forbindelse med fremsendelse af takstberegningsskemaerne, hvilket sker i forbindelse med årets sidste møde i Den Administrative Styregruppe (ofte oktober måned). Den Administrative Styregruppe vil på mødet behandle og godkende det samlede takstbilag. I den forbindelse stilles der krav om, at driftsherren skal begrunde ændring i antallet af pladser og væsentlige ændringer i taksten.

Hvis en driftsherren ikke kan fremsende takstberegningsskemaer inden møde i Den Administrative Styregruppe behandles de øvrige takster særskilt, hvorefter de manglende takster kan behandles af Forretningsudvalget eller via skriftlig godkendelse.

For uddybende beskrivelse af særlige vilkår ved oprettelse af nye tilbud henvises til afsnit 6.1. For uddybende beskrivelse af muligheder og forpligtelser ved lukning af tilbud midt i år et henvises til afsnit 6.2.

2.2.2 Ændring af kategorien for et tilbud

Tilbud kan ikke ændre kategori i løbet af året, men kun i forbindelse med processen for ind- og udmelding af tilbud til Styringsaftalen, *jf. afsnit 2.2.1*.

Den Administrative Styregruppe ønsker ikke at sætte en nominel grænse for, hvor mange der kan defineres som "få kommuner", da det vurderes at være kontekstafhængigt.

Hvis en kommune ønsker at ændre et tilbud fra et "kategori 3 tilbud" til et "kategori 2 tilbud", skal kommunen fremsende en oversigt over nordjyske kommuner, der har benyttet tilbuddet. Endvidere skal kommunen fremsende en begrundelse for, hvorfor antallet af køberkommuner anses som få.

Den Administrative Styregruppe vil på baggrund af ovenstående tage beslutning om, hvorvidt tilbuddet kan ændres til et "kategori 2 tilbud". Den Administrative Styregruppe har mulighed for at uddelegere denne beslutningskompetence til Forretningsudvalget, såfremt der skulle være behov for dette.

2.2.3 Permanent ændring i antal pladser

Såfremt en driftsherre ønsker permanent at ændre i antallet af pladser, skal dette oplyses ved indmelding af takstskemaet, samt en begrundelse for ændringen i antal pladser. Årsagen noteres i indmeldingsskemaet.

Ændringen skal godkendes af DAS.

2.2.4 Permanent ændring i takster

Såfremt en driftsherre ønsker væsentligt at ændre i takster, skal dette oplyses ved indmelding af takstskemaet, samt en begrundelse for ændringen i taksterne. Eks. ved regulering af over/underskud, ændring i plads antal, ny takststruktur eller ændring i serviceniveau. Årsagen noteres i indmeldingsskemaet.

Ændringen skal godkendes af DAS.

3. Aftaler om takst og udgiftsudvikling

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland har et løbende fokus på effektiv drift af de specialiserede social- og undervisningstilbud. Dette sker primært i Den Administrative Styregruppen, men der er ligeledes et fokus på dette i KKR.

3.1. Løbende fokus på udgiftsniveauet

Den Administrative Styregruppe har et løbende fokus på, at udgiftsniveauet for den samlede tilbudsvifte i Nordjylland. Blandt andet skal driftsherrer give en forklaring ved væsentlige takststigninger.

4. Aftaler om takstmodeller

Valg af betalingsmodel for en ydelse bestemmes hovedsageligt af, hvilken type ydelse der er tale om. Overordnet findes følgende mulige takstmodeller:

- Takstbaserede ydelser
- Objektiv finansiering

4.1 Takstbaserede ydelser

Traditionelle ydelser baseret på normerede dag- eller døgnpladser skal som udgangspunkt afregnes som takstbaserede ydelser – se uddybende beskrivelse af takstbaserede ydelser under afsnit 5.4.1.

For rådgivningsydelser vil det være muligt at opkræve en enhedstakst (f.eks. en time- eller dagstakst).

Takstsystemet skal være gennemsigtigt og understøtte en god sammenhæng mellem pris, indsats og borgerens behov. Derfor anbefales, at driftsherren så vidt muligt anvender differentierede takster.

Som udgangspunkt skal der anvendes enheds-, time-, dag- eller døgnstakster. I visse særlige situationer er, det dog muligt at afvige for dette, *jf. afsnit 4.2*.

4.1.1 Forhandlede og differentierede ydelser og takster

Det er op til den enkelte driftsherren, hvilken takststruktur der arbejdes med i forhold til takstbaserede ydelser. Nogle driftsherrer arbejder med en gennemsnitstakst mens andre har opbygget en takststruktur baseret på differentierede ydelser/takster. I begge takststrukturer kan der opstå et behov for tillægsydelser, som kan kræve en vis form for forhandling.

Ved forhandling tager myndighed og driftsherren kontakt til hinanden. Forhandlingen vil altid tage udgangspunkt i driftsherrens takststruktur, hvorved driftsherren kan vurdere, hvorvidt de kan levere den ønskede indsats, som myndighed ønsker til en takst, der kan nås enighed om.

For en uddybende beskrivelse af differentierede takster og forhandling, se afsnit 5.4

4.2 Objektiv finansiering

Udgangspunktet er, at tilbud og ydelser finansieres via betaling af en takst, og at taksterne beregnes efter et omkostningsbaseret princip på grundlag af tilbuddets samtlige omkostninger.

De steder, hvor det ikke er muligt at definere afgrænsede ydelser og beregne enhedstakster, vil det være muligt at anvende en trækningsret på et givet tilbuds ydelser eller ressourcer.

Tankegangen bag objektiv finansiering kan ligeledes anvendes til finansiering af de ydelser, hvor det ikke er muligt at foretage en valid registrering (og dermed afregning) af aktivitet, hvor det ikke er muligt at forudsige aktivitetsomfanget i takstberegningøjeblikket, eller hvor det ikke er muligt at definere en meningsfyldt ydelseenhed eller hvor afregning ville give anledning til mange små opkrævninger.

Dette kunne f.eks. være på ydelser hvor det ikke er lovligt at registrere ydelsesmodtagerne, eller på ydelser hvor borgerne henvender sig direkte til udbyderne uden forudgående visitation og registrering (f.eks.

borgerbutik i forbindelse med hjælpemiddelcentral m.v.) eller visse former for rådgivnings- og vejledningsydelser.

Muligheden for at fravige takstprincippet og i stedet indgå aftale om en anden finansieringsordning (fx en abonnementsordning), der indebærer fælles finansiering uden direkte sammenhæng til anvendelsen af tilbuddene, kan også være et element i en aftale om at understøtte efterspørgslen efter de mest specialiserede tilbud. Hvis et tilbud vurderer, at der er behov for anden finansieringsordning kan dette behov forelægges Den Administrative Styregruppe, som kan godkende dette. Dette kan eksempelvis være i forbindelse med særligt udvalgte tilbud, jf. afsnit 6.1.3 eller nødsporet for det forstærkede samarbejde, jf. regler herfor (www.nordjysksocialaftale.dk/nordjysk-socialaftale/det-forstaerkede-samarbejde/)

4.2.1 Lovhjemlet objektiv finansiering

Der er i forbindelse med de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og sikrede institutioner en lovfæstet objektivfinansiering for en andel af ydelsen. Omkostningerne hertil er fordelt til kommunerne efter andel af befolkningstallet.

4.2.2 Aftalebaseret objektiv finansiering – trækingsret

De aftalebaserede objektive finansieringsydelser benævnes i denne sammenhæng som en **trækingsret**. Her er der ikke tale om lovhjemlet objektiv finansiering, men en aftalt objektiv finansiering. For disse ydelser vil indgåelse af aftale være valgfri for kommunerne.

Der anvendes en konkret fordelingsnøgle til at fordele omkostningerne til en ydelse på de kommuner, der ønsker at gøre brug af tilbud med trækingsret. Betalingen for en trækingsret kan beregnes ud fra:

- objektive kriterier, som f.eks. andel af befolkning
- andre kriterier, som f.eks. historisk anvendelse

Hvilket kriterium som anvendes, aftales i forbindelse med Socialaftalen.

For ydelser med trækingsret kan de kommuner, der har en trækingsret, frit benytte ydelsen uden at der forbrugsafregnes.

5. Aftaler om takstberegning

Taksterne for det følgende år indmeldes ultimo oktober hvert år. På baggrund af indmeldingerne udarbejdes der et takstbilag med oversigt de udmeldte takster, som efterfølgende vil fremgå på Socialaftalsekretariatets hjemmeside – www.nordjysksocialaftale.dk

Det efterfølgende afsnit vil beskrive delelementerne i indberetningskemaet, og dermed aftalerne i forhold til udregning af de omkostningsbaserede takster.

Særlige vilkår for nyetablerede tilbud kan ses under afsnit 6.1

5.1 Omkostningsbaserede takster

Taksten fastsættes for et år ad gangen i Nordjysk Socialaftale, hvilket defineres som 365 dage – også i skudår.

Aftalens hensigt er at understøtte principperne om retvisende og omkostningsbaserede takster. Takster beregnes ud fra omkostningsbaserede principper. Dette indebærer, at taksterne indeholder en række omkostninger, som ikke vedrører tilbuddenes direkte drift, f.eks. overhead, renter og afskrivninger.

Af hensyn til sammenligneligheden og gennemskueligheden specificeres indholdet af ydelserne i taksten på omkostningskategorier, *jf. afsnit 5.5*

5.2 Beregning af budgetteret belægningsprocent

Overordnet forventes det, at den budgetterede belægningsprocent ligger fra 95 til 100 for dag- og døgntilbud. Af hensyn til at sikre effektiv drift og maksimal udnyttelse af tilbuddene anbefales det, at belægningsprocenten ligger fra 95 til 98.

Ved korte forløb, akut- eller aflastningstilbud er den minimale budgetterede belægningsprocent ved takstberegningen 90.

Belægningsprocenten kan fastsættes ud fra tre principper:

1) Beregnet belægningsprocent

Belægningsprocenten for det kommende år kan findes ved at tage gennemsnittet af de to foregående års faktiske belægningsprocent.

2) Forventninger til det kommende år

Ved en klar forventning om, hvad belægningsprocenten bliver det kommende år, er det muligt at sætte belægningsprocenten ud fra forventningen.

3) Nyetablerede tilbud

Der er særlige vilkår for tilbud for nye tilbud, som kan budgettere med en lavere belægningsprocent i det første driftsår. For uddybning af dette se afsnit 6.1.2

5.3 Håndtering af over-/underskud

Aftalens hensigt er at understøtte principperne om stabilitet og budgetsikkerhed.

Kommunale og regionale driftsherrer skal indregne tidligere års over- og underskud i taksten for ydelser og ydelsespakker i form af tillæg til eller reduktion af taksten.

5.3.1 Håndtering af overskud

Kommunale og regionale driftsherrer kan beslutte, at overskud på op til 5 pct. af takstberegningsgrundlaget ikke indregnes i taksten i efterfølgende år, men i stedet hensættes til senere brug.

Hensatte overskud skal anvendes inden for 5 år efter det år, overskuddet vedrører. Hensatte overskud kan anvendes til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende inden for driftsherrens samlede drift af ydelser og tilbud. Overskud på et tilbud, der er omfattet af Socialaftalen, kan ikke anvendes på et tilbud, der ikke indgår i Socialaftalen.

Den del af et eventuelt overskud, der overstiger 5 pct. af takstberegningsgrundlaget, skal for kommunale og regionale driftsherrer indregnes i taksten i form af en reduktion af taksten senest 2 år efter det år, overskuddet vedrører.

5.3.2 Håndtering af underskud

Underskud på op til 5 pct. af takstberegningsgrundlaget kan for kommunale og regionale driftsherrer ikke indregnes i taksten, men skal f.eks. dækkes ved effektivisering eller af tidligere hensatte overskud inden for driftsherrens samlede drift.

Den del af et eventuelt underskud, der overstiger 5 pct. af takstberegningsgrundlaget, skal for kommunale og regionale driftsherrer indregnes i taksten i form af en takststigning senest 2 år efter det år, underskuddet vedrører.

Eksempel på beregning af overskud

Tilbud X har en belægningsprocent på 95 pct. og et budget på 8 mio. kr.

Tablet 1. Budget for Tilbud X i kr.:

Lønomsomkostninger	6.500.000 kr.
Ejendomsomkostninger	675.000 kr.
Øvrige omkostninger	825.000 kr.
Ordinært bruttobudget i alt	8.000.000 kr.

I år 202Y præsterede Tilbud X et overskud på 770.000 kr. svarende til 9,6 % af årets ordinære budget.

Tablet 3: Regnskab for Tilbud X i kr.:

Indtægter	8.418.000 kr.
Lønomsomkostninger	6.236.000 kr.
Ejendomsomkostninger	611.000 kr.
Øvrige omkostninger	801.000 kr.
Årets resultat (overskud)	770.000 kr.
Overskud lft. ordinært budget	9,6 %

Overskuddet på 9,6 % af beregningsgrundlaget, er altså større end grænsen på de 5 %. Dette indebærer, at kun en del af overskuddet (400.000 kr.) kan hensættes, da der som beskrevet ovenfor, maksimalt kan hensættes 5 %. De resterende 370.000 kr. vil typisk indgå i takstberegningen i næstfølgende takstberegning som en indtægt, der reducerer taksten

5.4 Ydelses- og takststruktur

Alle de steder hvor det er muligt at identificere alle udbudte ydelser og de dermed forbundne ressourcer samt entydigt at identificere modtager og betaler af ydelserne, skal der som udgangspunkt anvendes takstbaseret afregning for ydelserne.

Ydelser er defineret ved deres indhold – art og omfang – samt den målgruppe, som ydelsen er tiltænkt. Ydelsen skal være beskrevet i en ydelsesbeskrivelse. Der kan her henvises til Tilbudsportalen.

I styringsaftalen kan en ydelses- og takststruktur opbygges af nedenstående typer af takster, som er gældende fremadrettet:

- Individuelt baserede takster
- Gennemsnitstakster
- Grundtakster
- Differentierede takster
- Forhandlede takster
- Tillægsydelser

Der tages udgangspunkt i betegnelsen *omkostningsbaseret*, da et af de overordnede principper for Styringsaftalen er, at taksten skal være retvisende og omkostningsbaseret. Dette indebærer, at taksterne indeholder en række omkostninger, som ikke vedrører tilbuddenes direkte drift, f.eks. overhead, renter og afskrivninger.

5.4.1 Dialog mellem myndighed og driftsherre vedr. gennemsigtighed i taksten

I standardkontrakten fremgår det, at driftsherre er forpligtiget til på anmodning at besvare og gøre rede for taksten og sammensætningen af denne, herunder tillægstaksten (tillægsydelse).

I Nordjylland vurderes det, at det betyder, at driftsherre skal kunne fremsende opbygningen af taksten opdelt efter de omkostningskategorier, som fremgår af afsnit 5.5.1.

For tillægsydelser skal driftsherren kunne redegøre for opbygningen af tillægsydelsen. Driftsherren skal kunne redegøre for den medgået ATA-tid og de anvendte timetakster. Se bilag 2 for principper for takstfastsættelse af tillægsydelser.

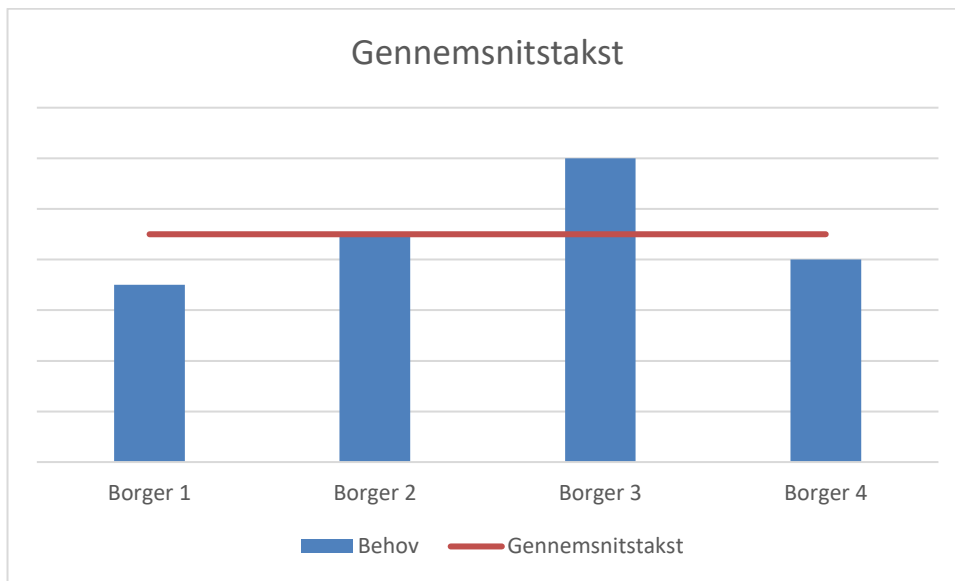
5.4.2 Individuelt forhandlede takster

Ved individuelt forhandlede takster er der ikke foruddefinerede takster og ydelsesbeskrivelser. I stedet tages der udgangspunkt i den enkelte borgeres funktionsniveau og behov. Ud fra dette laver driftsherre en ydelsesbeskrivelse og takst, som en forhandling kan tage udgangspunkt i. I de nationale standardkontrakter henvises der til *særforanstaltninger*, som kan sidestilles med *individuelt forhandlede takster*, fx enkeltmandstilbud.

5.4.3 Gennemsnitstakster

Ved brug af gennemsnitstakster vil den omkostningsbaserede takst være et gennemsnit af de omkostninger, der er forbundet ved alle brugerne på det pågældende tilbud/afdeling. Ved brug af gennemsnitstakst vil det være naturligt, at brugerne på det enkelte tilbud vil have et forskelligt træk på ydelsen, jf. figur 1

Figur 1. Ydelse som gennemsnitstakst

Fastsættelsen af gennemsnitstaksten vil således være et gennemsnit af de behov, de enkelte beboere på en afdeling eller et tilbud har, og relaterer sig således direkte til de pladser, der er på et tilbud/en afdeling med samme hovedydelse.

Som udgangspunkt skal der defineres mindst én gennemsnitstakst pr. målgruppe pr. afdeling. En gennemsnitstakst skal indeholde omkostninger til alle de delelementer ydelsen består af. Gennemsnitstakst indeholder alle de delelementer som alle (eller tilnærmelsesvis alle) modtagere af ydelsen modtager. Gennemsnitstakst skal således indeholde alle basiselementerne, som en afdeling tilbyder en given målgruppe.

Såfremt der er brugere, der ligger over det, som driftsherren vurderer, er inden for hovedydelsens øverste interval, vil der være behov for en forhandlet takst (jf. afsnit 5.4.6), hvis der er tale om et permanent støttebehov eller en tillægsydelse (jf. afsnit 5.4.7), hvis der er tale om et midlertidigt støttebehov. Den forhandlede takst eller tillægsydelse vil så udgøre spændet mellem serviceniveauet til brugeren og gennemsnitstaksten. Den forhandlede takst eller tillægsydelse fastsættes ud fra ydelsesbeskrivelsen på hovedydelsen, og den faglige vurdering af borgerens behov – se evt. afsnit om forhandlede takster, jf. afsnit 5.4.6 Forhandlede takster.

5.4.4 Grundtakster

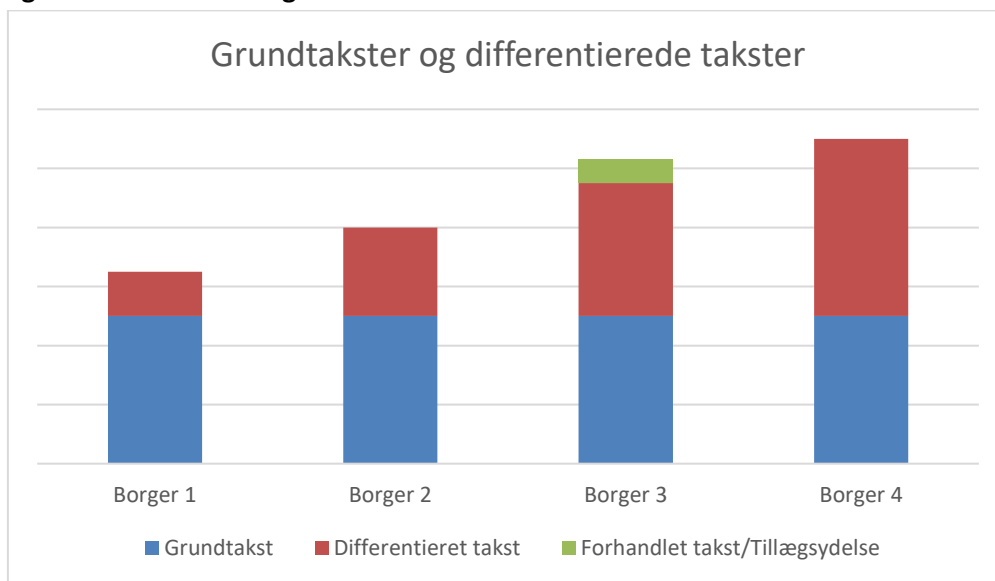
Grundtaksten er også kendt som en basistakst. Grundtaksten hænger sammen med den differentierede takst, hvor grundtaksten er den del af taksten, der betales for de "faste" dele af et tilbud, eksempel bygninger, nattevagt mv.

Som det fremgår af figur 3 nedenfor, så vil grundtaksten være ens for alle borgere uanset støttebehov, mens den borgerrettede ydelse indgår i den differentierede takst, jf. afsnit 5.4.5.

5.4.5 Differentierede takster

Med differentierede takster er det muligt for en driftsherre at lave en indsatstrappe med flere ydelsesniveauer. På baggrund af borgerens funktionsniveau kan borgeren indplaceres på et af ydelsesniveauerne. Alt efter hvor stor forskel, der er på ydelsesniveauerne, så kan der være behov for at gøre brug af forhandlede takster eller tillægsydelse. Dette kan eksemplificeres i figur 2, hvor der er fire borgere, som er indplaceret på hver sit ydelsesniveau og dermed hver sin differentierede takst. Bemærk, at ikke alle driftsherrer opererer med en grundtakst. Det er alene taget med som et eksempel.

Figur 2. Grundtakster og differentierede takster

Som det fremgår af figur 2, så er det muligt at afstanden mellem to ydelsespakker er så stor, at støttebehovet for en borger, vil være for stort til den ene ydelsespakke, men for lille til at passe til næste ydelsespakke. I sådan et tilfælde vil myndighed og driftsherren kunne forhandle om muligheden for en forhandlet takst eller en tillægsydelse – alt efter om det vurderes at være et permanent støttebehov eller om det er et midlertidigt behov, jf. afsnit 5.4.6 "Forhandlede takster" og 5.4.7 "Tillægsydelser"

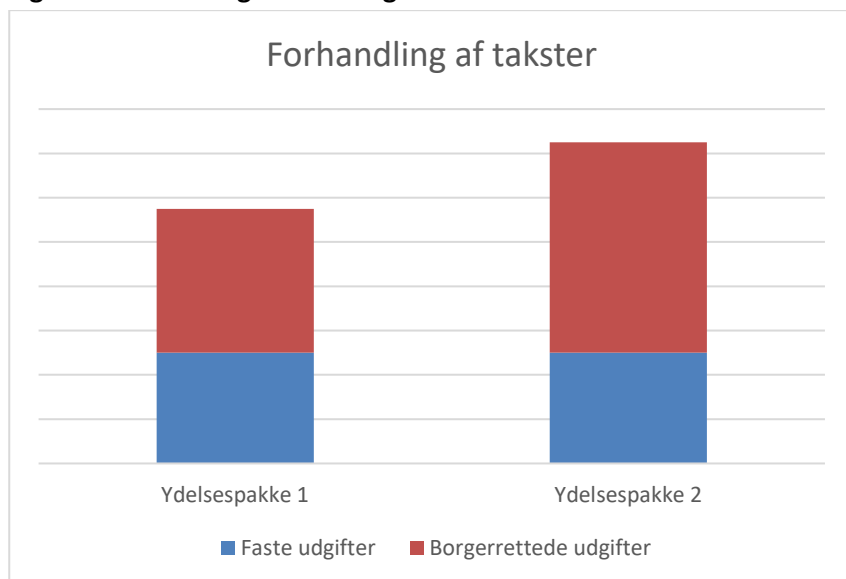
5.4.6 Forhandlede takster

En forhandling kan komme på tale både ifm. ydelser baseret på gennemsnitstakster og differentierede takster.

Ydelsen der er defineret i ydelsesbeskrivelsen for gennemsnitstaksten eller den differentierede takst vil være udgangspunktet for en eventuel forhandling. Forhandling kan for eksempel komme på tale, hvis myndighed vurderer, at borgerens støttebehov er mere/mindre end de foruddefinerede ydelsespakker, der tilbydes eller hvis driftsherren ikke vurderer, at det ønskede støttebehov ligger inden for gennemsnitstaksten eller det øverste differentierede takstniveau.

En forhandlet ændring af den udmeldte takst skal altid være begrundet objektivt i forhold til ydelsens indhold eller omfang.

Figur 3. Forhandling af den borgerrettede del af taksten

I figur 3 er et eksempel på et tilbud med to ydelsespakker. Her vil der kun være muligt at forhandle om den borgerrettede del (markeret med rødt).

Forhandlingen kan enten finde sted ved indskrivning eller som følge af en ændring i borgerens behov.

Vurderingen af hvordan borgerens støttebehov matcher med de udbudte ydelser vil altid tage udgangspunkt i driftsherrens takststruktur.

5.4.7 Tillægsydelser

Hvis en borgers behov for indsats i en midlertidig periode afviger væsentligt i forhold til, hvad der er defineret i denne, kan det medføre en positiv eller en negativ tillægsydelse, jf. figur 4.

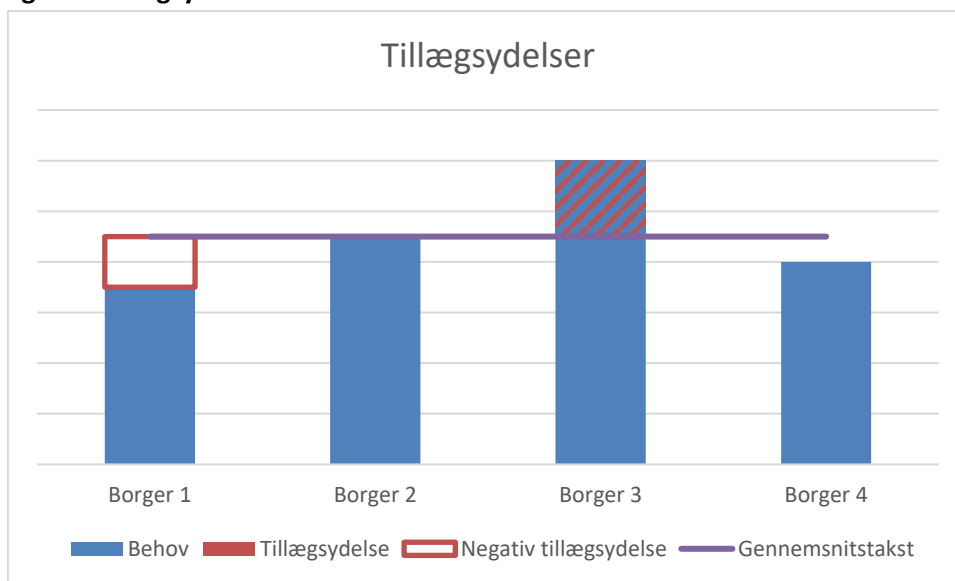
Forhandling – både forhandlede takster og tillægsydelser

For at kunne forhandle er det nødvendigt, at det for hver takst er synligt, hvor mange direkte støttetimer der gennemsnitligt er indeholdt i taksten. Direkte støttetimer forstås som det antal timer, hvor personalet er tilgængeligt for borgeren.

Da det er lønudgiften til fagpersonalet i vagtlag, som er det direkte udtryk for antallet af de direkte støttetimer, skal takstberegningsgrundlaget udformes sådan, at der i praksis kan skelnes mellem lønudgifter til fagpersonale i vagtlag og øvrige lønudgifter (f.eks. lederløn, administrativt og teknisk personale).

Forhandlingsrummet er udmålingen af de direkte personaleressourcer, der skal bruges for at levere ydelsen, og ikke enhedspris eller lønniveau for ressourcen. En forhandling om øvrige omkostningselementer (som f.eks. bygninger og administration) er ikke mulig. Det vil nemlig betyde en prisdiskrimination, idet driftsherren ikke kan påvirke disse omkostninger for den enkelte borger. En forhandling kan således kun ske på den del af taksten som relatere sig til den borgerrettede del af taksten, jf. figur 3

Figur 4. Tillægsydelse

I eksemplet i figur 4 er der taget udgangspunkt i borgerne fra figur 1. Her har borger 1 i en periode et lavere støttebehov, fx ved længevarende indlæggelse, hvorfor der kan aftales en negativ tillægsydelse. Borger 3 oplever i en midlertidig periode et væsentligt højere støttebehov end, hvad der lægger inden for gennemsnitstaksten, hvorfor borgeren kan tildeles en positiv tillægsydelse. Borger 4 har i en periode et støttebehov, som er lidt lavere end gennemsnitstaksten, men her gives ikke en negativ tillægsydelse, da forskellen er så beskeden, at det kan holdes inden for gennemsnitstaksten. Dette kunne også have været sket med omvendt fortegn.

Positive tillægsydelse er midlertidige ekstraordinære ydelser, der ligger udenfor det, der tilbydes indenfor hovedydelsen. Der kan her være tale om ydelser, der ikke allerede tilbydes i hovedydelse. Det er op til den enkelte driftsherre at vurdere, hvad der indgår i den enkelte hovedydelse, og dermed også hvad der kan udløse en tillægsydelse. Tillægsydelse kan være følgende eksempler:

- Ekstra opsyn
- Ekstra pleje
- Ekstraordinær ledsagelse udover det som indgår i den omkostningsbaserede ydelse
- 1:1 normering
- Skærmning

Ovenstående er en ikke-udtømmende liste. Et væsentligt kriterium for tildeling af en tillægsydelse er, at der ikke må herske tvivl om, at behovet rent faktisk ligger udover det, der er indeholdt i ydelsesbeskrivelsen.

Sammenholdes dette med at taksten for en hovedydelse er et udtryk for et gennemsnit af brugernes behov vil det betyde, at tillægsydelse alt andet lige bør være af en ikke uvæsentlig størrelse, da ekstra behov ellers ikke vil kunne skelnes fra de naturlige variationer i det gennemsnitlige behov.

Tillægsydelse kan både forekomme i en takststruktur baseret på gennemsnitstakster og en takststruktur baseret på differentierede takster.

Der budgetteres ikke med tillægsydelser, da man på tidspunktet for budgetlægningen ikke kan sige noget kvalificeret om omfanget af tillægsydelser til de konkrete brugere. Det forudsættes, at indtægter og udgifter forbundet med tillægsydelser balancerer. Taksten for tillægsydelser beregnes som marginalomkostninger til det øvrige budget

Således beregnes taksterne for tillægsydelserne ikke som gennemsnitsomkostninger (da alle faste omkostninger samt henførte omkostninger er indregnet i taksten på hovedydelsen), men som en marginalomkostning hvor der kan indarbejdes et tillæg på 5 % af marginalomkostningerne, der vedrører variable følgeomkostninger.

For beregning af tillægsydelser se i øvrigt bilag 2 til Styringsaftalen "*Principper for takstfastsættelse af tillægsydelser*".

5.5 Beregning af taksten

Beregningen af taksten sker med udgangspunkt i takstindmeldingsskemaerne. Nærværende afsnit vil uddybe, hvordan de enkelte elementer af taksten defineres og skal udregnes.

5.5.1 Omkostningskategorier i taksten

Omkostningskategorierne der bruges ved indmelding af takster følger Tilbudsportalens omkostningskategorier med et par enkelte finjusteringer. Den enkelte takst pr. ydelser skal således være fordelt på følgende omkostningskategorier:

Table 4. Omkostningskategorier

Kategori	Følgende indgår i kategorien
Personaleomkostninger	<ul style="list-style-type: none"> - Øverste ledelse - Borgerrelateret personale - Vikarer/vikarbureau - Administrativt og teknisk personale (TAP-personale) <ul style="list-style-type: none"> o Dog skal TAP personale opdeles, således, at det administrative personale, der registreres herunder, regnes med under administrative omkostninger
Borgerrelaterede udgifter/aktivitetsomkostninger	<ul style="list-style-type: none"> - Tøj og lommepenge - Aktiviteter, husholdning og transport - Ekstern behandling/rådgivning borgere - Beskæftigelses- / værkstedsudgifter
Administrationsomkostninger	<ul style="list-style-type: none"> - Administrationsomkostninger - Adm. bidrag / andel af central adm. & ledelse (indirekte adm.) - Tilsynstakst
Kompetenceudvikling	<ul style="list-style-type: none"> - Omkostninger til kompetenceudvikling
Ejendomsomkostninger	<ul style="list-style-type: none"> - Husleje (Kun lejede bygninger) - Vedligehold kun lejede bygninger - Vedligehold kun ejede bygninger - Forsikringer, ejendomsskatter og forbrug (el, varme, vand, renovation mv.)
Afskrivninger/øvrige kapitalapparatsomkostninger	<ul style="list-style-type: none"> - Bygninger - Andre anlæg, driftsmateriel og inventar (inkl. småanskaffelser)
Finansieringsindtægter	<ul style="list-style-type: none"> - Renteindtægter
Finansieringsudgifter	<ul style="list-style-type: none"> - Beregnet forrentning af kapitaludlæg – ejendom - Beregnet forrentning af kapitaludlæg - øvrige kapitalapparat - Beregnet forrentning af kapitaludlæg – driftskapital

5.5.2 Opmærksomhedspunkter ift. indberetning af takster

Af hensyn til sammenligneligheden og gennemskueligheden er der følgende specifikationer til beregning af taksterne:

Ved markant stigning/fald i takster:

- Ved takstfald/takststigning af væsentlig størrelse skal årsagen til dette beskrives i afsnittet ”bemærkninger”.

Ved permanent ændring af pladser:

- Ved ændring i antallet af pladser skal årsagen til dette beskrives i afsnittet ”bemærkninger”.

Særligt vedrørende botilbud for voksne:

- Ved botilbud for voksne kan det komme på tale, at botilbuddet leverer/sælger individuelle valgfrie ydelser til beboerne.
- For disse ydelser betaler beboeren direkte til botilbuddet. I alle tilfælde er der tale om ydelser, der ligger ud over indholdet i botilbuddets hovedydelser eller udover det indhold, der er aftalt i forbindelse med de konkrete beboeres handleplaner og visitation til botilbuddet.
- Ved budgetteringen forudsættes, at indtægter og udgifter til individuelle valgfrie ydelser balancerer. Da disse elementer ikke indgår i hovedydelsen, indgår de heller ikke i taksten.

Særligt vedrørende tilsyn:

- Vær opmærksom på, at der til takstberegningen kun skal medtages omkostninger forbundet med det generelle tilsyn, herunder socialtilsynet, og ikke omkostninger forbundet med det individuelle tilsyn med borgere.

Særligt vedrørende leasing:

- Ved leasing opføres alene finansielt leasede aktiver i anlægskartoteket.
- Omkostninger ved finansielt leasede aktiver: Der kan enten indregnes leasingydelser eller afskrivninger og forrentning – ikke begge dele samtidig.
- Omkostninger ved operationel leasing medtages som en almindelig driftsomkostning på linje med leje.

Særligt vedrørende reguleringer i forhold til tidligere år:

- Over- eller underskud fra tidligere år indregnes i taksten.

Særligt vedrørende muligheden for forhandling af takst

- Forhandlingen kan udelukkende tage udgangspunkt i den del af taksten, der direkte vedrører indsatsen overfor den enkelte borger. For hver takst anbefales det derfor – uanset takststruktur – at synliggøre i ydelsesbeskrivelsen, hvor mange direkte støttetimer, der i gennemsnit er indeholdt i taksten.

5.5.3 Sundhedsydelse i taksten

Det er muligt at indregne visse sundhedsfaglige indsatser i den takst, der betales som et led i borgerens ophold på et botilbud efter Serviceloven. Det er den sundhedsfaglige behandling, der ydes af tilbuddet selv, der vil kunne indregnes i taksten.

Det skal fremgå af tilbuddets ydelsesbeskrivelser, hvilke sundhedsydelse, der er indeholdt i taksten. Det kan eksempelvis være:

- Udgifter til sundhedsfaglig behandling, der ikke er forbeholdt visse specifikke faggrupper (forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed).
- Udgifter til sundhedsfaglig behandling, der er forbeholdt visse specifikke faggrupper, men hvor tilbuddets personale udfører de sundhedsfaglige opgaver på baggrund af delegation fra f.eks. en læge

De enkelte driftsherrer er ansvarlige for at angive, hvilke sundhedsydelse, der er indregnet i taksterne.

5.5.4 Værdiansættelse og afskrivninger

Nedenfor kan ses en ikke udtømmende liste over mulige aktiver og passiver ved et tilbud:

Aktiver kunne være:

- Grunde
- Bygninger
- Køretøj
- Særligt dyrt inventar eller maskiner

Passiver kunne være:

- Opsparet pensionsforpligtelser til tjenestemænd
- Lån
- Leasingsgæld

Er aktiverne større end passiver udlignes dette gennem et lån. Er passiverne større end aktiverne udlignes dette gennem et kontantbeløb (udbetales typisk som en 10-årig annuitet).

Hvis en ny driftsherre skal kunne indfri passiver, er det en forudsætning, at afskrivning og forrentning af aktiverne indregnes fuldt ud i omkostningerne.

Afskrivning og forrentningen af de fysiske aktiver sker efter gældende praksis, jf. budget- og regnskabssystemet.

Forskellige valg af regnskabspraksis vil påvirke takstberegningen i det enkelte år, men set over en årrække vil omkostningsberegningerne være neutrale. Det anbefales dog, at man anvender en regnskabspraksis, der stabiliserer taksterne mest muligt. Afskrivninger medtages direkte i takstberegningen for det tilbud afskrivningerne vedrører. Her kan opgørelser fra anlægskartoteket anvendes direkte.

5.5.5 Renter

Forrentning af anlægskapital

Forrentning af aktiver indregnes i budgettet/taksten som en omkostning. Dette sker ved anvendelse af en markedsrente, svarende til den i budget- og regnskabssystemets kap. 9, beskrevne rente.

Forrentningen indregnes direkte i takstberegningen for de ydelser, forrentningen vedrører.

Renteomkostninger på lånefinansiering af aktiver indregnes ikke i taksten, men finansieres af ovenstående forrentning af aktivet. Takstberegningen er således uafhængig af finansieringsformen af aktiver.

Forrentning af driftskapital samt over-/underskud

I omkostningskalkulen indregnes omkostninger til forrentning af driftskapital, såfremt der er tale om en aktivitet, hvortil der knytter sig væsentlige omkostninger til likviditetsmæssige udlæg i forbindelse med opgavens udførelse. Forrentning af driftskapital skal svare til de omkostninger, der evt. er ved likviditetsmæssig udlægning i forbindelse med produktionen.

Der vil f.eks. ofte være tale om, at en bestiller af en ydelse først skal betale for en leveret ydelse ca. 2 måneder efter, at den er blevet leveret. Dette medfører et likviditetsmæssig udlæg fra leverandørens side der skal forrentes.

Ligeledes skal evt. over-/underskud forrentes. Der anvendes samme rente til forrentning af både over- og underskud.

Markedsrenten vil være den relevante rentefod ved disse beregninger. Da der er tale om forrentning af driftskapital benyttes som udgangspunkt en aktuel/kort rentesats.

5.5.6 Tjenestemandspensioner

Omkostninger til dækning af tjenestemandspensioner optjent efter 1. januar 2007 skal indregnes i taksterne på de enkelte ydelser. Beregningen af omkostningen kan ske på to måder:

- De faktiske udgifter
- 25 % af medarbejderens løn

5.5.7 Opdeling af omkostninger forbundet med central ledelse og administration

Det er aftalt i Den Administrative Styregruppe, at fastsættelse af overhead i forbindelse med takstberegningerne skal ske gennem en konkret omkostningsægte beregning. Andelen af eventuel central ledelse og administration fastsættes som de faktiske omkostninger. I bilag 1 er anvist principper for omkostningsægte beregninger af overhead.

5.6 Regnskabsaflæggelse og revision

Regnskabsaflæggelsen samt takstberegningen er omfattet af den almindelige lovpligtige revision.

Ved regnskabsaflæggelse herunder opgørelsen af over- og underskud skal det sikres, at regnskabet indeholder alle omkostninger og indtægter, der ligger til grund for takstberegningerne. Der skal som minimum for kommunerne laves særskilt opgørelse af over-/underskud, i det omfang dette ikke indgår i det almindelige regnskab.

Over- og underskud opgøres som minimum på **tilbuds- eller målgruppeniveau** (som defineret i tilbudsportalen). Man kan dog også vælge at gå ned på tilbuds-/ ydelsesniveau.

Opgørelse af over- og underskud skal ske efter ensartede principper for de områder i kommunen eller Regionen, som er omfattet af Socialaftalen, og der skal over tid være kontinuitet i metoden.

6. Aftaler om oprettelse, lukning og ændring af tilbud og pladser

6.1 Aftaler ved etablering af nye tilbud

6.1.1 Indmelding af nye tilbud

Ved etableringen af et nyt tilbud, som stilles til rådighed for øvrige kommuner, skal tilbuddet meldes ind i forbindelse med proces for ind- og udmelding af tilbud, *jf. afsnit 2.2.1.*

6.1.2 Særlige vilkår for oprettelse af nye tilbud

Det er forbundet med opstartsomkostninger at udvikle nye tilbud. Nystartede tilbud kan derfor budgettere med en lavere belægningsprocent i forbindelse med takstfastsættelsen i første driftsår, svarende til den forventede belægningsprocent. Endvidere kan driftsherren afskrive eventuelle driftstab fra første driftsår over en årrække på tre år frem for normalt et år.

Bemærk, at omkostninger ved udvikling af nye ydelser ikke kan indregnes i taksterne for eksisterende ydelser.

6.1.3 Oprettelse af tilbud til særlige målgrupper

Den Administrative Styregruppe kan udpege særlige målgrupper, hvor der er behov for oprettelse af nye tilbud eller udvidelse af den eksisterende kapacitet.

Hvis Den Administrative styregruppe ønsker, at der skal oprettes et nyt tilbud eller kapaciteten på eksisterende tilbud skal udvides, vil det være muligt for Den Administrative Styregruppe at give driftsherren særlige vilkår, som kan understøtte driften af tilbuddet. Ovenstående kan også gælde eksisterende tilbud, der oplever særligt vanskelige driftsudfordringer. Eksempler på særlige vilkår kanne være:

- Delvis eller fuld objektiv finansiering af pladserne de(t) første år.
- Kollektiv underskudsdekning ved lukning af tilbuddet.
- Differentieret forpligtelser blandt myndigheds-kommuner afhængig af behov eller geografisk placering
- Særlige vilkår i forhold til belægningsprocenten
- Tiltag kan omhandle alle nordjyske kommuner eller blot enkelte kommuner.

Det kræver godkendelse i Den Administrative Styregruppe såfremt en driftsherre skal have mulighed for at gøre brug af ovenstående særlige vilkår. DAS skal endvidere tage stilling til om KKR skal behandle de særlige vilkår.

Eksempel på valg af lavere belægningsprocent

Kommune X opretter et botilbud med plads til 12 borgere. Da de på baggrund af dialog med de omkringliggende kommuner har lavet en analyse, der viser, at de vil kunne få 8 borgere det første år, beregnes der en belægningsprocent for det første driftsår på 75 pct.

Da år 1 er gået, viser det sig, at kun seks bliver besat. Underskuddet fra det manglende salg af pladser, kan Kommune X afskrive over tre år i stedet for kun det kommende år.

6.2 Aftaler om lukning af tilbud

6.2.1 Forudsætning for permanent lukning

Driftsherren har mulighed for hurtig lukning af tilbud/ydelse med lav belægningsprocent, men med en skriftlig orientering til den administrative styregruppe med en høringsperiode på 1 måned. Derefter træffes den endelige beslutning af driftsherren.

Høringssvaret har ikke opsættende virkning, men indgår som bidrag til driftsherrens endelig beslutning.

6.2.2 Økonomiske konsekvenser ved lukning af tilbud

Der er ikke solidarisk underskuddsdækning for de nordjyske tilbud. For kommunale tilbud betyder det, at underskuddet skal dækkes af den enkelte driftsherre ud fra nedenstående.

Et underskud/overskud ved lukning af et socialaftaletilbud dækkes ved, at underskuddet/overskuddet henføres til andre socialaftaletilbud hos driftsherren.

Underskuddet skal dækkes ind ved, at driftsherren trækker på en eventuel hensættelse ved driftsherrens øvrige socialaftaletilbud, eller ved at der forekommer en takststigning ved de øvrige socialaftaletilbud.

I de tilfælde, hvor der ikke er andre socialaftaletilbud ved driftsherren, der kan dække underskuddet, kan underskuddet lægges ud af kommunekassen. Regionen kan dog ikke *endeligt* finansiere et underskud. Hvis et underskud i Regionen ikke kan dækkes af de samlede hensættelser på øvrige tilbud, må underskuddet hensættes på status og indregnes i øvrige socialaftaletakster efter ovenstående principper.

Aftalemodellen foranlediger i videst udstrækning, at driftsherren udviser økonomisk ansvarlighed.

6.3 Aftaler om midlertidig ændring af tilbud og pladser

6.3.1 Håndtering af midlertidig overbelægning og merkapacitet

Den samlede og permanente udbudte kapacitet aftales i regi af styringsaftalen. I henhold til lovgivningen om socialtilsyn skal alle fysiske pladser, der ønskes anvendt, godkendes af tilsynet og indberettes til Tilbudsportalen. Det er imidlertid ikke givet, at der skal være overensstemmelse mellem antallet af pladser, der indberettes til Tilbudsportalen og de pladser, der årligt aftales i regi af Socialaftalen. Der kan derfor være en ekstra kapacitet, idet antallet af permanente pladser, der udbydes i Socialaftalen, kan være lavere end det faktiske og fysiske antal pladser på tilbuddene, der er godkendt af tilsynet.

Der er enighed om, at den ekstra kapacitet kan anvendes i forbindelse med midlertidig overbelægning. Således kan driftsherren handle hurtigt i akutte sager og sikre en høj grad af tilgængelighed til gavn for såvel borger, myndighed som for tilbud.

Driftsherren er ved enhver tilpasning af kapaciteten – hvad enten der er tale om op- eller nedjustering - opmærksom på at sikre, at der er sammenhæng mellem pris og kvaliteten i indsatsen. Driftsherren stiller de nødvendige ressourcer til rådighed i opgaveløsningen, så den enkelte borger er garanteret den samme faglige kvalitet i indsatsen.

6.3.2 Aftale om permanent ændring i antal pladser i løbet af året

Hvis et tilbud i løbet af året grundet særlige omstændigheder har behov for permanent at ændre antallet af pladser på et tilbud skal dette godkendes af Socialdirektørernes Forretningsudvalg. Forretningsvalget kan vælge at viderebringe sagen for Den Administrative Styregruppe.

6.3.3. Aftale om ændring af takster i løbet året

Hvis et tilbud grundet særlige omstændigheder har behov for at ændre taksten på et tilbuds takster i løbet af året skal dette godkendes af Socialdirektørernes Forretningsudvalg. Forretningsvalget kan vælge at viderebringe sagen for Den Administrative Styregruppe.

7. Aftaler om afregning og betaling

7.1 Standardkontrakter ved køb/salg af ydelser

Med henblik på at skabe klare rammer for aftaleindgåelsen mellem myndighed og driftsherrer er der udarbejdet en skabelon til en standardkontrakt, som kommunerne og leverandører kan anvende i forbindelse med køb/salg af ydelser og indsatser på det specialiserede socialområde. Der er udarbejdet en standardkontrakt for voksenområdet. Standardkontrakten på voksenområdet er ledsaget af en vejledning. Begge fremgår af Sekretariat for Nordjysk Socialaftales hjemmeside: www.nordjysksocialaftale.dk.

En standardkontrakt for børneområdet er under udarbejdelse og hvis denne bliver færdigbehandlet i gældende aftaleperiode for styringsaftale 2023, vil denne skulle godkendes af DAS og fremgå af Nordjysk Socialaftales hjemmeside

Ved revideringer af de nationale standardkontrakter vil det af Sekretariat for Nordjysk Socialaftales hjemmeside fremgå, hvilken udgave, der aktuelt anbefales af Den Administrative Styregruppe, at kommunerne/regionen benytter sig af.

Det vil som udgangspunkt være driftsherren, som udarbejder udkast til standardkontrakten. Der er ikke en forventning om, at der skal udarbejdes standardkontrakter for borgere, som allerede er visiteret. Det anbefales i forbindelse med nye visiteringer og revisiteringer.

Ændringer i standardkontrakten skal godkendes af begge parter.

7.2 Regler for hvornår handlekommunen/betalingskommunen skal betale for indsatsen

Med de nationale standardkontrakter er det besluttet, at alle delelementer i standardkontrakten sker med handlekommunen, herunder afregningen for indsatsen. Det betyder, at for alle nye visiteringer er det handlekommunen, der betaler driftsherren, hvorefter handlekommunen efterfølgende kan afregne med betalingskommunen.

Tidligere har udgangspunktet i Styringsaftalen været, at det er betalingskommunen, der betaler driftsherren. Det betyder, at afregningen for de borgere, hvor der ikke er indgået aftale via de nationale standardkontrakter, stadig, som udgangspunkt vil være til betalingskommunen. I de tilfælde, hvor der er usikkerhed om hvem, der rettelig er betalingskommune i forhold til en given borger, indtræder handlekommunen som betalingskommune, indtil det er afklaret hvilken kommune, der rettelig er betalingskommune. Når dette er afklaret, kan handlekommunen opkræve refusion ved betalingskommunen.

Det forventes, at driftsherren sender månedlige afregninger til handlekommunen/betalingskommunen.

Er der uenighed om regningen meddeles dette driftsherren, hvorefter det er driftsherren, der skal foretage de nødvendige berigtigelser, såfremt der er fejl i den fremsendte regning. Hvis afregningssystemerne og betalingsgangen skal fungere effektivt, er det vigtigt, at betalingskommunen ikke egenhændigt regulerer i den fremsendte regning.

7.3 Aflastning

I de nationale standardkontrakter (afsnit 5) gøres det muligt at afregning af aflastningsdøgn både kan ske ud fra bevilligede eller anvendte døgn. Som udgangspunkt vil afregningen af aflastningsdøgn i Nordjylland altid være på baggrund af bevilligede døgn.

7.4. Opsigelsesvarsel

Standardkontrakten henviser til rammeaftalens (Socialaftalens) vilkår om opsigelsesvarsel, hvilket fremgår nedenfor.

Startdatoen svarer til første dag borgeren modtager ydelsen, og opsigelsesdatoen til sidste dag borgeren modtager ydelsen. Datoen for opsigelsen er først fra den dato, hvor myndighed melder en endelig dato. Det er som udgangspunkt ikke muligt at lave en foreløbig opsigelse, med mindre driftsherren godkender vilkårene herfor.

Der betales som udgangspunkt fuldt ud i opsigelsesperioden med mindre andet er aftalt. Det betyder, at betalingen vil være fra opsigelsesdatoen til udløb af løbende måned plus en måned. Tillægsydelse betales dog kun til tidspunkt for opsigelsesdatoen.

Endvidere kan der for særlige tilbud i Socialaftalen aftales, at der alene betales til tidspunktet for opsigelsesdatoen, mod at der for den pågældende ydelse beregnes takster med udgangspunkt i en særlig lav belægningsprocent. Der kan her være tale om f.eks. krisecentre, forsorgstilbud eller misbrugstilbud samt visse former for dagtilbud, hvor der er tradition for korte eller afbrudte indskrivningsforløb. Hertil skal det tilføjes, at opsigelsesvarslet for substitutionsbehandling på misbrugsområdet er aftalt til at være 14 dage.

Flyttes en person fra et tilbud, der er givet på grund af ventetid til et aftalt fast tilbud, kan driftsherren af ventetidstilbuddet have ekstra omkostninger forbundet med lukning af tilbuddet. Der kan indgås en aftale om betaling for ventetidstilbuddet ud over den faktiske opsigelsesdato, hvis driftsherren kan dokumentere omkostninger forbundet med lukning af tilbuddet. Betaling for ventetidstilbud efter opsigelse kan ikke overstige løbende måned plus en måned.

Ved akut lukning af et tilbud, skal myndighed kun betale for den periode borgeren er indskrevet på tilbuddet.

8. Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud

En kommunalbestyrelse har én gang i hver valgperiode mulighed for at overtage sociale tilbud eller undervisningstilbud, der ligger i kommunen, men drives af Regionsrådet. En kommune, der ønsker at overtage et regionalt tilbud, skal i henhold til lovgivningen meddele dette til Regionen senest den 1. januar i valgperiodens 3. år. Overtagelse skal ske senest den 1. januar i valgperiodens 4. år.

Overtagelsen af et tilbud skal drøftes i forbindelse med den årlige socialaftale, og overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i socialaftalen.

Overtagelse af et regionalt drevet tilbud skal ske i henhold til bestemmelserne i lov om virksomhedsoverdragelse, og der skal i hvert enkelt tilfælde udarbejdes en konkret og individuel plan for overtagelse.

9. Bilag til Styringsaftalen

9.1 Bilag 1: Principper for fordeling af omkostninger

En af de store opgaver i forbindelse med fordeling af omkostninger, er klargøring af omkostninger i centraladministrationen, der skal fordeles ud på taksterne. For at kunne fordele et administrationsoverhead ud på taksterne skal omkostningerne i de centrale administrationer deles op i omkostninger forbundet med myndighedsopgaver og omkostninger forbundet med driftsopgaver. Myndighedsopgaverne er finansieret på anden vis og omkostninger forbundet hermed skal således ikke indgå taksterne.

For at sikre, at alle relevante omkostninger fra centraladministrationen fordeles over på taksten, skal omkostninger, der kan relateres til driftsopgaver (herunder også henførte omkostninger til medarbejdere, der har med driftsopgaver at gøre, f.eks. ledelse, kantinebetjening, rengøring, andel af el-regning mm) indgå. Der skal således samles omkostninger fra alle de relevante afdelinger i centraladministrationen; fagforvaltninger, serviceafdelinger (f.eks. økonomi-, løn og personale-, bygningsfunktioner), sekretariater mm., som kan henføres til driftsområdet. Herefter skal omkostningerne fordeles over på taksten.

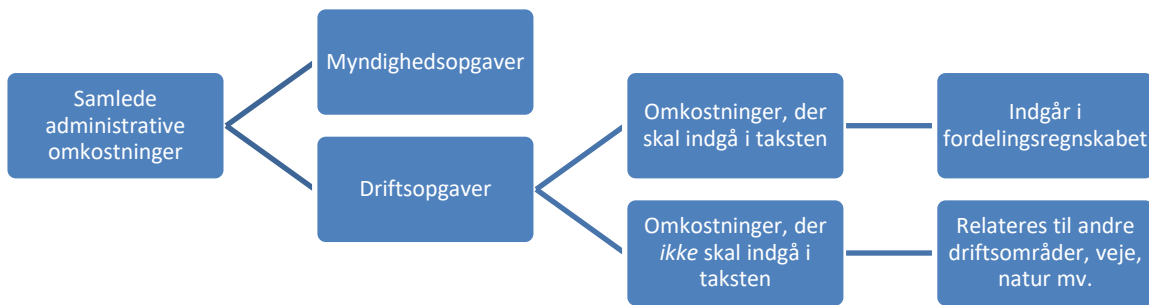
Taksterne på ydelser indenfor social- og specialscoleområdet skal således indeholde alle omkostninger til ekstern driftsopgaverrelateret administration og andet overhead, der enten kan henføres direkte eller indirekte til driftsområdet, fx omkostningerne til centralt placerede økonomer, der beskæftiger sig med social- og specialscoleområdet samt omkostningen til medarbejdere i centraladministrationens kantine.

Taksterne på ydelser indenfor social- og specialscoleområdet skal således indeholde alle eksterne administrationsomkostninger, der kan henføres til driftsområdet. Dette medfører, at;

- Driftsopgaverrelaterede omkostninger skal identificeres og udskilles fra de øvrige administrationsomkostninger (myndighedsrelaterede opgaver).
- Omkostninger forbundet med myndighedsopgaver skal holdes ude af taksten.
- De relevante driftsområdehenførbare omkostninger udskilles fra de samlede driftsområdehenførbare omkostninger og fordeles ud på de relevante takstområder.

Erfaringerne har vist, at det ikke har været muligt for indeværende aftales parter at finde en ens metode til opdelingen af omkostningerne forbundet med central ledelse og administration. Derfor er det besluttet, at den enkelte myndighed må vælge en metode, der skal kunne revideres, hvilket kan illustreres med figur 2

Figur 5. Omkostninger, der skal indgå i taksten

9.1.1 Omkostningssteder

I forbindelse med selve takstberegningen går øvelsen ud på, at henføre alle relevante omkostninger til omkostningssteder, der er direkte brugerrelateret. Dvs. at alle relevante omkostninger skal føres ud på de hovedydelse, der udbydes af myndigheden. Dette sker via brugen af hhv. endelige-, midlertidige- og eksterne omkostningssteder. Fordelingen til disse omkostningssteder kan ske enten direkte eller via fordelingsnøgler.

Definitionen på omkostningssteder er:

Endelige Omkostningssteder

- De endelige omkostningssteder er de forskellige afdelinger/institutioner, der udbyder ydelser (der skal være et endelig omkostningssted pr. hovedydelse)

Midlertidige omkostningssteder

- Ikke ydelsesrelaterede afdelinger, fx serviceafdelinger
- Omkostningstyper, som ikke kan tilskrives en egentlig geografi, fx forrentning og afskrivninger

Eksterne omkostningssteder

- Omkostningssteder, der ikke skal indgå i takstberegningen, fx myndighedsrelaterede omkostninger

Størstedelen af taksten vil bestå af lønomkostninger ude på det pågældende tilbud. Disse lønomkostninger kan f.eks. indeholde løn til fagpersonale, der ofte er direkte tilknyttet en ydelse/afdeling. Om lønomkostningerne på tilbuddet befinder sig på endelige eller midlertidige omkostningssteder afhænger af, om tilbuddet leverer én eller flere hovedydelser. Hvis tilbuddet kun leverer én ydelse, vil alle lønomkostninger på tilbuddet allerede i udgangspunktet, befinde sig på det endelige omkostningssted. Hvis tilbuddet udbyder flere ydelser, skal den samlede lønomkostning deles ud på de forskellige ydelser efter relevante fordelingsnøgler. Selve tilbuddet er i dette tilfælde et midlertidigt omkostningssted.

Lønomkostninger til teknikere, administration og ledelse, vil ofte skulle dække flere afdelinger eller ydelser, og er dermed at betragte som et midlertidigt omkostningssted.

9.2 Bilag 2. Principper for takstfastsættelse af tillægsydelser

Styringsaftalen anviser de almindelige principper for beregning af takster for hovedydelser. I nedenstående beskrives de aftalte principper for takstfastsættelse af tillægsydelser.

Fælles principper skal give ensartet beregning

Formålet er, at principperne for takstfastsættelsen på tillægsydelser i kommunerne og regionen bliver ensrettet og at der skabes gennemskuelighed i ydelserne for bestiller (myndighed/handlekommunen). Der er enighed om, at taksten for tillægsydelsen skal dække de omkostninger, der er forbundet med den tillægsydelse, der leveres til den enkelte bruger. Ambitionen er, at aftaler vedrørende tillægsydelser skal omhandle indholdet og omfanget af tillægsydelserne, og ikke hvordan tillægsydelserne skal beregnes; principperne er således fastlagt på forhånd med nærværende beskrivelse, ligesom der opstilles en model for beregning af tillægsydelserne. Hermed sikres en ensartethed og smidighed ved indgåelsen af aftaler om tillægsydelser. Det skal understreges, at betalingskommunen skal underrettes hurtigst muligt i forbindelse med, at der opnås enighed om at sætte tillægsydelser i værk, såfremt betalingskommunen er forskellig fra handlekommunen.

Definition af tillægsydelser

Tillægsydelser er ekstraordinære ydelser, der ligger udenfor det, der tilbydes indenfor hovedydelser. Der kan her være tale om ydelser, der ikke allerede tilbydes i hovedydelser (f.eks. 1-1 eller skærmning), eller blot flere enheder af et delelement af en ydelse (f.eks. ekstra pleje eller opsyn).

Takster på tillægsydelser

Der skal ved takstberegningen for hovedydelser ikke budgetteres med omkostninger forbundet med tillægsydelser. Det forudsættes, at indtægter og udgifter forbundet med tillægsydelser balancerer.

I det følgende vil principperne og en model for beregningen af tillægsydelser blive uddybet.

Principperne for beregning af takster på tillægsydelser

Taksten for en given tillægsydelse skal grundlæggende beregnes som en *marginalomkostning*, i det de faste omkostninger er dækket via taksten på hovedydelsen. Det betyder, at taksten for en given tillægsydelse udgør omkostningen for én enhed (time, dag, uge, år, stk., mm) af tillægsydelsen. Beregningen af taksten kan foregå på en af følgende to måder:

1. Som en fast pris for et stk. klart defineret tillægsydelse, afregnet efter faktura (fx ekstern konsulent bistand, ridetimer, svømmetimer o. lign.),
2. eller som timeafregning (ATA-time) for en leveret tillægsydelse.

I begge tilfælde gælder det, at der er tale om en ydelse leveret til den enkelte bruger. Leverandøren udarbejder på denne baggrund en prisberegning, og er i forbindelse med beregningen forpligtet at følge de aftalte principper. I det følgende tages der således udgangspunkt i det andet punkt herover, hvor en enhed er lig en ansigt til ansigtstid (ATA-time). Med ATA menes der direkte på stedet hos brugeren, hvor tillægsydelsen leveres – tid til administration er således ikke medtaget. En ATA-time er 60 minutter.

Fastsættelse af en ATA-timetakst

Prisfastsættelsen af tillægsydelsen skal være sammensat af medgået tid og omkostninger direkte henført til ansættelsesforholdet for det personale, der leverer tillægsydelsen. Prisen skal være aftalt individuelt for den enkelte bruger mellem bestiller (handlekommune) og leverandør (kommune eller region).

Ved beregning af en tillægsydelse kan der således med fordel benyttes en *ATA-timetakst*. Taksten for den givne tillægsydelse kan beregnes på baggrund af omkostningerne henført til den eller de medarbejder(e), der leverer ydelsen. I forlængelse heraf er det vigtigt, at alle relevante følgeomkostninger indregnes, så taksten for tillægsydelsen dækker de omkostningerne, som er forbundet med ansættelsesforholdet for de medarbejdere, der leverer tillægsydelsen. Således skal medarbejdernes egentlige løn, pension, ATP og særlige feriegodtgørelse indgå i beregningen. Endvidere skal ATA-timetaksten korrigeres for fravær i forbindelse med ferie, fri- og søgnehellidage, sygdom, pauser og møder/kurser m.v.

Det vil være meget tungt rent administrativt at beregne en konkret ATA-timetakst for netop den eller de givne medarbejder(e), der leverer en konkret tillægsydelse på et givent tidspunkt. I stedet for at tage udgangspunkt i den enkelte medarbejder, når taksten skal beregnes, tages der derfor udgangspunkt i den personalekategori, som medarbejderen, der leverer tillægsydelsen, tilhører. Der skal derfor som minimum udregnes en takst pr. personalekategori. Personalekategorien skal fastsættes ud fra en rimelighedsbetragtning. Det er også nødvendigt at tage højde for, at der er forskel i omkostningerne til medarbejderen alt efter hvilket tidspunkt på døgnet tillægsydelsen leveres. Således bliver taksten på tillægsydelsen højere, hvis tillægsydelsen leveres udenfor normal arbejdstid (hverdage fra klokken 06.00 – 17.00).

Endvidere er der variable følgeomkostninger som følge af ekstra ansatte f.eks. merforbrug af midler til personaleudvikling og personaleforsikringer samt diverse som administration m.m., der skal medregnes i forbindelse med takstberegningen. En model for takstberegning kan se ud som følger i næste afsnit.

Model til beregning af takster på tillægsydelser

For at opstille en model for beregningen af ATA-timetaksten, er det nødvendigt at opstille de elementer, som beregningsmodellen skal indeholde. Af ovenstående kan følgende elementer opstilles:

For at sikre den største grad af gennemskelighed af ovenstående model er det af stor betydning, at der er enighed om, hvordan timeomkostningen, døgnkoefficient og variable følge omkostninger beregnes.

- Personalekategori – typisk sosu-medarbejdere eller specialpædagoger. Lønomsøstning i alt – ekskl. arbejdstidsbestemte tillæg, men inkl. ferie og pension. timeomkostningen er afhængig af hvilken personalekategori, der leverer ydelsen samt en korrektion relateret til den tid, der leveres direkte til brugeren Timeprisen beregnes ud fra den aktuelle medarbejder der skal lever ydelsen eller der kan anvendes en gennemsnits beregning på personalekategorien, enten på det enkelte tilbud eller overordnet på leverandørens tilbud.
- Korrektion for fravær i forbindelse med ferie, sygdom, kurser, møder m.m.
- Døgnkoefficient (korrektionsfaktor – arbejdstidsbestemte tillæg) (d) døgnkoefficienten skal korrigeres for, hvorvidt tillægsydelsen leveres indenfor normal arbejdstid (hverdag fra klokken 06.00 – 17.00) eller i et andet tidsrum
- Variable følgeomkostninger (vfo) De variable følgeomkostninger dækker et merforbrug af midler til personaleudvikling og personaleforsikringer samt diverse som administration m.m.

Ud fra de oplyste elementer kan der således opstilles følgende model:

$$\text{ATA-timetakst} = \text{timeomkostning} * (1 + d + \text{vfo})$$

Eksempel:

Der søges om en tillægsydelse på 0,5 time kl 17-17,30 i hverdagene vedr. en specifik borger, der

har et behov for ekstraordinær støtte efter endt aktivitetstilbud. Det aftales med betalekommunen at opgaven løftes af det kendte personale (socialpædagoger).

- personalekategori – **socialpædagoger**
- lønomkostning i alt – gns. timepris inkl. ferie og pension **206 kr.**
- korrektion for fravær i forbindelse med ferie, sygdom, kurser, møder m.m. **33 %**
- døgnkoefficient (korrektionsfaktor) (d) (**hverdage 25%**)
- variable følgeomkostninger (vfo) (**5%**)

$$206 * (1 + 0,25 + 0,05 + 0,33) = \text{timepris } 335,78$$

$$\text{Ugepris} = 5 * 335,78 / 2 = 839,45 \text{ kr.}$$

NB: d og vo indgår i formlen som decimaler – derfor plus en.

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 6.

Udbud og efterspørgsel på det Specialiserede Socialområde

2022-051423

Resumé

Den Administrative Styregruppe på det Specialiserede Socialområde (DAS) har besluttet, at der årligt skal indsamles viden fra kommunerne og regionen, om hvorvidt tilbudsviften på det specialiserede socialområde matcher kommunernes behov.

Der har været afholdt et møde d. 2. juni 2022, hvor repræsentanter fra de nordjyske kommuner og Region Nordjylland drøftede kapacitet og tilbudsviften.

Generelt opleves der god sammenhæng imellem udbuddet af ydelser og den efterspørgsel, som kommunerne har for pladser og indsatser. Dog er der enighed om, at der skal være øget fokus på nedenstående grupper:

- Børn og unge med autismespektrumforstyrrelser
- Borgere med udviklingshæmning og dom

Sideordnet med identificeringen af de to målgrupper med behov for et særligt fokus, blev det ligeledes drøftet, at der er behov for en mere strategisk tilgang til indsamling af viden om tilbudsviften, herunder særligt udfordringer og behov på længere sigt.

Indstilling:

Det indstilles, at DAS

- Nedsætter to tværgående arbejdsgrupper, som får til opgave, at afdække kommunernes behov og udfordringer ift. henholdsvis gruppen af børn og unge med autismespektrumforstyrrelser, samt borgere med udviklingshæmning og dom.
- Drøfter det strategiske perspektiv ift. afdækning af udbud og efterspørgsel fremover.

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Udbud og efterspørgsel
- Kommissorie for arbejdsgrupper - udbud og efterspørgsel 2022

Sagsfremstilling

Udbud og efterspørgsel

DAS har tidligere besluttet, at der årligt skal indsamles viden fra kommunerne og regionen, om hvorvidt tilbudsviften på det specialiserede socialområde matcher kommunernes behov. Baggrunden herfor er et lovgivningskrav om, at kommunerne og regionen hvert år skal vurdere sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede social- og undervisningsområde.

Formålet med at undersøge sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel er at identificere målgrupper, hvor der er særligt behov for tværkommunalt fokus.

Der har været afholdt et møde d. 2. juni 2022, hvor repræsentanter fra de nordjyske kommuner og Region Nordjylland drøftede kapacitet og tilbudsviften.

Tilbage meldingen fra mødet er, at der generelt set opleves god sammenhæng imellem udbuddet af ydelser og den efterspørgsel, som kommunerne har for pladser/indsatser. Dog er enighed om, at der skal være øget fokus på nedenstående grupper:

- Børn og unge med autismspektrumforstyrrelser
- Borgere med udviklingshæmning og dom

Det er oplevelsen, at der er et stort behov for pladser til børn unge med autismspektrumforstyrrelser, som omfatter det både de lette og mere vanskelige sager, hvor eks. sidediagnoser, udadreagerende adfærd og udviklingshæmning er den del af billedet. Det er ligeledes opfattelsen, at mange eksisterende målgruppebeskrivelser skal kvalificeres, da kommunerne i mange tilfælde oplever at blive afvist ved behov for pladser.

Ift. borgere med udviklingshæmning og dom, så er det opfattelsen, at behovet for pladser er stigende, men at det er de private tilbud, som i stort omfang imødekommer efterspørgslen, da der ikke er sket mærkbare ændringer i pladser i offentligt regi.

Strategisk perspektiv

Erfaringerne fra tidligere indsamling af viden, samt efterfølgende tiltag og handlinger viser, at der er indikationer på en manglende, tværgående strategi, på tværs af kommuner og region ift. udbud og efterspørgsel. Data fra KL viser f.eks. at det er det private område, som driver udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde og dette kan skyldes de private aktørers omstillingsparathed ift. at kunne tilpasse sig de behov, som kommunerne har, for pladser til borgere på det specialiserede socialområde. De politisk/administrative processer i kommunalt/regionalt regi er ikke på samme måde ligeså hurtige til at tilpasse sig.

Der var enighed i gruppen om, at sigtet med drøftelser af udbud og efterspørgsel fremover skal have et større strategisk – og langsigtet perspektiv, foruden afklaring af de nominelle behov for pladser på kort sigt.

Forslag til kommissorie for arbejdsgrupper vedr. udbud og efterspørgsel

Baggrund

Der skal årligt indsamles viden fra kommunerne og regionen, om hvorvidt tilbudsviften på det specialiserede socialområde i Nordjylland matcher kommunernes behov. Baggrunden herfor er et lovgivningskrav om, at kommunerne og regionen hvert år skal vurdere sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede social- og undervisningsområde og identificere målgrupper, hvor der er et særligt behov for tværkommunalt/regionalt fokus.

I forbindelse med gennemgang af tilbudsviften i 2022 er følgende målgrupper identificeret, som havende behov for et særligt fokus:

- Børn og unge med autismspektrumforstyrrelser
- Udviklingshæmmede med dom

Opdrag

Med henblik på at afdække målgrupperne nærmere skal der for begge målgrupper ske:

- Kvantitativ behovsafdækning hos kommunerne
- Kvalitativ præcisering af målgrupperne med behov for særligt fokus
- Udarbejdelse af forslag til løsninger på tværs af socialområdet, herunder evt. muligheden for oprettelse af botilbudspladser.

Børne- og Familiechefgruppen, samt Handicapchefgruppen inddrages som referencegruppe til arbejdsgruppernes arbejde med undersøgelsen, og vil ligeledes være medvirkende til at kvalificere undersøgelsesrammen.

Deltagere

Vedr. børn og unge med autismspektrumforstyrrelser:

3-4 repræsentanter fra børne- og ungeområdet, gerne fra henholdsvis driftsherre og myndighed og 1-2 fra voksenområdet. Evt. med deltagelse af behandlingspsykiatrien.

Vedr. Udviklingshæmmede med dom:

3-4 repræsentanter fra voksenalområdet gerne fra henholdsvis driftsherre og myndighed og 1-2 fra børne- og ungeområdet.

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale sekretariatsbetjener arbejdsgrupperne, har ordstyrerrollen for gruppen, samt sikrer kontakten mellem gruppen og DAS.

Organisering

Arbejdsgrupperne nedsættes af og referer til DAS Social.

Tidsplan

Grupperne skal præsentere et beslutningsoplæg på første møde i DAS i 2023.

Ressourcer

Det forventes, at grupperne skal mødes til 2-3 møder (fysiske eller virtuelle) af 2-3 timer ekskl. forberedelse i løbet af september-december 2022.

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 7.

Budget og takster for Socialtilsyn Nord

2022-051423

Resumé

Socialtilsyn Nord har udarbejdet et budget for 2023. Budgettet forelægges KKR den 23. september 2022.

Indstilling:

Det indstilles

- At DAS drøfter Socialtilsynets budget 2023 med henblik på anbefalinger til KKR

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Budget 2023 - STN
- Takstoversigt og opgaveportefølje for 2023 og 2022 alle socialtilsyn

Socialtilsyn Nord – Budget 2023:

Socialtilsyn Nord har udarbejdet et budget for 2023, der indebærer et fald i det samlede budget på 4,3%, svarende til kr. 1.502.843.

Budget 2023 er udarbejdet under hensyntagen til nedenstående faktorer:

- Lov nr. 2620 af den 28. december 2021 *Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud.*
- Som konsekvens af lovændringen og oprettelse af specialistfunktioner, forventes:
 - en nedgang i antallet af tilbud på 20 stk.
 - en tilgang af BPA-virksomheder på 19 stk.
- For plejefamilieområdet forventes en naturlig nedgang på 80 plejefamilier
- Overskud fra Regnskab 2021 kr. 1.085.000 er overført til Budget 2023 og indregnet i takster og objektiv finansiering.
- Det generelle omkostningsniveau til Budget 2023 er nedjusteret med kr. 700.000 på baggrund af de seneste positive årsregnskaber og erfaringer oparbejdet under Corona-nedlukningen.
- Beløb afsat til forventede IT-udgifter (kr. 600.000 til færdiggørelse af IT-systemet Tilsyns.dk) er tilbageført, idet forpligtelsen ikke er blevet aktuel.

Socialtilsynet fungerer som indtægtsdækket virksomhed. Det betyder, at alle de omkostninger, der anvendes til at udføre tilsynet, finansieres af kommunerne efter objektive kriterier (plejefamilieområdet), og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster (tilbudsafdelingen).

Det bemærkes, at kommunerne kompenseres for de merudgifter som ændringen af Lov om socialtilsyn medfører, via det generelle bloktilskud.

Udvikling i opgaver:

Udvikling i tilsynets opgaver fra Budget 2022 til Budget 2023:

Antalsforudsætning:

	År 2022	År 2023
Plejefamilier	980	930
Plejefamilier, nygodkendelser	90	60
Tilbud	272	252
Tilbud, nygodkendelser	10	6
Væsentlige ændringer	70	70
Tilsyn BPA-virksomheder	3	22

For Budget 2023 forventes det samlede antal plejefamilier at udgøre 930 plejefamilier foruden 60 nygodkendelser i løbet af året. For tilbudsområdet forventes 252 tilbud, samt 6 nygodkendelser.

På begge områder, er der fra Budget 2022 til Budget 2023 tale om nedgang i antallet. For plejefamilieområdet udgør nedgangen i antallet af plejefamilie 7,5% eller 80 plejefamilier, og for Tilbudsområdet udgør nedgangen 8,5% eller 24 tilbud.

I takstkategorien for Væsentlige ændringer forventes samme antal som i Budget 2022. Vedrørende tilsynsarbejdet med BPA-virksomheder forventes en stigning på 19 BPA-virksomheder.

Lovændring og konsekvens:

Lov nr. 2620 af den 28. december 2021 *Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud* der trådte i kraft henholdsvis den 1.2 og 1.7 2022 betyder at:

- Med virkning fra 1.7.2022 oprettes specialistfunktioner i de fem socialtilsyn, hvilket betyder, at den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven fraviges.
- Socialtilsyn Nord har fået specialist-opgaven med nationalt at godkende og føre tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter SEL §§ 95 og 96, (BPA-virksomheder).
- Øvrige specialisttilsyn, herunder godkendelse af og tilsyn med private sociale tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, sikrede afdelinger og delvis lukkede døgninstitutioner, samt efterskoler/frie grundskoler med kostafdelinger, er overgået til de øvrige fire socialtilsyn.
- Der er med virkning fra den 1.2 2022 sket en styrkelse af og afsat midler til socialtilsynets tilsyn med de sociale tilbuds økonomi. Dette for at give socialtilsynet mulighed for at få større indsigt i tilbuddenes økonomi og dermed bedre mulighed for at gribe ind overfor uforsvarlig brug af offentlige velfærdskroner.

Budget 2022 blev udarbejdet uden hensyntagen til ovenstående lovændring, fordi loven først blev vedtaget af Folketinget i december 2021.

Normering:

Faldet i antal tilbud og plejefamilier medfører en nednormering på 2 tilsynskonsulenter. Lovændringen resulterer i en opnormering på én økonom og nednormering med én tilsynskonsulent. Det betyder at den samlede personalenormering i Socialtilsyn Nord med Budget 2023 i alt udgør 47,3 årsværk.

Udvikling i budgettet:

Året 2021 har i høj grad været præget af Corona. Trods et fald i antallet af tilbud, og dermed færre indtægter end forventet i 2021, kunne der ved årets udgang konstateres et overskud på kr. 1.085.000. Overskuddet fremkommer som følge af lavere/udskudte omkostninger til uddannelse, befordring, møder, ejendommens drift, IT m.v.

Budget 2023 er tilpasset ovenstående udvikling.

Udviklingen i budgettet fra Budget 2022 til Budget 2023:

	År 2022 (i 2023 priser)	År 2023
	i . kr.	i kr.
Budget samlet	34.763.775	33.260.932
Heraf Tilbudsafdelingen	15.493.476	15.606.523
Heraf Plejefamilieafdelingen	19.270.299	17.654.409

Det udarbejdede Budget for 2023 medfører et fald i det samlede budget på 4,3%, eller kr. 1.502.843.

For Tilbudsafdelingen er der tale om en stigning i budgettet på 0,7% eller kr. 113.047. Trods et fald i antallet af tilbud, stiger udgiften til tilbudsafdelingen, hvilket skyldes Lov om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn jf. ovenstående. Udgifterne er takstfinansieret, og udviklingen i taksten pr. tilbud fremgår af nedenstående afsnit "Udvikling i takst pr. tilbud".

Plejefamilieafdelingen finansieres af kommunerne via objektiv finansiering. Hver kommune opkræves den andel af det samlede budget, som svarer til kommunens andel af det samlede antal 0-17-årige i socialtilsynets dækningsområde (jf. udtræk fra Danmarks Statistik 2. kvartal året før budgetåret). Med det fremlagte budget sker der et fald i de samlede udgifter til Plejefamilieafdelingen på 8,4 % eller kr. 1.615.893.

Udviklingen i den objektive finansiering fremgår af afsnit " Udvikling i objektiv finansiering"

Udviklingen i objektiv finansiering fra 2022 til 2023:

	Samlet antal 0-17 årige, pr 2. kv. 2021	Andel	Objektiv finansiering pr. kommune i 2022 (i 2023 priser)	Samlet antal 0-17 årige, pr 2. kv. 2022	Andel	Objektiv finansiering pr. kommune for 2023
I alt	120.469	100,0%	19.270.299	121.100	100,0%	17.654.409
Silkeborg	20.636	17,1%	3.300.948	21.502	17,8%	3.134.642
Brønderslev	7.703	6,4%	1.232.177	7.769	6,4%	1.132.594
Frederikshavn	10.238	8,5%	1.637.677	10.101	8,3%	1.472.561
Jammerbugt	7.747	6,4%	1.239.215	7.652	6,3%	1.115.537
Læsø	225	0,2%	35.991	225	0,2%	32.801
Mariagerfjord	7.914	6,6%	1.265.929	7.853	6,5%	1.144.840
Morsø	3.730	3,1%	596.653	3.656	3,0%	532.985
Rebild	7.259	6,0%	1.161.154	7.265	6,0%	1.059.119
Thisted	8.459	7,0%	1.353.107	8.379	6,9%	1.221.522
Vesthimmerland	7.130	5,9%	1.140.519	7.066	5,8%	1.030.108
Aalborg	39.428	32,7%	6.306.928	39.632	32,7%	5.777.700
Gennemsnitspris pr. plejefamilie			18.010			17.833

Jf. ovenstående er der fra Budget 2022 til Budget 2023 sket et fald i de samlede udgifter til den objektive finansiering på 8,4%.

Faldet i budgettet kan jf. ovenstående henføres til nedgangen i antallet af plejefamilier samt indregnet overskud fra Regnskab 2021.

Udvikling i takst pr. tilbud:

Udvikling i takster pr. tilbud, bliver med Budget 2023:

	År 2022 (i 2023 priser)	År 2023	Ændring i pct.
Takstgruppe 1 (1-7 pladser)	37.929	41.057	8,2
Takstgruppe 2 (8-24 pladser)	45.515	49.269	8,2
Takstgruppe 3 (25-49 pladser)	75.859	82.114	8,2
Takstgruppe 4 (+50 pladser)	113.788	123.172	8,2

Fra Budget 2022 til Budget 2023 er der sket en stigning i det samlede budget på 0,7%, på trods af et fald i antallet af tilbud på 8,5%.

De færre tilbud samt indregning af overskud fra 2021 påvirker budgettet i nedadgående retning, men som konsekvens af Lov om Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud er der i Budget 2023 på flere parametre, kalkuleret med flere økonomi og jurist timer pr. tilbud, hvorfor det samlede budget til tilbudsafdelingen er stigende.

Taksten pr. tilbud for alle takst kategorier er til Budget 2023 steget med 8,2%.

BPA-området:

	År 2022 (i 2023 priser)	År 2023
Nygodkendelser/Tilsyn med godkendte – timepris i kr.	597	608

Taksten for nygodkendelser og tilsyn med godkendte BPA-virksomheder beregnes efter antal anvendte timer ganget med en timepris. I Budget 2023 er det forudsat, at der anvendes 13 timer til at føre tilsyn med en godkendt BPA-virksomhed, og 36 timer til en nygodkendelse.

Oversigt over socialtilsynenes takster i 2023 og 2022

Alle beløb er i faste priser (2023-priser)

Tabel 1: Objektiv finansiering fra kommunerne (2023-priser)

	kr.	2023	2022	Ændring i pct.
Socialtilsyn Nord		17.654.409	19.270.299	-8,4
Socialtilsyn Midt		27.351.292	30.720.606	-11,0
Socialtilsyn Syd		31.731.001	31.307.640	1,4
Socialtilsyn Øst		24.338.765	23.877.561	1,9
Socialtilsyn Hovedstaden		17.734.250	19.424.509	-8,7

Antal plejefamilier inkl. nygodkendelsessager

	2023	2022	Ændring i pct.
Socialtilsyn Nord	990	1.070	-7,5
Socialtilsyn Midt	1.375	1.527	-10,0
Socialtilsyn Syd	1.700	1.745	-2,6
Socialtilsyn Øst	1.221	1.221	0,0
Socialtilsyn Hovedstaden	925	1.000	-7,5

Tabel 2: Tilsynstakster

Tabel 2a: Socialtilsyn Nord (2023-priser)

Takster 2023	Tilsyn	Skærpet	Ny-godkendelse	Væsentlig ændring
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	41.057	4.106	34.677	11.072
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	49.269	4.927	41.612	13.287
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	82.114	8.211	69.353	22.145
Takstkategori 4 (50- pladser)	123.172	12.317	104.030	33.217
Takster 2022				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	37.929	3.793	33.916	10.882
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	45.515	4.552	40.700	13.058
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	75.859	7.586	67.833	21.763
Takstkategori 4 (50- pladser)	113.788	11.379	101.749	32.645
Ændring i pct.	Tilsyn	Skærpet	Ny-godkendelse	Væsentlig ændring
Alle kategorier	8,2	8,2	2,2	1,7

Antal tilbud Socialtilsyn Nord

Antal tilbud inkl. nygodkendelsessager	2023	2022	Ændring i pct.
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	53	64	-17,2
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	146	155	-5,8
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	49	52	-5,8
Takstkategori 4 (50- pladser)	10	11	-9,1
I alt	258	282	-8,5

Tabel 2b: Socialtilsyn Midt (2023-priser)

Takster 2023	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	40.099	4.010	27.253	8.181
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	48.118	4.812	32.704	9.818
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	80.197	8.020	54.506	16.363
Takstkategori 4 (50- pladser)	120.296	12.030	81.759	24.544
Takster 2022				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	37.234	3.723	27.761	7.215
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	44.681	4.468	33.313	8.658
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	74.468	7.447	55.511	14.430
Takstkategori 4 (50- pladser)	111.702	11.170	83.271	21.645
<i>Ændring i pct.</i>	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Alle kategorier	7,7	7,7	-1,8	13,4

Tabel 2c: Socialtilsyn Syd (2023-priser)

Takster 2023	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	37.906	3.791	26.222	7.480
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	45.487	4.549	31.466	8.976
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	75.811	7.581	52.443	14.961
Takstkategori 4 (50- pladser)	113.717	11.372	78.665	22.441
Takster 2022				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	36.421	3.642	25.182	9.097
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	43.705	4.371	30.219	10.917
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	72.842	7.284	50.365	18.194
Takstkategori 4 (50- pladser)	109.926	10.993	75.547	27.291
<i>Ændring i pct.</i>	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Alle kategorier	4,1	4,1	4,1	-17,8

Antal tilbud Socialtilsyn Midt

Antal tilbud inkl. nygodkendelsessager	2023	2022	<i>Ændring i pct.</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	62	42	47,6
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	263	212	24,1
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	94	73	28,8
Takstkategori 4 (50- pladser)	59	56	5,4
I alt	478	383	24,8

Antal tilbud Socialtilsyn Syd

Antal tilbud inkl. nygodkendelsessager	2023	2022	<i>Ændring i pct.</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	54	73	-26,0
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	176	221	-20,4
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	92	107	-14,0
Takstkategori 4 (50- pladser)	34	44	-22,7
I alt	356	445	-20,0

Tabel 2d: Socialtilsyn Øst (2023-priser)

Takster 2023	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	39.267	3.927	40.652	9.155
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	47.121	4.712	48.783	10.986
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	78.535	7.853	81.304	18.310
Takstkategori 4 (50- pladser)	117.802	11.780	121.956	27.465
Takster 2022				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	36.521	3.652	39.310	9.001
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	43.825	4.382	47.172	10.801
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	73.041	7.304	78.620	18.001
Takstkategori 4 (50- pladser)	109.562	10.956	117.930	27.002
<i>Ændring i pct.</i>	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Alle kategorier	7,5	7,5	3,4	1,7

Tabel 2e: Socialtilsyn Hovedstaden (2023-priser)

Takster 2023	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	35.409	3.541	31.617	8.470
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	42.491	4.249	37.941	10.164
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	70.819	7.082	63.234	16.941
Takstkategori 4 (50- pladser)	106.228	10.623	94.851	25.411
Takster 2022				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	32.781	3.278	31.422	8.431
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	39.338	3.934	37.706	10.118
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	65.563	6.556	62.843	16.863
Takstkategori 4 (50- pladser)	98.344	9.834	94.265	25.294
<i>Ændring i pct.</i>	<i>Tilsyn</i>	<i>Skærpet</i>	<i>Ny-godkendelse</i>	<i>Væsentlig ændring</i>
Alle kategorier	8,0	8,0	0,6	0,5

Antal tilbud Socialtilsyn Øst

Antal tilbud inkl. nygodkendelsessager	2023	2022	<i>Ændring i pct.</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	84	100	-16,0
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	179	214	-16,4
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	77	69	11,6
Takstkategori 4 (50- pladser)	31	28	10,7
I alt	371	411	-9,7

Antal tilbud Socialtilsyn Hovedstaden

Antal tilbud inkl. nygodkendelsessager	2023	2022	<i>Ændring i pct.</i>
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	93	103	-9,7
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	282	246	14,6
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	118	101	16,8
Takstkategori 4 (50- pladser)	77	74	4,1
I alt	570	524	8,8

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 8.

Flytning af DAS møde 27. oktober 2022

2022-051423

Resume

Det planlagte møde i DAS d. 27. oktober 2022 kolliderer med afholdelse af årsmøde i Socialchefforeningen d. 27-28. oktober 2022.

Sagsfremstilling

Der afholdes årsmøde for FSD's medlemmer d. 27-28. oktober 2022 og finder således sted på samme tidspunkt, som det kalendersatte møde i DAS d. 27. oktober.

Dette kan medvirke til et decimeret fremmøde til DAS mødet, hvorfor det ønskes drøftet, om mødet i DAS skal flyttes.

Det er årets sidste DAS møde og en eventuel flytning af DAS mødet skal tage hensyn til mødet i KKR, der finder sted d. 18. november 2022.

FU stiller forslag om, at rykke mødet til enten d. 4. november, 10. november eller 11. november 2022 af hensyn til møde i KKR d. 19. november 2022.

Indstilling:

Det indstilles

- At DAS godkender flytning af planlagt møde d. 27. oktober
- At DAS drøfter forslag til ny mødedato fra FU og træffer beslutning herom.

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Lukket

Punkt 9.

Levering af sundhedsydelser på regionens botilbud

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 10.

Information

2022-051423

Sagsfremstilling

Der gives kort information omkring:

- Status vedr. sikrede pladser
- Opfølgning på centrale udmeldinger
- Matrikelløse indsatser
- Arbejdsgruppe vedr. data (bilag vedlagt)
- Udfordringer med udpegninger af repræsentanter til regionale og nationale arbejdsgrupper mv.

Indstilling:

Det indstilles

- At DAS tager orienteringer til efterretning

Bilag:

- Kommissorie for datagruppe.

Forslag til kommissorie for datagruppe.

Baggrund

Udgifterne til det specialiserede socialområde har i de nordjyske kommuner været støt stigende gennem flere år. Kommunerne i Nordjylland ønsker at finde forklaringer på, hvorfor denne udvikling finder sted og hvorfor de nordjyske kommuners udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde ligger så relativt højt ift. resten af landet. Der ønskes nye og bedre data til at afklare dette.

KOMPONENT har udarbejdet fire hypoteser, der kan fungere, som potentielle svar herpå og har ligeledes angivet, hvilke data, der skal udvikles/ anvendes til at svare herpå.

- *Socioøkonomiske faktorer*
 - Sammenligning med socioøkonomiske sammenlignelige kommuner på udgiftsniveauer, aktiviteter samt enhedspriser.
- *Kommunal kompensering for kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri*
 - Ønske om indblik i udviklingen og antallet af borgere inden for forskellige diagnosegrupperinger, udviklingen over tid, i evt. afvigelser fra sammenlignelige kommuner ift. diagnoser og i hvor stor en andel der, på voksenområdet, har modtaget et tilbud.
- *Sammenhæng til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet*
 - Udvikling i antallet af borgere over 65 år i specialiserede socialtilbud, og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.
 - Sammenhængsanalyse mellem udgifter til ældreområdet og andel ældre borgere i specialiseret tilbud
 - Udviklingen i antallet af nye borgere visiteret til henholdsvis bostøtte og botilbud – og om de har en samtidig jobcenterindsats.
 - Udvikling i antallet af borgere mellem 18-29 år i specialiserede socialtilbud og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.
 - Udvikling i antallet af borgere på uddannelseshjælp med mentor
- *Børneområdet, som fødekæde til voksenområdet*
 - Andel 18-34-årige i voksentilbud registeret med indsats da de var under 18 år
 - Underretninger diverse inkl. benchmark
 - Sammenhængsanalyse af udgifter til folkeskole og udgifter til det sociale børneområde

Opdrag

Det ønskedes nærmere undersøgt om der er en fælles nordjysk forklaring på det høje udgiftsniveau i Nordjylland, samt hvilke af de opstillede hypoteser, der har den største forklaringskraft og dermed er mest relevante, at arbejde videre med. I tillæg hertil skal der undersøges, hvilke data kommunerne har adgang til i dag og hvilke data, kommunerne i fællesskab vil skulle udvikle med henblik på at kunne kvalificere hypoteserne.

Til at undersøge dette nedsættes en datagruppe på tværs af de nordjyske kommuner.

Datagruppens arbejde løses i to faser.

Fase 1 omhandler afdækning- og kvalificering af, hvilke hypoteser, der skal arbejdes videre med på tværs.

- Hvilke(n) hypoteser har størst forklaringskraft og hvorfor?
- Prioritering af hypoteser?

Fase 2 omhandler afdækning af tilgængelige data, herunder detaljeringsgrad på data.

- Hvilke datakilder er i dag tilgængelige for alle kommuner?
- Hvilke datakilder er i dag tilgængelige for udvalgte kommuner?
- Hvilke datakilder skal udvikles på tværs?
- Hvilke data er tilgængelige på myndighedsområdet og hvilke mangler?
- Hvilken detaljeringsgrad på data er nødvendig for at besvare de valgte hypoteser?
- Kan kommunerne selv udvikle de påkrævede data eller skal ekstern leverandør inddrages?

Organisering

Datagruppen nedsættes af og referer til FU Social.

Deltagere

3-4 repræsentanter med viden om- og indsigt i, hvilke data kommunerne har adgang til i dag, samt viden om, hvilke data, der er behov for at udvikle med henblik på at kunne besvare

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale sekretariatsbetjener datagruppen, og har desuden ordstyrerrollen for gruppen, samt sikrer kontakten mellem gruppen og FU.

Tidsplan

Gruppen skal præsentere et udspil til valg af hypoteser og underliggende databehov på første møde i DAS i 2023.

Ressourcer

Det forventes, at gruppen skal mødes til et virtuelt opstartsmøde på 1 time og 2-3 møder (fysiske eller virtuelle) af 2 timer ekskl. forberedelse i løbet af september-december 2022.

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 11.

Eventuelt

Mødet den 19.08.2022

DAS Social

Åben

Punkt 12.

Næste møde

Næste møde i DAS finder sted d. 27. oktober 2022 fra 13.00-16.00